REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana

T: 01 478 70 00
F: 01 478 74 25
E: gp.mop@gov.si
www.mop.gov.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR
Podpisnik: Andrej Vizjak
Izdajatelj: SI-PASS-CA
Številka certifikata: 00E49429A30000000
Potek veljavnosti: 22. 12. 2025
Čas podpisa: 04. 11. 2021 05:57
Št. dok.: 007-10/2021-2550-99

Številka: 007-529/2020/584
Ljubljana, 3.11.2021
EVA 2020-2550-0094

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
Gp.gs@gov.si

ZADEVA: **Zakon o varstvu okolja – novo gradivo št. 2**

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo ter 109/08, 55/09, 38/10-ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13-ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na ..... redni seji dne ..... sprejela naslednji

SKLEP

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga Zakona o varstvu okolja in ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru po rednem postopku.

mag. Janja Garvas Hočevar
v.d. GENERALNEGA SEKRETARJA

Sklep prejmejo:
- Državni zbor Republike Slovenije
- Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana
- Ministrstvo za finance, Župančičeva 3, 1000 Ljubljana
- Služba Vlade RS za zakonodajo, Mestni trg 4, 1000 Ljubljana

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov: /

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

mag. Andrej Vizjak, minister,
dr. Metka Gorišek, državna sekretarka,
Iztok Slatinšek, v.d. generalnega direktorja Direktorata za okolje

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:
prof. dr. Senko Pličanič, univ. dipl. prav. in
Vanja Strle, prof. kem., univ. dipl. kem.

Po pogodbah:

- Pogodba št. 430-124/2020/9 z izvajalce: Inštitut za javno upravo z dne 2.6. 2020 v višini 18.300 eurov z DDV (pravno svetovanje), ZVO-2 in Uredba o odpadkih.

- Pogodba št. 2550-20-300009 z izvajalcem SOL.LEX.SUS d.o.o., Pelechova 67B, 1235 Radomlje, z dne 11.11. 2020 v višini 19.500 eurov brez DDV,

- Pogodba št. 2550-21-300001 z izvajalcem: SOL.LEX.SUS d.o.o., Pelechova 67B, 1235

Radomlje, z dne 8.3. 2021 v višini 85.500 eurov brez DDV.
/
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:
mag. Andrej Vizjak, minister, dr. Metka Gorišek, državna sekretarka, Iztok Slatinšek, v. d. generalnega direktorja Direktorata za okolje
5. Kratek povzetek gradiva: Zakon o varstvu okolja (ZVO-2) je temeljni sistemski predpis, ki na »horizontalen način« ureja pravne institute oziroma ukrepe varstva okolja. Ker je na ravni EU področje varstva okolja področje deljenih pristojnosti, ta zakon ob tem, da uzakonja nacionalno specifične institute, prenaša tudi predpise in odločitve, ki jih je na področju varstva okolja sprejela Evropska unija (v nadaljevanju: EU). Ob povedanem velja izpostaviti, da z njim niso povezane tiste direktive, ki so v 1. členu izrecno navedene; zakonske določbe so tudi podlaga za podrobnejše uresničevanje zahtev številnih drugih aktov EU na podzakonski ravni. Spregledati pa ne gre niti mednarodno-pravne akte, ki jih mora, da bi bile zaveze iz njih uresničljive, Slovenija prenesti v svojo pravni red. Struktura zakona gradi na strukturi, ki jo je poznal že ZVO-1. Zakon ima štirinajst vsebinskih poglavij. Med novostmi velja izpostaviti zlasti obsežnejši sklop določb, ki so namenjene ravnanju z odpadki, vključno z urejanjem instituta proizvajalčeve razširjene odgovornosti; spremenjena določila o presoji vplivov na okolje in izdaji okoljevarstvenih dovoljenj, vključno s konceptualno drugačnim pogledom na vlogo (zainteresirane) javnosti; dejstvo, da je nekdanje načelo varstva pravice do zdravega življenjskega okolja umeščeno med izvedbene določbe oziroma ukrepe; nekoliko spremenjeno ureditev gospodarskih javnih služb varstva okolja; poenostavitev postopkov Eko-sklada ter okrepitev določb o inšpekcijskem in naravovarstvenem nadzoru.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	**DA**
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	**DA**
c)	administrativne posledice	**DA**
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	**DA**
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	**DA**
e)	socialno področje	**NE**
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	**NE**

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

Na Ministrstvu za okolje in prostor za izvajanje določil Zakona o varstvu okolja predvidevamo zaposliti za nedoločen čas 6 dodatnih zaposlitev. Dodatna finančna obremenitev ministrstva je 198.000,00 eurov/leto. Začetek zaposlovanja je predviden v letu 2023.

V zvezi s Sistemom proizvajalčeva razširjena odgovornost (PRO), kot ga uvaja predlog zakona, se glede na osnovne značilnosti in izkušnje s podobnimi deli predvideva, da je za namene vzpostavitve informacijskega sistema PRO potrebno zagotoviti dodatno finančno obremenitev ministrstva v višini

500.000 eurov/leto in nato 30.000 eurov/leto za delovanje in vzdrževanje informacijskega sistema. Informacijski sistem PRO bo ministrstvo financiralo iz Projekta 2550-20-0001 Programi odprave posledic naravnih nesreč, PP 153260 Programi odprave posledic naravnih nesreč.

Za nove zaposlitve na Agenciji RS za okolje je za izvajanje sistema PRO potrebno zagotoviti dodatno finančno obremenitev za 3 nove zaposlene 99.000 eurov/letno.

Na Upravnem sodišču RS za izvajanje določil Zakona o varstvu okolja predvidevajo dodatno zaposliti 3 sodnike in 3 dodatne strokovne delavce. Dodatna finančna obremenitev sodišča je 248.200,00 eurov/leto.

Na Inšpektoratu RS za okolje in prostor za izvajanje določil Zakona o varstvu okolja predvidevajo dodatno zaposliti 10 inšpektorjev za okolje in 10 novih nadzornikov. Dodatna finančna obremenitev inšpektorata je 479.459,70 eurov/leto.

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna			+1.024.659,70	+1.024.659,70
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				

II. Finančne posledice za državni proračun

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
MOP	Projekt 2550-20-0001 Programi odprave posledic naravnih nesreč	PP 153260 Programi odprave posledic naravnih nesreč	/	500.000,00
SKUPAJ				500.000,00

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ		

OBRAZLOŽITEV:
Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

I. Finančne posledice za državni proračun
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

Kratka obrazložitev

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin.	**DA**

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:
- Skupnosti občin Slovenije SOS: **DA**
- Združenju občin Slovenije ZOS: **DA**
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: **DA**

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	**DA**
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	**DA**
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	**DA**

mag. Andrej Vizjak
MINISTER

Zakon o varstvu okolja (ZVO-2)

(PREDLOG)

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

1.1 Ocena stanja

1.1.1. Opis dejanskega stanja

Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 32/93, 1/96, 56/99 – ZON, 22/00 – ZJS, 67/02 – ZV-1, v nadaljevanju: ZVO) je že v letu 1993 postavil temelje modernega varstva okolja ter temeljna načela in pravne instrumente, s katerimi naj bi se dosegel sonaravni oziroma trajnosti družbeni razvoj. V času, ki je pretekel od takrat, se je ob vse bolj očitnih globalnih problemih še jasneje izostrila nujna preudarnost pri obremenjevanju naravnih virov in tem, da imajo današnje generacije v mislih dobrobit prihodnjih generacij, ki je neločljivo povezana z ohranjanjem naravnih virov ter biotske raznovrstnosti.

Politika in normativna dejavnost varstva okolja je na ravni Evropske unije (v nadaljevanju EU) vgrajena že v temeljne pogodbe (zlasti 191 do 191. člena Pogodbe o delovanju EU in 3. člen Pogodbe o Evropski Uniji). Varstvo okolja predstavlja izjemno obsežen korpus pravnih pravil, v večji meri direktiv, a tudi številnih uredb, tako zakonodajnih kot izvedbenih, ter sklepov Evropske komisije in nekaterih drugih institucij.

Predpisi, ki so namenjeni varovanju okolja se tako na ravni EU kot na nacionalni ravni soočajo s pomanjkljivo implementacijo. Uresničevanje zapisanih ciljev (ničelna rast emisij toplogrednih plinov, ničelna neto pokrivnost zemljišč itd). namreč globoko posega v obstoječe delovanje številnih družbenih podsistemov in premiki k zastavljenim ciljem so pogosto prepočasni.

Predmetni zakon, ki ureja instrumente varstva okolja, je tako skupek nacionalnih potreb in idej normiranja ter zahtev prava EU. Med direktivami EU niso relevantne le tiste, ki so v 1 členu izrecno navedene. Zakon v posameznih določbah daje podlago tudi za podrobnejše uresničevanje zahtev številnih drugih aktov EU na podzakonski ravni.

Posebnost prava okolja glede na druge (upravno)pravne veje je v njegovi veliki povezanosti z znanstvenimi in tehničnimi vprašanji, kar zahteva večjo fleksibilnost in s tem v veliki meri urejanje na podzakonski ravni. Pravo okolja zaradi svoje vsebine že po naravi stvari vedno znova preizprašuje tradicionalen pogled na ustavno načelo legalitete.

Spregledati pa ne gre niti mednarodno-pravne akte, ki jih mora, da bi bile zaveze iz njih uresničljive, Slovenija prenesti v svojo pravni red.

Ob novih izzivih, spoznanjih in pravnih zahtevah mednarodne skupnosti in prava EU pa je izvajanje veljavnega zakona skozi čas pokazalo tudi na nekatere pomanjkljivosti in nujo po drugačni ali novi oziroma dodatni ureditvi posameznih vprašanj oziroma institutov.

1.1.2 Opis veljavne pravne ureditve

Področje varstva okolja je bilo s sistemskim in vseobsežnim oziroma »horizontalnim« zakonom prvič urejeno z Zakonom o varstvu okolja (ZVO; Ur. l. RS. št. 32/93). Ob vstopu Slovenije v EU pa je bilo zlasti zaradi prilagajanja pravnemu redu na to nadnacionalno skupnost treba sprejeti nov zakon. Zakon o varstvu okolja (ZVO 1, Uradni list 41/04) je začel veljati v maju leta 2004. Od njegove uveljavitve v letu 2004 je besedilo ZVO-1 doživelo deset neposrednih sprememb in dopolnitev in kar nekaj posegov drugih zakonov, ki so v zakon vnesle številne spremembe, celo celotna podpoglavja (na primer o okoljski škodi).

ZVO-1 ima v trenutno veljavnem besedilu skupaj s prehodnimi določbami XII. poglavij. Temeljne določbe poleg predmeta in namena zakona, vsebujejo še temeljne pojme in načela, ki se uporabljajo tudi pri razlagi druge okoljsko-relevantne zakonodaje. Poglavje ukrepov varstva okolja ima šest pod-poglavij (mejne vrednosti in pravila ravnanja, zagotavljanje standardov okolja, ukrepi v primeru okoljske nesreče in drugi ukrepi, znak za okolje in sistem okoljskega vodenja organizacij ter sodelovanje javnosti pri sprejemanju predpisov). Sledi poglavje o programiranju in načrtovanju, ki uzakonja nacionalni program

varstva okolja in operativne programe, okoljska izhodišča ter institut celovite presoje vplivov na okolje. V IV. poglavju se urejajo posegi v okolje, in sicer institut presoje vplivov na okolje ter tri kategorije okoljevarstvenih dovoljenj: okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje naprave, ki lahko povzroča onesnaževanje večjega obsega, okoljevarstveno dovoljenje za druge naprave in dejavnosti in okoljevarstveno dovoljenje za obrat; vključena pa je tudi določba o združevanju postopkov in določba, ki ureja druga dovoljenja. Peto poglavje ureja spremljanje stanja okolja in informacije o okolju, vključno z registrom in informacijskim sistemom, medtem ko je V.a poglavje namenjeno odgovornosti za preprečevanje in sanacijo okoljske škode. VI. poglavje ureja ekonomske in finančne instrumente okolja (okoljske dajatve, finančna jamstva, varščine, trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v EU, instrumente spodbujanja Eko sklada in financiranje nalog varstva okolja iz sredstev proračuna). VII. poglavje je namenjeno gospodarskim javnim službam varstva okolja. V VIII. poglavju pa se urejajo organizacije na področju okolja, vključno z okoljskimi nevladnimi organizacijami, ki delujejo v javnem interesu. Sledi poglavje o nadzoru, kazenske določbe in poglavje s posebnimi določbami o lastnini, upravljanju in varstvu naravnih dobrin, koncesiji na naravnih dobrinah in shranjevanju ogljikovega dioksida.

ZVO-1 je kot »krovni zakon« podlaga izjemno obsežnemu naboru podzakonskih predpisov, večinoma uredb vlade in v manjši meri pravilnikov ministra, pri čemer so bili nekateri od teh (na primer glede standardov okolja) sprejeti še na podlagi ZVO, ZVO-1 pa je podaljšal njihovo veljavnost.

Praktično vsa zakonska materija se ureja tudi na podzakonski ravni. Pogosto pa celotno sliko pravnega reda dobimo šele ob poznavanju neposredno uporabljivih aktov EU. Tako na primer sistem trgovanja s pravicami do emisije toplogrednih plinov poleg določb zakona (117. do 139.f člena) ureja tudi Uredba o vrstah naprav, dejavnostih in toplogrednih plinih (Uradni list RS, št. 197/20) in številni neposredno uporabljivi akti EU. Za ZVO-1 je, bolj kot za druge zakone, značilno, da s svojimi določbami v slovenski red prenaša zahteve številne direktive okoljskega prava EU. Za celotno sliko pravnega reda na posameznem vsebinskem področju pa je potrebno, kot rečeno, upoštevati še relevantne uredbe in sklepe EU institucij.

Hkrati pa so določbe tega zakona komplementarne določbam zakonov in predpisov iz drugih področij, s katerimi tvorijo celoto pravnih instrumentov; na primer: z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 97/10 in 21/18 – ZNOrg), z Zakonom o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 32/93, 30/98 – ZZLPPO, 127/06 – ZJZP, 38/10 – ZUKN in 57/11 – ORZGJS40) ter Zakonom o nekaterih koncesijskih pogodbah (Uradni list RS, št. 9/19), z Zakonom o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13 in 175/20 – ZIUOPDVE) in Zakonom o upravnem sporu ((Uradni list RS, št. 105/06, 107/09 – odl. US, 62/10, 98/11 – odl. US, 109/12 in 10/17 – ZPP-E), z Zakonom o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 11/18 – ZSPDSLS-1, 30/18, 61/20 – ZIUZEOP-A in 80/20 – ZIUOOPE) itd.

1.2 Razlogi za sprejem predloga zakona

Od uveljavitve v letu 2004 je besedilo ZVO-1 doživelo že deset neposrednih sprememb in dopolnitev in kar nekaj posegov drugih zakonov. Že iz navedenega razloga, pa tudi zaradi obsega določb, ki so glede na ZVO-1 nove oziroma spremenjene, je bilo treba v interesu jasnosti in preglednosti pripraviti predlog besedila novega zakona.

Ne glede na navedeno sama struktura predlaganega zakona in tudi besedilo posameznih členov v osnovi sledi besedilu ZVO-1. Tudi ZVO-2, podobno kot njegova predhodnika, ureja varstvo življenjskega in z njim neločljivo povezanega naravnega okolja pred onesnaževanjem in tveganjem za okolje ter splošne pogoje rabe naravnih dobrin. Z njim se v temelju ohranja »princip horizontalnosti«, kar pomeni, da se zakon bolj ali manj intenzivno ukvarja z vsemi deli okolja (zrak, vode, ohranjanje narave itd.) in z vsemi instrumentalnimi pristopi varovanja okolja (načrtovanje, presoja vplivov na okolje, dovoljevanje itd). Kot tak uveljavlja temeljna načela in pristope za vso »področno zakonodajo«, ki se podrobneje ukvarja s posameznimi okoljsko relevantnimi področji,na primer vprašanji rabe in varovanja posameznih delov okolja oziroma naravnih dobrin in ohranjanjem narave. Tak pristop je, za razliko razdrobljenega urejanja posameznih vsebinskih in instrumentalnih vprašanj v posebnem zakonu, v sozvočju z modernimi prizadevanji za integracijo razdrobljenega urejanja posameznih vprašanj in področij, ki jih zasledimo v številnih državah (najbolj očitno na primer na Švedskem in Nizozemskem) in tudi pri sprejemanju predpisov na ravni EU (na primer poenotenje prej razdrobljenega urejanja poročanja).

Številna vprašanja zakon ureja le okvirno in daje podlago za njihovo podrobnejše urejanje na podzakonski, zlasti uredbeni ravni. Seveda so bili že na podlagi ZVO-1 sprejeti številni podzakonski predpisi, ki podrobneje urejajo ukrepe varstva okolja, kot so mejne emisijske vrednosti, standardi kakovosti okolja, pravila ravnanja, presoja vplivov na okolje, monitoring stanja okolja in njegovih obremenitev, takse za obremenjevanje okolja in drugi. Ti podzakonski predpisi omogočajo implementacijo upravnih, strokovnih in nadzornih mehanizmov na področju varstva kakovosti zraka, voda in tal, varstva pred hrupom in sevanji. Na podlagi ZVO-1 je bil sprejet nacionalni program varstva okolja, pa tudi vrsta iz njega izhajajočih operativnih programov. Veljavnost vseh teh predpisov in strateških dokumentov se, z redkimi in izrecno naštetimi izjemami, v prehodnih določbah podaljšuje.

ZVO-2 kot nov zakon seveda prinaša tudi določene novosti in spremembe. Posameznim področjem namenja znatno več pozornosti kot ZVO-1: na primer ukrepom na področju odpadkov. Druge vsebine pa predlog zakona glede na ugotovljene pomanjkljivosti, spremembe prava EU, potrebno prilagoditev modernim trendom in spoznanjem ter v predsodnih postopkih očitane nepravilnosti prenosa direktiv EU spreminja v večjem ali manjšem obsegu. Z ZVO-2 se nekatere vsebine dvigajo na zakonsko raven oziroma se z zakonom daje bolj jasna podlaga za njihovo podzakonsko urejanje. Poleg ukrepov na področju odpadkov, je to na primer tudi področje obveznega usposabljanja, ki je na podzakonski ravni sicer že urejeno na področju flouriranih toplogrednih plinov in ozonu škodljivih snoveh.

Med vsebinami, ki se urejajo na novo ali drugače, velja izpostaviti :
- ukrepi na področju odpadkov,
- razredi in stopnje za posamezne dele okolja,
- območja okoljskih omejitev,
- ukrepanje ob okoljski nesreči,
- odgovornost ob stečaju,
- razlastitev,
- uvedba skupnih določb o izdaji okoljevarstvenega dovoljenja,
- sodelovanje (zainteresirane javnosti) in pridobitev položaja stranskega udeleženca v postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja in okoljevarstvenega dovoljenja in v postopku odločanja o ukrepih zaradi okoljske škode,
- prenova določb o izdaji okoljevarstvenega dovoljenja za naprave, ki povzročajo industrijske emisije,
- odstranitev odlagališča odpadkov,
- poenostavitev postopkov Eko sklada,
- nevladne organizacije v javnem interesu,
- gospodarske javne službe varstva okolja,
- usposabljanje in
- okrepitev določb o inšpekcijskem in naravovarstvenem nadzoru.

1.3 Predpisi, ki urejajo to področje

V Republiki Slovenije so na podlagi ZVO-1 in ZVO sprejeti številni podzakonski predpisi. Če upoštevamo tudi uredbe o koncesijah, ki so bile sprejete na podlagi ZVO-1 in Zakona o vodah (Uradni list RS št. 67/02, 2/04 – ZZdrI-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15 in 65/20) v nadaljevanju ZV-1) govorimo o cca 300 predpisih, in to brez upoštevanja predpisov občin, ki urejajo občinske javne službe varstva okolja.

Zato v nadaljevanju vseh predpisov ne navajamo izrecno, ampak zgolj primeroma, z namenom ponazoritve razsežnosti podzakonskega normativnega urejanja.

Na podlagi ZVO-1 je na primer sprejetih več kot 70 predpisov, ki urejajo obveznosti povzročiteljev obremenitve, da zagotovijo vse potrebno, da ne presegajo mejnih vrednostih emisij ter upoštevajo predpisana pravila ravnanja, ki preprečujejo ali zmanjšujejo obremenjevanje okolja. Gre za predpise o mejnih vrednostih emisij v različne dele okolja (vodo, zrak ali tla), pri čemer gre tudi za emisije v zvezi z hrupom, vonjavami, elektromagnetnim sevanjem in svetlobnim onesnaževanjem. Za zrak in vodo sta sprejeti splošni uredbi o emisijah snovi v zrak oziroma vodo ter posebne uredbe po dejavnostih. Pravila ravnanja so predpisana predvsem za ravnanje z odpadki, flouriranimi toplogrednimi plini in ozonu škodljivimi snovmi, predpisane so fizikalno kemijske lastnosti goriv, trajnostna merila za biogoriva, ip. Velja opozoriti tudi, da so za dejavnosti in naprave po Direktivi 2010/75/EU mejne vrednosti in druga pravila ravnanja prepisana tudi v Zaključkih o BAT, ki jih izdaja Evropska Komisija.
A že če na primer izpostavimo predpise, ki urejajo standarde okolja, je teh preko 20:

1. Uredba o mejnih, opozorilnih in kritičnih imisijskih vrednostih nevarnih snovi v tleh (Uradni list RS, št. 68/96 in 41/04 – ZVO-1)
2. Uredba o merilih za ugotavljanje stopnje obremenjenosti okolja zaradi onesnaženosti tal z nevarnimi snovmi (Uradni list RS, št. 7/19)
3. Uredba o nacionalnih zgornjih mejah emisij onesnaževal zunanjega zraka (Uradni list RS, št. 48/18)
4. Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 43/18 in 59/19)
5. Uredba o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode (Uradni list RS, št. 98/15, 76/17 in 81/19)
6. Uredba o kakovosti zunanjega zraka (Uradni list RS, št. 9/11, 8/15 in 66/18)
7. Uredba o stanju podzemnih voda (Uradni list RS, št. 25/09, 68/12 in 66/16)
8. Uredba o stanju površinskih voda (Uradni list RS, št. 14/09, 98/10, 96/13 in 24/16)
9. Uredba o upravljanju kakovosti kopalnih voda (Uradni list RS, št. 25/08)
10. Uredba o kakovosti vode za življenje in rast morskih školjk in morskih polžev (Uradni list RS, št. 52/07)
11. Uredba o arzenu, kadmiju, živem srebru, niklju in policikličnih aromatskih ogljikovodikih v zunanjem zraku (Uradni list RS, št. 56/06)
12. Uredba o ocenjevanju in urejanju hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 121/04 in 59/19)
13. Odredba o razvrstitvi območij, aglomeracij in podobmočij glede na onesnaženost zunanjega zraka (Uradni list RS, št. 38/17, 3/20 in 152/20)
14. Odlok o določitvi podobmočij zaradi upravljanja s kakovostjo zunanjega zraka (Uradni list RS, št. 67/18, 2/20 in 160/20)
15. Odredba o razvrstitvi nekaterih otroških igrišč v Mestni občini Celje v prvo stopnjo obremenjenosti okolja zaradi onesnaženosti tal z nevarnimi snovmi (Uradni list RS, št. 11/19)
16. Odlok o območjih največje obremenjenosti okolja in o programu ukrepov za izboljšanje kakovosti okolja v Zgornji Mežiški dolini (Uradni list RS, št. 119/07)
17. Odlok o določitvi otroškega igrišča v vrtcu Zarja – Enota Živ žav in otroškega igrišča v vrtcu Zarja – Enota Mehurček v Mestni občini Celje za degradirano okolje in o programu ukrepov za izboljšanje kakovosti tal na teh območjih (Uradni list RS, št. 78/19),
18. Odlok o določitvi otroškega igrišča v vrtcu Anice Černejeve – Enota Mavrica in otroškega igrišča v vrtcu Zarja – Enota Ringa raja v Mestni občini Celje za degradirano okolje in o programu ukrepov za izboljšanje kakovosti tal na teh območjih (Uradni list RS, št. 53/19),
19. Odlok o načrtu za kakovost zraka za aglomeracijo Maribor (Uradni list RS, št. 160/20),
20. Odlok o načrtu za kakovost zraka na območju Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 77/17),
21. Odlok o načrtu za kakovost zraka na območju Zasavja (Uradni list RS, št. 73/17, 2/20 in 191/20),
22. Odlok o načrtu za kakovost zraka na območju Mestne občine Celje (Uradni list RS, št. 57/17, 160/20 in 161/20 – popr.),
23. Odlok o načrtu za kakovost zraka na območju Mestne občine Murska Sobota (Uradni list RS, št. 49/17 in 160/20).

Tudi preprečevanje večjih nesreč in zmanjševanje njihovih posledic poleg ZVO-1 urejata še Uredba o preprečevanju večjih nesreč in zmanjševanju njihovih posledic (Uradni list RS, št. 22/16) in Uredba o merilih za določitev najmanjše razdalje med obratom in območji, kjer se zadržuje večje število ljudi, ter infrastrukturo (Uradni list RS, št. 34/08). Ukrepanje ob okoljskih nesrečah pa poleg dveh določb ZVO-1 ureja temeljni zakon s tega področja - Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 97/10 in 21/18 – ZNOrg), pa tudi ZV-1 in Pravilnik o vrstah in obsegu nalog obveznih državnih gospodarskih javnih služb urejanja voda (Uradni list RS, št. 57/06, 60/16, 82/20 – ZON-E in 91/20).

Področje odpadkov je urejeno z ZVO-1 in na njegovi podlagi izdanimi številnimi podzakonskimi predpisi, pozabiti pa ne gre niti predpise EU, ki urejajo pošiljke odpadkov. Uredba o odpadkih (Uradni list RS, št. 37/15, 69/15 in 129/20) kot »krovna uredba« določa pravila ravnanja in druge pogoje za preprečevanje ali zmanjševanje škodljivih vplivov nastajanja odpadkov in ravnanja z njimi ter zmanjševanje celotnega vpliva uporabe naravnih virov in izboljšanje učinkovitosti uporabe naravnih virov. Številne posebne uredbe urejajo posamezne vrste odpadkov in posamezna ravnanja z odpadki (odlaganje, sežig, obdelava biološko razgradljivih odpadkov). Sklop osmih predpisov pa je namenjen tudi izvajanju sistema proizvajalčeve razširjene odgovornosti, v skladu s katerim proizvajalci proizvodov nosijo finančno ali finančno in organizacijsko odgovornost za ravnanje v fazi odpadkov v življenjskem ciklu proizvoda, pri čemer se za proizvajalca proizvodov šteje vsaka fizična ali pravna oseba, ki poklicno razvija, izdeluje, dodeluje, obdeluje, prodaja ali uvaža proizvode.

Na podlagi 165. člena ZVO-1 o koncesiji na naravnih dobrinah je sprejetih več kot 60 koncesijskih aktov predvsem na področju rabe voda. Nekaj koncesijskih aktov velja še na podlagi prejšnjega ZVO.

Že kratek prikaz pokaže, da je materija res obsežna in jo je na tem mestu nemogoče zajeti v celoti.

1.4 Predpisi EU, ki vplivajo na področje urejanja

Slovenija je kot država članica EU v skladu z načelom lojalnega sodelovanja v slovenski pravni red dolžna ustrezno umestiti pravne akte, ki se v našem pravu ne uporabljajo neposredno.

Tudi na ravni EU so okoljsko relevantne direktive številne in večina njih se v slovenski pravni red prenaša ravno z Zakonom o varstvu okolja. »Temeljne direktive«, to je direktive, ki se odražajo v večjem številu zakonskih določb, so naštete v 1. členu zakonskega predloga in zato na tem mestu niso ponovno navedene. Opozoriti pa velja, da so na posamezne člene tega zakona v Pravno informacijskem sistemu (v nadaljevanju: PISRS) vezane še nekatere druge direktive, kar je logično, saj zakon uvaja t.i. horizontalni pristop, kar pomeni, da posamezen instrument na zakonski ravni enako ureja za različna ožja področja varstva okolja. Kot primer lahko omenimo Direktivo 2002/49/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. junija 2002 o ocenjevanju in upravljanju okoljskega hrupa (UL L 189, 18.07.2002, str. 12) s spremembami, pri kateri se dve določbi direktive (sedmi odstavek 8. člena in 9. člen) prenašata s 36. in 37. členom ZVO-1, ki urejata materijo operativnih programov varstva okolja. Če s torej z ZVO-1 prenašajo le posamezne določbe direktive, potem ta v 1. členu zakona ni navedena, četudi se nekateri njeno členi prenašajo s posameznimi zakonskimi določbami oziroma še pogosteje: s podzakonskimi akti, ki temeljijo na neki zakonski določbi.

Poleg direktiv, ki jih je treba v nacionalni pravni red prenesti na zakonski oziroma podzakonski ravni, pomemben del okoljsko relevantnega prava EU predstavljajo tudi uredbe in sklepi institucij EU, ki se uporabljajo neposredno. V preteklosti je bilo v nomo-tehniki ustaljeno sklicevanje na neposredno uporabljivi pravni akt EU z njegovim polnim naslovom. Od takšnega sklicevanja pa je zaradi večjega obsega letnih sprememb, še posebej sklepov, a tudi uredb EU, na področju trgovanja s pravicami do emisije odstopil že ZVO-1J. Navedeno je zakonodajna pravna služba Državnega zbora, za razliko od Službe vlade za zakonodaje, sicer sprejela z zadržkom. Izrazila je dvom, ali bo ob takšnem načinu sklicevanja dovolj jasno, kateri predpisi EU so dejansko mišljeni oziroma, ali takšno sklicevanje ustreza zahtevani pravni jasnosti. A velja v zvezi z navedenim poudariti, da četudi predlog zakona v besedilu ne vsebuje celotnega naslova pravnega akta EU, kakor je objavljen v Uradnem listu EU, ampak njegovo »posplošeno poimenovanje«, je natančna navedba akta EU, ki je veljal v času sprejemanja zakonskega besedila, podana pri obrazložitvi k posameznem členu. S tem se, ob upoštevanju, da se razni sklepi institucij EU, pa tudi delegirane uredbe EU, spreminjajo večkrat letno, zagotavljata tako pravna jasnost kot ustrezna fleksibilnost normativnega besedila.

1.5 Razlogi, ki utemeljujejo potrebo po novem predpisu

Kot rečeno, je besedilo ZVO-1 doživelo že deset neposrednih sprememb in dopolnitev in kar nekaj posegov drugih zakonov. Zaradi navedenega in zaradi obsega določb, ki so glede na ZVO-1 spremenjene ali nove - bodisi ker se materija vzdiguje na zakonsko raven ali ker se na novo ureja - je pripravljen predlog novega besedila,

Določbe ZVO-2 so kompleksen sklop pravnih pravil in v slovenski pravni red (delno) prenašajo zahteve direktiv EU, ki so naštete v prvem členu predlaganega zakona ter dajejo podlago za podzakonski prenos številnih drugih direktiv (nabor le teh je razviden iz PISRS). Hkrati zakon v nekaterih primerih vsebujejo tudi določene podlage za sprejem podzakonskih aktov, s katerimi se sprejemajo predpisi za izvajanje uredb EU (tako se na primer pristojnost za upravljanje z enotami dodeljenih letnih emisij ureja z zakonom in ne podzakonskimi akti).

Kot je bilo že predstavljeno v točki 1.3. se področje odpadkov, z izjemo 20. členu in v določeni meri tudi v 19. člena v okviru ZVO-1 večinoma urejalo na podzakonski ravni. Praksa je pokazala, da je treba zakonsko podlago v določenih primerih utrditi oziroma razširiti, obenem pa je bil v letu 2018 na ravni EU sprejet tudi t.i. »paket krožnega gospodarstva« - sklop sprememb direktiv, ki urejajo ravnanje z odpadki, za implementacijo katerega je treba zagotoviti ustrezno zakonsko podlago.

Problemi prakse oziroma nezmožnosti ustreznega ukrepanja brez zakonske podlage so pokazali tudi, da je nekatera vprašanja oziroma področja potrebno urediti na novo (območja okoljskih omejitev, razlastitev, odgovornost ob stečaju, odstranitev odlagališča odpadkov) oziroma drugače (razredi in stopnje za posamezne dele okolja). Dodeljevanje sredstev Eko sklada je potrebno poenostaviti in razbremeniti administrativnih bremen tako sklad, ki odloča o spodbudah kot upravičence do sredstev. Z drugo zakonodajo: Zakonom o ohranjanju narave in predlogom Gradbenega zakona – pa je bilo treba poenotiti urejanje položaja okoljskih nevladnih organizacij, ki delujejo v javnem interesu.

Analize ravnanj pristojnih organov in enot zaščite, reševanja in pomoči ob nedavnih nesrečah, ob katerih je prišlo do onesnaženja okolja, so nakazale potrebo: a) da se ukrepanje ob okoljski nesreči in večji nesreči, tudi v primeru nesreče na površinskih vodah, nedvoumno umesti v sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami in b) da se uredi trajanje ukrepov ob nesreči z vidika preprečitve in zmanjšanja onesnaženja okolja.

Zaradi pogosto dolgotrajnih postopkov je potreben premislek o ureditvi položaja zadevne javnosti v postopkih. Področje presoje vplivov na okolje in okoljevarstvenega dovoljenja za naprave, ki povzročajo onesnaževanje, je potrebno nekaterih sprememb in dopolnitev tako zaradi predsodnih postopkov kot zaradi v praksi ugotovljenih pomanjkljivosti.

Tudi člena, ki urejata gospodarske javne službe varstva okolja je bilo treba nekoliko spremeniti oziroma dopolniti. Upoštevati je bilo treba, da je obvezna državna gospodarska javna služba varstva okolja ravnanje z radioaktivnimi odpadki in njihovo odlaganje urejena z Zakonom o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti (Uradni list RS, št. 76/17 in 26/19) in dejstvo, da ne nekoliko pomanjkljivo urejeno pooblastilo vladi glede javne službe zbiranje, predelave ali odstranjevanja določenih vrst drugih odpadkov ter strokovni nadzor v javnem interesu. Spoštovati je treba spremembo Ustave RS oziroma uveljavitev novega 70.a člena ustave. V skladu z opozorili Računskega sodišča pa je bilo treba urediti tudi vprašanje najemnine, ki jo občina za uporabo javne infrastrukture zaračuna izvajalcu javne službe.

Nadzor na terenu pa je pokazal še, da je treba okrepiti tudi inšpekcijska pooblastila.

1.6. Mednarodni sporazumi, ki vplivajo na področje urejanja

- Aarhuška konvencija, ratificirana z Zakonom o ratifikaciji Konvencije o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah (UL RS-MP, št. 17/2004).
- PRTR protokol k Aarhuški konvenciji, ratificiran z Zakonom o ratifikaciji Protokola o registrih izpustov in prenosov onesnaževal (MPRIPO) (UL RS-MP, št. 1/2010).
- CLRTAP (UNECE) in 8 protokolov, v osnovi ratificirana z Zakonom o ratifikaciji Konvencije o onesnaževanju zraka na velike razdalje preko meja glede nadzora nad emisijami dušikovih oksidov ali njihovih čezmejnih tokov (UL RS-MP, št 20/2005, 11/2006):
- Protokol o zmanjševanju zakisljevanja, evtrofikacije in prizemnega ozona, za zmanjševanje emisij žveplovih spojin, dušikovih oksidov, amoniaka in hlapnih organskih snovi (Göteborški protokol),
- Protokol o obstojnih organskih onesnaževalih,
- Protokol o kontroli emisij težkih kovin,
- Protokol o nadzoru nad emisijami dušikovih oksidov in njihovih čezmejnih tokov,
- Protokol o zmanjševanju emisij žvepla ali njihovih čezmejnih tokov
- Protokol o nadaljnjem zmanjševanju emisij žvepla,
- Protokol o nadzoru emisij hlapnih organskih snovi ali njihovih čezmejnih tokovih
- Protokol o dolgoročnem financiranju programa sodelovanja pri spremljanju in ocenjevanju onesnaževanja zraka na velike razdalje v Evropi (EMEP protokol)
- Baselska konvencija, ratificirana z Zakonom o ratifikaciji Baselske konvencije o nadzoru prehoda nevarnih odpadkov preko meja in njihovega Odstranjevanja (UL RS-MP, št. 15/1993, 23/2004).
- Montrealski protokol, ratificiran z Zakonom o ratifikaciji Montrealskega protokola o substancah, ki škodljivo delujejo na ozonski plašč (Uradni list SFRJ-MP, št. 16-67/1990 ter UL RS – MP-nasledstvo-št. 9/92 in ratifikacije: št. 17/92, 19/98, 86/99 in 112/02).
- UNFCCC – Okvirna Konvencija ZN o spremembi podnebja, ratificirana z Zakonom o ratifikaciji Okvirne konvencije ZN o spremembi podnebja, UL RS, št. 59, MP št. 13, 19.10.1995 (str. 829).
- Pariški sporazum, ratificiran z Zakonom o ratifikaciji Pariškega sporazuma (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 16/16 in 6/17 – popr.).
- Konvencija MOD, ratificirana z Zakonom o ratifikaciji Konvencije o preprečevanju večjih industrijskih nesreč (Konvencija MOD št. 174, Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 18/09).
- Zakon o ratifikaciji Protokola o strateški presoji vplivov na okolje h Konvenciji o presoji čezmejnih vplivov na okolje (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 1/10).
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o presoji čezmejnih vplivov na okolje (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 11/98).

1.7. Odločbe Sodišča Evropske unije, ki obravnavajo področje urejanja oziroma primerljivo ureditev

/ (ni odločb SEU)

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Temeljna zakonska usmeritev v trajnostni razvoj ostaja enaka kot do sedaj. Se pa širši cilji varstva okolja in poti doseganja le teh opredeljujejo nekoliko drugače, pri čemer so upoštevani tudi cilji oziroma pristopi krožnega gospodarstva.

2.2 Načela

Temeljna načela, razen dveh izjem, ostajajo skoraj enaka kot v ZVO-1. Kot novo je vzpostavljeno načelo krožnega gospodarstva, sicer pa so določbe nekaterih načel izboljšane oziroma nadgrajene.

2.3 Poglavitne rešitve

Struktura zakona gradi na strukturi, ki jo je poznal že ZVO-1.

Poglavje I ureja splošne določbe. V prvem členu se ureja predmet zakona, v drugem namen in cilji zakona, v tretjem pojmi, sledi pa jim 14 členov, ki ureja 14 temeljnih načel. Koncept trajnostnega razvoja se kot temeljno načelo uveljavlja skozi vsa druga načela in zakonski instrumentarij. Nabor načel v principu ostaja enak. Dodano je načelo krožnega gospodarstva, medtem ko je določba o varstvu pravic premeščena v poglavje o ukrepih, saj njena vsebina ne predstavlja le načelne oziroma vrednostne usmeritve, ampak vsebuje pravna pravila sodnega varstva pravice do zdravega življenjskega okolja. Kar nekaj sprememb in zlasti novih pojmov pa je najti v 3. členu ZVO-2, ki ureja temeljno terminologijo oziroma pojme, ki so del zakonskega besedila.

Predlagano II. poglavje, tako kot ZVO-1, v trinajstih poglavjih ureja t.i. ukrepe varovanja okolja

V poglavju o splošnih pravilih ravnanja zakon ureja emisije, pravila ravnanja pri opravljanju dejavnosti in v potrošnji ter splošno obveznost upravljavca, da skrbi za preprečevanje večjih nesreč in zmanjševanje njihovih posledic. Ureditev ostaja konceptualno enaka kot v ZVO-1 s tem, da se pravila ravnanja lahko predpišejo tudi proizvajalcu proizvodov. Ta – četudi ni »končni povzročitelj obremenitve« – v določenih primerih pravno velja za povzročitelja oziroma za osebo, ki mora spoštovati predpisana pravila ravnanja. Za obratovanje naprav in opravljanje nekaterih dejavnosti morajo povzročitelji onesnaževanja pridobiti okoljevarstveno dovoljenje, drugi se morajo vpisati v evidenco, ki jo vodi ministrstvo, tretji predložijo v primeru gradnje strokovno oceno o emisijah; na področju odpadkov pa je za določene dejavnosti predvidena le prijava dejavnosti.

Tako kot do sedaj preprečevanje večjih nesreč in zmanjševanje njihovih posledic sestavljajo naslednji mehanizmi:
a. nadzor nad načrtovanjem obratov z vidika uporabe najboljših tehnik za preprečevanje nesreč in za zmanjševanje njihovih posledic,
b. spremljanje in nadzor obratovanja obratov z vidika varstva pred večjimi nesrečami z nevarnimi snovmi, ki se izvaja v postopkih izdaje okoljevarstvenih dovoljenj za obratovanje obratov in z inšpekcijskim nadzorom,
c. zagotavljanje pripravljenosti za odziv na večje nesreče, ki ga sestavljata pripravljenost obratov in pripravljenost lokalne skupnosti, v kateri obrat obratuje.

Dva mehanizma sta urejena s predpisi s področja varstva okolja, glede pripravljenosti na večje nesreče pa se ureditev v zakonu naveže na ureditve s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Ureditve glede preprečevanja večjih nesreč in zmanjševanja njihovih posledic urejajo primarno pristojnost upravljavcev obratov, da storijo vse potrebno za preprečitev večje nesreče in zmanjšanje njenih posledic ter da za svoje obratovanje pridobijo okoljevarstveno dovoljenje. Za podrobno opredelitev izvajanja sistema preprečevanja večjih nesreč in zmanjševanja njihovih posledic rešitve predlaganega zakona pooblaščajo, da jih s podzakonskimi predpisi sprejme Vlada.

Preprečevanju nastajanja odpadkov in ravnanju z njimi zakon namenja znatno več pozornosti kot do sedaj. Cilj politike EU o odpadkih je zaščititi okolje in zdravje ljudi ter pomagati EU pri prehodu na krožno gospodarstvo s čim večjim vračanjem visokokakovostnih virov iz odpadkov v gospodarstvo in spodbujanjem gospodarske rasti s prehodom na sodobno, z viri učinkovito in konkurenčno gospodarstvo (Evropski zeleni dogovor). Glavni cilji so izboljšati ravnanje z odpadki, spodbujati inovacije pri recikliranju odpadkov in čim bolj omejiti odlaganje odpadkov na odlagališčih. Za doseganje teh ciljev so določeni

okoljski cilji predelave in recikliranja odpadkov ter zmanjšanja njihovega odlaganja, države pa morajo sprejeti ustrezne ukrepe za njihovo doseganje. Predpisi EU določajo splošni pravni okvir za ravnanje z odpadki v EU, posebni predpisi pa urejajo ravnanje z določenimi vrstami odpadkov ali posamezna ravnanja z odpadki (npr. odlaganje odpadkov na odlagališčih). Določeni so osnovni pojmi in opredelitve (kot npr. odpadek, recikliranje, ravnanje z odpadki itd), uvedena je petstopenjska hierarhija ravnanja z odpadki, ki predstavlja vrstni red prednostnega ravnanja z odpadki, določena so osnovna načela ravnanja z odpadki. Zahteva se ravnanje z odpadki brez ogrožanja zdravja ljudi in okolja, brez tveganja za vodo, zrak, tla, rastline ali živali, ne da bi povzročali motnje zaradi hrupa ali vonjav in brez škodljivega vpliva na krajino ali kraje posebnega pomena. Uvedeni sta načeli "onesnaževalec plača" in "proizvajalčeva razširjena odgovornost. Opredeljeni so tudi stranski proizvodi (kot snovi ali predmeti, ki izhajajo iz proizvodnih procesov, katerih glavni cilj ni proizvodnja teh proizvodov) ter merila za prenehanja statusa odpadka, ki določajo, kdaj odpadki prenehajo biti odpadki. Vse omenjeno je vsaj na temeljni ravni postala zakonska vsebine in ni več primarno predmet podzakonskega urejanja.

Z ZVO-2 se ohranja koncept dosedanje ureditev na področju standardov kakovosti okolja in sanacije okolja zaradi razpršenih virov onesnaževanja. Standarde kakovosti okolja sprejema Vlada, minister pa razvršča posamezna območja v razrede in stopnje onesnaženosti. Na novo je določeno, da to lahko stori tudi občina, če Vlada to predvidi v podzakonskem predpisu, v katerem občini določi tudi pravila za razvrščanje. Tako Vlada kot občina lahko sprejemata ukrepe za zmanjševanje onesnaženja vsaka v skladu s svojimi pristojnostmi.

Podrobneje so standardi kakovosti okolja za posamezna onesnaževala, glede na dele okolja v katerih se nahajajo, določeni v podzakonskih predpisih sprejetih na podlagi ZVO in ZVO-1. Standardi kakovosti okolja so določeni na podlagi Direktiv EU. Standardi kakovosti okolja so določeni za zrak, vodo, podzemno vodo, tla in hrup. V primeru zraka je ozemlje države razdeljeno na območja, podobmočja in aglomeracije, ki so razvrščene v stopnje onesnaženosti. Na območjih s preseganji se izvajajo ukrepi za zmanjševanje in odpravljanje onesnaženosti. Za tla so na posameznih območjih tudi sprejete stopnje onesnaženosti in se sanacija izvaja (onesnažena zemljina na igriščih vrtcev v Celju, Mežiška dolina).

Na novo se ureja območja okoljskih omejitev. Določanje okoljskih omejitev za posamezna območja je namenjeno zlasti predpisovanju omejitev pri načrtovanju in bodočemu poseganju v okolje, lahko pa tudi spremljanju stanja okolja. Primeroma so našteta območja, kjer lahko Vlada uveljavi posebne režime; lahko pa se s predpisom predvidi tudi različno stroge režime znotraj teh območij. Vladi je dano pooblastilo za to, da lahko za določene kategorije teh območij predvidi celovito presojo vplivov na okolje ali pogoje, ki jih je treba izpolniti pred izvedbo posega (npr. obvezna izvedba analize in/ali predhodna pridobitev soglasja za poseg). Določeno je še, da lahko Vlada predpiše tudi obveznost sanacije okolja ali dela okolja, pri čemer se smiselno uporabljajo določbe, ki urejajo subsidiarno odgovornost države.

Ohranja se načelna in izvedbena ureditev subsidiarnega ukrepanja države in občine, pri čemer je nekaj določb iz načela, premeščenih v ureditev.

Ukrepanje ob okoljski nesreči je urejeno na način, da je umeščeno v sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Obsega zaščito, reševanje in pomoč ter odpravo posledic nesreče do zagotovitve osnovnih pogojev za življenje v skladu s predpisi o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami. Ukrepanje izvedejo sile za zaščito, reševanje in pomoč, ki so prav tako določene s predpisi o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami, pri čemer lahko pri tem lahko po presoji vodje intervencije sodelujejo gospodarske javne službe varstva voda. Glede sanacije okoljske škode po okoljski nesreči predlagana ureditev postavi to sanacijo v celovit mehanizem sanacije okoljske škode, ki ga ureja predlagani zakon. Posebna ureditev je predlagana glede sanacije škode za primer, ko povzročitelj nesreče ni znan in ko je treba izvesti večje sanacijske ukrepe. V tem primeru ministrstvo v sodelovanju z drugimi ministrstvi in prizadeto občino pripravi program za izvedbo sanacije, ki ga sprejme Vlada. Rešitve glede preprečevanja večjih nesreč in zmanjševanja njihovih posledic urejajo primarno pristojnost upravljavcev obratov, da storijo vse potrebno za preprečitev večje nesreče in zmanjšanje njenih posledic ter da za svoje obratovanje pridobijo okoljevarstveno dovoljenje. Za podrobno opredelitev sistema varstva pred večjimi nesrečami pa rešitve predlaganega zakona pooblaščajo, da jih s podzakonskimi predpisi sprejme Vlada.

Določba o stečaju je nadgrajena odgovornostjo poslovodstva. Institut pooblaščenca za varstvo okolja pa je preimenovan v skrbnika za varstvo okolja, četudi ima ta oseba zelo podobne naloge in pooblastila kot v ZVO-1.

Ureditev sistema okoljskega vodenja organizacij (EMAS) in znaka EU za okolje se ne spreminja. Nekoliko drugače je normativno urejeno sodelovanje javnosti pri sprejemanju predpisov, novost pa predstavlja urejanje (nekaterih vprašanj) razlastitve.

Programiranje in načrtovanje, ki je predmet III. poglavja, se ureja podobno kot do sedaj. Nacionalni program varstva okolja ostaja primarni strateški dokument države na področju varstva okolja, ki ga pripravi ministrstvo in sprejme Državni zbor. Sprejem in vsebino nacionalnega programa varstva okolja predvideva že ZVO-1, predlagane rešitve pa ureditve ale nekoliko novelirajo oz. dopolnjujejo. Tako za razliko od veljavnega zakon ne določa obdobja, za katero se program sprejema, saj je obdobje odvisno od spoznanj in družbenih možnosti, poročanje o izvajanju programa pa je racionalizirano, tako da bo potekalo v okviru poročila o stanju okolja, ki ga bo Vlada sprejela na vsaka štiri leta. Skladno z veljavnim zakonom je sprejet Nacionalni program varstva okolja 2020-2030, ki je dolgoročni strateški dokument varstva okolja, na posameznih področjih varstva okolja, na primer glede ravnanja z odpadki in glede kakovosti zraka, so sprejeti tudi operativni programi, katerih veljavnost zakon podaljšuje. Ob navedenem ne gre pozabiti, da posamezne direktive EU vsebujejo izrecne zahteve, da mora država za reševanje določenih vprašanj varstva okolja sprejemati in izvajati tako imenovane akcijske plane ali programe (ang.: action plans, action programmes). K sprejemanju svojega programa je zavezana tudi mestna občina, medtem ko velja ta obveza za občine ali širše samoupravne lokalne skupnosti le fakultativno.

IV. poglavje ureja institut presoje vplivov na okolje in pa tri skupine oziroma kategorije okoljevarstvenih dovoljenj. V prvem podpoglavju prenaša zahteve Direktive o presoji javnih in zasebnih projektov na okolje ter pri tem upošteva, da se v skladu z GZ v primerih, ko je za izvedbo posega potrebno tudi gradbeno dovoljenje ne izdaja samostojna odločba o okoljevarstvenem soglasju, ampak je presoja vplivov na okolje nesamostojni del postopka izdaje integralnega gradbenega dovoljenja. Določbe o presoji, kot jih je poznal ZVO-1, pa se nadgrajujejo tudi v povezavi s predsodnim postopkom, v katerem Evropska komisija zatrjuje nepravilen prenos posameznih določb zadnje spremembe direktive. Med temi velja poudariti izrecno ureditev položaja občine (občina je v teh postopkih mnenjedajalec), časovno omejitev okoljevarstvenega soglasja na 5 let (100. člen). Pomembno novost predstavlja tudi dejstvo, da se drugače kot do sedaj ureja vloga in položaj (zainteresirane) javnosti in stranska udeležba v upravnem postopku in upravičenost do tožbe v upravnem sporu. V upravnem postopku izdaje dovoljenja, četudi lahko podajo svoje pripombe in stališča, nevladne organizacije v javnem interesu iz prvega odstavka 237. člena ter civilna iniciativa nimajo položaja stranskega udeleženca. Ne glede na navedeno, pa so upravičene zoper izdano okoljevarstveno soglasje vložiti tožbo.

Vprašanje okoljevarstvenih dovoljenj zakon ureja okvirno enako kot do sedaj. Novost predstavlja podpoglavje, ki ureja skupne določbe, torej določbe, ki veljajo za vse kategorije okoljevarstvenih dovoljenj. Med temi velja izpostaviti novo uveljavljeno zahtevo, da ministrstvo ob vsaki spremembi okoljevarstvenega dovoljenja pripravi čistopis izreka okoljevarstvenega dovoljenja in pa prenehanje obratovanja naprave ali obrata. 108. člen - ni OK. Novost pa predstavlja tudi zahteva, da se v primeru, kadar se OVD za IED ali drugo napravo izda za odlagališče odpadkov, v zemljiški knjigi zaznamuje ustrezno javnopravno omejitev.

Največ sprememb, vključno s preimenovanjem naprave, pa prinašajo določbe o okoljevarstvenem dovoljenje za naprave, ki povzročajo industrijske emisije (v ZVO-1: dovoljenja za naprave, ki povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega).

Številne spremembe določb odpravljajo očitane kršitve prava EU s strani Evropske komisije, predvsem glede določanja mejnih vrednosti iz zaključkov o BAT, ko so te določene v razponu, predložitve izhodiščnega poročila, upoštevanja obveznosti upravljavca o prilagoditvi zaključkom o BAT ne glede na to, ali gre za glavno ali ne glavno dejavnost itd.

Na novo ali drugače je v postopku izdaje, spremembe in prenehanja okoljevarstvenega dovoljenja urejeno:

- mirovanje okoljevarstvenega dovoljenja,
- začasna prepoved obratovanja,
- dvostopenjska izdelava izhodiščnega poročila,
- sprememba okoljevarstvenega dovoljenja z vloženo vlogo in brez dosedanjega postopka prijave spremembe,
- postopek prilagoditve zaključkom o BAT, ki se začne na vlogo upravljavca,
- odvzem okoljevarstvenega dovoljenja,
- sodelovanje javnosti, itd.

Zakon ureja tudi okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje druge naprave oziroma za opravljanje dejavnosti brez naprave. Udeležba v postopku se ureja podobno kot za drugi dve kategoriji dovoljenj, a je javna objava predvidena le za osnutek dovoljenja za (so)sežig. Posebej oziroma drugače kot v ZUS-1 je urejeno tudi pravno varstvo pravice zainteresirane javnosti, dazoper izdano okoljevarstveno

dovoljenje sproži upravni spor, če gre za primer sežiga ali sosežiga odpadkov, ki se ne uvršča med naprave in dejavnosti, ki povzročajo industrijske emisije.

Pri urejanju okoljevarstvenega dovoljenja za obrat ni pomembnih sprememb, z izjemo bolj podrobne opredelitve večje spremembe obrata med pojmi.

Zakon na novo uvaja možnost združevanja postopka presoje vplivov na okolje in postopka izdaje okoljevarstvenega dovoljenja za napravo z dejavnostmi, ki povzročajo industrijske emisije ali za drugi napravo ali dejavnosti ali za obrat.

Zakon nadgrajuje določbo ZVO-1 o dovoljenju za začasno obremenjevanje okolja. Poleg tega, da se lahko dovoljenje za čezmerno obremenitev s hrupom izda za javne shode in prireditve, takšno možnost zaken daje tudi v primerih, ko takšno izjemo na podlagi dopustne izjeme iz predpisov EU, dopuščajo predpisi vlade, sprejeti na podlagi tega zakona, ki se nanašajo na obratovanje določene naprave ali izvajanje določene dejavnosti.

Na novo je urejena odstranitev odlagališča odpadkov (predlagani 142. člen), pri čemer se omenjena določba smiselno uporablja tudi za odstranitev opuščenega odlagališča odpadkov, pri čemer se za upravljavca odlagališča šteje lastnik zemljišča, na katerem je opuščeno odlagališče odpadkov.

V V. poglavju je na novo urejena možnost prenosa javnega pooblastila za izdajo okoljevarstvenega soglasja ali okoljevarstvenega dovoljenja ter potreben nadzor ministrstva s tem v zvezi.

Tudi VI. poglavje, ki ureja spremljanje stanja okolja in informacije o okolju je zasnovano podobno kot v ZVO-1.

Koncept zakonskega urejanja vzdrževanja registra in informacijskega sistema okolja ostaja enak obstoječi pravni ureditvi iz ZVO-1, a je podrobnejše urejanje informacijskega sistema za zagotovitev lažjega sledenja razvoju na podatkovnem in informacijskem področju prepuščeno urejanju na podzakonski ravni. Podobno kot v ZVO-1 je urejeno obveščanje javnosti o okoljskih podatkih, tako na zahtevo, kot v obliki obveznega zagotavljanja na spletu. Glede registra okoljskih podatkov, ki ga vzdržuje ministrstvo, so v ZVO-2 bolj specificirane zbirke podatkov, ki se vodijo ločeno po posameznih temah. Informacijski sistem okolja še vedno zagotavlja ministrstvo, pri čemer zakon določa, kateri del podatkov naj bi bil na voljo javnosti preko spleta. Primeroma so našteti podatki, katerih zahtevo po javni objavi preko spleta zahtevajo predvsem Direktive EU.

V VII. poglavju se zakonska ureditev instituta odgovornosti za okoljsko škodo spreminja le v nekaterih vidikih. Nekoliko drugače je opredeljena škoda na posebnih delih okolja, zakon bolj jasno ureja, da se odločba izda, kadar ustreznih ukrepov ni izvedel že sam povzročitelj, drugače kot v ZVO-1 opredeljuje člane zainteresirane javnosti in njen položaj v postopku in na novo postavlja zahteve glede vodenja podatkov o primerih neposredne nevarnosti in primerih nastale okoljske škode.

V VIII. poglavju se zelo podobno, kot že v ZVO-1, urejajo Ekonomski in finančni instrumenti varstva okolja. Nabor instrumentov je podoben, z izjemo inštrumentov, ki zaradi prenehanja veljave Kyotskega protokola nimajo več podlage v mednarodni konvenciji.

Zakon daje podlago za to, da se z uredbo vlade predpišejo okoljske dajatve za onesnaževanje okolja, ki so namenjene temu, da povzročitelji onesnaževanja okolja internalizira stroške onesnaževanja, ki jih sicer nosi družba kot celota. Pooblastilo za podrobnejše urejanje relevantnih vprašanj pa je, z nekoliko drugačno dikcijo kot v ZVO-1, prepuščeno vladi. Okoljske dajatve za rabo naravnih dobrin pa se, kot do sedaj, prepuščajo področni zakonodaji. Zakonske določbe dajejo podlago za podzakonsko urejanje finančnega jamstva, ki je namenjeno zavarovanju tveganja, da neka oseba ne bo izpolnila obveznosti preprečevanja ali sanacije obremenjevanja okolja. Vlada v predpisu, ki določi obveznost pridobitve finančnega jamstva, določi poleg same oblike predvsem primere, ko je takšno jamstvo treba zagotoviti, osebo, ki je do sredstev izplačil finančnega jamstva upravičena ter višino in čas trajanja jamstva ter način unovčenja finančnega jamstva, pri čemer mora seveda izhajati iz zakonskih okvirjev. Enako je urejena zakonska podlaga za kavcije in druge oblike varščin. Smiselno oziroma vsebinsko enako kot v prej uveljavljenem ZVO-1, je urejen tudi sistem trgovanja pravicami do emisije toplogrednih plinov v EU, ki je namenjen zmanjševanju emisij toplogrednih plinov iz določenih naprav oziroma dejavnosti in letalske dejavnosti, a so v tem delu nekoliko drugače kot v ZVO-1 razporejene posamezne določbe. Ob te velja dodati, da je sistem trgovanja s pravicami do emisije toplogrednih plinov v EU vzpostavljen in deluje od leta 2005. Vanj so poleg držav članic EU vključene tudi države Evropskega gospodarskega prostora, torej Norveška, Islandija in Liechtenstein. Osnovni pravni akt EU, ki ureja sistem trgovanja, je Direktiva 2003/87/ES o vzpostavitvi sheme za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti in dopolnitvi Direktive 96/61/ES (UL L št. 275, 25. oktober 2003, stran 32). Ta direktiva je bila

pozneje večkrat spremenjena in dopolnjena, nazadnje z Direktivo (EU) 2018/410 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2018 o spremembi Direktive 2003/87/ES za krepitev stroškovno učinkovitega zmanjšanja emisij in nizkoogljičnih naložb ter Sklepa (EU) 2015/1814 (UL L, št. 76, 19. marec 2018, str. 3, v nadaljnjem besedilu: Direktiva (EU) 2018/410). Ker pa sistem trgovanja deluje na ravni Evropske unije in Evropskega gospodarskega prostora njegovo delovanje ureja vse več pravnih aktov Evropske unije z neposrednim učinkom (uredbe, sklepi in odločitve). V sistem trgovanja so vključeni določeni toplogredni plini in določene naprave, za katere morajo upravljavci pridobiti dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov, ter letalske dejavnosti, za katere morajo operatorji zrakoplova pridobiti odločbo o izvajanju monitoringa. Upravljavci naprav in operatorji zrakoplovov morajo izvajati monitoring emisij toplogrednih plinov in pripraviti poročilo o emisijah, ki ga preveri akreditirani preveritelj, v določenem roku pa morajo predati registru Unije emisijske kupone v obsegu preverjenih emisij toplogrednih plinov, ki jih je naprava ali letalska dejavnost v enem koledarskem letu izpustila v ozračje. Del emisijskih kuponov upravljavci naprav za nekatere naprave in operatorji zrakoplova za letalsko dejavnost pridobijo brezplačno, del pa jih morajo kupiti. Zlasti upravljavci naprav za proizvodnjo električne energije iz fosilnih goriv morajo vse emisijske kupone kupiti. Pravico trgovati z emisijskimi kuponi imajo vse pravne ali fizične osebe.

Cilj zmanjševanja emisij toplogrednih plinov za obdobje 2021-2030 določa Uredba (EU) 2018/842 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o zavezujočem letnem zmanjšanju emisij toplogrednih plinov za države članice v obdobju od 2021 do 2030 kot prispevku k podnebnim ukrepom za izpolnitev zavez iz Pariškega sporazuma ter o spremembi Uredbe (EU) št. 525/2013 (UL L 156 z dne 19. 6. 2018, str. 26), ki Republiko Slovenijo obvezuje, da emisije TGP v ne-ETS sektorjih zmanjša za 15 % glede na leto 2005.

Omenjeni odločba in uredba določata tudi dodeljene letne emisije, ki jih Republika Slovenija v skupnih emisijah ne-ETS sektorjev ne sme preseči. V kolikor bi emisije toplogrednih plinov v ne-ETS sektorjih v posameznem letu presegle dodeljene letne emisije, lahko Slovenija uporabi prilagodljivosti v obliki izposoje, shranitve in prenosa, ki so določene v petem členu omenjene uredbe. Sam prenos dodeljenih letnih emisij na ali od druge države članice za Republiko Slovenijo lahko predstavlja priliv ali izpad proračuna. Kot novo podpoglavje oziroma instrument se ureja področje zavezujočega letnega zmanjšanja emisij toplogrednih plinov za države članice, pristojnost za upravljanje z enotami dodeljenih letnih emisij in vir, v katerega se prilijejo sredstva, pridobljena iz prenosa enot dodeljenih letnih emisij.

V 6. podpoglavju se kot skupina ekonomskih in finančnih instrumentov varstva okolja urejajo tudi instrumenti Eko sklada, javnega sklada. Sam ustroj sklada, njegove dejavnosti oziroma instrumenti so urejeni enako oziroma vsaj smiselno enako kot v ZVO-1. Bistveno novost pa predstavljajo določbe, ki se nanašajo na poenostavitev oziroma pohitritev postopka dodeljevanja spodbud Eko sklada. V ta namen zakon mestoma (na primer glede vloge, vročitve odločbe in pravice do dostopa do podatkov) odstopa od ureditve splošnega upravnega postopka, ki se tudi sicer uporablja le smiselno.

Določba nekdanjega 14. člena ZVO-1 je urejena v posebno, IX. poglavje zakona. Gre namreč, glede na sicerešnja določila Obligacijskega zakonika, za posebno ureditev popularne tožbe, s katero se lahko tožnik obrne na pravdno sodišče ter prepoved začetka ali nadaljevanja izvajanja posega.

V X. poglavju se urejajo gospodarske javne službe varstva okolja:. V skladu z opozorili Računskega sodišča pa se ureja tudi vprašanje najemnine, ki jo občina za uporabo javne infrastrukture zaračuna izvajalcu javne službe. Upošteva se tudi, da je obvezna državna gospodarska javna služba varstva okolja ravnanje z radioaktivnimi odpadki in njihovo odlaganje urejena Zakonom o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti (Uradni list RS, št. 76/17 in 26/19). In ureja se ustrezno se ureja pooblastilo vladi glede javne službe zbiranje, predelave ali odstranjevanja določenih vrst drugih odpadkov ter jasneje ureja strokovni nadzor v javnem interesu.

V XI. poglavju so urejene organizacije na področju varstva okolja. Pri tem določbe, ki urejajo Svet za trajnostni razvoj in varstvo okolja ter Strokovni svet ostajajo enake določbam ZVO-1. Določbe, ki se nanašajo na Strokovni svet so le prestavljene v poglavje o Organizacijah na področju varstva okolja. Pogoji za pridobitev statusa nevladne organizacije, ki deluje v javnem interesu pa so spremenjeni na način, da je ureditev z manjšimi izjemami izenačena z že sprejetimi zahtevami v Zakon o ohranjanju narave oziroma predlogom ureditve v GZ-2.

Na novo se z XII. poglavjem na zakonski ravni ureja podlaga za usposabljanje oseb za izvajanje dejavnosti varstva okolja. To se v skladu z Uredbo o uporabi fluoriranih toplogrednih plinov in ozonu škodljivih snoveh (Uradni list RS, št. 60/16) že izvaja, a se nekatere norme iz citirane uredbe, ki določajo pravice in obveznosti, zaradi izpolnjevanja načela zakonitosti prenašajo na raven zakona.

V XIII. poglavju se inšpekcijski in finančni nadzor, kot ga je poznalo 9. poglavje ZVO-1, nadgrajuje in krepi. Z novimi določbami ali odstavki so nadgrajena dosedanja pooblastila državne inšpekcije (zlasti v 243., 247. in 249. členu) in okoljevarstvenih nadzornikov (252. člen). Tudi občinski inšpekciji je omogočeno zavarovanje terjatev z zastavno pravico (250. člen) in izrecno je predpisano, da občinska inšpekcija izvaja nadzor nad predpisi in drugimi akti, ki jih sprejme po tem zakonu/na podlagi tega zakona.

V XIV. poglavju se ohranjajo določbe ZVO-1 o lastnini, upravljanju in varstvu naravnih dobrin v najširšem smislu. Lastninska vprašanja posameznih delov narave so sicer urejena v področnih zakonih, ki urejajo varstvo ali rabo naravnih dobrin (zakon, ki ureja vode, zakon, ki ureja morsko ribištvo, zakon, ki ureja rudarstvo, ipd.), ki se v svojih določbah sklicujejo na splošni zakon, ki ureja lastnino, upravljanje in varstvo naravnih dobrin. Ta najbolj splošni zakon je ravno zakon, ki ureja varstvo okolja, zato je smiselno, da generalno določena vsebina na tem področju ostane urejena v tem zakonu, kot krovnem zakonu glede ravnanj z naravnimi dobrinami.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNO FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona ima finančne posledice za državni proračun, ne pa tudi za druga javno finančna sredstva.

Za implementacijo 120. člena (sprememba okoljevarstvenega dovoljenja po objavi novih ali posodobljenih zaključkov o BAT) v povezavi z 287. členom (obveznost spremembe okoljevarstvenega dovoljenja za obstoječe upravljavce) ocenjujemo, da bo na MOP vloženih ca. 100 dokumentov (ocene možnosti onesnaženja tal in podzemne vode ali delno izhodiščno poročilo ali izhodiščno poročilo). Gre za strokovno zahtevne in obsežne dokumente, ki jih je treba pregledati, za ta namen je potrebno predvideti 2 novi zaposlitvi za nedoločen čas (2 FT, kar pomeni 66.000,00 €/letno).

Od 265 naprav, ki lahko povzročajo onesnaženje večjega obsega, ki imajo izdano okoljevarstveno dovoljenje, je bilo z zaključi o BAT usklajeno 25 okoljevarstvenih dovoljenj. Na podlagi 120. člena (sprememba okoljevarstvenega dovoljenja po objavi novih ali posodobljenih zaključkov o BAT) v povezavi z 287. členom (obveznost spremembe okoljevarstvenega dovoljenja za obstoječe upravljavce), bodo upravljavci za preostalih 240 naprav, ki lahko povzročajo onesnaženje večjega obsega po uveljavitvi zakona, vložili vloge za spremembo njihovega okoljevarstvenega dovoljenja. Zato je potrebno predvideti 4 dodatne zaposlitve za nedoločen čas (4 FT, kar pomeni 132.000,00 €/letno).

V zvezi s Sistemom proizvajalčeva razširjena odgovornost (PRO) kot je predpisan v členih od 34. člena do 53. člena predloga zakona, se glede na osnovne značilnosti in izkušnje s podobnimi informacijskimi sistemi ocenjujemo, da je za namen njegove vzpostavitve potrebno zagotoviti dodatno finančno obremenitev v višini 500.000 eurov in nato 30.000 eurov/leto za njegovo delovanje in vzdrževanje, kar bo v pristojnosti Agencije RS za okolje. Razvoj informacijskega sistema PRO bo ministrstvo financiralo iz Projekta 2550-20-0001 Programi odprave posledic naravnih nesreč, PP 153260 Programi odprave posledic naravnih nesreč.

Za nove zaposlitve na Agenciji RS za okolje je za izvajanje sistema PRO potrebno zagotoviti dodatno finančno obremenitev za 3 nove zaposlene 99.000 eurov/letno.

Sredstva, ki bodo v skladu s 209. členom (upravljanje z enotami dodeljenih letnih emisij) pridobljena s prenosom enot dodeljenih letnih emisij (enote AEA) na drugo državo članico, predstavljajo priliv v državni proračun. V kolikor bi Slovenija morala enote AEA kupiti, bi sredstva za nakup namenila iz Sklada za podnebne spremembe. Ker je cena enot AEA odvisna od števila ponujenih enot AEA drugih držav članic v določenem letu, se cene ene enote AEA danes še ne da finančno ovrednotiti.

Zaradi zagotavljanja pravnega varstva z uporabo upravnega spora brez predhodne pritožbe je treba zagotoviti na Upravnem sodišču RS dodatne zaposlitve, in sicer za 3 sodniška mesta in za 3 strokovne sodelavce, ki so potrebni za izvajanje Zakona o varstvu okolja na sodišču, znaša finančna obremenitev sodišča na letnem nivoju 248.200,00 eurov/leto.

Predlog ZVO-2 prinaša določene novosti in spremembe, ZVO-2 predvideva tudi širitev pristojnosti in povečan obseg dela Inšpekcije za okolje in naravo. Med vsebinami, ki se urejajo na novo ali drugače, velja izpostaviti ukrepe na področju odpadkov, odgovornost ob stečaju, odstranitev odlagališča odpadkov in okrepitev določb o inšpekcijskem in naravovarstvenem nadzoru. Preprečevanju nastajanja odpadkov in ravnanju z njimi zakon namenja znatno več pozornosti kot do sedaj. Z novimi določbami ali

odstavki so nadgrajena tudi dosedanja pooblastila državne inšpekcije (zlasti v 243., 247. in 249. členu) in okoljevarstvenih nadzornikov (252. člen). Posamezni členi na novo predpisujejo tudi pogostost pregleda pri posameznem zavezancu (39. in 44. člen).

Inšpektorji za okolje nadzorujejo predpise s področja varstva okolja, ohranjanja narave in urejanja voda. Inšpektorji morajo tako poznati številna področja (ravnanje z odpadi, emisije, dimnikarske storitve, urejanje voda, posegi v okolje, …), ki so urejena v sedmih področnih zakonih (ZVO, ZV-1, ZON, ZVP; ZRGSO, ZDIMS, ZIURKOE), na podlagi katerih je izdanih več kot 400 predpisov, ki podrobno urejajo posamezno področje. Inšpekcijski nadzor nad spoštovanjem in izvajanjem določil omenjenih predpisov opravlja 56 inšpektorjev za okolje in naravo po celotni državi. Inšpekcija za okolje in naravo je že zaradi nalog in obsega nadzora, ki ga ima po veljavni zakonodaji, bistveno kadrovsko podhranjena.

Obseg nalog IRSOP se s spremembo zakona o varstvu okolja povečuje, zato je potrebno za učinkovito izvajanje nadzora zagotoviti dodatnih deset inšpektorjev za okolje in deset novih nadzornikov, kar predstavlja dodatni strošek za IRSOP 479.459,70 eurov na letni ravni.

Finančne posledice predlaganega zakona, razen razvoja informacijskega sisteme PRO, se bodo predvidoma odrazile v proračunu za leto 2023 in naprej.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Sredstva za razvoj informacijskega sistema PRO so zagotovljena na Ministrstvu za okolje in prostor, v Projektu 2550-20-0001 Programi odprave posledic naravnih nesreč, PP 153260 Programi odprave posledic naravnih nesreč.

Ostale naloge iz predloga zakona ne predvidevajo porabe proračunskih sredstev v obdobju, za katero je bil državni proračun že sprejet.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOST PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EU

Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

Večina evropskih držav nima splošnega, enotnega zakona, ki bi tako kot v Sloveniji, različne instrumente varstva okolja urejal horizontalno in v eni kodifikaciji. Države članice EU namreč posamezna področja in instrumente varstva okolja, utemeljene v zahtevah direktiv EU, urejajo s specialnimi, za vsako področje ločenimi zakoni. V številnih državah je tako področje varstva okolja razdrobljeno med več zakonov. Neredko ima celo vsaka direktiva EU svoj zakon. Takšno pravno ureditev lahko vidimo zlasti Avstriji in Nemčiji, kjer je zakonodajna materija varstva okolja izrazito razpršena med številne specialne zakone in podzakonske akte in kar zmanjšuje transparentnost pravnega urejanja. Prav iz tega razloga si denimo v Nemčiji že od sedemdesetih let prejšnjega stoletja prizadevajo kodificirati celotno področje, vendar so bila ta prizadevanja vse do danes neuspešna.

Slovenija se tako uvršča med redke države s horizontalnim, krovnim zakonom. Relativno celovit zakon sicer poznajo Švedska Danska, Velika Britanija in Hrvaška, vendar tudi v teh državah nekatera področja varstva okolja dopolnjujejo ločeni zakoni. Nizozemska pa je po drugi strani v celovitosti normativnega urejanja naredila še korak dlje od Slovenije, saj je v letu 2017 združila področje prostorskega načrtovanja in varstva okolja v en zakon.

Pregled pravnih ureditev v drugih pravnih sistemih v nadaljevanju je namenjen predstavitvi ureditve ključnih institutov varstva okolja v treh državah članicah s podobno pravno kulturo, in sicer v Avstriji, Nemčiji in na Hrvaškem.

Avstrija

V Avstriji je področje varstva okolja izrazito razpršeno. Materija je urejena v številnih zakonih in podzakonskih aktih, obenem pa zvezno razen urejanja tega področja dopolnjujejo pravne ureditve na ravni dežel.

Avstrija celovito presojo vplivov na okolje in presojo vplivov na okolje ureja v posebnem Zakonu o presoji vplivov na okolje (Gesetz zur Umweltverträglichkeitsprüfung; v nadaljnjem besedilu: UVP). UVP je začel veljati leta 1994 in je bil kasneje večkrat spremenjen. Nekateri projekti morajo biti na podlagi UVP pred odobritvijo predmet sistematičnega postopka ocenjevanja oziroma mora biti zanje izvedena presoja vplivov na okolje. Prav tako mora biti v določenih primerih po potrebi izvedena presoja vplivov na okolje tudi za spremembe teh projektov. Projekti, za katere se izvaja presoja vplivov na okolje, so na primer naprave za obdelavo odpadkov, zabaviščni parki, nakupovalna središča, elektrarne, posegi za abstrakcijo podzemne vode, intenzivna živinoreja, krčitve, industrijski obrati (papirnice in tovarne celuloze, livarne, cementarne itd.). Večina teh projektov je predmet presoje vplivov na okolje, če dosegajo določen prag velikosti oziroma kapacitet. Morebitna obveznost presoje vplivov na okolje je vezana na določeno vrednost praga ali posebno merilo (npr. proizvodna zmogljivost, uporaba zemljišč) in včasih tudi glede na značilnost območja. Če pa se lokacija projekta nahaja na naravovarstvenem ali na vodovarstvenem območju, se za nekatere projekte presoja vplivov na okolje izvaja že nad nižjo vrednostjo praga. V prilogi UVP je navedenih 89 vrst projektov, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje. Naloga presoje vplivov na okolje je na podlagi strokovnih podlag in ob sodelovanju javnosti opredeliti, opisati in oceniti neposredne in posredne učinke, ki jih ima ali bi jih lahko imel projekt (to je lahko na primer gradnja objekta ali kakršenkoli poseg ali dejavnost v naravi in krajini), ob upoštevanju medsebojnega vpliva na ljudi in biotsko raznovrstnost, vključno z živalmi, rastlinami in njihovimi habitati, tla, vodo, zrak in podnebje, krajino ter materialne dobrine in kulturno dediščino. Cilj presoje vplivov na okolje je tudi preučiti ukrepe za preprečevanje ali zmanjšanje škodljivih, neprijetnih ali onesnaževalnih učinkov projekta na okolje ali za povečanje koristnih učinkov projekta. Pojasniti mora prednosti in slabosti alternativ, ki jih je preučil vlagatelj projekta, ter okoljsko pomembne prednosti in pomanjkljivosti projekta. V primeru projektov, za katere je z zakonom predvidena možnost razlastitve ali poseganja v zasebne pravice, pa je naloga presoje vplivov na okolje tudi, da se pojasnijo okoljsko pomembne prednosti in slabosti lokacij ali variant poti, ki jih je preučil vlagatelj projekta. V Avstriji sta postopek izdaje gradbenega dovoljenja in presoja vplivov na okolje združena v enoten postopek.

Sistem EU za ravnanje z okoljem (EMAS) v Avstriji ureja zvezni zakon za izvajanje EMAS uredbe (Bundesgesetz über begleitende Regelungen zur EMAS-Verordnung (Umweltmanagementgesetz – UMG). Cilj tega zakona je sprejem pravil za izvajanje EU Uredbe 1221/2009 o prostovoljnem sodelovanju organizacij v Sistemu Skupnosti za okoljsko ravnanje in presojo (EMAS). Prostovoljno uvajanje sistemov ravnanja z okoljem je namenjeno nenehnemu izboljševanju okoljske uspešnosti v organizacijah in podjetjih. V ta namen so na voljo naslednji instrumenti: EMAS, ISO 14001, Ekoprofit, EcoBusiness Dunaj. EMAS je tako instrument za visokokakovostno in učinkovito okoljsko upravljanje v podjetjih in organizacijah, ki hkrati v celoti zajema skladnost s standardom ISO 14001 (ISO 14001:2015) za sisteme ravnanja z okoljem. Koristi, ki jih podjetja in organizacije EMAS prejemajo z uporabo zahtev sistema EMAS, ki presegajo standard ISO 14001, vključujejo stalno in dokumentirano izboljševanje njihove okoljske učinkovitosti in verodostojno obveščanje javnosti v zvezi s tem. To se opravi z okoljskim poročilom (okoljska izjava), ki ga pripravi družba EMAS, ki ga preveri in potrdi (potrdi) državni in kvalificirani okoljski preveritelj. Podatke iz okoljske izjave vsako leto posodablja in objavi okoljski preveritelj. Ali organizacija izpolnjuje vse pogoje iz uredbe EMAS, preverjajo neodvisni okoljski preveritelji iz Avstrije ali drugih držav EU v skladu z usklajenimi merili. Za dejavnosti okoljskih preveriteljev veljajo stroga merila za njihovo odobritev in nadzor. Po pozitivni oceni in potrditvi okoljske izjave okoljskega preveritelja organizacija za registracijo zaprosi nacionalni organ za registracijo. Pristojni organ je zvezni minister za varstvo podnebja, okolje, energijo, mobilnost, inovacije in tehnologijo (BMK) kot homologacijski organ za okoljske preveritelje in kot pristojni organ za registracijo organizacij z uporabo registra Umweltbundesamt GmbH (Umweltbundesamt) za vzdrževanje registra. Zahtevek za registracijo se lahko vloži zvezni agenciji za okolje, ki prav tako izvaja registracijo. V imenik organizacij EMAS so vključene samo organizacije, ki izpolnjujejo zahteve iz uredbe EMAS.

V Avstriji dovoljevanje naprav ureja Zakon o trgovini, obrti in industriji (Gewerbeordnung, v nadaljevanju: GewO). Vanj so vključene zahteve Direktive 2010/75/EU o industrijskih emisijah, posamezne zahteve

pa se urejajo tudi z zakoni s področja rudarstva, varstva zraka, odpadkov itd.. Prav tako se zahteve omenjene direktive urejajo tudi z deželno zakonodajo. V ta zakon so prenesene tudi zahteve Direktive 2012/18/EU o obvladovanju nevarnosti večjih nesreč (SEVESO III direktiva). GEWO je eden najpomembnejših predpisov poklicnega in korporativnega prava v Avstriji. Pri podjetniških dejavnostih ga dopolnjujejo tudi posebni trgovinski zakoni. GewO je bil razglašen leta 1994 in je bil že večkrat spremenjen, zlasti v smeri sodobnega zakona o gospodarskih družbah z manj administrativnih zahtev ter olajšanja podjetniške svobode. Področje uporabe zakona so vse komercialne dejavnosti, razen če so te prepovedane z zakonom ali izrecno izključene iz zakona. Tako zakon ne pokriva dejavnosti kmetijstva in gozdarstva, rudarstva, izobraževanja, prevozništva, umetniške dejavnosti, samozaposlenih poklicev, ki so urejeni v drugih predpisih in zavarovalništva. Praviloma se komercialne dejavnosti izvajajo v obratih, torej v objektih, ki naj bi trajno služili opravljanju gospodarske dejavnosti (§ 74 Abs. 1 GewO). Zasnovani so lahko na zelo različne načine: kot pisarne, tovarne, skladišča, nakupovalni centri, gostišča, bencinske črpalke. Če bi obrati lahko vplivali na nekatere varstvene interese kot je med drugim varstvo okolja, je za gradnjo in obratovanje potrebna predhodna uradna odobritev (§ 74 Abs. 2 GewO). Ti interesi med drugim vključujejo zaščito življenja ali zdravja ljudi (kot so stranke ali sosedi) in zaščito sosedov pred motenjem posesti npr. zaradi vonja ali hrupa. Te zaveze pa ne veljajo le za z novogradnje, temveč tudi za spremembe objektov, obratovanje, poskusno obratovanje in opustitev obratovanja. Ker so učinki obratov vedno okoljsko pomembni, je GewO hkrati tudi eden najpomembnejših okoljskih zakonov v Avstriji, ki je povezan z obrati. Predpisi o obratovalnih napravah so urejeni v prvem delu, v splošnih določbah, oddelkih 8 (naprave za obrate), 8a (oddelek o nadzoru nevarnosti večjih nesreč, ki vključujejo nevarne snovi), in 8b (obveznosti poročanja po pravu Skupnosti) in v glavnem oddelku IV, organi in postopki, oddelek 2i (Postopki v zvezi z obratovalnimi objekti) GewO. Na nekaterih področjih na gospodarsko obratovalno pravo močno vpliva evropska zakonodaja. Tako zakon vključuje oddelek o nadzoru nevarnosti večjih nesreč, ki vključujejo nevarne snovi (izvajanje tako imenovane direktive Seveso III) in predpise o napravah IPPC (izvajanje direktive o industrijskih emisijah, IE-R - poglavje II), ki sicer niso urejene v ločenem oddelku, temveč so vključene na ustrezna mesta v različna poglavja. Organ, pristojen za izvrševanje zakona je okrajni upravni organ, v čigar okrožju je zgrajen in obratuje zadevni gospodarski obrat. Za IPPC objekte je potrebno pridobiti integrirano obratovalno dovoljenje, to je dovoljenje, ki zajema vse vidike (zrak, voda, odpadki, tla, energija). Obrati, za katere je potreben ta posebni postopek odobritve, so navedeni v Prilogi 3 GewO (npr. rafinerije, večje opekarne ipd.). Za naprave IPPC je uporaba postopka poenostavljene odobritve v skladu s členom 359b GewO v vsakem primeru izključena. Pristop IPPC odstopa od "osnovnega načela enote obrata". Posebni predpisi IPPC se torej nanašajo le na del naprave, ki izpolnjuje merila iz Dodatka 3 v GewO in tehnično povezane dele. V skladu s členom 353a(1) GewO mora vloga za homologacijo naprave IPPC poleg dokumentov, zahtevanih tudi v standardnem postopku, vsebovati naslednje dodatne informacije: snovi in energije, ki se uporabljajo ali proizvajajo v obratu, opis stanja prostorov, poročilo o začetnem stanju območja v zvezi z morebitnim onesnaževanjem tal in podzemne vode, kadar se ustrezne nevarne snovi uporabljajo, proizvajajo ali sproščajo v napravo IPPC, vire emisij iz naprave, vrsto in količino emisij iz naprave v zrak, vodo, tla, odpadki, energija, pričakovan znatni vpliv emisij na okolje, ukrepe za spremljanje emisij, ukrepe za preprečevanje ali, če to ni mogoče, za zmanjšanje emisij, druge ukrepe za izpolnitev zahtev iz § 77a GewO (previdnostni ukrepi proti onesnaževanju okolja, preprečevanje nesreč in omejitev škode ter ukrepi med zaprtjem obrata), pregled najpomembnejših alternativ, ki jih je lahko preučil vlagatelj, splošno razumljiv povzetek informacij, ki jih je treba priložiti zahtevi za odobritev. Namestitev IPPC obrata se lahko odobri le, če se predpostavlja, da poleg splošnih interesov zaščite izpolnjuje naslednje dodatne zahteve (§ 77a odstavek 1 GewO 1994): a) da se vsi ustrezni in ekonomsko sorazmerni previdnostni ukrepi proti onesnaževanju okolja sprejmejo zlasti z uporabo najmodernejših tehnoloških procesov, objektov in načinov delovanja ter z učinkovito uporabo energije, b) da so sprejeti vsi potrebni ukrepi za preprečevanje nesreč in omejitev njihovih posledic in c) da se sprejmejo potrebni ukrepi, da se prepreči nevarnost onesnaževanja okolja ob opustitvi obrata in obnovi zadovoljivo stanje prostorov. V odločbi o odobritvi se določijo tudi mejne vrednosti emisij za vsa onesnaževala, ki se oddajajo v ustreznih količinah v skladu z Dodatkom 4 GewO. Druga možnost je, da se zagotovijo drugi, tehnično enako primerni ukrepi. V skladu s členom 356a(1) GewO mora organ vlogo za izdajo dovoljenja za napravo IPPC objaviti v časopisu, ki je v obtoku v zadevni občini in na internetu. V tem roku lahko vsakdo komentira vlogo. V skladu s členom 77a(7) GewO mora organ tudi navesti, da je odločitev o odobritvi naprave IPPC na voljo organu za vpogled in pregled vsaj šest tednov. Lastnik naprave IPPC mora v enem letu po objavi zaključkov o BAT (Best Available Techniques) o glavni

dejavnosti naprave IPPC v skladu s členom 81b GewO preučiti, ali se je stanje umetnosti v zvezi z obratom IPPC bistveno spremenilo. Kadar je to primerno, se nemudoma sprejmejo potrebni prilagoditveni ukrepi. Za te obrate je običajno potrebna odobritev spremembe ali obvestilo o spremembi. Če upravljavec naprave IPPC ni sprejel ustreznih ukrepov ali jih ni sprejel v zadostni meri, organ z odločbo določi ustrezne ukrepe. Vsekakor je treba zagotoviti, da se potrebni prilagoditveni ukrepi izvedejo v štirih letih od objave sklepov BAT o glavni dejavnosti naprave IPPC. Informacije, ki jih je objavila Komisija EU v smislu direktive o industrijskih emisijah, vsebujejo smernice za zadnjem stanju tehnike. To so zlasti referenčni dokumenti evropskih najboljših razpoložljivih tehnik. Pripravo trenutnih dokumentov BAT na spletni strani objavlja Zvezna agencija za okolje. Kdor je s predpisi trgovinskega prava dolžan izvajati meritve ali druge ustrezne metode za določanje emisij iz njegove obratovalne naprave in voditi evidenco o njih, mora te evidence v skladu s členom 84.h člena GewO na zahtevo organa predložiti v ustrezni obliki, če je to potrebno za izpolnjevanje obveznosti poročanja v skladu s pravom Skupnosti. Lastnik naprave IPPC mora nemudoma obvestiti organ o vseh incidentih in nesrečah z znatnimi vplivi na okolje. Nadaljnja obveznost poročanja za lastnike naprav IPPC namreč izhaja iz Uredbe EG-PRTR-Verordnung št. 166/2006.

Direktiva Seveso III je bila v nacionalno zakonodajo poleg z GewO prenesena v specialno zakonodajo in sicer v Zakon o mineralnih surovinah (§ 182 MinroG) in Zakon o rudarskih nesrečah (Bergbau-Unfallverordnung).

Področje ravnanja odpadkov ureja Zvezni zakon o gospodarjenju z odpadki Abfallwirtschaftsgesetz 2002 – AWG 2002 ureja ukrepe trajnostnega ravnanja z odpadki, katerega osnovno načelo je, da mora biti v skladu s previdnostnim načelom in ravnanje z odpadki usmerjeno v izogibanje škodljivim učinkom na ljudi, živali in rastline, njihovo preživetje in naravno okolje ali kako drugače čim bolj zmanjšati učinke, ki vplivajo na splošno blaginjo, pri čemer je treba čim bolj zmanjšati emisije onesnaževal zraka in plinov, pomembnih za podnebje, virov (surovine, voda, energija, krajina, zemlja, količina odlagališč), v katerih odpadki ali materiali, pridobljeni iz njih, nimajo večjega tveganja kot primerljive primarne surovine ali proizvodi iz primarnih surovin in samo odpadki, katerih odlaganje ne pomeni tveganja za naslednje generacije.

Poleg ključnih omenjenih zakonov, se posamezna vprašanja varstva okolja urejajo še v naslednjih zakonih:

- v Zveznem ustavnem zakonu o trajnosti, dobrobiti živali, celovitem varstvu okolja, zagotavljanju oskrbe z vodo in živili ter raziskavah (Bundesverfassungsgesetz über die Nachhaltigkeit, den Tierschutz, den umfassenden Umweltschutz, die Sicherstellung der Wasser- und Lebensmittelversorgung und die Forschung), ki ureja temeljna načela varstva okolja,

- v Zveznem zakonu o okoljski odgovornosti za preprečevanje in odpravo okoljske škode Bundesgesetz über Umwelthaftung zur Vermeidung und Sanierung von Umweltschäden (Bundes-Umwelthaftungsgesetz – B-UHG), ki v avstrijski pravni red prenaša Direktivo 2004/35/ES o okoljski odgovornosti za preprečevanje in odpravo okoljske škode, a to področje obenem v delu urejajo tudi dežele, na primer Dunaj (Wiener Umwelthaftungsgesetz), Tirolska (Tiroler Umwelthaftungsgesetz), Gradiščanska (Burgenländisches Umwelthaftungsgesetz) in Štajerska (Steiermärkisches Umwelthaftungsgesetz),

- Zvezni zakon o spodbujanju ukrepov na področjih upravljanja z vodami, okolja, sanacije onesnaženih območij, varstva okolja v tujini in o avstrijskem programu JI/CDM za varstvo podnebja (Umweltförderungsgesetz – UFG), ki ureja subvencije za domače ukrepe na področjih okolja, upravljanja z vodami, sanacije onesnaženih območij in varstva okolja v tujini in ki je nadomestil prej veljavne zakone o spodbujanju okolju pomembnih objektov, Zakon o spodbujanju hidravlične tehnike, Zakon o okoljskem skladu ter Zakon o skladu za okolje in vodo,

- Zvezni zakon o dostopu do informacij o okolju (Umweltinformationsgesetz – UIG), ki zagotavlja okvir za prost dostop do okoljskih informacij in ureja njegovo aktivno širjenje, pri tem pa so podobne zakone za prost dostop do okoljskih informacij sprejele tudi posamezne dežele,

- Zvezni zakon o evidentiranju okoljskega hrupa in o načrtovanju ukrepov za zmanjšanje hrupa (Bundes-Umgebungslärmschutzgesetz – Bundes-LärmG), ki opredeljuje postopek v zvezi z izpusti, ki jih

povzroča okoljski hrup zaradi cestnega prometa, železniškega in civilnega zračnega prometa, da bi se vzpostavil koncept za načrtovanje in razvili ukrepi za zmanjšanje hrupa (akcijski načrti),

- Zvezni zakon o varstvu pred izpusti z onesnaževali zraka (Immissionsschutzgesetz – Luft, IG-L), ki služi dolgoročnemu varovanju zdravja ljudi, populacije živali in rastlin ter njihovih habitatov pred škodljivim sestavinami izpustov v zrak,

- Zvezni zakon o higienskih predpisih za živalske stranske proizvode in materiale, ki niso namenjeni prehrani ljudi (Tiermaterialiengesetz – TMG) in

- drugi relevantni področni zakoni.

Nemčija

Nemška pravna ureditev področja varstva okolja je podobna avstrijski ureditvi. Zaznamujejo jo velika razpršenost, kompleksnost in slaba preglednost normativne materije, obenem pa preglednost še dodatno otežuje pravno urejanje enake materije na dveh ravneh (zvezna in deželna raven).

Nemčija vprašanji celovite presoje vplivov na okolje in presoje vplivov na okolje ureja v posebnem Zakonu o presoji vplivov na okolje (Gesetz über die Umweltverträglichkeitsprüfung, UVPG). Gre za zvezni zakon, ki ureja postopek ocenjevanja vplivov projektov na okolje, ki lahko zaradi svoje narave, velikosti ali lokacije pomembno vplivajo na okolje. Presoja vplivov na okolje se vedno izvaja ob sodelovanju strokovno pristojnih organov in javnosti, kar jim omogoča, da komentirajo vpliv projekta na okolje. Cilj je doseči visoko raven preglednosti v postopkih odločanja, da bi na koncu prispevali k večjemu vključevanju javnosti. Namen ocene vplivov na okolje je opredeliti učinke projektov na okolje v zgodnji fazi in upoštevati njihove rezultate pri odločanju o odobritvi projekta, jih opisati in oceniti. Služi tudi temu, da se rezultati izvedenih okoljskih ocen čim prej upoštevajo pri vseh upravnih odločitvah o dopustnosti projektov ter pri pripravi ali spremembi načrtov in programov. Zakon v prvi vrsti služi prenosu evropske direktive o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje v nemško pravo. Med posebnostmi zakonske ureditve velja omeniti tudi to, da je v Nemčiji postopek presoje predviden kot nesamostojen postopek pri izdaji drugega upravnega akta, kar pomeni, da je presoja vplivov na okolje integrirana v druge upravne postopke izdaje dovoljenj po posebnih predpisih. Presoja vplivov na okolje se torej izvaja v postopku, ki je namenjen dokončni odločitvi o odobritvi zadevnega projekta. V izvajanje presoje vplivov na okolje je vključena tudi javnost. V Nemčiji je na posebnem portalu presoje vplivov na okolje možno izvedeti vse o projektih, za katere se izvaja presoja vplivov na okolje, o statusu postopka, datumih obravnav, objavljenih dokumentih, poročilih in priporočilih ter o predvideni odločitvi. Projekt je mogoče poiskati prek iskalne funkcije ali z izbiro kategorije ali z izbiro projekta na zemljevidu, na katerem so shranjeni projekti z njihovo načrtovano lokacijo. Presoja vplivov na okolje je urejena tudi deželnih zakonih o presoji vplivov na okolje, pri čemer so vsebine zveznega UVPG zavezujoče. Kateri projekti morajo biti podvrženi presoji vplivov na okolje, je navedeno v Prilogi 1 UVPG, za rudarske posege pa tudi v posebni uredbi s tega področja. Poleg tega lahko dodatne projekte, za katere je obvezna presoja vplivov na okolje, opredeli tudi deželna zakonodaja. V Prilogi 1 je naštetih skupaj 149 vrst projektov, običajno z navedbo vrednosti praga, ki določa obveznost izvedbe presoje vplivov na okolje. Dodatek 1 vključuje vrste projektov zlasti z naslednjih področij: proizvodnja toplote, rudarstvo in energetika, pridobivanje kamnin in zemljine, steklarstvo, izdelava keramike, gradbenih materialov, jekla, železa in drugi kovin, vključno z njihovo predelavo, kemična proizvodnja, farmacevtska proizvodnja, rafinerije in predelava mineralnega olja, dejavnost površinske obdelave plastike, proizvodnja lesa, celuloze, hrane, pijače, krme, kmetijskih proizvodov, predelava in odstranjevanje odpadkov in drugih snovi, shranjevanje snovi in zmesi, drugi industrijski obrati, jedrska energija, odlagališča, projekti upravljanja voda, ki vključujejo uporabo ali razvoj vodnega telesa, prometni projekti, rudarjenje in trajno shranjevanje ogljikovega dioksida, komasacije, gozdarski in kmetijski projekti, gradnja objektov in drugih naprav. V prvem koraku presoje vplivov na okolje je treba ugotoviti, ali je treba opraviti presojo vplivov na okolje za določen projekt. Seznam, ki to določa, ločuje med projekti, za katere se vedno izvaja presoja vplivov na okolje (npr. gradnja visokonapetostne linije 220kV ali 380kV z dolžino več kot 15 km (označeno z X) in tistimi, za katere je treba izvesti predhodni postopek, v katerem se šele ugotovi, ali je presoja vplivov na okolje potrebna (predhodna presoja). Predhodna presoja se uporablja za projekte, za katere so po oceni zakonodajalca možni znatni škodljivi vplivi na okolje, vendar jih v vsakem posameznem primeru ni mogoče vnaprej pričakovati. Cilj predhodne presoje je, da se približno ocenijo

morebitni vplivi projekta na okolje in da se odloči, ali je za določen projekt potrebna presoja vplivov na okolje. Pri predhodnem pregledu oziroma postopku UVPG ločuje med splošnimi in lokacijsko specifičnimi presojami. Pri splošni predhodni presoji organ ugotovi, ali je projekt glede na svoje značilnosti (velikost, tveganje za nesreče), lokacijo (zavarovana območja, ekološka občutljivost) ali npr. zaradi resnosti, trajanja in pogostosti možnih vplivov na okolje potrebna presoja vplivov na okolje. Merila za splošno predhodno preučitev posameznega primera so navedena v prilogi 2 UVPG. Pri sistemih, specifičnih za posamezno lokacijo, majhne moči ali velikosti (npr. 110 kV visokonapetostne nadzemne linije, krajše od 5km), se pri predhodni presoji še posebej upošteva situacija na terenu. Poleg tega je lahko izvajanje presoje vplivov na okolje potrebno, če načrtovani projekt predstavlja tveganje za nesreče (8. člen UVPG). Podrobneje obveznost izvedbe presoje vplivov na okolje urejajo 6. do 14. člen UVPG. Izvajanje presoje vplivov na okolje ni predpisano samo za nove projekte, ampak so projekti podvrženi presoji vplivov na okolje tudi v primeru njihovih sprememb (9. člen UVPG). Presoja vplivov na okolje se izvaja tudi v primeru, če se pričakujejo pomembni okoljski učinki za več posameznih projektov skupaj (tako imenovani kumulativni vplivi), kar ureja 10. člen UVPG. O takšnih projektih govorimo, kadar sta vsaj dva projekta iste vrste tesno povezana in so naprave projektov povezane s skupnimi operativnimi ali tehničnimi objekti. Ta zahteva temelji na dejstvu, da lahko projekti skupaj povzročijo okoljske učinke, ki presegajo učinke posameznega projekta in so zato pomembni za odločitev o odobritvi. Podrobneje to problematiko urejajo 10. do 13. člen UVPG. Če je treba izvesti presojo vplivov na okolje, je naslednji korak opredelitev okvira izdelave poročila o presoji vplivov na okolje. V ta namen organ že v zgodnji fazi obvešča in svetuje nosilcu projekta o vsebini (npr. premisleki o podtalnici), obsegu (npr. osredotočenost na določeno zaščiteno dobrino), ravni podrobnosti in metodah, ki jih je treba uporabiti (npr. štetje osebkov) pri preiskavah. Pristojni organ lahko nosilcu projekta omogoči, da razpravlja o opredeljenem okviru izdelave poročila. Običajno se v ta postopek vključi dodatno strokovno znanje in znanje tretjih oseb, tj. strokovnjakov, okoljskih združenj, javnih organov ali drugih tretjih oseb. V nekaterih primerih, npr. če se stranke strinjajo s predlaganim okvirjem, se lahko ocena organov in združenj pridobi tudi pisno. Poročilo se nato pripravi na podlagi opredeljenega okvira preiskave. Vsebina je predstavljena v pisni obliki in jo običajno spremljajo slikovni prikazi in zemljevidi. Poročilo vsebuje najmanj opis okolja na konkretnem območju (popis in ocena), opis projekta (lokacija, tip, tehnična zasnova, velikost), opis razumnih alternativ, ki jih je upošteval nosilec; opis značilnosti projekta, lokacije in predvidenih ukrepov za izključitev, zmanjšanje, izravnavo ali nadomestitev posledic pomembnih škodljivih vplivov projekta na okolje; opis pričakovanih pomembnih vplivov na okolje, na splošno razumljiv, netehnični povzetek. Ko je poročilo pripravljeno, ga najprej preveri pristojni organ. Da bi zagotovili upoštevanje vseh ustreznih učinkov in potrebnih ukrepov, imajo javnost in pristojni strokovni organi zdaj možnost sodelovati v okviru zadevnega postopka odobritve. Dokumenti so dostopni za javnost. To pomeni, da so javnosti na voljo za pregled v papirni obliki vsaj na enem mestu, pogosto celo na več mestih. Dokumenti so dostopni tudi elektronsko prek elektronskih portalov. Javnost, na katero projekt vpliva, lahko v okviru sodelovanja komentira projekt in po potrebi sodeluje na obravnavi. Kako so se upoštevale informacije, prejete od javnosti, se dokumentira in utemelji. Ob koncu postopka se odločitev sporoči javnosti. Pred sprejetjem odločitve o odobritvi projekta pristojni organ ponovno povzame vpliv projekta na okolje. Poleg rezultatov poročila so v povzetek predstavitev vključene tudi izjave organov in zadevne javnosti ter po potrebi rezultati preiskav. Organ nato na podlagi tega povzetka oceni vpliv projekta na okolje. Obrazloženo oceno je treba nato upoštevati pri odločitvi o sprejemu. Nazadnje pristojni organ javno objavi odločitev o dovoljenju skupaj z obrazložitvijo odločitve o odobritvi ali zavrnitvi projekta ter omogoči vpogled v odločitev.

Sistem EU za okoljsko ravnanje in presojo (EMAS) v Nemčiji ureja Zakon o okoljski reviziji (Umweltauditgesetz, UAG). Zakon izvaja Uredbo (ES) št. 1221/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o prostovoljnem sodelovanju organizacij v Sistemu Skupnosti za okoljsko ravnanje in presojo ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 761/2001 ter odločbe Komisije 2001/681ES in 2006/193/ES, Akt o izvajanju Uredbe (ES) št. Odločbe Komisije 2001/681EC i 2006/193/EC. UAG uvaja bistvene dele evropskega sistema okoljskega ravnanja EMAS za Nemčijo. Zakon med drugim ureja sistem licenciranja in nadzora za okoljske preveritelje. Uzakonja odbor okoljskih preveriteljev (UGA), katerih naloga je svetovati Zveznemu ministrstvu za okolje o tej prostovoljni shemi preverjanja, izdajati smernice za uporabo Zakona o okoljski presoji in spodbujati razširjanje sistema EMAS v Nemčiji. V izvajanje sistema EMAS so vključeni tako državni kot nevladni organi. Zvezni upravni urad je pristojen za reševanje ugovorov zoper upravne akte organa za odobritev in spremljanje okoljskih preveriteljev. Zanje veljajo tehnična navodila Zveznega upravnega urada. Zvezni upravni urad je odgovoren tudi za

prekrškovne postopke. Za izdajo upravnih aktov za odobritev in spremljanje okoljskih preveriteljev je pristojna nemška akreditacijska in homologacijska družba za okoljske preveritelje. Zahteva se ustrezno strokovno znanje okoljskih preveriteljev, ki vključuje poglobljeno poznavanje veljavne okoljske zakonodaje. Zahteve za ocenjevanje, odobritev in spremljanje so urejene v uredbi EMAS in UAG in so določene s smernicami Odbora okoljskih preveriteljev. Okoljski preveritelji so fizične ali pravne osebe, ki imajo na podlagi UAG pravico, da preverijo in potrdijo organizacije za izpolnjevanje zahtev iz uredbe EMAS. Izvajajo pregled območij in potrjujejo okoljske izjave. Trenutno je v Nemčiji odobrenih približno 250 okoljskih preveriteljev za skoraj vse gospodarske sektorje, od tega so nekateri dejavni tudi v tujini. Okoljske preveritelje se po njihovi odobritvi tudi stalno spremlja. Organizacija v tako imenovani okoljski izjavi javno poroča o okoljsko pomembnih dejavnostih in podatkih o ravnanju z okoljem, kot so emisije, odpadki, biološka raznolikost, poraba virov, vode in energije. Zainteresirana javnost tako lahko dostopa do podatkov, pomembnih zanje. Nalogo registracije ("pristojni organ") v Nemčiji so prevzele gospodarske zbornice in obrtne zbornice. Organizacije EMAS lahko uporabijo logotip EMAS za namene trženja. Ko odobreni okoljski preveritelj izda izjavo o veljavnosti, lahko podjetje ali organizacija predloži vlogo, ki jo je treba vnesti v register EMAS. EMAS od sodelujočih podjetij in organizacij zahteva, da izpolnjujejo zahteve veljavne okoljske zakonodaje. V primeru kršitev okoljske zakonodaje udeležba v EMAS ni mogoča. Zato je pred registracijo možno pri pristojnih okoljskih organih izvesti poizvedbo o morebitnih kršitvah. Če med veljavno registracijo EMAS pride do kršitev, temu lahko sledi mirovanje registracije, dokler se kršitev ne preneha, v skrajnem primeru pa z izbris iz registra EMAS.

Direktiva 2004/35/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004 o okoljski odgovornosti v zvezi s preprečevanjem in sanacijo okoljske škode je v Nemčiji prenesena s posebnim zakonom. Gre za Zakon o okoljski škodi (Umweltschadensgesetz; USchadG). Posamezne določbe direktive pa so prenesene tudi v druge zakone – na primer v Zakon, ki ureja dostop do okoljskih informacij, deželne zakone o ohranjanju narave itd.. USchadG služi prenosu Direktive ES o okoljski odgovornosti 2004/35/ES v nemško pravo. Namen zakona je vzpostaviti okoljsko odgovornost na podlagi načela onesnaževalec plača, da bi preprečili in odpravili okoljsko škodo. Zakon se uporablja za škodo, povzročeno na vodah, tleh in vrstah oziroma biotski raznovrstnosti ter naravnih virih. Natančna določitev okoljske škode, ki spada na področje uporabe USchadG, se določi na podlagi področne zakonodaje in sicer na podlagi prava o varstvu voda, varstva tal in varstva narave. Odgovornost na podlagi Zakona o okoljski škodi velja le za opravljanje poklicne dejavnosti. V skladu z 2. členom USchadG je treba poklicno dejavnost razumeti kot vsako dejavnost, ki se izvaja v okviru gospodarske dejavnosti, poslovne dejavnosti ali podjetja. Člen 3(1)(1) USchadG določa strogo odgovornost za nekatere dejavnosti, ki so izčrpno navedene v Prilogi 1 k Aktu o okoljski škodi. To vključuje zlasti obratovanje naprav v skladu z Direktivo IPPC 96/61/ES ter nekatere dejavnosti, povezane z uporabo vode, za katere velja dovoljenje iz Priloge 1 k Aktu o okoljski škodi. Škoda, ki jo povzročijo dejavnosti, ki niso navedene v Dodatku 1, se upošteva le, če se nanaša na škodo vrst in naravnih habitatov in je bila povzročena namerno ali malomarno. Odgovornost velja za odgovorno osebo v skladu z 2. členom USchadG. Zakon o okoljski škodi vsebuje tudi obveznost preprečevanja in sanacije posledic okoljske škode. Če obstaja takojšnja nevarnost okoljske škode ali če je že prišlo do okoljske škode, morakoli upravljavec o vseh pomembnih vidikih dejstev nemudoma obvestiti pristojni organ. Če obstaja takojšnje tveganje okoljske škode, mora odgovorna oseba nemudoma sprejeti potrebne preventivne ukrepe v skladu s 5. členom USchadG. Pojem neposredne nevarnosti je opredeljen kot zadostna verjetnost, da bo do okoljske škode prišlo v bližnji prihodnosti. Kot preventivne ukrepe pa je treba razumeti vsak ukrep za preprečevanje ali zmanjšanje te škode v primeru neizbežne nevarnosti okoljske škode. Če je prišlo do okoljske škode, mora odgovorna oseba sprejeti potrebne ukrepe za omejitev škode. Vrsta in obseg ukrepa sanacije sta določena s področnimi predpisi, ki urejajo varstvo vod, varstva tal ali ohranjanje narave. Na voljo so tri faze primarne sanacije, dopolnilna sanacijo in kompenzacija. Primarna sanacija se ne osredotoča na odpravo nevarnosti, temveč na obnavljanje prvotnega stanja. Če začetnega stanja ni mogoče obnoviti, je treba opraviti dopolnilno sanacijo. Z dopolnilno prenovo, če je potrebno se ukrepi izvedejo na drugem mestu, ki je v bližini poškodovanega kraja. Nazadnje, če to ni mogoče, se izvede izravnalna sanacija oziroma kompenzacija, ki je nadomestilo za nastale izgube. Stroške za ukrepe preprečevanja, omejevanja škode in sanacije nosi odgovorna oseba Prizadete osebe in določena okoljska združenja lahko od organa zahtevajo, da izvrši obveznosti sanacije do odgovorne osebe. Če je zahteva podprta z dokazi in podpirajo zahtevek, mora organ ukrepati. Če organ zavrne vlogo, pa lahko vlagatelj zahteve vloži tožbo zoper negativno odločitev. Poleg tega je v skladu z 8. členom USchadG organ zavezan

osebam, ki so upravičene do zahteve za izvršitev sanacije, posredovati informacije o načrtovanih ukrepih sanacije.

Področje preprečevanja in ravnanja z odpadki ureja Zakon o krožnem gospodarstvu oziroma Kreislaufwirtschaftsgesetz (KrWG). Namen KrWG je spodbujanje krožnega gospodarstva za ohranjanje naravnih virov in zagotavljanje okolju prijaznega ravnanja z odpadki. Cilj Zakona o krožnem gospodarstvu je zmanjšati količino odpadkov, zlasti odpadkov, ki jih je treba odlagati. Ena od alternativ zakonu o krožnem gospodarstvu, o katerem so v Nemčiji razpravljali okoli leta 1990, je bil zakon o davku na odpadke, saj so bili mnenja, da dajatve za odpadke, ki se odlagajo, lahko ustvarijo spodbudo za reciklažo odpadkov. Če vrednost tako imenovanih sekundarnih surovin ne zadostuje za kritje stroškov recikliranja, lahko dajatev na odlagališče naredi recikliranje dobičkonosno. S spremembo, ki temelji na okvirni direktivi EU o odpadkih, je bila kasneje ta materija urejena v KrWG, ki je uredil ciljno hierarhijo za ravnanje z odpadki. V skladu z zahtevami direktive je bila omenjena tudi ponovna uporaba (ki dotlej v praksi ni bila tako uporabljena). Predelava materiala (brez spremembe materiala,) ima zdaj prednost kot "recikliranje" pred energetsko predelavo odpadkov (uporaba energijske vsebnosti odpadkov). KrWG ureja tudi odlaganje odpadkov. Temu se je treba čim bolj izogniti, po potrebi reciklirane materialno ali energijsko, obdelane ostanke in nato količinsko zmanjšano pa izločiti. Materiali, ki jih je mogoče reciklirati, morajo biti vedno ločeni, nato zbrani in po potrebi razvrščeni. Ostanke razvrščanja, ki jih ni mogoče reciklirati, je treba obdelati (običajno sežig). Za odobritev naprav za odstranjevanje odpadkov, ki niso odlagališča, kot so sežigalnice odpadkov, pa ne velja KrWG, temveč Zvezni zakon o nadzoru izpustov (BImSchG). Prav tako je iz obsega veljavnosti KrWG izključena obdelava in končno odstranjevanje radioaktivnih odpadkov (urejeno z Aktom o atomski energiji, AtG). Poleg tega je izvzeta odstranitev živalskih trupel in živalski stranskih proizvodov (zanje velja Zakon o odstranjevanju živalskih trupel), rudarskih odpadkov, plinastih snovi, ki niso shranjene v zabojnikih, odpadne vode (za odpadne vode velja zvezni ali deželni zakon o vodah). Zakon se dopolnjuje z veliko število drugih zakonov in podzakonskih aktov. Zakon o embalaži za proizvajalce transportne, zunanje in prodajne embalaže na primer določa odgovornost za izdelke za proizvajalce in distributerje izdelkov iz KRWG. V Uredbi o dokazilu so urejene podrobnosti o dokazovanju in preverjanju, kje odpadki nastanejo, kar zahteva spremljanje. KRWG dopolnjuje tudi deželna zakonodaja. KrWG dopolnjujejo še uredbe kot so Uredba o odlaganju odpadkov (Abfallablagerungsverordnung (AbfAblV), Uredba o seznamu odpadkov (Abfallverzeichnis-Verordnung (AVV), Uredba o bioloških odpadkih (Bioabfallverordnung (BioAbfV) in druge. Poleg tega na zakonodajo o odpadkih močno vpliva evropska zakonodaja, ki posredno oblikuje nemško zakonodajo (na primer z okvirno direktivo o odpadkih) ali določa neposredno uporabnost evropske zakonodaje (kot je uredba o pošiljkah odpadkov). Poleg navedenih pa so za doseganje krožnega toka proizvodov, snovi in materialov v Nemčiji pomembni tudi zakoni, ki urejajo posamezne vrste proizvodov in ravnanje z odpadki iz teh proizvodov: Zakon o baterijah (Batteriegesetz, BattG), Zakon o električni in elektronski opremi Elektro- und Elektronikgerätegesetz, ElektroG), Zakon o embalaži (Verpackungsgesetz, VerpackG) ter Zakon o pošiljkah odpadkov (Abfallverbringungsgesetz, AbfVerbrG).

Zelo podobno kot v Avstriji tudi v Nemčiji področje opravljanja dejavnosti ureja Zakon o obrti, trgovini in industriji (Gewerbeordnung, GewO), ki kot krovni zakoni gospodarskega upravnega prava zagotavlja regulativni okvir za vse komercialne dejavnosti. Vanj so vključene tudi zahteve Direktive 2010/75/EU o industrijskih emisijah, vanj pa so prenesene tudi zahteve Direktive 2012/18/EU o obvladovanju nevarnosti večjih nesreč (SEVESO III direktiva). Komercialna dejavnost je vsaka zakonita, profitna in stalna dejavnost. Zakon ureja obveznost registracije poslovne dejavnosti, za katere velja dovoljenje, kamor sodi tudi industrijska dejavnost, ki zaradi interesov varstva okolja potrebuje spremljanje. V skladu 14. členom GewO mora biti vsaka samostojna dejavnost stalnega podjetja registrirana pri občini, pristojni za kraj poslovanja. Registracija podjetja mora biti predložena na obrazcu, za določena področja, kamor sodijo tudi dejavnosti, ki zaradi interesov varstva narave pa je pred začetkom opravljanja dejavnosti potrebno pridobiti še posebno dovoljenje.

Direktiva 2010/75/EU o industrijskih emisijah je v Nemčiji implementirana v več zakonov, na primer v »Zvezni imisijski zakon« (Bundes-Immissionsschutzgesetz, BImSchG) za področje varstva zraka, hrupa in elektromagnetnega sevanja, prav tako tudi v Zvezni zakon o vodah (Wasserhaushaltgesetz, WHG). Ti zakoni – za razliko od predmetnega zakona, ki to vprašanje ureja v določbah, ki urejajo naprave, ki povzročajo industrijske emisije - urejajo dovoljevanje obratovanja za naprave na posameznih področjih, pri čemer je v ta emisijska in druga dovoljenja integrirana tako presoja vplivov na okolje kot, kadar je

potrebno, gradbeno dovoljenje. BImSchG je namenjen zaščiti ljudi, živali in rastlin, tal, vode, ozračja ter kulturnih in drugih materialnih sredstev pred škodljivimi vplivi na okolje in preprečevanju škodljivih vplivov na okolje ter preprečiti in zmanjšati škodljive vplive na okolje, ki jih povzročajo emisije v zrak, vodo in tla. BImschG razlikuje med:

- varstvom pred imisijami, povezanim z obrati: določbe o ustanovitvi in delovanju industrijskih podjetij (odstavki 4–31a)

- zaščito pred imisijami, povezanimi s proizvodi: zahteve za proizvodnjo in kakovost nekaterih - proizvodov za zaščito pred škodljivimi vplivi na okolje, kot je kakovost goriv (odstavki 32–37f)

- zaščito pred imisijami, povezanimi s prometom: narava in delovanje vozil ter prometne omejitve (oddelki 38–43) in

- zaščito pred imisijami, povezanimi z območji: varstvo nekaterih območij pred onesnaževanjem zraka in hrupom, zlasti aglomeracijami (oddelki 44–47 in 47a – 47f). Zakon vsebuje posebne zahteve za nekatere vrste obratov ter vsebujejo podrobnosti o postopku odobritve in spremljanju obratov. Če v izvedbenih uredbah niso določene mejne vrednosti za emisije ali izpuste, se uporabljajo vrednosti iz enotnih zveznih upravnih predpisov, kot sta TA Luft (tehnična navodila za nadzor onesnaževanja zraka) in TA Lärm (tehnična navodila za zaščito pred hrupom). Za emisijo svetlobe trenutno ni zveznih pravil, vendar pa se v zveznih državah uporablja smernica delovne skupine zvezne vlade/Dežele za nadzor nad imisijo (LAI). Za vonjave se uporabljajo deželne smernice o emisijah vonjav. 7. del BImschG vsebuje določbe za sprejetje pravnih uredb in enotnih zveznih upravnih predpisov. Pred njihovim sprejemom je treba zaslišati izbrano skupino predstavnikov znanosti, prizadetih, sodelujoče gospodarstvo, vključiti prometni sektor in najvišje državne organe, odgovorne za nadzor nad imisijo (51. člen BImschG).

Zakon o trgovanju z emisijami toplogrednih plinov (Treibhausgas-Emissionshandelsgesetz, TEHG) je namenjen je stroškovno učinkovitemu zmanjšanju toplogrednih plinov in ureja trgovanje z emisijami. Ustvarja pravni pogoj za skladnost z zavezami za zmanjšanje toplogrednih plinov, dogovorjenih za države članice iz Kjotskega protokola iz leta 1997. Sistem trgovanja z emisijami vključuje predvsem podjetja s kurilnimi napravami s toplotno močjo več kot 20 megavatov ter druge večje proizvodne obrate v energetsko intenzivnih panogah ter emisije ogljikovega dioksida (CO 2)in dušikovega oksida (N 2O). Od leta 2009 je letalstvo sodelovalo tudi pri trgovanju z emisijami. Upravljavci takih naprav morajo zaprositi za dovoljenje za emisije, določiti in poročati o količini oddanih toplogrednih plinov, poročilo pa preveri preveritelj. Predložiti morajo tudi načrt spremljanja za ocenjevanje emisij in poročanje, ki mora biti v skladu z uredbo EU o spremljanju. Podjetja morajo predati letno število emisijskih dodatkov, ki ustrezajo njihovim emisijam. Taka dovoljenja lahko pridobijo na različne načine: na zahtevo jih lahko pridobijo z brezplačno dodelitvijo s strani nemške države, lahko jih kupijo na eni od dražb na primarnem trgu ali pa jih kupijo na sekundarnem trgu. Poleg tega še vedno obstaja omejena možnost izmenjave kreditov za zmanjšanje emisij iz mehanizma za čisti razvoj in skupnega izvajanja Kjotskega protokola za emisijske dodatke. Presežek pravic se lahko proda na sekundarnem trgu. Nadomestila se prenesejo s spremembo v register EU za trgovanje z emisijami. Cena dodatkov in trgovanje z njimi naj bi podjetjem dala spodbudo za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov. TEHG določa sankcije v primeru, da podjetja kršijo svoje obveznosti. Količino, ki jo je treba na dražbi dodeliti Konfederaciji, dodeli Evropska komisija. Izkupički primarne dražbe pripadejo zvezni državi. Znesek brezplačnih dodelitev za različne naprave določijo organi v skladu z zahtevami Evropske unije in o tem obvestijo Evropsko komisijo. Letalski prevozniki prejemajo pravice do emisije, ki so enake njihovi prevozni zmogljivosti dve leti pred začetkom obdobja trgovanja brezplačno, in če se njihova prevozna zmogljivost močno poveča, prejmejo tudi dodelitev iz posebne rezerve. Posebna rezerva služi tudi novim podjetjem, ki vstopajo na trg. TEHG vsebuje pravila za sodelovanje na dražbah. Pooblašča vlado, da določi podrobna pravila o dodelitev v uredbi o dodelitev. Do vključno leta 2012 je bila dodelitev opravljena v skladu z Aktom o dodelitev (ZuG) o nacionalnih načrtih dodelitev. Dodelitev emisijskih dovoljenih sredstev in trgovanje sta organizirana v tako imenovanih obdobjih trgovanja. Prvo triletno obdobje se je začelo leta 2005 in se konča leta 2007, drugo je potekalo od leta 2008 do leta 2012, od leta 2013 pa se je začelo tretje obdobje trgovanja, leta 2021 se bo začelo četrto. V večini primerov je pristojni organ Zvezna agencija za okolje. Nemški organ za trgovanje z emisijami, distribuira in briše potrdila v obsegu, v katerem je bil CO2 izpuščan. Akreditirani preskusni organi preučujejo vloge za dodeljevanje in poročila o operativnih emisijah. Zvezna Vlada je pooblaščena tudi za sprejemanje posebnih predpisov. Ti morajo biti v okviru evropske zakonodaje, povezane z direktivo EU o trgovanju z emisijami.

V Nemčiji so poleg že navedenih bolj obsežnih zakonov za področje varovanja okolja relevantni še številni drugi zakoni, na primer:

- Zakon o okoljskih informacijah (Umweltinformationsgesetz, UIG), ki ima namen ustvariti prost dostop do okoljskih informacij in razširjati okoljske informacije. Uporablja se neposredno za zvezne agencije, ki zahtevajo informacije. Zakoni o okoljskih informacijah zveznih držav veljajo za organe zadevnih zveznih držav, ki morajo zagotoviti informacije in se sklicevati na UIG ali neodvisno urejati ista dejstva.

- Zakon o sodnem varstvu v okoljskih zadevah (Umwelt-Rechtsbehelfsgesetz, UmwRG), ki prvič uvaja razširjeno skupinsko tožbo proti nekaterim odločbam o okoljski odobritvi industrijskih obratov in infrastrukturnih ukrepov v nemškem pravu,

- Zakon o okoljski statistiki (Umweltstatistikgesetz, UStatG), ki omogoča zbiranje podatkov o ravnanju z odpadki, o oskrbi z vodo in odstranjevanju odpadnih voda, o nekaterih snoveh, ki vplivajo na podnebje ter podatke o okoljski ekonomiji,

- Zakon o okoljski odgovornosti (Umwelthaftungs-Gesetz,UmweltHaftG), ki uzakonja strogo odgovornost obratov v primeru vplivov na okolje ter zagotavlja, da je v primeru povzročitve smrti, poškodb, vpliva na zdravje ljudi in na okolje lastnik obrata dolžan za nastalo škodo odgovarjati,

- Zakon o davku na odpadne vode (Abwasserabgabengesetz, AbwAG),

- Zakon o zaščiti tal (Bodenschutzgesetz, BbodSchG), ki je začel veljati leta 1999 in ki skupaj z zakoni o varstvu tal zveznih držav tvori glavni del zvezne nemške zakonodaje o varstvu tal - zakon je dopolnjen z zvezno uredbo o varstvu tal in onesnaženih mestih (Bundes-Bodenschutz- und Altlastenverordnung, BBodSchV),

- Zakon o svincu v bencinu (Benzinbleigesetz, BzBlG),

- Zakon o varstvu pred hrupom letal (Gesetz zum Schutz gegen Fluglärm) in

- drugi relevantni področni zakoni.

Hrvaška

Krovni zakon s področja varstva okolja na Hrvaškem je Zakon o varstvu okolja (Zakon o zaštiti okoliša). Kljub temu pa vsebine omenjenega zakona dopolnjujejo še ločeni zakoni, ki urejajo ravnanje z odpadki, svetlobno onesnaževanje, varstvo zraka, varstvo pred hrupom ter klimatske spremembe. Zakon o varstvu okolja vzpostavlja tudi pravno podlago za sprejetje številnih izvedbenih aktov, s katerimi se zakonodaja Republike Hrvaške usklajuje z evropsko zakonodajo. Na podlagi teh zakonov so bili sprejeti številni izvedbeni predpisi, ki podrobno opredeljujejo in predpisujejo vse elemente izvajanja zakonskih določb, npr. način in roke za doseganje standardov varstva okolja in tehničnih standardov varstva okolja.

Zakon o varstvu okolja ureja naslednja vprašanja horizontalne zakonodaje: načela varstva okolja in trajnostnega razvoja, varstvo delov okolja delov in varstvo okolja pred škodljivimi vplivi obremenitve, subjekte varstva okolja, dokumente o trajnostnem razvoju in varstvu okolja, instrumente za uveljavljanje okoljske zakonodaje, spremljanje okolja, informacijski sistem, zagotavljanje dostopa do informacij o okolju in sodelovanja javnosti v okoljskih zadevah ter dostopa do pravnega varstva, odgovornost za okoljsko škodo, financiranje in instrumente splošne okoljske politike, nadzor nad uporabo zakona, prekrške in kazni za prekrške ter prehodne in končne določbe.

Subjekti varstva okolja, ki zagotavljajo trajnostni razvoj in varstvo okolja v okviru njenega ustave določenega področja, so: hrvaški parlament, Vlada, ministrstva in drugi pristojni organi državne uprave, županije in mesto Zagreb, velika mesta, mesta in občine, Agencija za varstvo okolja in Sklad za varstvo okolja in energetsko učinkovitost, pravne osebe z javnimi pooblastili, osebe, pooblaščene za strokovno varstvo okolja, pravne in fizične osebe, odgovorne za onesnaževanje okolja v skladu s tem zakonom in posebnimi predpisi, ter druge pravne in fizične osebe, ki opravljajo gospodarske dejavnosti, društva združenj civilne družbe, ki delujejo na področju varstva okolja, in državljani kot posamezniki, njihove skupine, združenja in organizacije.

Temeljni dokumenti trajnostnega razvoja in varstva okolja so Strategija trajnostnega razvoja Republike Hrvaške, Načrt varstva okolja Republike Hrvaške, Program varstva okolja in Poročilo o stanju okolja.

Dokumenti trajnostnega razvoja in varstva okolja v širšem smislu pa vsebujejo tudi strategije, načrte, programe in poročila, ki se sprejemajo po posebnih predpisih v posameznih sektorjih za posamezne sestavine okolja in obremenitev. Poleg omenjenih dokumentov je še posebej poudarjena strategija upravljanja morskega okolja in obalnega območja.

Zakon opredeljuje okoljsko škodo kot škodo, ki se povzroči zavarovanim vrstam in naravnim habitatom, vodam, morskim vodam in zemljiščem, katerih onesnaževanje povzroča veliko tveganje za škodljive učinke na zdravje ljudi. Uredba o odgovornosti za okoljsko škodo podrobneje ureja dejavnosti, ki veljajo za nevarne, merila, po katerih se ocenjuje nevarnost in ugotavlja okoljska škoda, najprimernejše ukrepe za odpravo okoljske škode, njihov namen in način izbira, način odpravljanja okoljske škode ter način določanja stroškov, povezanih z identifikacijo in odpravo neposredne nevarnosti in škode za okolje, postopek za določanje ukrepov in druga s tem povezana vprašanja. Odlok o ukrepih za odpravo okoljske škode in sanacijskih programih, ki velja tudi do sprejetja novega odloka v tistih delih, kjer ni v nasprotju z zakonom, predpisuje ukrepe za odpravo okoljske škode in neposrednih nevarnosti škode, vrsto, obseg in metodologijo sanacijskih programov, način izdajo soglasja za sanacijski program in druga s tem povezana vprašanja. Stroški nujne izvedbe ukrepov za odpravo okoljske škode se krijejo iz državnega proračuna do izterjave od upravljavca, ki je bil v skladu s tem zakonom dolžan izvajati ukrepe za preprečevanje in omejevanje okoljske škode. Če pride do večje okoljske škode, tako da pristojni organi ne morejo zagotoviti sprejema potrebnih ukrepov za odpravo okoljske škode, Vlada določi vrstni red in prednost ogroženih območij, za katera se bo pripravil in izvajal sanacijski program, ter zagotoviti finančna sredstva za njeno izvajanje. Vprašanje sredstev za odškodninsko škodo je urejeno tako, da je upravljalec pri zavarovalnici v skladu z zakonodajo dolžan zagotoviti razpoložljiva sredstva za nadomestilo morebitne okoljske škode ali odpraviti grožnjo škode. Če pa onesnaževalca ni mogoče identificirati, so sredstva za odpravo posledic onesnaženja zagotovljena iz proračunov enot lokalne ali regionalne samouprave in iz državnega proračuna. V primeru prekomernega onesnaženja ali obremenitve okolja, ki nastane zaradi virov onesnaženja zunaj meja Republike Hrvaške, se sredstva za odpravo posledic zagotovijo iz državnega proračuna.

Sredstva za varstvo okolja so zagotovljena v državnem proračunu, proračunih enot lokalne samouprave in enot regionalne samouprave, skladu za varstvo okolja in energetsko učinkovitost ter iz drugih virov v skladu z določbami tega zakona. Sredstva je mogoče zagotoviti tudi iz zasebnih virov prek sistema koncesij, javno-zasebnih partnerstev in drugih ustreznih modelov takšnega financiranja v skladu s posebnimi predpisi. Programi varstva okolja se lahko financirajo tudi s sredstvi, kot so: donacije, posojila, sredstva mednarodne pomoči, sredstva tujih naložb, namenjena varovanju okolja, in druga sredstva, predpisana s posebnim zakonom, pa tudi sredstva iz instrumentov, programov in sredstev Evropska unija, Združeni narodi in mednarodne organizacije. Sredstva za varstvo okolja se uporabljajo za ohranjanje, varovanje in izboljšanje stanja okolja v skladu s strategijami in programi.

Zakon o varstvu okolja in Uredba o presoji vplivov na okolje zahtevata izvedbo postopka presoje vplivov na okolje v skladu z Direktivo o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje. Seznam projektov iz Priloge I, ki je sestavni del Uredbe, navaja projekte, za katere je treba izvesti postopek presoje vplivov na okolje. Seznam projektov v Prilogi II, ki je sestavni del Uredbe, navaja projekte, za katere se opravi presoja in za katere je pristojno ministrstvo. Seznam projektov v Prilogi III, ki je prav tako del Uredbe, navaja projekte, za katere se opravi presoja potrebe po presoji vplivov na okolje in za katere je odgovoren upravni organ v okrožju ali mestu Zagreb. Merila za odločanje o potrebi po presoji vplivov projektov na okolje so določena v Prilogi V, ki je sestavni del Uredbe. Postopek ocenjevanja se začne na pisno zahtevo nosilca projekta, katerega vsebina je določena z zakonom. Obvezna vsebina študije vplivov na okolje, ki je sestavni del vloge, je podrobneje opredeljena v Prilogi IV Uredbe. Študija mora biti pripravljena na podlagi najnovejših, verodostojnih in razpoložljivih podatkov, ki jih pripravi pooblaščena oseba – pravna oseba, pooblaščena za izvajanje teh nalog, stroške študije pa krije nosilec projekta. Ko pristojni organ prejme vlogo za presojo vplivov na okolje, o tem obvesti javnost. Informacije vsebujejo osnovne podatke o projektu, lokaciji, nosilcu projekta, pristojnem organu, drugih udeležencih postopka, načinu izvajanja postopka ocenjevanja, načinu sodelovanja javnosti in zadevne javnosti ter načinu obveščanja o izidu postopka. Vpliv projekta na okolje, njegovo oceno in sprejemljivost oceni odbor na podlagi študije. Odbor imenuje ministrstvo za projekte s seznamov projektov iz Priloge I in Priloge II. Upravni organ v okrožju, tj. mesto Zagreb, za intervencije iz Priloge III. Člani sveta so imenovani izmed znanstvenega in strokovnega osebja, predstavnikov organov in/ali oseb, imenovanih s posebnim predpisom, predstavnikov lokalnih in regionalnih samoupravnih enot ter predstavnikov

ministrstva. Odbor deluje na svojih sestankih in po ugotovitvi, da je študija v celoti in strokovno utemeljena, pristojnemu organu predlaga, da se študija predloži v javno obravnavo. Po javnem posvetovanju odbor sprejme mnenje o sprejemljivosti projekta in ga pošlje pristojnemu organu za sprejetje odločitve.

Zakon ureja tudi področje nevarnih objektov. Upravljavec obrata, ki vsebuje nevarne snovi, je dolžan sprejeti potrebne preventivne ukrepe za zmanjšanje nevarnosti pojava in preprečevanje večjih nesreč ter ukrepe za omejitev vpliva večjih nesreč na ljudi, premoženje in okolje. Upravljavci so v skladu z določbami zakona in uredbe dolžni ugotavljati morebitno prisotnost nevarnih snovi, glede na vrste in količine.

Zakon predpisuje obveznost pridobitve okoljskega dovoljenja, ki se izda za obrate, v katerih se izvajajo, in za obrate, v katerih se bodo po izgradnji, torej obnovi in zagonu naprave, izvajale dejavnosti, ki lahko povzročijo emisije, ki onesnažujejo zemljo, zrak, vodo in morje. Okoljsko dovoljenje je dovoljenje za obratovanje obrata, ki ga mora upravljavec pridobiti pred zagonom naprave, vključno s poskusnim obratovanjem, za obratovanje obstoječih obratov in pred bistveno spremembo delovanja obrata, ki naj bi povzročila industrijsko emisijo, vključno z velikimi kurilnimi napravami, sežigalnicami odpadkov in napravami za sosežig odpadkov. Okoljsko dovoljenje se izda po izdaji odločbe o sprejemljivosti projekta za okolje. Vloga za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja za napravo se vloži za napravo na isti lokaciji ali za več naprav ali delov naprav na istem mestu, na katerem je predmet dejavnosti za pridobitev okoljskega dovoljenja. Ko ministrstvo prejme ustrezno zahtevo, o tem obvesti javnost in zainteresirano javnost v skladu s predpisom, ki ureja obveščanje in sodelovanje javnosti in zainteresirane javnosti pri okoljskih vprašanjih. Če ministrstvo ugotovi, da zahteva ne vsebuje vseh podatkov in dokazov v skladu z določbami zakona in uredbe, povabi prosilca, naj v razumnem roku, ki ne sme presegati trideset dni, odpravi pomanjkljivosti. Če zahteva vsebuje vse podatke in dokaze v skladu z določbami zakona in uredbe, ministrstvo pridobi mnenja pristojnih organov. Po končanem pregledu in pregledu pridobljenih mnenj ministrstvo povabi pristojne organe, da v 15 dneh izdajo potrdilo o ugotovljenih pogojih dovoljenja. Po izteku roka za pridobitev potrdila se začne priprava dovoljenja. Po izpolnitvi vseh meril iz zakona in uredbe ministrstvo izda okoljevarstveno dovoljenje, katerega vsebina je predpisana z zakonom in uredbo. Upravljavec je dolžan pisno obvestiti ministrstvo tudi o spremembi obratovanja in podrobno opisati predvidene spremembe, ki se nanašajo na morebitne načrtovane spremembe v naravi ali delovanju ali obsegu obrata, ki bi lahko imele posledice za okolje. Na podlagi vpogleda in analize obvestila upravljavca ministrstvo naredi oceno spremembe delovanja obrata. Na podlagi te ocene je ministrstvo dolžno obvestiti upravljavca, naj zaprosi za novo okoljevarstveno dovoljenje ali spremembe okoljevarstvenega dovoljenja. Vsakih deset let ministrstvo po uradni dolžnosti s posebnim sklepom pregleda oziroma dopolni dovoljenje tudi po uradni dolžnosti, v določenih primerih pa tudi ne glede na predpisani rok. Javnost in zainteresirana javnost sodelujeta v postopku.

Zakon o gospodarjenju z odpadki temelji na načelu plača onesnaževalec, načelu bližine, načelu samozadostnosti in načelu sledljivosti. Za preprečevanje nastajanja odpadkov in uporabo predpisov in politik ravnanja z odpadki velja vrstni red prednostnega ravnanja z odpadki: a) preprečevanje nastajanja odpadkov (ukrepi za zmanjšanje količine odpadkov, vključno z ponovno uporabo ali podaljšanjem življenjske dobe izdelka), b) priprava za ponovno uporabo (postopki predelave, pri katerih so izdelki ali deli proizvodov, ki so z inšpekcijskim pregledom, čiščenjem ali popravilom postali odpadki, pripravljeni za ponovno uporabo brez nadaljnje predhodne obdelave), c) recikliranje (vsaka predelava, pri kateri se odpadni materiali predelajo v izdelke, materiale ali snovi za prvotne ali druge namene, razen za uporabo odpadkov v energetske namene ali predelavo v material, ki se uporablja kot gorivo ali material za zasipanje), d) drugi postopki predelave, npr. rekuperacija energije e) odlaganje odpadkov. Enota lokalne samouprave so zavezane, da bo na svojem območju zagotavljajo javno službo zbiranja mešanih komunalnih odpadkov in biološko razgradljivih komunalnih odpadkov, ločeno zbiranje odpadnega papirja, kovine, stekla, plastike in tekstila ter kosovnih (kosovnih) komunalnih odpadkov, preprečevanje odlaganja odpadkov na nezakonit način, sprejetje in izvajanje načrta ravnanja z odpadki, izobraževanje in izvajanje različnih ukrepov.

Varstvo zraka v Republiki Hrvaški ureja Zakon o varstvu zraka. Izvedbeni predpisi, sprejeti na podlagi Zakona o varstvu zraka, pravno urejajo glavna področja varstva zraka: spremljanje, ocenjevanje in poročanje o kakovosti zraka, preprečevanje in zmanjševanje onesnaženosti zraka, mejne vrednosti emisij za onesnaževala iz stacionarnih virov, spremljanje onesnaževal emisije, zahteve po tehničnih

napravah in gorivu, odprava porabe snovi, ki tanjšajo ozonski plašč, ter blažitev in prilagajanje podnebnim spremembam. Spremljanje kakovosti zraka v Republiki Hrvaški se izvaja v okviru nacionalnih omrežij za stalno spremljanje kakovosti zraka in lokalnih omrežij za spremljanje kakovosti zraka v okrožjih in mestih, ki vključujejo merilne postaje za posebne namene. V skladu z Zakonom o varstvu zraka je za upravljanje državnega omrežja od leta 2010 pristojen Državni hidrometeorološki zavod. Preventivni ukrepi in instrumenti za ohranjanje kakovosti zraka so namenjeni načrtovanju posegov v okolje, predvidevanju možnih vplivov na kakovost zraka, predpisovanju ustreznih pogojev varstva zraka, spremljanju in poročanju o kakovosti zraka, usklajevanju in izboljšanju zakonodaje ter izgradnji in krepitvi institucionalnih, organizacijskih in strokovnih / znanstvene zmogljivosti za preprečevanje onesnaževanja in izboljšanje kakovosti zraka. Preventivni ukrepi vključujejo obstoječe medsektorske ukrepe in instrumente za varstvo okolja ter dodatne ukrepe za izboljšanje celovitega sistema upravljanja kakovosti zraka v Republiki Hrvaški. V skladu z Zakonom o varstvu zraka in Uredbo o nacionalnih obveznostih zmanjševanja emisij nekaterih onesnaževal zraka v Republiki Hrvaški je pristojni organ Ministrstvo za gospodarstvo in trajnostni razvoj za pripravo nacionalnih zalog (proračuni emisij), zalog emisij, projekcij emisij, prostorsko ločenih zalog, zalog velikih točkovnih virov in poročil o evidencah emisij. Glavni cilj teh obveznosti je omejiti antropogene emisije nekaterih onesnaževal v zrak in zmanjšati škodljive učinke onesnaženega zraka, ki vodijo do zakisljevanja, evtrofikacije in fotokemičnega onesnaženja.

Zakon o varstvu svetlobnega onesnaževanja (Zakon o svjetlostnem onečiščenju) ureja načela zaščite, upravljavce zaščite, kako določiti standarde za upravljanje razsvetljave za zmanjšanje porabe električne energije in druge porabe energije ter obvezne načine razsvetljave, določa ukrepe za zaščito pred čezmerno osvetlitvijo, omejitvami in prepovedmi glede svetlobnega onesnaževanja, načrtovanja gradnje, vzdrževanja in rekonstrukcije razsvetljave, in odgovornost proizvajalcev izdelkov, ki uporabljajo razsvetljavo. Dopolnjuje ga uredba o območjih osvetlitve, dovoljenih vrednostih osvetlitve in načinih upravljanja svetlobnih sistemov.

Zakon o klimatskih spremembah (Zakon o klimatskim promjenama i zaštiti ozonskog sloja) ureja Sklad za posodobitev kot finančni instrument, ustanovljen z Direktivo o trgovanju z emisijami toplogrednih plinov.

Ločeno od krovnega zakona je urejeno tudi področje varstva pred hrupom. Zakon o varstvu pred hrupom (Zakon o zaštiti od buke) omejuje izvajanje hrupa pri nekaterih dejavnostih. Sanitarni inšpektorji imajo na voljo več pooblastil. Kolikšen hrup v določenih conah in prostorih je dovoljen, ureja odlok o najvišji dovoljeni ravni hrupa. Vsa mesta z več kot 100.000 prebivalci ter lastniki ali koncesionarji industrijskih območij, glavnih cest, večjih železnic in večjih letališč morajo imeti izdelane strateške karte hrupa in akcijske načrte. Dokumenti se morajo obnavljali vsakih pet let in trajno prilagajali spremembam v prostoru ter biti v celoti na voljo javnosti.

Posredno na področje varstva okolja vplivajo še nekateri drugi področni zakoni kot je Zakon o kemikalijah, Zakon o ohranjanju narave, Zakon o vodah, Zakon o urejanju prostora in drugi zakoni.

Prilagojenost predlagane ureditve pravu EU

Predlog Zakona o varstvu okolja implementira večje število Direktiv:

Direktiva 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o industrijskih emisijah (celovito preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja (prenovitev)), (UL L št. 334 z dne 17. decembra 2010, stran 17), popravljena s Popravkom (UL L št. 158 z dne 19. junija 2012, stran 25). Direktiva določa pravila o celovitem preprečevanju in nadzorovanju onesnaževanja okolja, ki je posledica nekaterih industrijskih dejavnosti in obratovanja: velikih kurilnih naprav, sežigalnic odpadkov in naprav za sosežig odpadkov, naprav, ki uporabljajo organska topila in naprav za proizvodnjo titanovega dioksida. Vsebine direktive so v predlog Zakona o varstvu okolja prenesene s 3. členom (pojmi) in členi, ki obravnavajo okoljevarstvena dovoljenja, to je s členi od 105. do 130.

Direktiva 2012/18/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o obvladovanju nevarnosti večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi, ki spreminja in nato razveljavlja Direktivo Sveta 96/82/ES (UL L št. 197 z dne 24. julija 2012, str. 1) vzpostavlja sistem ukrepov za prepoznavanje nevarnosti večjih nesreč, njihovo analizo zaradi določitve ukrepov za njihovo preprečevanje in

zmanjševanje njihovih posledic ter mehanizme uvedbe teh ukrepov v obratovanje obratov s potencialom za nastanek večjih nesreč z nevarnimi snovmi. Vsebine direktive so v osnutek Zakona o varstvu okolja prenesene s 3. členom (definicije pojmov), 19. in 20. členom (prikaz sistema varstva pred večjimi nesrečami z nevarnimi snovmi), 63. in 64. členom (ukrepanje ob nesrečah), členi 131. – 139 (okoljevarstveno dovoljenje za obrate) in 160. členom (dostop do okoljskih podatkov).

Direktiva 2001/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. junija 2001 o presoji vplivov nekaterih načrtov in programov na okolje (UL L št. 197 z dne 21. julija 2001, stran 30) določa obveznost celovite presoje vplivov na okolje za plane in programe. Uporablja se za javne plane in programe (ter njihove spremembe), ki jih je pripravil in sprejel pristojni organ države ali lokalne skupnosti. Obveznost celovite presoje velja za plane in programe, ki so pripravljeni za kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo, energetiko, industrijo, promet, ravnanje z odpadki, upravljanje voda, telekomunikacije, turizem, prostorsko načrtovanje ali rabo zemljišč, kadar ti določajo okvir za projekte, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje po direktivi o presoji vplivov na okolje, ali po direktivi o habitatih ali kadar država sama ugotovi verjetno pomembne vplive ne okolje po skupnih evropskih merilih iz Priloge II direktive. Ali je vpliv verjetno pomemben ali ne, je treba ugotoviti s preučevanjem vsakega primera posebej, z določanjem vrst načrtov in planov ali s kombinacijo obeh načinov. Vsebine direktive so v predlog Zakona o varstvu okolja prenesene z 77. členom, s katerim je uvedena celovita presoja, 78. členom, ki uvaja okoljsko poročilo, 80. členom, ki določa mnenja ministrstev in drugih organizacij o okoljskem poročilu, 81. členom, ki ureja sodelovanje javnosti, 82. in 83. členom, ki urejata čezmejne okoljske vplive, 84. členom, ki ureja potrditev plana, 85. členom, ki določa vsebino obvestila o sprejetem planu, ter 86. členom, ki določa spremljanje izvajanja plana ter 87. členom, ki določa ukrepe za zagotavljanje kakovosti okoljskega poročila.

Direktiva 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje (UL L št. 26 z dne 28. januarja. 2012, stran 1), zadnjič popravljena s Popravkom (UL L št. 296 z dne 10. septembra 2020, stran 8) določa uporabo presoje vplivov na okolje za javne in zasebne projekte, ki bodo verjetno pomembno vplivali na okolje. Določa minimalne postopkovne zahteve, ki jih je treba izpolniti pred odobritvijo projekta, kot so okoljska vprašanja, sodelovanje javnosti, vključenost okoljskih organov, vsebina končne odločitve. Prav tako mora država zagotoviti administrativne in druge ukrepe za učinkovito uveljavitev direktive. V skladu s previdnostnim načelom in načelom preprečevanja je treba vplive na okolje upoštevati v najzgodnejši fazi načrtovanja in sprejemanja odločitev. Namen direktive 2014/52/EU, ki spreminja direktivo 20011/92/EU je določiti postopek presoje vplivov na okolje, izboljšati kakovost in vsebino poročila o vplivih na okolje ter poenostaviti in bolje združiti okoljske presoje po drugih direktivah. Vsebine direktive so v predlog Zakona o varstvu okolja prenesene z 88. členom, s katerim se uvaja presoja vplivov in okoljevarstveno soglasje, 89. členom, ki določa presojo vplivov na okolje, 90. členom, ki ureja predhodni postopek, 91.č lenom, ki ureja predhodno informacijo, 92. členom, ki ureja vlogo za izdajo okoljevarstvenega soglasja in možnost pričetka po uradni dolžnosti, 93. členom, ki določa projekt nameravanega posega, 94. členom, ki določa poročilo o vplivih na okolje, 95. členom, ki določa kakovost poročila o vplivih na okolje, 96. členom, ki določa mnenje občin, ministrstev in drugih organizacij, 97. členom, ki določa obveščanje javnosti in pravico zainteresirane javnosti do sodelovanja, 98 in 99. členom, ki urejata čezmejno presojo, 100. členom, ki določa okoljevarstveno soglasje in 101. členom, ki ureja spremembo okoljevarstvenega soglasja, ter 102. členom, ki ureja stranke in stranske udeležence ter 203. členom, ki zagotavlja dostop do pravnega varstva zainteresirane javnosti in 104. členom, ki določa obveščanje javnosti.

Direktiva 2003/4/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2003 o javnem dostopu do informacij o okolju z razveljavitvijo Direktive Sveta 90/313/EGS (UL L št. 41 z dne 14. februarja 2003, stran 26) določa, da morajo države članice Evropske unije zagotoviti pravico do dostopa do informacij o okolju, s katerimi razpolagajo, ter da so te informacije v največji možni meri na voljo širši javnosti. Informacije o okolju so vse informacije o stanju zraka, ozračja, voda, tal, zemljišč, krajine in naravnih življenjskih prostorov (tudi mokrišča, obalna in morska območja), o biološki raznovrstnosti, gensko spremenjenih organizmov, o dejavnikih, ki vplivajo na vse elemente (energija, sevanje, hrup, odpadki, emisije, izpusti…) o ukrepih, kot so politike, zakonodaja, načrti, programi, poročilih o izvajanju okoljske zakonodaje, o analizah stroškov in koristih ter ekonomskih analizah ter zdravstvenemu stanju in varnosti ljudi. Države članice Evropske unije morajo sprejeti potrebne ukrepe, da zagotovijo informacije o okolju. ZVO-2 povzema vsebino Direktive 2003/4/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2003

o dostopu javnosti do informacij o okolju in o razveljavitvi Direktive Sveta 90/313/EGS v 15., 70., 74., 155., 156., 157., 158., 159. in 160. členu.

Direktiva 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra o vzpostavitvi sheme za trgovanje s pravicami za izpuščanje toplogrednih plinov v Skupnosti in dopolnitvi Direktive 96/61/ES (UL L št. 275, 25. oktober 2003, stran 32) z vsemi nadaljnjimi spremembami določa regulativni in organizacijski okvir za vzpostavitev in delovanje sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Uniji. V sistem trgovanja so vključeni določeni toplogredni plini in določene naprave, za katere morajo upravljavci pridobiti dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov, ter letalske dejavnosti, za katere morajo operatorji zrakoplova pridobiti odločbo o izvajanju monitoringa. Upravljavci naprav in operatorji zrakoplovov morajo izvajati monitoring emisij toplogrednih plinov in pripraviti poročilo o emisijah, ki ga preveri akreditirani preveritelj, v določenem roku pa morajo predati registru Unije emisijske kupone v obsegu preverjenih emisij toplogrednih plinov, ki jih je naprava ali letalska dejavnost v enem koledarskem letu izpustila v ozračje. Del emisijskih kuponov upravljavci naprav za nekatere naprave in operatorji zrakoplova za letalsko dejavnost pridobijo brezplačno, del pa jih morajo kupiti. Zlasti upravljavci naprav za proizvodnjo električne energije iz fosilnih goriv morajo vse emisijske kupone kupiti. Pravico trgovati z emisijskimi kuponi imajo vse pravne ali fizične osebe. Vsebine direktiv so v osnutek Zakona o varstvu okolja prenesene v 3. člen (pojmi) in členi, ki obravnavajo trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v EU, to je s členi od 177. do 208 ter z 259. in 260. členom in z Uredbo o vrstah naprav, dejavnostih in toplogrednih plinih (Uradni list RS, št. 197/20).

Direktiva 2004/35/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004 o okoljski odgovornosti v zvezi s preprečevanjem in sanacijo okoljske škode (UL L št. 143 z dne 30. aprila 2004, str. 56), zadnjič spremenjena z Uredbo (EU) 2019/1010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o uskladitvi obveznosti poročanja na področju zakonodaje, povezane z okoljem, ter spremembi uredb (ES) št. 166/2006 in (EU) št. 995/2010 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 2002/49/ES, 2004/35/ES, 2007/2/ES, 2009/147/ES in 2010/63/EU Evropskega parlamenta in Sveta, uredb Sveta (ES) št. 338/97 in (ES) št. 2173/2005 ter Direktive Sveta 86/278/EGS (UL L št. 160, z dne 25. junija 2019, str. 115). Direktiva oblikuje okvir okoljske odgovornosti, ki temelji na načelu »plača povzročitelj obremenitve« za preprečevanje in sanacijo okoljske škode. Vsebine direktive so v osnutek Zakona o varstvu okolja prenesene s 3. členom (izrazi), 161. členom (odgovornost za preprečevanje in sanacijo okoljske škode), 162. členom (okoljska škoda), 163. členom (izključitev uporabe), 164. členom (izvajanje preprečevalnih ukrepov v primeru neposredne nevarnosti za nastanek okoljske škode), 165. členom (izvajanje sanacijskih ukrepov v primeru nastanka okoljske škode in odločba), 166. členom (zagotovitev izvedbe ukrepov na račun povzročitelja), 167. členom (stroški preprečevalnih in sanacijskih ukrepov), 168. členom (pravice zainteresirane javnosti), 169. členom (čezmejna škoda) in 175. členom (zavarovanja).

Direktiva 2008/50/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2008 o kakovosti zunanjega zraka in čistejšem zraku za Evropo (UL L št.152 z dne 11. 6. 2008, stran 1), zadnjič spremenjena z Direktivo Komisije (EU) 2015/1480 z dne 28. avgusta 2015 o spremembi nekaterih prilog k direktivama 2004/107/ES in 2008/50/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter določitvi pravil glede referenčnih metod, potrjevanja podatkov in umestitve mest vzorčenja za ocenjevanje kakovosti zunanjega zraka (UL L št. 226, 29. avgusta 2015, str. 4) določa cilje glede kakovosti zunanjega zraka, ocenjevanje kakovosti zunanjega zraka v državah članicah na podlagi skupnih metod in meril ureja pridobivanje podatkov o kakovosti zunanjega zraka, ki bi bili v pomoč pri zmanjševanju onesnaževanja zraka in motečih vplivov ter podlaga za spremljanje dolgoročnih gibanj in izboljšanj, ki so posledica nacionalnih ukrepov in ukrepov Skupnosti, ureja dostop javnosti do podatkov o kakovosti zunanjega zraka, zagotavlja ohranjanje kakovosti zunanjega zraka, tam kjer je le ta dobra oziroma predvideva ukrepe za njeno izboljšanje v drugih primerih. Vsebine direktive so v predlog Zakona o varstvu okolja prenesene z 60. členom (čezmejno sodelovanje), 3. členu (pojmi), točka 4.1.4; 159. členu (poročanje EU o okoljskih podatkih) in 56. členu (standardi kakovosti okolja).

Direktiva Sveta z dne 19. marca 1987 o preprečevanju in zmanjševanju onesnaževanja okolja z azbestom (UL L št. 85, 28. marca 1987, str. 40), zadnjič spremenjeno s Sklepom (EU) 2018/853 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Uredbe (EU) št. 1257/2013, direktiv 94/63/ES in 2009/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter direktiv Sveta 86/278/EGS in 87/217/EGS v zvezi s postopkovnimi pravili na področju okoljskega poročanja ter razveljavitvi Direktive Sveta 91/692/EGS (UL L št. 150, 14. junija 2018, str. 155). Direktiva določa ukrepe, da se emisije azbesta v zrak in vode ter nastajanje azbestnih odpadkov zmanjša pri viru ali preprečijo. Vsebine predmetne

direktive so v osnutek Zakona o varstvu okolja prenesene s 110. členom (okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje naprave, ki povzroča industrijske emisije).

Direktiva 2002/49/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. junija 2002 o ocenjevanju in upravljanju okoljskega hrupa (UL L št. 189, 18. julija 2002, str. 12), zadnjič spremenjena z delegirano Direktivo Komisije (EU) 2021/1226 z dne 21. decembra 2020 o spremembi Priloge II k Direktivi 2002/49/ES Evropskega parlamenta in Sveta glede skupnih metod ocenjevanja hrupa zaradi prilagoditve znanstvenemu in tehničnemu napredku (UL L št. 269, 28. julija 2021, str. 65). Direktiva določa skupni pristop izvedbe kartiranja hrupa prometno obremenjenih cest, železnic in letališč ter izdelavo operativnih programov, z namenom da se tam kjer je potrebno hrup v okolju zmanjša. Vse z namenom, da se izogne, prepreči ali zmanjša škodljive učinke na zdravje ljudi zaradi izpostavljenosti hrupu v okolju. Vsebine predmetne direktive so v osnutek Zakona o varstvu okolja prenesene s 73. (operativni progam varstva okolja) in 74. členom (sodelovanje javnosti).

Direktiva Sveta z dne 21. maja 1991 o čiščenju komunalne odpadne vode (UL L št. 135, 30. maja 1991, str. 40), zadnjič spremenjene z Direktivo Sveta 2013/64/EU z dne 17. decembra 2013 o spremembi direktiv Sveta 91/271/EGS in 1999/74/EC ter direktiv 2000/60/ES, 2006/7/ES, 2006/25/ES in 2011/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta zaradi spremembe položaja Mayotta v razmerju do Evropske unije (UL L št. 353, 28.decembra 2013, str. 8), je bila delno prenesena v ZVO-2. Direktiva ureja zbiranje, čiščenje in odvajanje komunalne odpadne vode ter čiščenje in odvajanje odpadne vode iz določenih industrijskih sektorjev. Cilj direktive je varstvo okolja pred škodljivimi vplivi odvajanja odpadne vode. V določbe 119., 120., 121., 130. in 135. člena ZVO-2 je prenesen tretji odstavek 11. člena in četrti odstavek 12. člena Direktive. V ZVO-2 ureja področje, ki se nanaša na obratovanje naprav in spremembe okoljevarstvenega dovoljenja.

Direktiva 2006/118/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o varstvu podzemne vode pred onesnaževanjem in poslabšanjem (UL L št. 372, 27. decembra 2006, str. 19), zadnjič spremenjena z Direktivo Komisije 2014/80/EU z dne 20. junija 2014 o spremembi Priloge II k Direktivi 2006/118/ES Evropskega parlamenta in Sveta o varstvu podzemne vode pred onesnaževanjem in poslabšanjem (UL L št. 182, 21. junija 2014, str. 52). Direktiva določa ukrepe za preprečevanje in nadzor onesnaževanja podzemne vode, merila za ocenjevanje dobrega kemijskega stanja podzemne vode ter meril za opredelitev izhodiščnih točk trendov kemijskega stanja podzemne vode. Vsebine direktive so v osnutek Zakona o varstvu okolja prenesene z 72. členom (nacionalni program varstva okolja), 81. členom (sodelovanje javnosti), 105. členom (več dejavnosti ali naprav ali delov naprave in obrat ter gradnja), 110. členom (okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje naprave, ki povzroča industrijske emisije) in, 126. členom (okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje naprave, ki povzroča industrijske emisije) in 150. členom (obratovalni monitoring).

Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL L št. 327, 22. decembra 2000, str. 1), zadnjič spremenjena z Direktivo Komisije 2014/101/EU z dne 30. oktobra 2014 o spremembi Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL L št. 311, 31. oktobra 2014, str. 32),

Direktiva določa okvir za varstvo površinskih in podzemnih voda, ki preprečuje slabšanje stanja voda, vzpodbuja trajnostno rabo voda, ki temelji na dolgoročnem varstvu razpoložljivih vodnih virov, zagotavlja večje varstvo in izboljšanje vodnega okolja, ki se med drugim lahko doseže s posebnimi ukrepi za postopno zmanjšanje odvajanja, emisij in uhajanja prednostnih snovi, ter ustavitev ali postopno odpravo odvajanja, emisij in uhajanja prednostnih nevarnih snovi, omogoča postopno zmanjšanje onesnaženosti podzemne vode in preprečuje njeno nadaljnje onesnaževanja, prispeva k blažitvi učinkov poplav in suš. Določbe direktive s tem prispevajo k zagotavljanju zadostnih zalog kakovostne površinske in podzemne vode, potrebne za trajnostno, uravnoteženo in pravično rabo vode, znatnemu zmanjšanju onesnaževanja podzemne vode, varstvu teritorialnih in morskih voda pred onesnaževanjem, in uresničevanju ciljev ustreznih mednarodnih sporazumov.

Vsebine direktive so v osnutek Zakona o varstvu okolja prenesene s 3. členom, ki določa pomen izrazov, 4. členom, ki določa cilje varstva okolja, 5. členom, ki določa načela trajnostnega razvoja, 8. členom, ki ureja načela sodelovanja pri sprejemanju politik, strategij, programov, planov, načrtov, in

splošnih pravnih aktov, ki se nanašajo na varstvo okolja, 12. členom, ki ureja načelo plačila za obremenjevanje okolja, 18. členom, ki določa splošna obvezna ravnanja v zvezi z emisijo snovi iz naprav v okolje, 56. členom, ki določa standarde kakovosti okolja, 57. členom, ki ureja merila občutljivosti, ranljivosti ali obremenjenosti okolja, na podlagi katerih se dele okolja ali posamezna območja razvršča v razrede, 73. členom, ki ureja operativne programe varstva okolja, 84. členom, ki določa potrditev plana, 105. členom, ki ureja okoljevarstveno dovoljenje za več dejavnosti ali naprav ali delov naprav in obrat ter gradnjo, 134. členom, ki ureja izdajo in vsebino okoljevarstvenega dovoljenja,124. členom, ki ureja odvzem okoljevarstvenega dovoljenja in začasno prepoved obratovanja naprave, 137. členom, ki ureja odvzem okoljevarstvenega dovoljenja, 146. člen, ki ureja monitoring okolja, 155. členom, ki ureja vsebino informacijskega sistema okolja in 159. členom, ki ureja poročanje EU o okoljskih podatkih.

Direktiva 2008/105/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o okoljskih standardih kakovosti na področju vodne politike, spremembi in poznejši razveljavitvi direktiv Sveta 82/176/EGS, 83/513/EGS, 84/156/EGS, 84/491/EGS, 86/280/EGS ter spremembi Direktive 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 348, 24. decembra 2008, str. 84), zadnjič spremenjena z Direktivo 2013/39/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. avgusta 2013 o spremembi direktiv 2000/60/ES in 2008/105/ES v zvezi s prednostnimi snovmi na področju vodne politike (UL L št. 226, 24. avgusta 2013, str. 1).

Direktiva določa okoljske standarde kakovosti za prednostne snovi in nekatera druga onesnaževala, s ciljem doseganja dobrega kemijskega stanja površinskih voda. Vsebina direktive je v osnutek Zakona o varstvu okolja prenesene z 56. členom, ki določa standarde kakovosti okolja in 57. členom, ki ureja merila občutljivosti, ranljivosti ali obremenjenosti okolja, na podlagi katerih se dele okolja ali posamezna območja razvršča v razrede.

Direktiva (EU) 2015/2193 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o omejevanju emisij nekaterih onesnaževal iz srednje velikih kurilnih naprav v zrak (UL L št. 313 z dne 28. 11. 2015, str. 1). Direktiva določa mejne vrednosti emisij v zrak iz srednjih kurilnih naprav, plinskih turbin in nepremičnih motorjev z vhodno toplotno močjo, enako ali večjo od 1 MW in manjšo od 50 MW, pri uporabi trdnega, tekočega in plinastega goriva, okvirne zahteve za meritev ter podatke, katere morajo upravljavci naprav sporočiti pristojnemu organu za namen vzpostavitve evidence naprav. Vsebine direktive so v osnutek Zakona o varstvu okolja prenesene v 3. člen (pojmi), 15. člen (javna dostopnost podatkov), 105. člen (eno okoljevarstveno dovoljenje za več naprav), 154. člen (register naprav) in 259. člen (prekršek zaradi obratovanja naprave brez okoljevarstvenega dovoljenja).

Direktiva Evropskega Parlamenta in Sveta 98/70/ES z dne 13. oktobra 1998 o kakovosti motornega bencina in dizelskega goriva ter spremembi Direktive 93/12/EGS (UL L št. 350 z dne 28. 12. 1998, str. 58), zadnjič spremenjeno z Uredbo (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov, spremembi uredb (ES) št. 663/2009 in (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU in 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 2009/119/ES in (EU) 2015/652 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 328 z dne 21. 12. 2018, str. 1). Direktiva določa fizikalno-kemijske lastnosti tekočih fosilnih goriv, trajnostna merila za biogoriva, cilj zmanjševanja toplogrednih plinov v prometu in pravila za izračun emisij toplogrednih plinov v življenjskem ciklu biogoriv. Vsebina direktive je v osnutek Zakona o varstvu okolja prenesena v 159. člen (poročanje EU o okoljskih podatkih).

Direktiva Sveta 2014/87/Euratom z dne 8. julija 2014 o spremembi Direktive 2009/71/Euratom o vzpostavitvi okvira Skupnosti za jedrsko varnost jedrskih objektov (UL L št. 219 z dne 25. 7. 2014, str. 42). Direktiva določa splošne obveznosti glede zagotavljanja varnosti jedrskih objektov, posebne obveznosti glede varnostnih ciljev za jedrske objekte ter obveznost medsebojnih strokovnih pregledov in poročanja. Vsebine direktive so v osnutek Zakona o varstvu okolja prenesene v 8. člen (načelo sodelovanja), 15. člen (načelo javnosti), 81. člen (sodelovanje javnosti), 97. člen (obveščanje javnosti), 113. člen (sodelovanje javnosti pri čezmejnih vplivih na okolje) in 127. člen (splošne zahteve za okoljevarstveno dovoljenje).

Direktiva Sveta 2011/70/Euratom z dne 19. julija 2011 o vzpostavitvi okvira Skupnosti za odgovorno in varno ravnanje z izrabljenim gorivom in radioaktivnimi odpadki (UL L št. 199 z dne 2. 8. 2011, str. 48).

Direktiva določa regulativni in organizacijski okvir za ravnanje z izrabljenim gorivom in radioaktivnimi odpadki, primarno odgovornost imetnikov dovoljenj za dejavnosti ali objekte, povezane z ravnanjem z izrabljenim gorivom ali radioaktivnimi odpadki, in vsebino nacionalnih programov ravnanja z izrabljenim gorivom in radioaktivnimi odpadki. Vsebine direktive so v osnutek Zakona o varstvu okolja prenesene v 8. člen (načelo sodelovanja) in 15. člen (načelo javnosti).

Direktiva (EU) 2016/2284 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2016 o zmanjšanju nacionalnih emisij za nekatera onesnaževala zraka, spremembi Direktive 2003/35/ES in razveljavitvi Direktive 2001/81/ES (UL L št. 344, 17. decembra 2016, str. 1). Direktiva določa obveznosti zmanjšanja antropogenih emisij žveplovega dioksida (SO_2), dušikovih oksidov (NOx), nemetanskih hlapnih organskih spojin (NMVOC), amoniaka (NH_3) in drobnih delcev ($PM_{2,5}$) v zrak, poleg tega pa zahteva oblikovanje, sprejetje in izvajanje nacionalnih programov nadzora nad onesnaževanjem zraka ter spremljanje emisij in vplivov onesnaževal zunanjega zraka, ter poročanje o njih. Vsebine direktive so v osnutek Zakona o varstvu okolja prenesene z 8., 12., 62., 73., 74., 82., 102., 103., 131., 132., 259. in 260. členom.

Direktiva 2008/50/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2008 o kakovosti zunanjega zraka in čistejšem zraku za Evropo (UL L št.152 z dne 11. 6. 2008, stran 1), zadnjič spremenjena z Direktivo Komisije (EU) 2015/1480 z dne 28. avgusta 2015 o spremembi nekaterih prilog k direktivama 2004/107/ES in 2008/50/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter določitvi pravil glede referenčnih metod, potrjevanja podatkov in umestitve mest vzorčenja za ocenjevanje kakovosti zunanjega zraka (UL L št. 226, 29. avgusta 2015, str. 4). Direktiva določa ciljev glede kakovosti zunanjega zraka, ocenjevanje kakovosti zunanjega zraka v državah članicah na podlagi skupnih metod in meril ureja pridobivanje podatkov o kakovosti zunanjega zraka, ki bi bili v pomoč pri zmanjševanju onesnaževanja zraka in motečih vplivov ter podlaga za spremljanje dolgoročnih gibanj in izboljšanj, ki so posledica nacionalnih ukrepov in ukrepov Skupnosti, ureja dostop javnosti do podatkov o kakovosti zunanjega zraka, zagotavlja ohranjanje kakovosti zunanjega zraka, tam kjer je le ta dobra oziroma predvideva ukrepe za njeno izboljšanje v drugih primerih. Vsebine direktive so v osnutek Zakona o varstvu okolja prenesene z 60. členom (čezmejno sodelovanje), 3. členu (pojmi), točka 4.1.4; 159. členu (poročanje EU o okoljskih podaktkih) in 56. členu (standardi kakovosti okolja).

Direktiva 2004/107/ES Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 2004 o arzenu, kadmiju, živem srebru, niklju in policikličnih aromatskih ogljikovodikih v zunanjem zraku (UL L št. 23, 26. januarja 2005, str. 3), zadnjič spremenjeno z Direktivo Komisije (EU) 2015/1480 z dne 28. avgusta 2015 o spremembi nekaterih prilog k direktivama 2004/107/ES in 2008/50/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter določitvi pravil glede referenčnih metod, potrjevanja podatkov in umestitve mest vzorčenja za ocenjevanje kakovosti zunanjega zraka (UL L št. 226, 29. avgusta 2015, str. 4). Direktiva določa ciljno vrednosti koncentracije arzena, kadmija, niklja in benzo(a)pirena v zunanjem zraku. Glede koncentracij arzena, kadmija, niklja in policikličnih aromatskih ogljikovodikov v zunanjega zraka zagotavlja ohranjanje oz. izboljšanje njegove kakovosti. Določa skupne metode in merila za ocenjevanje koncentracij arzena, kadmija, živega srebra, niklja in policikličnih aromatskih ogljikovodikov v zunanjem zraku, kakor tudi za usedanje arzena, kadmija, živega srebra, niklja in policikličnih aromatskih ogljikovodikov. Vsebine direktive so v osnutek Zakona o varstvu okolja prenesene z 159. členom (poročanje EU o okoljskih podatkih).

Direktiva 2006/66/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. septembra 2006 o baterijah in akumulatorjih ter odpadnih baterijah in akumulatorjih in razveljavitvi Direktive 91/157/EGS (UL L št. 266 z dne 26. septembra 2006, str. 1), zadnjič spremenjena z Direktivo (EU) 2018/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi direktiv 2000/53/ES o izrabljenih vozilih, 2006/66/ES o baterijah in akumulatorjih ter odpadnih baterijah in akumulatorjih ter 2012/19/EU o odpadni električni in elektronski opremi (UL L št. 150 z dne 14. junija 2018, str. 93). Direktiva določa pravila za dajanje baterij in akumulatorjev na trg; in zlasti prepoved dajanja na trg baterij in akumulatorjev, ki vsebujejo nevarne snovi; in posebna pravila za zbiranje, obdelavo, recikliranje in odstranjevanje odpadnih baterij in akumulatorjev, ki dopolnjujejo ustrezno zakonodajo Skupnosti o odpadkih in pravila za spodbujanje visoke ravni zbiranja in recikliranja odpadnih baterij in akumulatorjev. Vsebine predmetne direktive so so v osnutek Zakona o varstvu okolja prenesene v 9. členu (načelo

preventive), 14. členu (načelo spodbujanja), 68. členu (sistem okoljevarstvenega vodenja organizacij) in 74. členu (sodelovanje javnosti).

Direktiva 2009/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o geološkem shranjevanju ogljikovega dioksida in spremembi Direktive Sveta 85/337/EGS, direktiv 2000/60/ES, 2001/80/ES, 2004/35/ES, 2006/12/ES, 2008/1/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe (ES) št. 1013/2006 (UL L št. 140, 5. junija 2009, str. 114), zadnjič spremenjena z Uredbo (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov, spremembi uredb (ES) št. 663/2009 in (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU in 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 2009/119/ES in (EU) 2015/652 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 328, 21. decembra 2018, str. 1). Direktiva vzpostavlja pravni okvir za okoljsko varno geološko shranjevanje in trajno zadrževanje ogljikovega dioksida CO_2. Vsebine direktive so v osnutek Zakona o varstvu okolja prenesene s 156. členom (poročila o okolju), 180. členom (register Unije) in 255. členom (predmet in plačilo koncesije).

Direktiva 2000/53/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. septembra 2000 o izrabljenih vozilih (UL L št. 269, 21. oktobra 2000, str. 34), zadnjič spremenjena z delegirano Direktivo Komisije (EU) 2020/363 z dne 17. decembra 2019 o spremembi Priloge II k Direktivi 2000/53/ES Evropskega parlamenta in Sveta o izrabljenih vozilih glede določenih izjem za svinec in svinčeve spojine v sestavnih delih (UL L št. 67, 5. marca 2020, str. 119), določa ukrepe, katerih cilj je predvsem preprečiti nastajanje odpadkov vozil, poleg tega pa tudi zagotoviti ponovno uporabo, recikliranje in druge oblike predelave izrabljenih vozil in njihovih sestavnih delov, da se zmanjša odstranjevanje odpadkov, in izboljšati okoljevarstveno učinkovitost vseh gospodarskih subjektov, vključenih v življenjski krog vozil, zlasti subjektov, ki so neposredno vključeni v obdelavo izrabljenih vozil. Z 68. členom (sistem okoljevarstvenega vodenja organizacij) ZVO-2 se zagotavlja prenos petega odstavka 6. člena direktive (države članice vzpodbujajo obrate in podjetja, ki izvajajo postopke obdelave, da vpeljejo certificirane sisteme okoljskega upravljanja) v pravni red RS.

Direktiva 2012/19/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o odpadni električni in elektronski opremi (OEEO) (UL L št. 197, 24. julija 2012, str. 38), zadnjič spremenjene z Direktivo (EU) 2018/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi direktiv 2000/53/ES o izrabljenih vozilih, 2006/66/ES o baterijah in akumulatorjih ter odpadnih baterijah in akumulatorjih ter 2012/19/EU o odpadni električni in elektronski opremi (UL L št. 150, 14. junija 2018, str. 93), določa ukrepe za varstvo okolja in zdravja ljudi, in sicer s preprečevanjem ali zmanjševanjem škodljivih vplivov nastajanja odpadne električne in elektronske opreme (OEEO) in ravnanja z njimi ter z zmanjševanjem celotnega vpliva uporabe virov in izboljšanjem učinkovitosti takšne uporabe v skladu s členoma 1 in 4 Direktive 2008/98/ES, s čimer prispeva k trajnostnemu razvoju. Z 68. (sistem okoljevarstvenega vodenja organizacij) in 243. členom (inšpekcijski in finančni nadzor) ZVO – 2 se zagotavlja prenos prvega odstavka 9. člena in 2. odstavka 23. člena (nadzor nad pošiljkami rabljene OEEO) direktive v pravni red RS.

Direktiva 2001/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. marca 2001 o namernem sproščanju gensko spremenjenih organizmov v okolje in razveljavitvi Direktive Sveta 90/220/EGS (UL L št. 106, 17. aprila 2001, str. 1), zadnjič spremenjena z Uredbo (EU) 2019/1381 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o preglednosti in trajnosti ocenjevanja tveganja v prehranski verigi v EU ter o spremembah uredb (ES) št. 178/2002, (ES) št. 1829/2003, (ES) št. 1831/2003, (ES) št. 2065/2003, (ES) št. 1935/2004, (ES) št. 1331/2008, (ES) št. 1107/2009, (EU) 2015/2283 in Direktive 2001/18/ES (UL L št. 231, 6. septembra 2019, str. 1). Vsebine Direktive so prenesene z Zakonom o ravnanju z gensko spremenjenimi organizmi (U. l RS, št. 23/05 – uradno prečiščeno besedilo, 21/10 in 90/12 – ZdZPVHVVR). Z ZVO-2 se zagotavlja prenos 11.4 člena in 31.4. člena Direktive.glede načela javnosti in poročanja EU glede okoljskih podatkov.

Direktiva 2009/41/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. maja 2009 o uporabi gensko spremenjenih mikroorganizmov v zaprtih sistemih (prenovitev) (UL L št. 125, 21. maja 2009, str. 75). Vsebine Direktive so prenesene z Zakonom o ravnanju z gensko spremenjenimi organizmi (U. l RS, št. 23/05 – uradno prečiščeno besedilo, 21/10 in 90/12 – ZdZPVHVVR). Z ZVO-2 se zagotavlja prenos 17.1 in 2 člena Direktive.glede poročanja EU glede okoljskih podatkov.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov

Na številnih področjih zakonska materija predstavlja nadaljevanje dosedanje ureditve in na teh področjih predlagani zakon ne vsebuje novih nalog javne uprave ali pravosodnih organov. Vodenja evidenc, izdaje dovoljenj in nalog inšpekcijskega nadzora itd., ki pa se niti po vsebini niti po obsegu ne razlikujejo od veljavnih nalog upravnih organov, v tem razdelku ne opisujemo podrobneje.

Na področju ravnanja z odpadki zakon daje podlago, da se določijo ravnanja, ki ne potrebujejo okoljevarstveno dovoljenje ter predvideva zgolj prijavo nekaterih ravnanj, ki ni vezana na posebno upravno odločbo. Navedeno lahko označimo za razbremenitev upravnih organov.

Določbe, ki urejajo delovanje Eko sklada, Slovenskega okoljskega javnega sklada, bodo zaradi poenostavitve oziroma manjše formalnosti postopkov in uzakonjene možnosti dostopanja do izrecno naštetih podatkov iz uradnih evidenc, predstavljale znatno razbremenitev omenjenega organa.

V primeru razvrščanja območja na stopnje in razrede onesnaženosti delov okolja je na novo urejena možnost, da to izvaja občina ob upoštevanju meril in kriterijev, ki jih določi Vlada. V ZVO-2 je ta možnost vzpostavljena na novo, če bi se izkazalo, da je za posamezne dele okolja takšna ureditev bolj smiselna, npr. za hrup.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov

Na številnih področjih zakonska materija predstavlja nadaljevanje dosedanje ureditve in na teh področjih predlagani zakon ne vsebuje novih obveznosti strank do javne uprave ali pravosodnih organov. V mislih imamo dolžnost pridobitve posamičnih aktov, kot so CPVO odločitve, OVD, vpisi v evidence, pridobitev pooblastila, zahteve, povezane z »razpoložljivostjo« ob inšpekcijskem nadzoru itd.

Razbremenitev strank oziroma vlagateljev se pričakuje v postopkih, ki jih vodi Eko sklad, jin sicer tako zaradi manjše formalnosti vlog, kot zaradi zakonske podlage, da določene podatke, potrebne za odločanje v posamičnih primerih, Eko sklad pridobiva neposredno iz obstoječih uradnih evidenc.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki

Predlagani zakon je krovni predpis, ki celovito obravnava vse vidike/vsebine/področja varstva okolja.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo

Na številnih področjih zakonska materija predstavlja nadaljevanje dosedanje ureditve in na teh področjih predlagani zakon ne vsebuje novih ali spremenjenih obveznosti, ki bi dodatno bremenile gospodarstvo. Kot takšen primer lahko na primer navedemo področje preprečevanja večjih nesreč in zmanjševanja njihovih posledic, kjer pogoje za uvrstitev med obrate večjega ali manjšega tveganja za okolje že sedaj izpolnjuje cca 60 obratov. Tem zakon že sedaj zakona nalaga, da uvedejo tehnične in organizacijske ukrepe za obvladovanje nevarnosti večjih nesreč. Obseg in zahtevnost teh ukrepov sta odvisna od količine nevarnih snovi in značilnosti dejavnosti obratov in jih primerjalno z veljavno ureditvijo predlog zakona ne spreminja.

Podlago za natančnejše predpisovanje obveznih ravnanj gospodarstva bo glede na vsebino materije pravzaprav pogosto iskati v podzakonskih predpisih.

6.4 Presoja posledic na socialnem področju

Instrumenti Eko sklada, j.s., so med drugim namenjeni tudi odpravljanju in zmanjševanju energetske revščine, pri čemer je pod zakonsko določenimi pogoji omogočen tudi odpis vračila nepovratnih sredstev.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja

Besedilo zakona nima neposrednih posledic na dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Druge relevantne posledice oziroma posledice na druga področja se ne predvidevajo.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

a) Predstavitev sprejetega zakona:
Sprejeti zakon bo predstavljen ciljnim skupinam ter tudi širši javnosti v obliki sporočil za medije, javne in spletne predstavitve.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:
Za spremljanje zakona je pristojno Ministrstvo za okolje in prostor

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:

Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona, niso podane.

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona

Predlog zakona je bil objavljen na spletnih straneh E-demokracija dne 31.12.2020.
V razpravo so bili vključene nevladne organizacije, predstavniki zainteresirane javnosti in predstavniki strokovne javnosti.

Pripombe so podali Savaprojekt d.o.o., E net okolje d.o.o., Ribiška zveza Slovenije, Retal d.o.o., Intersoh d.o.o., Civilna iniciativa Tržnice ne damo, ELES, HSE, EKO Krog, Mreža za prostor, NEK, Skupnost občin Slovenije, Plan B, Eco Synergy system d.o.o., CER Slovenija, IJS CEU, HESS, Petrol d.o.o., Georaz d.o.o., Slopak d.o.o., Stabi d.o.o., SODO, Trgovinska zbornica Slovenije, Lamela d.o.o., Geoinženiring d.o.o., Združenje bank Slovenije, Zveza mestnih občin Slovenije, ODEM GIZ, Slovensko zavarovalno združenje, GEN energija, ZEOS, OZS, GZS, HGEM d.o.o., IZS, Plinovodi d.o.o., Elea d.o.o., Inštitut za celostni razvoj in okolje, Univerza v Mariboru – Fakulteta za strojništvo, Surovina d.o.o., Agencija za varstvo konkurence, Sindikat kmetov Slovenije, Tomra Systems ASA, British American Tobacco d.o.o., Dinos d.o.o., Alpe Adria Green, Slovensko društvo za preučevanje netopirjev, JT International Ljubljana d.o.o., Geostern d.o.o., Avstrijsko veleposlaništvo v Ljubljani, Salonit Anhovo d.d., Združenje občin Slovenije, Zveza ekoloških gibanj, Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, GR Investicije d.o.o., Irgo, CKŽ Krško ter številne fizične osebe.

Pripombe v zvezi s splošnimi določbami o emisijah in pravilih ravnanja se večinoma niso upoštevale, ker gre za sistemske določbe, ki povezujejo različne Direktive v sistem varstva okolja v okviru urejanja emisij in pravil za opravljanje dejavnosti.

Pripombe javnosti na vsebine o preprečevanju nesreč in zmanjševanja njihovih posledic so bile smiselno upoštevane z revizijo besedila glede primarnih in sekundarnih ukrepov, kjer so pripombe zadevale nerazumljivost prvotnega besedila. Predlog, da se z zakonom preprečijo oziroma prepovejo nesreče, ni upoštevan, saj tega z zakonom ni moč zagotoviti. Za obvladovanje možnosti nesreč v obratih tveganja za nesreče pa je z zakonom določen sistem ukrepov za preprečevanje nesreč in za zmanjševanje njihovih posledic, kjer je primarna odgovornost za obvladovanje nevarnosti in s tem za preprečevanje nesreč ter za vzpostavitev pripravljenosti za ukrepanje ob nesrečah na upravljavcih obratov.

Glede pripomb javnosti, ki zadevajo izdelavo Nacionalnega programa varstva okolja, ni bil upoštevan predlog, da ta program vsebuje tudi program zagotavljanja prehranske varnosti, saj je nacionalni program varstva okolja namenjen določanju ciljev in ukrepov s področja varstva okolja in ne urejanju vsebin drugih področij, ki vplivajo na stanje okolje (na primer: zagotavljanje hrane, energije, mobilnosti). Upoštevana tudi ni pripomba, da program vsebuje prikaz usklajenosti s strateškimi dokumenti energetske politike in sicer iz razloga, ker to ni vsebina varstva okolja. Usklajenost programa s strateškimi programi drugih relevantnih področij bo zagotovljena v postopku priprave programa in v

sodelovanju z resorji, ki so pristojni za druge politike z vplivi na okolje. Smiselno je upoštevana pripomba glede poročanja o doseganju ciljev programa in sicer na način, da je obvezna vsebina programa tudi poročanje o doseganju njegovih ciljev.

Ključne pripombe iz javne razprave so se nanašale na sistem proizvajalčeve razširjene odgovornosti (PRO). Pripombe javnosti so se večinoma nanašale na opredelitev finančne obveznosti v sistemih PRO, na predlog subsidiarne finančne odgovornosti v primeru neizpolnjevanja obveznosti organizacije, podrobnejšo ureditev posameznega sistema PRO za določeno vrsto proizvodov, na neodvisni organ za spremljanje in nadzor sistema PRO, predvsem pa s strani obstoječih nosilcev skupnih sistemov izpolnjevanja obveznosti PRO na pogoje za ustanovitev in delovanje organizacije, ki v imenu proizvajalcev izpolnjuje obveznosti PRO. Pripombe, ki jih je bilo mogoče smiselno upoštevati so bile upoštevane.

Pri določitvi pogojev za nosilca skupnega izpolnjevanja PRO in zahtev za njegovo delovanje se je sledilo strateški odločitvi, ki določa in zagotavlja izvajanje PRO izključno zaradi izpolnjevanja obveznosti proizvajalcev in v poslanstvu zagotavljanja javnega interesa varstva okolja in zdravja ljudi, pri ravnanju z odpadki iz proizvodov. Zaradi tega pripomb glede pogojev in delovanja za organizacijo, ki se nanašajo na ustanovitev in lastništvo organizacije s strani proizvajalcev, njeno neprofitnost, prepoved vertikalnih povezav s subjekti, ki ravnajo z odpadki niso bile upoštevane.

Prav tako niso bile upoštevane pripombe, ki niso bile v skladu z minimalnimi zahtevami za sisteme PRO, ki jih določa direktiva 2008/98/ES (predpisati obveznost imenovanja pooblaščenega zastopnika za vse proizvode, del finančne obveznosti PRO oziroma stroškov naložiti gospodinjstvom, nestrinjanje, da se celotno finančno breme prenese na proizvajalce) in pripombe, ki so se nanašale na podrobnejšo ureditev sistema PRO za posamezno vrsto istovrstnih proizvodov (npr. embalažo), saj je namen določb v splošni zakonski ureditvi sistema PRO, podrobneje pa posamezne sisteme PRO določi vlada s podzakonskimi akti. Pripombe glede koordinacijskega organa oziroma neodvisne agencije za spremljanje in nadzor nad izvajanjem sistema PRO niso bile upoštevane ker so bili ti členi v predlogu zakona črtani, sistem PRO pa je bil določen tako, da ne dopušča več organizacij za istovrstne proizvode.

Pripombe na dovoljenja za izjeme, kot so določena v 141. členu osnutka Zakona o varstvu okolja so se nanašale pogoje, pod katerimi lahko pristojni organ občine izda dovoljenje za začasno ali občasno čezmerno obremenitev okolja. Pobudniki so želeli dodati možnost, da pritožba zoper izdano dovoljenje za začasno občasno čezmerno obremenitev okolja s hrupom zaradi uporabe zvočnih naprav, ne zadrži njegove izvršitve.
Predlagano spremembo nismo sprejeli, saj v primeru obseg in namen pooblastila za izdajo dovoljenja za čezmerne obremenitve nista izrecno določena s kvantitativnimi mejami (z izjemo prepovedi doseganja kritične obremenitve), temveč izhajata iz smisla in namena celotne ureditve. Pri odločanju je treba upoštevati, da je obremenjevanje s hrupom iz vira hrupa praviloma dopustno le v predpisanih vrednostih (zaradi česar je pogosto podvrženo posebnih zahtevam po dovoljenju) in da predpisi le kot izjemo in zgolj občasno oziroma začasno dopuščajo prekomerno obremenitev s hrupom. Hkrati pa velja, da se dovoljenje izdaja po pravilih o splošnem upravnem postopku, kar pomeni, da mora organ v postopek njegove izdaje vključiti osebe, katerih pravni interes je lahko prizadet. Te osebe imajo v skladu z zakonom o upravnem postopku tudi možnost za pritožbo.
Pripombe oziroma predlogi so bili posredovani tudi na novo poglavje o odstranitvi odlagališča odpadkov (142. člen). Člen je bil smiselno popravljen ter vsebinsko in postopkovno dopolnjen.

Pripombe javnosti, ki so se nanašale na spremembo namenov porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe, niso bile upoštevane iz razlogov, ker je zapis namenske porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe skladen z besedilom Direktive 2003/87/ES. Zapisan je dovolj široko, da se iz njega lahko financirajo ukrepi, ki zmanjšujejo emisije toplogrednih plinov in ukrepi, ki prispevajo prilagajanju podnebnim spremembam. Ti nameni se konkretizirajo v programu, ki ga po opravljenem medresorskem usklajevanju sprejme Vlada RS, pri čemer pa je zavezana upoštevati tudi cilje in pravno ureditev EU na področju podnebne politike. Predlog, ki se je nanašal na vključitev novega člena glede spremljanja porabe sklada in poročanja o njem ni bil upoštevan iz razloga, ker ministrstvo do 31. julija tekočega leta za preteklo leto poroča Evropski komisiji o porabi sredstev sklada za podnebne spremembe v skladu s predpisom EU, ki ureja upravljanje energetske unije in podnebnih ukrepov. Predlog, da naj enako kot pri emisijskih kuponih za predajo velja tudi pri zajemanju ogljikovega dioksida, če se ponovno uporabi ali kemijsko trajno veže v spojine, ni bil upoštevan iz razloga, ker so dejavnosti zajete v sistemu trgovanja z emisijskimi pravicami določene z Direktivo 2003/87/ES. V slovenski pravni

red so te določbe Direktive 2003/87/ES prenesene z Uredbo o vrstah naprav, dejavnostih in toplogrednih plinih (Uradni list RS, št. 197/20).

Med večkrat ponovljenimi pripombami so bile tudi pripombe, naj se v upravnih postopkih izdaje okoljevarstvenega soglasja in okoljevarstvenega dovoljenja, enako kot v veljavnem zakonu, zagotovi možnost stranske udeležbe nevladnih organizacij, ki delujejo na področju varstva okolja. Pripomba je bila upoštevana, četudi stranska udeležba v objavljenem osnutku zakona ni bila več pogoj za učinkovito sodelovanje, prav tako tudi ne za pravno varstvo. Z upoštevanjem pripombe so sedaj pravice nevladnih organizacij, ki delujejo na področju varstva okolja, izenačene, saj je pravno varstvo dostopno tako za tiste nevladne organizacije, ki bodo pridobile stransko udeležbo, kot tudi za tiste, ki stranske udeležbe ne bodo zahtevale in je posledično ne bodo pridobile, s čimer bo zagotovljen širok dostop do pravnega varstva.

Glede postopkov celovite presoje vplivov na okolje je bila upoštevana pripomba, naj se zbrana mnenja in pripombe javnosti preuči in primerno upošteva. Pripombe so bile tudi glede izdelave poročil v postopkih celovite presoje vplivov na okolje. Podan je bil npr. predlog, po katerem bi investitorji plačevali stroške za izdelavo poročil ministrstvu, ta pa bi avtonomno imenoval vsakokratnega izdelovalca poročila. Pripomba ni nezanimiva, vendar zaenkrat ni bila upoštevana, saj bi njena izvedba pomenila dodatno obremenitev ministrstva, ki je že tako preobremenjeno s številnimi upravnimi postopki.

Nekatere pripombe niso bile upoštevane zaradi tega, ker so odstopale od evropskih predpisov, ki jih v določenih poglavjih in členih prenašamo. Tak primeri so npr. predlog, naj se v povezavi z okoljsko škodo med posebne dele okolja uvrsti tudi zrak, ki pa ga Direktiva 2004/35/ES o okoljski škodi ne uvršča med posebne dele okolja, za katere se lahko ugotavlja okoljsko škodo (definicija pojma okoljska škoda iz 2. člena direktive); nasprotovanje določbam glede preizkusa usposobljenosti in potrdil o usposobljenosti, ki pa izhajajo iz EU uredbe 1005/2009/ES o snoveh, ki tanjšajo ozonski plašč – upoštevane pa so bile pripombe javnosti glede področja usposabljanja – dopolnjene so bile tako, da je v zakonu točno določeno, na katero področje se nanašajo, in sicer na področje flouriranih toplogrednih plinov in ozonu škodljivih snovi; zahteva, da se črta določba za naprave iz 110. člena predloga zakona, po kateri je dopustno določevanje manj strogih mejnih vrednosti, vendar pa ta določba predstavlja prenos četrtega odstavka 15. člena Direktive 2010/75/EU o industrijskih emisijah. Prav tako ni bila upoštevana pripomba glede določitve mejnih vrednosti imisij v okoljevarstvenem dovoljenju, saj jih omenjena direktiva ne predvideva, poleg tega pa imamo zanje že določena pravila in pogoje v področnih uredbah, npr. Uredba o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja, s katerimi se nadzoruje tiste zavezance, ki povzročajo emitirane urne količine nad pragovi iz priloge 5 omenjene uredbe.

Na podlagi pripomb iz javne razgrnitve so bile upoštevale številne pripombe, ki so se nanašale na manjše korekcije, med cilje zakona pa so bili dodani nekateri pomembni cilji, kot so zmanjševanje emisij toplogrednih plinov in prehod v podnebno nevtralnost ter spodbujanje zmanjševanja potrošnje in proizvodnja trajnostnih proizvodov z upoštevanjem načel krožnega gospodarstva.

8. Podatek o zunanjem strokovnjaku oziroma pravni osebi, ki je sodelovala pri pripravi predloga zakona, in znesku plačila za ta namen

Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva: prof. dr. Senko Pličanič in Vanja Strle, Ekosfera d.o.o. po pogodbah:
- Pogodba št. 430-124/2020/9 z izvajalce: Inštitut za javno upravo z dne 2.6. 2020 v višini 18.300 eurov z DDV (pravno svetovanje), ZVO-2 in Uredba o odpadkih.
- Pogodba št. 2550-20-300009 z izvajalcem SOL.LEX.SUS d.o.o., Pelechova 67B, 1235 Radomlje, z dne 11.11. 2020 v višini 19.500 eurov brez DDV,
- Pogodba št. 2550-21-300001 z izvajalcem: SOL.LEX.SUS d.o.o., Pelechova 67B, 1235 Radomlje, z dne 8.3. 2021 v višini 85.500 eurov brez DDV.

9. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles:

mag. Andrej Vizjak, minister,
dr. Metka Gorišek, državna sekretarka,
Iztok Slatinšek, v. d. generalnega direktorja Direktorata za okolje

II. **BESEDILO ČLENOV**

I. TEMELJNE DOLOČBE

1. Splošne določbe

1. člen
(vsebina)

(1) Ta zakon ureja varstvo okolja pred obremenjevanjem kot temeljni pogoj za trajnostni razvoj in v tem okviru določa temeljna načela varstva okolja, ukrepe varstva okolja, spremljanje stanja okolja in informacije o okolju, ekonomske in finančne instrumente varstva okolja, javne službe varstva okolja in druga z varstvom okolja povezana vprašanja.

(2) S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenašajo:

1. Direktiva 87/217/EGS Sveta z dne 19. marca 1987 o preprečevanju in zmanjševanju onesnaževanja okolja z azbestom (UL L št. 85 z dne 28. 3. 1987, str. 40), zadnjič spremenjena s Sklepom (EU) 2018/853 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Uredbe (EU) št. 1257/2013 ter direktiv 94/63/ES in 2009/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta in Direktivi Sveta 86/278/EGS in 87/217/EGS v zvezi s postopkovnimi pravili na področju okoljskega poročanja in razveljavitvi Direktive Sveta 91/692/EGS (UL L št. 150 z dne 14. 6. 2018, str. 155),
2. Direktiva 91/271/EGS Sveta z dne 21. maja 1991 o čiščenju komunalne odpadne vode (UL L št. 135 z dne 30. 5. 1991, str. 40), zadnjič spremenjene z Direktivo 2013/64/EU Sveta z dne 17. decembra 2013 o spremembi direktiv Sveta 91/271/EGS in 1999/74/EC ter direktiv 2000/60/ES, 2006/7/ES, 2006/25/ES in 2011/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta zaradi spremembe položaja Mayotta v razmerju do Evropske unije (UL L št. 353 z dne 28. 12. 2013, str. 8),
3. Direktiva 94/62/ES Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 1994 o embalaži in odpadni embalaži (UL L št. 365 z dne 31. 12. 1994, str. 10), zadnjič spremenjena z Direktivo (EU) 2018/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktive 94/62/ES o embalaži in odpadni embalaži (UL L št. 150 z dne 14. 6. 2018, str. 141),
4. Direktiva 98/70/ES Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 1998 o kakovosti motornega bencina in dizelskega goriva ter spremembi Direktive 93/12/EGS (UL L št. 350 z dne 28. 12. 1998, str. 58), zadnjič spremenjena z Uredbo (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov, spremembi uredb (ES) št. 663/2009 in (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU in 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 2009/119/ES in (EU) 2015/652 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 328 z dne 21. 12. 2018, str. 1),
5. Direktiva 2000/53/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. septembra 2000 o izrabljenih vozilih (UL L št. 269 z dne 21. 10. 2000, str. 34), zadnjič spremenjena z Delegirano Direktivo Komisije (EU) 2020/363 z dne 17. decembra 2019 o spremembi Priloge II k Direktivi 2000/53/ES Evropskega parlamenta in Sveta o izrabljenih vozilih glede določenih izjem za svinec in svinčeve spojine v sestavnih delih (UL L št. 67 z dne 5. 3. 2020, str. 119),
6. Direktiva 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL L št. 327 z dne 22. 12. 2000, str. 1), zadnjič spremenjena z Direktivo Komisije 2014/101/EU z dne 30. oktobra 2014 o spremembi Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL L št. 311 z dne 31. 10 2014, str. 32),
7. Direktiva 2001/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. marca 2001 o namernem sproščanju gensko spremenjenih organizmov v okolje in razveljavitvi Direktive Sveta 90/220/EGS (UL L št. 106 z dne 17. aprila 2001, str. 1), zadnjič spremenjena z Uredbo (EU) 2019/1381 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o preglednosti in trajnosti ocenjevanja tveganja v prehranski verigi v EU ter o spremembah uredb (ES) št. 178/2002, (ES) št. 1829/2003,

(ES) št. 1831/2003, (ES) št. 2065/2003, (ES) št. 1935/2004, (ES) št. 1331/2008, (ES) št. 1107/2009, (EU) 2015/2283 in Direktive 2001/18/ES (UL L št. 231 z dne 6. 9. 2019, str. 1),

8. Direktiva 2001/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. junija 2001 o presoji vplivov nekaterih načrtov in programov na okolje (UL L št. 197 z dne 21. 7. 2001, str. 30),
9. Direktiva 2002/49/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. junija 2002 o ocenjevanju in upravljanju okoljskega hrupa (UL L št. 189 z dne 18. 7. 2002, str. 12), zadnjič spremenjena z Delegirano Direktivo Komisije (EU) 2021/1226 z dne 21. decembra 2020 o spremembi Priloge II k Direktivi 2002/49/ES Evropskega parlamenta in Sveta glede skupnih metod ocenjevanja hrupa zaradi prilagoditve znanstvenemu in tehničnemu napredku (UL L št. 269 z dne 28. 7. 2021, str. 65),
10. Direktiva 2003/4/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2003 o dostopu javnosti do informacij o okolju in o razveljavitvi Direktive Sveta 90/313/EGS (UL L št. 41 z dne 14. 2. 2003, str. 26),
11. Direktiva 2003/35/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. maja 2003 o sodelovanju javnosti pri sestavi nekaterih načrtov in programov v zvezi z okoljem in o spremembi direktiv Sveta 85/337/EGS in 96/61/ES glede sodelovanja javnosti in dostopa do sodišč (UL L št. 156 z dne 25. 6. 2003, str. 17), zadnjič spremenjena z Direktivo (EU) 2016/2284 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2016 o zmanjšanju nacionalnih emisij za nekatera onesnaževala zraka, spremembi Direktive 2003/35/ES in razveljavitvi Direktive 2001/81/ES (UL L št. 344 z dne 17. 12. 2016, str. 1),
12. Direktiva 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003 o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti in spremembi Direktive 96/61/ES (UL L št. 275 z dne 25. 10. 2003, stran 32), zadnjič spremenjena z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2021/1416 z dne 17. junija 2021 o spremembi Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta glede izključitve dohodnih letov iz Združenega kraljestva iz sistema EU za trgovanje z emisijami (UL L št. 305 z dne 31. 8. 2021, str. 1),
13. Direktiva 2004/35/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004 o okoljski odgovornosti v zvezi s preprečevanjem in sanacijo okoljske škode (UL L št. 143 z dne 30. 4. 2004, str. 56), zadnjič spremenjena z Uredbo (EU) 2019/1010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o uskladitvi obveznosti poročanja na področju zakonodaje, povezane z okoljem, ter spremembi uredb (ES) št. 166/2006 in (EU) št. 995/2010 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 2002/49/ES, 2004/35/ES, 2007/2/ES, 2009/147/ES in 2010/63/EU Evropskega parlamenta in Sveta, uredb Sveta (ES) št. 338/97 in (ES) št. 2173/2005 ter Direktive Sveta 86/278/EGS (UL L št. 170 z dne 25. 6. 2019, str. 115), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2004/35/ES),
14. Direktiva 2004/101/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. oktobra 2004 o spremembah Direktive 2003/87/ES o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti glede na projektne mehanizme iz Kjotskega protokola (UL L št. 338 z dne 13. 11. 2004, str. 18),
15. Direktiva 2004/107/ES Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 2004 o arzenu, kadmiju, živem srebru, niklju in policikličnih aromatskih ogljikovodikih v zunanjem zraku (UL L št. 23 z dne 26. 1. 2005, str. 3), zadnjič spremenjeno z Direktivo Komisije (EU) 2015/1480 z dne 28. avgusta 2015 o spremembi nekaterih prilog k direktivama 2004/107/ES in 2008/50/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter določitvi pravil glede referenčnih metod, potrjevanja podatkov in umestitve mest vzorčenja za ocenjevanje kakovosti zunanjega zraka (UL L št. 226 z dne 29. 8. 2015, str. 4),
16. Direktiva 2006/21/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2006 o ravnanju z odpadki iz rudarskih in drugih ekstraktivnih dejavnosti ter o spremembi Direktive 2004/35/ES - Izjava Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije (UL L št. 102 z dne 11. 4. 2006, str. 15), zadnjič spremenjeno z Uredbo (ES) št. 596/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009 o prilagoditvi nekaterih aktov, za katere se uporablja postopek iz člena 251 Pogodbe, Sklepu Sveta 1999/468/ES glede regulativnega postopka s pregledom (UL L št. 188 z dne 18. 7. 2009, str. 14),
17. Direktiva 2006/66/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. septembra 2006 o baterijah in akumulatorjih ter odpadnih baterijah in akumulatorjih in razveljavitvi Direktive 91/157/EGS (UL L št. 266 z dne 26. 9. 2006, str. 1), zadnjič spremenjena z Direktivo (EU) 2018/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi direktiv 2000/53/ES o izrabljenih vozilih, 2006/66/ES o baterijah in akumulatorjih ter odpadnih baterijah in akumulatorjih ter 2012/19/EU o odpadni električni in elektronski opremi (UL L št. 150 z dne 14. 6. 2018, str. 93),
18. Direktiva 2008/50/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2008 o kakovosti zunanjega zraka in čistejšem zraku za Evropo (UL L št.152 z dne 11. 6. 2008, str. 1), zadnjič spremenjena z Direktivo Komisije (EU) 2015/1480 z dne 28. avgusta 2015 o spremembi nekaterih prilog k direktivama 2004/107/ES in 2008/50/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter določitvi pravil glede

referenčnih metod, potrjevanja podatkov in umestitve mest vzorčenja za ocenjevanje kakovosti zunanjega zraka (UL L št. 226 z dne 29. 8. 2015, str. 4),

19. Direktiva 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o odpadkih in razveljavitvi nekaterih direktiv (UL L št. 312 z dne 22. 11. 2008, str. 3), zadnjič popravljena z Delegiranim sklepom Komisije (EU) 2019/1597 z dne 3. maja 2019 o dopolnitvi Direktive 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s skupno metodologijo in minimalnimi zahtevami glede kakovosti, da se zagotovi enotno merjenje stopenj odpadne hrane (UL L št. 248 z dne 27. 9. 2019, str. 77),
20. Direktiva 2008/101/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o spremembi Direktive 2003/87/ES zaradi vključitve letalskih dejavnosti v sistem za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti (UL L št. 8 z dne 13. 1. 2009, str. 3),
21. Direktiva 2009/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o spremembi Direktive 2003/87/ES z namenom izboljšanja in razširitve sistema Skupnosti za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov (UL L št. 140 z dne 5. 6. 2009, str. 63),
22. Direktiva 2009/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o geološkem shranjevanju ogljikovega dioksida in spremembi Direktive Sveta 85/337/EGS, direktiv 2000/60/ES, 2001/80/ES, 2004/35/ES, 2006/12/ES, 2008/1/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe (ES) št. 1013/2006 (UL L št. 140 z dne 5. 6. 2009, str. 114), zadnjič spremenjena z Uredbo (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov, spremembi uredb (ES) št. 663/2009 in (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU in 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 2009/119/ES in (EU) 2015/652 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 328 z dne 21. 12. 2018, str. 1),
23. Direktiva 2009/41/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. maja 2009 o uporabi gensko spremenjenih mikroorganizmov v zaprtih sistemih (prenovitev) (UL L št. 125 z dne 21. 5. 2009, str. 75),
24. Direktiva 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o ohranjanju prosto živečih ptic (UL L št. 20 z dne 26. 1. 2010, str. 7), zadnjič spremenjene z Uredbo (EU) 2019/1010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o uskladitvi obveznosti poročanja na področju zakonodaje, povezane z okoljem, ter spremembi uredb (ES) št. 166/2006 in (EU) št. 995/2010 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 2002/49/ES, 2004/35/ES, 2007/2/ES, 2009/147/ES in 2010/63/EU Evropskega parlamenta in Sveta, uredb Sveta (ES) št. 338/97 in (ES) št. 2173/2005 ter Direktive Sveta 86/278/EGS (UL L št. 170 z dne 25. 6. 2019, str. 115),
25. Direktiva 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o industrijskih emisijah (celovito preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja (prenovitev), (UL L št. 334 z dne 17. 12 2010, str. 17), zadnjič popravljena s Popravkom (UL L št. 158 z dne 19. 6. 2012, str. 25), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2010/75/EU),
26. Direktiva 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje (UL L št. 26 z dne 28. 1. 2012, str. 1), zadnjič spremenjena z Direktivo 2014/52/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o spremembi Direktive 2011/92/EU o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje (UL L št. 124 z dne 25. 4. 2014, str. 1),
27. Direktiva 2012/18/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o obvladovanju nevarnosti večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi, ki spreminja in nato razveljavlja Direktivo Sveta 96/82/ES (UL L št. 197 z dne 24. 7. 2012, str. 1),
28. Direktiva 2012/19/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o odpadni električni in elektronski opremi (OEEO) (UL L št. 197 z dne 24. 7. 2012, str. 38), zadnjič spremenjene z Direktivo (EU) 2018/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi direktiv 2000/53/ES o izrabljenih vozilih, 2006/66/ES o baterijah in akumulatorjih ter odpadnih baterijah in akumulatorjih ter 2012/19/EU o odpadni električni in elektronski opremi (UL L št. 150 z dne 14. 6. 2018, str. 93),
29. Direktiva Komisije (EU) 2015/1127 z dne 10. julija 2015 o spremembi Priloge II k Direktivi 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta o odpadkih in razveljavitvi nekaterih direktiv (UL L št. 184 z dne 11. 7. 2015, str. 13),

30. Direktiva (EU) 2015/2193 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o omejevanju emisij nekaterih onesnaževal iz srednje velikih kurilnih naprav v zrak (UL L št. 313 z dne 28. 11. 2015, str. 1),
31. Direktiva (EU) 2016/2284 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2016 o zmanjšanju nacionalnih emisij za nekatera onesnaževala zraka, spremembi Direktive 2003/35/ES in razveljavitvi Direktive 2001/81/ES (UL L št. 344 z dne 17. 12. 2016, str. 1),
32. Direktiva (EU) 2018/410 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2018 o spremembi Direktive 2003/87/ES za krepitev stroškovno učinkovitega zmanjšanja emisij in nizkoogljičnih naložb ter Sklepa (EU) 2015/1814 (UL L št. 76 z dne 19. 3. 2018, str. 3),
33. Direktiva (EU) 2018/851 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktive 2008/98/ES o odpadkih (UL L št.150 z dne 14. 6. 2018, str. 109).

2. člen

(uporaba)

(1) Določbe tega zakona se ne uporabljajo:

1. pri odrejanju in izvajanju nujnih ukrepov in nalog zaščite, reševanja in pomoči v primeru naravne ali druge nesreče v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, od trenutka nastanka naravne ali druge nesreče do ure ali dneva, ko pristojna oseba za vodenje intervencije v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, odloči, da so zagotovljeni pogoji za prenehanje intervencije,2. pri izvajanju izrednih ukrepov v času povečane stopnje ogroženosti v zvezi z intervencijo v primeru naravne nesreče zaradi škodljivega delovanja voda v skladu s predpisi, ki urejajo vode, ki so nujna dela pri izvajanju zaščite, reševanja in pomoči v času povečane stopnje ogroženosti zaradi škodljivega delovanja voda, od trenutka nastanka naravne ali druge nesreče do ure ali dneva, ko pristojna oseba za vodenje intervencije v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, odloči, da so zagotovljeni pogoji za prenehanje intervencije, in

3. pri izvajanju nujnih ukrepov obrambe države v skladu s predpisi, ki urejajo obrambo, v času povečane nevarnosti napada na državo, neposredne vojne nevarnosti ter razglašenega izrednega ali vojnega stanja do dneva preklica teh stanj v skladu s predpisi, ki urejajo obrambo.

(2) Pri izvajanju nalog in ukrepov iz prvega odstavka tega člena je treba v čim večji meri upoštevati cilje varovanja okolja ter potrebe ohranjanja narave v skladu z zakonom, ki ureja ohranjanje narave.(3) Ne glede na določbe prvega odstavka tega člena se v primerih iz 1. točke prvega odstavka tega člena uporabljajo določbe tega zakona v delu, ki ureja ukrepe ob okoljski nesreči in večji nesreči.

3. člen

(izrazi)

Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, pomenijo:

1. Narava je celota materialnega sveta in sestav z naravnimi zakoni med seboj povezanih ter soodvisnih delov okolja in procesov. Naravni pojavi so fizikalno-kemični procesi, sevanja, geološki pojavi, podnebne, hidrografske in biološke razmere ter drugi naravni pojavi, ki povzročajo spremembe okolja.

1.1. Ohranjanje narave je izvajanje ukrepov ohranjanja biotske raznovrstnosti in sistema varstva naravnih vrednot, kot jih opredeljujejo predpisi, ki urejajo ohranjanju narave. Biotska raznovrstnost je biotska raznovrstnost po predpisih, ki urejajo ohranjanje narave. Ugodno stanje ohranjenosti zavarovanih vrst in habitatnih tipov je stanje, določeno s predpisi o ohranjanju narave.

2. Okolje je tisti del narave, ki predstavlja okvir in pogoje za življenje posameznika in družbe.

2.1. Deli okolja so sedimenti in kamnine, tla, voda, zrak in živalske ter rastlinske vrste, vključno z njihovim genskim materialom, ter kulturna dediščina, vključno z arheološkimi ostalinami, po predpisih o varstvu kulturne dediščine

2.2. Posebni deli okolja so deli okolja, ki imajo koristno vlogo za drug del okolja ali za javnost; to so vode in tla ter s predpisi o ohranjanju narave posebej določene mednarodno varovane in zavarovane prosto živeče rastlinske in živalske vrste (v nadaljnjem besedilu: zavarovana vrsta), njihovi habitati in habitatni tipi, ki se prednostno ohranjajo v ugodnem stanju, ter naravne vrednote po predpisih o ohranjanju narave.

2.3.. Tla so vrhnja plast zemeljske skorje nad matično podlago (kamnine ali sedimenti). Tla sestavljajo anorganske in organske snovi, voda, zrak in živi organizmi.

2.4. Vode so vode po predpisih o vodah in predpisih o varstvu okolja.

2.5. Naravna dobrina je del okolja in je lahko naravno javno dobro, naravni vir ali naravna vrednota.

2.6. Naravno javno dobro je del okolja, na katerem je z zakonom vzpostavljen status javnega dobra.

2.7. Naravni vir je del okolja, ki je lahko predmet gospodarske rabe.

3. Obremenitev okolja je poseg ali posledica posega v okolje, ki je izključno ali hkrati povzročila ali povzroča onesnaževanje okolja, rabo naravne dobrine, tveganje za okolje ali okoljsko škodo.

3.1. Celotna obremenitev okolja so skupni vplivi in učinki več istovrstnih emisij v okolje, skupna obremenitev okolja pa so skupni vplivi in učinki vseh prisotnih raznovrstnih emisij v okolje.

3.2. Celotna obremenitev posega v okolje so skupni vplivi in učinki posega v okolje in z njim povezanih dejavnosti na okolje, skupna obremenitev posega v okolje pa so skupni vplivi in učinki na okolje, ki so posledica obstoječega stanja ter, posega v okolje in z njim povezanih dejavnosti.

3.3. Čezmerna obremenitev okolja je obremenitev, ki presega mejne vrednosti emisije ali druge vrednosti standardov kakovosti okolja, če je tako določeno v predpisu iz 56. člena tega zakona ali dovoljeno rabo naravne dobrine, vključno z okoljsko škodo in okoljsko nesrečo. Čezmerno obremenitev predstavlja tudi obremenitev, ki je posledica odstopa od pravil ravnanja, predpisanih z namenom varovanja okolja ali rabe naravne dobrine.

3.4 Pomembni škodljivi vplivi na okolje so zlasti:

- vplivi na okolje, ki bi v primeru posega v okolje brez upoštevanja in izvajanja ukrepov za zmanjševanje vplivov na okolje povzročili znatno onesnaženje in čezmerno obremenitev okolja,
- vplivi na okolje, ki bi lahko povzročili spremembo razreda ali stopnje kakovosti posameznih delov okolja ali zaradi katerih bo moral nosilec posega spremljati kakovost delov okolja,
- vplivi kot posledica obratovanja znotraj predpisanih mejnih vrednosti, ki bi lahko bili pomembni zaradi občutljivosti okolja, v katero se poseg umešča,
- pomembno povečanje obstoječih emisij.

3.5 Znatno tveganje za zdravje ljudi in za okolje je očitna možnost povzročitve čezmerne obremenitve okolja, ki ima za posledico škodljive vplive na zdravje ljudi in povzroča pomembne škodljive vplive na okolje.

4. Poseg v okolje je človekovo ravnanje ali opustitev ravnanja, ki vpliva na stanje ali ki bi lahko vplival na stanje ali funkcije in kvaliteto delov okolja; nanaša se zlasti na onesnaževanje okolja, emisije v okolje, rabo naravnih dobrin, povzročanje tveganja za okolje, med drugim z gradnjo in uporabo objektov, opravljanjem proizvodnih in drugih dejavnosti, dajanje proizvodov na trg in njihovo potrošnjo ter ravnanjem z odpadki. Bistvena lastnost posega v okolje je tista lastnost, zaradi katere ima lahko poseg v okolje pomembne vplive na okolje oziroma se pomembni vplivi na okolje lahko pričakujejo in se izraža zlasti z njegovo zmogljivostjo.

4.1. Onesnaževanje okolja je neposredno ali posredno vnašanje snovi ali energije v ali na zrak, vodo ali tla, nastajanje odpadkov in določena ravnanja z njimi ter je posledica človekovega delovanja ali dejavnosti, ki lahko škoduje okolju, zdravju ljudi ali premoženju.

4.2. Mejni stroški onesnaževanja okolja so s predpisom določeni dodatni stroški povzročitelja onesnaževanja okolja, ki so posledica proizvodnje dodatne enote proizvoda ali storitve in niso všteti v lastno ceno proizvoda ali storitve.

4.3. Emisija je neposredno ali posredno izpuščanje ali oddajanje snovi v tekočem, plinastem ali trdnem stanju ali energije (hrup, vibracije, sevanje, toplota in svetloba) ali organizmov ali mikroorganizmov iz posameznega vira ali razpršenih virov v okolje.

4.4. Mejna vrednost emisije je predpisana vrednost emisije, ki je določena kot masa, izražena s posebnimi parametri, koncentracija ali raven emisije in podobno, ter v enem ali več časovnih obdobjih ne sme biti presežena.

4.5. Raba naravnih dobrin je splošna raba delov okolja, za katero ni treba pridobiti posebne pravice, ali posebna raba delov okolja, za katero je treba pridobiti posebno pravico rabe v skladu z zakonom.

4.6. Tveganje za okolje je verjetnost, da bo nek poseg v okolje posredno ali neposredno v določenih okoliščinah ali v določenem času škodoval okolju ali življenju ali zdravju ljudi.

4.7. Okoljska nesreča je nenadzorovan ali nepredviden dogodek, povezan s posegom v okolje, ki ima zaradi obremenitve okolja takoj ali pozneje za posledico neposredno ali posredno ogrožanje življenja ali zdravja ljudi ali kakovosti okolja.

4.8. Večja nesreča je okoljska nesreča, ki je posledica nenadzorovanih dogodkov pri obratovanju obrata tveganja iz 131. člena tega zakona.

4.9. Izredni dogodek je nepredviden dogodek, ki povzroči kratkotrajno čezmerno obremenitev okolja.

4.10 Okoljska škoda je škoda, povzročena posebnim delom okolja.

4.10.1. Škoda je merljiva negativna sprememba posebnega dela okolja ali večja merljiva prizadetost njegove funkcije, povzročena neposredno ali posredno.

4.10.2. Neposredna nevarnost škode je dovolj velika verjetnost, da bo okoljska škoda nastala v bližnji prihodnosti, in vključuje situacije, kot so na primer skladiščenje nevarnih snovi v nasprotju s pravili za varno skladiščenje, puščanje in odmetavanje odpadkov v okolju, odvajanje odpadnih vod brez ustreznega čiščenja, kadar je to potrebno, in druge podobne neposredne nevarnosti, ki lahko škodljivo vplivajo na kakovost vode in tal ter zavarovane vrste in naravne habitate.

5. Kakovost okolja je stanje okolja ali njegovega dela, ki je posledica emisije in drugih človekovih dejanj ter delovanja naravnih pojavov.

5.1. Standard kakovosti okolja je kakovost oziroma obremenitev okolja ali njegovega dela, izražena kot koncentracija snovi, parameter stanja okolja ali raven energije ali z drugim kazalnikom. Določen je lahko kot mejna vrednost, ciljna, opozorilna, alarmna, kritična, načrtovalska ali sprožilna vrednost ali kot stanje okolja.

5.2.. Mejna vrednost je s predpisom določena raven kakovosti okolja ali njegovega dela, določena z namenom, da se izogne škodljivim učinkom na zdravje ljudi ali okolje kot celoto, jih prepreči ali zmanjša.

5.3. Ciljna vrednost je s predpisom določena raven kakovosti okolja, s ciljem izogniti se škodljivim učinkom na zdravje ljudi oziroma okolje kot celoto, jih preprečiti ali zmanjšati in ki jo je treba, kadar je to mogoče, doseči v določenem času.

5.4. Opozorilna vrednost je s predpisom določena vrednost obremenitve okolja ali njegovega dela, nad katero so škodljivi vplivi na zdravje za posamezne skupine ljudi verjetni že pri kratkotrajni izpostavljenosti, in pri kateri je potrebno sprotno obveščanje javnosti.

5.5. Alarmna vrednost je s predpisom določena vrednost obremenitve okolja, nad katero so škodljivi vplivi na zdravje ljudi verjetni že pri kratkotrajni izpostavljenosti ter pri kateri so potrebni takojšnji ukrepi in sprotno obveščanje javnosti.

5.6. Kritična vrednost je s predpisom določena raven kakovosti okolja oziroma obremenitve okolja ali njegovega dela, katere preseganje ima lahko neposredne škodljive vplive na nekatere sprejemnike (npr. na drevesa, druge rastline in naravne ekosisteme), vendar ne na človeka.

5.7. Sprožilna vrednost je s predpisom določena raven kakovosti okolja ali obremenitve okolja, ob doseganju katere je treba z dodatnimi raziskavami ugotoviti, ali je zaradi potencialnih škodljivih vplivov na zdravje ljudi ali okolje treba izvesti ukrepe, da se ti škodljivi vplivi v zadovoljivi meri zmanjšajo, preprečijo ali odstranijo.

5.8.. Načrtovalska vrednost je s predpisom določena raven kakovosti okolja ali obremenitve okolja, ki je pomembna v procesu prostorskega načrtovanja.

6. Povzročiteljica ali povzročitelj obremenitve okolja (v nadaljnjem besedilu: povzročitelj obremenitve) je pravna ali fizična oseba, ki neposredno ali posredno, izključno ali hkrati onesnažuje okolje, rabi naravne dobrine, povzroča tveganje za okolje, povzroči okoljsko nesrečo ali okoljsko škodo ali nevarnost nastanka okoljske škode ali drugače s svojim ravnanjem ali opustitvijo ravnanja vpliva na stanje okolja.

Povzročitelj obremenitve je v skladu s tem zakonom tudi povzročitelj ali imetnik odpadkov, proizvajalec proizvodov in druga oseba, za katero je tako določeno s tem zakonom ali predpisi, izdanimi na njegovi podlagi.

6.1. Upravljavka ali upravljavec (v nadaljnjem besedilu: upravljavec) je povzročitelj obremenitve okolja, ki ima napravo ali obrat v lasti ali posesti in na podlagi prenesenih stvarnih ali obligacijskih upravičenj lahko odloča o delovanju in spremembah naprave ali obrata, ali izvaja določeno dejavnost. Upravljavec, ki izvaja dejavnost ravnanja z odpadki, je povzročitelj obremenitve, ki ima v lasti nepremičnine in premičnine za opravljanje dejavnosti zbiranja, predelave ali odstranjevanja odpadkov.

6.2. Sprememba upravljavca ali izvajalca dejavnosti je sprememba v posesti naprave ali dela naprave z zamenjavo pravne ali fizične osebe, ki ima okoljevarstveno dovoljenje ali je vpisana v evidenco v skladu s tem zakonom, z drugo pravno ali fizično osebo, ali njeno pripojitev k novemu upravljavcu, ali spremembo imena ali organizacijske oblike ali sedeža upravljavca.

6.3. Operator zrakoplova je pravna ali fizična oseba, ki upravlja zrakoplov med izvajanjem določene vrste letalske dejavnosti, ali lastnik zrakoplova, kadar ta ne pozna osebe, ki upravlja zrakoplov, ali je ne navede.

6.3.1. Operator komercialnega zračnega prometa je operator zrakoplova, ki javnosti za plačilo zagotavlja redne ali izredne storitve zračnega prometa za prevoz potnikov, tovora ali poštnih pošiljk.

6.3.2. Država članica upravljavka je država članica Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU), ki je operatorju zrakoplova odobrila operativno licenco v skladu z uredbo EU, ki določa skupna pravila za opravljanje zračnih prevozov oziroma država članica EU z največjimi ocenjenimi pripisanimi emisijami iz letalstva, kot jih je določil pristojni organ EU.

6.4. Register Unije je standardizirana in informatizirana osrednja zbirka, v kateri se vodijo emisijski kuponi in druge z njimi enakovredne pravice do emisije toplogrednih plinov (v nadaljnjem besedilu: register Unije), v skladu z uredbo EU, ki ureja delovanje registra Unije.

6.5. Upravljavec obstoječe naprave v sistemu trgovanja s pravicami do emisije toplogrednih plinov v EU (v nadaljnjem besedilu: sistem trgovanja) je oseba, ki ima na dan 30. 6. dve leti pred začetkom vsakega petletnega obdobja iz prvega odstavka 191. člena tega zakona pravnomočno dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov ali pravnomočno dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov za malo napravo.

7. Odpadek je vsaka snov ali predmet, ki ga imetnik zavrže, namerava zavreči ali mora zavreči.

7.1. Nevarni odpadek je odpadek, ki ima eno ali več lastnosti, zaradi katerih so odpadki nevarni (v nadaljnjem besedilu: nevarna lastnost).

7.2. Nenevarni odpadki so odpadki, ki nimajo nobene od lastnosti, zaradi katerih bi jih bilo mogoče uvrstiti med nevarne odpadke.

7.3. Radioaktivni odpadek je odpadek, ki je zaradi določenih radioaktivnih lastnosti po predpisih o varstvu pred ionizirajočimi sevanji uvrščen med radioaktivne odpadke.

7.4. Komunalni odpadki so:

- mešani odpadki in ločeno zbrani odpadki iz gospodinjstev, ki vključujejo papir in karton, steklo, kovine, plastiko, biološke odpadke, les, tekstil, embalažo, odpadno električno in elektronsko opremo, odpadne baterije in akumulatorje ter kosovne odpadke, vključno z vzmetnicami in pohištvom, in
- mešani odpadki in ločeno zbrani odpadki iz drugih virov, kadar so po lastnostih in sestavi podobni odpadkom iz gospodinjstev.

Komunalni odpadki niso odpadki iz proizvodnje, kmetijstva, gozdarstva, ribištva, greznic, kanalizacije in čiščenja odplak, vključno z blatom iz čistilnih naprav, izrabljena vozila ter gradbeni odpadki in odpadki iz odstranitve objektov, pri čemer ta opredelitev nima vpliva na razdelitev pristojnosti za ravnanje z odpadki med izvajalce javnih služb in druge osebe, ki ravnajo z odpadki.

7.5. Gradbeni odpadki in odpadki iz odstranitve objektov so odpadki, ki nastanejo pri gradnji v skladu z zakonom, ki ureja graditev.

7.6. Preprečevanje odpadkov so ukrepi, sprejeti preden snov, material ali proizvod postane odpadek, in s katerimi se zmanjša:

- količina odpadkov, vključno s ponovno uporabo proizvodov ali podaljšanjem življenjske dobe proizvodov,
- škodljivi vplivi nastalih odpadkov na okolje in zdravje ljudi ali
- vsebnost nevarnih snovi v materialih in proizvodih.

7.7. Ponovna uporaba proizvodov je postopek, v katerem se proizvodi ali njihovi sestavni deli, ki niso odpadki, ponovno uporabijo za namene, za katere so bili prvotno izdelani.

7.8. Povzročitelj ali povzročiteljica odpadkov (v nadaljnjem besedilu: povzročitelj odpadkov) je povzročitelj obremenitve, ki je pravna ali fizična oseba, katere delovanje povzroča nastajanje odpadkov (izvirni povzročitelj odpadkov), ali pravna ali fizična oseba, ki izvaja predobdelavo, mešanje ali druge postopke predelave ali odstranjevanja odpadkov, s katerimi se spreminjajo lastnosti ali sestava teh odpadkov.

7.9. Imetnik ali imetnica odpadkov (v nadaljnjem besedilu: imetnik odpadkov) je povzročitelj odpadkov ali pravna ali fizična oseba, ki ima odpadke v posesti.

7.10. Trgovec z odpadki je gospodarska družba ali podjetnik iz zakona, ki ureja gospodarske družbe, ki je odgovoren za nakup in naknadno prodajo odpadkov, vključno s tistimi trgovci, ki odpadkov fizično nimajo v posesti.

7.11. Posrednik z odpadki je gospodarska družba ali podjetnik iz zakona, ki ureja gospodarske družbe, ki ureja predelavo ali odstranjevanje odpadkov v imenu drugih, vključno s tistimi posredniki z odpadki, ki odpadkov fizično nimajo v posesti.

7.12. Ravnanje z odpadki je zbiranje odpadkov, prevoz odpadkov, predelava odpadkov (vključno s sortiranjem) in odstranjevanje odpadkov, vključno z nadzorom takšnih postopkov in z dejavnostmi po zaprtju naprav za odstranjevanje odpadkov ali upravljanja zaprte naprave ter z dejavnostmi trgovca z odpadki in posrednika z odpadki.

7.13. Zbiranje odpadkov je prevzemanje odpadkov, vključno z njihovim predhodnim sortiranjem in predhodnim skladiščenjem za namene prevoza odpadkov do naprave za njihovo obdelavo.

7.14. Ločeno zbiranje odpadkov je zbiranje odpadkov, pri katerem so tokovi odpadkov ločeni glede na vrsto in lastnosti odpadkov z namenom olajšati določeno obdelavo odpadkov.

7.15. Obdelava odpadkov so postopki predelave ali odstranjevanja odpadkov, vključno s postopki priprave odpadkov za predelavo ali odstranjevanje.

7.16. Priprava odpadkov za ponovno uporabo so postopki predelave odpadkov, v katerih se proizvodi ali sestavni deli proizvodov, ki so postali odpadki, s preverjanjem, čiščenjem ali popravilom pripravijo za ponovno uporabo brez kakršne koli druge predhodne dodelave.

7.17. Predelava odpadkov je postopek, katerega glavni rezultat je, da se odpadki koristno uporabijo v okviru dejavnosti posamezne osebe ali v gospodarstvu kot celoti, tako da nadomestijo druge materiale, ki bi se sicer uporabili za izpolnitev določene funkcije, ali tako da so odpadki pripravljeni za izpolnitev te določene funkcije.

7.18. Snovna predelava odpadkov je postopek predelave odpadkov, razen energetske predelave odpadkov in postopkov predelave odpadkov v materiale, ki se bodo uporabili kot gorivo ali druga sredstva za pridobivanje energije. Snovna predelava odpadkov med drugim vključuje pripravo odpadkov za ponovno uporabo, recikliranje odpadkov in zasipanje z odpadki.

7.19. Recikliranje odpadkov je postopek predelave odpadkov, v katerem se odpadni materiali predelajo v proizvode, materiale ali snovi za prvotni namen ali druge namene in vključuje tudi predelavo organskih snovi, ne vključuje pa energetske predelave odpadkov in postopkov predelave odpadkov v materiale, ki se bodo uporabili kot gorivo ali za zasipanje z odpadki.

7.20. Zasipanje z odpadki je postopek predelave odpadkov, v katerem se primerni nenevarni odpadki uporabijo za namene pridobivanja zemljišč na območjih izkopavanja ali za namene gradbenih posegov pri urejanju zemeljskega površja. Odpadki, uporabljeni za zasipanje, morajo nadomestiti neodpadne materiale, biti morajo primerni za prej omenjene namene in omejeni na količino, ki je nujno potrebna za uresničitev teh namenov ter ne smejo poslabšati kakovosti okolja.

7.21. Odstranjevanje odpadkov je postopek, ki ni predelava odpadkov, tudi če je sekundarna posledica postopka pridobivanje snovi ali energije.

7.22. Odlagališče odpadkov je naprava za odstranjevanje odpadkov z odlaganjem odpadkov na ali v tla (podzemno).

7.23. Obstoječe odlagališče odpadkov je odlagališče odpadkov, ki je bilo zgrajeno ali je obratovalo na dan 5. februarja 2000, ali odlagališče, za katero je bilo pred 5. februarjem 2000 pridobljeno pravnomočno gradbeno dovoljenje.

7.24. Obstoječe neaktivno odlagališče odpadkov je odlagališče odpadkov, za katerega je njegov upravljavec pridobil odločbo o dokončnem prenehanju obratovanja naprave.

7.25. Opuščeno odlagališče odpadkov je odlagališče odpadkov, ki ni obstoječe odlagališče odpadkov in na katerem so se pred 5. februarjem 2000 na podlagi akta pristojnega organa občine ali države organizirano odlagali odpadki in obsega zemljišča, na katerih so ti odpadki odloženi.

8. Komunalna odpadna voda je odpadna voda iz gospodinjstev in njej po naravi ali sestavi podobna voda iz proizvodnje ali storitvene ali druge dejavnosti v skladu s predpisi, ki urejajo emisije snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo.

9. Proizvajalec proizvodov ali proizvajalka proizvodov (v nadaljnjem besedilu: proizvajalec proizvodov) je povzročitelj obremenitve, ki pri svoji dejavnosti razvija, izdeluje, dodeluje, obdeluje, prodaja ali uvaža določene vrste proizvodov.

9.1. Sistem proizvajalčeve razširjene odgovornosti (v nadaljnjem besedilu: sistem PRO) je sklop predpisanih ukrepov, ki zagotavljajo, da v fazi odpadkov znotraj življenjskega kroga proizvodov proizvajalci določenih proizvodov nosijo finančno ali finančno in organizacijsko odgovornost za ravnanje z odpadki iz proizvodov.

9.2. Dajanje na trg je omogočiti, da je proizvod prvič dostopen na trgu EU, razen v primeru predelane snovi ali predmeta, proizvedenega v postopku predelave odpadkov, kjer dajanje na trg pomeni prodajo ali predajo predelane snovi ali predmeta tretji osebi na trgu EU.

9.3. Dostopnost na trgu je odplačna ali neodplačna dobava proizvoda na trgu EU v okviru dejavnosti za distribucijo, potrošnjo ali uporabo.

9.4. Dati na trg v Republiki Sloveniji pomeni omogočiti, da je proizvod prvič dostopen na trgu Republike Slovenije.

9.5. Dostopnost na trgu Republike Slovenije pomeni vsako odplačno ali neodplačno dobavo proizvoda na trgu Republike Slovenije v okviru dejavnosti, bodisi za distribucijo, potrošnjo ali uporabo.

9.6. Smetenje je onesnaževanje kopnega in vodnega okolja z manjšimi kosi odpadkov zaradi malomarnosti ali neustreznega ravnanja ali odnosa do ravnanja z odpadki zaradi nepoučenosti in neozaveščenosti ljudi, zlasti potrošnikov proizvodov za enkratno ali kratkotrajno uporabo, na primer zaradi odmetavanja posamičnih manjših kosov odpadkov na zunanje javne površine ali v površinske vode (morje, reke, jezera) in gozdove v zasebni lasti ali zaradi neustreznih načinov obdelave odpadkov, ki povzročajo nastajanje morskih odpadkov ali odpadkov v sladkovodnih površinskih vodah.

10. Naprava je nepremična tehnična enota, za katero je določeno, da lahko povzroča obremenitev okolja, ker v njej poteka ena ali več določenih dejavnosti in na istem območju druge z njo neposredno tehnično povezane dejavnosti, brez katerih ne more obratovati in ki lahko povzročajo obremenitev okolja. Naprava je lahko tudi premična tehnična enota in z njo tehnično povezane dejavnosti, če je opredeljena s predpisi iz 18., 21. ali 24. člena tega zakona.

10.1. Naprava za proizvodnjo električne energije je naprava, v kateri se od 1. januarja 2005 proizvaja električna energija za prodajo tretjim osebam in v kateri se ne opravlja nobena dejavnost, določena v predpisu iz četrtega odstavka 184. člena tega zakona, razen zgorevanja goriv.

10.2. Začetek obratovanja naprave ali obrata je v primeru gradnje datum dokončnosti uporabnega dovoljenja, če ga je izdala upravna enota, in pravnomočnosti, če ga je izdalo ministrstvo, ali, kadar je bilo odrejeno poskusno obratovanje, datum izdaje odločbe o odreditvi poskusnega obratovanja. Kadar ne gre za gradnjo ali za gradnjo ni predpisana pridobitev odločbe po predpisih, ki urejajo graditev, se za začetek obratovanja šteje datum pravnomočnosti okoljevarstvenega dovoljenja.

10.3. Sprememba v obratovanju naprave je sprememba v vrsti ali delovanju naprave ali njena razširitev, ki bi lahko vplivala na okolje in odstopa od pogojev, pod katerimi je bilo izdano okoljevarstveno dovoljenje v skladu s tem zakonom.

10.3.1. Večja sprememba v obratovanju naprave, ki povzroča industrijske emisije, je sprememba v vrsti ali delovanju naprave ali njena razširitev, ki ima lahko pomembne škodljive vplive na zdravje ljudi ali okolje. Za večjo spremembo v obratovanju naprave se šteje vsaka sprememba v vrsti ali delovanju naprave ali njena razširitev, zaradi katere se proizvodna zmogljivost naprave poveča tako, da dosega prag zmogljivosti iz predpisa iz tretjega odstavka 110. člena tega zakona, kadar je ta predpisan. Za primere naprav iz predpisa iz tretjega odstavka 110. člena tega zakona, za katere prag zmogljivosti ni predpisan, se za večjo spremembo v obratovanju naprave, ki povzroča industrijske emisije, šteje tudi vsaka sprememba v vrsti ali delovanju naprave, ki ima pomembne škodljive vplive na zdravje ljudi ali okolje, kar ugotavlja ministrstvo za vsak primer posebej na podlagi predpisa iz šestega odstavka 90. člena tega zakona.

10.3.2. Večja sprememba v obratovanju druge naprave je sprememba naprave ali njena razširitev, ki bistveno spremeni njene glavne tehnične značilnosti ali poveča njeno proizvodno zmogljivost in tako poveča emisije ali spremeni vrste emisije v okolje ali pomembno vpliva na vrsto ali količino odpadkov ter ima lahko znatne škodljive vplive na okolje.

10.4. Proizvodna zmogljivost posega v okolje ali naprave je nazivna zmogljivost posega ali naprave v 24 urah na dan, če sta poseg ali naprava zmožna obratovati na takšen način. Lahko je opredeljena neposredno kot količina vhodnih ali izhodnih snovi (npr. surovine, proizvodi, polproizvodi ali odpadki) ali posredno, in sicer s parametri (npr. prostornina, površina ali dimenzije naprave ali njenih delov, uporabljena moč ali energija, zmogljivost skladiščenja, število mest v objektih za rejo živali).

10.5. Opuščeno industrijsko območje so zemljišča, na katerih je v okviru dejavnosti potekalo ravnanje z nevarnimi snovmi ali odpadki, razen odlaganja odpadkov na odlagališčih odpadkov.

11. Obrat je celotno območje, ki ga upravlja isti upravljavec in na katerem je ena ali več naprav, vključno s pripadajočo ali z njimi povezano infrastrukturo in tehnološkimi procesi, v katerih se proizvajajo, skladiščijo ali kakorkoli drugače uporabljajo nevarne snovi, in izpolnjuje predpisane pogoje za razvrstitev v obrate manjšega ali obrate večjega tveganja za okolje.

11.1. Večja sprememba obrata je:

- znatna sprememba količine prisotnih nevarnih snovi, tako da se za najmanj eno skupino nevarnih snovi iz predpisa iz 19. člena tega zakona razmerje med količinami nevarnih snovi in količinami za njihovo razvrstitev poveča za najmanj 25 %, ali tudi za manj, če bi to lahko imelo znatne posledice za tveganje večje nesreče,

- znatna sprememba značilnosti ali fizikalne oblike nevarnih snovi,

- večja sprememba tehnološkega procesa, v katerem se uporablja nevarna snov, ali

- katerakoli druga sprememba v obratu, ki bi lahko imela znatne posledice za tveganje večjih nesreč ali zaradi katere se spremeni razvrstitev obrata iz obrata manjšega tveganja za okolje v obrat večjega tveganja za okolje.

12. Snov je kateri koli kemijski element in njegove spojine v naravnem stanju ali pridobljene s kakršnim koli proizvodnim postopkom, skupaj z vsemi dodatki, potrebnimi za ohranitev njene obstojnosti, ne vključuje pa topil, ki se lahko izločijo, ne da bi to vplivalo na obstojnost snovi ali spremenilo njeno sestavo, razen radioaktivnih snovi po predpisih o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in gensko spremenjenih organizmov po predpisih o ravnanju z gensko spremenjenimi organizmi.

12.1. Nevarna snov je snov ali zmes, ki ustreza kriterijem za fizikalne nevarnosti, nevarnosti za zdravje ljudi ali okolje, opredeljenih v predpisu EU, ki določa razvrščanje, označevanje in pakiranje snovi ter zmesi.

12.2. Zmes je sestavljena iz dveh ali več snovi in se lahko nahaja v plinastem ali trdnem agregatnem stanju ali v tekočem agregatnem stanju v obliki raztopine ali taline.

12.3. Onesnaževalo je snov ali energija, ki lahko onesnažuje okolje.

12.4. Izhodiščno poročilo je dokument, ki vsebuje podatke o stanju onesnaženosti tal in podzemne vode z zadevnimi nevarnimi snovmi, potrebne za količinsko primerjavo s stanjem tal in podzemne vode po prenehanju obratovanja naprave.

12.5. Zadevna nevarna snov je snov ali zmes, ki ustreza kriterijem nevarnosti za zdravje ali okolje v skladu s predpisom EU, ki določa razvrščanje, označevanje in pakiranje snovi ter zmesi, in zaradi svoje nevarnosti, mobilnosti, obstojnosti ali biorazgradljivosti lahko povzroči onesnaženje tal ali podzemne vode na območju naprave ter se uporablja, proizvaja v napravi ali jo ta izpušča.

13. Tehnika so uporabljene tehnologije, način načrtovanja, gradnje, vzdrževanja, upravljanja in razgradnje naprave z dejavnostjo, ki povzroča industrijske emisije.

13.1. Najboljša tehnika je tehnika, ki je pri doseganju visoke splošne ravni varstva okolja kot celote najučinkovitejša.

13.2. Nastajajoča tehnika je nova tehnika za industrijsko dejavnost, ki bi, če bi bila tržno razvita, lahko zagotovila večjo ali vsaj enako stopnjo varstva okolja in večje prihranke pri stroških, kakor obstoječe najboljše razpoložljive tehnike.

13.3. Razpoložljiva tehnika je tehnika, katere stopnja razvoja ob upoštevanju stroškov in prednosti omogoča njeno uporabo v posamezni industrijski panogi pod ekonomsko in tehnično izvedljivimi pogoji ne glede na to, ali se uporablja ali razvija v posamezni državi članici EU ali v drugi državi, če je upravljavcu naprave primerno dostopna.

13.4. Najboljša razpoložljiva tehnika je najbolj učinkovita in napredna razvojna stopnja dejavnosti in njenega načina obratovanja, ki kaže praktično primernost posamezne tehnike, da se na njeni podlagi določajo mejne vrednosti emisije za preprečevanje, in če to ni izvedljivo, za zmanjševanje emisij na splošno in njihovega vpliva na okolje kot celoto.

13.5. Ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, so razpon ravni emisij, nastalih pri običajnih pogojih obratovanja naprave ob uporabi najboljše razpoložljive tehnike ali kombinaciji najboljših razpoložljivih tehnik, kot so opisane v zaključkih o BAT; te ravni so izražene kot povprečje v določenem časovnem obdobju pod posebnimi referenčnimi pogoji.

13.6. Referenčni dokument BAT je dokument, ki ga sprejme in na svoji spletni strani objavi Evropska komisija, izdelan pa je za določene dejavnosti; opisuje predvsem uporabljene tehnologije, zdajšnje vrednosti emisij, porabe snovi in energije, tehnike, ki se uporabljajo za opredelitev najboljših razpoložljivih tehnik, ter zaključke o BAT in vse nastajajoče tehnike.

13.7. Zaključki o BAT so dokumenti o najboljših razpoložljivih tehnikah za posamezno napravo z dejavnostjo, ki povzroča industrijske emisije, ki jih sprejme Evropska komisija in so objavljeni v Uradnem listu EU, vsebuje pa dele referenčnega dokumenta BAT, zaključke o najboljših razpoložljivih tehnikah, njihov opis, informacije za oceno njihove ustreznosti, ravni emisij, povezanih z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, z njimi povezan monitoring, vrednosti porabe snovi in energije, lahko pa tudi ukrepe za sanacijo območja, na katerem je naprava.

14. Podnebne spremembe so spremembe dolgoročno značilnega vremena na posameznih območjih, ki so posledica človekovih dejavnosti in se nanašajo na spreminjanje sestave ozračja. Izražajo se predvsem s segrevanjem temperature zraka, spremembami razporeditve in količine padavin, trajanjem in pogostostjo ekstremnih vremenskih pojavov, itd.

14.1. Toplogredni plini so plini v ozračju, ki absorbirajo in ponovno oddajajo toplotno sevanje, ki se zadržuje v spodnjih plasteh ozračja in povzroča učinek tople grede.

14.2. Blaženje podnebnih sprememb so ukrepi, ki zmanjšujejo emisije toplogrednih plinov v ozračju.

14.3. Prilagajanje na podnebne spremembe so ukrepi za zmanjševanje ranljivosti ali povečanje odpornosti naravnih in človekovih sistemov na trenutne ali pričakovane vplive podnebnih sprememb.

14.4. Podnebna nevtralnost je stanje neto ničelnih emisij toplogrednih plinov, ki je doseženo z ravnovesjem med količino izpustov toplogrednih plinov v ozračje in količino ogljikovega dioksida iz ozračja vezanega v ponorih.

14.5. Dodeljene letne emisije so največje dopustne emisije toplogrednih plinov za posamezno leto v skladu s predpisom EU**,** ki ureja zavezujoče letno zmanjšanje emisij toplogrednih plinov za države članice.

14.6. Tok ogljikovega dioksida je pretežno sestavljen iz ogljikovega dioksida in se mu ne smejo dodajati odpadki ali druge snovi, namenjene odstranjevanju odpadkov. Tok ogljikovega dioksida lahko vsebuje naključne snovi iz vira, zajema ali postopka vbrizgavanja ogljikovega dioksida ter dodane sledljive snovi, ki so v pomoč pri spremljanju in preverjanju migracije ogljikovega dioksida. Koncentracije vseh naključnih in dodanih snovi v tokove ogljikovega dioksida morajo biti pod ravnijo, ki bi škodljivo vplivala na neoporečnost območja shranjevanja ogljikovega dioksida ali infrastrukturo, namenjeno njegovemu prevozu, ali pomenila znatno tveganje za okolje.

15. Monitoring okolja je spremljanje in nadzorovanje okolja s sistematičnimi meritvami ali drugimi metodami in z njimi povezanimi postopki.

16. Okoljski podatek je katera koli informacija v pisni, vizualni, zvočni, elektronski ali drugi materialni obliki, ki se nanaša na okolje.

17. Javnost je ena ali več fizičnih ali pravnih oseb in njihova združenja, organizacije ali skupine.

18. Zainteresirana javnost je javnost, ki jo okoljsko odločanje prizadene ali bi jo lahko prizadelo, ali ki ima interes pri okoljskem odločanju.

18.1. Zainteresirana javnost, ki jo okoljsko odločanje prizadene ali bi jo lahko prizadelo, je fizična ali pravna oseba, ki je skladno s tem zakonom stranski udeleženec v postopkih izdaje okoljevarstvenega soglasja, okoljevarstvenega dovoljenja za napravo in dejavnost iz 110. člena tega zakona, ali za napravo iz tretjega odstavka 127. člena tega zakona ali obrat iz 131. člena tega zakona, ali lastnik ali drug posestnik nepremičnine, ki bi zaradi nastanka okoljske škode ali izvedbe sanacijskih ukrepov lahko bil prizadet v svojih pravnih koristih, ter lastnik ali drug posestnik zemljišča, ki je nujno potrebno za izvedbo ukrepov iz odločbe iz prvega odstavka 165. člena tega zakona.

18.2. Zainteresirana javnost, ki ima interes pri okoljskem odločanju, sta:
- nevladna organizacija iz prvega odstavka 237. člena tega zakona, ki ima status nevladne organizacije v javnem interesu na področju varstva okolja, in
- civilna iniciativa, ki je skupina najmanj 200 polnoletnih fizičnih oseb, ki so zainteresirane za okoljske odločitve, s stalnim prebivališčem na območju občine nameravanega posega, ali na območju občine, ki meji na občino nameravanega posega. Civilna iniciativa nastane s podpisi najmanj 200 polnoletnih fizičnih oseb. Seznam podpisnikov mora vključevati osebno ime, datum rojstva, občino stalnega prebivališča, podpis in datum podpisa ter izjavo, da je podpisnik polnoletna oseba. Ministrstvo, pristojno za okolje (v nadaljevanju: ministrstvo) in Upravno sodišče Republike Slovenije lahko za potrebe priznavanja sodelovanja v postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja civilni iniciativi pridobita podatke o podpisnikih iz Centralnega registra prebivalstva Republike Slovenije na način neposrednega vpogledovanja v ta register. Civilna iniciativa mora poleg seznama podpisnikov predložiti tudi podpisano izjavo vseh podpisnikov, s katero ti izjavljajo, da želijo sodelovati v postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja zaradi varstva javne koristi okolja in ne zaradi svojih pravnih koristi. Civilna iniciativa postavi skupnega predstavnika, ki jo predstavlja. Dokazilo o imenovanju skupnega predstavnika se priloži seznamu podpisnikov.

19. Izvajalec ali izvajalka dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: izvajalec dejavnosti) je pravna ali fizična oseba, ki izvaja poslovno dejavnost.

20. Izvajalec javne službe varstva okolja je pravna ali fizična oseba, ki izvaja gospodarsko javno službo varstva okolja, določeno s tem zakonom.

21. Popolna vloga za izdajo upravnih odločb po tem zakonu je vloga, ki vsebuje vse sestavine, ki jih predpisuje ta zakon in na njegovi podlagi izdani podzakonski predpisi.

4. člen

(namen in cilji)

(1) Namen varstva okolja je spodbujanje in usmerjanje takšnega družbenega razvoja, ki omogoča dolgoročne pogoje za zdravje, počutje in kakovost življenja ljudi ter ohranjanje biotske raznovrstnosti.

(2) Cilji varstva okolja so zlasti:

1. preprečitev in zmanjšanje obremenjevanja okolja,
2. ohranjanje in izboljševanje kakovosti okolja,
3. zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in prehod v podnebno nevtralnost,
4. zagotavljanje odpornosti na podnebne spremembe,
5. varovanje in trajnostna raba naravnih virov in
6. ohranjanje biotske raznovrstnosti, naravnega ravnovesja in naravnih vrednot, odpravljanje posledic obremenjevanja okolja, izboljšanje porušenega naravnega ravnovesja in ponovno vzpostavljanje njegovih regeneracijskih sposobnosti.

(3) Za doseganje ciljev iz prejšnjega odstavka se:

1. spodbuja zmanjševanje potrošnje in proizvodnjo trajnostnih proizvodov z upoštevanjem načel krožnega gospodarstva,
2. spodbuja povečevanje snovne in energetske učinkovitosti proizvodnje in potrošnje,
3. spodbuja opuščanje in nadomeščanje uporabe nevarnih snovi,
4. spodbuja razvoj in uporabo tehnologij, ki preprečujejo, odpravljajo ali zmanjšujejo obremenjevanje okolja,
5. plačuje onesnaževanje in raba naravnih virov in
6. spodbuja podnebno nevtralno družbo.

2. Temeljna načela

5. člen

(načelo trajnostnega razvoja)

(1) Država in samoupravna lokalna skupnost (v nadaljnjem besedilu: občina) pri sprejemanju politik, strategij, programov, planov, načrtov in splošnih pravnih aktov ter pri izvajanju drugih zadev iz svoje pristojnosti spodbujata takšen gospodarski in socialni razvoj družbe, ki pri zadovoljevanju potreb sedanje generacije upošteva enake možnosti zadovoljevanja potreb prihodnjih in omogoča dolgoročno ohranjanje okolja.

(2) Zaradi spodbujanja trajnostnega razvoja morajo biti zahteve varstva okolja vključene v pripravo in izvajanje politik ter dejavnosti na vseh področjih gospodarskega in socialnega razvoja.

6. člen

(načelo krožnega gospodarstva)

(1) Država in občina za zagotavljanje trajnostnega razvoja pri sprejemanju politik, strategij, programov, planov, načrtov in splošnih pravnih aktov spodbujata in na področju svojega delovanja upoštevata načelo krožnega gospodarstva, ki stremi k preprečevanju odpadkov, zmanjšanju onesnaževanja okolja in ohranjanju narave z zmanjšanjem uporabe snovi, energije in materialov, še posebej naravnih dobrin, ter k čim bolj dolgotrajnemu življenjskemu krogu proizvodov, materialov in snovi.

(2) Vsakdo si je dolžan prizadevati za doseganje načela krožnega gospodarstva iz prejšnjega odstavka, pri čemer so s posebno skrbnostjo dolžne ravnati zlasti osebe, ki sodelujejo pri oblikovanju zasnove proizvodov in poslovnih modelov.

7. člen

(načelo celovitosti)

(1) Država in občina morata pri sprejemanju politik, strategij, programov, planov, načrtov in splošnih pravnih aktov ter pri izvajanju drugih zadev iz svoje pristojnosti upoštevati njihove vplive na okolje tako, da prispevajo k doseganju ciljev varstva okolja.

(2) Pri sprejemanju aktov iz prejšnjega odstavka, ki se nanašajo na varstvo okolja, se kot merilo upoštevajo zdravje, počutje in kakovost življenja ljudi, varstvo pred okoljskimi nesrečami in zdravje ter počutje drugih živih organizmov.

8. člen

(načelo sodelovanja)

(1) Država in občina pri sprejemanju politik, strategij, programov, planov, načrtov in splošnih pravnih aktov, ki se nanašajo na varstvo okolja, omogočata sodelovanje povzročiteljev obremenitve, izvajalcev javnih služb varstva okolja in drugih oseb, ki opravljajo dejavnosti varstva okolja, in javnosti.

(2) Država zagotavlja sodelovanje in solidarnost pri reševanju globalnih in meddržavnih vprašanj varstva okolja, zlasti s sklepanjem meddržavnih pogodb, sodelovanjem z drugimi državami v zvezi s plani, programi in posegi v okolje s čezmejnim vplivom, z obveščanjem drugih držav o okoljskih nesrečah in mednarodno izmenjavo okoljskih podatkov.

(3) Občine so med seboj solidarne in sodelujejo pri izvajanju nalog varstva okolja iz svoje pristojnosti, da se zagotovijo okoljsko bolj sprejemljivi, primernejši in ekonomsko učinkovitejši ukrepi varstva okolja.

9. člen

(načelo preventive)

(1) Mejne vrednosti emisije, standardi kakovosti okolja, pravila ravnanja in drugi ukrepi varstva okolja morajo biti zasnovani, vsak poseg v okolje pa načrtovan in izveden tako, da povzroči čim manjše obremenjevanje okolja.

(2) Za uresničevanje prejšnjega odstavka se uporabljajo najboljše razpoložljive tehnike, dostopne na trgu.

(3) Za preprečevanje škodljivih učinkov na okolje in zdravje ljudi se posegi v okolje usmerjajo tudi z dolgoročno naravnanimi priporočili.

10. člen

(načelo previdnosti)

(1) Uvajanje novih tehnologij, proizvodnih postopkov in proizvodov ali izvedba drugih posegov v okolje je dopustna le, če ob upoštevanju stanja znanosti in tehnike ter možnih varstvenih ukrepov ni pričakovati nepredvidljivih škodljivih učinkov na okolje ali zdravje ljudi.

(2) Če obstaja možnost nepopravljivega uničenja okolja ali če so ogrožene njegove regeneracijske sposobnosti, pomanjkanje znanstvene zanesljivosti ne sme biti razlog za odlog potrebnih ukrepov.

11. člen

(načelo odgovornosti povzročitelja)

(1) Povzročitelj obremenitve mora izvesti vse ukrepe, predpisane za preprečevanje in zmanjšanje obremenjevanja okolja, in je odgovoren za odpravo vira čezmernega obremenjevanja okolja in njegovih posledic.

(2) Povzročitelj obremenitve je odgovoren za preprečevanje in sanacijo okoljske škode.

(3) Povzročitelj obremenitve je odgovoren za izvedbo ukrepov za odstranitev, nadzor, obvladovanje ali zmanjševanje vsebnosti nevarnih snovi v tleh ali podzemni vodi na območju naprave ob prenehanju njenega obratovanja.

(4) Odgovornost iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena nosi tudi pravni naslednik povzročitelja obremenitve.

(5) Izvirni povzročitelj odpadkov ali drug imetnik odpadkov je odgovoren za predpisano ravnanje z odpadki, ki jih ima v posesti, razen v primerih, ko je za predpisano ravnanje z odpadki, ki izvirajo iz proizvodov, za katere velja PRO, v celoti odgovoren njihov proizvajalec, ali v primerih, ko je delno odgovoren njihov proizvajalec in delno distributer takšnih proizvodov.

(6) Proizvajalec proizvodov, za katere velja proizvajalčeva razširjena odgovornost, je odgovoren za proizvod v njegovem celotnem življenjskem krogu.

(7) Povzročitelj obremenitve je odgovoren za obremenjevanje okolja tudi v primeru stečaja ali likvidacije.

12. člen

(načelo plačila za obremenjevanje)

(1) Povzročitelj obremenitve krije vse stroške predpisanih ukrepov za preprečevanje in zmanjševanje onesnaževanja ter tveganja za okolje, rabo okolja ter odpravo posledic obremenjevanja okolja, vključno s stroški izvedbe preprečevalnih in sanacijskih ukrepov v primeru okoljske škode.

(2) Z namenom zmanjševanja obremenjevanja okolja se lahko predpiše okoljsko dajatev zaradi onesnaževanja ali zaradi vsebnosti okolju škodljivih snovi v surovini, polproizvodu ali proizvodu.

(3) Povzročitelju obremenitve se lahko predpiše obveznost jamčenja s finančnimi jamstvi zaradi izvajanja predpisanih obveznosti ali poplačila stroškov obremenjevanja okolja pri opravljanju njegove dejavnosti, po njenem prenehanju ali prenehanju obratovanja naprave ali obrata ali prenehanju povzročitelja obremenitve.

(4) Stroške ravnanja z odpadki, vključno s stroški za potrebno infrastrukturo za izvajanje javne službe ravnanja z odpadki in njeno delovanje, krijejo izvirni povzročitelj odpadkov ali trenutni ali predhodni imetniki odpadkov.

(5) Ne glede na PRO se lahko predpiše, da stroške ravnanja z odpadki v celoti krije proizvajalec proizvodov, od katerih odpadki izvirajo, ali jih delno krije njihov proizvajalec in delno distributer takšnih proizvodov.

13. člen

(načelo subsidiarnega ukrepanja)

Država in občina skrbita za odpravo posledic čezmerne obremenitve okolja in krijeta stroške odprave teh posledic, če jih ni mogoče naprtiti določenim ali določljivim povzročiteljem ali ni pravne podlage za naložitev obveznosti povzročitelju obremenitve ali posledic čezmerne obremenitve okolja ni mogoče drugače odpraviti.

14. člen

(načelo spodbujanja)

(1) Država in občina v skladu s svojimi pristojnostmi spodbujata dejavnosti varstva okolja, ki preprečujejo ali zmanjšujejo obremenjevanje okolja, in tiste dejavnosti in posege v okolje, ki zmanjšujejo porabo snovi in energije ter manj obremenjujejo okolje.

(2) Pri določanju spodbud so okolju primernejše naprave, tehnologija, oprema, proizvodi in storitve ter dejavnosti deležni večjih ugodnosti od okolju manj primernih.

(3) Država in občina spodbujata ozaveščanje, informiranje in izobraževanje o varstvu okolja.

15. člen

(načelo javnosti)

(1) Okoljski podatki so javni.

(2) Vsakdo ima pravico dostopa do okoljskih podatkov v skladu z zakonom.

(3) Javnost ima pravico sodelovati v postopkih sprejemanja predpisov, politik, strategij, programov, planov in načrtov, ki se nanašajo na varstvo okolja.

(4) Javnost ima pravico sodelovati v postopkih, ki se nanašajo na plane, programe in posege v okolje v drugih državah, ki bi lahko vplivali na okolje v Republiki Sloveniji.

(5) Zainteresirana javnost ima pravico sodelovati v upravnih postopkih, ki se nanašajo na posege v okolje.

16. člen

(načelo dopustnosti posegov v okolje)

(1) Poseg v okolje je dopusten le, če ne povzroča čezmerne obremenitve okolja.

(2) Ta zakon določa primere, ko je pred posegom v okolje, za katerega je potrebno omejiti ali preprečiti škodljive vplive na kakovost okolja, zdravje ljudi ali lastnino, treba pridobiti upravni akt ali prijaviti izvajanje dejavnosti.

(3) Raba naravnih dobrin je mogoča pod pogoji, ki jih določajo predpisi, ki urejajo njihovo rabo.

17. člen

(načelo ekološke funkcije lastnine)

(1) Pri uživanju lastninske pravice ali pravice splošne ali posebne rabe naravnih dobrin je treba zaradi upoštevanja ekološke funkcije lastnine zagotoviti ohranjanje in izboljševanje kakovosti okolja, ohranjanje naravnih vrednot in biotske raznovrstnosti.

(2) Naravno javno dobro se lahko rabi le tako, da ni ogroženo okolje ali njegov del, ki ima status naravnega javnega dobra, in ni izključena njegova naravna vloga.

(3) Zaradi ohranjanja narave in izboljšanja kakovosti človekovega življenja se za naravne dobrine, ki so v skladu z zakonom določene kot ekološko pomembna območja ali naravne vrednote, lahko določi poseben režim uživanja lastnine, drugih pravic rabe ali opravljanja dejavnosti.

II. UKREPI VARSTVA OKOLJA

1. Splošna obvezna ravnanja

18. člen

(emisije)

(1) Povzročitelj obremenitve mora izvesti ukrepe, potrebne za preprečevanje in zmanjšanje onesnaževanja, tako da emisije v okolje pri običajnih pogojih obratovanja naprave ali opravljanja dejavnosti ne presegajo predpisanih mejnih vrednosti emisij.

(2) Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Vlada) določi mejne vrednosti emisije, ki pri običajnih pogojih obratovanja naprave ali opravljanja dejavnosti ne smejo biti presežene, stopnje zmanjševanja onesnaževanja okolja in s tem povezane enakovredne parametre ter tehnične ukrepe, pa tudi možne učinke celotne in skupne obremenitve okolja, zavezance za zagotavljanje izvajanja obratovalnega monitoringa iz 150. člena tega zakona in njegov obseg ter podrobnejšo določitev večje spremembe naprave. Vlada za naprave in dejavnosti iz 110. člena tega zakona lahko določi podrobnejša pravila za uporabo zaključkov o BAT, pri čemer se dosežena raven varstva okolja ne sme poslabšati, mejne vrednosti emisij in druge zahteve pa so lahko določene tudi strožje, kot jih določajo zaključki o BAT.

(3) Vlada predpiše naprave in dejavnosti, katerih upravljavci morajo pridobiti okoljevarstveno dovoljenje v skladu s tem zakonom, podrobnejšo vsebino vloge za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja in podrobnejšo vsebino okoljevarstvenega dovoljenja. Vlada predpiše tudi rok, do katerega mora upravljavec obstoječe naprave vložiti vlogo za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja in pridobiti okoljevarstveno dovoljenje, ter rok, do katerega mora upravljavec obstoječe naprave njeno obratovanje uskladiti z zahtevami, predpisanimi na podlagi prejšnjega odstavka.

(4) Vlada lahko predpiše tudi obveznost upravljavca, da ministrstvu napravo ali dejavnost prijavi, pri čemer upravljavcu ni treba pridobiti okoljevarstvenega dovoljenja, ministrstvo pa jo vpiše v evidence iz 154. člena tega zakona.

(5) Vlada predpiše naprave, za katere proizvajalec ali upravljavec zagotavlja skladnost s predpisanimi mejnimi vrednostmi ali se ta ugotavlja v skladu s predpisi, ki urejajo ugotavljanje skladnosti proizvodov, in za katere okoljevarstveno dovoljenje ni potrebno.

(6) Vlada lahko predpiše tudi druge naprave, za katere okoljevarstveno dovoljenje ni potrebno, njihova skladnost s predpisi, ki urejajo emisije, pa se ugotavlja na podlagi strokovne ocene, ki jo zagotovi upravljavec naprave.

(7) Strokovna ocena iz prejšnjega odstavka je sestavni del projektne dokumentacije za izvedbo gradnje, kadar je gradbeno dovoljenje predpisano v skladu z zakonom, ki ureja graditev.

19. člen

(preprečevanje večjih nesreč in zmanjševanje njihovih posledic)

(1) Upravljavec mora pri upravljanju obrata izvesti vse ukrepe, potrebne za preprečevanje večje nesreče in za zmanjševanje njenih posledic za ljudi in okolje.

(2) Upravljavec mora za obrat iz prejšnjega odstavka imeti okoljevarstveno dovoljenje v skladu s tem zakonom.

(3) Vlada predpiše:

1. vrste in količine nevarnih snovi in vrste njihovih nevarnih lastnosti,

2. merila za razvrstitev obratov v obrate večjega ali manjšega tveganja za okolje,

3. vsebino zasnove zmanjšanja tveganja za okolje in varnostnega poročila,

4. obveznost, roke in vsebino prijave obrata,

5. obveznost poročanja o večji nesreči in

6. druge ukrepe za preprečevanje večje nesreče in zmanjševanje njenih posledic.

(4) Vlada predpiše tudi merila za določitev najmanjše razdalje med obratom in območji, na katerih se lahko stalno ali začasno zadržuje večje število ljudi, ki se uporabljajo za umeščanje obratov v prostor in graditev objektov v neposredni bližini obratov, pomembnejšo infrastrukturo državnega ali lokalnega pomena in območji s statusom po predpisih o ohranjanju narave, tehnične ukrepe in druge omejitve rabe prostora, vključno z zahtevami za prilagoditev obstoječih objektov z dodatnimi tehničnimi ukrepi zaradi preprečevanja večjih nesreč in zmanjševanja njihovih posledic, za primer spremembe okoljevarstvenega dovoljenja pa tudi, kaj se šteje za znaten vpliv na preprečevanje večjih nesreč in zmanjševanje njihovih posledic.

(5) Vlada predpiše tudi način obveščanja javnosti o nevarnosti večje nesreče in način obveščanja držav članic EU (v nadaljnjem besedilu: država članica) ter drugih držav o obratih in možnih večjih nesrečah, ki bi lahko vplivale na okolje na njihovem ozemlju.

20. člen

(izključitev nevarne snovi)

(1) Vlada lahko pisno predlaga Evropski komisiji, da se s seznama nevarnih snovi, določenih v predpisu iz tretjega odstavka prejšnjega člena, posamezna nevarna snov izključi, ker ne more povzročiti sproščanja snovi ali energije, zaradi katerega bi v razumno predvidljivih običajnih ali izrednih razmerah lahko prišlo do večje nesreče, in zaradi tega ne pomeni zdravstvene, fizikalne in okoljske nevarnosti.

(2) Vlada predlog iz prejšnjega odstavka utemelji in mu priloži naslednje informacije:

1. podroben seznam lastnosti, potrebnih za oceno potenciala nevarnih snovi glede na zdravstveno, fizikalno ali okoljsko škodljivost;

2 .fizikalne in kemijske lastnosti (npr. molekulsko maso, nasičen parni tlak, toksičnost, vrelišče, reaktivnost, viskoznost, topnost);

3. lastnosti glede zdravstvene in fizikalne nevarnosti (npr. reaktivnost, vnetljivost, toksičnost in dodatne dejavnike, kot so način izpostavljenosti, razmerje med poškodbami in smrtnostjo ter dolgoročni učinki);

4. lastnosti glede okoljske nevarnosti (npr. strupenost za okolje, obstojnost, kopičenje v organizmih, potencial za daljnosežen prenos v okolju);

5. o razvrščenosti snovi ali zmesi v EU, če je to mogoče, in

6. o pogojih obratovanja, značilnih za posamezno snov (npr. temperatura, pritisk in drugi ustrezni pogoji), pri katerih se nevarna snov skladišči, uporablja oziroma je navzoča v primeru predvidljivega izrednega delovanja ali v primeru nesreče (npr. požar).

21. člen

(pravila ravnanja pri opravljanju dejavnosti in v potrošnji)

(1) Povzročitelj obremenitve mora upoštevati prepovedi, omejitve in druga pravila ravnanja pri opravljanju dejavnosti ali v potrošnji, ki so potrebna za preprečevanje in zmanjševanje obremenjevanja okolja.

(2) Proizvajalec proizvodov, za katere velja proizvajalčeva razširjena odgovornost, mora upoštevati prepovedi, omejitve in druga pravila ravnanja pri razvoju, izdelavi, dodelavi, obdelavi, prodaji ali uvozu takšnih proizvodov v Republiko Slovenijo, ki so potrebna zaradi povečanja možnosti ponovne uporabe proizvodov ali njihovih sestavnih delov in za preprečevanje odpadkov, njihovo recikliranje in drugo predelavo.

(3) Prepovedi, omejitve in druga pravila ravnanja pri opravljanju dejavnosti ali v potrošnji iz prvega in drugega odstavka tega člena predpiše Vlada, nanašajo pa se zlasti na:

1. zmanjševanje porabe snovi in energije,

2. okoljsko primerno zasnovo in razvoj proizvodov,

3. omejevanje vsebnosti nevarnih snovi v materialih, surovinah in proizvodih,

4. trajnostna merila za pripravo materialov, surovin in proizvodov,

5. dajanje storitev ali proizvodov na trg v Republiki Sloveniji,

6. označevanje materialov, surovin in proizvodov ter spremno dokumentacijo za proizvod,

7. vračanje in prevzemanje rabljenih proizvodov,

8. ponovno uporabo proizvodov ali njihovih sestavnih delov ali podaljšanje njihove življenjske dobe,

9. nadomeščanje snovi, materialov, surovin in proizvodov z okolju primernejšimi,

10. prijavo dejavnosti in način prijave,

11. proizvodnjo, prevoz in skladiščenje materialov, surovin in proizvodov,

12. usposobljenost oseb za opravljanje dejavnosti,

13. obveščanje in ozaveščanje potrošnikov,

14. zagotavljanje informacij o materialih in proizvodih zaradi preprečevanja in zmanjševanja obremenjevanja okolja v njihovem celotnem življenjskem krogu,

15. specifikacije za proizvode, storitve ali postopke in ugotavljanje skladnosti z njimi,

16. zahteve, povezane z nadzorom nad okoljsko ustreznostjo proizvodov ali tehnologij pri uvozu,

17. vodenje evidenc o storitvah in proizvodih, danih na trg, ter o materialih, uporabljenih v proizvodnem procesu,

18. poročanje ministrstvu in

19. druga ravnanja, potrebna za preprečevanje in zmanjševanje obremenjevanja okolja.

(4) Vlada v predpisu iz tretjega odstavka tega člena predpiše tudi vrste povzročiteljev obremenitve iz prvega odstavka tega člena in proizvajalcev proizvodov iz drugega odstavka tega člena, za katere veljajo obveznosti iz prvega in drugega odstavka tega člena.

(5) Če je predpisana obveznost iz 7. točke tretjega odstavka tega člena, se za njeno izpolnjevanje smiselno uporabljajo določbe 34. do 53. člena tega zakona.

(6) Vlada v predpisu iz tretjega odstavka tega člena predpiše tudi vrste dejavnosti, ki lahko škodljivo vplivajo na okolje, in za izvajanje katerih mora povzročitelj obremenitve iz prvega odstavka tega člena pridobiti okoljevarstveno dovoljenje.

(7) Ministrstvo o prijavi ravnanja ali dejavnosti iz 10. točke tretjega odstavka tega člena izda potrdilo in izvajalca vpiše v evidenco iz četrtega odstavka 154. člena tega zakona.

2. Ukrepi na področju odpadkov

2. 1. Ravnanje z odpadki

22. člen

(splošne določbe o odpadkih in izključitev njihove uporabe)

(1) Ta zakon v zvezi z odpadki določa ukrepe za varstvo okolja in zdravja ljudi s preprečevanjem ali zmanjševanjem nastajanja odpadkov, škodljivih vplivov nastajanja odpadkov in ravnanjem z odpadki ter z zmanjševanjem celotnega vpliva uporabe virov in izboljšanjem učinkovitosti takšne uporabe, kar je nujno za prehod na krožno gospodarstvo in za zagotavljanje dolgoročne konkurenčnosti EU.

(2) Z odpadki je treba ravnati tako, da ni ogroženo zdravje ljudi in se ne škodi okolju ter da ravnanje zlasti:

1. ne predstavlja tveganja za vode, zrak, tla, rastline in živali,

2. ne povzroča čezmernega obremenjevanja s hrupom in neprijetnimi vonjavami,

3. ne povzroča škodljivih vplivov na območje, ki ima poseben status v skladu s predpisi o ohranjanju narave ali na vodovarstveno območje ali območje kopalnih voda v skladu z zakonom, ki ureja vode, in

4. ne povzroča škodljivih vplivov na krajino ali območja, na katerih je predpisan poseben režim v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo kulturne dediščine.

(3) Določbe 23. do 53. člena tega zakona se ne uporabljajo za:

1. snovi, ki se izpuščajo z odpadnimi plini v zrak,

2. tla (in situ), vključno z neizkopanim onesnaženim delom tal, in stavbe, trajno povezane s tlemi,

3. neonesnažen del tal in drug naravno prisoten material, ki sta izkopana med gradbenimi deli, če se v svojem prvotnem stanju uporabita za gradnjo na kraju, kjer sta bila izkopana,

4. radioaktivne odpadke,

5. deaktivirane eksplozive in

6. fekalne snovi, če niso zajete v 2. točki tretjega odstavka tega člena, slamo in druge naravne nenevarne materiale, ki nastajajo pri kmetovanju ali gozdarjenju in se uporabljajo pri kmetovanju,

gozdarjenju ali za pridobivanje energije iz tako nastale biomase s postopki ali metodami, ki ne škodujejo okolju in ne ogrožajo človekovega zdravja.

(4) Določbe 23. do 53. člena tega zakona se v zvezi z:

1. odpadnimi vodami ne uporabljajo za vprašanja, ki so urejena v predpisih o emisiji snovi in toplote v vode,

2. živalskimi stranskimi proizvodi, vključno s predelanimi proizvodi, iz uredbe EU, ki ureja določitev zdravstvenih pravil za živalske stranske proizvode in pridobljene proizvode, ki niso namenjeni prehrani ljudi, ne uporabljajo za vprašanja, ki so urejena v predpisih o živalskih stranskih proizvodih, razen za vprašanja v zvezi s tistimi proizvodi, ki so določeni za sežig, odlaganje na odlagališčih odpadkov ali predelavo v bioplinarni ali kompostarni,

3. trupli živali, ki so poginile drugače kakor z zakolom in ki se jih odstranjuje v skladu z uredbo EU, ki določa zdravstvena pravila za živalske stranske proizvode in pridobljene proizvode, ki niso namenjeni prehrani ljudi, vključno s trupli živali, ki so bile pokončane zaradi izkoreninjenja kužnih živalskih bolezni, ne uporabljajo za vprašanja, ki so urejena v predpisih o veterinarstvu, veterinarskih merilih skladnosti, zaščiti živali, ribištvu, divjadi, lovstvu, kmetijstvu, ribogojstvu in lovu,

4. odpadki, ki nastajajo pri raziskovanju, pridobivanju, bogatenju in skladiščenju mineralnih surovin in obratovanju kamnolomov, ne uporabljajo za vprašanja, ki so urejena v predpisih o ravnanju z odpadki iz rudarskih in drugih dejavnosti izkoriščanja mineralnih surovin, in

5. snovmi, ki niso proizvedene iz živalskih stranskih proizvodov ali jih ne vsebujejo in so namenjene za uporabo kot posamična krmila, ki so opredeljena v uredbi EU, ki ureja dajanje krme v promet in njeno uporabo, ne uporabljajo za vprašanja, ki so urejena v predpisih o krmi.

(5) 22. do 53. člen tega zakona se ne uporabljajo za naplavine, ki se zaradi upravljanja voda in vodnih poti, preprečevanja poplav ali blažitve posledic poplav in suše ali izsuševanja tal premeščajo znotraj površinskih voda, če se dokaže, da naplavine niso nevarni odpadek.

(6) Vlada predpiše pravila ravnanja z odpadki iz četrtega odstavka tega člena.

23. člen

(hierarhija ravnanja z odpadki)

(1) Pri sprejemanju politik, strategij, načrtov, programov in splošnih pravnih aktov, ki urejajo preprečevanje nastajanja odpadkov in ravnanje z njimi, se kot prednostni vrstni red upošteva naslednja hierarhija ravnanja z odpadki:

1. preprečevanje odpadkov,

2. priprava odpadkov za ponovno uporabo,

3. recikliranje odpadkov,

4. drugi postopki predelave odpadkov (npr. energetska predelava odpadkov) in

5. odstranjevanje odpadkov.

(2) V skladu s prejšnjim odstavkom se proizvodnja, distribucija, potrošnja ali uporaba proizvodov načrtujejo tako, da pripomorejo k preprečevanju nastajanja odpadkov ter povečanju možnosti za pripravo odpadkov, ki nastanejo iz teh proizvodov, za ponovno uporabo, in za njihovo recikliranje.

(3) Država z ekonomskimi in finančnimi instrumenti ter drugimi ukrepi iz tega zakona in na njegovi podlagi izdanimi podzakonskimi predpisi, s predpisi, ki urejajo javno naročanje, s predpisi, ki urejajo davke, s predpisi, ki urejajo raziskave in inovacije in s sistemi za usklajevanje, tudi digitalno, med vsemi pristojnimi organi, ki so vključeni v ravnanje z odpadki, spodbuja uporabo hierarhije ravnanja z odpadki, pri čemer se upošteva okvirni seznam ekonomskih instrumentov in drugih ukrepov za spodbujanje uporabe hierarhije ravnanja z odpadki iz predpisa EU, ki določa ravnanje z odpadki.

(4) Ne glede na prvi odstavek tega člena Vlada za posamezne tokove odpadkov predpiše odstopanje od hierarhije ravnanja z odpadki, kadar ob upoštevanju celotnega življenjskega kroga snovi in materialov, celostnih vplivov nastajanja takšnih odpadkov in ravnanja z njimi, splošnih okoljskih,

ekonomskih, družbenih vplivov in vplivov na zdravje ljudi, ter ob upoštevanju varovanja virov, tehnične izvedljivosti in ekonomske smiselnosti to predstavlja manjše obremenjevanje okolja.

24. člen

(pravila ravnanja z odpadki)

(1) Izvirni povzročitelj odpadkov ali drug imetnik odpadkov mora upoštevati vsa pravila ravnanja z odpadki, ki so potrebna za preprečevanje odpadkov in zagotavljanje njihove predelave ali odstranjevanja, če predelava odpadkov ni mogoča.

(2) Izvirni povzročitelj odpadkov ali drug imetnik odpadkov mora z odpadki ravnati tako, da je omogočeno nadaljnje ravnanje z njimi v skladu s hierarhijo ravnanja z odpadki iz prvega odstavka prejšnjega člena tega zakona in z zahtevami iz drugega odstavka 22. člena tega zakona.

(3) Odpadke je treba predelati. Predelava odpadkov mora biti izvedena v skladu s hierarhijo ravnanja z odpadki iz prvega odstavka prejšnjega člena tega zakona in z zahtevami iz drugega odstavka 22. člena tega zakona.

(4) Ne glede na prejšnji odstavek, se odpadki lahko odstranijo in ne predelajo, če:

1. stanje tehnike ne omogoča njihove predelave,

2. ni možnosti za nadaljnjo uporabo predelanih odpadkov ali njihovih sestavin,

3. predelava odpadkov bolj obremenjuje okolje ali zdravje ljudi kot njihovo odstranjevanje glede na:
a) emisije snovi in energije v zrak, vode ali tla,
b) porabo naravnih virov,
c) energijo, ki jo je treba uporabiti ali jo je mogoče pridobiti, ali
č) vsebnost nevarnih snovi v ostankih odpadkov po njihovi obdelavi, ali

4. so stroški predelave odpadkov nesorazmerno višji od stroškov njihovega odstranjevanja, razen v primeru odstranjevanja odpadkov z odlaganjem.

(5) Odpadke, ki niso predelani v skladu s tretjim odstavkom tega člena, je treba varno odstraniti s postopki, skladnimi z zahtevami iz drugega odstavka 22. člena tega zakona. Drugi postopki odstranjevanja odpadkov imajo prednost pred njihovim odstranjevanjem z odlaganjem.

(6) Vlada ob upoštevanju prvega odstavka 23. člena tega zakona predpiše pravila ravnanja z odpadki, naloge in ukrepe, nanašajo pa se zlasti na:

1. preprečevanje odpadkov, ter spremljanje in oceno teh pravil, nalog in ukrepov,
2. preprečevanje in zmanjševanje smetenja pri izvajanju PRO,
3. okoljske cilje preprečevanja odpadkov in ravnanja z njimi,
4. doseganje predpisanih okoljskih ciljev iz 3. točke tega odstavka ter nadzor njihovega doseganja,
5. pravila ali kriterije za vrednotenje pripisa nevarne lastnosti in pogoje za osebo, ki lahko vrednoti nevarne lastnosti odpadka,
6. izvirnega povzročitelja odpadkov ali drugega imetnika odpadkov,
7. osebe, ki ravnajo z odpadki, ter načine in postopke ravnanja z odpadki,
8. zahteve, prepovedi in omejitve pri ravnanju z odpadki,
9. ukrepe in naloge, povezane z varstvom pred požari pri ravnanju z odpadki,
10. zahteve za načrtovanje, projektiranje, gradnjo in obratovanje naprav za ravnanje z odpadki,
11. usposobljenost oseb za ravnanje z odpadki,
12. ukrepe, povezane s prenehanjem ravnanja z odpadki, vključno z dejavnostmi po zaprtju naprav za ravnanje z odpadki,
13. vodenje evidenc o odpadkih in ravnanju z njimi ter poročanje ministrstvu ter poročanje ministrstva komisiji in

14. druga ravnanja za preprečevanje ali zmanjšanje obremenjevanja okolja z odpadki.

(7) Če cilji iz 3. točke šestega odstavka tega člena za posamezno leto niso doseženi in v okviru nadzora iz enajstega odstavka 247. člena tega zakona niso bile ugotovljene nepravilnosti, mora Vlada v predpisu iz šestega odstavka tega člena določiti nove ali strožje ukrepe za doseganje okoljskih ciljev.

(8) Ukrepe za preprečevanje smetenja ter odpravo posledic smetenja na območju občine kot svojo izvirno pristojnost predpiše občina.

(9) Ukrepi občine za preprečevanje smetenja in odpravo posledic smetenja iz prejšnjega odstavka se nanašajo na javne površine in na površine v zasebni lasti, na katerih je z zakonom ali predpisom, sprejetim na podlagi zakona, omogočen prost dostop ali gibanje prebivalstva.

25. člen

(okoljevarstveno dovoljenje in odločba o dovolitvi opravljanja priglašene dejavnosti)

(1) Pravna ali fizična oseba, ki opravlja dejavnost obdelave odpadkov, mora za opravljanje te dejavnosti pridobiti okoljevarstveno dovoljenje iz 110. ali 126. člena tega zakona. Dejavnost obdelave odpadkov lahko pravna ali fizična oseba izvaja na podlagi pravnomočnega okoljevarstvenega dovoljenja. Oseba, ki izvaja obdelavo odpadkov v objektu, za katerega je treba pred začetkom obratovanja pridobiti uporabno dovoljenje, lahko začne opravljati dejavnost obdelave odpadkov na podlagi dokončnega uporabnega dovoljenja, kadar je odrejeno poskusno obratovanje, pa od datuma odločbe o odreditvi poskusnega obratovanja.

(2) Pogoji za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja iz prejšnjega odstavka so:

1. pogoji, ki jih določata 112. ali 127. člen tega zakona in pogoji, ki jih predpiše Vlada v predpisu iz tretjega odstavka 110. člena tega zakona in v predpisu iz šestega odstavka 24. člena tega zakona,

2. lastninska pravica na nepremičninah in premičninah za opravljanje dejavnosti obdelave odpadkov, razen če gre za primer časovno omejene veljavnosti okoljevarstvenega dovoljenja iz trinajstega odstavka tega člena na manj kot dve leti, ali če gre za okoljevarstveno dovoljenje za premično napravo po predpisu, ki določa obdelavo odpadkov v premičnih napravah.

(3) Določba druge točke prejšnjega odstavka ne velja, če je obdelovalec odpadkov hkrati tudi izvajalec javne službe ravnanja z odpadki.

(4) Ne glede na določbo sedmega odstavka tega člena lahko Vlada v predpisu iz šestega odstavka 24. člena tega zakona določi tudi primere, ko zaradi vrste ali količine odpadkov pravna ali fizična oseba za predelavo odpadkov ne potrebuje okoljevarstvenega dovoljenja, pri čemer za posamezno vrsto postopka predelave odpadkov določi vrste in količine odpadkov, za katere velja takšna ureditev, in metodo predelave odpadkov, ki se lahko uporablja. Vlada v predpisu iz prejšnjega stavka za predelavo nevarnih odpadkov določi dopustne vsebnosti nevarnih snovi v odpadkih.

(5) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena lahko Vlada ob upoštevanju najboljših razpoložljivih tehnik določi tudi primere, ko zaradi vrste ali količine odpadkov pravna ali fizična oseba iz prvega odstavka tega člena za odstranjevanje lastnih nenevarnih odpadkov na kraju nastanka ne potrebuje okoljevarstvenega dovoljenja, pri čemer za posamezno dejavnost določi vrste in količine odpadkov, za katere velja takšna ureditev, in metodo odstranjevanja odpadkov, ki se lahko uporablja. Prejšnji stavek ne velja, če gre za odlaganje ali sežig odpadkov.

(6) Pravna ali fizična oseba, ki opravlja dejavnost zbiranja odpadkov ali dejavnost prevoznika odpadkov, trgovca z odpadki ali posrednika odpadkov, mora za opravljanje te dejavnosti pridobiti odločbo o dovolitvi opravljanja priglašene dejavnosti. Pravna ali fizična oseba iz prejšnjega stavka mora pred pričetkom opravljanja dejavnosti to priglasiti ministrstvu.

(7) Pogoji za izdajo odločbe iz prejšnjega odstavka, ki jo izda ministrstvo, so:

1. za prevoznika odpadkov, trgovca z odpadki ali posrednika odpadkov: registracija teh dejavnosti,

2. za zbiralca odpadkov: registracija te dejavnosti in lastninska pravica na objektu in na zemljišču, na katerem namerava izvajati dejavnost zbiranja odpadkov,

3. za zbiralca odpadkov, ki je izvajalec obvezne občinske ali državne gospodarske javne službe zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov: registracija dejavnosti zbiranja odpadkov.

(8) Priglasitev iz šestega odstavka tega člena mora vsebovati:

1. za prevoznika odpadkov, trgovca z odpadki ali posrednika odpadkov: podatke o pravni ali fizični osebi in podatke o registraciji dejavnosti, v primeru, da nameravata trgovec z odpadki in posrednik odpadkov odpadke imeti v posesti, pa tudi podatke o številkah odpadkov, s katerimi nameravata trgovati ali izvajati posredništvo, podatke o objektu in zemljišču, v oziroma na katerem nameravata izvajati posest odpadkov, ter podatke o lastninski pravici na objektu in zemljišču, v oziroma na katerem namerava izvajati posest odpadkov;

2. za zbiralca odpadkov: podatke o pravni ali fizični osebi, podatke o številkah odpadkov, ki jih namerava zbirati, podatke o objektu in zemljišču, v oziroma na katerem namerava zbirati odpadke, podatke o lastninski pravici na objektu in zemljišču, v oziroma na katerem namerava izvajati dejavnost zbiranja odpadkov in podatke o registraciji dejavnosti;

3. za zbiralca odpadkov, ki je izvajalec obvezne občinske gospodarske javne službe zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov: podatke o pravni ali fizični osebi, podatke o številkah odpadkov, ki jih namerava zbirati, podatke o objektu in zemljišču, v oziroma na katerem namerava zbirati odpadke, in podatke o registraciji dejavnosti; za določene vrste komunalnih odpadkov, ki jih zbira v okviru javne gospodarske službe zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov, pa še naslov, številko in datum akta občine ali vlade, s katerim je določen za izvajalca obvezne občinske oziroma državne gospodarske javne službe zbiranja teh odpadkov.

(9) Ne glede na določbe iz prvega in šestega odstavka tega člena mora pravna ali fizična oseba, ki opravlja dejavnost zbiranja odpadkov in v tem okviru opravlja dejavnost predhodnega skladiščenja nevarnih odpadkov v skladišču z zmogljivostjo več kot 50 ton nevarnih odpadkov in te odpadke oddaja v obdelavo v napravo iz 110. člena tega zakona, pridobiti okoljevarstveno dovoljenje za napravo z dejavnostjo iz 110. člena tega zakona, pri čemer se v okoljevarstveno dovoljenje vključi tudi predhodno skladiščenje nenevarnih odpadkov.

(10) Ministrstvo pravno ali fizično osebo, ki opravlja dejavnosti zbiralca odpadkov ali dejavnost prevoznika odpadkov, trgovca z odpadki ali posrednika odpadkov, vpiše v register iz 154. člena tega zakona na podlagi odločbe iz šestega odstavka tega člena ali okoljevarstvenega dovoljenja iz devetega odstavka tega člena.

(11) Ne glede na šesti odstavek tega člena mora pravna ali fizična oseba, ki je imetnik odpadkov, pridobiti tudi okoljevarstveno dovoljenje za napravo iz 126. člena tega zakona, če se predhodno skladiščenje določenih vrst odpadkov uvršča med naprave, ki povzročajo emisije snovi v zrak, ali če zaradi odpadkov, ki jih ima oseba iz šestega odstavka tega člena v posesti, nastajajo odpadne industrijske vode kot posledica padavin, ki padajo na onesnažene talne površine ali odpadke in jih izpirajo ali se iz njih izcejajo. V primeru iz prejšnjega stavka mora imetnik odpadkov pridobiti okoljevarstveno dovoljenje pred pridobitvijo odločbe o dovolitvi opravljanja priglašene dejavnosti, sicer se šteje, da je odločba o dovolitvi opravljanja priglašene dejavnosti nična.

(12) Ministrstvo razveljavi ali odvzame odločbo iz šestega odstavka tega člena pravni ali fizični osebi, ki:

1. preneha obstajati,

2. prijavi namero, da ne želi več opravljati te dejavnosti ali

3. ji je s pravnomočno odločbo pristojnega inšpektorja prepovedano opravljati to dejavnost.

(13) Vlada lahko v predpisu iz šestega odstavka prejšnjega člena tega zakona določi časovno omejeno veljavnost okoljevarstvenega dovoljenja za predelavo ali odstranjevanje odpadkov, ali pa veljavnost tega dovoljenja omeji na količino odpadkov, ki jih je dovoljeno predelati ali odstraniti v določenem času. Vlada v predpisu iz šestega odstavka prejšnjega člena tega zakona predpiše tudi podrobnejšo vsebino vloge za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja in podrobnejšo vsebino okoljevarstvenega dovoljenja za dejavnost ali napravo za predelavo ali odstranjevanje odpadkov. Vlada v predpisu iz prejšnjega stavka določi tudi rok, do katerega mora upravljavec obstoječe dejavnosti ali obstoječe naprave za predelavo ali odstranjevanje odpadkov vložiti vlogo za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja in pridobiti okoljevarstveno dovoljenje, ter rok, do katerega mora upravljavec obstoječe dejavnosti ali

obstoječe naprave za predelavo ali odstranjevanje odpadkov njeno obratovanje uskladiti z zahtevami, predpisanimi v predpisu iz šestega odstavka prejšnjega člena.

26. člen

(prepovedi)

(1) Odmetavanje odpadkov in njihovo puščanje v okolju ter nenadzorovano ravnanje z odpadki je prepovedano. Prepoved iz prejšnjega stavka se nanaša na vse osebe, ki sodelujejo pri odmetavanju odpadkov in njihovem puščanju ter nenadzorovanem ravnanju z odpadki.

(2) Kurjenje odpadkov na prostem ter smetenje sta prepovedana.

27. člen

(stranski proizvod)

(1) Snov ali predmet, ki nastane pri proizvodnem procesu, katerega glavni namen ni proizvodnja te snovi ali predmeta (v nadaljnjem besedilu: ostanek proizvodnje), je stranski proizvod in ne odpadek, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

1.nadaljnja uporaba tega ostanka proizvodnje je zagotovljena in ne zgolj mogoča,

2.ta ostanek proizvodnje se lahko neposredno uporabi brez kakršnekoli nadaljnje obdelave, razen običajnih industrijskih postopkov,

3.ta ostanek proizvodnje se proizvaja kot sestavni del proizvodnega procesa in

4.ta ostanek proizvodnje izpolnjuje zahteve, določene za njegovo uporabo s predpisi, ki urejajo proizvode, kemikalije, varstvo okolja in varovanje človekovega zdravja, nadaljnja uporaba tega ostanka proizvodnje pa ne bo škodljivo vplivala na okolje in zdravje ljudi.

(2) Za specifične ostanke proizvodnje, za katere so z izvedbenim predpisom EU določena podrobna merila za enotno uporabo pogojev iz prejšnjega odstavka, so pogoji izpolnjeni, če so izpolnjene zahteve iz tega uredbe EU.

(3) Za tiste ostanke proizvodnje, za katere z izvedbenim predpisom EU ni določenih podrobnih meril za enotno uporabo pogojev iz prvega odstavka tega člena, lahko Vlada, ob upoštevanju zagotavljanja visoke ravni varstva okolja in zdravja ljudi ter skrbnega in preudarnega izkoriščanja naravnih virov, predpiše podrobna merila za uporabo pogojev iz prvega odstavka tega člena. O tem uradno obvesti Evropsko komisijo v skladu s predpisom, ki ureja postopke notificiranja na področju standardov, tehničnih predpisov in postopkov za ugotavljanje skladnosti.

(4) V predpisu iz prejšnjega odstavka Vlada določi tudi:

1.način izpolnjevanja predpisanih podrobnih meril,

2.dokazila, s katerimi proizvajalci ostanka proizvodnje izkazujejo izpolnjevanje podrobnih meril,

3.postopek preverjanja izpolnjevanja predpisanih podrobnih meril,

4.način vodenja dokumentacije o izpolnjevanju predpisanih podrobnih meril in

5.način vodenja in čas hrambe evidence o namenu in načinu uporabe stranskega proizvoda.

28. člen

(pogoji za prenehanje statusa odpadka)

(1) Odpadki prenehajo biti odpadki, ko so reciklirani ali drugače predelani in če so izpolnjeni ti pogoji:

1. predelano snov ali predmet je treba uporabiti za specifične namene,

2. za predelano snov ali predmet obstaja trg ali povpraševanje, razen v primeru, ko predelovalec odpadkov predelano snov ali predmet uporabi sam,

3. predelana snov ali predmet izpolnjuje tehnične zahteve za specifične namene ter zadosti predpisom in standardom, ki se uporabljajo za proizvode, razen v primeru zasipanja, in

4. uporaba predelane snovi ali predmeta ne bo škodljivo vplivala na zdravje ljudi in okolje in ne bo poslabševala kakovosti okolja.

(2) Šteje se, da so pogoji iz prvega odstavka izpolnjeni, ko je zaključena:

1. priprava odpadkov za ponovno uporabo,

2. postopek snovne predelave odpadkov, tako da predelana snov ali predmet nadomesti naravne vire ali druge surovine in pomožne materiale, ali

3. katerikoli drug postopek predelave odpadkov, če so za določene, v tem postopku pridobljene snovi ali predmete izpolnjena merila za določitev, kdaj določene predelane snovi ali predmeti prenehajo biti odpadki (v nadaljnjem besedilu: merila za prenehanje statusa odpadka), ki jih predpiše Vlada, če niso predpisana z uredbo EU.

29. člen

(merila za prenehanje statusa odpadka)

(1) Vlada predpiše merila za prenehanje statusa odpadka iz 3. točke drugega odstavka prejšnjega člena na podlagi pogojev iz prvega odstavka prejšnjega člena, ob upoštevanju možnih škodljivih vplivov teh snovi ali predmetov na zdravje ljudi ali okolje. Merila iz prejšnjega stavka vsebujejo:

1. dopustne vhodne odpadke za postopek recikliranja ali drugačne predelave odpadkov,

2. dovoljene postopke in tehnike predelave odpadkov,

3. merila kakovosti za predelane snovi ali predmete, oblikovana na podlagi standardov, ki se uporabljajo za proizvode,

4. dopustne vsebnosti onesnaževal v izlužkih predelane snovi ali predmeta, ki bodo uporabljeni v zunanjem okolju in izpostavljeni atmosferskim vplivom in imajo lastnost izluževanja in za katere veljajo harmonizirane ali neharmonizirane tehnične specifikacije v skladu s predpisi, ki urejajo proizvode,

5. zahteve za sisteme upravljanja, da se dokaže skladnost z merili za prenehanje statusa odpadka, vključno z nadzorom kakovosti in notranjim spremljanjem ter akreditacijo in zahtevami glede izjave o skladnosti,

6. dovoljene načine uporabe predelanih snovi ali predmetov, in

7. način dokazovanja obstoja trga in povpraševanja iz 2. točke prvega odstavka prejšnjega člena.

(2) Vlada mora pred sprejetjem meril iz 1. do 6. točke prvega odstavka tega člena obvestiti Evropsko komisijo v skladu s predpisom EU, ki določa postopek za zbiranje informacij na področju tehničnih predpisov in pravil za storitve informacijske družbe, če bodo merila določala tudi zahteve, ki vplivajo na življenjski krog proizvoda, potem ko je bil dan na trg, kot so pogoji uporabe, recikliranja, vnovične uporabe ali odlaganja, kadar lahko takšni pogoji znatno vplivajo na sestavo ali naravo proizvoda ali na njegovo trženje.

30. člen

(določitev meril za prenehanje statusa odpadka v vsakem primeru posebej)

(1) Kadar merila za prenehanje statusa odpadka niso določena z uredbo EU ali s predpisom iz prvega odstavka prejšnjega člena, ministrstvo v okoljevarstvenem dovoljenju za naprave iz 110. ali 126. člena tega zakona, poleg vsebine iz 116. ali 129. člena tega zakona, za vsak primer predelave odpadkov iz 3. točke drugega odstavka 28. člena tega zakona in za vsako predelano snov ali predmet določi merila

za prenehanje statusa odpadka v skladu s prvim odstavkom prejšnjega člena, ki morajo biti izpolnjena, da predelana snov ali predmet preneha biti odpadek.

(2) Ministrstvo v primeru iz prejšnjega odstavka določi merila iz 1., 2., 3., 5. in 6. točke prvega odstavka prejšnjega člena na podlagi mnenja z opredelitvami meril iz 1., 2., 3., 5. in 6. točke prvega odstavka prejšnjega člena ministrstva, pristojnega za posamezno vrsto proizvodov, v skladu s predpisi o delovnem področju ministrstev (v nadaljevanju: ministrstvo, pristojno za posamezno vrsto proizvodov) ali organizacije, ki je na podlagi predpisov, ki urejajo proizvode, za to pristojna (v nadaljevanju: pristojna organizacija).

(3) Ministrstvo, pristojno za posamezno vrsto proizvodov ali pristojna organizacija v mnenju opredeli merila iz 1., 2., 3., 5. in 6. točke prvega odstavka prejšnjega člena na zahtevo vlagatelja vloge za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja za napravo iz 110. ali 126. člena tega zakona, v skladu s predpisi, ki urejajo posamezno vrsto proizvoda.

(4) V primeru, da za posamezno vrsto predelane snovi ali predmeta ni predpisov, ki bi urejali posamezno vrsto proizvoda, ministrstvo opredeli merila iz 1., 2., 3., 5. in 6. točke prvega odstavka prejšnjega člena na podlagi predloga opredelitve meril, ki jih pripravi vlagatelj vloge za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja za napravo iz 110. ali 126. člena tega zakona.

(5) Ministrstvo v okoljevarstvenem dovoljenju za napravo iz 110. ali 126. člena tega zakona določi tudi nabor onesnaževal in dopustne vsebnosti teh onesnaževal v izlužkih predelane snovi ali predmeta, če gre za primer iz 4. točke prvega odstavka prejšnjega člena.

(6) Vlada predpiše način priprave analize izlužkov, obveznosti vlagatelja vloge za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja za napravo iz 110. ali 126. člena tega zakona v zvezi s spremljanjem izlužkov onesnaževal predelane snovi ali predmeta ter pogoje, pod katerimi lahko predelovalec odpadkov proda ali preda predelano snov ali predmet iz 4. točke prvega odstavka prejšnjega člena novemu lastniku.

31. člen

(prenehanje statusa odpadka)

(1) Predelani snovi ali predmetu preneha status odpadka:

1. ko je zaključen postopek snovne predelave odpadkov iz 2. točke drugega odstavka 28. člena tega zakona,

2. ko so izpolnjena merila, ki jih določi ministrstvo v okoljevarstvenem dovoljenju na podlagi Uredbe EU ali na podlagi predpisa iz prvega odstavka 29. člena ali 30. člena tega zakona.

(2) Če za predelano snov ali predmet niso izpolnjena merila iz prejšnjega odstavka, predelani snovi ali predmetu ne preneha status odpadka.

(3) Predelovalec, ki:

1. prvič uporablja predelano snov ali predmet, ki je prenehal biti odpadek in ni bil dan na trg, ali

2. prvič da predelano snov ali predmet na trg po tem, ko je ta prenehal biti odpadek,

zagotovi, da predelana snov ali predmet izpolnjuje zahteve iz predpisov, ki urejajo kemikalije, in predpisov, ki urejajo proizvode, pri čemer morajo biti pogoji iz prvega odstavka 28. člena tega zakona izpolnjeni prej, preden se za predelano snov ali predmet začnejo uporabljati predpisi o kemikalijah in proizvodih.

32. člen

(odgovornost za ravnanje z odpadki)

(1) Izvirni povzročitelj odpadkov ali drug imetnik odpadkov mora zagotoviti njihovo obdelavo tako, da jih obdela sam ali da jih odda pravni ali fizični osebi, ki v skladu s tem zakonom zbira odpadke ali jih predeluje ali odstranjuje, ali da zanj obdelavo odpadkov uredi trgovec z odpadki. Če izvirni povzročitelj odpadkov zagotovi njihovo obdelavo tako, da jih odda pravni ali fizični osebi, ki v skladu s tem zakonom

zbira odpadke ali trguje z njimi, mora v primeru, da jih novi imetnik odpadkov, ki v skladu s tem zakonom zbira odpadke ali trguje z njimi, ponovno odda drugi pravni ali fizični osebi, ki v skladu s tem zakonom zbira odpadke ali trguje z njimi, ta drugi imetnik odpadke oddati pravni ali fizični osebi, ki v skladu s tem zakonom odpadke predeluje ali jih odstranjuje. (2) Odgovornost izvirnega povzročitelja odpadkov ali drugega imetnika odpadkov za izvedbo obdelave odpadkov preneha, ko odpadke odda pravni ali fizični osebi, ki v skladu s tem zakonom zbira odpadke ali jih predeluje ali odstranjuje. Če izvirni povzročitelj odpadkov ali drug imetnik odpadkov sam obdeluje odpadke ali zanj obdelavo odpadkov uredi trgovec z odpadki, pa ta odgovornost preneha, ko je obdelava odpadkov izvedena v celoti.

(3) Odpadki se lahko pošiljajo v obdelavo tudi v drugo državo, pri čemer se pošiljanje odpadkov izvaja v skladu s predpisi, ki urejajo pošiljke odpadkov

(4) Ne glede na prejšnji odstavek pošiljanje odpadkov v odstranjevanje v drugo državo in pošiljanje mešanih komunalnih odpadkov v predelavo ali v odstranjevanje v drugo državo ni dovoljeno, če jih je mogoče ustrezno obdelati na območju Republike Slovenije.

(5) Pošiljanje odpadkov v obdelavo v Republiko Slovenijo se izvaja v skladu s predpisi, ki urejajo pošiljke odpadkov.

(6) Ne glede na prejšnji odstavek je v Republiko Slovenijo prepovedano pošiljati odpadke v odstranjevanje z odlaganjem na odlagališčih odpadkov.

33. člen

(stroški ravnanja z odpadki)

(1) Vse stroške ravnanja z odpadki, vključno s stroški za potrebno infrastrukturo in njeno delovanje, krije izvirni povzročitelj odpadkov ali trenutni ali predhodni imetniki odpadkov.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek lahko Vlada tudi v primeru, ko za te proizvode ne velja PRO iz 34 do 53. člena tega zakona, predpiše, da stroške ravnanja z odpadki delno ali v celoti krijejo proizvajalci proizvodov, od katerih odpadki izvirajo ali da jih krijejo proizvajalci proizvodov skupaj z distributerji takšnih proizvodov.

(3) S plačilom, ki ga upravljavec odlagališča zaračuna za storitve odlaganja odpadkov, morajo biti kriti vsi stroški, povezani z gradnjo in obratovanjem odlagališča, finančnim jamstvom, predvideni stroški zapiranja odlagališča ter stroški za izvedbo vseh ukrepov varstva okolja po zaprtju za obdobje najmanj 30 let. Sredstva iz prejšnjega stavka, zbrana za zapiranje odlagališča, se lahko v skladu z okoljevarstvenim dovoljenjem namenijo samo za zapiranje odlagališča.

(4) Ne glede na prejšnje odstavke tega člena izvajalec gospodarske javne službe urejanja voda prepusti odpadke iz urejanja voda izvajalcu javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki z območja lokalne skupnosti, na območju katere so ti odpadki nastali, ta pa jih mora brezplačno prevzeti in z njimi ravnati na predpisan način. Stroške prevzema in ravnanja z odpadki iz prejšnjega stavka nosi lokalna skupnost, na območju katere so ti odpadki nastali, razen v primerih, če je urejanje voda posledica okoljske ali naravne nesreče.

2. 2. Sistem PRO

34. člen

(proizvajalčeva razširjena odgovornost)

(1) Proizvajalec proizvodov, za katere velja proizvajalčeva razširjena odgovornost (v nadaljnjem besedilu: proizvajalec), mora upoštevati vse prepovedi, zahteve in druga pravila ravnanja, da se zagotovi predpisano ravnanje z odpadki, ki nastanejo po uporabi takšnih proizvodov (v nadaljnjem besedilu: odpadki iz proizvodov).

(2) Proizvajalec mora zagotoviti tudi možnost vračanja in prevzemanja rabljenih proizvodov, za katere velja PRO, kadar je to predpisano s predpisom iz 21. člena tega zakona.

(3) Odgovornost proizvajalca ne izključuje odgovornosti povzročitelja odpadkov ali njihovega imetnika kot povzročitelja obremenitve za ravnanje z odpadki iz proizvodov.

(4) Proizvajalec, s sedežem v drugi državi, ki v Republiki Sloveniji na daljavo prodaja proizvode, za katere velja PRO, neposredno potrošnikom ali drugim končnim uporabnikom mora določiti pooblaščenega zastopnika, ki je odgovoren za izpolnjevanje obveznosti proizvajalca.

(5) Če proizvajalec iz prejšnjega odstavka ne določi pooblaščenega zastopnika, mora končni uporabnik s sedežem v Republiki Sloveniji, ki je na daljavo kupil proizvode, za katere velja PRO, na svoje stroške zagotoviti predpisano ravnanje z odpadki iz teh proizvodov. Ta odstavek se ne uporablja za končnega uporabnika, ki je potrošnik.

(6) Proizvajalec, s sedežem v drugi državi članici EU ali državi Evropskega gospodarskega prostora (v nadaljevanju EGP), katerega proizvodi, za katere velja PRO, se tržijo na ozemlju Republike Slovenije, lahko prevzame obveznosti proizvajalca s sedežem v Republiki Sloveniji, tako da določi pooblaščenega zastopnika, ki je odgovoren za izpolnjevanje obveznosti proizvajalca na ozemlju Republike Slovenije. V primeru iz prejšnjega stavka obveznosti proizvajalca s sedežem v Republiki Sloveniji prenehajo v obsegu, v katerem jih je prevzel pooblaščeni zastopnik.

(7) Pooblaščeni zastopnik iz četrtega ali šestega odstavka tega člena je gospodarska družba ali samostojni podjetnik posameznik s sedežem v Republiki Sloveniji. Proizvajalec, s sedežem v drugi državi, lahko s pisnim pooblastilom, ki je del pogodbe o prevzemu obveznosti, hkrati določi samo enega pooblaščenega zastopnika. Za pooblaščenega zastopnika se smiselno uporabljajo določbe tega pododdelka, ki veljajo za proizvajalca, razen četrtega odstavka 35. člena, 43. in 44. člena tega zakona.

(8) Vlada predpiše, za katere vrste proizvodov velja PRO in proizvajalce takšnih proizvodov, pri čemer se upoštevajo tehnična izvedljivost in ekonomska upravičenost sistema PRO, vplivi na okolje, družbo in na zdravje ljudi ter delovanje notranjega trga EU.

(9) Vlada predpiše način zagotovitve ravnanja z odpadki iz proizvodov za končnega uporabnika iz petega odstavka tega člena.

(10) Vlada v predpisu iz prejšnjega odstavka za proizvajalca s sedežem v Republiki Sloveniji, ki na daljavo prodaja proizvode, za katere velja PRO, neposredno potrošnikom ali drugim končnim uporabnikom v drugi državi članici EU ali državi EGP, v kateri nima sedeža, predpiše obveznost določitve pooblaščenega zastopnika v tej državi, kadar je to zahtevano s predpisom EU, ki ureja PRO za takšen proizvod.

35. člen

(obveznosti proizvajalca)

(1) Proizvajalec zagotavlja:

1. zbiranje odpadkov iz proizvodov na območju celotne Republike Slovenije, razen zbiranja od izvirnih povzročiteljev odpadkov, kadar se to izvaja kot obvezna občinska gospodarska javna služba zbiranja komunalnih odpadkov,

2. obdelavo vseh zbranih odpadkov iz proizvodov,

3. doseganje okoljskih ciljev pri zagotavljanju ravnanja z odpadki iz proizvodov,

4. obveščanje javnosti in imetnikov odpadkov o načinu in pomenu preprečevanja odpadkov iz proizvodov, ponovne uporabe in vračanja rabljenih proizvodov, za katere velja PRO, ločenega zbiranja odpadkov iz proizvodov in preprečevanja smetenja z njimi ter o okoljsko učinkovitem ravnanju z odpadki iz proizvodov,

5. informacije osebam, ki izvajajo obdelavo odpadkov, o proizvodih, za katere velja PRO, ter načinih obdelave odpadkov iz teh proizvodov, kadar je to predpisano, in

6. evidenco o proizvodih, za katere velja PRO, ki jih daje na trg v Republiki Sloveniji, in evidenco o zbranih in obdelanih odpadkih iz proizvodov ter posredovanje podatkov iz evidenc ministrstvu.

(2) Vsi proizvajalci istovrstnih proizvodov, za katere velja PRO, skupaj zagotavljajo, da je za vse odpadke iz teh proizvodov, ki v določenem obdobju nastanejo na območju Republike Slovenije, zagotovljeno ravnanje iz 1. do 3. točke prejšnjega odstavka.

(3) Proizvajalec izpolnjuje obveznosti iz prvega odstavka tega člena skupaj z drugimi proizvajalci istovrstnih proizvodov, za katere velja PRO, tako da se pridruži skupnemu izvajanju aktivnosti in ukrepov za izpolnjevanje obveznosti v zvezi z odpadki iz takšnih proizvodov (v nadaljnjem besedilu: skupno izpolnjevanje obveznosti), pri čemer je delež obveznosti posameznega proizvajalca v zvezi z odpadki iz proizvodov enak količniku med maso proizvodov, za katere velja PRO, ki jih je ta v določenem obdobju dal na trg v Republiki Sloveniji, in maso takšnih proizvodov, danih na trg v Republiki Sloveniji, zmanjšano za maso proizvodov, ki so jih dali na trg v Republiki Sloveniji proizvajalci iz četrtega odstavka tega člena.

(4) Ne glede na prejšnji odstavek lahko Vlada za proizvajalca iz prvega odstavka tega člena, ki daje na trg v Republiki Sloveniji proizvode, za katere velja PRO in niso namenjeni za uporabo v gospodinjstvih, predpiše pogoje, aktivnosti in ukrepe za samostojno izpolnjevanje obveznosti iz prvega odstavka tega člena za odpadke iz tistih proizvodov, ki jih je dal na trg v Republiki Sloveniji (v nadaljnjem besedilu: samostojno izpolnjevanje obveznosti).

(5) Proizvajalec lahko spremeni način izpolnjevanja obveznosti iz prejšnjih dveh odstavkov samo za posamezno koledarsko leto.

(6) Vlada lahko določi proizvajalcem, ki so mala ali srednja podjetja in dajejo na trg v Republiki Sloveniji manjše količine proizvodov, za katere velja PRO, manjši obseg administrativnih bremen, povezanih z izpolnjevanjem njihovih obveznosti iz prvega odstavka tega člena.

(7) Vlada v predpisu iz devetega odstavka 34. člena tega zakona predpiše:

1. okoljske cilje pri zagotavljanju ravnanja z odpadki iz proizvodov,

2. način in obseg izpolnjevanja obveznosti, povezanih z ravnanjem z odpadki iz proizvodov, vključno z obveznostmi in roki prevzema odpadkov iz proizvodov od izvajalcev občinskih javnih služb varstva okolja,

3. organizacijske in tehnične ukrepe, povezane z zbiranjem in obdelavo odpadkov iz proizvodov,

4. način, obseg in vsebino obveščanja javnosti, imetnikov odpadkov in oseb, ki izvajajo obdelavo odpadkov iz proizvodov,

5. evidence, podatke o proizvodih, za katere velja PRO, danih na trg v Republiki Sloveniji, podatke o zbranih in obdelanih odpadkih iz proizvodov in način poročanja teh podatkov ministrstvu ter

6. druge ukrepe, zahteve in pravila ravnanja za izpolnjevanje obveznosti iz prvega odstavka tega člena.

(8) Vlada lahko v predpisu iz prejšnjega odstavka predpiše različen način in obseg izpolnjevanja obveznosti iz prvega odstavka tega člena za različne skupine proizvodov znotraj istovrstnih proizvodov, za katere velja PRO.

36. člen

(stroški proizvajalca)

(1) Proizvajalec zagotavlja financiranje obveznosti iz prvega odstavka prejšnjega člena tako, da so pokriti stroški:

1. zbiranja odpadkov iz proizvodov,

2. prevoza in obdelave odpadkov iz proizvodov,

3. izpolnjevanja okoljskih ciljev pri zagotavljanju ravnanja z odpadki iz proizvodov v skladu s predpisi,

4. informiranja javnosti in obveščanja imetnikov odpadkov ter, kadar je predpisano dajanje informacij osebam, ki izvajajo obdelavo odpadkov, ter

5. zbiranja in posredovanja predpisanih podatkov ministrstvu.

(2) Proizvajalec zagotavlja financiranje zbiranja odpadkov iz proizvodov od izvirnih povzročiteljev odpadkov, tudi ko je zbiranje teh odpadkov določeno kot obvezna občinska gospodarska javna služba zbiranja komunalnih odpadkov.

(3) Proizvajalec določene vrste ali skupine proizvodov, za katere velja PRO, poleg stroškov iz prvega in drugega odstavka tega člena zagotavlja tudi financiranje določenih stroškov čiščenja okolja zaradi smetenja z odpadki iz te vrste ali skupine proizvodov, če je to določeno s predpisom vlade.

(4) Vsi proizvajalci istovrstnih proizvodov, za katere velja PRO, skupaj, so finančno odgovorni, da se zberejo in obdelajo vsi odpadki iz proizvodov, ki so v določenem obdobju nastali na območju Republike Slovenije.

(5) V primeru skupnega izpolnjevanja obveznosti mora posamezen proizvajalec zagotoviti financiranje predpisanih obveznosti v deležu, ki je enak količniku med maso proizvodov, za katere velja PRO, ki jih je ta v določenem obdobju dal na trg v Republiki Sloveniji, in maso takšnih proizvodov, danih na trg v Republiki Sloveniji, zmanjšano za maso proizvodov, ki so jih dali na trg v Republiki Sloveniji proizvajalci, ki samostojno izpolnjujejo obveznosti.

(6) Proizvajalec, ki samostojno izpolnjuje obveznosti, mora zagotoviti financiranje predpisanih obveznosti za odpadke iz tistih proizvodov, za katere velja PRO, ki jih daje na trg v Republiki Sloveniji.

(7) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena, lahko Vlada določi, da proizvajalec ne krije vseh stroškov, kadar to za določeno vrsto proizvodov, za katere velja PRO, določajo predpisi EU. V primeru iz prejšnjega stavka Vlada predpiše, katere stroške krije proizvajalec.

(8) Ne glede na prvi, drugi in četrti odstavek tega člena, lahko Vlada določi, da proizvajalec, ki daje na trg manjše količine določene vrste ali skupine proizvodov, ne krije stroškov iz prvega in drugega odstavka tega člena, kadar to za določeno vrsto ali skupino proizvodov, za katere velja PRO, določajo predpisi EU.

(9) Vlada v predpisu iz devetega odstavka 34. člena tega zakona predpiše vrste in skupine proizvodov, za katere velja tretji odstavek tega člena, kadar to določajo predpisi EU. V primeru iz prejšnjega stavka Vlada predpiše tudi aktivnosti čiščenja okolja, potrebno infrastrukturo in površine, katerih čiščenje financira proizvajalec ter s tem povezane stroške.

(10) Vlada lahko predpiše, da mora proizvajalec zaradi izpolnjevanja obveznosti iz 1., 2. in 3. točke prvega odstavka 35. člena tega zakona zagotoviti finančno jamstvo v skladu s 175. členom tega zakona.

37. člen

(skupno izpolnjevanje obveznosti)

(1) Skupno izpolnjevanje obveznosti za proizvajalce istovrstnih proizvodov, za katere velja PRO, izvaja organizacija za skupno izpolnjevanje PRO za odpadke iz takšnih proizvodov (v nadaljnjem besedilu: organizacija).

(2) Skupno izpolnjevanje obveznosti za proizvajalce istovrstnih proizvodov, za katere velja PRO, izvaja samo ena organizacija.

(3) Proizvajalec se pridruži skupnemu izpolnjevanju obveznosti na način, da z organizacijo sklene pogodbo v pisni obliki, s katero jo pooblasti za izpolnjevanje svojih obveznosti iz prvega odstavka 35. člena tega zakona.

(4) Proizvajalec mora imeti najkasneje v petnajstih delovnih dneh od vpisa v register iz 48. člena tega zakona sklenjeno pogodbo iz tretjega odstavka tega člena.

(5) Proizvajalec, ki je z organizacijo sklenil pogodbo iz tretjega odstavka tega člena (v nadaljnjem besedilu: pridruženi proizvajalec), je za delež iz tretjega odstavka 35. člena tega zakona subsidiarno finančno odgovoren, če organizacija ne izpolni njegovih obveznosti iz 1., 2. in 3. točke prvega odstavka 35. člena tega zakona.

(6) Obveznosti pridruženega proizvajalca do organizacije so:

1. plačevanje stroškov iz prejšnjega člena tega zakona,

2. zagotavljanje točnih, pravilnih in popolnih podatkov o količini proizvodov, za katere velja PRO, ki jih daje na trg v Republiki Sloveniji, in drugih podatkov, pomembnih za izpolnjevanje njegovih obveznosti,

3. zagotavljanje informacij o spremembah vrste, sestave ali lastnosti proizvodov, za katere velja PRO, ki lahko vplivajo na skupno izpolnjevanje obveznosti,

4. na njeno zahtevo omogočiti vpogled v dokumentacijo, potrebno za ugotavljanje točnosti, pravilnosti in popolnosti podatkov ter informacij iz 2. in 3. točke tega odstavka.

(7) Pridruženi proizvajalec ima pravico do vpogleda v vso dokumentacijo organizacije, ki se nanaša na izpolnjevanje njegovih obveznosti, pri čemer organizacijo vežejo pravila o varovanju poslovnih skrivnosti pridruženih proizvajalcev.

(8) Način izvrševanja pravic in obveznosti pridruženega proizvajalca iz prejšnjih dveh odstavkov se uredi v pogodbi iz tretjega odstavka tega člena.

(9) Vlada lahko proizvajalcem, ki so mala ali srednja podjetja in dajejo na trg v Republiki Sloveniji manjšo količino proizvodov, za katere velja PRO, predpiše pogoje, ko proizvajalec za posamezno vrsto proizvodov, za katere velja PRO, namesto podatkov iz 2. točke šestega odstavka tega člena sporoči ocenjeno količino teh proizvodov, ki jih daje na trg v Republiki Sloveniji.

38. člen

(organizacija)

(1) Organizacija je pravna oseba s sedežem v Republiki Sloveniji, ustanovljena z namenom, da za proizvajalce istovrstnih proizvodov, za katere velja PRO, izvaja skupno izpolnjevanje obveznosti kot nepridobitno dejavnost.

(2) Vlada lahko zaradi tehničnih ali ekonomskih razlogov pri zbiranju ali obdelavi odpadkov iz proizvodov s predpisom določi, da lahko organizacija izvaja skupno izpolnjevanje obveznosti samo za proizvajalce določene skupine istovrstnih proizvodov.

(3) Organizacija ne sme opravljati nobene dejavnosti, ki ni povezana z namenom iz prvega odstavka tega člena.

(4) Organizacijo ustanovijo in imajo v lasti poslovne deleže le proizvajalci določenih istovrstnih proizvodov, za katere velja PRO, ki skupaj dajo na trg najmanj 51 % celotne količine teh proizvodov, pri čemer lastniški poslovni delež posameznega proizvajalca v organizaciji ne sme presegati 25 %.

(5) Organizacija in lastnik poslovnega deleža organizacije ne smeta biti oseba, ki izvaja zbiranje ali obdelavo odpadkov iz proizvodov, ki so predmet skupnega izpolnjevanja obveznosti v tej organizaciji.

(6) Organizacija in lastnik poslovnega deleža organizacije ne smeta biti:

1. neposredno ali posredno kapitalsko povezana z osebo, ki izvaja zbiranje ali obdelavo odpadkov iz proizvodov, ki so predmet skupnega izpolnjevanja obveznosti v tej organizaciji, in ne smeta imeti v njej upravljavskih ali nadzorstvenih pravic,

2. kapitalsko ali sorodstveno povezana z osebo, ki ima ali nadzira glasovalne pravice v organu upravljanja ali organu nadzora ali zastopa osebe iz prejšnje točke tega odstavka.

(7) Za sorodstveno povezavo iz 2. točke prejšnjega odstavka se šteje krvno sorodstvo v ravni vrsti ali v stranski vrsti do vštetega četrtega kolena, zakonska zveza ali zunajzakonska skupnost ter svaštvo do vštetega drugega kolena, četudi je zakonska ali zunajzakonska skupnost prenehala ali če je lastnik poslovnega deleža skrbnik ali v razmerju rejništva z osebo, ki ima ali nadzira glasovalne pravice v organu upravljanja ali organu nadzora ali zastopa osebe iz 1. točke prejšnjega odstavka.

(8) Nadzor glasovalnih pravic iz 2. točke šestega odstavka tega člena pomeni pravice, pogodbe ali druga sredstva, ki vsako zase ali skupaj ob upoštevanju ustreznih dejanskih ali pravnih okoliščin lastniku poslovnega deleža omogočajo izvajanje odločilnega vpliva na osebo, ki ima ali nadzira glasovalne pravice v organu upravljanja ali organu nadzora ali zastopa osebe iz 1. točke šestega odstavka tega člena.

(9) Omejitve iz petega in šestega odstavka tega člena veljajo tudi za člana poslovodnega organa organizacije, njenega nadzornega organa ali zastopnika.

(10) Organizacija mora imeti vzpostavljeno telo za sistem PRO, ki ga sestavljajo:

1. dva predstavnika proizvajalcev, lastnikov poslovnega deleža organizacije,

2.dva predstavnika pridruženih proizvajalcev in

3.predstavnik ministrstva pristojnega za okolje.

(11) Telo iz prejšnjega odstavka se redno seznanja z izvajanjem skupnega izpolnjevanja obveznosti, ki ga izvaja organizacija ter potrjuje:

1.višino finančnega prispevka na prodajno enoto ali tono proizvoda, za katerega velja PRO, danega na trg v Republiki Sloveniji, ki ga mora plačati pridruženi proizvajalec in

2. načrtovane ter dosežene okoljske cilje organizacije pri zagotavljanju ravnanja z odpadki iz proizvodov.

(12) Ne glede na 1. točko šestega odstavka tega člena lahko Vlada zaradi zagotavljanja ustreznega ravnanja z odpadki ali ekonomske vzdržnosti sistema PRO določi, da za lastnika poslovnega deleža organizacije ali za organizacijo veljajo le določene omejitve glede kapitalskih povezav z osebo, ki izvaja zbiranje ali obdelavo odpadkov iz proizvodov, ki so predmet skupnega izpolnjevanja obveznosti v tej organizaciji.

39. člen

(obveznosti organizacije)

(1) Organizacija za pridružene proizvajalce zagotavlja izpolnjevanje njihovih obveznosti iz prvega in tretjega odstavka 35. člena tega zakona na stroškovno učinkovit način. Organizacija obveznosti iz prejšnjega stavka zagotavlja v svojem imenu in za račun pridruženih proizvajalcev.

(2) Organizacija zagotavlja izpolnjevanje obveznosti iz prejšnjega odstavka za ravnanje z odpadki iz proizvodov, ki nastanejo na celotnem območju Republike Slovenije. Organizacija zagotavlja, da se zbiranje in obdelava odpadkov iz proizvodov izvajata tako, da skozi vse leto ne prihaja do zastojev.

(3) Organizacija vodi in sproti posodablja seznam pridruženih proizvajalcev.

(4) Organizacija ima načrt za skupno izpolnjevanje obveznosti (v nadaljnjem besedilu: skupni načrt), v katerem opredeli aktivnosti in ukrepe za izpolnitev obveznosti iz prvega odstavka tega člena.

(5) Organizacija mora imeti finančni načrt, iz katerega je razvidno, da ima na voljo zadostna finančna sredstva za kritje stroškov izvajanja skupnega načrta.

(6) Organizacija spremeni skupni načrt, če se spremeni:

1. način ali obseg zbiranja odpadkov iz proizvodov ali zbiralna mesta,

2. način ali obseg obdelave zbranih odpadkov iz proizvodov ali

3. osebe, ki za organizacijo zbirajo ali obdelujejo odpadke iz proizvodov.

(7) Organizacija zagotavlja sledljivost sprememb skupnega načrta, vsako spremembo skupnega načrta pa mora predložiti ministrstvu.

(8) Če ministrstvo ugotovi, da s predloženo spremembo skupnega načrta ne bo zagotovljeno skupno izpolnjevanje obveznosti v skladu s tem zakonom ali da vsebina spremenjenega skupnega načrta ni skladna s predpisanimi zahtevami, organizacijo o tem pisno obvesti in jo pozove, naj odpravi ugotovljene neskladnosti ter informacije o tem v določenem roku pošlje ministrstvu.

(9) Organizacija zagotavlja izvajanje aktivnosti in ukrepov za izpolnjevanje obveznosti iz prvega odstavka tega člena v skladu s skupnim načrtom iz četrtega odstavka tega člena. Pristojni inšpektor vsaj enkrat letno preveri skladnost izvajanja aktivnosti in ukrepov organizacije s skupnim načrtom.

(10) Vlada v predpisu iz osmega odstavka 34. člena tega zakona predpiše vsebino skupnega načrta.

40. člen

(delovanje organizacije)

(1) Organizacija mora na nediskriminatoren način in pod enakimi pogoji skleniti pogodbo iz tretjega odstavka 37. člena tega zakona z vsakim proizvajalcem, ki se želi pridružiti skupnemu izpolnjevanju obveznosti.

(2) Kadar je za proizvajalce v skladu z desetim odstavkom 36. člena tega zakona predpisano finančno jamstvo, ga mora za pridružene proizvajalce zagotoviti organizacija in ga predložiti ministrstvu. Prvič ga mora ministrstvu predložiti v treh mesecih od dneva izdaje dovoljenja iz 41. člena tega zakona.

(3) Organizacija pridruženim proizvajalcem zaračunava stroške iz prvega do tretjega odstavka 36. člena tega zakona, tako da:

1. upošteva dejanske stroške zagotavljanja izpolnjevanja njihovih obveznosti,

2. upošteva prihodke iz ponovne uporabe proizvodov, za katere velja PRO, ali iz prodaje odpadnih materialov za sekundarne surovine in

3. pri zaračunavanju stroškov za vrste ali skupine proizvodov, za katere velja PRO, kolikor je mogoče upošteva trajnost, popravljivost, ponovno uporabljivost in reciklabilnost teh proizvodov ter vsebnost nevarnih snovi v njih.

(4) Organizacija ima zaradi preglednosti notranji akt o načinu zaračunavanja stroškov iz prejšnjega odstavka, ki mora biti dostopen vsem pridruženim proizvajalcem.

(5) Organizacija lahko premoženje, presežke prihodkov nad odhodki in dobiček uporabi le za izvajanje aktivnosti in ukrepov za skupno izpolnjevanje obveznosti.

(6) Organizacija mora izbrati osebe, ki zanjo izvajajo zbiranje in postopke priprave odpadkov iz proizvodov za končno predelavo ali odstranjevanje, na podlagi javnega poziva, ki ga objavi na svoji spletni strani. Pri izboru oseb, ki zanjo izvajajo postopke priprave odpadkov iz proizvodov za končno predelavo ali odstranjevanje, mora zagotoviti, da se ti prednostno izvedejo v Republiki Sloveniji.

(7) Organizacija mora imeti vzpostavljen nadzor nad svojim finančnim poslovanjem in kakovostjo podatkov v skladu s 46. in 47. členom tega zakona.

(8) Organizacija mora na svoji spletni strani javno objavljati informacije o:

1. lastnikih poslovnega deleža organizacije,

2. seznamu pridruženih proizvajalcev,

3. finančnem prispevku na prodajno enoto ali tono proizvoda, za katerega velja PRO, danega na trg v Republiki Sloveniji, ki ga mora plačati pridruženi proizvajalec,

4. pogojih za sklenitev pogodbe iz prvega odstavka tega člena,

5. postopkih izbora oseb, ki za organizacijo izvajajo zbiranje in obdelavo odpadkov iz proizvodov, ter

6. doseganju predpisanih okoljskih ciljev pri zagotavljanju ravnanja z odpadki iz proizvodov.

(9) Organizacija mora:

1. redno preverjati točnost, pravilnost in popolnost podatkov iz 6. točke prvega odstavka 35. člena tega zakona, ki ji jih posreduje pridruženi proizvajalec,

2. obveščati pridružene proizvajalce vsaj enkrat letno o izvajanju aktivnosti in ukrepov ter obsegu izpolnitve njihovih obveznosti v preteklem letu,

3. pridružene proizvajalce nemudoma obvestiti o inšpekcijskih ukrepih, izrečenih organizaciji, in o začetku postopka odvzema dovoljenja,

4. ministrstvu in pristojni inšpekciji na zahtevo omogočiti vpogled v seznam pridruženih proizvajalcev in v dokumentacijo, iz katere je razvidna verodostojnost podatkov o pridruženih proizvajalcih in proizvodih, za katere velja PRO, ki jih dajejo ti proizvajalci na trg v Republiki Sloveniji, ter o zbranih in obdelanih odpadkih iz proizvodov.

(10) Organizacija mora letno pregledati dokumentacijo, s katero pridruženi proizvajalec izkazuje točnost, pravilnost in popolnost podatkov iz 2. in 3. točke šestega odstavka 37. člena tega zakona pri najmanj 10% pridruženih proizvajalcev.

(11) Organizacija mora zagotavljati sledljivost podatkov o obdelavi odpadkov iz proizvodov do njihove končne obdelave. V ta namen lahko od osebe, ki zanjo v skladu s skupnim načrtom zbira ali obdeluje

odpadke iz proizvodov, zahteva vpogled v dokumentacijo, ki dokazuje točnost, pravilnost in popolnost podatkov o količinah zbranih ali obdelanih odpadkov iz proizvodov, ter doseganje predpisanih okoljskih ciljev. Oseba, ki za organizacijo zbira ali obdeluje odpadke iz proizvodov, pa ji mora omogočiti ta vpogled.

(12) Organizacija mora ministrstvu enkrat letno poslati poročilo o izvajanju aktivnosti in ukrepov za izpolnjevanje obveznosti iz prvega odstavka prejšnjega člena za preteklo koledarsko leto (v nadaljnjem besedilu: letno poročilo organizacije). Letnemu poročilu organizacije mora biti priloženo revizorjevo poročilo iz 46. člena tega zakona, skupaj z revidiranimi računovodskimi izkazi.

(13) Organizacija mora trajno hraniti:

1. pogodbe z osebami, ki izvajajo zbiranje, in osebami, ki izvajajo postopke priprave odpadkov iz proizvodov za končno predelavo ali odstranjevanje in

2. dovoljenja ali druge akte oseb iz drugih držav, na podlagi katerih te osebe izvajajo postopke priprave odpadkov iz proizvodov za končno predelavo ali odstranjevanje.

(14) Vlada lahko predpiše podrobnejša merila za zaračunavanje stroškov za posamezne proizvode ali skupine proizvodov, za katere velja PRO, glede na njihovo trajnost, popravljivost, ponovno uporabljivost in reciklabilnost ter vsebnost nevarnih snovi v njem.

(15) Vlada v predpisu iz osmega odstavka 34. člena tega zakona predpiše vsebino letnega poročila organizacije in način njenega poročanja.

41. člen

(dovoljenje za skupno izpolnjevanje obveznosti)

(1) Organizacija mora za izvajanje skupnega izpolnjevanja obveznosti imeti dovoljenje za skupno izpolnjevanje obveznosti.

(2) Vloga za dovoljenje za skupno izpolnjevanje obveznosti mora vsebovati podatke o organizaciji, vrsti in skupini proizvodov, za katere velja PRO, odpadkih iz proizvodov, za katere bo zagotavljala skupno izpolnjevanje obveznosti, podatke iz četrtega odstavka 38. člena tega zakona in finančnem jamstvu, kadar je to predpisano. Vlogi mora vlagatelj predložiti naslednje priloge:

1. ustanovni akt organizacije in druga dokazila, da so izpolnjeni pogoji iz 38. člena tega zakona,

2. seznam pridruženih proizvajalcev,

3. skupni načrt,

4. pogodbe z osebami, ki izvajajo zbiranje, in osebami, ki izvajajo postopke priprave odpadkov iz proizvodov za končno predelavo ali odstranjevanje, pri čemer te osebe ne smejo biti osebe iz petega odstavka 38. člena tega zakona,

5. dovoljenja ali druge akte oseb iz drugih držav, na podlagi katerih te osebe izvajajo postopke priprave odpadkov iz proizvodov za končno predelavo ali odstranjevanje, in

6. oceno predvidenih letnih stroškov izvajanja skupnega načrta in finančni načrt, iz katerega je razvidno, da bo imela organizacija na voljo zadostna finančna sredstva za kritje teh stroškov.

(3) Ministrstvo izda organizaciji dovoljenje za skupno izpolnjevanje obveznosti, če ugotovi, da:

1. so izpolnjeni pogoji iz 38. člena tega zakona,

2. je skupni načrt izdelan v skladu s predpisom iz osmega odstavka 39. člena tega zakona in iz njega izhaja, da bo zagotovljeno skupno izpolnjevanje obveznosti v skladu s tem zakonom,

3. imajo osebe, ki izvajajo zbiranje, in osebe, ki izvajajo postopke priprave odpadkov iz proizvodov za končno predelavo ali odstranjevanje, okoljevarstveno dovoljenje v skladu s tem zakonom, izvajalci tovrstne obdelave v drugi državi pa ustrezno dovoljenje ali drugi akt te države, in

4. je iz finančnega načrta razvidno, da ima organizacija na voljo zadostna finančna sredstva za kritje stroškov izvajanja skupnega načrta.

(4) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka v primeru, ko proizvajalci, ki so ustanovili organizacijo, ki je vložila vlogo, skupaj ne dajejo na trg najmanj 51 % celotne količine istovrstnih proizvodov, ministrstvo izda dovoljenje organizaciji, katere ustanovitelji skupaj dajejo na trg najviši delež celotne količine istovrstnih proizvodov.

(5) Dovoljenje za skupno izpolnjevanje obveznosti se izda za nedoločeno obdobje od njegove pravnomočnosti. Z dovoljenjem se vlagatelja opredeli za organizacijo in se mu dovoli izvajanje skupnega izpolnjevanja obveznosti. V dovoljenju se določijo tudi:

1. vrste in skupine proizvodov, za katere velja PRO, ki jih pridruženi proizvajalci dajejo na trg v Republiki Sloveniji, in

2. odpadki iz proizvodov, za katere organizacija zagotavlja izvajanje skupnega izpolnjevanja obveznosti.

(6) Ministrstvo pošlje pristojni inšpekciji dovoljenje za skupno izpolnjevanje obveznosti, skupaj s skupnim načrtom, na podlagi katerega je bilo izdano.

(7) Ministrstvo vsakih pet let po uradni dolžnosti preverja izpolnjevanje pogojev iz tretjega odstavka tega člena.

(8) Vlada v predpisu iz osmega odstavka 34. člena tega zakona predpiše način dokazovanja izpolnjevanja pogoja iz četrtega odstavka 38. člena tega zakona.

42. člen

(sprememba dovoljenja za skupno izpolnjevanje obveznosti)

(1) Ministrstvo spremeni dovoljenje za skupno izpolnjevanje obveznosti po uradni dolžnosti, če to zahtevajo spremembe predpisov s področja varstva okolja.

(2) Organizacija mora zaradi spremembe firme ali sedeža vložiti vlogo za spremembo dovoljenja za skupno izpolnjevanje obveznosti. Vloga mora vsebovati stare in spremenjene podatke o organizaciji, ministrstvo pa v 20 dneh od vložitve vloge odloči o spremembi dovoljenja.

43. člen

(odvzem dovoljenja za skupno izpolnjevanje obveznosti)

(1) Če ministrstvo po uradni dolžnosti ugotovi, da organizacija po pridobitvi dovoljenja za skupno izpolnjevanje obveznosti iz 41. člena tega zakona ne izpolnjuje več pogojev iz petega in šestega odstavka 38. člena tega zakona, ministrstvo pozove proizvajalce, da najkasneje v dveh mesecih uskladijo organizacijo z določbami petega in šestega odstavka 38. člena tega zakona.

(3) Če proizvajalci najkasneje v dveh mesecih po prejemu poziva iz prejšnjega odstavka ministrstvu ne izkažejo uskladitve organizacije s pogoji iz petega in šestega odstavka 38. člena tega zakona, ministrstvo z odločbo odvzame dovoljenje za skupno izpolnjevanje obveznosti in določi, da dovoljenje za skupno izpolnjevanje obveznosti preneha veljati v 120 dneh po pravnomočnosti odločbe.

(4) Proizvajalci morajo po prejemu odločbe iz prejšnjega odstavka do roka iz prejšnjega odstavka ustanoviti novo organizacijo in zanjo pridobiti novo dovoljenje za skupno izpolnjevanje obveznosti ali pridobiti dovoljenje za samostojno izpolnjevanje obveznosti. Rok, v katerem ministrstvo odloči o izdaji dovoljenja za skupno izpolnjevanje obveznosti ali dovoljenja za samostojno izpolnjevanje obveznosti, je tri mesece.

(5) Ministrstvo pošlje odločbo o odvzemu dovoljenja tudi pristojni inšpekciji.

(6) Zoper odločbo iz tretjega odstavka tega člena ni pritožbe, dopusten pa je upravni spor.

44. člen

(samostojno izpolnjevanje obveznosti)

(1) Proizvajalec, ki samostojno izpolnjuje obveznosti, mora imeti načrt za samostojno izpolnjevanje obveznosti (v nadaljnjem besedilu: načrt), v katerem opredeli aktivnosti in ukrepe za izpolnitev obveznosti iz prvega odstavka 35. člena tega zakona.

(2) Za pripravo načrta se smiselno uporabljajo določbe četrtega odstavka 39. člena tega zakona, za njegovo spremembo pa določbe šestega do osmega odstavka 39. člena tega zakona.

(3) Proizvajalec iz prvega odstavka tega člena mora zaradi izpolnjevanja svojih obveznosti glede zagotavljanja zbiranja in obdelave odpadkov iz proizvodov zagotoviti finančno jamstvo, kadar je to predpisano v skladu z desetim odstavkom 36. člena tega zakona. Prvič ga mora ministrstvu predložiti v treh mesecih od dneva izdaje dovoljenja iz 45. člena tega zakona.

(4) Proizvajalec iz prvega odstavka tega člena mora imeti vzpostavljen nadzor nad svojim finančnim poslovanjem in kakovostjo podatkov v skladu z 46. in 47. členom tega zakona.

(5) Proizvajalec iz prvega odstavka tega člena mora zagotavljati sledljivost podatkov o obdelavi odpadkov iz proizvodov do njihove končne obdelave. V ta namen lahko od osebe, ki zanjo v skladu z načrtom zbira ali obdeluje odpadke iz proizvodov, zahteva vpogled v dokumentacijo, ki dokazuje točnost, pravilnost in popolnost podatkov o količinah zbranih ali obdelanih odpadkov iz proizvodov ter doseganju predpisanih okoljskih ciljev. Oseba, ki za proizvajalca zbira ali obdeluje odpadke iz proizvodov, pa mu mora omogočiti ta vpogled.

(6) Proizvajalec iz prvega odstavka tega člena mora ministrstvu na zahtevo omogočiti vpogled v dokumente, ki dokazujejo točnost, pravilnost in popolnost podatkov o količinah proizvodov, za katere velja PRO, danih na trg v Republiki Sloveniji, ter o količinah zbranih in obdelanih odpadkov iz proizvodov.

(7) Proizvajalec iz prvega odstavka tega člena mora na svojih spletnih straneh javno objavljati informacije o doseganju predpisanih okoljskih ciljev pri zagotavljanju ravnanja z odpadki iz proizvodov.

(8) Proizvajalec iz prvega odstavka tega člena mora ministrstvu enkrat letno poslati poročilo o izvajanju aktivnosti in ukrepov za izpolnjevanje obveznosti iz prvega odstavka 35. člena tega zakona za preteklo koledarsko leto (v nadaljnjem besedilu: letno poročilo proizvajalca). Letnemu poročilu proizvajalca mora biti priloženo revizorjevo poročilo iz 46. člena tega zakona, skupaj z revidiranimi računovodskimi izkazi.

(9) Proizvajalec iz prvega odstavka tega člena zagotavlja izvajanje aktivnosti in ukrepov za izpolnjevanje obveznosti iz prvega odstavka 35. člena tega zakona v skladu z načrtom iz prvega odstavka tega člena. Pristojni inšpektor najmanj enkrat letno preveri skladnost izvajanja aktivnosti in ukrepov z načrtom.

(10) Vlada v predpisu iz osmega odstavka 34. člena tega zakona predpiše vsebino načrta, vsebino letnega poročila proizvajalca ter način njegovega poročanja.

45. člen

(dovoljenje za samostojno izpolnjevanje obveznosti)

(1) Proizvajalec mora za samostojno izpolnjevanje obveznosti imeti dovoljenje za samostojno izpolnjevanje obveznosti.

(2) Proizvajalec mora v vlogi za dovoljenje za samostojno izpolnjevanje obveznosti navesti podatke o proizvajalcu, vrsti in skupini proizvodov, za katere velja PRO, odpadkih iz proizvodov, za katere bo samostojno izpolnjeval obveznosti, in finančnem jamstvu, kadar je to predpisano. Vlogi mora priložiti naslednje priloge:

1. načrt,

2. pogodbe z osebami, ki izvajajo zbiranje, in osebami, ki izvajajo postopke priprave odpadkov iz proizvodov za končno predelavo ali odstranjevanje,

3. dovoljenja ali druge akte oseb iz drugih držav, na podlagi katerih te osebe izvajajo postopke priprave odpadkov iz proizvodov za končno predelavo ali odstranjevanje, in

4. oceno predvidenih letnih stroškov izvajanja načrta in finančni načrt, iz katerega je razvidno, da bo imel proizvajalec na voljo zadostna finančna sredstva za kritje teh stroškov.

(3) Proizvajalec vloži vlogo iz prejšnjega odstavka po vpisu v register iz 48. člena tega zakona.

(4) Ministrstvo izda proizvajalcu dovoljenje za samostojno izpolnjevanje obveznosti, če ugotovi, da:

1. je načrt izdelan v skladu s predpisom iz osmega odstavka 34. člena tega zakona in iz njega izhaja, da bo zagotovljeno samostojno izpolnjevanje obveznosti v skladu s tem zakonom,

2. imajo osebe, ki izvajajo zbiranje, in osebe, ki izvajajo postopke priprave odpadkov iz proizvodov za končno predelavo ali odstranjevanje, okoljevarstveno dovoljenje v skladu s tem zakonom, izvajalci tovrstne obdelave v drugi državi pa ustrezno dovoljenje ali drugi akt te države, in

3. je iz finančnega načrta razvidno, da ima proizvajalec na voljo zadostna finančna sredstva za kritje stroškov izvajanja načrta.

(5) Dovoljenje za samostojno izpolnjevanje obveznosti se izda za nedoločeno obdobje od njegove pravnomočnosti. Z dovoljenjem se proizvajalcu dovoli samostojno izpolnjevanje obveznosti. V dovoljenju se določijo tudi:

1. vrste in skupine proizvodov, za katere velja PRO, ki jih proizvajalec daje na trg v Republiki Sloveniji, in

2, odpadki iz proizvodov, za katere proizvajalec zagotavlja izvajanje samostojnega izpolnjevanja obveznosti.

(6) Ministrstvo pošlje pristojni inšpekciji dovoljenje za samostojno izpolnjevanje obveznosti, skupaj z načrtom, na podlagi katerega je bilo izdano.

(7) Ministrstvo vsakih pet let po uradni dolžnosti preverja izpolnjevanje pogojev iz petega odstavka tega člena.

(8) Za spremembo in odvzem dovoljenja za samostojno izpolnjevanje obveznosti se smiselno uporabljajo določbe 42. in 43. člena tega zakona.

46. člen

(nadzor nad finančnim poslovanjem)

(1) Organizacija in proizvajalec, ki samostojno izpolnjuje obveznosti, morata zagotoviti ločeno računovodsko evidentiranje prihodkov, stroškov in odhodkov, povezanih z zahtevami iz 36. člena tega zakona, ter organizirati učinkovit sistem notranjih kontrol, ki bo zagotavljal pravilnost in popolnost računovodskega evidentiranja.

(2) Oseba iz prejšnjega odstavka mora zagotoviti, da njene računovodske izkaze revidira revizijska družba v skladu z zakonom, ki ureja revidiranje.

(3) Revidiranje iz prejšnjega odstavka mora upoštevati revizijske postopke, ki zagotavljajo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, da:

1. ima oseba iz prvega odstavka tega člena vzpostavljen ustrezen sistem ločenega računovodskega evidentiranja iz prvega odstavka tega člena,

2. je evidentiranje prihodkov, stroškov in odhodkov iz prvega odstavka tega člena pravilno.

(4) Revizorjevo poročilo mora vsebovati tudi mnenje, ali so prihodki, stroški in odhodki iz 2. točke prejšnjega odstavka evidentirani pravilno in popolno, revizorjevo poročilo za organizacijo pa tudi mnenje, ali so plačila proizvajalcev proizvodov, za katere velja PRO, ki so vključeni v organizacijo, zadostna za skupno izpolnjevanje obveznosti v tej organizaciji.

47. člen

(kakovost podatkov)

(1) Organizacija mora imeti vzpostavljen nadzor nad kakovostjo podatkov iz 6. točke prvega odstavka 35. člena tega zakona, ki ji jih posreduje pridruženi proizvajalec. Nadzor izvaja na podlagi notranjih aktov, v katerih določi zahteve za zagotavljanje kakovosti teh podatkov v povezavi z izvajanjem nalog iz 1. točke devetega odstavka ter desetega in enajstega odstavka 40. člena tega zakona.

(2) Proizvajalec, ki samostojno izpolnjuje obveznosti, mora imeti vzpostavljen nadzor nad kakovostjo podatkov iz 6. točke prvega odstavka 35. člena tega zakona. Nadzor izvaja na podlagi notranjih aktov, v katerih določi zahteve za zagotavljanje kakovosti teh podatkov v povezavi z izvajanjem nalog iz petega odstavka 44. člena tega zakona.

48. člen

(register proizvajalcev)

(1) Register proizvajalcev je sestavni del informacijskega sistema o PRO iz 49. člena tega zakona.

(2) Proizvajalec iz prvega odstavka tega člena ali pooblaščeni zastopnik iz četrtega in šestega odstavka 34. člena tega zakona mora biti vpisan v register proizvajalcev. Za namene vodenja registra proizvajalcev je dopustno voditi in obdelovati osebno ime, matično številko in naslov proizvajalca in pooblaščenega zastopnika ter osebno ime in elektronski naslov njunih kontaktnih oseb.

(3) Proizvajalec ali pooblaščeni zastopnik iz prejšnjega odstavka se vpiše v register proizvajalcev tako, da od ministrstva pridobi uporabniško pravico do dostopa v ta register in vpiše svoje podatke, podatke o proizvodih, za katere velja PRO, ki jih daje na trg v Republiki Slovenije, in podatek o tem, ali bo obveznosti PRO izpolnjeval samostojno ali skupno.

(4) Proizvajalec ali pooblaščeni zastopnik mora v register vpisati tudi vsako spremembo podatkov iz prejšnjega odstavka.

(5) Ministrstvo izbriše proizvajalca ali pooblaščenega zastopnika iz registra proizvajalcev in mu ukine uporabniško pravico do dostopa v register, če:

1. sporoči ministrstvu, da ne daje več na trg v Republiki Sloveniji proizvodov, za katere velja PRO,

2. preneha obstajati,

3. mu je bilo s pravnomočno odločbo pristojnega organa prepovedano dajanje proizvodov, za katere velja PRO, na trg v Republiki Sloveniji.

(6) Za namen vnosa podatkov o tem, kateri so njeni pridruženi proizvajalci v informacijski sistem o PRO, ima organizacija dostop do podatkov o proizvajalcih iz registra proizvajalcev.

(7) Podatki iz registra proizvajalcev so javni.

(8) Vlada v predpisu iz osmega odstavka 34. člena tega zakona podrobneje predpiše vrsto podatkov, ki jih proizvajalec ali pooblaščeni zastopnik vpiše v register, in način vpisa v register proizvajalcev ter način dostopa in podatke, do katerih dostopa organizacija.

49. člen

(informacijski sistem o PRO)

(1) Za izvajanje sistema PRO in spremljanje ter nadzor nad izvajanjem sistema PRO ministrstvo zagotavlja informacijski sistem o PRO.

(2) Informacijski sistem iz prejšnjega odstavka zagotavlja organizacijam in proizvajalcem, ki samostojno izpolnjujejo obveznosti, elektronsko podporo pri poročanju o proizvodih, za katere velja PRO, danih na trg v Republiki Sloveniji, ter o zbranih in obdelanih odpadkih iz proizvodov v skladu s tem zakonom;

(3) Informacijski sistem o PRO vsebuje:

1. podatke iz registra proizvajalcev,

2. podatke o organizacijah iz tretjega odstavka 41. člena tega zakona in o tem, kateri so njihovi pridruženi proizvajalci,

3. podatke o količinah proizvodov, za katere velja PRO, danih na trg v Republiki Sloveniji,

4. podatke o količinah odpadkov iz proizvodov, za katere sta bila zagotovljena zbiranje in obdelava ter

5. poročila iz dvanajstega odstavka 40. člena in osmega odstavka 44. člena tega zakona.

(4) Vnos podatkov o organizacijah iz 2. točke prejšnjega odstavka vnaša v informacijski sistem ministrstvo na podlagi dovoljenj iz 41. člena tega zakona, podatek o tem, kateri so njeni pridruženi proizvajalci, pa sprotno vnaša posamezna organizacija.

(5) Podatke iz 3. točke tretjega odstavka tega člena sprotno vnašata v informacijski sistem o PRO organizacija in proizvajalec, ki samostojno izpolnjuje obveznosti, pri čemer organizacija vnaša podatke tudi za vsakega posameznega pridruženega proizvajalca.

(6) Podatke iz 4. in 5. točke tretjega odstavka tega člena sprotno vnašata v informacijski sistem o PRO organizacija in proizvajalec, ki samostojno izpolnjuje obveznosti.

(7) Dostop do podatkov informacijskega sistema o PRO ima:

1. proizvajalec, do podatkov, ki se nanašajo nanj,

2. pooblaščeni zastopnik iz četrtega in šestega odstavka 34. člena tega zakona, do podatkov, ki se nanašajo nanj,

3. proizvajalec, ki samostojno izpolnjuje obveznosti, do podatkov, ki se nanašajo nanj,

4. organizacija, do podatkov, ki se nanašajo nanjo, in podatkov o pridruženih proizvajalcih,

5. ministrstvo in pristojni inšpektor.

(8) Ministrstvo dodeli proizvajalcu iz prvega odstavka 34. člena tega zakona in pooblaščenemu zastopniku iz četrtega in šestega odstavka 34. člena tega zakona uporabniško pravico za dostop do podatkov iz informacijskega sistema o PRO, ki se nanašajo nanj, ob vpisu v register proizvajalcev.

(9) Ministrstvo dodeli organizaciji uporabniško pravico za vnos podatkov iz 3., 4. in 5. točke tretjega odstavka tega člena ter za dostop do vseh podatkov iz informacijskega sistema o PRO, ki se nanašajo nanjo in na njej pridružene proizvajalce ob pravnomočnosti dovoljenja iz 41. člena tega zakona.

(10) Ministrstvo dodeli proizvajalcu, ki samostojno izpolnjuje obveznosti, uporabniško pravico za vnos podatkov iz 3., 4. in 5. točke tretjega odstavka tega člena ob pravnomočnosti dovoljenja iz 45. člena tega zakona.

(12) Podatki iz 1. do 5. točke tretjega odstavka tega člena so javni, razen podatkov o količinah proizvodov, za katere velja PRO, danih na trg v Republiki Sloveniji, za posameznega proizvajalca.

(13) Vlada v predpisu iz osmega odstavka 34. člena tega zakona podrobneje predpiše vrsto podatkov iz 2. do 4. točke tretjega odstavka tega člena, način in pogostost vnosa podatkov iz 3. in 4. točke tretjega odstavka tega člena v informacijski sistem o PRO ter obdobje, na katero se ti podatki nanašajo in način in obseg prenosa podatkov iz evidenc iz predpisov, izdanih na podlagi ZVO-1 v register proizvajalcev proizvodov skladno s tem zakonom.

50. člen

(drugi deležniki sistema PRO)

(1) Vlada lahko v predpisu iz devetega odstavka 34. člena tega zakona tudi drugim osebam, ki sodelujejo v distribucijski verigi proizvodov, za katere velja PRO, predpiše določene obveznosti glede ravnanja s proizvodi, za katere velja PRO, ali obveznosti ravnanja z odpadki iz proizvodov. Obveznosti iz prejšnjega stavka so zlasti:

1. prevzemanje rabljenih proizvodov, za katere velja PRO,

2. prevzemanje odpadkov iz proizvodov, in

3. prepoved ponujanja brezplačnih proizvodov, za katere velja PRO, potrošnikom.

(2) Vlada v predpisu iz devetega odstavka 34. člena tega zakona predpiše pravila ravnanja z odpadki iz proizvodov v okviru občinske gospodarske javne službe varstva okolja iz 233. člena tega zakona in s tem povezane obveznosti izvajalca te javne službe.

(3) Akcije zbiranja odpadkov iz proizvodov lahko organizirajo le vzgojno-varstveni ali izobraževalni zavodi, društva ali nevladne organizacije, in sicer samo v sodelovanju z organizacijo. Za osebo, ki

organizira akcijo zbiranja odpadkov iz proizvodov, se ne uporabljajo določbe 24. in 25. člena tega zakona, ki urejajo obveznosti osebe, ki zbira odpadke.

51. člen

(cena storitve gospodarske javne službe ravnanja z odpadki)

(1) Stroški občinske gospodarske javne službe varstva okolja se v delu, ki se nanaša na odpadke iz proizvodov, zaračunajo organizaciji. Teh stroškov ni dopustno naložiti uporabniku javnih dobrin iz zakona, ki ureja gospodarske javne službe.

(2) Kadar v skladu s sedmim odstavkom 36. člena tega zakona določenih stroškov ne nosi proizvajalec, se ne glede na prvi odstavek tega člena organizaciji zaračunajo samo tisti stroški občinske gospodarske javne službe varstva okolja, ki jih nosi proizvajalec.

(3) V primeru iz prvega odstavka tega člena mora občina pri oblikovanju cene občinske gospodarske javne službe varstva okolja zagotoviti sodelovanje organizacije, tako da ji pošlje osnutek akta o ceni, skupaj s strokovnimi podlagami, na katerih ta temelji, ter jim zagotovi 30-dnevni rok za mnenja in pripombe. Skupaj z aktom o ceni mora občina objaviti tudi stališče do pripomb organizacije ter navesti razloge za njihovo upoštevanje oziroma neupoštevanje.

(4) V primeru iz tretjega odstavka tega člena Vlada predpiše, katere stroške krije organizacija.

52. člen

(spremljanje in nadzor)

(1) Ministrstvo obdeluje in uporablja podatke iz informacijskega sistema PRO in informacijskega sistema okolja za:

1.spremljanje in ugotavljanje izpolnjevanja obveznosti proizvajalcev, zlasti z vidika doseganja okoljskih ciljev pri zagotavljanju ravnanja z odpadki iz proizvodov,

2.za namene nadzora nad izvajanjem izpolnjevanja obveznosti PRO in

3.poročanje EU.

(2) Organi, pristojni za nadzor, uporabljajo podatke iz prejšnjega odstavka za nadzor nad izvajanjem sistema PRO.

(3) Ministrstvo zaradi ugotavljanja učinkovitosti izvajanja sistema PRO analizira podatke iz prvega odstavka tega člena in enkrat letno objavi poročilo o izvajanju sistema PRO, ki vsebuje zlasti ugotovitve glede doseganja okoljskih ciljev pri zagotavljanju ravnanja z odpadki iz proizvodov, ugotovitve glede izpolnjevanja drugih obveznosti proizvajalcev in priporočila za odpravo pomanjkljivosti in izboljšanje.

(4) Ministrstvo na osrednjem spletnem mestu državne uprave enkrat letno objavi podatke o skupni količini istovrstnih proizvodov, za katere velja PRO, danih na trg v Republiki Sloveniji, in skupni količini zbranih ter obdelanih odpadkov iz teh proizvodov ter doseženih okoljskih ciljih.

53. člen

(dialog med zadevnimi deležniki)

Ministrstvo za izmenjavo mnenj o sistemu PRO zagotavlja redni dialog med proizvajalci, distributerji in njihovimi interesnimi združenji, osebami, ki zbirajo ali obdelujejo odpadke iz proizvodov, izvajalci občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja iz 233. člena tega zakona, izvajalci ponovne uporabe in popravil proizvodov, za katere velja PRO, občinami ter njihovimi interesnimi združenji, nevladnimi organizacijami iz 237. člena tega zakona ter nevladnimi organizacijami za varstvo potrošnikov.

3. Predvidevanje sprememb okolja in njegovega onesnaževanja

54. člen

(predvidevanje sprememb okolja in njegovega onesnaževanja)

(1) Ministrstvo zagotavlja predvidevanje sprememb okolja in njegovega onesnaževanja neposredno ali prek javnega pooblastila, ki se ga podeli na podlagi javnega razpisa.

(2) Predvidevanje sprememb okolja in njegovega onesnaževanja obsega pripravo projekcij emisij onesnaževal in projekcij sprememb podnebja.

4. Uporaba standardov

55. člen

(uporaba standardov)

V predpisih iz 18., 19., 21. in 24. člena tega zakona se v zvezi z določenim ravnanjem ali dejavnostjo lahko predpiše, da je določeno ravnanje ali dejavnost skladna z zahtevami predpisa, če ustreza zahtevam standarda.

5. Standardi kakovosti okolja

56. člen

(standardi kakovosti okolja)

(1) Vlada določi standard kakovosti okolja, in sicer tako, da za posamezen del okolja lahko določi mejne, ciljne, opozorilne, načrtovalske, alarmne, kritične ali sprožilne vrednosti, pri čemer upošteva tudi možne učinke celotne in skupne obremenitve okolja.

(2) Vlada lahko v predpisih iz prejšnjega odstavka določi tudi ukrepe, katerih namen je v največji možni meri zmanjšati ali odstraniti obremenitev okolja ter organe in organizacije in njihove naloge v zvezi z izvajanjem teh ukrepov. Ukrepi iz prejšnjega stavka so lahko določeni kot prepovedi, omejitve, pravila ravnanja ali priporočila.

(3) Vlada lahko za določeno obdobje določi raven dopustnega preseganja mejne vrednosti, če je to potrebno zaradi obstoječe obremenjenosti okolja in zahtevnosti doseganja predpisane kakovosti okolja.

(4) Vlada določi način obveščanja javnosti o prekoračitvi opozorilnih in alarmnih vrednosti iz prvega odstavka tega člena in s tem povezana opozorila, priporočila ter napotila za ravnanje prebivalstva.

(5) Vlada lahko za določen čas na celotnem območju države ali njenem delu omeji ali prepove dejavnost ali delovanje, ki povzroča prekoračitev mejnih, ciljnih, alarmnih, kritičnih ali opozorilnih vrednosti iz prvega odstavka tega člena, če prekoračitve ni mogoče odpraviti z drugimi ukrepi.

57. člen

(razredi in stopnje)

1) Vlada glede na standarde kakovosti okolja iz prejšnjega člena tega zakona za posamezne dele okolja določi tudi merila občutljivosti, ranljivosti ali obremenjenosti okolja, na podlagi katerih se posamezni deli okolja ali posamezna območja uvrščajo v razrede ali stopnje.

(2) Minister razvrsti posamezne dele okolja ali posamezna območja v razrede ali stopnje.

(3) Občina pri razvrstitvi posameznih delov okolja ali posameznih območij iz prvega odstavka tega člena upošteva merila in kriterije, ki jih v predpisu iz prvega odstavka tega člena predpiše Vlada.

(4) Občina sprejme na posameznih delih okolja ali posameznih območjih, ki jih je razvrstila v razrede ali stopnje, ustrezne prepovedi, omejitve, pravila ravnanja ali priporočila, s katerimi se ohranja ali izboljšuje stanje okolja. Ukrepi občine ne smejo biti v nasprotju z ukrepi, ki jih zaradi varstva okolja v skladu s tem zakonom sprejme vlada.

(5) Ne glede na prejšnji odstavek lahko občina na svojem območju sprejema tudi ukrepe na posameznih delih okolja ali posameznih območjih, ki jih ni sama razvrstila v razrede ali stopnje, s katerimi se izboljšuje stanje kakovosti okolja, pri čemer ti ukrepi ne smejo biti v nasprotju z ukrepi, ki jih zaradi kakovosti okolja sprejema Vlada v skladu s tem zakonom. Ti ukrepi se nanašajo zlasti na način izvajanja občinskih javnih služb ter druge prepovedi in omejitve iz pristojnosti občine.

(6) Vlada oziroma občina lahko, vsaka na področju svoje pristojnosti, za namene doseganja želene kakovosti okolja ali njegovega dela določi tudi stopnje zmanjševanja obremenitve okolja.

6. Območja okoljskih omejitev

58. člen

(območje okoljskih omejitev)

(1) Da se zagotovi spoštovanje ciljev varstva okolja pri načrtovanju in izvajanju posegov v okolje, Vlada predpiše merila za določitev območij okoljskih omejitev in pravila, ki na teh območjih omejujejo posege v okolje ter zagotavljajo spremljanje stanja okolja.

(2) Kriteriji in pravila za območja okoljskih omejitev iz prejšnjega odstavka se določijo, če je treba zaradi že izvedenih posegov v okolje omejiti načrtovanje in izvajanje novih posegov v okolje z namenom, da ti ne bi vodili do nevarnosti za življenje ali zdravje ljudi ali nedopustnega poslabšanje kakovosti okolja. Določijo se zlasti za:

1. območja odlagališč odpadkov,
2. območja obstoječih neaktivnih odlagališč odpadkov,
3. območja opuščenih odlagališč odpadkov,
4. opuščena industrijska območja in
5. območja, na katerih so bili izvedeni sanacijski ukrepi v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja, ohranjanje narave ali rabo naravnih dobrin.

(3) Na območju okoljskih omejitev se lahko:

1. prepovejo ali določijo posebni pogoji za določene vrste posegov v prostor,
2. prepove ali omeji izvajanje posameznih dejavnosti ali predpiše način njihovega izvajanja,
3. predpiše obveznosti spremljanja stanja ali raziskav in
4. določijo druga obvezna aktivna ravnanja lastnikov ali posestnikov zemljišča za zavarovanje okolja.

(4) Na območju okoljskih omejitev se lahko zaradi različne stopnje varovanja znotraj posameznega območja določijo različne stopnje omejitev in obveznih ravnanj.

(5) Vlada lahko v predpisu iz prvega odstavka tega člena v skladu s pooblastili iz tretjega odstavka tega člena predpiše tudi obveznost sanacije okolja ali dela okolja, pri čemer se za naloge države in občine smiselno uporabljajo določbe iz 61. člena tega zakona.

(6) Meja območja okoljskih omejitev se ob upoštevanju meril predpisa vlade iz prvega odstavka tega člena določi tako, da jih je možno grafično prikazati v katastru nepremičnin.

(7) Ministrstvo vodi in vzdržuje zbirko podatkov o območjih okoljskih omejitev ter zagotovi, da se ta zbirka podatkov vključi v seznam zbirk podatkov o pravnih režimih, kot jo ureja zakon o urejanju prostora.

(8) Območje okoljskih omejitev se prikaže v okoljskem informacijskem sistemu, če ima posledice za urejanje prostora in graditev, pa tudi v prostorskem informacijskem sistemu v skladu s predpisi, ki urejajo urejanje prostora.

(9) Za upoštevanje območij okoljskih omejitev pri urejanju prostora skrbi ministrstvo kot nosilec urejanja prostora v skladu s predpisi, ki urejajo urejanje prostora. Območja okoljskih omejitev se upoštevajo tudi pri pripravi drugih načrtov upravljanja z okoljem oziroma njegovimi deli.

7. Sanacija okolja, onesnaženega zaradi razpršenih virov onesnaževanja

59. člen
(degradirano okolje)

(1) Vlada del okolja ali posamezno območje s predpisom določi kot degradirano okolje, če je na podlagi meril iz prvega odstavka 57. člena tega zakona razvrščeno v razred ali stopnjo največje obremenjenosti ali kadar obstaja tveganje, da bo raven onesnaževal presegla eno ali več alarmnih vrednosti, predpisanih na podlagi prvega odstavka 56. člena tega zakona, in v sodelovanju z občino, na območju katere je degradirano območje, določi program ukrepov za izboljšanje kakovosti okolja ali njegovih delov na tem območju. V primeru, da degradirano okolje obsega območje več občin, lahko pri določitvi programa sodelujejo tudi njihove zveze ali združenja.

(2) Program ukrepov iz prejšnjega odstavka vsebuje zlasti:

1. opredelitev območja degradiranega okolja,
2. navedbo delov okolja, ki so razvrščeni v razred ali stopnjo največje obremenjenosti okolja in razred ali stopnjo obremenjenosti, ali delov okolja, za katere obstaja tveganje da bo raven onesnaževal presegla eno ali več alarmnih vrednosti,
3. vire onesnaževanja in analizo stanja,
4. predvideno kakovost okolja ali njegovega dela po izvedenih ukrepih,
5. ukrepe za izboljšanje kakovosti degradiranega okolja, ob upoštevanju celotne in skupne obremenitve okolja,
6. oceno predvidenih kratkoročnih in dolgoročnih učinkov izbranih ukrepov z vidika vplivov na okolje in zdravje ljudi,
7. načine rabe okolja in posegov po izvedenih ukrepih,
8. naloge države in občine,
9. obveznosti povzročiteljev obremenitve,
10. obveznosti izvajalcev javnih služb varstva okolja ali oseb, ki izvajajo dejavnosti varstva okolja,
11. roke za izvedbo posameznih ukrepov in
12. načrt monitoringa učinkov izvedenih ukrepov.

(3) Sodelovanje občine pri določitvi programa iz prejšnjega odstavka obsega zlasti:

1. izmenjavo podatkov, ki se nanašajo na degradirano okolje,
2. dajanje pobud za določitev ustreznih ukrepov in
3. opredelitev nalog občine, vključno z deležem sredstev za njihovo izvedbo.

(4) Občina lahko skladno s predpisom iz prvega odstavka tega člena na svojem območju omeji ali prepove rabo pirotehničnih proizvodov.

(5) Vlada pri določitvi predvidene kakovosti okolja ali njegovega dela v programu ukrepov iz drugega odstavka tega člena upošteva tehnično izvedljivost potrebnih ukrepov ob razumno visokih stroških.

(6) Vlada lahko v predpisu iz prvega odstavka tega člena prepove nove posege v okolje, zaradi katerih bi se lahko povečala stopnja obremenjenosti okolja ali delov okolja na območju degradiranega okolja.

(7) Vlada lahko v predpisu iz prvega odstavka tega člena glede na stopnjo degradiranosti okolja in zahtevnost njegovega izboljšanja povzročiteljem obremenitve določi obveznosti, ki so strožje od mejnih vrednosti emisije iz 18. člena tega zakona ali pravil ravnanja iz 21. ali 24. člena tega zakona, če izboljšanja ni mogoče doseči z drugimi ukrepi. Vlada lahko v tem predpisu določi tudi obveznost upravljavca, da prekine obratovanje naprave, če ne more zagotoviti skladnosti s predpisanimi mejnimi vrednostmi emisij iz 18. člena tega zakona, do vzpostavitve skladnosti, pri čemer se smiselno uporabljajo določbe o mirovanju pravic iz 123. člena tega zakona.

(8) Če ima povzročitelj obremenitve iz prejšnjega odstavka okoljevarstveno dovoljenje, izdano po določbah tega zakona, mu ministrstvo naloži njegove obveznosti iz prejšnjega odstavka in določi rok za njihovo izpolnitev z odločbo, s katero se delno ali v celoti spremeni ali dopolni izdano okoljevarstveno dovoljenje.

(9) Ministrstvo lahko rok iz prejšnjega odstavka na zahtevo povzročitelja obremenitve za enkrat podaljša, če ta predloži dokazila, da je to potrebno zaradi zahtevnosti tehnoloških rešitev, njegovih slabih poslovnih rezultatov ali dolgotrajnosti postopkov pridobivanja predpisanih soglasij ali dovoljenj iz razlogov, ki niso na strani povzročitelja.

(10) Ko Vlada na podlagi monitoringa iz 12. točke drugega odstavka tega člena ugotovi, da del okolja ali območje iz prvega odstavka tega člena ni več degradirano, odloči o prenehanju predpisa iz prvega odstavka tega člena.

60. člen

(čezmejno sodelovanje)

(1) Če onesnaženost okolja sega preko meja Republike Slovenije na območje druge države in so preseženi standardi kakovosti okolja, določeni s predpisom iz 56. člena tega zakona, mora ministrstvo v sodelovanju s pristojnim organom druge države zaradi odprave takšne onesnaženosti pripravi skupne ali usklajene načrte za kakovost okolja.

(2) V primeru iz prejšnjega odstavka ministrstvo skupaj s pristojnim organom druge države pripravi in izvede kratkoročne akcijske načrte, ki zajemajo onesnažena območja v Republiki Sloveniji in v drugi državi, pri čemer ministrstvo zagotovi, da druga država dobi vse podatke, ki so potrebni za pripravo načrtov.

(3) Če onesnaženost okolja na območjih blizu državne meje presega opozorilne ali alarmne vrednosti, določene s predpisom iz 56. člena tega zakona, ministrstvo pristojnemu organu druge države čim prej zagotovi podatke, ki se nanašajo na onesnaženost. Ti podatki so dostopni tudi javnosti.

8. Subsidiarno ukrepanje države in občine

61. člen

(subsidiarno ukrepanje države in občine)

(1) Država skrbi za odpravo posledic čezmerne obremenitve okolja in krije stroške odprave teh posledic, če jih ni mogoče naprtiti določenim ali določljivim povzročiteljem ali ni pravne podlage za naložitev obveznosti povzročitelju obremenitve ali posledic ni mogoče drugače odpraviti. Država skrbi za odpravo posledic tudi v drugih primerih, kadar ni pravne podlage za naložitev obveznosti povzročitelju obremenitve ali posledic ni mogoče drugače odpraviti.

(2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka občina skrbi za odpravo posledic čezmerne obremenitve okolja zaradi ravnanja s komunalnimi odpadki in krije stroške odprave teh posledic, če jih ni mogoče naprtiti določenim ali določljivim povzročiteljem ali ni pravne podlage za naložitev obveznosti povzročitelju obremenitve ali posledic ni mogoče drugače odpraviti.

(3) Če se v primeru iz prejšnjih odstavkov povzročitelj ugotovi kasneje, imata država ali občina pravico in dolžnost izterjati vračilo stroškov iz prejšnjih odstavkov.

(4) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena država ali občina subsidiarno ukrepa in ima pravico izterjati povračilo stroškov tudi od znanega povzročitelja obremenitve, namesto katerega je izvedla ukrepe za preprečitev čezmernega obremenjevanja okolja, ker je bilo to potrebno zaradi varstva okolja ali izvršitve sodbe Sodišča EU.

(5) Načelo subsidiarnega ukrepanja velja za državo tudi, ko je vir obremenjevanja okolja zunaj njenih meja, vprašanja o posledicah čezmerne obremenitve na območju Republike Slovenije pa s tujo državo, v kateri je vir, niso urejena.

(6) Stroški subsidiarnega ukrepanja države ali občine ne pokrivajo stroškov odškodninskih zahtevkov oškodovancev zaradi posledic čezmerne obremenitve okolja.

(7) Če je za odpravo posledic čezmerne obremenitve okolja subsidiarno odgovorna država, Vlada naloži ministrstvu, da v sodelovanju z ministrstvi, pristojnimi za rabo posamezne naravne dobrine in občinami, na območju katerih je čezmerna obremenitev okolja, pripravi program ukrepov za izboljšanje kakovosti okolja ali njegovega dela.

(8) Pri odločitvi iz prejšnjega odstavka Vlada upošteva tehnično izvedljivost potrebnih ukrepov ob razumno visokih stroških ter njihovo upravičenost glede na predvideno izboljšanje kakovosti okolja ali njegovega dela.

(9) Program ukrepov iz sedmega odstavka tega člena vsebuje zlasti:

1. opredelitev čezmerne obremenitve okolja ali njegovega dela,
2. opis posledic čezmerne obremenitve okolja, ki jih je treba odpraviti,
3. ukrepe za izboljšanje kakovosti okolja ali njegovega dela in z njimi povezane naloge,
4. opis izbranih tehnoloških in drugih rešitev ter predvidenih ukrepov,
5. oceno predvidenih dolgoročnih učinkov izbranih ukrepov z vidika vplivov na okolje,
6. pristojne organe in izvajalce državnih gospodarskih javnih služb,
7. predvideno kakovost okolja ali njegovega dela po izvedenih ukrepih,
8. okvirne roke za izvedbo ukrepov,
9. oceno potrebnih finančnih sredstev,
10. načrt monitoringa učinkov izvedenih ukrepov in
11. poljudni povzetek programa, ki je razumljiv javnosti.

(10) Program ukrepov iz prejšnjega odstavka sprejme Vlada, njegovo izvedbo pa v skladu s prejšnjim odstavkom zagotovita ministrstvo, ki lahko del obveznosti s soglasjem tretjih oseb prenese tudi nanje.

(11) Določbe iz prvega do devetega odstavka tega člena se smiselno uporabljajo tudi, kadar je za odpravo posledic čezmerne obremenitve okolja subsidiarno odgovorna občina.

62. člen

(sodelovanje javnosti)

(1) Ministrstvo mora v postopku priprave programa ukrepov iz prvega odstavka prejšnjega člena omogočiti javnosti vpogled v osnutek programa in zagotoviti njegovo javno predstavitev.

(2) Ministrstvo z javnim naznanilom na osrednjem spletnem mestu državne uprave in v enem od dnevnih časopisov, ki pokriva celotno območje države, določi kraj in čas za vpogled in javno predstavitev iz prejšnjega odstavka ter določi način dajanja mnenj in pripomb javnosti.

(3) Ministrstvo zagotovi vpogled in možnost dajanja mnenj in pripomb javnosti na osnutek programa v trajanju najmanj 30 dni.

(4) V predlogu programa ukrepov iz prvega odstavka tega člena, ki ga ministrstvo predloži vladi v sprejem, mora biti navedena tudi opredelitev do mnenj in pripomb javnosti iz prejšnjega odstavka.

(5) Določbe prejšnjih odstavkov se smiselno uporabljajo tudi v primeru, kadar program priprave sprejme pristojni organ občine, javno naznanilo pa mora biti poleg objave na osrednjem spletnem mestu državne uprave objavljeno tudi v enem od časopisov, ki pokrivajo območje občine in na spletni strani občine.

9. Ukrepi v primeru okoljske nesreče in čezmerne obremenitve okolja zaradi odstopa od pravil ravnanja

63. člen

(ukrepi v primeru okoljske nesreče in čezmerne obremenitve okolja zaradi odstopa od pravil ravnanja)

(1) Povzročitelj okoljske nesreče ali tisti, ki okoljsko nesrečo opazi in je ne more omejiti, mora o nesreči nemudoma obvestiti organ, pristojen za obveščanje, določen s predpisi o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami. Povzročitelj okoljske nesreče mora tudi nemudoma izvesti nujne ukrepe, s katerimi se zmanjša škodljive posledice za zdravje ljudi in okolje.

(2) Ob okoljski nesreči se izvedejo ukrepi zaščite, reševanja in pomoči ter odpravljanja posledic nesreče do zagotovitve osnovnih pogojev za življenje v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.

(3) Ukrepi iz drugega odstavka tega člena se izvajajo do prenehanja onesnaževanja okolja zaradi okoljske nesreče.

(4) Ukrepe iz drugega odstavka izvajajo sile za zaščito, reševanje in pomoč v skladu s predpisi o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami. V primeru okoljske nesreče na celinskih površinskih vodah ali če zaradi okoljske nesreče pride do onesnaženja voda, je v izvajanje interventnih ukrepov v skladu s predpisi o vodah, po presoji vodje intervencije, vključen tudi pristojni izvajalec državne gospodarske javne službe urejanja voda, v primeru okoljske nesreče na morju pa služba za varovanje obalnega morja

(5) Ministrstvo lahko od povzročitelja okoljske nesreče zahteva izvedbo dopolnilnih ukrepov, potrebnih za preprečevanje ali omejevanje posledic za okolje in za preprečevanje možnosti njene ponovitve.

(6) Če je zaradi okoljske nesreče nastala tudi okoljska škoda in so potrebni sanacijski ukrepi, se za njihovo pripravo, izvedbo in kritje stroškov uporabljajo določbe tega zakona, ki se nanašajo na sanacijske ukrepe v primeru odgovornosti za preprečevanje in sanacijo okoljske škode.

(7) Če je zaradi okoljske nesreče nastala tudi okoljska škoda, njen povzročitelj pa ni znan in so za odpravo ali zmanjšanje njenih posledic potrebni večji sanacijski ukrepi, ministrstvo v sodelovanju z drugimi pristojnimi ministrstvi in prizadeto občino pripravi program sanacije prizadetega območja. Prejšnji stavek ne velja, če odpravo posledic okoljske nesreče ureja poseben zakon.

(8) Program za izvedbo sanacije prizadetega območja iz prejšnjega odstavka, ki ga sprejme Vlada z odlokom, vsebuje zlasti:

1.oceno stanja in obsega posledic nesreče za ljudi in okolje,

2.določitev območja, na katerem je treba izvesti ukrepe,

3.navedbo sanacijskih ukrepov, določenih ob smiselni uporabi predpisa iz sedmega odstavka 165. člena tega zakona, in rokov za njihovo izvedbo,

4.organe, organizacije in službe za izvedbo predvidenih ukrepov,

5.oceno potrebnih finančnih sredstev in način kritja stroškov ter

6.načrt spremljanja učinkov izvedenih ukrepov.

(9) Določbe prejšnjih odstavkov se smiselno uporabljajo tudi v primeru, ko pride do okoljske nesreče kot posledica naravne nesreče, opredeljene s predpisi, ki urejajo varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.

(10) Določbe prejšnjih odstavkov se smiselno uporabljajo tudi v primeru, ko pride do čezmerne obremenitve okolja zaradi odstopa od pravil ravnanja po tem zakonu in zaradi tega pride do obremenitve okolja, ki ima takoj ali kasneje za posledico neposredno ali posredno ogrožanje življenja ali zdravja ljudi ali kakovosti okolja.

64. člen

(ukrepi v primeru večje nesreče obrata tveganja)

(1) V primeru večje nesreče obrata tveganja iz 131. člena tega zakona se naloge zaščite, reševanja in pomoči ter odrejanje in izvajanje zaščitnih ukrepov do zagotovitve osnovnih pogojev za življenje izvede v skladu s predpisi o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami .

nesrečam(2) Ministrstvo lahko od povzročitelja okoljske nesreče zahteva izvedbo dopolnilnih ukrepov, potrebnih za preprečevanje ali omejevanje posledic za okolje in za preprečevanje možnosti njene ponovitve.

(3) Kadar ob večji nesreči nastane okoljska škoda, se smiselno uporabljajo določbe prejšnjega člena.

(4) Določbe prejšnjih odstavkov se uporabljajo tudi v primeru, ko pride do večje nesreče kot posledica naravne nesreče, opredeljene s predpisi, ki urejajo varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.

10. Stečaj

65. člen

(stečaj povzročitelja obremenitve)

(1) Ne glede na določbe zakona, ki ureja finančno poslovanje, postopke zaradi insolventnosti in prisilno prenehanje, se v primeru, ko je v stečaju povzročitelj obremenitve, v stečajni masi pa so odpadki, nevarne snovi in z nevarnimi snovmi onesnažene premičnine ali nepremičnine, uporabljajo določbe tega člena. V primeru iz prejšnjega stavka se za vprašanja, ki niso posebej urejena s tem členom, uporabljajo določbe zakona, ki ureja finančno poslovanje, postopke zaradi insolventnosti in prisilno prenehanje.

(2) V primeru, da se zaradi stečaja začasno zaustavi obratovanje naprave, se uporabljajo določbe iz 123. člena tega zakona, v primeru dokončnega prenehanja obratovanja naprave pa določbe iz 125. člena tega zakona. Če sredstva v stečajni masi ne zadoščajo za plačilo izvedbe ukrepov, povezanih z mirovanjem ali dokončnim prenehanjem obratovanja naprave, jih založi Republika Slovenija.

(3) Določbe prejšnjega odstavka se smiselno uporabljajo tudi za obrat in izvajanje dejavnosti brez naprave.

(4) Stečajni upravitelj mora zagotoviti sanacijo ali nadaljevanje sanacije okoljske škode, če je bila povzročitelju obremenitve pred stečajem ali po njem izdana odločba o sanaciji okoljske škode iz prvega odstavka 165. člena tega zakona.Stečajni upravitelj mora zagotoviti nadaljevanje sanacije okoljske škode tudi v primeru, če je stečaj posledica stroškov sanacije okoljske škode. Če sredstva v stečajni masi ne zadoščajo za plačilo izvedbe ukrepov sanacije okoljske škode, jih založi Republika Slovenija.

(5) Če je v stečajni masi naprava iz 110. člena tega zakona ali obrat iz 131. člena tega zakona ali naprava za predelavo ali odstranjevanje odpadkov iz 126. člena tega zakona, mora stečajni upravitelj ves čas stečajnega postopka zagotavljati izpolnjevanje zahteve iz prvega odstavka 66. člena tega zakona. Skrbnik varstva okolja iz 66. člena tega zakona stečajnega upravitelja seznanja s stanjem naprave ali obrata, mu svetuje in predlaga ukrepe, ki so potrebni, da naprava ali obrat ne predstavljata nevarnosti za življenje ali zdravje ljudi ali okolje.

(6) Če so v stečajni masi odpadki ali nevarne snovi, ki jih ni bilo mogoče prodati ali razdeliti upnikom v skladu z zakonom, ki ureja finančno poslovanje, postopke zaradi insolventnosti in prisilno prenehanje, postane imetnik odpadkov in nevarnih snovi Republika Slovenija.

(7) Če so v stečajni masi onesnažene premičnine in nepremične, ki jih ni bilo mogoče prodati ali razdeliti upnikom, postanejo last Republike Slovenije.

(8) Če so v stečajni masi premičnine in nepremičnine, povzročitelj obremenitve pa ni izvedel obveščanja in ukrepov iz 123. člena tega zakona, če gre za začasno prekinitev obratovanja naprave ali obrata ali izvajanja dejavnosti, ali če ni izvedel obveščanja in ukrepov iz 125. člena tega zakona, če gre za dokončno prenehanje obratovanja naprave ali obrata ali izvajanja dejavnosti, in jih ni bilo mogoče prodati ali razdeliti upnikom, postanejo last Republike Slovenije.

(9) Ne glede na prejšnji odstavek mora v primeru prodaje premičnin in nepremičnin obveščanje in ukrepe iz 125. člena tega zakona izvesti novi lastnik, če po nakupu premičnin in nepremičnin ne namerava obratovati z napravo ali obratom ali izvajati dejavnost.

(10) Stroške predpisanega ravnanja z odpadki in nevarnimi snovmi iz šestega odstavka tega člena in stroške ukrepov za mirovanje ali dokončno prenehanje obratovanja naprave ali obrata ali izvajanja dejavnosti in vrednost premičnin in nepremičnin iz osmega odstavka tega člena oceni sodni cenilec. Če sredstva v stečajni masi ne zadoščajo za plačilo cenitve, jih založi Republika Slovenija.

(11) V stečajnem postopku sodišče iz razdelitvene mase s sklepom izloči in prenese na Republiko Slovenijo denarna sredstva v višini založenih stroškov iz drugega odstavka tega člena in denarna sredstva v višini, kot izhaja iz sodne cenitve iz prejšnjega odstavka, po poplačilu prednostnih terjatev, kot jih določa zakon, ki ureja postopke zaradi insolventnosti in prisilnega prenehanja.

(12) Denarna sredstva iz prejšnjega odstavka so prihodek proračuna Republike Slovenije in se porabijo za izvedbo ukrepov, potrebnih za predpisano ravnanje z odpadki, nevarnimi snovmi in onesnaženimi premičninami in nepremičninami, vključno z ukrepi, ki se nanašajo na mirovanje ali prenehanje obratovanja naprave ali obrata, pa niso bili izvedeni.

(13) Člani poslovodstva in organa nadzora povzročitelja obremenitve so Republiki Sloveniji solidarno odgovorni za povrnitev stroškov, ki jih je imela po tem členu, pa ji niso bili povrnjeni v skladu z enajstim odstavkom tega člena. Za povrnitev teh stroškov odgovarjajo tudi osebe, ki so bile člani poslovodstva in organa nadzora povzročitelja obremenitve pet let pred začetkom stečajnega postopka.

(14) Član poslovodstva ali nadzornega organa je v celoti ali delno prost odgovornosti iz prejšnjega odstavka, če dokaže, da predpisano ravnanje z odpadki ali nevarnimi snovmi in onesnaženimi premičninami in nepremičninami ni bilo zagotovljeno zaradi dogodkov ali ravnanja drugih oseb, ki so ravnale v nasprotju z njegovimi navodili.

(15) Izraza člani poslovodstva in organa nadzora iz tega člena imata pomen, kot je opredeljen v zakonu, ki ureja finančno poslovanje, postopke zaradi insolventnosti in prisilnega prenehanja.

11. Skrbnik varstva okolja

66. člen

(skrbnik varstva okolja)

(1) Povzročitelj obremenitve, ki mora pridobiti okoljevarstveno dovoljenje za napravo iz 110. člena tega zakona ali za obrat iz 131. člena tega zakona ali okoljevarstveno dovoljenje za predelavo ali odstranjevanje odpadkov iz 126. člena tega zakona, mora imeti v delovnem ali pogodbenem razmerju najmanj eno osebo, ki opravlja naloge varstva okolja (v nadaljnjem besedilu: skrbnik varstva okolja).

(2) Naloge skrbnika varstva okolja so zlasti:

1 seznanjanje in svetovanje povzročitelju obremenitve v zvezi s predpisanimi ukrepi varstva okolja pri opravljanju njegove dejavnosti,

2. dajanje mnenj in predlogov povzročitelju obremenitve o ukrepih za zmanjševanje ali preprečevanje obremenjevanja okolja,

3. seznanjanje s pravili ravnanja z odpadki po tem zakonu in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi,

4. svetovanje pri uvajanju načel krožnega gospodarstva,

5 .sodelovanje pri uvajanju za okolje manj škodljivih postopkov, tehnologij in proizvodov,

6. nadzorovanje in skrb za izvajanje predpisanih ukrepov varstva okolja pri opravljanju dejavnosti ter poročanje povzročitelju obremenitve o ugotovljenih pomanjkljivostih,

7. svetovanje povzročitelju obremenitve v zvezi z javnostjo podatkov o obremenjevanju okolja v skladu s tem zakonom,

8. seznanjanje zaposlenih o škodljivih vplivih naprave ali obrata na okolje in ukrepih za njihovo preprečevanje ali zmanjševanje,

9. sodelovanje z osebami, zadolženimi za varnost in zdravje pri delu, požarno varnost in svetovalcem za kemikalije,

10. sodelovanje pri pripravi načrtov za zaščito in reševanje po predpisih o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami

11. takojšnje obveščanje pristojne inšpekcije v primeru kršitve pogojev iz okoljevarstvenega dovoljenja ali izrednega dogodka ali nesreče, pri katerih pride do preseganja predpisanih mejnih vrednosti emisij v okolje ali ki pomembno vplivajo na okolje,

12. svetovanje upravljavcu, da v primeru izrednega dogodka ali nesreče ali kršitve pogojev iz okoljevarstvenega dovoljenja nemudoma sprejme ukrepe za omejevanje okoljskih posledic in preprečevanje morebitnih nadaljnjih izrednih dogodkov ali nesreč ali ukrepe, s katerimi zagotovi, da se skladnost s pogoji iz okoljevarstvenega dovoljenja v najkrajšem možnem času ponovno vzpostavi,

13. vsaj enkrat letno za poslovodstvo pripravi pisno poročilo o ukrepih in izboljšavah, ki jih je treba izvesti, da bo zagotovljena skladnost ravnanja podjetja s predpisi s področja okolja, ter

14. druge naloge varstva okolja, ki jih določi povzročitelj obremenitve.

(3) Povzročitelj obremenitve mora skrbniku varstva okolja omogočiti strokovno neodvisno opravljanje nalog iz prejšnjega odstavka in izpopolnjevanje znanja ter zagotoviti dostop do vseh potrebnih podatkov in informacij.

(4) Povzročitelj obremenitve lahko za opravljanje nalog iz drugega odstavka tega člena imenuje le osebo, ki ima izobrazbo, ki se po zakonu, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij, uvršča vsaj v 6. raven in pet let delovnih izkušenj na področju varstva okolja. Ne glede na prejšnji stavek lahko povzročitelj obremenitve, ki mora pridobiti okoljevarstveno dovoljenje za predelavo ali odstranjevanje odpadkov iz 126. člena tega zakona, imenuje za skrbnika varstva okolja osebo, ki ima za opravljanje nalog iz drugega odstavka tega člena izobrazbo, ki je po zakonu, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij, uvrščena najmanj 5. raven.

(5) Povzročitelj obremenitve mora imenovati skrbnika varstva okolja in določiti njegove naloge ter morebitna pooblastila pisno. O imenovanju skrbnika in podatkih iz šestega odstavka tega člena in njegovih nalogah ter morebitnih pooblastilih, spremembah njegovih nalog ali morebitnih pooblastil ali o njegovi razrešitvi mora povzročitelj obremenitve obvestiti ministrstvo.

(6) Zaradi vodenja postopkov po tem zakonu ministrstvo o skrbnikih vodi evidenco, ki vsebuje podatke o:

1.osebnem imenu,

2.podjetju, za katerega opravlja funkcijo skrbnika varstva okolja in

3.izobrazbi.

(7) Osebni podatki iz prejšnjega odstavka se po 20 letih arhivirajo v skladu s predpisi o arhivskem gradivu in arhivih.

12. Znak EU za okolje in sistem okoljskega vodenja organizacij

67. člen

(znak EU za okolje)

(1) Za spodbujanje proizvodnje proizvodov ali opravljanja storitev , ki imajo v primerjavi z drugimi istovrstnimi proizvodi manjše negativne vplive na okolje v celotnem obdobju svojega obstoja in s tem prispevajo k učinkoviti rabi delov okolja ter visoki stopnji varstva okolja, ministrstvo takšnemu proizvodu lahko podeli znak EU za okolje.

(2) Skupine proizvodov in storitev in pogoji, ki jih morajo ti izpolnjevati za pridobitev znaka EU za okolje in oblika znaka so določeni s predpisi EU, ki se nanašajo na sistem EU za podeljevanje znaka EU za okolje.

(3) Proizvajalec ali uvoznik zaprosi ministrstvo za izdajo znaka EU za okolje za proizvod ali storitev z vlogo, ki mora vsebovati dokazila o tem, da proizvod izpolnjuje predpisane pogoje, in plača pristojbino, ki jo na podlagi predpisov iz prejšnjega odstavka določi ministrstvo.

(4) Ministrstvo osebi iz prejšnjega odstavka podeli znak EU za okolje za proizvod ali storitev z odločbo na način in pod pogoji, določenimi v predpisih iz drugega odstavka tega člena.

(5) Oseba, ki je znak iz prejšnjega odstavka pridobila, plača ministrstvu tudi posebno pristojbino, ki jo na podlagi predpisov iz drugega odstavka tega člena določi ministrstvo.

(6) Ministrstvo lahko podeljeni znak EU za okolje odvzame, če oseba iz četrtega odstavka tega člena krši pogoje, pod katerimi je bil znak podeljen, ali če proizvod ne izpolnjuje več predpisanih pogojev.

(7) Znak EU za okolje lahko uporablja proizvajalec ali uvoznik le v zvezi s proizvodom ali storitvijo, ki mu je bil znak EU za okolje podeljen.

(8) Uporaba znaka, ki je podoben znaku EU za okolje do te mere, da bi lahko ustvaril zmedo na trgu ali zmedel potrošnike, je prepovedana.

68. člen

(sistem okoljevarstvenega vodenja organizacij)

(1) Za spodbujanje primernejšega ravnanja z okoljem in obveščanja javnosti o vplivih njihovih dejavnosti na okolje ministrstvo omogoča gospodarskim družbam, samostojnim podjetnikom posameznikom, zavodom in drugim organizacijam ali njihovim delom ali povezavam (v nadaljnjem besedilu: podjetje) vključevanje v sistem EU za okoljevarstveno vodenje organizacij (v nadaljnjem besedilu: sistem EMAS).

(2) Pogoji, ki jih mora izpolnjevati podjetje za vključitev v sistem EMAS, so določeni s predpisi EU, ki se nanašajo na sistem EMAS.

(3) Podjetje zaprosi ministrstvo za vključitev v sistem EMAS z vlogo, ki mora vsebovati dokumente in dokazila o tem, da organizacija izpolnjuje predpisane pogoje.

(4) Izpolnjevanje pogojev iz drugega odstavka tega člena preverja EMAS preveritelj.

(5) Ministrstvo odobri organizaciji vključitev v sistem EMAS z odločbo o registraciji.

(6) Odločba iz prejšnjega odstavka je podlaga za vključitev podjetja v evidenco podjetij, vključenih v sistem EMAS (v nadaljnjem besedilu: evidenca EMAS).

(7) Podjetje, registrirana v sistemu EMAS, se lahko sklicuje na registracijo in uporablja znak EMAS v obliki, na način in pod pogoji, ki so določeni s predpisi iz drugega odstavka tega člena.

(8) Ministrstvo lahko na lastno pobudo, na pobudo EMAS preveritelja, pristojne inšpekcije ali organizacije same, in ob upoštevanju mnenja strokovnega sveta iz 236. člena tega zakona, z odločbo začasno ali trajno izključi iz evidence EMAS podjetje, ki ne izpolnjuje predpisanih pogojev.

(9) V predpisih iz 18., 19., 21. in 24. člena tega zakona se za podjetja, vključena v sistem EMAS lahko določijo tudi olajšave in spodbude, ki se nanašajo zlasti na zmanjšanje pogostosti in obsega izvajanja monitoringa ter poročanja.

(10) Uporaba znaka EMAS s strani podjetja, ki ni registrirano v sistemu EMAS, in uporaba znaka, ki je znaku EMAS podoben do te mere, da bi lahko ustvaril zmedo na trgu ali zavedel potrošnike, je prepovedana.

69. člen

(EMAS preveritelj)

(1) EMAS preveritelj je lahko le pravna oseba, ki ima akreditacijo državnega akreditacijskega organa po predpisih o akreditaciji in izpolnjuje druge pogoje, določene v predpisih iz drugega odstavka prejšnjega člena.

(2) Akreditacijski organ iz prvega odstavka tega člena vodi evidenco akreditiranih EMAS preveriteljev, ki vsebuje zlasti:

1. firmo in sedež EMAS preveritelja,

2. številko in datum izdaje akreditacijske listine,

3. obseg akreditacije in

4. druge podatke, zahtevane v predpisih iz drugega odstavka prejšnjega člena.

(3) Organ iz prvega odstavka tega člena mora ministrstvu najmanj enkrat mesečno ali na njegovo zahtevo posredovati podatke o akreditiranih EMAS preveriteljih.

(4) Podatki iz evidence EMAS preveriteljev so javni, v skladu z zakonom.

(5) Organ iz prvega odstavka tega člena mora dati ministrstvu na njegovo zahtevo vse podatke v zvezi s postopkom akreditacije posameznih EMAS preveriteljev, EMAS preveritelj pa vse podatke o postopkih preverjanja posameznih organizacij.

(6) Ministrstvo mora zagotoviti varovanje podatkov, pridobljenih na podlagi prejšnjega odstavka, ki so poslovna tajnost, v skladu z zakonom.

13. Sodelovanje javnosti pri sprejemanju predpisov

70. člen

(sodelovanje javnosti pri sprejemanju predpisov)

(1) Ministrstvo, druga ministrstva in pristojni organ občine morajo v postopku sprejemanja predpisov, ki lahko pomembneje vplivajo na okolje, omogočiti javnosti seznanitev z osnutkom predpisa in dajanje mnenj in pripomb.

(2) Za predpis, ki lahko pomembneje vpliva na okolje, se šteje predpis, izdan na področju varstva okolja, ohranjanja narave, in upravljanja, rabe ali varstva delov okolja, vključno z ravnanjem z gensko spremenjenimi organizmi, pa tudi drug predpis, za katerega je njegov pripravljavec v postopku sprejemanja ugotovil, da vpliva na okolje.

(3) Organ iz prvega odstavka tega člena z javnim naznanilom na osrednjem spletnem mestu državne uprave omogoči dostop do osnutka predpisa ter jo obvesti načinu in času dajanja mnenj in pripomb.

(4) Javnost ima pravico vpogleda in možnost dajanja mnenj in pripomb na osnutek predpisa v trajanju najmanj 30 dni, pri čemer se ta rok lahko skrajša na 14 dni, če gre za redakcijske ali tehnične popravke veljavnih predpisov iz drugega odstavka tega člena.

(5) Organ iz prvega odstavka tega člena preuči mnenja in pripombe javnosti in jih v primeru sprejemljivosti na primeren način upošteva pri pripravi predpisa, na osrednjem spletnem mestu državne uprave pa najkasneje v 30 dneh po sprejemu predpisa objavi obrazloženo stališče, v katerem se opredeli do mnenja in pripomb javnosti, ter navede razloge za upoštevanje oziroma njihovo neupoštevanje pri pripravi predpisa.

(6) Določbe prejšnjih odstavkov se ne uporabljajo za predpise, kjer je za njihov sprejem z drugimi zakoni že predpisano sodelovanje javnosti.

14. Razlastitev

71. člen

(razlastitev in omejitev lastnine v interesu varstva okolja)

(1) Razlastitev in omejitev ali obremenitev lastninske pravice v skladu z zakonom, ki ureja prostor, je dopustna tudi:

1. če je za odpravo posledic čezmerne obremenitve okolja v skladu s 13. ali 61. členom tega zakona zadolžena država ali občina ali

2. če je zaradi izvršitve sodbe Sodišča EU v skladu z 251. členom tega zakona izvršba na določeni nepremičnini, ki ni v njeni lasti, naložena državi.

(2) Ukrepanje države oziroma občine po prejšnjem odstavku je v javno korist. Javna korist je izkazana:

1. s sprejemom sklepa vlade ali pristojnega organa občine iz 61. člena tega zakona v primerih iz 1. točke prejšnjega odstavka,

2. z izdajo sklepa o izvršbi s strani države v primerih iz 2. točke prejšnjega odstavka.

(3) Glede razlastitvenega upravičenca, razlastitvenega zavezanca in postopka razlastitve se smiselno uporablja zakon, ki ureja urejanje prostora.

(4) Odškodnina, ki pripada lastniku, se zmanjša za vrednost del, potrebnih za odpravo čezmerne obremenitve okolja ali vrednost del, potrebnih za izpolnitev sodbe Sodišča EU, ki se izvajajo na oziroma v povezavi z razlaščenim zemljiščem.

III. PROGRAMI IN NAČRTI NA PODROČJU VARSTVA OKOLJA

1. Programi varstva okolja

72. člen

(nacionalni program varstva okolja)

(1) Državni zbor Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Državni zbor) na predlog vlade sprejme nacionalni program varstva okolja, ki vsebuje dolgoročne cilje, usmeritve in naloge varstva okolja.

(2) Na podlagi poročil o okolju iz 156. člena tega zakona in drugih dokumentov o stanju okolja ter z upoštevanjem razvojnih dokumentov in najnovejših dognanj glede varstva okolja ministrstvo v sodelovanju z drugimi ministrstvi pripravi Nacionalni program varstva okolja, ki vsebuje zlasti:

1. prikaz stanja okolja,

2. cilje v določenem obdobju in ukrepe za njihovo uresničevanje,

3. prednostne naloge,

4. usmeritve za ključne vplive na okolje, povezane s proizvodnjo in potrošnjo, zlasti na področju energije, industrijskega razvoja, mobilnosti, graditve in prehranskega sistema,

5. oceno potrebnih sredstev za izvedbo programa ter njihovih virov,

6. usmeritve za izpolnjevanje obveznosti iz ratificiranih in objavljenih mednarodnih pogodb in strategij ter programov EU, ki se nanašajo na varstvo okolja, in

7. spremljanje doseganja ciljev programa in poročanje o tem.

(3) Ministrstvo najmanj vsako četrto leto na podlagi poročil o okolju iz 156. člena tega zakona pregleda ustreznost programa in če je treba predlaga njegovo ustrezno spremembe.

(4) Nacionalni program varstva okolja vsebuje tudi nacionalni program varstva narave skladno s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave.

(5) Nacionalni program varstva okolja lahko vsebuje tudi nacionalni program upravljanja z vodami skladno s predpisi, ki urejajo vode.

73. člen

(operativni program varstva okolja)

(1) Za izvedbo nacionalnega programa varstva okolja ali za izvrševanje obveznosti iz ratificiranih in objavljenih mednarodnih pogodb, strategij, programov in predpisov EU, ki se nanašajo na oblikovanje programov na področju varstva okolja, ministrstvo pripravi operativni program varstva okolja, ki ga sprejme Vlada.

(2) V operativnem programu iz prejšnjega odstavka se za programsko obdobje razčlenijo cilji, usmeritve in naloge aktov iz prejšnjega odstavka v celoti ali na posameznem področju ali za posamezno vprašanje varstva okolja.

(3) Poleg vsebine iz prejšnjega odstavka vsebujejo programi, ki se sprejmejo na podlagi predpisov EU, tudi druge vsebine, določene s temi predpisi, na primer: analize obstoječega stanja, ukrepe za doseganje posameznih ciljev, oceno prispevka posameznega ukrepa k doseganju ciljev, rok v katerem je treba oceniti izvajanje programa in ga ustrezno prenoviti ter obveščanje Evropske komisije.

74. člen

(sodelovanje javnosti)

(1) Ministrstvo mora v postopku priprave programov iz 72. in 73. člena tega zakona omogočiti javnosti seznanitev z osnutkom programa in dajanje mnenj in pripomb.

(2) Ministrstvo z javnim naznanilom na osrednjem spletnem mestu državne uprave obvesti javnost o kraju, kjer je program dostopen, načinu in času dajanja mnenj in pripomb.

(3) Ministrstvo zagotovi vpogled in možnost dajanja mnenj in pripomb javnosti na osnutek programa v trajanju najmanj 30 dni.

(4) Ministrstvo preuči mnenja in pripombe javnosti in jih na primeren način upošteva pri pripravi programov iz prvega odstavka tega člena.

(5) Ministrstvo mora o sprejemu programa iz 72. in 73. člena tega zakona obvestiti javnost na način iz drugega odstavka tega člena. Obvestilo vsebuje tudi utemeljitve za sprejete programske odločitve in informacijo o sodelovanju javnosti v postopku njegove priprave.

75. člen

(program varstva okolja občine)

(1) Program varstva okolja in operativne programe za svoje območje sprejme mestna občina, lahko pa tudi občina ali širša samoupravna lokalna skupnost, ob smiselni uporabi določb 72., 73. in 74. člena tega zakona.

(2) Programi iz prejšnjega odstavka ne smejo biti v nasprotju z nacionalnim programom in operativnimi programi varstva okolja.

2. Okoljska izhodišča

76. člen

(okoljska izhodišča)

(1) Okoljska izhodišča so s predpisi določeni cilji varstva okolja, na podlagi katerih se pripravljajo in celovito presojajo plani, programi, načrti in drugi akti na področju urejanja prostora, upravljanja voda, gospodarjenja z gozdovi, lova, ribištva, rudarstva, kmetijstva, energetike, industrije, transporta, telekomunikacij, turizma, ravnanja z odpadki in odpadnimi vodami ter oskrbe prebivalstva s pitno vodo, s katerimi se načrtuje poseg v okolje ali raba naravnih dobrin.

(2) Okoljska izhodišča so zlasti:

1. stanje okolja in njegovih delov, vključno z obstoječimi obremenitvami, ugotovljeno na podlagi monitoringa okolja iz 146. člena tega zakona,
2. obveznosti ratificiranih in objavljenih mednarodnih pogodb, ki se nanašajo na preprečevanje in zmanjševanje obremenjevanja okolja,
3. nacionalni program varstva okolja iz 72. člena tega zakona,
4. operativni programi varstva okolja iz 73. člena tega zakona,
5. varstvena, varovana, zavarovana, degradirana in druga območja, na katerih je zaradi varstva okolja, ohranjanja narave, upravljanja voda, varstva naravnih virov ali kulturne dediščine predpisan poseben pravni režim ali status,
6. območja ali deli okolja, ki so v skladu s predpisom razvrščeni v razrede ali stopnje,
7. predpisane omejitve rabe prostora zaradi obratov, v katerih lahko pride do večje nesreče iz 19. člena tega zakona,
8. veljavni pravni režimi na območjih ali delih okolja iz 5., 6. in 7. točke tega odstavka in
9. območja okoljskih omejitev iz 58. člena tega zakona.

(3) Okoljska izhodišča vsebujejo tudi cilje preprečevanja in zmanjševanja obremenjevanja okolja in okvire za programiranje, planiranje in načrtovanje posegov v okolje, da se glede na obstoječo stopnjo obremenitve okolja ali občutljivost okolja za posamezno vrsto posegov prepreči, omeji ali zmanjša obremenjevanje okolja.

3. Celovita presoja vplivov na okolje

77. člen

(celovita presoja vplivov na okolje)

(1) Zaradi uresničevanja načel trajnostnega razvoja, celovitosti in preventive je treba v postopku priprave plana, programa, načrta ali drugega splošnega akta in njegovih sprememb (v nadaljnjem besedilu: plan), katerega izvedba lahko pomembno vpliva na okolje, izvesti celovito presojo vplivov njegove izvedbe na okolje, s katero se ugotovijo in ocenijo vplivi na okolje ter vključenost zahtev varstva okolja, ohranjanja narave, varstva človekovega zdravja, podnebnih ciljev in odpornosti na podnebne spremembe, krajine in kulturne dediščine v plan, ter pridobiti potrdilo ministrstva o sprejemljivosti njegove izvedbe na okolje.

(2) Celovita presoja vplivov na okolje se izvede za plan, ki ga na podlagi zakona sprejme pristojni organ države ali občine za področja urejanja prostora, upravljanja voda, gospodarjenja z gozdovi, ribištva, rudarstva, kmetijstva, energetike, industrije, prometa, ravnanja z odpadki in odpadnimi vodami, oskrbe prebivalstva s pitno vodo, telekomunikacij in turizma, ki predstavljajo okvir za presojo vplivov na okolje ali če se z njim določa ali načrtuje poseg v okolje, za katerega je treba izvesti presojo vplivov na okolje v skladu s tem zakonom, ali je zanj zahtevana presoja sprejemljivosti po predpisih o ohranjanju narave.

(3) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka se celovita presoja vplivov na okolje izvede tudi za drug plan, če ministrstvo oceni, da bi lahko njegova izvedba pomembneje vplivala na okolje.

(4) Ne glede na določbe prejšnjih odstavkov se celovita presoja vplivov na okolje ne izvede za plan, izdelan na podlagi plana, za katerega je bila že izvedena celovita presoja vplivov na okolje, če za planirane posege niso določeni novi ali podrobnejši izvedbeni pogoji, če ne vsebuje novih posegov ali ne zajema novih območij glede na plan, na podlagi katerega je pripravljen. Celovita presoja vplivov na

okolje se ne izvede za plan, ki je izključno namenjen obrambi države, zaščiti in reševanju ter za proračun ali finančne načrte države ali občine.

(5) Pripravljavec plana mora pred začetkom njegove priprave ministrstvu poslati obvestilo o svoji nameri. Obvestilo mora vsebovati podatke o vrsti, vsebini in ravni natančnosti, s katero bo plan izdelan, vključno z ustreznim kartografskim prikazom določenih ali načrtovanih posegov ali območja, ki ga plan zajema.

(6) Ministrstvo v 30 dneh po prejemu obvestila iz prejšnjega odstavka pisno sporoči pripravljavcu plana, ali je treba za plan izvesti celovito presojo vplivov na okolje, pri čemer se o tem predhodno posvetuje tudi s ministrstvi in organizacijami, pristojnimi za področja, na katera bi plan lahko pomembno vplival. Ministrstvo z javnim naznanilom na osrednjem spletnem mestu državne uprave obvesti tudi javnost, ali bo za plan izvedena celovita presoja vplivov na okolje.

(7) Vlada predpiše merila za ocenjevanje pomembnejših vplivov izvedbe plana na okolje iz tretjega odstavka tega člena.

78. člen

(okoljsko poročilo)

(1) Pripravljavec plana, za katerega se izvede celovita presoja vplivov na okolje, mora pred izvedbo celovite presoje vplivov na okolje zagotoviti okoljsko poročilo, v katerem se opredelijo, opišejo in ovrednotijo vplivi izvedbe plana na okolje in možne alternative, ob upoštevanju ciljev in geografskih značilnosti območja, na katerega se plan nanaša.

(2) Okoljsko poročilo mora vsebovati informacije, potrebne za celovito presojo vplivov plana na okolje, pri njegovi pripravi pa se praviloma uporablja obstoječe znanje in postopki vrednotenja ter upošteva vsebina in natančnost plana.

(3) Iz okoljskega poročila mora biti razvidno tudi, kako je pripravljavec pri izdelavi plana upošteval okoljska izhodišča iz 76. člena tega zakona, in predvideni način spremljanja vplivov plana na okolje pri njegovem izvajanju.

(4) Vlada predpiše podrobnejšo vsebino okoljskega poročila.

79. člen

(vsebinjenje)

(1) V posameznem primeru celovite presoje lahko izdelovalec okoljskega poročila izvede vsebinjenje, s katerim podrobneje določi obseg informacij, podatkov in vsebine okoljskega poročila, ter okoljske cilje in kazalce. Pri tem upošteva odločitev ministrstva, v kateri so opredeljene bistvene vsebine vpliva. Pripravljavec plana predlog posreduje ministrstvu in ga zaprosi za mnenje o ustreznosti izhodišč za pripravo okoljskega poročila.

(2) V primeru iz prejšnjega odstavka izdelovalec izvede za enostavne vsebine interno vsebinjenje s strokovnjaki znotraj svoje inštitucije, v primeru kompleksnih vsebin pa izvede razširjeno strokovno vsebinjenje, na katero povabi širši krog strokovnjakov in v kolikor izdelovalec oceni kot potrebno, tudi javnost, ter v okoljskem poročilu podrobneje opredeli njegovo vsebino.

(3) Ministrstvo se pred pripravo mnenja iz petega odstavka tega člena posvetuje z ministrstvi in organizacijami pristojnimi za posamezne zadeve varstva okolja, narave ali varstvo ali rabo naravnih dobrin, podnebnih sprememb, varstvo kulturne dediščine ali krajine ali varstvo zdravja ljudi, ki sodelujejo v celoviti presoji vplivov na okolje. Ta v roku 18 dni podajo mnenje o ustreznosti predloga ali določijo dodatne podatke ali informacije, ki jih je treba upoštevati pri pripravi okoljskega poročila.

(4) Če se ministrstva in organizacije iz prejšnjega odstavka v 18 dneh ne izrečejo o informacijah in podatkih, se šteje, da predlogov za dodatne informacije in podatke, ki naj jih vsebuje okoljsko poročilo, nimajo.

(5) Ministrstvo ob upoštevanju predlogov ministrstev in organizacij iz tretjega odstavka tega člena in po posvetovanju z nosilcem posega pripravi pisno mnenje o potrditvi potrebnega obsega informacij in podatkov ter vsebin okoljskega poročila in ga posreduje nosilcu posega v 21 dneh od prejema njegove zahteve.

80. člen

(mnenje ministrstev in drugih organizacij o okoljskem poročilu in sprejemljivosti vplivov izvedbe plana na okolje)

(1) Pripravljavec posreduje plan in okoljsko poročilo ministrstvu.

(2) Ministrstvo nemudoma pošlje dokumente iz prejšnjega odstavka ministrstvom in drugim organizacijam, ki so glede na vsebino plana pristojne za posamezne zadeve varstva okolja, narave, podnebnih sprememb, varstvo ali rabo naravnih dobrin, krajine, varstvo zdravja ljudi ali varstvo kulturne dediščine, in jih pozove, da v 21 dneh ministrstvu pošljejo pisno mnenje o sprejemljivosti vplivov izvedbe plana na okolje s stališča njihove pristojnosti, ali pisno sporočijo, da okoljsko poročilo ne omogoča presoje vplivov izvedbe plana na okolje in ga je zato treba dopolniti z dodatnimi ali podrobnejšimi informacijami, sicer se šteje, da je okoljsko poročilo ustrezno.

(3) Ministrstvo po pridobitvi pisnih mnenj ali sporočil iz prejšnjega odstavka najkasneje v 30 dneh od prejema dokumentov iz prvega odstavka tega člena obvesti pripravljavca plana o tem, da je okoljsko poročilo ustrezno ali pa zahteva dopolnitev okoljskega poročila z dodatnimi ali s podrobnejšimi informacijami, sicer se šteje, da je okoljsko poročilo ustrezno.

(4) Pripravljavec plana dopolnjeno okoljsko poročilo pošlje ministrstvu, ki ga posreduje ministrstvom in organizacijam iz drugega odstavka tega člena, ki so zahtevale dopolnitev okoljskega poročila, da v 21 dneh od prejema dopolnjenega okoljskega poročila pripravijo pisno mnenje o ustreznosti okoljskega poročila in sprejemljivosti vplivov izvedbe plana na okolje ter ga posredujejo ministrstvu.

(5) Na podlagi mnenj iz prejšnjega odstavka in lastnih ugotovitev ministrstvo pripravi mnenje o ustreznosti dopolnjenega okoljskega poročila in sprejemljivosti vplivov izvedbe plana na okolje. Ministrstvo na podlagi plana in okoljskega poročila preuči sprejemljivost vplivov izvedbe plana na okolje ter o tem pripravi pisno mnenje, ki ga skupaj z mnenji ministrstev in organizacij iz drugega odstavka tega člena pošlje pripravljavcu plana najkasneje v 30 dneh od prejema plana in okoljskega poročila oziroma dopolnjenega okoljskega poročila.

81. člen

(sodelovanje javnosti)

(1) Pripravljavec plana mora po ugotovitvi ustreznosti okoljskega poročila iz prejšnjega člena v postopku sprejemanja plana javnosti omogočiti seznanitev s planom in z okoljskim poročilom ter mnenji v okviru javne razgrnitve, ki traja najmanj 30 dni, ter zagotoviti njihovo javno obravnavo.

(2) Če je sodelovanje javnosti v postopku sprejemanja plana določeno s katerim od zakonov iz drugega odstavka 77. člena tega zakona, se za sodelovanje javnosti upoštevajo tudi določbe tega člena.

(3) V okviru javne razgrnitve ima javnost pravico dajati mnenja in pripombe na plan in okoljsko poročilo. Podana mnenja in pripombe se preučijo in na primeren način upoštevajo. Objavi se stališče do pripomb na okoljsko poročilo in plan.

(4) Javno naznanilo z navedbo kraja in časa javne razgrnitve plana in javne obravnave ter o načinu dajanja mnenj in pripomb pripravljavec plana objavi na krajevno običajen način in na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

82. člen

(čezmejni vplivi na okolje)

(1) Če bi izvedba plana lahko pomembno vplivala na okolje v državi članici, ministrstvo najkasneje hkrati z javnim naznanilom iz prejšnjega člena pošlje plan in okoljsko poročilo pristojnemu organu te države in ga zaprosi, da se v roku 30 dni odloči, ali namerava sodelovati v postopku celovite presoje vplivov izvedbe plana na okolje. V primeru kompleksnih zadev in prošnje države članice, lahko ministrstvo rok podaljša za največ 30 dni. Če država članica ne posreduje odločitve o sodelovanju v postopku celovite presoje vplivov izvedbe plana na okolje v določenem roku, se šteje, da v postopku ne želi sodelovati. Ministrstvo lahko nadaljuje nacionalni postopek, o tem pa obvesti državo članico.

(2) Ministrstvo zagotovi prevod plana in okoljskega poročila in ju pošlje pristojnemu organu države članice in ga zaprosi, da se v določenem roku odloči, ali namerava sodelovati v postopku celovite presoje vplivov izvedbe plana na okolje, tudi če država članica to sama zahteva.

(3) Če država članica obvesti ministrstvo, da namerava sodelovati v postopku celovite presoje vplivov plana na okolje, se ministrstvo in pristojni organ države članice dogovorita o izvedbi javne razgrnitve, tehničnih konzultacijah in o roku, ki je največ 60 dni, v katerem bo država članica ministrstvu posredovala mnenja in pripombe ali o drugih oblikah posvetovanja o zmanjšanju ali odpravi možnih čezmejnih vplivov plana na okolje, če država članica tako zahteva. V primeru kompleksnih zadev in prošnje države članice, lahko ministrstvo rok iz prejšnjega stavka podaljša za največ 30 dni.

(4) Ministrstvo obvesti pripravljavca plana o nameri države članice iz prejšnjega odstavka, rok za sodelovanje javnosti iz prvega odstavka prejšnjega člena pa se nadomesti z rokom iz prejšnjega odstavka, o čemer ministrstvo sprejme poseben sklep, ki ga objavi na način iz četrtega odstavka 81. člena tega zakona.

(5) Če država članica ne posreduje mnenja in pripomb ali se ne udeleži posvetovanja o zmanjšanju ali odpravi možnih čezmejnih vplivov plana na okolje v dogovorjenem roku, ministrstvo nadaljuje postopek, o nadaljevanju pa obvesti državo članico.

(6) Ministrstvo pošlje pripravljavcu plana mnenja in pripombe države članice najkasneje v 15 dneh od njihove pridobitve.

83. člen

(presoja plana države članice)

(1) Če ministrstvo prejme plan in okoljsko poročilo druge države članice, in oceni, da lahko izvedba tega plana pomembno vpliva na okolje v Republiki Sloveniji, tej državi v roku, ki ga ta določi, sporoči, ali želi sodelovati v postopku presoje vplivov plana na okolje.

(2) Če ministrstvo izve za plan iz prejšnjega odstavka, pa od države članice ni prejelo plana in okoljskega poročila, mora od pristojnega organa te države to zahtevati. Ministrstvo po prejemu plana in okoljskega poročila sporoči državi članici, ali želi sodelovati v postopku presoje vplivov izvedbe tega plana na okolje.

(3) Če se ministrstvo odloči za sodelovanje v postopku presoje vplivov izvedbe plana na okolje, ki poteka v državi članici, mora o planu in okoljskem poročilu države članice pridobiti mnenje ministrstev in organizacij iz drugega odstavka 80. člena tega zakona v 30 dneh, in zagotoviti sodelovanje javnosti v skladu z določbami prvega, tretjega in četrtega odstavka 81. člena tega zakona.

(4) Ministrstvo po pridobitvi mnenj ministrstev in organizacij iz prejšnjega odstavka pripravi mnenje o planu države članice in okoljskem poročilu in ga skupaj s pripombami javnosti v dogovorjenem roku pošlje pristojnemu organu države članice.

(5) Ministrstvo se lahko s pristojnim organom države članice dogovori tudi za posvetovanje o zmanjšanju ali odpravi možnih škodljivih vplivov izvedbe plana na okolje v Republiki Sloveniji ter o spremljanju stanja okolja.

84. člen

(potrditev plana)

(1) Pripravljavec plana mora v čim večji meri smiselno upoštevati pisna mnenja in pripombe iz četrtega odstavka 79. člena tega zakona, mnenja in pripombe države članice iz 82. člena tega zakona, mnenja

ministrstev in organizacij iz 80. člena tega zakona, ter mnenja in pripombe javnosti iz 81. člena tega zakona, plan in okoljsko poročilo ustrezno spremeniti ali dopolniti in ju poslati ministrstvu. V plan morajo biti vključeni omilitveni ukrepi iz okoljskega poročila.

(2) Če ministrstvo presodi, da se je plan bistveno spremenil, pozove ministrstva in organizacije iz 80. člena tega zakona, da v 21 dneh pošljejo pisno mnenje o sprejemljivosti vplivov izvedbe plana na okolje s stališča svoje pristojnosti, ministrstvo pa v 30 dneh od prejema plana izda odločbo, s katero potrdi njegove sprejemljivost, če presodi, da so vplivi izvedbe plana na okolje sprejemljivi, ali potrditev zavrne, če presodi, da vplivi izvedbe plana na okolje niso sprejemljivi.

(3) Če je z zakoni iz drugega odstavka 77. člena tega zakona za plan, ki se sprejeme na njihovi podlagi pred njegovim sprejetjem predpisana pridobitev soglasja ministra, se odločba iz prejšnjega odstavka, s katero je bilo presojeno, da so vplivi izvedbe plana na okolje sprejemljivi, šteje kot soglasje.

(4) Če je pripravljavec plana državni organ, odloči o pritožbi zoper odločbo iz drugega odstavka tega člena Vlada.

(5) Če je pripravljavec plana pristojni organ občine, pritožba proti odločbi iz drugega odstavka ni dovoljena, mogoče pa je začeti upravni spor.

85. člen

(obvestilo o sprejetem planu)

(1) Pripravljavec plana mora o njegovem sprejemu obvestiti pristojna ministrstva in organizacije iz drugega odstavka 79. člena tega zakona, na način iz četrtega odstavka 81. člena tega zakona pa tudi javnost.

(2) Obvestilo iz prejšnjega odstavka vsebuje zlasti:

1. opis vključenosti okoljevarstvenih zahtev v plan,
2. upoštevanje mnenj in pripomb iz postopka celovite presoje vplivov izvedbe plana na okolje,
3. razloge za sprejete odločitve glede na možne alternative in
4. opis načina spremljanja vplivov na okolje pri izvajanju plana.

(3) Ministrstvo o sprejemu plana obvesti državo članico iz 82. člena tega zakona.

86. člen

(spremljanje izvajanja plana)

Če ministrstvo na podlagi spremljanja stanja okolja iz 146. člena tega zakona ali na drug način, predviden v okoljskem poročilu, ugotovi, da je zaradi izvajanja plana prišlo do nepredvidenih škodljivih vplivov na okolje, mora o tem obvestiti pripravljavca plana in v skladu s svojimi pristojnostmi zagotoviti njihovo zmanjšanje ali odpravo.

87. člen

(kakovost okoljskega poročila)

(1) Ministrstvo spodbuja zagotavljanje kakovosti okoljskih poročil iz 78. člena tega zakona zlasti tako, da:

1. objavlja katalog strokovnih znanj, priporočil in smernic za izdelavo poročil na osrednjem spletnem mestu državne uprave;
2. najmanj enkrat na dve leti organizira usposabljanje za izdelovalce okoljskih poročil iz prvega odstavka tega člena in ministrstva ter organizacije iz drugega odstavka 80. člena tega zakona in

3. izvaja druge naloge.

(2) Ministrstvo na osrednjem spletnem mestu državne uprave vodi evidenco oseb, ki so izdelale okoljska poročila iz prvega odstavka tega člena.

(3) Ministrstvo na osrednjem spletnem mestu državne uprave objavi kopijo pravnomočne odločitve iz 84. člena tega zakona.

IV. POSEGI V OKOLJE

1. Presoja vplivov na okolje in okoljevarstveno soglasje

88. člen

(presoja vplivov na okolje in okoljevarstveno soglasje)

(1) Pred začetkom izvajanja posega, ki lahko pomembno vpliva na okolje, je treba izvesti presojo njegovih vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje ministrstva.

(2) Pred začetkom izvajanja posega, ki lahko pomembno vpliva na okolje in vključuje gradnjo, za katero je treba pridobiti gradbeno dovoljenje po predpisih o graditvi, je potrebno pridobiti integralno gradbeno dovoljenje v skladu z zakonom, ki ureja graditev.

89. člen

(presoja vplivov na okolje)

(1) V postopku presoje vplivov na okolje se ugotovijo in ocenijo dolgoročni, kratkoročni, posredni ali neposredni vplivi nameravanega posega v okolje na človeka, tla, vodo, zrak, biotsko raznovrstnost in naravne vrednote, podnebje in krajino, pa tudi na človekovo nepremično premoženje in kulturno dediščino, ter njihova medsebojna razmerja.

(2) Za določene vrste posegov v okolje je zaradi njihove velikosti, obsega, lokacije ali drugih značilnosti, ki lahko vplivajo na okolje, presoja vplivov na okolje obvezna.

(3) Za določene vrste posegov v okolje, pri katerih se zaradi značilnosti nameravanega posega ali njegove lokacije lahko pričakujejo pomembni škodljivi vplivi na okolje, ministrstvo izvede predhodni postopek iz 90. člena tega zakona, v katerem ugotovi, ali je presoja vplivov obvezna tudi za te posege.

(4) Vlada predpiše vrste posegov iz drugega in tretjega odstavka tega člena.

(5) Določbe tega zakona se ne uporabljajo za projekte ali dele projektov, ki so namenjeni izključno obrambi in za projekte, katerih edini namen je odziv na naravne in druge nesreče iz predpisa o naravnih in drugih nesrečah, kadar bi imela takšna uporaba škodljiv učinek na te namene.

90. člen

(predhodni postopek)

(1) Nosilec nameravanega posega v okolje iz tretjega odstavka prejšnjega člena mora od ministrstva z vlogo zahtevati, da ugotovi, ali je za nameravani poseg v okolje, predpisan s predpisom iz četrtega odstavka prejšnjega člena, treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje ali integralno gradbeno dovoljenje v skladu z zakonom, ki ureja graditev. Ministrstvo lahko v primeru iz prejšnjega stavka začne postopek predhodne presoje tudi po uradni dolžnosti, če izve ali je obveščeno o nameravani izvedbi posega v okolje ali spremembe posega v okolje, pa zahteva za začetek

predhodnega postopka ali vloga za pridobitev okoljevarstvenega soglasja ali integralnega gradbenega dovoljenja ni bila vložena.

(2) Nosilec nameravanega posega v okolje mora zahtevi iz prejšnjega odstavka priložiti opis tega posega, okolja ali delov okolja, za katere obstoja verjetnost, da bo poseg nanje vplival, in opis možnih pomembnih škodljivih vplivov nameravanega posega na okolje ali dele okolja. Zahteva iz prejšnjega odstavka lahko vsebuje opis ukrepov, predvidenih za zmanjšanje ali preprečevanje pomembnih škodljivih vplivov na okolje.

(3) Ministrstvo lahko nosilca nameravanega posega v okolje pozove, da zahtevo iz prvega odstavka tega člena dopolni, pri čemer mora navesti razloge za zahtevane dopolnitve. Nosilec nameravanega posega je dolžan v določenem roku, ki se lahko na njegovo zahtevo podaljša, pripraviti dopolnitev. Če nosilec nameravanega posega zahteve iz prejšnjega stavka ne dopolni, se šteje, da je od nameravanega posega odstopil, ministrstvo pa postopek ustavi. Če nosilec posega kljub ustavitvi postopka iz prejšnjega stavka namerava izvesti poseg, mora ponovno vložiti zahtevo iz prvega odstavka tega člena.

(4) Pri ugotovitvi iz prvega odstavka tega člena ministrstvo upošteva merila, ki se nanašajo na značilnosti nameravanega posega v okolje, njegovo lokacijo in značilnosti možnih vplivov posega na okolje, ter, kjer je to ustrezno, rezultate morebitnih že izvedenih presoj v skladu s tem zakonom in s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave, varstvo voda, varstvo kulturne dediščine, varstvo gozdov in sevalno varnost.

(5) Ministrstvo odloči, da je presoja vplivov na okolje potrebna, če ugotovi, da bi nameravani poseg lahko imel pomembne škodljive vplive na okolje.

(6) Vlada podrobneje predpiše, kaj se šteje za pomembne škodljive vplive na okolje. Ne glede na prejšnji stavek se za presojo sprejemljivosti in določitev pomembnih škodljivih vplivov na varovana območja uporablja metodologija za presojo sprejemljivosti, ki je določena s predpisi o ohranjanju narave.

(7) Ministrstvo zagotovi javnosti vpogled v vlogo za predhodni postopek za nameravane posege iz tretjega odstavka 89. člena tega zakona tako, da jo skupaj z javnim naznanilom objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave in zainteresirani javnosti zagotovi pravico do sodelovanja z dajanjem mnenj in pripomb v 30 dneh od dneva objave. V tem postopku imata nevladna organizacija iz prvega odstavka 237. člena tega zakona ter civilna iniciativa iz druge alineje 18.2. točke prvega odstavka 3. člena tega zakona položaj stranskega udeleženca, če sta vložili zahtevo za vstop v postopek v 30 dneh od dneva objave iz prejšnjega stavka, pri čemer mora biti sestavni del zahteve za vstop v postopek tudi podatek o varnem elektronskem predalu, na katerega jima bo ministrstvo vročalo dokumente. V primeru iz prejšnjega stavka se šteje, da je bila vročitev dokumentov opravljena v treh delovnih dneh po oddaji dokumentov v varni elektronski predal iz prejšnjega stavka. Če je zahteva za vstop v postopek za izdajo odločbe iz osmega odstavka tega člena vložena zunaj roka, se s sklepom zavrže.

(8) Ministrstvo o ugotovitvi iz prvega odstavka tega člena izda odločbo v dveh mesecih po prejemu popolne vloge. V odločbi ugotovi, ali ima poseg v okolje verjetno pomembne škodljive vplive na okolje in je za nameravani poseg treba izvesti presojo vplivov na okolje in glede tega navede glavne razloge za odločitev. Če ugotovi, da presoja vplivov na okolje ni potrebna, v odločbi navede, da je nameravani poseg sprejemljiv ob upoštevanju ukrepov, predvidenih za zmanjšanje ali preprečevanje pomembnih škodljivih vplivov na okolje, če so ti sestavni del vloge nosilca nameravanega posega, pri čemer izpostavi glavne razloge za odločitev ter morebitne značilnosti projekta in ukrepe, predvidene za zmanjšanje ali preprečevanje pomembnih škodljivih vplivov na okolje. Ministrstvo v primeru, da je nameravani poseg v očitnem nasprotju s predpisi, vlogo zavrne in utemelji razloge za takšno odločitev. Vsebino odločbe podrobneje določa predpis iz enajstega odstavka 100. člena tega zakona. Ministrstvo pošlje odločbo pristojni inšpekciji in občini, na območju katere se nahaja nameravani poseg.

(9) Ministrstvo v primeru, da nosilec nameravanega posega vloži zahtevo za izvedbo predhodnega postopka za nameravani poseg, ki ni poseg iz predpisa iz četrtega odstavka 89. člena tega zakona, vlogo s sklepom zavrže in utemelji razloge za takšno odločitev. Za vlogo iz prejšnjega stavka se ne uporabljajo določbe iz sedmega odstavka tega člena.

(10) Odločba se objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave. Odločba mora biti javno objavljena vsaj pet let.

(11) Zoper odločbo iz osmega odstavka tega člena ni pritožbe, dopusten pa je upravni spor. O tožbi iz prejšnjega stavka mora sodišče odločiti prednostno. Za zagotavljanje dostopa do pravnega varstva zainteresirani javnosti se smiselno uporabljajo določbe iz 103. člena tega zakona.

(12) Če je po začetku izvedbe posega ali po njegovi izvedbi s pravnomočno sodbo ugotovljeno, da bi moral nosilec nameravanega posega za njegovo izvedbo pridobiti okoljevarstveno soglasje, mora nosilec posega vložiti vlogo za pridobitev okoljevarstvenega soglasja v skladu s 95. členom tega zakona ali vlogo za spremembo oziroma dopolnitev integralnega gradbenega dovoljenja v skladu z zakonom, ki ureja graditev. Ministrstvo mu v upravni odločbi, izdani na podlagi vloge iz prejšnjega stavka, naloži izvedbo ukrepov, s katerimi se preprečijo, zmanjšajo ali odstranijo vplivi posega na okolje ali, če ugotovi, da je poseg kljub tem in izravnalnim ukrepom, nesprejemljiv, zavrne izdajo okoljevarstvenega soglasja in nosilcu naloži odpravo posledic posega.

(13) Ne glede na določbe prejšnjih odstavkov ministrstvo začne s postopkom presoje vplivov na okolje, če nosilec posega iz tretjega odstavka prejšnjega člena vloži vlogo za izdajo okoljevarstvenega soglasja v skladu s 92. členom tega zakona in ministrstvo v skladu s četrtim odstavkom tega člena ugotovi, da je za nameravani poseg treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje.

(14) Odločba iz osmega odstavka tega člena preneha veljati, če se poseg, za katerega je bila izdana, ne začne izvajati v petih letih po njegovi pravnomočnosti. Če je za poseg treba pridobiti gradbeno dovoljenje po predpisih o graditvi objektov, odločba iz petega odstavka tega člena preneha veljati, če zahteva za izdajo integralnega gradbenega dovoljenja ni vložena v petih letih po njegovi pravnomočnosti.

(15) Vlada predpiše vrsto in obseg podatkov iz drugega odstavka tega člena, ki jih mora nosilec posega nameravanega posega v okolje predložiti ministrstvu v zahtevi iz prvega odstavka tega člena, in podrobnejša merila iz četrtega odstavka tega člena.

(16) Nosilec nameravanega posega mora začetek izvedbe posega, za katerega je bila izdana odločba iz predhodnega postopka, da presoja vplivov na okolje ni potrebna, prijaviti pristojni okoljski inšpekciji najkasneje osem dni pred začetkom izvedbe posega.

(17) Ministrstvo lahko v primeru vstopa stranskega udeleženca v predhodni postopek podaljša rok iz osmega odstavka tega člena za odločitev iz šestega odstavka tega člena za največ en mesec.

91. člen

(predhodna informacija)

(1) Nosilec nameravanega posega iz 88. člena tega zakona, ki mora pred začetkom izvajanja posega, ki lahko pomembno vpliva na okolje, pridobiti okoljevarstveno soglasje ministrstva ali integralno gradbeno dovoljenje v skladu z zakonom, ki ureja graditev, lahko pred začetkom postopka presoje vplivov na okolje od ministrstva zahteva informacijo o obsegu in vsebini poročila o vplivih izvedbe nameravanega posega na okolje.

(2) Nosilec nameravanega posega iz prejšnjega odstavka mora za pridobitev informacije predložiti idejno zasnovo za pridobitev projektnih in drugih pogojev nameravanega posega po predpisih o graditvi objektov, če gre za gradnjo, ali podatke o njegovi namembnosti in bistvenih značilnostih, če ne gre za gradnjo. Nosilec nameravanega posega iz prejšnjega odstavka lahko za pridobitev informacije zahteva tudi ustno predstavitev idejne zasnove nameravanega posega ali njegovih bistvenih značilnostih ministrstvu. Ministrstvo v primeru iz prejšnjega stavka omogoči ustno predstavitev najkasneje v roku 15 dni od prejema zahteve.

(3) Ministrstvo dokumentacijo iz prejšnjega odstavka pošlje ministrstvom in drugim organizacijam, ki so glede na nameravani poseg pristojne za posamezne zadeve varstva okolja, naravo ali varstvo ali rabo naravnih dobrin ali varstvo kulturne dediščine ali varstva krajine, ali varstvo zdravja ljudi, da se izrečejo o tem, katere podatke naj vsebuje poročilo iz prvega odstavka tega člena, da bodo lahko dale mnenje o vplivih nameravanega posega na okolje s stališča svoje pristojnosti.

(4) Ministrstva in organizacije iz prejšnjega odstavka se v 15 dneh izrečejo o podatkih, sicer se šteje, da predlogov za dodatne podatke, ki naj jih vsebuje poročilo o vplivih na okolje, nimajo.

(5) Ministrstvo ob upoštevanju predlogov ministrstev in organizacij iz tretjega odstavka tega člena pripravi pisno informacijo iz prvega odstavka tega člena, ki vključuje vse informacije, ki jih je za pripravo poročila smiselno zahtevati, in jo posreduje nosilcu posega v 30 dneh od prejema njegove zahteve, če gre za napravo iz 126. člena tega zakona ali za drug poseg, in v 60 dneh, če gre za napravo iz 110. člena tega zakona ali obrat iz 131. člena tega zakona.

(6) Ne glede na informacijo iz prejšnjega odstavka lahko ministrstvo v postopku presoje vplivov na okolje od nosilca nameravanega posega zahteva dodatne podatke o nameravanem posegu in njegovih vplivih na okolje.

92. člen

(vloga za izdajo okoljevarstvenega soglasja)

Nosilec nameravanega posega iz 88. člena tega zakona mora ministrstvo za izdajo okoljevarstvenega soglasja zaprositi z vlogo in priložiti projekt nameravanega posega iz 93. člena tega zakona ter poročilo o vplivih na okolje iz 94. člena tega zakona.

93. člen

(projekt nameravanega posega v okolje)

(1) Nosilec nameravanega posega mora za presojo vplivov na okolje zagotoviti projekt nameravanega posega v okolje (v nadaljnjem besedilu: projekt), ki je sestavni del vloge iz 92. člena tega zakona.

(2) Če je za izvedbo nameravanega posega iz prejšnjega odstavka potrebna gradnja po predpisih o graditvi objektov, se kot projekt iz prvega odstavka šteje projektna dokumentacijo za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja, izdelana skladno s predpisi, ki urejajo graditev.

(3) Če za izvedbo nameravanega posega iz prvega odstavka tega člena ni potrebna gradnja po predpisih o graditvi objektov, se kot projekt iz prvega odstavka tega člena šteje projekt za izvedbo posega v okolje, izdelan skladno s predpisi, ki urejajo posamezno vrsto posegov v okolje.

(4) Če je za izvedbo nameravanega posega iz prvega odstavka tega člena potrebna izvedba investicijskih vzdrževalnih del ali vzdrževalnih del v javno korist, se kot projekt iz prvega odstavka tega člena šteje projekt za izvedbo posega v okolje, izdelan skladno s predpisi, ki urejajo posamezno vrsto investicijskih vzdrževalnih del in vzdrževalnih del v javno korist.

(5) Če nameravani poseg iz prvega odstavka tega člena ni poseg iz drugega, tretjega ali četrtega odstavka tega člena, projekt iz prvega odstavka tega člena vsebuje:

1. podatke o nosilcu nameravanega posega in lokaciji posega,

2. opis posega, vključno z opisom sprememb, če gre za spremembo obstoječega posega,

3. opredelitev vrste in količine emisij in odpadkov, ki bodo nastali zaradi posega,

4. grafični ali shematski prikaz tehnoloških enot ali drugih sestavin posega,

5. grafični ali shematski prikaz virov emisij,

6. procesna shema ali okvirni terminski prikaz posameznih del za izvedbo posega, če poseg ne vključuje tehnoloških postopkov.

94. člen

(poročilo o vplivih na okolje)

(1) Presoja vplivov na okolje se izvede na podlagi poročila o vplivih nameravanega posega na okolje (v nadaljnjem besedilu: poročilo o vplivih na okolje).

(2) Poročilo o vplivih na okolje mora vsebovati zlasti:

1. opis obstoječega stanja okolja, vključno z obstoječimi obremenitvami,
2. opis nameravanega posega, vključno s podatki o njegovem namenu, kraju in velikosti,

3. opis predvidenih ukrepov za preprečitev, zmanjšanje in, če je to mogoče, odpravo ali izravnavo pomembnejših škodljivih vplivov na okolje,
4. podatke, potrebne za ugotovitev in oceno glavnih vplivov nameravanega posega na okolje, ugotovitev ali oceno glavnih vplivov nameravanega posega na okolje in njihovo ovrednotenje,
5. pregled najpomembnejših alternativ, ki jih je nosilec posega proučil, z navedbo razlogov za izbrano rešitev, zlasti glede vplivov na okolje,
6. po potrebi določitev predloga monitoringa, ki je prilagojen naravi, lokaciji in velikosti projekta ter pomenu njegovega vpliva na okolje in
7. poljudni povzetek poročila, ki je razumljiv javnosti.

(3) Pri pripravi poročila iz prejšnjega odstavka se praviloma uporabljajo dostopni podatki in najboljša razpoložljiva znanja. Poročilo o vplivih na okolje mora temeljiti na predhodni informaciji iz 91. člena tega zakona, če je bila ta izdana.

(4) Ministrstva in drugi pristojni organi in organizacije morajo nosilcu nameravanega posega zagotoviti dostop do podatkov, ki so potrebni za izdelavo poročila o vplivih na okolje, če z njimi razpolagajo.

(5) Vlada predpiše podrobnejšo vsebino poročila iz prvega odstavka tega člena in način njegove priprave.

(6) Če gre za nameravani poseg na varovanem območju po predpisih o ohranjanju narave ali bi na to območje lahko vplival, se pri pripravi poročila uporabljajo tudi določbe predpisa, ki ureja presojo sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja.

95. člen

(kakovost poročila o vplivih na okolje)

(1) Ministrstvo spodbuja zagotavljanje kakovosti poročil o vplivih na okolje iz prejšnjega člena zlasti tako, da:

1. objavlja katalog strokovnih znanj, priporočil in smernic za izdelavo poročil na osrednjem spletnem mestu državne uprave;
2. najmanj enkrat na dve leti organizira usposabljanje za izdelovalce poročil iz prvega odstavka tega člena in ministrstva ter organizacije iz prvega odstavka 96. člena tega zakona in
3. izvaja druge naloge.

(2) Ministrstvo na osrednjem spletnem mestu državne uprave vodi evidenco oseb, ki so izdelale poročila iz prvega odstavka tega člena.

96. člen

(mnenje občin, ministrstev in drugih organizacij o poročilu o vplivih na okolje in sprejemljivosti vplivov izvedbe posega v okolje)

(1) Ministrstvo najkasneje v petih delovnih dneh po prejemu vloge iz 92. člena tega zakona preveri formalno popolnost vloge za izdajo okoljevarstvenega soglasja. Ministrstvo mora najkasneje v treh delovnih dneh po ugotovitvi, da je vloga iz 92. člena tega zakona formalno popolna, vlogo poslati občini, na območju katere bo izveden nameravani poseg, da se opredeli glede skladnosti z občinskimi prostorskimi izvedbenimi akti, ter ministrstvom in organizacijam iz tretjega odstavka 91. člena tega zakona (v nadaljnjem besedilu: mnenjedajalci) ter jih pozove, da se v 21 dneh od prejema poziva opredelijo, ali je:
1. nameravani poseg v okolje v delu, ki se nanaša na pristojnost mnenjedajalca, sprejemljiv,
2. nameravani poseg v okolje sprejemljiv z vidika njihove pristojnosti pod pogojem, da nosilec posega projekt iz 93. člena tega zakona ali poročilo o vplivih na okolje iz 95. člena tega zakona dopolni z dodatnimi ukrepi za preprečitev in odpravo ali zmanjšanje ali izravnavo pomembnejših škodljivih vplivov na okolje, ali z dodatnimi ali podrobnejšimi informacijami,

3. nameravani poseg v okolje z vidika njihove pristojnosti ni sprejemljiv.

(2) Mnenje mora jasno izražati stališča mnenjedajalca in mora biti strokovno in pravno utemeljeno ter obrazloženo.

(3) Če mnenje ni bilo izdano v roku iz prvega odstavka tega člena, ministrstvo pozove mnenjedajalca, da mnenje predloži v roku osmih dni. V primeru, da mnenjedajalec tudi v tem roku mnenja ne izda, ministrstvo odloči s pomočjo mnenja pristojnega organa za nadzor nad mnenjedajalcem ali s pomočjo izvedenca ustrezne stroke. Stroške izvedenca v celoti krije mnenjedajalec.

(4) V primeru nejasnih, nepopolnih mnenj, mnenj, ki so v očitnem neskladju s predpisi, ki so podlaga za izdajo mnenja, ali mnenj, ki nimajo ustrezne pravne podlage, ministrstvo zahteva dopolnitev takšnih mnenj v roku osmih dni. V primeru neuspešne dopolnitve mnenj, ministrstvo odloči po naslednjem vrstnem redu:

1. s pomočjo mnenja pristojnega organa za nadzor nad mnenjedajalcem, ali
2. s pomočjo izvedenca, pri čemer stroške izvedenca v celoti krije mnenjedajalec, ali
3. odloči brez mnenja samo.

(5) V primeru, da iz mnenja mnenjedajalca izhaja, da je poseg sprejemljiv, projekt in poročilo o vplivih na okolje v delu, ki se nanaša na pristojnost mnenjedajalca pa vsebinsko ustrezna, ministrstvo takoj po prejemu mnenj ali po poteku roka iz tretjega in četrtega odstavka preuči ustreznost projekta in poročila o vplivih na okolje. V primeru, da tudi samo ugotovi, da je poseg sprejemljiv, projekt in poročilo o vplivih na okolje pa ustrezna, pripravi osnutek okoljevarstvenega soglasja in nadaljuje postopek v skladu s 97. členom tega zakona.

(6) V primeru, da iz mnenja mnenjedajalca izhaja, da je treba dopolniti projekt ali poročilo o vplivih na okolje z dodatnimi ukrepi za preprečitev, zmanjšanje ali odpravo ali izravnavo pomembnejših škodljivih vplivov na okolje, ali z dodatnimi ali podrobnejšimi informacijami, ali če to samo ugotovi, ministrstvo pozove nosilca nameravanega posega, da se do teh zahtev opredeli.

(7) V primeru, da je mnenjedajalec hkrati tudi nosilec nameravanega posega v okolje in v primeru, da mnenja zahtevajo med seboj nasprotujočo si dopolnitev, ministrstvo o ustrezni vsebinski dopolnitvi odloči po naslednjem vrstnem redu:

1. s pomočjo mnenja pristojnega organa za nadzor nad mnenjedajalcem, ali
2. s pomočjo izvedenca, ali
3. o pomembnem vprašanju izvede ustno obravnavo, ali
4. odloči samo.

(8) V primeru iz četrtega in sedmega odstavka tega člena je treba glede skladnosti s predpisi o ohranjanju narave, za presojo sprejemljivosti uporabiti metodologijo za presojo sprejemljivosti, določeno v predpisih o ohranjanju narave, in se prepričati, da nameravani poseg ne bo škodljivo vplival na varstvene cilje varovanih območij, njihovo celovitost in povezanost.

(9) Ministrstvo na podlagi opredelitev nosilca nameravanega posega iz šestega odstavka tega člena:
1. upošteva pravno in strokovno utemeljene opredelitve nosilca nameravanega posega glede zahtev iz šestega odstavka ter ustrezno spremeni zahtevo za dopolnitev projekta ali poročila o vplivih na okolje, ali od nosilca nameravanega posega ne zahteva dopolnitve projekta ali poročila o vplivih na okolje, ali
2. ne upošteva pravno in strokovno neutemeljene opredelitve nosilca nameravanega posega glede zahtev iz šestega odstavka tega člena ter od nosilca nameravanega posega zahteva dopolnitev projekta ali poročila o vplivih na okolje v skladu z zahtevami iz mnenj mnenjedajalcev ali lastnimi zahtevami.

(10) Ministrstvo v skladu:
1. s 1. točko prejšnjega odstavka in po potrebi dopolnjenega projekta ali poročila o vplivih na okolje, pripravi osnutek okoljevarstvenega soglasja in nadaljuje postopek v skladu s 97. členom tega zakona,
2. z 2. točko prejšnjega odstavka pozove nosilca nameravanega posega, da projekt in poročilo o vplivi na okolje dopolni skladno z zahtevami mnenjedajalca ali lastnimi zahtevami.

(11) Po prejemu ustrezno dopolnjenega projekta in poročila o vplivih na okolje skladno z 2. točko prejšnjega odstavka ministrstvo pripravi osnutek okoljevarstvenega soglasja in nadaljuje postopek v skladu s 97. členom tega zakona.

(12) V primeru, da iz mnenja mnenjedajalca izhaja, da nameravani poseg v okolje z vidika njegove pristojnosti ni sprejemljiv, ministrstvo pozove nosilca nameravanega posega, da se do takšnega mnenja opredeli. Ministrstvo na podlagi opredelitev nosilca nameravanega posega:
1. ne upošteva mnenja mnenjedajalca, v primeru, da iz pravno in strokovno utemeljenih opredelitev nosilca nameravanega posega ter predpisov, ki so podlaga za izdajo mnenja, izhaja, da mnenje mnenjedajalca nima ustrezne pravne podlage ali je v očitnem neskladju s predpisi, ki so podlaga za izdajo mnenja, ali
2. zavrne pravno in strokovno neutemeljene opredelitve nosilca nameravanega posega in pri odločanju o izdaji okoljevarstvenega soglasja upošteva mnenje mnenjedajalca.

(13) Ministrstvo v skladu s 1. točko prejšnjega odstavka in po potrebi dopolnjenega projekta ali poročila o vplivih na okolje, če ju nosilec posega v okviru priprave opredelitev sam dopolni, pripravi osnutek okoljevarstvenega soglasja in nadaljuje postopek v skladu s 97. členom tega zakona.

(14) Ministrstvo v skladu z 2. točko enajstega odstavka tega člena in po potrebi dopolnjenega projekta ali poročila o vplivih na okolje, če ju nosilec nameravanega posega v okviru priprave opredelitev sam ustrezno dopolni, tako da je nameravani poseg sprejemljiv, poročilo o vplivih na okolje in projekt pa ustrezna, pripravi osnutek okoljevarstvenega soglasja in nadaljuje postopek v skladu s 97. členom tega zakona, ali zavrne izdajo okoljevarstvenega soglasja, če niso izpolnjeni pogoji za njegovo izdajo iz drugega odstavka 100. člena tega zakona.

(15) Če ministrstvo po pridobitvi mnenja pristojnega mnenjedajalca za varstvo narave ugotovi, da bi izvedba nameravanega posega na varovana območja povzročila bistvene ali uničujoče vplive, o ugotovitvi pisno obvesti nosilca nameravanega posega. Ta lahko najpozneje v 90 dneh po vročitvi obvestila predlaga uvedbo postopka prevlade druge javne koristi nad javno koristjo ohranjanja narave (v nadaljnjem besedilu: prevlada javne koristi) po predpisih o ohranjanju narave.

(16) Če je predlog za prevlado javne koristi podan med postopkom izdaje okoljevarstvenega soglasja, ministrstvo prekine postopek do rešitve predhodnega vprašanja prevlade javne koristi.

(17) Vlada podrobneje predpiše način priprave mnenj mnenjedajalcev iz prvega odstavka tega člena.

(18) Ministrstvo nosilca nameravanega posega sproti obvešča o vseh procesnih dejanjih v zvezi z njegovo vlogo.

97. člen

(obveščanje javnosti in pravica zainteresirane javnosti do sodelovanja)

(1) Ministrstvo po tem, ko ugotovi, da je poseg sprejemljiv z vidika pristojnosti mnenjedajalcev in ministrstva, projekt iz 93. člena tega zakona in poročilo o vplivih na okolje iz 94. člena tega zakona pa ustrezna, obvesti javnost o začetem postopku presoje vplivov nameravanega posega v okolje.

(2) Ministrstvo z javnim naznanilom na krajevno običajen način in z objavo na osrednjem spletnem mestu državne uprave obvesti javnost zlasti o:

1. dejstvu, da je za nameravani poseg v okolje potrebna presoja vplivov na okolje,
2. vlogi za izdajo okoljevarstvenega soglasja za nameravani poseg v okolje,
3. organu, ki bo izdal okoljevarstveno soglasje, posredoval zahtevane podatke o nameravanem posegu v okolje in sprejemal mnenja in pripombe,
4. kraju, kjer bo mogoč vpogled javnosti v vlogo za pridobitev okoljevarstvenega soglasja, projekt iz 92. člena tega zakona, poročilo o vplivih na okolje, mnenja iz prvega odstavka 96. člena tega zakona in osnutek okoljevarstvenega soglasja,
5. možnosti in načinu dajanja mnenj, predlogov in pripomb zainteresirane javnosti,
6. možnosti pridobitve statusa stranskega udeleženca v postopku presoje vplivov na okolje,
7. času trajanja javne razgrnitve, ki ne sme biti krajši od 30 dni.

(3) Zainteresirana javnost ima v času trajanja javne razgrnitve pravico do sodelovanja v tem postopku. Pravica iz prejšnjega stavka zajema pravico dajati mnenja, predloge in pripombe v zvezi z nameravanim posegom in sicer glede ugotavljanja dejanskega stanja, upoštevanja pravil upravnega postopka ter glede upoštevanja materialnih predpisov, vključno s predlogi ukrepov za preprečevanje in odpravo ali zmanjševanje pomembnih škodljivih vplivov na okolje ali za njihovo izravnavo.

(4) Po prejemu mnenj, predlogov in pripomb iz prejšnjega odstavka ministrstvo o teh mnenjih, pripombah in predlogih seznani nosilca nameravanega posega in izvede javno obravnavo, na katero povabi zainteresirano javnost, ki je v okviru javne razgrnitve posredovala mnenja, pripombe in predloge, in nosilca nameravanega posega. Ministrstvo povabi zainteresirano javnost na javno obravnavo z javnim naznanilom na krajevno običajen način in z objavo na osrednjem spletnem mestu državne uprave najmanj 15 dni pred izvedbo javne obravnave, pri čemer mora zainteresirana javnost, ki se namerava javne obravnave udeležiti, ministrstvu najkasneje 8 dni pred izvedbo javne obravnave potrditi svojo udeležbo. Ne glede na prejšnji stavek ministrstvo povabi zainteresirano javnost, ki ima položaj stranskega udeleženca, z vročitvijo vabila, pri čemer se za vročitev vabila nevladnim organizacijam iz prvega odstavka 237. člena tega zakona ter civilni iniciativi iz druge alineje 18.2. točke prvega odstavka 3. člena tega zakona uporablja določba iz četrtega odstavka 102. člena tega zakona.

(5) Na javni obravnavi iz prejšnjega odstavka zainteresirana javnost mnenja, predloge in pripombe, ki jih je posredovala v okviru javne razgrnitve iz tretjega odstavka tega člena, predstavi in jih utemelji, nosilec nameravanega posega pa se lahko do njih opredeli. Ministrstvo lahko izvede javno obravnavo iz prejšnjega odstavka z osebno udeležbo ali preko spleta na daljavo. Javna obravnava se v celoti snema, zvočni posnetek pa se priloži zapisniku.

(6) Na podlagi izvedene javne obravnave iz prejšnjega odstavka ministrstvo pozove nosilca nameravanega posega, da se do mnenj, predlogov in pripomb zainteresirane javnosti pisno opredeli in po potrebi dopolni poročilo o vplivih na okolje s predlaganimi ukrepi za preprečevanje in odpravo ali zmanjševanje pomembnih škodljivih vplivov na okolje ali za njihovo izravnavo, ki jih je podala zainteresirana javnost.

98. člen

(čezmejni vplivi na okolje)

(1) Če bi nameravani poseg lahko pomembno vplival na okolje v državi članici, ministrstvo najkasneje hkrati z javnim naznanilom iz prejšnjega člena pošlje pristojnemu organu te države obvestilo, ki vsebuje:

1. opis nameravanega posega in razpoložljive podatke o njegovih možnih čezmejnih vplivih na okolje,
2. vlogo za pridobitev okoljevarstvenega soglasja, projekt iz 92. člena tega zakona, poročilo o vplivih na okolje, mnenja iz prvega odstavka 96. člena tega zakona in osnutek okoljevarstvenega soglasja in
3. podatke o roku, v katerem naj država članica obvesti ministrstvo, ali želi sodelovati v postopku presoje nameravanega posega v okolje, pri čemer ta rok ne sme biti daljši od 30 dni.

(2) Rok iz 3. točke prejšnjega odstavka se lahko na prošnjo države članice podaljša za največ 30 dni.

(3) Ministrstvo pošlje obvestilo iz prejšnjega odstavka pristojnemu organu države članice, tudi če država članica to sama zahteva.

(4) Če država članica obvesti ministrstvo, da želi sodelovati v postopku presoje vplivov na okolje, se ministrstvo s pristojnim organom te države dogovori o razumnem roku in načinu posvetovanja o zmanjšanju ali odpravi možnih škodljivih čezmejnih vplivov na okolje ter spremljanju stanja in mu pošlje vse potrebne podatke, če niso bili že posredovani v skladu s prvim odstavkom tega člena. Če ni dogovorjen drug način posvetovanja, ministrstvo državi članici predlaga rok za posredovanje mnenja o nameravanem posegu.

(5) Rok iz prejšnjega odstavka se ne šteje v rok za izdajo okoljevarstvenega soglasja.

(6) Pred posredovanjem gradiva državi članici nosilec nameravanega posega zagotovi prevod v uradni jezik države članice. Šteje se, da je vloga za čezmejni postopek popolna, ko je zagotovljen prevod gradiva.

99. člen

(presoja posega v državi članici)

(1) Če ministrstvo prejme od države članice obvestilo o nameravanem posegu v okolje na njenem ozemlju in oceni, da ta poseg lahko pomembno vpliva na okolje v Republiki Sloveniji, tej državi v roku, ki ga ta določi, sporoči, ali želi sodelovati v postopku presoje vplivov tega posega na okolje.

(2) Če ministrstvo izve za nameravani poseg v okolje iz prejšnjega odstavka, pa o njem od države članice ni prejelo obvestila, mora od pristojnega organa te države to zahtevati. Ministrstvo po prejemu obvestila državi članici sporoči, ali želi sodelovati v postopku presoje vplivov tega posega na okolje.

(3) Če se ministrstvo odloči za sodelovanje v postopku presoje vplivov na okolje v državi članici, mora o dokumentaciji in podatkih v zvezi z nameravanim posegom, ki jih je pridobilo od države članice, pridobiti mnenja ministrstev in drugih organov, pristojnih za posamezne zadeve varstva okolja, ohranjanja narave ali rabo naravnih dobrin ter kulturne dediščine in zagotoviti sodelovanje zainteresirane javnosti, v skladu z določbami 97. člena tega zakona. Podatke v zvezi z nameravanim posegom ministrstvo v desetih dneh od prejema dokumentacije posreduje ministrstvom in drugim organom ter jih javno objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave. Rok za pripravo mnenj ministrstev in organizacij je 30 dni od prejema poziva za pripravo mnenja, ministrstvo pa na podlagi prejetih mnenj v 14 dneh oblikuje mnenje ministrstva in ga posreduje državi članici.

(4) Ministrstvo po pridobitvi mnenj organov iz prejšnjega odstavka pripravi mnenje o nameravanem posegu in ga skupaj s pripombami javnosti v dogovorjenem roku pošlje pristojnemu organu države članice.

(5) Ministrstvo se lahko s pristojnim organom države članice dogovori tudi za posvetovanje o zmanjšanju ali odpravi možnih škodljivih čezmejnih vplivov nameravanega posega na okolje ter spremljanju stanja v Republiki Sloveniji.

(6) Določbe prejšnjega in tega člena se uporabljajo tudi v primeru držav podpisnic ratificirane in objavljene mednarodne pogodbe, ki ureja presojo čezmejnih vplivov določenih posegov na okolje.

100. člen

(okoljevarstveno soglasje)

(1) Ministrstvo odloči o okoljevarstvenem soglasju v treh mesecih po prejemu popolne vloge, pri čemer v primeru iz devetega, desetega in dvanajstega odstavka 96. člena tega zakona predhodno pridobi ponovno mnenje mnenjedajalcev iz prvega odstavka 96. člena tega zakona, v zvezi s katerimi je prišlo do sprememb poročila o vplivih na okolje ali projekta nameravanega posega v okolje, pri čemer je rok za izdajo ponovnega mnenja 15 dni. V primeru, da pristojni mnenjedajalec v roku iz prejšnjega stavka ponovnega mnenja ne poda, se šteje, da se s posegom strinja.

(2) Rok za izdajo odločbe iz prejšnjega odstavka ne teče v času javne razgrnitve iz tretjega odstavka 97. člena tega zakona, v času, ki ga nosilec nameravanega posega potrebuje za opredelitev do mnenj in pripomb v skladu s šestim odstavkom 96. člena tega zakona ter morebitno dopolnitev poročila o vplivih na okolje, v času iz 3. točke prvega odstavka 98. člena tega zakona, v času, za katerega se dogovori z državo članico iz tretjega odstavka 98. člena tega zakona ter v času, ki ga nosilec nameravanega posega potrebuje za opredelitve in dopolnitve ali v času poteka postopka prevlade javne koristi v skladu z 96. členom tega zakona.

(3) Ministrstvo izda okoljevarstveno soglasje, če sta izpolnjena naslednja pogoja:

1. če iz projekta in poročila o vplivih na okolje izhaja, da je poseg v okolje skladen s predpisi, ki urejajo varstvo okolja, ohranjanje narave, upravljanje voda ali varstvo kulturne dediščine, in

2. če iz projekta in poročila o vplivih na okolje izhaja, da so za obvladovanje pomembnih škodljivih vplivov na okolje predvideni ustrezni ukrepi za njihovo preprečevanje, odpravo, zmanjševanje ali izravnavo.

(4) Ministrstvo v okoljevarstvenem soglasju v izreku ugotovi sprejemljivost nameravanega posega v okolje v skladu s projektom in poročilom o vplivih na okolje ter navede podatke o oznaki projekta in poročila o vplivih na okolje. V okoljevarstvenem soglasju ministrstvo opredeli bistvene lastnosti nameravanega posega, določi pogoje za izvedbo nameravanega posega v okolje, ugotovi pomembne škodljive vplive na okolje, ter določi ukrepe za preprečevanje in odpravo ali zmanjševanje pomembnih škodljivih vplivov na okolje ali za njihovo izravnavo in po potrebi določi monitoring, ki je prilagojen naravi, lokaciji in velikosti projekta ter pomenu njegovega vpliva na okolje ukrepe.

(5) Ministrstvo v obrazložitvi okoljevarstvenega soglasja navede tudi, kako je pri odločitvi upoštevalo mnenja mnenjedajalcev, mnenja in pripombe zainteresirane javnosti, pridobljenih na podlagi 97. člena tega zakona, odgovore in pojasnila nosilca nameravanega posega, podane na podlagi 97. člena tega zakona, in mnenje ter pripombe države članice, pridobljene na podlagi 98. člena tega zakona.

(6) Okoljevarstveno soglasje preneha veljati, če nosilec posega v petih letih od njegove pravnomočnosti ne začne izvajati posega v okolje.

(7) Če nosilec nameravanega posega v okolje v roku iz prejšnjega odstavka ne začne izvajati posega, lahko tri mesece pred iztekom njegove veljavnosti zahteva podaljšanje okoljevarstvenega soglasja, ministrstvo pa zahtevi ugodi in izda odločbo o podaljšanju, če z uporabo meril iz četrtega odstavka 90. člena tega zakona ugotovi, da se pogoji, ob katerih je bilo dano okoljevarstveno soglasje, niso bistveno spremenili, pri čemer se ne uporabljajo določbe 97., 98., 102. in 103. člena tega zakona. Če nosilec nameravanega posega zahteva podaljšanje okoljevarstvenega soglasja v roku iz prejšnjega stavka, je to soglasje veljavno do pravnomočnosti odločitve o njegovem podaljšanju.

(8) Okoljevarstveno soglasje se lahko do začetka izvedbe nameravanega posega v okolje prenese na drugo osebo le s soglasjem ministrstva, če gre za spremembo nosilca posega, o čemer izda odločbo o spremembi okoljevarstvenega soglasja. Vloga za prenos okoljevarstvenega soglasja mora vsebovati overjeno izjavo imetnika tega soglasja, da se strinja s prenosom na drugo osebo ter izjavo novega imetnika, da bo izvedel vse pogoje ter omilitvene in/ali izravnalne ukrepe iz navedenega soglasja.

(9) Ministrstvo pošlje okoljevarstveno soglasje iz drugega odstavka tega člena tudi pristojni inšpekciji in mnenjedajalcem iz 96. člena tega zakona.

(10) Nosilec nameravanega posega iz prvega odstavka 88. člena tega zakona lahko izvede poseg le na podlagi pravnomočnega okoljevarstvenega soglasja, začetek izvedbe posega pa mora prijaviti pristojni inšpekciji. Nosilec nameravanega posega iz drugega odstavka 88. člena tega zakona lahko izvede poseg le na podlagi pravnomočnega integralnega gradbenega dovoljenja, začetek izvedbe posega pa mora prijaviti pristojni inšpekciji.

(11) Ministrstvo lahko v primeru, če ne razpolaga s strokovnim znanjem za ugotovitev ali presojo kakšnega dejstva, ki je pomembno za odločitev o izdaji okoljevarstvenega soglasja, o tem odloči na podlagi mnenja izvedenca.

(12) Minister podrobneje predpiše vsebino odločbe iz predhodnega postopka iz osmega odstavka 90. člena tega zakona in vsebino okoljevarstvenega soglasja iz tega člena.

(13) Zoper odločbo iz drugega odstavka tega člena ni pritožbe, dopusten pa je upravni spor.

(14) Ministrstvo lahko v primeru vstopa stranskega udeleženca v postopek izdaje okoljevarstvenega soglasja podaljša rok za odločitev iz prvega odstavka tega člena za največ dva meseca.

101. člen

(sprememba okoljevarstvenega soglasja zaradi spremembe posega v okolje)

(1) Če želi nosilec posega iz prvega odstavka 88. člena tega zakona spremeniti poseg v okolje po pridobitvi okoljevarstvenega soglasja in pred začetkom izvajanja posega v okolje, mora nameravano spremembo pisno prijaviti ministrstvu, kar izkazuje s potrdilom o oddani pošiljki.

(2) Prijava iz prejšnjega odstavka mora vsebovati opis sprememb posega v okolje, opis okolja ali delov okolja, na katere bo nameravani poseg vplival, in opis mogočih pomembnih škodljivih vplivov posega na okolje ali dele okolja.

(3) Ministrstvo na podlagi prijave iz prvega odstavka tega člena in ob smiselni uporabi določb 88. in 90. člena tega zakona v 60 dneh od prijave s sklepom ugotovi, ali je za nameravano spremembo posega treba izvesti tudi presojo vplivov na okolje in spremeniti okoljevarstveno soglasje.

(4) Če ministrstvo ugotovi, da je za nameravano spremembo posega treba izvesti presojo vplivov na okolje in spremeniti okoljevarstveno soglasje, nosilec posega vloži vlogo za spremembo okoljevarstvenega soglasja, ki mora vsebovati sestavine iz 95. člena tega zakona, razen če od namere odstopi.

(5) Če ministrstvo ugotovi, da za nameravano spremembo posega ni treba izvesti presoje vplivov na okolje in spremeniti okoljevarstvenega soglasja, lahko nosilec to spremembo izvede; če pa je za spremembo posega v okolje potrebno pridobiti okoljevarstveno soglasje, lahko nadaljuje s postopkom njegovega pridobivanja.

102. člen

(stranka in stranski udeleženec v postopku presoje vplivov na okolje)

(1) Stranka v postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja je nosilec nameravanega posega.

(2) Stranski udeleženec v postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja je lahko oseba, ki izkaže, da bi nameravani poseg v okolje lahko vplival na njene pravne koristi.

(3) Nevladna organizacija iz prvega odstavka 237. člena tega zakona ter civilna iniciativa iz druge alineje 18.2. točke prvega odstavka 3. člena tega zakona imata v postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja položaj stranskega udeleženca, če sta vložili zahtevo za vstop v postopek v 30 dneh od dneva objave iz drugega odstavka 97. člena tega zakona, pri čemer mora biti sestavni del zahteve za vstop v postopek tudi podatek o varnem elektronskem predalu, na katerega jima bo ministrstvo vročalo dokumente. Če je zahteva za vstop v postopek za izdajo okoljevarstvenega soglasja iz tretjega odstavka 100. člena tega zakona vložena zunaj roka iz prejšnjega stavka, se s sklepom zavrže.

(4) V primeru iz prejšnjega odstavka se šteje, da je bila vročitev dokumentov opravljena v treh delovnih dneh po oddaji dokumentov v varni elektronski predal iz prejšnjega odstavka.

103. člen

(zagotavljanje dostopa do pravnega varstva zainteresirani javnosti)

(1) Tožbo v upravnem sporu zoper odločbo iz tretjega odstavka 100. člena tega zakona lahko vloži nevladna organizacija iz prvega odstavka 237. člena tega zakona zaradi varstva javne koristi varstva okolja, in civilna iniciativa iz druge alineje 18.2. točke prvega odstavka tretjega člena tega zakona zaradi varstva javne koristi varstva okolja ali pravice do zdravega življenjskega okolja posameznikov, povezanih v civilno iniciativo, če sta imeli v postopku izdaje odločbe iz tretjega odstavka 100. člena tega zakona položaj stranskega udeleženca.

(2) Ne glede prejšnji odstavek in ne glede na določbe zakona, ki ureja upravni spor, lahko tožbo zoper odločbo iz tretjega odstavka 100. člena tega zakona vloži tudi nevladna organizacija iz prvega odstavka 237. člena tega zakona zaradi varstva javne koristi varstva okolja in civilna iniciativa iz druge alineje 18.2. točke prvega odstavka tretjega člena tega zakona zaradi varstva javne koristi varstva okolja ali pravice do zdravega življenjskega okolja posameznikov, povezanih v civilno iniciativo, ki v postopku izdaje odločbe iz tretjega odstavka 100. člena tega zakona nista imeli položaja stranskega udeleženca.

(3) Stranski udeleženec iz drugega odstavka prejšnjega člena lahko zoper odločbo iz tretjega odstavka 100. člena tega zakona vloži tožbo v skladu z zakonom, ki ureja upravni spor.

(4) Rok za vložitev tožbe iz prvega in drugega odstavka tega člena je 30 dni in prične teči z objavo odločbe iz tretjega odstavka 100. člena tega zakona na način iz 104. člena tega zakona, za stranskega

udeleženca iz tretjega odstavka prejšnjega člena pa 30 dni po vročitvi odločbe iz tretjega odstavka 100. člena tega zakona.

(5) O tožbi iz prejšnjih odstavkov mora sodišče odločiti prednostno.

(6) Zainteresirana javnost iz prvega in drugega odstavka tega člena sme odločbo iz tretjega odstavka 100. člena tega zakona izpodbijati iz naslednjih razlogov:
1. če v postopku za izdajo odločbe iz tretjega odstavka 100. člena tega zakona zakon, na zakon oprt predpis ali drug zakonito izdan predpis ali splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, ni bil uporabljen ali ni bil pravilno uporabljen,
2. če ministrstvo v postopku pred izdajo odločbe iz tretjega odstavka 100. člena tega zakona ni ravnalo skladno z določbami zakona, ki ureja splošni upravni postopek in določbami 96. in 97. člena tega zakona, pri čemer se domneva, da so vse kršitve določb zakona, ki ureja splošni upravni postopek in kršitve določb 96. in 97. člena tega zakona bistvene, vendar pa lahko tožena stranka dokazuje nasprotno,
3. če dejansko stanje ni bilo pravilno in popolno ugotovljeno ali če je bil iz ugotovljenih dejstev napravljen napačen sklep o dejanskem stanju.

(7) Če tožbo zoper odločbo iz tretjega odstavka 100. člena tega zakona vloži zainteresirana javnost iz prvega in drugega odstavka tega člena, sodišče tožbo zavrže s sklepom, če ugotovi, da:
1. je bila tožba vložena prepozno ali prezgodaj,
2. odločba iz tretjega odstavka 100. člena tega zakona, ki jo izpodbija s tožbo nevladna organizacija iz prvega odstavka 237. člena tega zakona zaradi varstva javne koristi varstva okolja, ali civilna iniciativa iz druge alineje 18.2. točke prvega odstavka tretjega člena tega zakona zaradi varstva javne koristi varstva okolja ali pravice do zdravega življenjskega okolja posameznikov, povezanih v civilno iniciativo, očitno nima nobenih posledic za javno korist varstva okolja, ali pa so te posledice zanemarljive, razen če gre za rešitev pomembnega pravnega vprašanja,
3. je bila o isti zadevi v upravnem sporu že izdana pravnomočna odločba,
4. v primeru, da tožnik s tožbo uveljavlja tožbeni razlog iz 1. točke prejšnjega odstavka, iz tožbe pa izhaja, da je bilo o tem tožbenem razlogu že odločeno v drugih postopkih, kot na primer v postopkih sprejema prostorskih izvedbenih aktov, predpisi in dejansko stanje pa se po sprejeti odločitvi niso spremenili.

(8) Sodišče s sodbo tožbo kot neutemeljeno zavrne, če ugotovi, da je bil postopek pred izdajo izpodbijane odločbe iz tretjega odstavka 100. člena tega zakona pravilen, da je odločba pravilna in na zakonu utemeljena.

(9) Če je tožbo vložila zainteresirana javnost iz prvega in drugega odstavka tega člena, sodišče odloči po prejšnjem odstavku tudi:
1. če spozna, da je bil postopek, ki ga je vodilo ministrstvo do izdaje odločbe iz tretjega odstavka 100. člena tega zakona sicer nezakonit, vendar je sodišče v svojem postopku tako kršitev odpravilo;
2. če spozna, da je odločba iz tretjega odstavka 100. člena tega zakona po zakonu utemeljena, vendar iz drugih razlogov, kot so navedeni v njeni obrazložitvi; te razloge navede sodišče v sodbi.

(10) Sodišče tožbi ugodi in s sodbo izpodbijano odločbo iz tretjega odstavka 100. člena tega zakona odpravi:
1. če spozna, da na podlagi dejanskega stanja, ki je bilo ugotovljeno v postopku za izdajo odločbe iz tretjega odstavka 100. člena tega zakona, ne more rešiti spora, zato ker so bili zmotno presojeni dokazi, ker so ugotovljena dejstva v nasprotju s podatki spisa, ker so v bistvenih točkah dejstva nepopolno ugotovljena ali ker je bil iz ugotovljenih dejstev narejen napačen sklep glede dejanskega stanja in da je treba pravo dejansko stanje ugotoviti v upravnem postopku;
2. če spozna, da v postopku za izdajo odločbe iz tretjega odstavka 100. člena tega zakona niso bila upoštevana pravila postopka, pa sodišče v svojem postopku takih kršitev ni odpravilo;
3. če ugotovi, da v postopku za izdajo odločbe iz tretjega odstavka 100. člena tega zakona zakon, na zakon oprt predpis ali drug zakonito izdan predpis ali splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, ni bil uporabljen ali ni bil pravilno uporabljen, pa niso podani razlogi za zavrnitev tožbe iz prejšnjega odstavka.

(11) V upravnem sporu zoper odločbo iz tretjega odstavka 100. člena tega zakona, ki ga s tožbo sproži zainteresirana javnost iz prvega in drugega odstavka tega člena, se uporabljajo določbe zakona, ki ureja upravni spor, kolikor ta zakon ne določa drugače.

104. člen

(obvestilo javnosti)

(1) Najkasneje v sedmih dneh po vročitvi odločbe nosilcu nameravanega posega, ministrstvo kopijo odločbe iz tretjega odstavka 100. člena in 101. člena tega zakona objavi na krajevno običajen način in na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

(2) Obvestilo o sprejeti odločitvi in kopijo odločbe ministrstvo pošlje tudi državi članici, ki je v skladu z določbami 98. člena tega zakona sodelovala v postopku presoje vplivov na okolje.

2. Okoljevarstveno dovoljenje

2.1. Skupne določbe

105. člen

(več dejavnosti ali naprav ali delov naprave in obrat ter gradnja)

(1) Za obratovanje naprave ali opravljanje dejavnosti iz 110. in 126. člena tega zakona in za obratovanje obrata iz 131. člena tega zakona mora njihov upravljavec pridobiti okoljevarstveno dovoljenje.

(2) Ministrstvo lahko izda eno okoljevarstveno dovoljenje za napravo z dejavnostjo iz 110. člena tega zakona in eno ali več naprav ali dejavnosti iz 126. člena tega zakona, ki so na istem območju in imajo istega upravljavca. Ministrstvo v izreku in obrazložitvi okoljevarstvenega dovoljenja iz prejšnjega stavka določi pogoje, ki jih morajo izpolnjevati, za vsako od naprav ali dejavnosti posebej.

(3) V primeru iz prejšnjega odstavka se v postopku izdaje okoljevarstvenega dovoljenja za novo napravo iz 110. člena tega zakona ali za njeno večjo spremembo glede obveščanja javnosti, sodelovanja in pravnega varstva zainteresirane javnosti uporabljajo določbe iz 113., 114., in 122. člena tega zakona. V postopku izdaje odločbe o spremembi okoljevarstvenega dovoljenja za napravo z dejavnostjo iz 110. člena tega zakona zaradi nove naprave iz tretjega odstavka 127. člena tega zakona ali njene spremembe, v katerem se naprava iz 110. člena tega zakona ne spreminja, pa se glede obveščanja javnosti, sodelovanja in pravnega varstva zainteresirane javnosti uporabljajo določbe iz tretjega, četrtega, petega, šestega in sedmega odstavka 127. člena tega zakona, 128. člena tega zakona in osmega in devetega odstavka 129. člena tega zakona.

(4) V primeru iz tretjega odstavka tega člena se, če se spreminja naprava ali dejavnost iz 110. člena tega zakona, v postopku izdaje odločbe o spremembi okoljevarstvenega dovoljenja uporabljajo določbe iz 116., 117., 118., 119., 120. in 121. člena tega zakona, za mirovanje in prenehanje veljavnosti okoljevarstvenega dovoljenja določbe iz 123. člena tega zakona, za odvzem okoljevarstvenega dovoljenja in začasno prepoved obratovanja naprave določbe iz 124. člena tega zakona in za dokončno prenehanje obratovanja naprave določbe iz 125. člen tega zakona. V primeru iz tretjega odstavka tega člena se, če se spreminja naprava ali dejavnost iz 126. člena tega zakona, v postopku izdaje odločbe o spremembi okoljevarstvenega dovoljenja uporabljajo določbe iz 127. in 129. člena tega zakona, za začetek in prepoved obratovanja naprave ali opravljanja dejavnosti, spremembo, prenehanje veljavnosti in odvzem okoljevarstvenega dovoljenja ter dokončno prenehanje obratovanja naprave ali opravljanja dejavnosti pa določbe iz 130. člena tega zakona.

(5) Na zahtevo upravljavcev ministrstvo izda okoljevarstveno dovoljenje tudi za eno ali več naprav ali njenih delov, ki so na istem kraju in jih upravljajo različni upravljavci, pri čemer mora okoljevarstveno dovoljenje vsebovati pogoje, ki jih mora izpolnjevati vsaka naprava ali njen del, in obveznosti vsakega upravljavca.

(6) V primeru, če je za obratovanje naprave ali obrata ali večje spremembe v obratovanju naprave ali obrata potrebna gradnja po predpisih o graditvi objektov, se gradnja lahko začne šele po pridobitvi pravnomočnega okoljevarstvenega dovoljenja ali pravnomočne odločbe o njegovi spremembi.

(7) Ne glede na prejšnji odstavek se v primeru, ko je za gradnjo potrebno pridobiti integralno gradbeno dovoljenje po predpisih o graditvi objektov, gradnja začne po pravnomočnosti integralnega gradbenega dovoljenja.

106. člen

(vlaganje vlog, tek rokov in obvezna vsebina vlog)

(1) Upravljavec vloži vlogo za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja za napravo z dejavnostjo iz 110. člena tega zakona ali obrat iz 131. člena tega zakona, ali za njuno večjo spremembo, ali za okoljevarstveno dovoljenje za napravo ali dejavnost iz 126. člena ali njeno spremembo, če gre za primer naprave iz tretjega odstavka 127. člena tega zakona, v pisni obliki in na elektronskem nosilcu, vlogo za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja za spremembo iz 2. do 4. točke četrtega odstavka 119. člena tega zakona, ki se nanaša na napravo iz 110. člena ali vlogo za spremembo obrata iz 131. člena tega zakona, ali za napravo iz 126. člena tega zakona in njeno spremembo pa v pisni ali elektronski obliki brez varnega elektronskega podpisa.

(2) Rok za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja ali odločbe o njegovi spremembi ne teče v času javne razgrnitve vloge, kadar je ta potrebna in v času teka roka za dopolnitev vloge iz prejšnjega odstavka, ki ga ministrstvo določi upravljavcu v pozivu ali sklepu o podaljšanju roka, ki ga ministrstvo izda na podlagi vloge upravljavca.

(3) Obvezna vsebina vloge iz prvega odstavka tega člena je tudi opredelitev upravljavca, ali se poseg, za katerega vlaga vlogo za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja, uvršča med posege iz drugega ali tretjega odstavka 89. člena tega zakona, pri čemer se zlasti podrobno opredeli:

1. glede bistvene lastnosti posega, predpisane v predpisu iz tretjega odstavka 89. člena tega zakona,

2 .ali gre za kumulativni poseg in

3. ali gre za spremembo že dovoljenega posega.

107. člen

(čistopis izreka okoljevarstvenega dovoljenja)

(1) Ministrstvo ob vsaki izdaji odločbe o spremembi okoljevarstvenega dovoljenja v skladu s tem zakonom izda v 30 dneh od pravnomočnosti te odločbe tudi čistopis izreka okoljevarstvenega dovoljenja (v nadaljnjem besedilu: čistopis izreka).

(2) Čistopis izreka iz prejšnjega odstavka vsebuje izrek okoljevarstvenega dovoljenja z vključenimi spremembami iz odločb iz prejšnjega odstavka, obrazložitev pa le navedbo opravilne številke in datume izdaje prvotnega okoljevarstvenega dovoljenja in vseh njegovih sprememb.

(3) Čistopis izreka iz prvega odstavka tega člena ministrstvo pošlje stranki in pristojni inšpekciji ter objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

108. člen

(prenehanje upravljavca, ki ni lastnik naprave ali obrata ali zemljišča)

(1) Če je upravljavec naprave ali obrata prenehal obstajati in ob prenehanju ni imel v lasti naprave,obrata ali zemljišča naprave ali obrata in ob prenehanju ni zagotovil prenosa upravljanja naprave ali obrata na drugega upravljavca, mora zagotoviti odstranitev naprave ali obrata:

1. če je upravljavec naprave ali obrata pravna oseba: lastnik te pravne osebe, razen če je lastnik fizična oseba, ki ne opravlja dejavnosti kot samostojni podjetnik ali kot posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost,

2. če je upravljavec naprave ali obrata samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost: fizična oseba, ki je dejavnost opravljala kot samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(2) V primeru, da premoženje lastnika pravne osebe iz prejšnjega odstavka ali premoženje fizične osebe, ki je dejavnost opravljala kot samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ne zadošča za izvedbo odstranitve naprave ali obrata iz prejšnjega odstavka, zagotovi odstranitev naprave ali obrata država, pri čemer se smiselno uporabljajo določbe iz 61. člena tega zakona, država pa za poplačilo stroškov pridobi terjatev na razpoložljivem premoženju lastnika pravne osebe ali na razpoložljivem premoženju fizične osebe, ki je dejavnost opravljala kot samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) V primeru, da je lastnik pravne osebe iz prejšnjega odstavka fizična oseba, ki ne opravlja dejavnosti kot samostojni podjetnik ali kot posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, zagotovi odstranitev naprave ali obrata država, pri čemer se smiselno uporabljajo določbe iz 61. člena tega zakona, država pa za poplačilo stroškov pridobi terjatev na razpoložljivem premoženju pravnega naslednika pravne osebe, če ta obstaja.

109. člen

(dokončno prenehanje obratovanja naprave ali obrata in odločba o prenehanju okoljevarstvenega dovoljenja)

(1) Upravljavec, ob stečaju pa stečajni upravitelj, mora ministrstvo pisno obvestiti o nameri dokončnega prenehanja obratovanja naprave iz 110. ali 126. člena tega zakona ali obrata iz 131. člena tega zakona, kar dokazuje s potrdilom o oddani pošiljki.

(2) Kot namera dokončnega prenehanja obratovanja naprave ali obrata iz prejšnjega odstavka se šteje tudi primer, ko okoljska ali naravna nesreča napravo ali obrat spremeni v takšni meri, da nista več primerna za okolju in zdravju varno izvajanje dejavnosti iz okoljevarstvenega dovoljenja, upravljavec pa ne namerava izvesti ustrezne obnove naprave ali obrata, ki bi omogočala varno nadaljevanje obratovanja naprave ali obrata.

(3) V primeru iz prvega in drugega odstavka tega člena se smiselno uporabljajo določbe iz 125. ali 139. člena tega zakona.

(4) Če okoljevarstveno dovoljenje ni več potrebno zaradi spremembe predpisov ali spremembe naprave ali dejavnosti na način, da za njihovo obratovanje okoljevarstveno dovoljenje ni več potrebno, ministrstvo izda odločbo o prenehanju okoljevarstvenega dovoljenja.

2.2. Okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje naprave, ki povzroča industrijske emisije

110. člen

(okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje naprave, ki povzroča industrijske emisije)

(1) Upravljavec mora za obratovanje naprave, v kateri se bo izvajala ena ali več dejavnosti, ki bodo povzročale industrijske emisije, pridobiti okoljevarstveno dovoljenje.

(2) Če je naprava iz prejšnjega odstavka odlagališče odpadkov, je nepremičnine, na katerih je to odlagališče, dovoljeno uporabljati samo za namene odlaganja odpadkov v skladu z izdanim okoljevarstvenim dovoljenjem. To omejitev se zaznamuje v zemljiški knjigi po pravilih, ki jih zakon, ki ureja zemljiško knjigo, določa za zaznambo pravnega dejstva o javnopravnih omejitvah. Zaznamba ima

za posledico, da okoljevarstveno dovoljenje iz prejšnjega odstavka učinkuje tudi proti poznejšim pridobiteljem lastninske pravice na nepremičnini, pri kateri je vpisana.

(3) Vlada predpiše vrste dejavnosti in naprav iz prvega odstavka tega člena.

(4) Upravljavcu, ki na istem območju v eni napravi izvaja več dejavnosti iz predpisa iz prejšnjega odstavka, se za obratovanje naprave izda eno okoljevarstveno dovoljenje za napravo iz tega člena.

(5) Zaključki o BAT se uporabljajo neposredno na podlagi sklepa Evropske komisije, objavljenega v Uradnem listu Evropske Unije. Do objave zaključkov o BAT se za ugotavljanje skladnosti naprave in dejavnosti z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami uporabljajo najboljše razpoložljive tehnike iz referenčnega dokumenta BAT, razen glede določitve mejnih vrednosti, če gre za referenčni dokument, ki je bil objavljen pred 6. januarjem 2011.

111. člen

(obratovanje naprave)

(1) Naprava iz prvega odstavka prejšnjega člena lahko začne obratovati le na podlagi pravnomočnega okoljevarstvenega dovoljenja.

(2) Upravljavec naprave iz prejšnjega člena lahko izvede spremembo iz 1. in 2. točke četrtega odstavka 119. člena tega zakona le na podlagi pravnomočne odločbe o spremembi okoljevarstvenega dovoljenja.

112. člen

(splošne zahteve in vloga za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja)

(1) Upravljavec mora v zvezi z obratovanjem naprave iz 110. člena tega zakona zagotoviti:

1. ukrepe za preprečevanje onesnaževanja okolja v skladu s predpisi,

2. uporabo najboljših razpoložljivih tehnik, predpisanih v zaključkih o BAT ali v referenčnih dokumentih BAT, če zaključki o BAT še niso izdani, pri čemer se v primerih, ko je področje uporabe zaključkov o BAT ožje ali širše od področja dejavnosti in naprav iz predpisa iz drugega odstavka 110. člena tega zakona, zagotovi uporabo zaključkov o BAT na način, kot ga definirajo posamezni zaključki o BAT,

3. preprečevanje znatnega onesnaženja okolja z ustreznim nadzorovanjem in obvladovanjem pomembnih škodljivih vplivov naprave,

4. ukrepe za preprečevanje nesreč in omejevanje njihovih posledic,

5. upoštevanje pravil hierarhije ravnanja z odpadki v skladu z določbami tega zakona pri nastajanju odpadkov in ravnanju z njimi,

6. ukrepe za preprečevanje nastajanja odpadkov,

7. učinkovito rabo energije,

8. ukrepe za preprečitev onesnaževanja okolja in vzpostavitev zadovoljivega stanja okolja na kraju naprave po dokončnem prenehanju obratovanja naprave ali njenega dela.

(2) Vloga za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja iz prvega odstavka 110. člena tega zakona mora vsebovati:

1. opis naprave in njenih dejavnosti, vključno z navedbo zmogljivosti,

2. podatke o surovinah, pomožnih materialih ter drugih snoveh in energiji, uporabljenih ali proizvedenih v napravi,

3. podatke o virih emisij iz naprave ter o vrstah in količinah predvidljivih emisij iz naprave,

4. opredelitev pomembnih vplivov emisij na okolje,

5. predlog monitoringa emisij v okolje,

6. podatke o značilnostih območja naprave,

7. predlagane tehnološke postopke in tehnike za preprečevanje ali, če to ni mogoče, zmanjševanje emisij iz naprave,

8. ukrepe za preprečevanje, pripravo za ponovno uporabo, recikliranje in predelavo odpadkov, nastalih v napravi,

9. podatke o predvidenih ukrepih, iz katerih je razvidno, da bodo izpolnjene zahteve iz prejšnjega odstavka,

10. glavne alternative predlaganim tehnološkim postopkom, tehnologijam in ukrepom, ki jih je preučil vlagatelj vloge,

11. identifikacijske znake, s katerimi so zemljiške parcele, na katerih je odlagališče odpadkov, vpisane v zemljiško knjigo, če je naprava iz prvega odstavka 110. člena tega zakona odlagališče odpadkov, in

12. poljuden povzetek vloge.

(3) Če je bilo za napravo predhodno pridobljeno okoljevarstveno soglasje iz 100. člena tega zakona ali okoljevarstveno dovoljenje za obrat iz 131. člena tega zakona ali integralno gradbeno dovoljenje skladno s predpisom o graditvi objektov, lahko upravljavec v vlogo za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja vključi ali priloži tudi podatke iz poročila o vplivih na okolje iz 94. člena tega zakona ali zasnove zmanjšanja tveganja za okolje ali varnostnega poročila iz 132. člena tega zakona.

(4) Upravljavec mora vlogi iz drugega odstavka tega člena priložiti tudi oceno možnosti onesnaženja tal in podzemne vode (v nadaljnjem besedilu: ocena možnosti onesnaženja). Podrobnejša vsebina ocene možnosti onesnaženja je določena v predpisu iz tretjega odstavka 110. člena tega zakona. Če iz ocene možnosti onesnaženja izhaja, da lahko zadevne nevarne snovi, ki se uporabljajo ali proizvajajo v napravi ali jih ta izpušča, povzročijo onesnaženje tal in podzemne vode, mora upravljavec k vlogi iz drugega odstavka tega člena namesto ocene možnosti onesnaženja priložiti delno izhodiščno poročilo.

(5) Delno izhodiščno poročilo iz prejšnjega odstavka vsebuje:

1. seznam nevarnih snovi, ki se uporabljajo ali proizvajajo v napravi ali jih ta izpušča,

2. seznam zadevnih nevarnih snovi, ki se uporabljajo ali proizvajajo v napravi ali jih ta izpušča, vključno s podatki o tem, kako in kje se zadevne nevarne snovi skladiščijo, uporabljajo, proizvajajo in prevažajo in kje bi lahko prišlo do njihovega izpusta ob upoštevanju lastnosti tal in podzemne vode na teh območjih,

3. ukrepe, sprejete za preprečitev onesnaženje tal ali podzemne vode, vključno z njihovim stanjem in morebitnimi pomanjkljivostmi,

4. ugotovitve in ocena možnosti onesnaženja tal in podzemne vode z zadevnimi nevarnimi snovmi glede na ukrepe iz prejšnje točke,

5. podatke o rabi in o pretekli rabi zemljišč na območju naprave ter o emisijah zadevnih nevarnih snovi, ki so se pojavile in so lahko povzročile onesnaženje, če so ti na voljo,

6. opis okoljskih danosti območja naprave, zlasti podatke o topografiji, geologiji, smeri toka podzemne vode in drugih morebitnih migracijskih poteh, kot so odtoki in napeljave, bližini varovanih in zavarovanih območij in rabi okoliških zemljišč,

7. opredelitev značilnosti lokacije, zlasti glede mest, vrst, obsega in količine onesnaženja v preteklosti ter morebitne vire prihodnjih emisij v povezavi z značilnostmi tal in podzemne vode, na katere bodo te emisije verjetno vplivale,

8. oceno možnosti onesnaženja tal in podtalnice z zadevnimi nevarnimi snovmi, ki se uporabljajo ali nastajajo v napravi ali jih ta izpušča, glede na okoljske danosti območja naprave,

9. predlog merilnih in vzorčnih mest za tla in podzemne vode, predlog parametrov, s katerimi se bo ugotavljalo kakovost tal in podzemne vode v povezavi z zadevnimi nevarnimi snovmi, ter merilnih metod za oceno stanja njihovega onesnaženja.

(6) Ministrstvo najkasneje šest tednov po vložitvi vloge iz drugega odstavka tega člena s sklepom potrdi delno izhodiščno poročilo.

(7) Če ministrstvo oceni, da se s predlaganimi merilnimi in vzorčnimi mesti za tla in podzemne vode, parametri, s katerimi se bo ugotavljalo kakovost tal in podzemne vode v povezavi z zadevnimi nevarnimi snovmi, ter predlaganimi merilnimi metodami za oceno stanja njihovega onesnaženja iz delnega izhodiščnega poročila ne bo odrazilo dejansko stanje tal in podtalnice, najkasneje šest tednov po vložitvi

vloge iz drugega odstavka tega člena pozove upravljavca, da predlog dopolni. Po prejemu z dopolnitvami iz prejšnjega stavka dopolnjenega delnega izhodiščnega poročila ministrstvo s sklepom potrdi delno izhodiščno poročilo.

(8) Upravljavec po prejemu sklepa iz prejšnjega odstavka predloži ministrstvu izhodiščno poročilo, ki poleg vsebin iz petega odstavka tega člena vsebuje tudi podatke o kakovosti tal in podzemne vode na območju naprave, ki odražajo stanje tal in podzemne vode v času priprave poročila, ob upoštevanju možnosti onesnaženja tal in podtalnice z zadevnimi nevarnimi snovmi, ki se uporabljajo ali nastajajo v napravi ali jih ta izpušča, skupaj s sklepnimi ugotovitvami.

(9) Upravljavec mora za izvedbo vzorčenja iz prejšnjega odstavka, ki se nanaša na podzemne vode, pridobiti tudi dovoljenje za raziskave v skladu z zakonom, ki ureja vode.

(10) Vlada predpiše podrobnejšo vsebino in sestavine vloge iz drugega odstavka tega člena ter podrobnejšo vsebino izhodiščnega poročila in merila za določitev zadevnih nevarnih snovi iz četrtega odstavka tega člena.

113. člen

(obveščanje javnosti, pravica zainteresirane javnosti do sodelovanja in čezmejni vplivi na okolje)

(1) Ministrstvo mora v postopku za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja po določbah 115. člena tega zakona in njegove spremembe iz 1. točke četrtega odstavka 119. člena tega zakona, enajstega odstavka 116. člena ter 3. in 4. točke prvega odstavka 121. člena tega zakona zagotoviti javnosti vpogled v vlogo za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja in v osnutek odločitve o okoljevarstvenem dovoljenju ter zainteresirani javnosti omogočiti sodelovanje pri odločanju o izdaji okoljevarstvenega dovoljenja, tako da lahko daje mnenja, predloge in pripombe.

(2) Ministrstvo z javnim naznanilom na krajevno običajen način in z objavo na osrednjem spletnem mestu državne uprave obvesti javnost zlasti o:

1. vlogi za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja za napravo z dejavnostjo iz 110. člena tega zakona ali o njegovi večji spremembi,
2. organu, ki bo izdal okoljevarstveno dovoljenje iz prejšnje točke, posredoval zahtevane podatke o napravi iz 110. člena tega zakona in sprejemal mnenja in pripombe,
3. kraju, kjer bo mogoč vpogled javnosti v vlogo in osnutek odločitve iz prejšnjega odstavka,
4. sodelovanju države članice v primeru iz osmega odstavka tega člena,
5. možnosti in načinu dajanja mnenj, predlogov in pripomb zainteresirane javnosti,
6. možnosti pridobitve statusa stranskega udeleženca v postopku izdaje okoljevarstvenega dovoljenja iz 1. točke tega odstavka, in
7. času trajanja javne razgrnitve.

(3) Zainteresirana javnost ima v času trajanja javne razgrnitve, ki traja 30 dni, pravico do sodelovanja v tem postopku tako, da lahko daje mnenja in pripombe na vlogo iz 1. točke prejšnjega odstavka.

(4) Rok iz prejšnjega odstavka se ne šteje v rok za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja.

(5) Po prejemu mnenj, predlogov in pripomb iz tretjega odstavka tega člena ministrstvo o teh mnenjih, pripombah in predlogih seznani vlagatelja vloge za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja in izvede javno obravnavo, na katero povabi zainteresirano javnost, ki je v okviru javne razgrnitve posredovala mnenja, pripombe in predloge, in vlagatelja vloge. Ministrstvo povabi zainteresirano javnost na javno obravnavo z javnim naznanilom na krajevno običajen način in z objavo na osrednjem spletnem mestu državne uprave najmanj 15 dni pred izvedbo javne obravnave, pri čemer mora zainteresirana javnost, ki se namerava javne obravnave udeležiti, ministrstvu najkasneje 8 dni pred izvedbo javne obravnave potrditi svojo udeležbo. Ne glede na prejšnji stavek ministrstvo povabi zainteresirano javnost, ki ima položaj stranskega udeleženca, z vročitvijo vabila, pri čemer se za vročitev vabila nevladnim

organizacijam iz prvega odstavka 237. člena tega zakona ter civilni iniciativi iz druge alineje 18.2. točke prvega odstavka 3. člena tega zakona uporablja določba iz četrtega odstavka 114. člena tega zakona.

(6) Na javni obravnavi zainteresirana javnost mnenja, predloge in pripombe, ki jih je posredovala v okviru javne razgrnitve iz tretjega odstavka tega člena, predstavi in jih utemelji, vlagatelj vloge pa se lahko do njih opredeli. Ministrstvo lahko odredi, da se javna obravnava iz prejšnjega odstavka izvede z osebno udeležbo ali preko spleta na daljavo. Javna obravnava se v celoti snema, zvočni posnetek pa se priloži zapisniku.

(7) Na podlagi izvedene javne obravnave ministrstvo pozove vlagatelja vloge, da se do mnenj, predlogov in pripomb zainteresirane javnosti, ki jih je ta podala v roku iz tretjega odstavka tega člena, pisno opredeli in po potrebi dopolni vlogo s predlaganimi ukrepi za preprečevanje in odpravo ali zmanjševanje vplivov na okolje zaradi obratovanja naprave.
(8) Za napravo, ki bi lahko pomembno vplivala na okolje v drugi državi članici, se smiselno uporabljajo določbe 98. člena tega zakona, za napravo na ozemlju države članice, ki bi lahko pomembno vplivala na okolje v Republiki Sloveniji, pa določbe 99. člena tega zakona.

114. člen

(stranka in stranski udeleženec v postopku izdaje okoljevarstvenega dovoljenja)

(1) Stranka v postopku izdaje okoljevarstvenega dovoljenja ali njegove spremembe je upravljavec naprave.

(2) Stranski udeleženec v postopku izdaje okoljevarstvenega dovoljenja je lahko oseba, ki izkaže, da bi nameravano obratovanje naprave ali opravljanje dejavnosti lahko vplivalo na njene pravne koristi.

(3) Nevladna organizacija iz prvega odstavka 237. člena tega zakona ter civilna iniciativa iz druge alineje 18.2. točke prvega odstavka 3. člena tega zakona imata položaj stranskega udeleženca, če sta vložili zahtevo za vstop v postopek izdajo okoljevarstvenega dovoljenja iz 115. člena tega zakona in njegove spremembe po določbah 1. točke četrtega odstavka 119. člena tega zakona, enajstega odstavka 116. člena ter 3. in 4. točke prvega odstavka 121. člena tega zakona v 30 dneh od dneva objave iz drugega odstavka 113. člena tega zakona, pri čemer mora biti sestavni del zahteve za vstop v postopek tudi podatek o varnem elektronskem predalu, na katerega jima bo ministrstvo vročalo dokumente. Če je zahteva za vstop v postopek za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja iz prejšnjega stavka vložena zunaj roka iz prejšnjega stavka, se s sklepom zavrže.

(4) V primeru iz prejšnjega odstavka se šteje, da je bila vročitev dokumentov opravljena v treh delovnih dneh po oddaji dokumentov v varni elektronski predal iz prejšnjega odstavka.

115. člen

(izdaja okoljevarstvenega dovoljenja)

(1) Ministrstvo odloči o izdaji okoljevarstvenega dovoljenja za napravo iz 110. člena tega zakona v šestih mesecih od dneva prejema popolne vloge, pri čemer na primeren način upošteva tudi mnenja in pripombe zainteresirane javnosti in države članice iz 113. člena tega zakona.

(2) V primeru, da je bilo za napravo, ki je predmet dovoljenja, predhodno pridobljeno okoljevarstveno soglasje ali integralno gradbeno dovoljenje skladno s predpisom o graditvi objektov, ministrstvo pri odločitvi o okoljevarstvenem dovoljenju upošteva tudi podatke in informacije iz poročila o vplivih naprave na okolje iz 94. člena tega zakona ter pogoje, določene v okoljevarstvenem soglasju ali integralnem gradbenem dovoljenju.

(3) Ministrstvo mora v obrazložitev odločbe o okoljevarstvenem dovoljenju vključiti tudi opredelitev do mnenj, predlogov in pripomb zainteresirane javnosti iz 113. člena tega zakona, v primeru iz osmega odstavka 113. člena tega zakona pa tudi mnenje in pripombe države članice.

(4) Najkasneje v sedmih dneh po vročitvi odločbe stranki, ministrstvo kopijo okoljevarstvenega dovoljenja objavi na krajevno običajen način in osrednjem spletnem mestu državne uprave.

(5) Ministrstvo pošlje kopijo okoljevarstvenega dovoljenja tudi državi članici, ki je v skladu s šestim odstavkom 113. člena tega zakona sodelovala v postopku izdaje okoljevarstvenega dovoljenja ali njegove spremembe.

(6) Ministrstvo obvesti na način iz četrtega odstavka tega člena zainteresirano javnost o podatkih, ki jih je posredovala država članica v zvezi z izdajo okoljevarstvenega dovoljenja na njenem ozemlju, v katerega je bila vključena tudi Republika Slovenija.

(7) Ministrstvo pošlje pristojni inšpekciji in občini, na območju katere se nahaja naprava, informacijo o izdaji in mestu objave okoljevarstvenega dovoljenja.

(8) Zoper odločbo iz prvega odstavka tega člena ni pritožbe, dopusten pa je upravni spor.

(9) Ministrstvo lahko v primeru vstopa stranskega udeleženca v postopek izdaje okoljevarstvenega dovoljenja na podlagi 114. člena tega zakona podaljša rok za odločitev iz prvega odstavka tega člena za največ dva meseca.

116. člen

(vsebina okoljevarstvenega dovoljenja)

(1) V okoljevarstvenem dovoljenju morajo biti zaradi zagotavljanja visoke stopnje varstva okolja kot celote za celovito preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja določeni vsi ukrepi in pogoji za izpolnitev splošnih zahtev iz prvega odstavka 112. člena tega zakona in drugih, za obratovanje naprave predpisanih okoljevarstvenih zahtev.

(2) Okoljevarstveno dovoljenje iz prejšnjega odstavka vsebuje zlasti:

1. podatke o upravljavcu in naslovu naprave ali zemljiških parcelah, če naprava nima naslova ali poligon območja odlagalnega polja, opredeljenega s koordinatami v državnem koordinatnem sistemu za raven merila 1:5000, če gre za odlagališče odpadkov;
2. če je naprava iz prvega odstavka 110. člena tega zakona odlagališče odpadkov, identifikacijske znake, s katerimi so zemljiške parcele, na katerih je odlagališče odpadkov, vpisane v zemljiško knjigo;
3. opis naprave in njenih dejavnosti z navedbo vrste naprave ali dejavnosti glede na predpis iz tretjega odstavka 110. člena tega zakona, za katero je okoljevarstveno dovoljenje izdano, vključno s podatkom glede zmogljivosti naprave;
4. mejne vrednosti emisij in pogoje za ocenjevanje skladnosti z mejnimi vrednostmi emisij,
5. zahteve za monitoring emisij, ki določajo metodologijo merjenja, pogostnost in postopek vrednotenja, pri čemer morajo biti v primeru iz petega odstavka tega člena zahteve za rezultate monitoringa emisij na voljo za enaka časovna obdobja in referenčne pogoje kot za ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, v primeru iz enajstega odstavka tega člena pa morajo biti v obrazložitvi navedeni razlogi in utemeljitve pogojev ter rezultati ocene stroškov v primerjavi s koristmi za okolje,
6. zahteve za letno poročanje ministrstvu, pri čemer morajo v primeru iz petega odstavka tega člena zahteve za letno poročanje vključevati tudi povzetek rezultatov monitoringa emisij, ki omogoča primerjavo z ravnmi emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami in drugi zahtevani podatki, ki ministrstvu omogočijo preverjanje skladnosti s pogoji iz okoljevarstvenega dovoljenja,
7. zahteve, ki zagotavljajo varstvo tal in podtalnice ter ukrepe za spremljanje odpadkov, nastalih pri opravljanju dejavnosti v napravi, in ravnanje z njimi,
8. zahteve za redno vzdrževanje in nadzor nad ukrepi za preprečevanje emisij v tla in podtalnico in ustrezne zahteve v zvezi z monitoringom stanja tal in podtalnice glede zadevnih nevarnih snovi, za katere je verjetno, da bodo najdene na lokaciji, ob upoštevanju možnosti onesnaženja tal in podtalnice na lokaciji naprave;
9. določitev ukrepov, ki se nanašajo na obratovanje naprave v pogojih, ki niso običajni pogoji obratovanja naprave, in sicer pri njenem zagonu, puščanju, okvari ali trenutni zaustavitvi,

10. zahteve v zvezi z zmanjševanjem onesnaževanja na velike razdalje ali čezmejnega onesnaževanja okolja,
11. obveznost upravljavca, da obvesti ministrstvo o dokončnem prenehanju obratovanja naprave,
12. obveznost upravljavca, da nemudoma izvede ukrepe, s katerimi zagotovi skladnost delovanja naprave z okoljevarstvenim dovoljenjem, če je kršeno, in pristojno inšpekcijo obvesti o tej kršitvi,
13. obveznost upravljavca, da ustavi napravo ali njen del, če zaradi kršitve pogojev iz okoljevarstvenega dovoljenja grozi neposredna nevarnost za zdravje ljudi ali povzročitev znatnega škodljivega vpliva na okolje,
14. določitev drugih ukrepov za čim višjo stopnjo varstva okolja kot celote.

(3) Okoljevarstveno dovoljenje iz prvega odstavka tega člena vsebuje tudi potrditev prejema ocene možnosti onesnaženja ali izhodiščnega poročila.

(4) Mejne vrednosti emisij ter pogoji in ukrepi iz drugega odstavka tega člena se določijo specifično za vsako napravo posebej ter tako, da emisije pri običajnih pogojih obratovanja ne presegajo ravni emisij, povezanih z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami iz zaključkov o BAT. Pri določitvi mejnih vrednosti emisij ter pogojev in ukrepov iz drugega odstavka tega člena se upoštevajo tudi tehnične značilnosti naprave, okoljske značilnosti območja naprave in možnost prehajanja emisij iz enega dela okolja v drugega, ne da bi bila zahtevana uporaba določene tehnike ali tehnologije. Če ukrepi in drugi pogoji obratovanja naprave iz 4. in 5. točke drugega odstavka tega člena niso predpisani ali za njih še ni uveljavljen zaključek o BAT, se določijo na podlagi referenčnega dokumenta o BAT.

(5) Ne glede na prejšnji odstavek se lahko mejne vrednosti emisij in pogoji ter ukrepi iz drugega odstavka tega člena določijo na podlagi predpisov iz 18. in 21. člena tega zakona ter s smiselno uporabo določb glede načina njihove določitve iz prejšnjega odstavka, pri čemer emisije pri običajnih pogojih obratovanja ne smejo presegati ravni emisij, povezanih z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami.

(6) Ne glede na določbo četrtega in petega odstavka tega člena se lahko mejne vrednosti emisij iz prejšnjega odstavka dopolnijo ali nadomestijo z enakovrednimi parametri in tehničnimi ukrepi, ki zagotavljajo enako raven varstva okolja, kot bi bila dosežena z določitvijo mejnih vrednosti emisij v skladu z zaključki o BAT ali s predpisi iz 18. člena tega zakona. V primeru iz prejšnjega stavka ministrstvo v obrazložitvi okoljevarstvenega dovoljenja navede, kateri parametri in mejne vrednosti so bili nadomeščeni z enakovrednimi parametri in tehničnimi ukrepi, s katerimi bo zagotovljena enaka raven varstva okolja, kot bi bila dosežena z določitvijo mejnih vrednosti emisij na način iz četrtega in prejšnjega odstavka tega člena.

(7) Če mora upravljavec naprave pripraviti izhodiščno poročilo iz osmega odstavka 112. člena tega zakona, ministrstvo v okoljevarstvenem dovoljenju določi tudi obveznost iz drugega odstavka 125. člena tega zakona.

(8) Če so zaradi predpisanih zahtev v zvezi z ohranjanjem ali izboljšanjem kakovosti okolja na območju naprave zahtevani strožji pogoji za njeno obratovanje, kot so dosegljivi z uporabo najboljših razpoložljivih tehnik, ministrstvo v okoljevarstvenem dovoljenju določi tudi strožje mejne vrednosti oziroma dodatne ukrepe in pogoje.

(9) Če je naprava vključena v trgovanje z emisijami toplogrednih plinov v skladu s tem zakonom, se v okoljevarstvenem dovoljenju za te emisije ne določijo mejne vrednosti, razen če je to potrebno zaradi predpisanih zahtev iz prejšnjega odstavka.

(10) Ministrstvo prekine postopek za izdajo ali spremembo okoljevarstvenega dovoljenja do pridobitve in pravnomočnosti okoljevarstvenega soglasja ali pravnomočnega integralnega gradbenega dovoljenja, če upravljavec za napravo, za katero zahteva okoljevarstveno dovoljenje ali njegovo spremembo, nima pravnomočnega okoljevarstvenega soglasja ali pravnomočnega integralnega gradbenega dovoljenja, kadar je to zahtevano, razen če gre za primer iz prvega ali drugega odstavka 140. člena tega zakona.

(11) Ne glede na določbe četrtega odstavka tega člena lahko ministrstvo določi manj stroge mejne vrednosti emisij, kot se določijo na podlagi ravni emisij iz zaključkov o BAT, če se ne povzroči znatno onesnaženje in se ohranja visoka raven varstva okolja kot celote in če bi doseganje ravni emisij, povezanih z najboljšimi razpoložljivimi tehnologijami, kot so opisane v zaključkih o BAT, povzročilo nesorazmerno višje stroške v primerjavi s koristmi za okolje zaradi tehničnih značilnosti naprave ali geografskega položaja ali lokalnih okoljskih pogojev območja, na katerem se nahaja naprava, pri čemer ta mejna vrednost, kjer je primerno, ne sme presegati mejnih vrednosti emisij iz predpisa EU, ki določa

pravila o celovitem preprečevanju in nadzorovanju onesnaževanja okolja, ki je posledica industrijskih dejavnosti.

(12) Mejne vrednosti iz prejšnjega odstavka se lahko določijo, če je iz ocene upravljavca naprave razvidno, da bi doseganje ravni emisij, povezanih z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, kot so opisane v zaključkih o BAT, povzročilo nesorazmerno višje stroške v primerjavi s koristmi za okolje zaradi geografskega položaja ali lokalnih okoljskih pogojev naprave ali njenih tehničnih značilnosti. Ocena mora biti izdelana v skladu z referenčnimi dokumenti o BAT in drugimi dokumenti, ki jih v zvezi z določanjem mejnih vrednosti emisij in tehničnih ukrepov objavi Evropska komisija.

(13) Manj strogih mejnih vrednosti emisij iz enajstega odstavka tega člena ni mogoče določiti, če bi bilo s tem ogroženo doseganje standardov kakovosti okolja iz 56. člena tega zakona ali če se naprava nahaja na območju iz 59. člena tega zakona.

(14) Vlada predpiše podrobnejšo vsebino okoljevarstvenega dovoljenja iz drugega odstavka tega člena.

117. člen

(preizkušanje in uporaba nastajajočih tehnik)

(1) Ministrstvo lahko v okoljevarstvenem dovoljenju ali njegovi spremembi na zahtevo upravljavca naprave dovoli odlog izpolnjevanja zahtev iz okoljevarstvenega dovoljenja glede preventivnih ukrepov proti onesnaževanju ali najboljših razpoložljivih tehnik, če upravljavec na napravi preizkuša in uporablja nastajajoče tehnike. Ta odlog lahko traja največ devet mesecev, pod pogojem, da se po tem obdobju preizkušanje ali uporaba nastajajočih tehnik preneha ali da raven emisij ne presega ravni, dosegljive z uporabo najboljše razpoložljive tehnike.

(2) Zahteva iz prejšnjega odstavka mora vsebovati opis nastajajoče tehnike, predvideni čas preizkušanja ali uporabljanja nastajajoče tehnike ter ravni emisij v obdobju iz prejšnjega odstavka in ravni emisij po njegovem preteku.

(3) Ministrstvo lahko dovoli odlog izpolnjevanja zahtev iz prvega odstavka tega člena le v primeru, če preizkušanje ali uporaba nastajajoče tehnike ne povzroča poslabšanja okolja ali območja v skladu s prvim odstavkom 57. člena tega zakona.

(4) Ministrstvo sledi razvoju najboljših razpoložljivih tehnik in pripravi zaključkov o BAT ali njegovih posodobitev.

118. člen

(ugotavljanje izpolnjenosti pogojev pred začetkom obratovanja)

(1) Izpolnjenost pogojev iz okoljevarstvenega dovoljenja pred začetkom obratovanja naprave ali njene večje spremembe se v primeru iz šestega odstavka 105. člena tega zakona ugotavlja v postopku za izdajo uporabnega dovoljenja po predpisih o graditvi objektov, v katerega mora biti vključeno tudi ministrstvo na način, da pristojna upravna enota v primeru poskusnega obratovanja pošlje prve meritve iz prejšnjega stavka ministrstvu, ki o teh meritvah poda mnenje.

(2) V primeru iz prejšnjega odstavka mora organ, ki je izdal uporabno dovoljenje, kopijo tega dovoljenja poslati ministrstvu in pristojni inšpekciji, skupaj s potrdilom o njegovi pravnomočnosti.

119. člen

(sprememba okoljevarstvenega dovoljenja na zahtevo upravljavca in izdaja odločbe o prenehanju okoljevarstvenega dovoljenja zaradi sprememb posesti ali lastništva)

(1) Upravljavec mora za vsako nameravano spremembo v vrsti ali delovanju naprave, ali razširitvi naprave, ki bi lahko vplivala na okolje ali zaradi spremembe upravljavca, vložiti vlogo za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja.

(2) Upravljavec lahko pred vložitvijo vloge iz prejšnjega odstavka od ministrstva zahteva informacijo, ali je nameravana sprememba glede na veljavne predpise dopustna. V zahtevi poda kratek opis nameravane spremembe, pri čemer del spremembe, glede katere želi informacijo, podrobno opiše.

(3) Ministrstvo v zvezi z zahtevo iz prejšnjega odstavka pripravi pisno informacijo in jo posreduje upravljavcu v 30 dneh od prejema njegove zahteve, sicer se šteje, da je nameravana sprememba dopustna glede na veljavne predpise in da upravljavec lahko vloži vlogo iz prvega odstavka tega člena.

(4) Ministrstvo okoljevarstveno dovoljenje spremeni na podlagi vloge iz prvega odstavka tega člena, kadar:

1. je nameravana sprememba večja,

2. nameravana sprememba ni večja, vendar je treba zaradi nje spremeniti pogoje in ukrepe v veljavnem okoljevarstvenem dovoljenju,

3. gre za spremembo pogojev ali ukrepov v okoljevarstvenem dovoljenju, ki niso posledica sprememb v obratovanju naprave ali

4. gre za spremembo upravljavca.

(5) Če zaradi nameravane spremembe ni treba spremeniti okoljevarstvenega dovoljenja, ministrstvo to ugotovi z odločbo.

(6) V primeru iz 1. točke četrtega odstavka tega člena upravljavec vloži vlogo za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja, ki mora vsebovati sestavine iz drugega odstavka 112. člena tega zakona in ki se nanašajo na to spremembo.

(7) V primeru iz 2. in 3. točke četrtega odstavka tega člena upravljavec vloži vlogo za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja, ki mora vsebovati tiste sestavine iz drugega odstavka 112. člena tega zakona, na katere se nameravana sprememba nanaša. Če gre v primerih iz prejšnjega stavka za spremembo, s katero bo doseženo zmanjšanje emisij in to zahteva spremembo pogojev in ukrepov v okoljevarstvenem dovoljenju, mora ministrstvo voditi postopek za izdajo odločbe o spremembi okoljevarstvenega dovoljenja ne glede na druge okoliščine, kot so na primer inšpekcijski ali drugi postopki, ki bi lahko vplivali na ustavitev postopka ali zavrnitev izdaje odločbe o spremembi okoljevarstvenega dovoljenja.

(8) Če sprememba iz 1., 2. in 3. točke četrtega odstavka tega člena obsega tudi spremembo območja naprave, mora vloga iz šestega in sedmega odstavka tega člena vsebovati dopolnitev ocene možnosti onesnaženja ali delnega izhodiščnega poročila iz četrtega ali petega odstavka 112. člena tega zakona s podatki, ki se nanašajo na novo območje naprave, ter zagotoviti sledljivost sprememb in dopolnitev na spremenjenih ali dopolnjenih delih ocene možnosti onesnaženja ali delnega izhodiščnega poročila in po prejemu sklepa iz šestega odstavka 112. člena tega zakona tudi izhodiščnega poročila.

(9) Če je za nameravano spremembo v obratovanju naprave, v skladu z drugim ali tretjim odstavkom 89. člena tega zakona, treba izvesti presojo vplivov na okolje ali predhodni postopek ali pridobiti integralno gradbeno dovoljenje po predpisih o graditvi objektov, je treba k vlogi za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja priložiti pravnomočno okoljevarstveno soglasje iz 100. člena ali pravnomočen sklep iz 90. člena tega zakona, da presoja vplivov na okolje ni potrebna, ali pravnomočno integralno gradbeno dovoljenje po predpisih o graditvi objektov, razen če gre za primer iz prvega ali drugega odstavka 140. člena tega zakona.

(10) Če ministrstvo na podlagi vloge iz šestega odstavka tega člena začne odločati o izdaji spremembe okoljevarstvenega dovoljenja, o tem pisno obvesti pristojno inšpekcijo, ta pa opravi inšpekcijski pregled naprave, ki o tem pripravi poročilo in ga v 30 dneh od prejema obvestila, skupaj z morebitnim predlogom prekinitve postopka, pošlje ministrstvu. Če pristojna inšpekcija ugotovi, da naprava ne deluje v skladu z okoljevarstvenim dovoljenjem ali s predpisi in posreduje ministrstvu predlog za prekinitev postopka, lahko ministrstvo postopek spremembe okoljevarstvenega dovoljenja prekine do izvršitve inšpekcijske odločbe.

(11) Ministrstvo odloči o spremembi okoljevarstvenega dovoljenja iz 1. točke četrtega odstavka tega člena v šestih mesecih od vložitve popolne vloge, pri čemer rok za izdajo odločbe, poleg primerov iz drugega odstavka 106. člena tega zakona, ne teče v času od izdaje obvestila do prejema poročila iz prejšnjega odstavka.

(12) Ministrstvo odloči o spremembi okoljevarstvenega dovoljenja iz sedmega odstavka tega člena v treh mesecih od vložitve popolne vloge, pri čemer se ne uporabljajo določbe 113., 114. in 122. člena

tega zakona, razen če se okoljevarstveno dovoljenje spreminja glede na določbe iz 3. in 4. točke prvega odstavka 121. člena tega zakona.

(13) V primeru spremembe okoljevarstvenega dovoljenja zaradi spremembe upravljavca iz 4. točke četrtega odstavka tega člena ministrstvo odloči v 30 dneh od vložitve popolne vloge, pri čemer se ne uporabljajo določbe 113., 114. in 122. člena tega zakona.

(14) Ne glede na določbe prejšnjih odstavkov lahko upravljavec zaprosi ministrstvo za določitev manj strogih mejnih vrednosti v skladu z določbami enajstega odstavka 116. člena tega zakona, ministrstvo pa mu v roku iz enajstega odstavka tega člena spremeni dovoljenje, če so izpolnjeni pogoji iz enajstega in dvanajstega odstavka 116. člena tega zakona ter ob upoštevanju pogojev iz trinajstega odstavka 116. člena tega zakona.

(15) Ministrstvo izda odločbo o prenehanju okoljevarstvenega dovoljenja, izdano upravljavcu za več naprav ali dejavnosti na podlagi drugega odstavka 110. člena tega zakona, če se spremeni njihova posest, ali v primeru osebe, ki ravna z odpadki, njeno lastništvo, in izda novo okoljevarstveno dovoljenje novim upravljavcem v roku in na način iz dvanajstega odstavka tega člena.

(16) Ministrstvo pošlje pristojni inšpekciji in občini, na območju katere je naprava, informacijo o izdaji in mestu objave odločbe iz enajstega, dvanajstega, trinajstega in petnajstega odstavka tega člena.

(17) Če zaradi nameravane spremembe naprava ne izpolnjuje več kriterijev za uvrstitev med naprave in dejavnosti iz 110. člena tega zakona, ministrstvo izda odločbo o prenehanju okoljevarstvenega dovoljenja za napravo iz 110. člena tega zakona in izda novo okoljevarstveno dovoljenje v skladu z določbami 126. člena tega zakona, če je v predpisih iz 18., 21. in 24. člena tega zakona za spremenjeno napravo zahtevana pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja.

(18) Zoper odločbe iz tega člena ni pritožbe, dopusten pa je upravni spor. O tožbi iz prejšnjega stavka mora sodišče odločiti prednostno.

(19) Ministrstvo lahko v primeru vstopa stranskega udeleženca v postopek izdaje odločbe o spremembi okoljevarstvenega dovoljenja podaljša rok iz enajstega odstavka tega člena za največ dva meseca.

120. člen

(sprememba okoljevarstvenega dovoljenja po objavi novih ali posodobljenih zaključkov o BAT)

(1) Upravljavec naprave je v štirih letih od objave novega zaključka o BAT obratovanje naprave dolžan prilagoditi zahtevam iz zaključkov o BAT, ki se nanašajo na dejavnost, zaradi katere se naprava uvršča med naprave iz 110. člena tega zakona. Prav tako mora upravljavec obratovanje naprave prilagoditi tudi zahtevam iz posodobljenih zaključkov o BAT iz prejšnjega stavka v štirih letih od njihove objave.

(2) Upravljavec naprave mora vložiti vlogo za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja, ki je namenjena prilagoditvi zaključkom o BAT iz prejšnjega odstavka, najkasneje 15 mesecev pred iztekom roka iz prejšnjega odstavka. V primeru iz prejšnjega stavka ministrstvo izda odločbo o spremembi okoljevarstvenega dovoljenja najkasneje tri mesece pred potekom roka iz prejšnjega odstavka, če je to potrebno zaradi prilagoditve pogojev v okoljevarstvenem dovoljenju zaključkom o BAT. V primeru, ko ministrstvo ugotovi, da sprememba pogojev v okoljevarstvenem dovoljenju zaradi prilagoditve naprave in dejavnosti zaključkom o BAT ni potrebno, o tem izda sklep.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek mora upravljavec vložiti vlogo za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja iz četrtega odstavka 119. člena tega zakona, če je njegova sprememba potrebna zaradi prilagoditve zaključkom o BAT, pri čemer mora upoštevati vse faze načrtovanja in izvedbe investicije ter pridobitve vseh potrebnih upravnih odločb, vključno z odločbo o spremembi okoljevarstvenega dovoljenja, tako da se izvedba spremembe izvede najkasneje šest mesecev pred potekom roka iz prvega odstavka tega člena.

(4) Zoper odločbo iz drugega odstavka tega člena ni pritožbe, dopusten pa je upravni spor.

(5) Ministrstvo o vložitvi vloge iz drugega odstavka tega člena obvesti pristojno inšpekcijo.

(6) Ne glede na prejšnje odstavke tega člena mora upravljavec najkasneje v šestih mesecih po uveljavitvi novih ali posodobljenih zaključkov o BAT iz prvega odstavka tega člena izdelati pisno opredelitev glede izpolnjevanja vseh za napravo relevantnih BAT zaključkov, vključno z načrti za uskladitev z njimi, če bodo za to uskladitev potrebne investicije ali spremembe okoljevarstvenega dovoljenja, ter jo na zahtevo predložiti pristojnemu inšpektorju.

121. člen

(preverjanje in sprememba okoljevarstvenega dovoljenja po uradni dolžnosti)

(1) Ministrstvo okoljevarstveno dovoljenje preveri in ga po potrebi po uradni dolžnosti spremeni:

1. če potreba po spremembi okoljevarstvenega dovoljenja izhaja iz vsebinskih sprememb posameznih določb novega predpisa, izdanega na podlagi tega zakona po pravnomočnosti okoljevarstvenega dovoljenja, glede na prej veljavni predpis;
2. kadar razvoj najboljših razpoložljivih tehnik omogoča znatno zmanjšanje emisij, če se na določeno napravo ne nanašajo nobeni zaključki o BAT;
3. kadar naprava obratuje na območju iz 59. člena tega zakona ali povzroča takšno raven onesnaževanja, da je treba spremeniti v okoljevarstvenem dovoljenju določene mejne vrednosti emisij v okolje ali dodatno določiti mejne vrednosti emisij ali masni pretok onesnaževal zaradi doseganja predvidenih standardov kakovosti okolja iz 56. člena tega zakona na tem območju ali doseganja ciljev upravljanja voda po predpisih o vodah;
4. ob vsaki spremembi okoljevarstvenega dovoljenja, če je bilo to izdano na podlagi enajstega odstavka 116. člena tega zakona;
5. če obratovalna varnost procesa ali dejavnosti zahteva uporabo drugih tehnik;
6. ob vsakem preverjanju prilagoditve obratovanja naprave zahtevam iz zaključkov o BAT ali posodobljenih zaključkov o BAT iz prvega odstavka 120. člena tega zakona, če izidejo zaključki o BAT ali posodobljeni zaključki o BAT, ki se ne nanašajo na dejavnost, zaradi katere se naprava razvršča med naprave iz 110. člena tega zakona, se pa zanjo uporabljajo;
7. na vsakih 10 let, če okoljevarstveno dovoljenje v tem času ni bilo spremenjeno zaradi razlogov iz 119. člena tega zakona ali razlogov iz 1. točke tega odstavka.

(2) Ministrstvo pisno obvesti upravljavca o začetku postopka preverjanja okoljevarstvenega dovoljenja, pri čemer lahko od njega zahteva, da v določenem roku, ki ne sme biti krajši od 60 dni, predloži podatke, ki jih ministrstvo rabi zaradi ponovnega preverjanja okoljevarstvenega dovoljenja.

(3) Ministrstvo obvesti pristojno inšpekcijo, da vodi postopek spremembe okoljevarstvenega dovoljenja, ta pa opravi inšpekcijski pregled naprave, o čemer pripravi poročilo in ga v 30 dneh od prejema obvestila pošlje ministrstvu. Če inšpekcija ob inšpekcijskem pregledu iz prejšnjega stavka ugotovi, da naprava ne deluje v skladu s predpisi in o tem izda odločbo, lahko ministrstvo postopek s sklepom prekine do izvršitve inšpekcijske odločbe. Ne glede na prejšnja stavka pristojna inšpekcija ne opravi inšpekcijskega pregleda naprave, če je v zadnjih šestih mesecih pred prejemom obvestila ministrstva že izvedla celovit nadzor nad napravo. V primeru iz prejšnjega stavka pristojna inšpekcija ministrstvu pošlje zapisnik o opravljenem inšpekcijskem pregledu.

(4) Ministrstvo v postopku preverjanja okoljevarstvenega dovoljenja in izdaje odločbe o spremembi okoljevarstvenega dovoljenja uporabi ugotovitve inšpekcijskega pregleda iz prejšnjega odstavka in podatke iz drugega odstavka tega člena ter upošteva predpise iz 18., 21. in 24. člena tega zakona.

(5) Ministrstvo odloči o spremembi okoljevarstvenega dovoljenja iz 1., 2., 5. in 6. točke prvega odstavka tega člena v treh mesecih od začetka postopka, pri čemer se rok iz tretjega odstavka tega člena ne šteje v rok za izdajo odločbe, ob izdaji inšpekcijske odločbe iz tretjega odstavka tega člena pa v treh mesecih od prejema obvestila o njeni izvršitvi, ki ga pristojna inšpekcija pošlje ministrstvu. Ministrstvo v odločbi o spremembi okoljevarstvenega dovoljenja določi tudi rok, v katerem mora upravljavec uskladiti obratovanje naprave z novimi zahtevami.

(6) Za postopek spremembe okoljevarstvenega dovoljenja iz 3. in 4. točke prvega odstavka tega člena se poleg določb iz prejšnjega odstavka smiselno uporabljajo določbe iz 113., 114. in 122. člena tega zakona.

(7) V primeru iz 4. točke prvega odstavka tega člena ministrstvo preveri, če so še izpolnjeni pogoji za uporabo enajstega odstavka 116. člena tega zakona.

(8) Postopek iz tega člena se lahko združi s postopkom spremembe okoljevarstvenega dovoljenja iz 119. člena tega zakona le na zahtevo stranke.

(9) Ministrstvo lahko v primeru vstopa stranskega udeleženca v postopek izdaje odločbe o spremembi okoljevarstvenega dovoljenja iz 3. in 4. točke prvega odstavka tega člena podaljša rok iz petega odstavka tega člena za največ dva meseca.

(10) Ministrstvo pošlje pristojni inšpekciji in občini, na območju katere je naprava, informacijo o izdaji in mestu objave odločbe o spremembi okoljevarstvenega dovoljenja.

(11) Zoper odločbe iz tega člena ni pritožbe, dopusten pa je upravni spor. O tožbi iz prejšnjega stavka mora sodišče odločiti prednostno.

122. člen

(zagotavljanje dostopa do pravnega varstva zainteresirani javnosti)

Za zagotavljanje dostopa do pravnega varstva zainteresirani javnosti v zvezi z odločbo iz 115. člena ali enajstega odstavka 119. člena ali 3. ali 4. točke prvega odstavka 121. člena tega zakona se smiselno uporabljajo določbe iz 103. člena tega zakona.

123. člen

(mirovanje in prenehanje veljavnosti okoljevarstvenega dovoljenja)

(1) V primeru, da upravljavec začasno preneha z obratovanjem naprave iz 110. člena tega zakona ali njenega dela, o tem obvesti ministrstvo. V obvestilu iz prejšnjega stavka tudi navede predvideni datum začasnega prenehanja obratovanja naprave in navede ukrepe, ki jih bo izvedel zaradi preprečitve morebitne ali potencialne čezmerne obremenitve okolja ali okoljske škode in ki vključujejo najmanj:

1. izpraznitev tekočih nevarnih snovi ali tekočih odpadkov iz nepremičnih rezervoarjev, cevovodov in tehnoloških enot, ter njihovo čiščenje,

2. zagotovitev obdelave vseh odpadkov v skladu s prvim odstavkom 32. člena tega zakona najkasneje v roku enega meseca od predvidenega datuma začasnega prenehanja obratovanja naprave in

3. odstranitev vseh nevarnih snovi, povezanih z obratovanjem naprave, iz območja naprave.

(2) Med začasnim prenehanjem obratovanja naprave ali njenega dela upravljavcu njegove pravice do obratovanja naprave ali njenega dela in obveznost monitoringa mirujejo. O začasnem prenehanju obratovanja naprave ministrstvo izda sklep.

(3) Upravljavec obvesti ministrstvo o prekinitvi mirovanja iz prejšnjega odstavka najmanj 30 dni pred nameravano prekinitvijo.

(4) Okoljevarstveno dovoljenje preneha veljati z odvzemom ali z dokončnim prenehanjem obratovanja naprave. Okoljevarstveno dovoljenje preneha tudi v primerih iz petnajstega ali sedemnajstega odstavka 119. člena tega zakona.

124. člen

(odvzem okoljevarstvenega dovoljenja in začasna prepoved obratovanja naprave)

(1) Ministrstvo okoljevarstveno dovoljenje odvzame z odločbo na podlagi ugotovitev ali na predlog pristojnega inšpektorja:

1. če upravljavec v določenem roku ne izvrši njegove pravnomočne odločbe o uskladitvi obratovanja naprave s pogoji iz okoljevarstvenega dovoljenja, ki se nanašajo na preseganje mejnih vrednosti emisij, ki lahko povzročajo pomembne škodljive vplive, ali na neizpolnjevanje zahtev glede parametrov in tehničnih ukrepov iz šestega odstavka 116. člena tega zakona,

2. če upravljavec ne zagotovi finančnega jamstva, kadar je to predpisano.

(2) Ministrstvo izda odločbo o začasni prepovedi obratovanja naprave, če upravljavec v štirih letih od sprejema zaključkov o BAT naprave ne prilagodi novim ali spremenjenim zaključkom o BAT iz prvega odstavka 120. člena tega zakona. Prepoved obratovanja naprave iz prejšnjega stavka učinkuje do prilagoditve naprave novim ali spremenjenim zaključkom o BAT iz prejšnjega stavka.

(3) Določbe prvega odstavka tega člena ne veljajo za okoljevarstveno dovoljenje iz prvega odstavka 110. člena tega zakona za obratovanje odlagališča odpadkov ter za komunalne ali skupne čistilne naprave.

(4) Zoper odločbo iz prvega odstavka tega člena ni pritožbe, dopusten pa je upravni spor. O tožbi iz prejšnjega stavka mora sodišče odločiti prednostno.

(5) Ministrstvo pošlje odločbo iz prejšnjega odstavka tudi pristojni inšpekciji in občini, na območju katere je naprava.

125. člen

(dokončno prenehanje obratovanja naprave)

(1) Upravljavec, ob stečaju pa stečajni upravitelj, mora ministrstvo z vlogo pisno obvestiti o nameri dokončnega prenehanja obratovanja naprave iz 110. člena tega zakona, kar dokazuje s potrdilom o oddani pošiljki. Določbe iz prejšnjega stavka se uporabljajo tudi v primeru prenehanja ene od dejavnosti, ki so se izvajale v napravi, ali na zahtevo upravljavca v primeru prenehanja dela ene od dejavnosti, ki se izvajajo v napravi iz 110. člena tega zakona, če je teh dejavnosti več.

(2) Če je moral upravljavec pripraviti izhodiščno poročilo v skladu z določbami iz 112. člena tega zakona, mora pisno obvestilo iz prejšnjega odstavka vsebovati tudi oceno stanja onesnaženosti tal in podzemne vode na območju naprave z zadevnimi nevarnimi snovmi.

(3) Če je prišlo zaradi obratovanja naprave do znatnega onesnaženja tal ali podzemne vode v primerjavi s stanjem v izhodiščnem poročilu iz prejšnjega odstavka, vsebuje ocena iz prejšnjega odstavka tudi predlog ukrepov, da se območje naprave povrne v stanje iz izhodiščnega poročila, pri čemer se upošteva tehnična izvedljivost ukrepov.

(4) Če je prišlo zaradi obratovanja naprave, ki je posledica izvajanja dejavnosti iz okoljevarstvenega dovoljenja, preden je bilo to prvič spremenjeno po 7. januarju 2013, do takšnega onesnaženja tal ali podzemne vode, ki predstavlja znatno tveganje za zdravje ljudi in za okolje ob upoštevanju pogojev iz okoljevarstvenega dovoljenja, upoštevajoč značilnosti območja naprave, vsebuje ocena iz prejšnjega odstavka tudi predlog ukrepov za odstranitev, nadzor, obvladovanje ali zmanjševanje vsebnosti zadevnih nevarnih snovi v tleh ali podzemni vodi, tako da območje naprave, ob upoštevanju njene obstoječe ali s prostorskimi akti določene prihodnje namenske rabe, ne predstavlja več takšnega tveganja.

(5) Če je moral upravljavec pripraviti oceno možnosti onesnaženja iz četrtega odstavka 112. člena tega zakona, mora pisno obvestilo iz prvega odstavka tega člena vsebovati tudi predlog ukrepov za odstranitev, nadzor, obvladovanje ali zmanjševanje vsebnosti nevarnih snovi v tleh ali podzemni vodi, tako da območje naprave, ob upoštevanju sedanje ali s prostorskimi akti določene prihodnje namenske rabe, ne predstavlja pomembnega tveganja za zdravje ljudi ali okolje, ob upoštevanju pogojev iz okoljevarstvenega dovoljenja vključno z opisanimi značilnostmi območja naprave.

(6) Ministrstvo preuči oceno iz drugega odstavka tega člena in predlog ukrepov iz tretjega, četrtega ali petega odstavka tega člena ter izda odločbo o razgradnji naprave v roku 30 dni, v kateri, če je to potrebno, ob smiselni uporabi predpisa iz sedmega odstavka 165. člena tega zakona določi ukrepe, ki jih mora upravljavec izvesti za odstranitev, nadzor, obvladovanje ali zmanjševanje vsebnosti zadevnih nevarnih snovi v tleh ali podzemni vodi, tako da območje naprave, ob upoštevanju njene obstoječe ali s prostorskimi akti določene prihodnje namenske rabe, ne predstavlja več znatnega tveganja za zdravje ljudi in bo doseženo predpisano stanje okolja, določi pa tudi rok za njihovo izvedbo. Ministrstvo v roku in na način iz četrtega odstavka 115. člena tega zakona obvesti o izdaji odločbe tudi javnost. Zoper odločbo iz tega odstavka tega člena ni pritožbe, dopusten pa je upravni spor.

(7) Upravljavec mora obvestiti ministrstvo o izvedbi ukrepov in navesti dokazila, da je z izvedenimi ukrepi doseženo stanje okolja, določeno v odločbi iz prejšnjega odstavka.

(8) Če ministrstvo ugotovi, da so ukrepi iz šestega odstavka tega člena izvedeni, izda odločbo o prenehanju okoljevarstvenega dovoljenja, če pa ukrepi do roka iz odločbe niso izvedeni, okoljevarstveno

dovoljenje ostane v veljavi, upravljavec pa mora za pridobitev odločbe o prenehanju okoljevarstvenega dovoljenja ponovno vložiti vlogo iz prvega odstavka tega člena.

2.3. Okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje druge naprave in dejavnosti

126. člen

(druge naprave in dejavnosti)

(1) Upravljavec mora pridobiti okoljevarstveno dovoljenje tudi za obratovanje druge dejavnosti in druge naprave, ki ni dejavnost ali naprava iz 110. člena tega zakona, če je s predpisi iz tretjega odstavka 18. člena in tretjega odstavka 21. člena tega zakona določena obveznost pridobitve okoljevarstvenega dovoljenja. Okoljevarstveno dovoljenje za druge dejavnosti in naprave mora pridobiti tudi upravljavec, ki je obdelovalec odpadkov, skladno s prvim odstavkom 25. člena tega zakona, če se njegova dejavnost ali naprava za obdelavo odpadkov ne uvršča med dejavnosti ali naprave iz 110. člena tega zakona, razen če je s predpisom iz šestega odstavka 24. člena tega zakona določeno, da za posamezno vrsto obdelave odpadkov okoljevarstveno dovoljenje ni potrebno.

(2) Naprava ali dejavnost iz prejšnjega odstavka lahko začne obratovati ali se lahko začne opravljati le na podlagi pravnomočnega okoljevarstvenega dovoljenja iz prejšnjega odstavka.

(3) Če je naprava iz prvega odstavka odlagališče odpadkov, je nepremičnine, na katerih je to odlagališče, dovoljeno uporabljati samo za namene odlaganja odpadkov v skladu z izdanim okoljevarstvenim dovoljenjem. To omejitev se zaznamuje v zemljiški knjigi po pravilih, ki jih zakon, ki ureja zemljiško knjigo, določa za zaznambo pravnega dejstva o javnopravnih omejitvah. Zaznamba ima za posledico, da okoljevarstveno dovoljenje iz prvega odstavka učinkuje tudi proti poznejšim pridobiteljem lastninske pravice na nepremičnini, pri kateri je vpisana.

(4) Upravljavcu naprave ali dejavnosti iz prvega odstavka tega člena, za katero je določena obveznost pridobitve okoljevarstvenega dovoljenja na podlagi prvega odstavka 25. člena tega zakona in za katero tudi predpisi iz tretjega odstavka 18. člena in tretjega odstavka 21. člena tega zakona določajo obveznost pridobitve okoljevarstvenega dovoljenja, se izda eno okoljevarstveno dovoljenje za napravo ali dejavnost iz 126. člena tega zakona.

127. člen

(splošne zahteve in vloga za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja ali za njegovo spremembo ter obveščanje javnosti in sodelovanje zainteresirane javnosti)

(1) Upravljavec zagotovi obratovanje naprave znotraj mejnih vrednosti emisij v okolje, upoštevaje način njihovega vrednotenja, in ukrepe za izpolnitev drugih pogojev, določenih v predpisih iz 18. člena tega zakona, upravljavec, ki je obdelovalec odpadkov, pa mora zagotoviti obratovanje naprave in opravljanje dejavnosti znotraj predpisanih ravnanj, določenih v predpisih iz 21. in 24. člena tega zakona ter v skladu s 25. členom tega zakona.

(2) Vloga za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja iz prvega odstavka prejšnjega člena mora poleg podatkov o vlagatelju vloge vsebovati podatke o napravi in njenem obratovanju ali dejavnosti ter o predvidenih ukrepih iz prejšnjega odstavka. Če je naprava iz prvega odstavka prejšnjega člena tega zakona odlagališče odpadkov, mora vloga vsebovati tudi identifikacijske znake, s katerimi so zemljiške parcele, na katerih je odlagališče odpadkov, vpisane v zemljiško knjigo.

(3) Ministrstvo mora v postopku izdaje okoljevarstvenega dovoljenja za obratovanje naprave za sežig ali sosežig odpadkov zagotoviti javnosti vpogled v vlogo za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja iz prvega odstavka prejšnjega člena, ter zainteresirani javnosti omogočiti izražanje mnenj ter dajanje predlogov in pripomb.

(4) V primeru iz prejšnjega odstavka ministrstvo z javnim naznanilom na krajevno običajen način in na osrednjem spletnem mestu državne uprave obvesti javnost zlasti o:

1. popolni vlogi za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja,

2. organu, ki vodi postopek izdaje okoljevarstvenega dovoljenja in sprejema mnenja ter pripombe javnosti,
3. kraju, kjer je mogoč vpogled v vlogo za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja,
4. načinu dajanja mnenj, predlogov in pripomb, ter
5. času javne razgrnitve.

(5) Rok, v katerem ima javnost pravico vpogleda v vlogo iz prejšnjega odstavka ter možnost dajanja mnenj, predlogov in pripomb, je 30 dni od dneva objave iz prejšnjega odstavka in se ne šteje v rok za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja iz tretjega odstavka tega člena.

(6) Popolno vlogo za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja iz tretjega odstavka tega člena ministrstvo z dnem objave javnega naznanila iz prejšnjega odstavka objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

(7) Po izteku roka iz petega odstavka tega člena ministrstvo o mnenjih, pripombah in predlogih, ki jih je podala zainteresirana javnost, seznani vlagatelja vloge za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja za obratovanje naprave iz tretjega odstavka tega člena in izvede javno obravnavo, na katero povabi zainteresirano javnost, ki je v okviru javne razgrnitve posredovala mnenja, pripombe in predloge, in vlagatelja vloge . Ministrstvo povabi zainteresirano javnost na javno obravnavo z javnim naznanilom na krajevno običajen način in z objavo na osrednjem spletnem mestu državne uprave najmanj 15 dni pred izvedbo javne obravnave, pri čemer mora zainteresirana javnost, ki se namerava javne obravnave udeležiti, ministrstvu najkasneje 8 dni pred izvedbo javne obravnave potrditi svojo udeležbo. Ne glede na prejšnji stavek ministrstvo povabi zainteresirano javnost, ki ima položaj stranskega udeleženca, z vročitvijo vabila, pri čemer se za vročitev vabila nevladnim organizacijam iz prvega odstavka 237. člena tega zakona ter civilni iniciativi iz druge alineje 18.2. točke prvega odstavka 3. člena tega zakona uporablja določba iz četrtega odstavka 114. člena tega zakona.

(8) Na javni obravnavi zainteresirana javnost mnenja, predloge in pripombe, ki jih je posredovala v okviru javne razgrnitve iz petega odstavka tega člena, predstavi in jih utemelji, vlagatelj vloge pa se lahko do njih opredeli. Ministrstvo lahko odredi, da se javna obravnava iz prejšnjega odstavka izvede z osebno udeležbo ali preko spleta na daljavo. Javna obravnava se v celoti snema, zvočni posnetek pa se priloži zapisniku.

(9) Na podlagi izvedene javne obravnave ministrstvo pozove vlagatelja vloge, da se do mnenj, predlogov in pripomb zainteresirane javnosti pisno opredeli in po potrebi dopolni vlogo s predlaganimi ukrepi za preprečevanje in odpravo ali zmanjševanje vplivov na okolje zaradi obratovanja naprave, ki jih je podala zainteresirana javnost.

(10) Ta člen se uporablja tudi za postopek spremembe okoljevarstvenega dovoljenja iz prvega odstavka prejšnjega člena, pri čemer mora vloga za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja vsebovati tiste vsebine, ki se nanašajo na spremembo v obratovanju naprave ali opravljanju dejavnosti.

(12) Ministrstvo lahko v primeru vstopa stranskega udeleženca na podlagi 128. člena tega zakona v postopek izdaje okoljevarstvenega dovoljenja za napravo iz tretjega odstavka tega člena podaljša rok iz prvega odstavka 129. člena tega zakona za odločitev o izdaji okoljevarstvenega dovoljenja ali njegovi spremembi za največ dva meseca.

128. člen

(stranka in stranski udeleženci v postopku izdaje okoljevarstvenega dovoljenja)

(1) Stranka v postopku izdaje okoljevarstvenega dovoljenja ali njegove spremembe je upravljavec.

(2) Stranski udeleženec v postopku izdaje okoljevarstvenega dovoljenja je lahko oseba, ki izkaže, da bi nameravano obratovanje naprave ali opravljanje dejavnosti lahko vplivalo na njene pravne koristi.

(3) Nevladna organizacija iz prvega odstavka 237. člena tega zakona ter civilna iniciativa iz druge alineje 18.2. točke prvega odstavka 3. člena tega zakona imata v postopku za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja za napravo iz tretjega odstavka 127. člena tega zakona in njegove spremembe položaj stranskega udeleženca, če sta vložili zahtevo za vstop v postopek v 30 dneh od dneva objave iz četrtega

odstavka 127. člena tega zakona, pri čemer mora biti sestavni del zahteve za vstop v postopek tudi podatek o varnem elektronskem predalu, na katerega jima bo ministrstvo vročalo dokumente. Če je zahteva za vstop v postopek za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja iz prejšnjega stavka vložena zunaj roka iz prejšnjega stavka, se s sklepom zavrže.

(4) V primeru iz prejšnjega odstavka se šteje, da je bila vročitev dokumentov opravljena v treh delovnih dneh po oddaji dokumentov v varni elektronski predal iz prejšnjega odstavka.

129. člen

(izdaja in vsebina okoljevarstvenega dovoljenja ali odločbe o spremembi okoljevarstvenega dovoljenja ter pravno varstvo zainteresirane javnosti)

(1) Ministrstvo odloči o izdaji okoljevarstvenega dovoljenja za napravo ali dejavnost iz prvega odstavka 126. člena tega zakona ali o njegovi spremembi v treh mesecih od dneva prejema popolne vloge.

(2) Ministrstvo prekine postopek za izdajo ali spremembo okoljevarstvenega dovoljenja iz prvega odstavka 126. člena tega zakona do pridobitve pravnomočnega okoljevarstvenega soglasja, če vlagatelj za napravo ali za dejavnost, za katero zahteva to dovoljenje ali njegovo spremembo, nima pravnomočnega okoljevarstvenega soglasja, kadar je to zahtevano v skladu s tem zakonom, razen če gre za primer iz prvega ali drugega odstavka 140. člena tega zakona.

(3) Če je bilo za napravo ali dejavnost iz 126. člena tega zakona predhodno pridobljeno okoljevarstveno soglasje ali integralno gradbeno dovoljenje skladno s predpisom o graditvi objektov, ministrstvo pri odločitvi o okoljevarstvenem dovoljenju ali njegovi spremembi upošteva tudi podatke in informacije iz poročila o vplivih na okolje iz 94. člena tega zakona.

(4) Ministrstvo v okoljevarstvenem dovoljenju iz prvega odstavka 126. člena tega zakona ali v odločbi o njegovi spremembi podrobneje določi pogoje in ravnanja iz prvega odstavka 127. člena tega zakona skladno s predpisi, ter zahteve, ki se nanašajo na ukrepe po prenehanju obratovanja naprave ali opravljanju dejavnosti. Če se okoljevarstveno dovoljenje iz prejšnjega stavka nanaša na odlagališče odpadkov, mora izrek okoljevarstvenega dovoljenja vsebovati tudi identifikacijske znake, s katerimi so zemljiške parcele, na katerih je odlagališče odpadkov, vpisane v zemljiško knjigo. Ministrstvo v obrazložitvi okoljevarstvenega dovoljenja za napravo iz tretjega odstavka 127. člena tega zakona navede tudi, kako je pri odločitvi upoštevalo mnenja in pripombe zainteresirane javnosti, pridobljenih na podlagi petega odstavka 127. člena tega zakona.

(5) Če je naprava iz prvega odstavka tega člena vključena v trgovanje z emisijami toplogrednih plinov v skladu s tem zakonom, se za te emisije mejne vrednosti v okoljevarstvenem dovoljenju ne določijo.

(6) Ministrstvo pošlje okoljevarstveno dovoljenje iz prvega odstavka 126. člena tega zakona ali odločbo o njegovi spremembi tudi pristojni inšpekciji in občini, na območju katere se nahaja naprava ali opravlja dejavnost.

(7) Ministrstvo najkasneje v sedmih dneh po vročitvi stranki objavi okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje naprave za sežig ali sosežig odpadkov iz tretjega odstavka 127. člena tega zakona ali odločbo o njegovi spremembi na krajevno običajen način in na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

(8) Zoper odločbo iz prvega odstavka tega člena ni pritožbe, dopusten pa je upravni spor. O tožbi iz prejšnjega stavka mora sodišče odločiti prednostno.

(9) Za zagotavljanje dostopa do pravnega varstva zainteresirani javnosti v zvezi z okoljevarstvenim dovoljenjem za napravo iz tretjega odstavka 127. člena tega zakona ali odločbo o njegovi spremembi se smiselno uporabljajo določbe iz 103. člena tega zakona.

130. člen

(začetek in prepoved obratovanja naprave ali opravljanja dejavnosti, sprememba, prenehanje veljavnosti in odvzem okoljevarstvenega dovoljenja ter dokončno prenehanje obratovanja naprave ali opravljanja dejavnosti)

(1) Za začetek obratovanja naprave ali opravljanja dejavnosti iz 126. člena tega zakona se smiselno uporablja 118. člen tega zakona, za prepoved obratovanja naprave ali opravljanja dejavnosti iz 126. člena tega zakona ter za odvzem okoljevarstvenega dovoljenja iz prvega odstavka 126. člena tega zakona pa 124. člen tega zakona.

(2) Upravljavec iz 126. člena tega zakona mora za vsako nameravano spremembo v obratovanju naprave, ki je povezana z delovanjem ali razširitvijo te naprave in lahko vpliva na okolje ali zdravje ljudi, ali vsako nameravano spremembo pri opravljanju dejavnosti ali spremembo glede upravljavca, vložiti vlogo za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja iz prvega odstavka 126. člena tega zakona.

(3) Vloga iz prejšnjega odstavka mora, poleg vsebin iz 127. člena tega zakona, vsebovati tudi opis sprememb naprave ali dejavnosti in opis vplivov nameravane spremembe na okolje ali dele okolja ali na zdravje ljudi oziroma podatke o upravljavcu, če gre za spremembo upravljavca.

(4) Če je bilo za nameravano spremembo v obratovanju naprave ali pri opravljanju dejavnosti, ki je predmet spremembe okoljevarstvenega dovoljenja iz drugega odstavka tega člena, predhodno pridobljeno okoljevarstveno soglasje ali integralno gradbeno dovoljenje skladno s predpisom o graditvi objektov, ministrstvo pri odločitvi o spremembi okoljevarstvenega dovoljenja upošteva tudi podatke in informacije iz poročila o vplivih na okolje iz 94. člena tega zakona.

(5) Ministrstvo odloči o spremembi okoljevarstvenega dovoljenja iz prvega odstavka 126. člena tega zakona v treh mesecih od prejema popolne vloge, odločbo pa pošlje tudi pristojni inšpekciji in občini, na območju katere se nahaja naprava ali opravlja dejavnost.

(6) Upravljavec lahko izvede spremembo v obratovanju naprave ali v opravljanju dejavnosti iz 126. člena tega zakona le na podlagi pravnomočne odločbe o spremembi okoljevarstvenega dovoljenja iz prvega odstavka 126. člena tega zakona.

(7) Če naprava zaradi nameravane spremembe v njenem obratovanju postane naprava, v kateri se bo izvajala dejavnost, določena v predpisu iz tretjega odstavka 110. člena tega zakona, ministrstvo po uradni dolžnosti začne postopek za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja iz 110. člena tega zakona. Ko postane okoljevarstveno dovoljenje iz prvega odstavka 110. člena tega zakona pravnomočno, ministrstvo po uradni dolžnosti razveljavi okoljevarstveno dovoljenje iz prvega odstavka 126. člena tega zakona.

(8) Za preverjanje in spremembo okoljevarstvenega dovoljenja iz prvega odstavka 126. člena tega zakona po uradni dolžnosti se smiselno uporablja 121. člen tega zakona.

(9) Za mirovanje in prenehanje veljavnosti okoljevarstvenega dovoljenja iz prvega odstavka 126. člena tega zakona se smiselno uporablja 123. člen tega zakona, za prepoved obratovanja naprave ali opravljanja dejavnosti iz 126. člena tega zakona ali za odvzem okoljevarstvenega dovoljenja iz prvega odstavka 126. člena tega zakona pa 124. člen tega zakona.

(10) Upravljavec, ob stečaju pa stečajni upravitelj, mora s pisno vlogo obvestiti ministrstvo o nameri dokončnega prenehanja obratovanja naprave ali opravljanja dejavnosti iz 126. člena tega zakona, kar izkazuje s potrdilom o oddani pošiljki.

(11) Pisno obvestilo iz prejšnjega odstavka mora vsebovati navedbe in dokazila o izpolnjevanju zahtev iz okoljevarstvenega dovoljenja, ki se nanašajo na ukrepe po prenehanju obratovanja naprave ali opravljanju dejavnosti iz 126. člena tega zakona, če so ti z okoljevarstvenim dovoljenjem predpisani. Za prenehanje obratovanja naprave za odstranjevanje odpadkov se smiselno uporabljajo določbe 125. člena tega zakona.

(12) Če ministrstvo ugotovi, da so zahteve iz prejšnjega odstavka izpolnjene, izda odločbo o dokončnem prenehanju obratovanja naprave ali opravljanja dejavnosti, s katero odloči tudi o datumu prenehanja veljavnosti okoljevarstvenega dovoljenja. Če ministrstvo ugotovi, da so zahteve iz prejšnjega odstavka niso izpolnjene, okoljevarstveno dovoljenje ostane v veljavi, upravljavec pa mora za pridobitev odločbe iz prejšnjega stavka ponovno vložiti vlogo iz desetega odstavka tega člena.

2.4. Okoljevarstveno dovoljenje za obrat

131. člen

(okoljevarstveno dovoljenje za obrat)

(1) Obrat iz 19. člena tega zakona lahko začne obratovati le na podlagi pravnomočnega okoljevarstvenega dovoljenja.

(2) Upravljavec lahko izvede spremembo iz tretjega odstavka 135. člena tega zakona le na podlagi pravnomočne odločbe o spremembi okoljevarstvenega dovoljenja.

(3) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka mora upravljavec območja, ki postane obrat zaradi razlogov, ki niso posledica spremenjenih dejavnosti ali naprav na območju obratovanja, pridobiti okoljevarstveno dovoljenje v roku, določenem v predpisu iz 19. člena tega zakona.

132. člen

(vloga za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja)

(1) Vloga za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja iz prejšnjega člena mora vsebovati:

1. ime in naslov upravljavca obrata, ime, priimek in položaj osebe, odgovorne za obrat, ter ime in naslov lokacije obrata, če je ta drugačen od naslova upravljavca obrata,2. opis značilnosti in dejavnosti obrata,

3. podatke za določitev dejanske in pričakovane prisotnosti nevarnih snovi in kategorij nevarnih snovi v obratu, ali nevarnih snovi in kategorij nevarnih snovi, ki bi razumno predvidljivo lahko nastale med izgubo nadzora nad procesi, vključno s skladiščenjem,

4. podatke o fizikalni obliki nevarnih snovi iz prejšnje točke,

5. podatke o neposredni okolici obrata in dejavnike, ki bi utegnili povzročiti večjo nesrečo ali poslabšati njene posledice, vključno s podrobnostmi o sosednjih obratih, napravah in drugih območjih in posegih v prostor, če so na voljo in ki bi lahko povzročili ali povečali tveganje ali posledice večje nesreče ter verižne učinke,

6. zasnovo zmanjšanja tveganja za okolje, če gre za obrat manjšega tveganja za okolje, ali varnostno poročilo, če gre za obrat večjega tveganja za okolje, ki določata ukrepe za preprečevanje večje nesreče ter zmanjšanje njenih posledic, in

4. ukrepe v primeru dokončnega prenehanja obrata.

(2) Vlada podrobneje predpiše vsebino vloge iz prejšnjega odstavka.

133. člen

(zagotavljanje pravice javnosti do obveščenosti, pravice zainteresirane javnosti do sodelovanja, dostopa do pravnega varstva ter stranka in stranski udeleženec)

(1) Ministrstvo mora v postopku izdaje okoljevarstvenega dovoljenja za obrat iz 131. člena tega zakona ali njegovo spremembo iz 1. točke prvega odstavka 135. člena tega zakona, zagotoviti javnosti vpogled v vlogo za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja in v osnutek odločitve o okoljevarstvenem dovoljenju ter zainteresirani javnosti omogočiti sodelovanje pri odločanju o izdaji okoljevarstvenega dovoljenja, tako da lahko daje mnenja, predloge in pripombe.

(2) Ministrstvo z javnim naznanilom na krajevno običajen način in z objavo na osrednjem spletnem mestu državne uprave obvesti javnost o:

1. obratu, za katerega se vodi postopek izdaje okoljevarstvenega dovoljenja,
2. podrobnih podatkih o pristojnem organu, odgovornem za odločanje, od katerega je mogoče pridobiti ustrezne podatke in ki mu je mogoče predložiti pripombe ali vprašanja, ter o podrobnostih rokov za predložitev pripomb ali vprašanj,
3. osnutku okoljevarstvenega dovoljenja,
4. kraju, kjer bo mogoč vpogled javnosti v celotno vlogo za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja,
5. možnosti in načinu dajanja mnenj, predlogov in pripomb zainteresirane javnosti,

6. možnosti pridobitve statusa stranskega udeleženca v postopku presoje vplivov na okolje,
7. času trajanja javne razgrnitve, ki ne sme biti krajši od 30 dni.

(3) Zainteresirana javnost ima v času trajanja javne razgrnitve pravico do sodelovanja v tem postopku. Pravica iz prejšnjega stavka zajema pravico dajati mnenja, predloge in pripombe v zvezi z obratom, za katerega se vodi postopek izdaje okoljevarstvenega dovoljenja in sicer glede ugotavljanja dejanskega stanja, upoštevanja pravil upravnega postopka ter glede upoštevanja materialnih predpisov, vključno s predlogi glede ukrepov za zmanjševanje tveganja in preprečevanje večje nesreče ter zmanjšanje njenih posledic.

(4) Po prejemu mnenj, predlogov in pripomb iz prejšnjega odstavka ministrstvo o teh mnenjih, pripombah in predlogih seznani vlagatelja vloge in izvede javno obravnavo, na katero povabi zainteresirano javnost, ki je v okviru javne razgrnitve posredovala mnenja, pripombe in predloge, in vlagatelja vloge. Ministrstvo povabi zainteresirano javnost na javno obravnavo z javnim naznanilom na krajevno običajen način in z objavo na osrednjem spletnem mestu državne uprave najmanj 15 dni pred izvedbo javne obravnave, pri čemer mora zainteresirana javnost, ki se namerava javne obravnave udeležiti, ministrstvu najkasneje 8 dni pred izvedbo javne obravnave potrditi svojo udeležbo. Ne glede na prejšnji stavek ministrstvo povabi zainteresirano javnost, ki ima položaj stranskega udeleženca, z vročitvijo vabila, pri čemer se za vročitev vabila nevladnim organizacijam iz prvega odstavka 237. člena tega zakona ter civilni iniciativi iz druge alineje 18.2. točke prvega odstavka 3. člena tega zakona uporablja določba iz četrtega odstavka 114. člena tega zakona.

(5) Na javni obravnavi iz prejšnjega odstavka zainteresirana javnost mnenja, predloge in pripombe, ki jih je posredovala v okviru javne razgrnitve iz tretjega odstavka tega člena, predstavi in jih utemelji, vlagatelj vloge pa se lahko do njih opredeli. Ministrstvo lahko izvede javno obravnavo iz prejšnjega odstavka z osebno udeležbo ali preko spleta na daljavo. Javna obravnava se v celoti snema, zvočni posnetek pa se priloži zapisniku.

(6) Na podlagi izvedene javne obravnave iz prejšnjega odstavka ministrstvo pozove vlagatelja vloge, da se do mnenj, predlogov in pripomb zainteresirane javnosti pisno opredeli in po potrebi z njimi dopolni vlogo in zasnovo zmanjšanja tveganja za okolje, če gre za obrat manjšega tveganja za okolje, ali varnostno poročilo, če gre za obrat večjega tveganja za okolje.

(7) Za stranko in določitev stranskega udeleženca v postopku izdaje okoljevarstvenega dovoljenja za obrat iz 131. člena tega zakona ali njegovo spremembo iz 1. točke prvega odstavka 135. člena tega zakona se smiselno uporabljajo določbe 114. člena tega zakona.

(8) Za zagotavljanje dostopa do pravnega varstva zainteresirani javnosti v zvezi z okoljevarstvenim dovoljenjem za obrat iz 131. člena tega zakona ali njegovo spremembo iz 1. točke prvega odstavka 135. člena tega zakona se smiselno uporabljajo določbe iz 103. člena tega zakona.

(9) Ministrstvo najkasneje v sedmih dneh po vročitvi stranki objavi okoljevarstveno dovoljenje za obrat iz 131. člena tega zakona ali njegovo spremembo iz 1. točke prvega odstavka 135. člena tega zakona na krajevno običajen način in na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

(10) Zoper odločbo iz prvega odstavka tega člena ni pritožbe, dopusten pa je upravni spor. O tožbi iz prejšnjega stavka mora sodišče odločiti prednostno.

(11) Za obrat, ki bi lahko pomembno vplival na okolje v drugi državi članici, se smiselno uporabljajo določbe 98. člena tega zakona, za obrat na ozemlju države članice, ki bi lahko pomembno vplivala na okolje v Republiki Sloveniji, pa določbe 99. člena tega zakona.

134. člen

(izdaja in vsebina okoljevarstvenega dovoljenja)

(1) Ministrstvo odloči o izdaji okoljevarstvenega dovoljenja za obrat iz 131. člena tega zakona v treh mesecih od dneva prejema popolne vloge.

(2) Ministrstvo v okoljevarstvenem dovoljenju potrdi ustreznost varnostnega poročila ali zasnove zmanjšanja tveganja za okolje in upravljavcu obrata naloži, da pri gradnji, zagonu, običajnem obratovanju ali poskusnem obratovanju, v rednih ali izrednih razmerah ter pri dokončnem prenehanju delovanja obrata izvaja v varnostnem poročilu ali zasnovi zmanjšanja tveganja za okolje predvidene ukrepe.

(3) Okoljevarstveno dovoljenje iz prvega odstavka tega člena vsebuje zlasti:

1. podatke o upravljavcu in naslovu obrata ali zemljiških parcelah, če obrat nima naslova; v primeru, ko ima obrat naslov, se zemljiške parcele navede v obrazložitvi okoljevarstvenega dovoljenja,
2. opis obrata z navedbo vrste dejavnosti, njegove zmogljivosti ter vrste in količino nevarnih snovi v obratu,
3. potrditev ustreznosti varnostnega poročila ali zasnove tveganja za okolje in
4. določitev ukrepov v primeru prenehanja obrata ali dokončnega prenehanja obrata, ki se nanašajo zlasti na zmanjšanje količine ali spremembo nevarnih snovi oziroma njihovo odstranitev iz obrata.

(4) Ministrstvo lahko v okoljevarstvenem dovoljenju iz prvega odstavka tega člena upravljavcu obrata naloži tudi izvajanje drugih ukrepov za preprečevanje večje nesreče in zmanjšanje njenih posledic, kadar presodi, da so takšni ukrepi potrebni zaradi preprečevanja večje nesreče ali zmanjševanja njenih posledic.

(5) Ministrstvo postopek za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja prekine do pridobitve in pravnomočnosti okoljevarstvenega soglasja ali integralnega gradbenega dovoljenja skladno s predpisom o graditvi objektov, če upravljavec za obrat, za katerega zahteva to dovoljenje, nima pravnomočnega okoljevarstvenega soglasja ali integralnega gradbenega dovoljenja, kadar je to zahtevano, razen če gre za primer iz prvega ali drugega odstavka 140. člena tega zakona.

(6) Če je bilo za obrat, ki je predmet dovoljenja iz prvega odstavka tega člena, predhodno pridobljeno okoljevarstveno soglasje ali integralno gradbeno dovoljenje skladno s predpisom o graditvi objektov, ministrstvo pri odločitvi o okoljevarstvenem dovoljenju upošteva tudi podatke in informacije iz poročila o vplivih obrata na okolje iz 94. člena tega zakona ali integralnega gradbenega dovoljenja.

(7) Če ministrstvo presodi, da bi posledice večje nesreče v obratu lahko vplivale na okolje v drugi državi, ali če ta tako zahteva, obvesti pristojni organ te države o izdanem okoljevarstvenem dovoljenju.

(8) Če druga država na podlagi obvestila iz prejšnjega odstavka tako zahteva, ji ministrstvo pošlje varnostno poročilo iz prvega odstavka 132. člena tega zakona.

(9) Ministrstvo pošlje okoljevarstveno dovoljenje tudi pristojni inšpekciji in občini, na območju katere je obrat.

(10) Zoper odločbo iz prvega odstavka tega člena ni pritožbe, dopusten pa je upravni spor. O tožbi iz prejšnjega stavka mora sodišče odločiti prednostno.

(11) Ministrstvo lahko v primeru vstopa stranskega udeleženca na podlagi 133. člena tega zakona podaljša rok za odločitev o izdaji okoljevarstvenega dovoljenja iz prvega odstavka tega člena ali rok za njegovo spremembo iz devetega odstavka 135. člena tega zakona za največ dva meseca.

135. člen

(sprememba okoljevarstvenega dovoljenja in redno pregledovanje in dopolnjevanje zasnove zmanjšanja tveganja ali varnostnega poročila)

(1) Upravljavec obrata mora vložiti vlogo za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja pred izvedbo:

1. večje spremembe obrata,
2. spremembe, zaradi katere se spremeni razvrstitev obrata iz obrata večjega tveganja za okolje v obrat manjšega tveganja za okolje,
3. sprememb, zaradi katerih se spremeni njihov nabor nevarnih snovi, ter
4. načrtovane spremembe upravljavca, zaradi katere se spremenijo podatki iz 1. točke prvega odstavka 132. člena tega zakona.

(2) Vloga za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja iz prejšnjega odstavka mora vsebovati spremenjeno oziroma dopolnjeno zasnovo zmanjšanja tveganja za okolje ali varnostnega poročila z nedvoumno prikazanimi spremembami ali dopolnitvami ter podatke iz prvega odstavka 132. člena tega zakona, ki se zaradi nameravane spremembe spremenijo.

(3) Ministrstvo postopek za izdajo spremembe okoljevarstvenega dovoljenja prekine do pridobitve in pravnomočnosti okoljevarstvenega soglasja ali integralnega gradbenega dovoljenja, če upravljavec za obrat, za katerega zahteva to spremembo dovoljenja, nima pravnomočnega okoljevarstvenega soglasja ali integralnega gradbenega dovoljenja, kadar je to zahtevano, razen če gre za primer iz prvega ali drugega odstavka 140. člena tega zakona.

(4) Če je bilo za obrat, ki je predmet spremembe dovoljenja iz prvega odstavka tega člena, predhodno pridobljeno okoljevarstveno soglasje ali integralno gradbeno dovoljenje skladno s predpisom o graditvi objektov, ministrstvo pri odločitvi o okoljevarstvenem dovoljenju upošteva tudi podatke in informacije iz poročila o vplivih obrata na okolje iz 94. člena tega zakona ter pogoje, določene v okoljevarstvenem soglasju ali integralnem gradbenem dovoljenju.

(5) Ministrstvo izda odločbo o spremenjenem okoljevarstvenem dovoljenju v treh mesecih od prejema popolne vloge iz drugega odstavka tega člena, pri čemer glede izdaje odločbe o spremenjenem okoljevarstvenem dovoljenju smiselno uporablja določbe prejšnjega člena.

(6) Ministrstvo pošlje pristojni inšpekciji in občini, na območju katere je obrat, informacijo o izdaji in mestu objave odločbe o spremenjenem okoljevarstvenem dovoljenju iz prejšnjega odstavka.

(7) Zoper odločbo iz devetega odstavka tega člena ni pritožbe, dopusten pa je upravni spor. O tožbi iz prejšnjega stavka mora sodišče odločiti prednostno.

(8) Ministrstvo mora tudi v primeru vstopa stranskega udeleženca na podlagi 133. člena tega zakona odločiti o izdaji odločbe o spremembi okoljevarstvenega dovoljenja v roku iz petega odstavka tega člena.

(9) Upravljavec obrata mora redno pregledovati in varnostno poročilo ali zasnovo zmanjšanja tveganja iz prvega odstavka 132. člena tega zakona in ju po potrebi spremeniti ali dopolniti:

1. najmanj na vsakih pet let,
2. če je pridobil nove podatke, pomembne za določitev varnostnih ukrepov v obratu,
3. če namerava spremeniti obstoječe varnostne ukrepe,
4. če se je v obratu zgodila večja nesreča, v šestih mesecih od dneva njenega nastanka ali
5. na lastno pobudo ali na zahtevo ministrstva, kadar je to upravičeno zaradi novih dejstev ali spoznanj s področja večjih nesreč, vključno s spoznanji, ki so rezultat analize nesreč ali, kolikor je le mogoče, analize skorajšnjih nesreč, zlasti glede tehničnih vidikov za preprečitev večjih nesreč in omejitev njihovih posledic, in spoznanj v zvezi z oceno nevarnosti.

(10) Upravljavec obrata mora pri spreminjanju ali dopolnjevanju zasnove zmanjšanja tveganja za okolje ali varnostnega poročila skladno s prejšnjem odstavkom zagotoviti sledljivost sprememb in dopolnitev ter na spremenjenih ali dopolnjenih delih navesti datum spremembe ali dopolnitve.

(11) Upravljavec obrata mora spremenjeno ali dopolnjeno varnostno poročilo iz razlogov iz devetega odstavka tega člena poslati ministrstvu in pristojni inšpekciji.

136. člen

(začetek delovanja obrata in prenehanje okoljevarstvenega dovoljenja)

(1) V zvezi z začetkom delovanja obrata iz 131. člena tega zakona se v primeru, ko je za obrat ali njegovo spremembo potrebna pridobitev gradbenega dovoljenja, smiselno uporabljajo določbe 118. člena tega zakona.

(2) Za prenehanje okoljevarstvenega dovoljenja za obrat iz 131. člena tega zakona se smiselno uporabljajo določbe 123. člena tega zakona.

(3) Upravljavec mora o začetku obratovanja obrata pisno obvestiti ministrstvo in pristojno inšpekcijo najmanj 15 dni pred začetkom obratovanja, kar izkazuje s potrdilom o oddani pošiljki.

137. člen

(odvzem okoljevarstvenega dovoljenja)

(1) Ministrstvo okoljevarstveno dovoljenje odvzame na predlog pristojnega inšpektorja, če upravljavec v določenem roku ne izvrši njegove pravnomočne odločbe o uskladitvi obratovanja obrata s pogoji iz okoljevarstvenega dovoljenja ali s predpisi iz 19. člena tega zakona, ki se nanašajo na delovanje obrata ali če so ukrepi upravljavca za preprečevanje in ublažitev posledic večjih nesreč zelo pomanjkljivi.

(2) Odvzem okoljevarstvenega dovoljenja učinkuje od dneva pravnomočnosti odločbe, s katero je bil izrečen.

(3) Ministrstvo pošlje odločbo iz prvega odstavka tega člena tudi pristojni inšpekciji in občini, na območju katere je obrat, informacijo o izdaji in mestu objave odločbe iz prvega odstavka tega člena.

(4) Zoper odločbo iz prvega odstavka tega člena ni pritožbe, dopusten pa je upravni spor. O tožbi iz prejšnjega stavka mora sodišče odločiti prednostno.

138. člen

(prenehanje obrata)

(1) Če namerava upravljavec obrata zmanjšati ali spremeniti nevarne snovi v obratu, tako da ne izpolnjuje več pogojev za razvrstitev v obrat v skladu s predpisom iz 19. člena tega zakona, mora o tem pisno obvestiti ministrstvo in pristojno inšpekcijo, kar dokazuje s potrdilom o oddani pošiljki.

(2) Pristojna inšpekcija na podlagi obvestila iz prejšnjega odstavka opravi inšpekcijski pregled obrata, o tem pripravi poročilo in ga v 30 dneh od prejema obvestila pošlje ministrstvu.

(3) Če pristojna inšpekcija ob inšpekcijskem pregledu ugotovi, da pogoji za razvrstitev v obrat niso več izpolnjeni, ministrstvo izda odločbo o prenehanju okoljevarstvenega dovoljenja in o prenehanju obrata.

(4) Z dnem pravnomočnosti odločbe iz prejšnjega odstavka obrat preneha biti obrat.

(5) Ministrstvo pošlje odločbo iz tretjega odstavka tega člena tudi pristojni inšpekciji in občini, na območju katere je obrat.

139. člen

(dokončno prenehanje obrata)

(1) Upravljavec, ob stečaju pa stečajni upravitelj, mora ministrstvo in pristojno inšpekcijo pisno obvestiti o nameri dokončnega prenehanja obratovanja obrata iz 131. člena tega zakona, kar dokazuje s potrdilom o oddani pošiljki.

(2) Pisno obvestilo iz prejšnjega odstavka vsebuje podatke o izvedenih ukrepih varstva okolja zaradi razgradnje obrata, ki so v okoljevarstvenem dovoljenju določeni za primer dokončnega prenehanja obrata.

(3) Pristojna inšpekcija na podlagi obvestila iz prejšnjega odstavka opravi inšpekcijski pregled obrata, o tem pripravi poročilo in ga v 30 dneh od prejema obvestila pošlje ministrstvu.

(4) Če pristojna inšpekcija ob inšpekcijskem pregledu ugotovi, da so ukrepi, določeni v okoljevarstvenem dovoljenju za primer dokončnega prenehanja obrata izvršeni, ministrstvo izda odločbo o prenehanju okoljevarstvenega dovoljenja in o dokončnem prenehanju obrata.

(5) Z dnem pravnomočnosti odločbe iz prejšnjega odstavka obrat preneha biti obrat.

(6) Ministrstvo pošlje odločbo iz četrtega odstavka tega člena tudi pristojni inšpekciji in občini, na območju katere je obrat.

3. Združevanje postopkov

140. člen

(naprava ali obrat ali dejavnost, ki so tudi poseg v okolje)

(1) Če je nameravani poseg iz prvega odstavka 88. člena tega zakona hkrati tudi naprava z dejavnostjo iz 110. člena tega zakona ali druga naprava ali dejavnost iz 126. člena tega zakona ali obrat iz 131. člena tega zakona, se lahko, na zahtevo vlagatelja vloge za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja, presoja vplivov na okolje izvede v postopku za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja za napravo ali dejavnost iz 110. ali 126. člena tega zakona ali obrat iz 131. člena tega zakona.

(2) Če je nameravani poseg iz drugega odstavka 88. člena tega zakona hkrati tudi naprava z dejavnostjo iz 110. člena tega zakona ali druga naprava ali dejavnost iz 126. člena tega zakona ali obrat iz 131. člena tega zakona, se lahko, na zahtevo vlagatelja vloge za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja, presoja vplivov na okolje izvede v postopku za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja za napravo ali dejavnost iz 110. ali 126. člena tega zakona ali obrat iz 131. člena tega zakona.

(3) V primeru iz prvega odstavka tega člena mora vloga za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja vsebovati tudi sestavine vloge iz 92. člena tega zakona. V primeru iz drugega odstavka tega člena mora vloga za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja vsebovati tudi poročilo o vplivih na okolje iz 94. člena tega zakona in druge sestavine vloge za izdajo integralnega gradbenega dovoljenja iz zakona, ki ureja graditev.

(4) V primeru iz prvega in drugega odstavka tega člena se za obveščanje javnosti in sodelovanje zainteresirane javnosti uporabljajo določbe 97. člena tega zakona, v primeru možnih čezmejnih vplivov naprave na okolje določbe 98. člena tega zakona, za sodelovanje stranskih udeležencev pa določbe 102. člena tega zakona.

(5) V primeru iz prvega odstavka tega člena se šteje, da je z izdajo okoljevarstvenega dovoljenja izdano tudi okoljevarstveno soglasje. V primeru iz drugega odstavka tega člena se šteje, da je z izdajo okoljevarstvenega dovoljenja izdano tudi integralno gradbeno dovoljenje.

4. Druga dovoljenja

141. člen

(dovoljenje za izjeme)

(1) Pristojni organ občine lahko za javne shode in javne prireditve po predpisih o javnih zbiranjih izda dovoljenje za začasno ali občasno čezmerno obremenitev okolja s hrupom skladno s predpisom, ki določa uporabo zvočnih naprav, ki na shodih in prireditvah povzročajo hrup. Zoper odločbo iz prejšnjega stavka je dopustna pritožba, o kateri odloča župan.

(2) Dovoljenje iz prejšnjega odstavka se ne izda, če bi začasna ali občasna čezmerna obremenitev lahko povzročila kritično ali opozorilno vrednost skladno s predpisom, ki določa uporabo zvočnih naprav, ki na shodih in prireditvah povzročajo hrup.

(3) Ministrstvo izda upravljavcu naprave ali dejavnosti ali obrata iz 110., 126. ali 131. člena tega zakona dovoljenje za začasno ali občasno čezmerno obremenitev okolja, če takšno izjemo na podlagi dopustne izjeme iz predpisov EU, dopuščajo predpisi vlade, sprejeti na podlagi tega zakona, ki se nanašajo na obratovanje določene naprave ali izvajanje določene dejavnosti.

(4) Ministrstvo pošlje dovoljenje iz prejšnjega odstavka tudi pristojni inšpekciji in občini, na območju katere se nahaja naprava ali izvaja dejavnost.

5. Dovoljenje za odstranitev odlagališča odpadkov

142. člen

(dovoljenje za odstranitev odlagališča odpadkov)

(1) Upravljavec odlagališča odpadkov, ki namerava odstraniti odlagališče odpadkov, mora za to pridobiti dovoljenje za odstranitev odlagališča odpadkov. Za dovoljenje iz prejšnjega stavka se poleg določb iz tega člena smiselno uporabljajo tudi določbe, ki veljajo za naprave ali dejavnosti iz 110. ali 126. člena tega zakona v povezavi s predpisom iz šestega odstavka 24. člena tega zakona.

(2) Upravljavec odlagališča odpadkov mora v zvezi z odstranitvijo odlagališča odpadkov:

1. zagotoviti oddajo vseh odloženih odpadkov v postopke predelave ali odstranjevanja odpadkov ali jih obdelati sam, skladno s predpisi, ,
2. zagotoviti ukrepe za preprečevanje onesnaževanja okolja v skladu s predpisi,
3. zagotoviti ukrepe za preprečevanje nesreč in omejevanje njihovih posledic,
4. v skladu s predpisi o graditvi zagotoviti odstranitev vseh objektov in njihovih delov, ki so sestavni del odlagališča odpadkov, ter
5. zagotoviti ukrepe za vzpostavitev zadovoljivega stanja okolja na zemljišču na območju odstranjenega odlagališča odpadkov glede na novo predvideno rabo tega zemljišča.

(3) Odstranitev odlagališča odpadkov se lahko začne le na podlagi pravnomočnega dovoljenja iz prvega odstavka tega člena, s katerim se razveljavi okoljevarstveno dovoljenje iz prvega odstavka 110. člena ali prvega odstavka 126. člena tega zakona ali odločba o dokončnem prenehanju obratovanja naprave iz osmega odstavka 125. člena ali dvanajstega odstavka 130. člena tega zakona.

(4) Ministrstvo odloči o izdaji dovoljenja iz prvega odstavka tega člena ali o njegovi spremembi v treh mesecih od dneva prejema popolne vloge.

(5) Vlada predpiše vsebino vloge in pogoje za pridobitev dovoljenja iz prvega odstavka tega člena ter vsebino tega dovoljenja. Vlada v predpisu iz prejšnjega stavka določi tudi časovno omejeno veljavnost dovoljenja.

(6) Ministrstvo pošlje dovoljenje iz prvega odstavka tega člena ali odločbo o njegovi spremembi tudi pristojni inšpekciji in občini, na območju katere se nahaja odlagališče odpadkov.

(7) Upravljavec odlagališča odpadkov pisno obvesti ministrstvo, inšpektorat, pristojen za okolje, in inšpektorat, pristojen za graditev, o izvedenih zahtevah za odstranitev odlagališča odpadkov iz dovoljenja iz prvega odstavka tega člena, kar dokazuje s potrdilom o oddani pošiljki. Ministrstvo na podlagi poročil inšpektorata, pristojnega za graditev, in inšpektorata, pristojnega za okolje, iz katerih izhaja, da so izpolnjene vse zahteve v zvezi z odstranitvijo odlagališča odpadkov, upravljavcu odlagališča odpadkov potrdi odstranitev odlagališča odpadkov z odločbo o dokončni odstranitvi odlagališča odpadkov.

(8) Na podlagi pravnomočne odločbe iz prejšnjega odstavka se odlagališče odpadkov po uradni dolžnosti izbriše iz evidenc, ki se vodijo v skladu z zakonom, ki ureja urejanje prostora in iz informacijskega sistema iz 155. člena tega zakona. Ministrstvo po uradni dolžnosti poda sodišču predlog za izbiris zaznambe iz drugega odstavka 110. člena tega zakona ali tretjega odstavka 126. člena tega zakona. Sodišče na podlagi tega obvestila po uradni dolžnosti v zemljiški knjigi izbriše to zaznambo.

(9) Za odstranitev opuščenega odlagališča odpadkov se smiselno uporabljajo določbe iz 61. člena tega zakona.

(10) V primeru iz prvega odstavka tega člena in prejšnjega odstavka lahko pridobi dovoljenje iz prvega odstavka tega člena pravna ali fizična oseba, ki od upravljavca odlagališča ali lastnika ali drugega posestnika opuščenega odlagališča to pridobi s pravnim poslom.

(11) Zoper odločbo iz prvega odstavka tega člena ni pritožbe, dopusten pa je upravni spor.

(12) Ne glede na prejšnje odstavke tega člena mora upravljavec odlagališča odpadkov, ki mora odstraniti odlagališče odpadkov zaradi izvršitve inšpekcijske odločbe iz 247. člena tega zakona, ministrstvu prijaviti namero in razlog odstranitve odlagališča odpadkov, pri čemer v prijavi poda tudi predlog za izvedbo ukrepov iz drugega odstavka tega člena. Ministrstvo predlagane ukrepe preuči in jih, če so ustrezni, potrdi z odločbo. Zoper to odločbo ni pritožbe, dopusten pa je upravi spor. Po izvedeni odstranitvi odlagališča na podlagi tega odstavka se smiselno uporabljajo določbe iz sedmega in osmega odstavka tega člena.

V. PODNEBNE SPREMEMBE

143. člen

(cilji podnebne politike)

(1) Država zagotavlja uresničevanje naslednjih ciljev podnebne politike:

1. podnebna nevtralnost v Sloveniji do leta 2050 in negativne emisije po letu 2050,

2. učinkovit, pravočasen in pravičen prispevek k doseganju ciljev in izvajanju ukrepov, ki zavezujejo Slovenijo in izhajajo iz ratificiranih mednarodnih pogodb ter iz pravnega reda EU s področja podnebnih sprememb.

(2) Podnebna politika zajema vse instrumente, ki prispevajo k doseganju ciljev iz prejšnjega odstavka.

(3) Podnebna politika se izvaja na mednarodni, evropski in državni ravni ter zadeva vse ravni odločanja in vse sektorje.

144. člen

(dolgoročna podnebna strategija)

(1) Dolgoročna podnebna strategija (v nadaljnjem besedilu: strategija) predstavlja temeljni dolgoročni razvojni dokument za doseganje ciljev podnebne politike iz prejšnjega člena in zajema obdobje najmanj naslednjih 30 let.

(2) Strategija vsebuje:

1. analizo stanja in znanstvenih dognanj glede podnebnih sprememb,

2. določitev dolgoročnih ciljev zmanjšanja emisij toplogrednih plinov in prilagajanja na podnebne spremembe z vmesnimi cilji,

3. možne scenarije zmanjševanja emisij toplogrednih plinov in povečevanja ponorov ogljika za doseganje ciljev podnebne politike ter okvirno oceno posledic teh scenarijev,

4. možne ukrepe za doseganje ciljev podnebne politike po posameznih sektorjih,

5. kazalnike, ki omogočajo spremljanje napredka pri doseganju ciljev in

6. analizo skladnosti z drugimi sektorskimi politikami in sprejetimi razvojnimi dokumenti.

(3) Osnutek strategije pripravi ministrstvo, pristojno za podnebne spremembe. Za sodelovanje javnosti v postopku priprave in sprejema strategije se smiselno uporabljajo določbe 74. člena tega zakona.

(4) Strategijo na predlog Vlade Republike Slovenije sprejme Državni zbor.

(5) Strategija se pregleda in po potrebi dopolni ali spremeni najmanj vsakih 10 let.

145. člen

(Podnebni svet)

(1) Podnebni svet ustanovi Vlada kot neodvisno, nacionalno znanstveno posvetovalno telo za podnebno politiko.

(2) V Podnebni svet Vlada na predlog ministrstva, pristojnega za podnebne spremembe, imenuje devet neodvisnih strokovnjakov s področja zmanjšanja emisij toplogredni plinov in prilagajanja na podnebne spremembe za obdobje šestih let z možnostjo enkratnega ponovnega imenovanja. Pri imenovanju kandidatov morajo biti zastopane naravoslovne in tehnične vede ter družboslovne in humanistične vede. Vlada upošteva načelo uravnotežene zastopanosti spolov, to je najmanj 40-odstotno zastopanost enega spola pri sestavi Podnebnega sveta.

(3) Ministrstvu, pristojnemu za podnebne spremembe, predlagajo štiri člane Podnebnega sveta javne univerze, tri člane Slovenska akademija znanosti in umetnosti, dva člana pa predlagajo nevladne organizacije iz 237. člena tega zakona. Podnebni svet ima predsednika, ki ga izvolijo člani Podnebnega sveta izmed sebe.

(4) Naloge Podnebnega sveta so znanstveno svetovanje v obliki strokovnih mnenj in priporočil Vladi o obstoječih in predlaganih ukrepih podnebne politike ter njihovi skladnosti z ratificiranimi mednarodnimi pogodbami in pravnim redom EU s področja podnebnih sprememb, predvsem pa:

1. spremlja izvajanje in revizije Dolgoročne podnebne strategije Republike Slovenije do leta 2050, Celovitega energetskega in podnebnega načrta Slovenije in druge strateške dokumente, ki urejajo blaženje in prilagajanje na podnebne spremembe, se opredeli do poročil o njihovem izvajanju ter predlaga ukrepe za njihovo učinkovito izvajanje;

2. predlaga ukrepe za blaženje podnebnih sprememb in prilagajanje nanje ter za njihovo izvajanje v skladu z najnovejšimi znanstvenimi dognanji in prispeva k celoviti obravnavi čez sektorskih ukrepov glede podnebnih sprememb;

3. pripravi letno poročilo o svojem delu in ga javno objavi;

4. sodeluje s strokovnimi institucijami na področju podnebnih sprememb in lokalnimi skupnostmi.

(5) Mnenja in priporočila iz četrtega odstavka je Vlada dolžna obravnavati in se do njih pisno opredeliti. Pred obravnavo gradiv, ki se nanašajo na podnebne spremembe, pa je Vlada dolžna pridobiti mnenje podnebnega sveta. Podnebni svet svoja mnenja in priporočila javno objavi.

(6) Administrativno, tehnično in finančno podporo Podnebnemu svetu nudi ministrstvo, pristojno za podnebne spremembe.

(7) Podnebni svet deluje na podlagi poslovnika, ki ga na predlog ministrstva, pristojnega za podnebne spremembe, sprejme Vlada Republike Slovenije. V poslovniku se določi način imenovanja članov sveta, način dela sveta ter nadomestila za delo članov sveta.

VI. SPREMLJANJE STANJA OKOLJA IN INFORMACIJE O OKOLJU

1. Spremljanje stanja okolja

146. člen

(monitoring okolja)

(1) V Republiki Sloveniji se izvaja monitoring naravnih pojavov, stanja okolja, onesnaževanja okolja in kontrolni monitoring.

(2) Monitoring naravnih pojavov obsega spremljanje in nadzorovanje meteoroloških, hidroloških, oceanografskih, seizmoloških, erozijskih, geoloških, radioloških in drugih geofizikalnih pojavov.

(3) Monitoring stanja okolja obsega spremljanje in nadzorovanje kakovosti tal, voda in zraka ter biotske raznovrstnosti in naravnih vrednot.

(4) Monitoring onesnaževanja okolja obsega spremljanje in nadzorovanje emisij.

(5) Kontrolni monitoring obsega spremljanje in nadzorovanje emisij, ki se izvede na zahtevo inšpektorja pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora.

(6) Ministrstvo ugotavlja čezmerno obremenitev okolja na podlagi monitoringov iz prvega do četrtega odstavka tega člena.

147. člen

(naloge države in občine)

(1) Monitoring meteoroloških, hidroloških, oceanografskih, seizmoloških in radioloških pojavov se zagotavlja v skladu z zakonom, ki ureja državno meteorološko, hidrološko, oceanografsko in seizmološko službo.

(2) Monitoring erozijskih, geoloških in drugih geofizikalnih pojavov zagotavlja ministrstvo kot javno službo neposredno ali pa ga izvaja javni zavod, katerega ustanoviteljica je Republika Slovenija za izvajanje tega monitoringa.

(3) Monitoring stanja okolja zagotavljajo pristojna ministrstva kot javno službo neposredno ali pa ga izvaja javni zavod, katerega ustanoviteljica je Republika Slovenija za izvajanje opazovanja teh pojavov, in sicer za tla, vodo in zrak, vključno s hrupom in sevanji, razen ionizirajočih sevanj.

(4) Monitoring stanja okolja za sestavine biotske raznovrstnosti zagotavlja ministrstvo, v sodelovanju z ministrstvom, pristojnim za kmetijstvo in gozdarstvo, kot javno službo, neposredno ali pa ga izvaja javni zavod, katerega ustanoviteljica je Republika Slovenija. Če ministrstvo v sodelovanju z ministrstvom, pristojnim za kmetijstvo in gozdarstvo, ne zagotovi monitoringa iz prejšnjega stavka kot javno službo neposredno, ali pa ga izvaja javni zavod, katerega ustanoviteljica je Republika Slovenija. Če ministrstvo ne zagotovi izvajanja monitoringa iz tega odstavka neposredno ali preko javnega zavoda, zagotovi njegovo izvedbo s podelitvijo koncesije, ki jo skladno s predpisi, ki urejajo koncesije, podeli eni ali več pravnim osebam ali samostojnim podjetnikom, registriranim za opravljanje te dejavnosti, ki imajo ustrezna strokovna znanja in opremo ter pridobljeno akreditacijo, če je ta potrebna za izvajanje monitoringa iz prejšnjega stavka. Koncesija iz prejšnjega stavka se lahko podeli za večletno obdobje, če to utemeljujeta narava monitoringa in ekonomičnosti izbire.

(5) V okviru nalog iz prejšnjega odstavka država zagotavlja tudi monitoring v primeru okoljske nesreče in monitoring emisij razpršenih virov onesnaževanja.

(6) Občina lahko zagotavlja podrobnejši ali posebni monitoring stanja okolja kot javno službo neposredno ali na podlagi koncesije, zbrane podatke pa mora brezplačno posredovati ministrstvu.

(7) Minister predpiše klasifikacijo erozijskih, geoloških, in drugih geofizikalnih pojavov, ki so predmet monitoringa, zasnovo tega monitoringa in metodologijo za njegovo izvajanje.

(8) Ministri za področja iz četrtega odstavka tega člena predpišejo zasnovo in predmet monitoringa stanja okolja in metodologijo za njegovo izvajanje.

(9) V predpisih iz prejšnjih dveh odstavkov se predpiše tudi način rednega obveščanja javnosti o naravnih pojavih in stanju okolja.

(10) Ministrstvo posreduje podatke monitoringa naravnih pojavov in monitoringa stanja okolja ministrstvu, pristojnemu za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.

148. člen

(geološki in geofizikalni monitoring)

(1) Monitoring geoloških in geofizikalnih pojavov iz prejšnjega člena obsega evidentiranje geofizikalnih pojavov, rajonizacijo in kategorizacijo, analitične, preučevalne, prognostične in druge strokovne naloge, ki se nanašajo zlasti na:

1. izvajanje geoloških raziskav državnega pomena,

2. nadzor in verifikacijo geoloških raziskav za posege v okolje državnega pomena,

3. splošne geološke evidence in sestavo litosfere,

4. erozijske in druge geološke procese, ki nastajajo v vrhnjih plasteh zemeljske skorje in vplivajo na njen razvoj in sestavo, ter

5. lastnosti in sestavo tal ter njihovo onesnaženost.

(2) V okviru monitoringa iz prejšnjega odstavka se opravljajo tudi strokovne naloge, ki se nanašajo na varstvo in zaščito pred geološkimi in drugimi nevarnostmi, zgodnje opozarjanje, preprečevanje in sanacijo, na varnost objektov in naprav, ter na izmenjavo podatkov, vključno z mednarodno izmenjavo.

(3) Vlada podrobneje predpiše dejavnosti oziroma naloge iz prvega odstavka tega člena, ki so predmet monitoringa iz drugega odstavka prejšnjega člena.

149. člen

(omejitev ali odvzem lastninske pravice zaradi izvajanja monitoringa)

(1) Lastnik zemljišča je zaradi izvajanja monitoringa naravnih pojavov ali stanja okolja dolžan dopustiti postavitev in obratovanje objektov ali merilnih naprav, izkopna ali vrtalna dela, poskusna črpanja, odvzem vzorcev tal ali rastlin ter druga za izvedbo monitoringa potrebna dela.

(2) Izvajalec monitoringa mora pri izvajanju del iz prejšnjega odstavka v čim manjši meri vplivati na rabo in stanje zemljišča, po opravljenih delih pa vzpostaviti prejšnje stanje zemljišča.

(3) Z lastnikom zemljišča se mora zaradi del iz prvega odstavka tega člena, ki vključujejo postavitev in obratovanje objektov, merilnih naprav, izkopna ali vrtalna dela, poskusna črpanja, skleniti sporazum o odškodnini za dobo trajanja izvajanja monitoringa ter ob zaključku del dogovor o odškodnini v primeru zmanjšane vrednosti zemljišča, če vzpostavitev prejšnjega stanja ni mogoča.

(4) Če je uporaba zemljišča zaradi omejitev iz prejšnjega odstavka trajno onemogočena, ima lastnik tega zemljišča pravico do odškodnine ali nadomestila v naravi, ki se določi ob smiselni uporabi predpisov, ki urejajo razlastitev.

(5) Če postavitev objekta ali merilne naprave, potrebne za izvajanje monitoringa iz prvega odstavka tega člena drugače ni mogoča, se lahko lastninska pravica na zemljišču odvzame ali omeji v skladu s predpisi, ki urejajo razlastitev in omejitev lastninske pravice.

150. člen

(obratovalni monitoring)

(1) Povzročitelj obremenitve mora pri opravljanju svoje dejavnosti zagotavljati monitoring vplivov svojega delovanja na okolje (v nadaljnjem besedilu: obratovalni monitoring).

(2) Obratovalni monitoring obsega:

1. monitoring onesnaževanja okolja,
2. monitoring stanja okolja, če oseba iz prejšnjega odstavka s svojimi emisijami neposredno povzroča spremembo stanja okolja,
3. monitoring zaradi zmanjševanja tveganja za okolje in
4. monitoring naravnih pojavov, če povzročitelj obremenitve s svojo dejavnostjo neposredno vpliva nanje,

(3) Povzročitelj obremenitve mora podatke obratovalnega monitoringa najmanj enkrat letno sporočati ministrstvu in občini, na območju katere obratuje, ter o njegovih rezultatih obveščati javnosti.

(4) Povzročitelj obremenitve mora zaradi izvajanja monitoringa dopustiti vstop v poslovne prostore osebi, ki je vpisana v evidenco izvajalcev obratovalnega monitoringa.

(5) Minister predpiše vrste emisij, standardov kakovosti okolja in naravnih pojavov, ki so predmet obratovalnega monitoringa, metodologijo njegovega izvajanja in način, vrsto ter obliko sporočanja podatkov ministrstvu, občini, na območju katere oseba obratuj ter obveščanja javnosti.

(6) Ne glede na prejšnji odstavek, se za naprave in dejavnosti iz 110. člena tega zakona uporablja obseg in metodologija obratovalnega monitoringa iz zaključkov o BAT.

(7) Ministrstvo na osrednjem spletnem mestu državne uprave obvešča javnost o rezultatih monitoringa, določenega v okoljevarstvenem dovoljenju, ki jih povzročitelj obremenitve pošilja ministrstvu.

(8) Določbe o obratovalnem monitoringu iz tega člena ter 151., 152. in 153. člena tega zakona se smiselno uporabljajo za monitoring lastnosti proizvodov in trajnostnih meril za materialne, surovine in proizvode ter oceno odpadkov pred odlaganjem ali oceno nevarnih odpadkov pred sežiganjem.

151. člen

(izvajanje obratovalnega in kontrolnega monitoringa)

(1) Obratovalni monitoring iz prejšnjega člena in kontrolni monitoring, ki se izvede na zahtevo inšpektorja pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora, lahko izvaja le oseba, ki je vpisana v evidenco izvajalcev obratovalnega monitoringa.

(2) V evidenco iz prejšnjega odstavka se po uradni dolžnosti vpiše pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ima pravnomočno pooblastilo ali potrdilo ministrstva za izvajanje obratovalnega monitoringa.

(3) Ministrstvo z odločbo izda pooblastilo za izvajanje prvih meritev in obratovalnega monitoringa pravni osebi ali samostojnemu podjetniku posamezniku, ki izpolnjuje naslednje pogoje, ki jih izkaže v vlogi:

1. je registrirana za opravljanje dejavnosti tehničnega svetovanja ali tehničnega preizkušanja in analiziranja;

2. razpolaga z opremo za izvajanje prvih meritev in obratovalnega monitoringa;

3. je usposobljena za izvajanje prvih meritev in obratovalnega monitoringa;

4. da nad njo ni začet stečajni postopek ali postopek prenehanja in

5. v petih letih pred izdajo pooblastila ni bila pravnomočno obsojena zaradi gospodarskega kaznivega dejanja zoper gospodarstvo ali kaznivega dejanja zoper okolje, prostor in naravne dobrine.

(4) Šteje se, da je pogoj iz 3. točke prejšnjega odstavka izpolnjen, če ima oseba iz drugega odstavka tega člena predpisano akreditacijo ali izpolnjuje druge predpisane tehnične pogoje za izvajanje obratovalnega monitoringa.

(5) Pooblastilo iz tretjega odstavka tega člena ali potrdilo iz osmega odstavka tega člena velja šest let od dneva njegove pravnomočnosti.

(6) V pooblastilu iz tretjega odstavka ali potrdilu iz osmega odstavka tega člena ministrstvo določi zlasti:

1. obseg obratovalnega monitoringa,

2. časovno veljavnost pooblastila in

3. podizvajalca, če se obratovalni monitoring izvaja tudi s podizvajalcem in ta izpolnjuje predpisane pogoje.

(7) Če imetnik pooblastila iz tretjega odstavka tega člena poda vlogo za njegovo spremembo, ministrstvo v postopku odločanja o spremembi preverja le izpolnjevanje tistih zahtev iz 2. in 3. točke tretjega odstavka tega člena in 3. točke šestega odstavka tega člena, ki so relevantne za spremembo pooblastila.

(8) Oseba iz druge države članice, ki je v tej državi članici upravičena izvajati obratovalni monitoring, pridobi potrdilo ministrstva za vpis v evidenco iz prvega odstavka tega člena, ki ga izda ministrstvo z odločbo, če dokaže, da je upravičena izvajati monitoring na način kot ga določa predpis ministra iz petega odstavka prejšnjega člena.

(9) Ne glede na prvi odstavek tega člena lahko Vlada v predpisu iz tretjega odstavka 110. člena tega zakona določi, da obratovalni monitoring izvaja oseba, ki ni vpisana v evidenco iz prvega odstavka tega člena, če gre za trajne ali dnevne meritve emisij iz zaključkov o BAT.

(10) Ne glede na prvi odstavek tega člena lahko Vlada v predpisu iz 18. člena tega zakona določi, da obratovalni monitoring izvaja oseba, ki ni vpisana v evidenco iz prvega odstavka tega člena, če gre za:

1. trajne meritve pretoka, meritve pH vrednosti ali temperature odpadne vode,

2. meritve hrupa zaradi uporabe zvočnih naprav,

3. trajne meritve stanja okolja ali

4. meritve komunalne odpadne vode iz komunalnih čistilnih naprav manjše zmogljivosti.

(11) Če predpis iz 18. člena tega zakona ureja tudi trajne meritve stanja okolja ali meritve komunalne odpadne vode iz komunalnih čistilnih naprav manjše zmogljivosti, Vlada v njem določi tudi vrste trajnih meritev iz 3. točke prejšnjega odstavka oziroma zmogljivost naprave iz 4. točke prejšnjega odstavka.

(12) Minister s predpisom določi opremo in vrsto akreditacije ali druge tehnične pogoje, ki jih mora izpolnjevati oseba iz tretjega odstavka tega člena ter predpiše pogoje, ki jih mora izpolnjevati podizvajalec iz 3. točke šestega odstavka tega člena. V predpisu iz prejšnjega stavka za primere iz devetega in desetega odstavka tega člena, minister določi tudi zahteve v zvezi z merilno opremo.

152. člen

(preverjanje kakovosti monitoringa)

(1) Preverjanje kakovosti izvajanja monitoringa iz 147., 148., 150., 151. in osmega odstavka 247. člena zagotavlja ministrstvo.

(2) Preverjanje iz prejšnjega odstavka se zagotavlja zlasti:

1. s preizkušanjem strokovne usposobljenosti izvajalcev monitoringa,

2. z analiziranjem poročil o izvajanju monitoringa in

3. z izvajanjem naključnih meritev parametrov monitoringa in primerjanja rezultatov s podatki iz poročil o monitoringu.

(3) Minister podrobneje predpiše način preverjanja kakovost izvajanja monitoringa iz prejšnjega odstavka.

153. člen

(odvzem pooblastila)

(1) Ministrstvo odloči o odvzemu pooblastila za izvajanje prvih meritev in obratovalnega monitoringa ter izbrisu iz evidence izvajalcev obratovalnega monitoringa z odločbo, če:

1. pooblaščena oseba to sama zahteva,

2. pooblaščena oseba ne izpolnjuje več predpisanih pogojev,

3. so bile s kontrolnim monitoringom iz osmega odstavka 247. člena tega zakona več kot dvakrat ugotovljene nepravilnosti pri izvajanju obratovalnega monitoringa ali

4. je ob preverjanju kakovosti monitoringa iz 2. in 3. točke drugega odstavka prejšnjega člena ugotovilo takšne kršitve, zaradi katerih obstaja utemeljen dvom o usposobljenosti izvajalca obratovalnega monitoringa.

(2) Ministrstvo izda odločbo o izbrisu iz evidence izvajalcev obratovalnega monitoringa osebi iz osmega odstavka 151. člena tega zakona, če:

1. to sama zahteva,

2. ni več upravičena izvajati obratovalni monitoring v drugi državi članici,

3. so izpolnjeni razlogi iz 3. ali 4. točke prejšnjega odstavka.

(3) Oseba iz prvega ali drugega odstavka tega člena ne sme izvajati obratovalnega monitoringa z dnem pravnomočnosti odločbe o odvzemu pooblastila in izbrisu iz evidence izvajalcev obratovalnega monitoringa, ministrstvo pa jo izbriše iz evidence izvajalcev obratovalnega monitoringa z dnem pravnomočnosti odločbe o odvzemu pooblastila in izbrisu iz evidence izvajalcev obratovalnega monitoringa.

(4) Zoper odločbo iz prvega odstavka tega člena ni pritožbe, dopusten pa je upravni spor.

(5) Oseba, ki je bila izbrisana iz evidence izvajalcev obratovalnega monitoringa zaradi razlogov iz 2., 3. ali 4. točke prvega odstavka tega člena ali 2. točke drugega odstavka tega člena, ne more biti vanjo ponovno vpisana prej, kakor po preteku šestih let od dneva izbrisa.

2. Register

154. člen
(register)

(1) Ministrstvo za izvajanja nalog in postopkov po tem zakonu zbira, vodi in obdeluje podatke iz evidenc, ki so sestavni del registra varstva okolja (v nadaljnjem besedilu: register), ki vsebuje:

1. evidenco oseb, ki so pridobile okoljevarstveno soglasje po tem zakonu ali integralno gradbeno dovoljenje po zakonu, ki ureja graditev,

2. evidenco oseb, ki imajo okoljevarstveno dovoljenje po tem zakonu,

3. evidenco upravljavcev naprav ali izvajalcev dejavnosti, ki morajo svojo napravo ali dejavnost prijaviti ministrstvu,

4. evidenco oseb, ki imajo pooblastila ali potrdila za opravljanje dejavnosti monitoringa ter drugih dejavnosti varstva okolja v skladu s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanimi predpisi ter evidenco oseb, ki imajo pridobljeno odločbo o dovolitvi opravljanja priglašene dejavnosti,

5. evidenco izvajalcev usposabljanja in evidenco potrdil o usposobljenosti,

6. evidenco oseb, ki imajo dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov,

7. evidenco izvajalcev gospodarskih javnih služb varstva okolja in upravljanja voda,

8. evidenca povzročiteljev okoljske škode in evidenco povzročiteljev neposredne nevarnosti za nastanek okoljske škode,

9. evidenco nevladnih organizacij, ki na področju varstva okolja in ohranjanja narave delujejo v javnem interesu,

10. evidenco EMAS.

11. evidenco oseb, ki so izdelale okoljska poročila iz drugega odstavka 87. člena tega zakona ter

12 .evidenco oseb, ki so izdelale poročila o vplivih na okolje iz drugega odstavka 94. člena tega zakona.

(2) Evidenca oseb, ki so pridobile okoljevarstveno soglasje po tem zakonu ali integralno gradbeno dovoljenje po zakonu, ki ureja graditev, vsebuje:

1.osebno ime in naslov stalnega ali začasnega prebivališča, ali firmo in sedež osebe,

2. vrsto, obseg in lokacijo posega, in

3. številko, datum izdaje okoljevarstvenega soglasja ali integralnega gradbenega dovoljenja ter podatek o pravnomočnosti akta.

(3) Evidenca oseb, ki imajo okoljevarstveno dovoljenje, vsebuje:

1.osebno ime in naslov stalnega ali začasnega prebivališča, ali firmo in sedež osebe,

2. vrsto, obseg in lokacijo obremenjevanja okolja, ki ga oseba povzroča s svojo dejavnostjo, in

3. številko, datum izdaje okoljevarstvenega dovoljenja ter podatek o pravnomočnosti akta.

(4) Evidenca upravljavcev naprav ali izvajalcev dejavnosti, ki morajo svojo napravo ali dejavnost prijaviti ministrstvu vsebuje:

1. osebno ime in naslov stalnega ali začasnega prebivališča, ali firmo in sedež osebe,

2. opis naprave ali obrata in dejavnosti, ki v njej poteka, ali opis dejavnosti, ki se opravlja, in

3. evidenčno številko.

(5) Evidenca oseb, ki imajo pooblastila ali potrdila za opravljanje dejavnosti monitoringa ter drugih dejavnosti varstva okolja v skladu s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanimi predpisi ter evidenco oseb, ki imajo pridobljeno odločbo o dovolitvi opravljanja priglašene dejavnosti, vsebuje:

1. osebno ime in naslov stalnega ali začasnega prebivališča, ali firmo in sedež osebe,

2. vrsto in obseg dejavnosti varstva okolja, za katero ima oseba pooblastilo ali potrdilo ali odločbo, in

3. podatke o izdanem pooblastilu, potrdilu ali odločbi.

(6) Evidenca izvajalcev usposabljanja in evidenca potrdil o usposobljenosti, vsebuje:

1.osebno ime in naslov stalnega ali začasnega prebivališča, ali firmo in sedež osebe,

2.evidenčno številko izvajalca usposabljanja,

3.področju izvajanja usposabljanja in preverjanja usposobljenosti,

4.številko in datum izdaje potrdila o usposobljenosti, in

5.vrsto dejavnosti, za katero je izdano potrdilo o usposobljenosti.

(7) Evidenca oseb, ki imajo dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov iz 184. člena tega zakona, vsebuje:

1. osebno ime in naslov stalnega ali začasnega prebivališča, ali firmo in sedež osebe,

2. vrsto, obseg in lokacijo obremenjevanja okolja, ki ga oseba povzroča s svojo dejavnostjo, in

3. številko, datum izdaje dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov ter podatek o pravnomočnosti akta.

(8) Evidenca izvajalcev gospodarskih javnih služb varstva okolja vsebuje:

1. firmo in sedež osebe in

2. način, vrsto, obseg in območje izvajanja gospodarske javne službe.

(9) Evidenca povzročiteljev okoljske škode in evidenco povzročiteljev neposredne nevarnosti za nastanek okoljske škode vsebuje:

1. osebno ime in naslov stalnega ali začasnega prebivališča, ali firmo in sedež osebe,

2. vrsto dejavnosti povzročitelja,

3. vrsto okoljske škode,

4. datum nastanka oziroma odkritja okoljske škode,

5. izid sanacijskega postopka.

(10) Evidenca nevladnih organizacij, ki na področju varstva okolja in ohranjanja narave delujejo v javnem interesu, vsebuje:

1. ime nevladne organizacije,

2. sedež in naslov ter

3. dejavnost nevladne organizacije.

(11) Evidenca EMAS vsebuje:

1. firmo in sedež organizacije in

2. datum ter obseg vključitve in registrsko številko.

(12) Evidenca oseb, ki so izdelale okoljska poročila iz drugega odstavka 87. člena tega zakona vsebuje:

1. firmo in sedež osebe,

2. datum začetka postopka celovite presoje vplivov na okolje iz 77. člena tega zakona ter

3. podatke o vrsti plana.

(13) Evidenca oseb, ki so izdelale poročila o vplivih na okolje iz drugega odstavka 94. člena tega zakona, vsebuje:

1. firmo in sedež osebe,

2. datum začetka postopka presoje vplivov na okolje iz 88. člena tega zakona ter

3. podatke o oznaki in vrsti posega v okolje glede na opis posega v predpisu iz četrtega odstavka 89. člena tega zakona.

(14) Če je oseba iz prejšnjih odstavkov fizična oseba, se v evidenco vpišejo ime in priimek, enotna matična številka občana in stalno oziroma začasno prebivališče. Upravljavec centralnega registra prebivalstva mora fizični osebi, ki na območju Republike Slovenije nima stalnega oziroma začasnega prebivališča na zahtevo ministrstva določiti enotno matično številko občana zaradi vpisa v evidenco.

(15) Če je oseba iz prejšnjih odstavkov pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, se v evidenco vpišejo firma oziroma ime, sedež in poslovni naslov, na katerega se tej osebi vročajo pisemske pošiljke, enolična identifikacijska številka, ki jo določi upravljavec poslovnega registra. Upravljavec poslovnega registra mora pravno osebo, ki potrebuje enolično identifikacijsko številko za vpis v evidenco, na zahtevo ministrstva vpisati v poslovni register, tudi če po splošnih pravilih zakona, ki ureja poslovni register, ta pravna oseba ne izpolnjuje pogojev za vpis v ta register.

(16) Ministrstvo vodi in vzdržuje evidenco posamičnih aktov, izdanih na podlagi tega zakona in njihovih sprememb, vključno z evidenco uradnega prepisa izreka, izdanega v skladu s 107. členom tega zakona. Evidenca posamičnih aktov iz prejšnjega stavka je povezana z evidencami iz 1. do 12.. točke prvega odstavka tega člena.

(17) Ministrstvo osebo iz prejšnjega odstavka izbriše iz evidence na podlagi pravnomočne odločbe o odvzemu, odpravi, razveljavitvi ali prenehanju veljavnosti posamičnih aktov iz prejšnjega odstavka.

(18) Pristojni organ občine mora ministrstvu sporočiti podatke o izvajalcih lokalnih gospodarskih javnih služb varstva okolja, ki so potrebni za vodenje in vzdrževanje evidence.

(19) Podatki iz registra so javni.

(20) Ministrstvo zagotovi, da so podatki evidence iz šestnajstega odstavka tega člena na spletu javno dostopni vsakomur.

(21) Vlada v predpisih iz 18., 19., 21. in 24. člena tega zakona predpiše podrobnejšo vsebino in način vodenja evidenc iz prvega odstavka tega člena, postopek vpisa, sprememb in izbrisa iz evidenc, vsebino potrdil in odločb iz evidenc in druge podatke, ki jih morajo osebe iz drugega do dvanajstega odstavka tega člena posredovati ministrstvu za vpis v evidence iz teh odstavkov.

3. Informacijski sistem okolja

155. člen

(informacijski sistem okolja)

(1) Za opravljanje nalog države na področju varstva okolja, vključno s seznanjanjem javnosti z okoljskimi podatki, in podporo občinam pri izvajanju njihovih nalog, ministrstvo zagotavlja vodenje in vzdrževanje informacijskega sistema okolja.

(2) Informacijski sistem iz prejšnjega odstavka združuje zlasti podatke o stanju okolja in njegovih delov, podatke ali povzetke podatkov monitoringa okolja, podatke o območjih odlagališč odpadkov in drugih območjih okoljskih omejitev, podatke o emisijah in njihovih virih, odpadkih in ravnanju z njimi, podatke iz registra iz prejšnjega člena tega zakona, podatke, potrebne za poročanje v skladu s 159. členom tega zakona ter podatke o preprečevanju večjih nesreč in zmanjševanju njihovih posledic.

(3) Viri podatkov za informacijski sistem okolja so poleg podatkov, pridobljenih na podlagi tega zakona, tudi podatki, ki se nanašajo na okolje iz državne statistike, katastrov, javnih knjig, registrov, evidenc in drugih baz, vzpostavljenih pri državnih organih in organih občin ter drugih organizacijah na podlagi zakona. Nosilci baz podatkov iz prejšnjega stavka so dolžni ministrstvu tekoče pošiljati podatke, ki jih ta zahteva za potrebe delovanja informacijskega sistema varstva okolja.

(4) Informacijski sistem okolja v skladu s sklenjenimi mednarodnimi pogodbami vsebuje tudi register izpustov in prenosov onesnaževal.

(5) Vodenje in vzdrževanje registra varstva okolja iz 154. člena tega zakona se izvaja z informacijskim sistemom varstva okolja.

(6) Podrobnejšo vsebino in funkcije informacijskega sistema varstva okolja po posvetovanju z javnostjo predpiše Vlada.

4. Obveščanje javnosti o okoljskih podatkih

156. člen

(poročila o okolju)

(1) Ministrstvo v sodelovanju z drugimi ministrstvi najmanj vsako četrto leto pripravi celovito poročilo o okolju v Republiki Sloveniji.

(2) Poročilo iz prejšnjega odstavka sprejme Vlada in ga posreduje Državnemu zboru.

(3) Ministrstvo najmanj vsako drugo leto pripravi tudi poročilo o okolju ali njegovih posameznih delih, ki je sestavljeno iz kazalcev okolja.

(4) Poročila iz prejšnjih odstavkov ministrstvo objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave tako, da so dostopna javnosti.

(5) Poročilo iz tretjega odstavka najmanj vsako peto leto za svoje območje pripravi in javno objavi tudi mestna občina, lahko pa tudi občina ali širša samoupravna lokalna skupnost ob smiselni uporabi določb 157. člena tega zakona.

157. člen

(poročilo o okolju in celovito poročilo o okolju)

(1) Poročilo iz prvega odstavka prejšnjega člena strnjeno prikaže stanje okolja, izvajanje ukrepov varstva okolja, izglede za prihodnost in prihodnja prednostna področja varstva okolja.

(2) Poročilo iz tretjega odstavka prejšnjega člena na podlagi kazalcev okolja in drugih virov informacij o okolju prikaže stanje okolja in druga dejstva, pomembna za celovito načrtovanje varstva okolja ter vsebuje zlasti podatke in informacije o:

1.stanju in obremenjevanju delov okolja, predvsem tal, vode in zraka, biotske raznovrstnosti in naravnih vrednot, hrupa v okolju in odpadkih ter doseganju ciljev glede stanja okolja

2. podatke o obremenjevanju in onesnaževanju okolja,

3. podatke o vplivu posameznih sektorjev na stanje okolja zlasti kmetijstva, ribištva, gozdarstva, energetike, prometa, industrije, turizma in rabe naravnih virov,

4. podatke o vplivih onesnaženega okolja na zdravje ljudi,

5. podatke o izvajanju ukrepov varstva okolja, vključno z oceno vključevanja zahtev varstva okolja v politike razvoja posameznih sektorjev ter ukrepe za izboljšanje kakovosti degradiranega okolja,

6. podatke o izobraževanju, obveščanju in sodelovanju javnosti na področju varstva okolja,

7. podatke o izpolnjevanju mednarodnih zavez na področju varstva okolja,

8. priporočila glede prednostnih nalog in ukrepov varstva okolja in

9. druge podatke, pomembne za varstvo okolja.

158. člen

(posredovanje okoljskih podatkov za objavo)

(1) Ministrstvo v skladu s predpisi, ki urejajo dostop javnosti do informacij javnega značaja, posreduje za objavo na osrednjem spletnem mestu državne uprave zlasti:

1. nacionalni in operativne programe varstva okolja,
2. poročila o okolju,
3. podatke ali povzetke podatkov monitoringa okolja,
4. podatke o stanju okolja ali njegovih delov oziroma kazalce okolja
5. okoljevarstvena soglasja, okoljevarstvena dovoljenja in dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov ter njihove spremembe, razen podatkov, ki po predpisih niso dostopni javnosti, ali navedbo organa, pri katerem je soglasja ali dovoljenja mogoče dobiti,
6. podatke o ukrepih, ki jih upravljavec sprejme ob dokončnem prenehanju obratovanja naprave ter odločbe o dokončnem prenehanju obratovanja naprave iz 125. člena tega zakona
7. okoljska poročila in poročila o vplivih na okolje,
8. podatke o ratificiranih mednarodnih pogodbah, ki se nanašajo na preprečevanje in zmanjševanje obremenjevanja okolja,
9. podatke o varstvenih, varovanih, zavarovanih, degradiranih območij, območij okoljskih omejitev in drugih območjih, na katerih je zaradi varstva okolja, ohranjanja narave, upravljanja voda, varstva naravnih virov ali kulturne dediščine predpisan poseben pravni režim ali status,
10. podatek o dostopnosti evidence posamičnih aktov iz drugega odstavka 154. člena tega zakona.

(2) Okoljska poročila in poročila o vplivih na okolje morajo biti, skupaj z aktom, kateremu so podlaga, na spletu dostopna ves čas veljavnosti plana oziroma programa in okoljevarstvenega soglasja, ki je bil sprejet na njihovi podlagi.

159. člen

(poročanje EU o okoljskih podatkih)

(1) Ministrstvo posreduje in izmenjuje okoljske podatke s pristojnimi organi in organizacijami EU na način in v rokih, določenih v predpisih EU.

(2) Podatki iz prejšnjega odstavka so del informacijskega sistema okolja iz 155. člena tega zakona.

5. Dostop do okoljskih podatkov

160. člen

(dostop do okoljskih podatkov)

(1) Državni organi, organi občin, javne agencije, javni skladi in druge osebe javnega prava, nosilci javnih pooblastil in izvajalci javnih služb morajo vsem zainteresiranim osebam omogočiti dostop do okoljskih podatkov, če to določa ta zakon in predpisi, ki urejajo dostop javnosti do informacij javnega značaja.

(2) Okoljski podatek je zlasti podatek o:

1. stanju okolja in njegovih delov,
2. naravnih pojavih,
3. naravnih dobrinah (naravnem javnem dobru, naravnih vrednotah in biološki raznovrstnosti, vključno z gensko spremenjenimi organizmi, ter naravnih virih),
4. emisijah, odpadkih in nevarnih snoveh, vključno z informacijami o obremenjevanju okolja, ki ga povzročajo, in okoljskih nesrečah,
5. dejavnostih, vključno s postopki državnih organov, občinskih organov in drugih oseb javnega prava, izvajalcev javnih služb in nosilcev javnih pooblastil, ki se nanašajo na sprejemanje z

varstvom okolja povezanih splošnih in konkretnih pravnih aktov ali sprejemanje strategij, planov, programov, sporazumov, okoljskih izhodišč in poročil, vodenje registrov in evidenc, vključno s temi akti, registri in evidencami,

6. ekonomskih analizah in ocenah, uporabljenih pri sprejemanju ukrepov iz prejšnje točke,
7. zdravstvenem stanju, varnosti in življenjskih razmerah ljudi, vključno s podatki o onesnaženosti prehranjevalnih verig, ter stanju objektov kulturne dediščine, če nanje vpliva ali bi lahko vplivalo obremenjenost okolja, ali z njimi povezani dejavniki ali postopki in dejavnosti iz 5. točke tega odstavka, in
8. preprečevanju večjih nesreč in zmanjševanju njihovih posledic.

(3) Ne glede na določbe predpisov iz prvega odstavka tega člena o izjemah glede dostopa do informacij javnega značaja, so okoljski podatki, ki se nanašajo na emisije, odpadke, nevarne snovi v obratu in varnostno poročilo iz tretjega odstavka 19. člena tega zakona, javni.

(4) Ne glede na prejšnji odstavek lahko upravljavec obrata zahteva, da se javnosti ne omogoči dostop do podatkov iz varnostnega poročila ali seznama nevarnih snovi v obratu, ki niso javni po predpisih o dostopu do informacij javnega značaja. V takem primeru je dolžan pripraviti povzetek varnostnega poročila in seznama nevarnih snovi, iz katerih izključi podatke, ki niso javni.

(5) Organi in organizacije iz prvega odstavka tega člena lahko okoljski podatek, pridobljen na prostovoljni osnovi in brez pravne obveznosti, posredujejo javnosti le ob pisnem soglasju osebe, ki je podatek dala, razen, če gre za podatek o emisijah.

(6) Ne glede na predpise, ki urejajo dejavnost državne statistike in zaupnosti poročevalskih enot, je ministrstvo za namene analize, spremljanja in poročanja o nastajanju, zbiranju in obdelavi odpadkov ter doseganja ciljev na področju odpadkov, upravičeno do podatkov o nastalih odpadkih in ravnanju z njimi, ki jih za potrebe statistike in priprave statističnih poročil v skladu z zakonom, ki ureja statistiko, pripravi organ, pristojen za statistiko.

VII. ODGOVORNOST ZA PREPREČEVANJE IN SANACIJO OKOLJSKE ŠKODE

161. člen

(odgovornost za preprečevanje in sanacijo okoljske škode)

(1) Povzročitelj obremenitve je v zvezi z opravljanjem dejavnosti iz drugega odstavka tega člena odgovoren za preprečevanje neposredne nevarnosti za nastanek okoljske škode in za preprečevanje in sanacijo okoljske škode ne glede na krivdo.

(2) Dejavnosti iz prejšnjega odstavka so:

1 .obratovanje naprave, ki povzroča industrijske emisije, za katero je treba pridobiti okoljevarstveno dovoljenje po tem zakonu,

2. ravnanje z odpadki, za katero je treba pridobiti okoljevarstveno dovoljenje ali odločbo o dovolitvi opravljanja priglašene dejavnosti,

3. izpuščanje nevarnih snovi z odvajanjem odpadne vode v površinske ali podzemne vode, za katero je treba pridobiti okoljevarstveno dovoljenje po tem zakonu,

4. izpuščanje ali vbrizgavanje onesnaževal v površinske ali podzemne vode, za katero je treba pridobiti okoljevarstveno dovoljenje po tem zakonu,

5. obratovanje naprave, ki povzroča onesnaževanje okolja z emisijami določenih snovi v zrak in za katero je treba pridobiti okoljevarstveno dovoljenje po tem zakonu,

6. proizvodnja, uporaba, skladiščenje, predelava, polnjenje, izpust v okolje ali prevoz ali prenos znotraj naprave ali obrata nevarnih snovi ali zmesi po predpisih o kemikalijah, fitofarmacevtskih sredstev po predpisih o fitofarmacevtskih sredstvih in biocidnih proizvodov po predpisih o biocidnih proizvodih,

7. odvzem in zajezitev vode, za katero je predpisana pridobitev vodne pravice po predpisih o vodah,

8. ravnanje z rudarskimi odpadki, za katero je treba pridobiti okoljevarstveno dovoljenje po tem zakonu,

9. prevoz nevarnega blaga po cesti, železnici ali zraku in prevoz nevarnega blaga ali nevarnih snovi, ki vsebujejo onesnaževala, nevarna za vode, po celinskih vodah ali po morju,

10. delo z gensko spremenjenimi organizmi v zaprtih sistemih, njihovo namerno sproščanje v okolje ali dajanje v promet v skladu s predpisi o ravnanju z gensko spremenjenimi organizmi, vključno s prevozom gensko spremenjenih organizmov, in

11. čezmejno pošiljanje odpadkov, za katero je treba pridobiti soglasje, ali je to prepovedano po predpisih EU, ki urejajo pošiljanje odpadkov, pa se kljub temu izvaja.

(3) Povzročitelj obremenitve, ki izvaja dejavnost, ki ni določena v prejšnjem odstavku, je odgovoren le za povzročitev neposredne nevarnosti za nastanek okoljske škode ali za nastanek okoljske škode na zavarovanih vrstah in habitatnih tipih, če je bila storjena namenoma ali iz malomarnosti.

(4) Oseba iz prvega in tretjega odstavka tega člena mora sprejeti in izvesti vse ukrepe za preprečitev nastanka okoljske škode oziroma sanacijo okoljske škode v skladu z določbami tega zakona.

(5) Če je povzročiteljev okoljske škode več in se ne da ugotoviti odgovornosti posameznega povzročitelja, so odgovorni solidarno.

(6) Določbe tega poglavja ne izključujejo odgovornosti povzročitelja okoljske škode proti tretjim osebam v skladu z obligacijskim zakonikom.

(7) Izvajalec dejavnosti iz drugega odstavka tega člena mora zavarovati svojo odgovornost za nastanek okoljske škode zaradi povzročitve nenadnega onesnaženja, iz katere se krije stroške analiziranja in spremljanja emisije onesnaževal v okolje, čiščenja onesnaženega dela okolja in oddajo nastalih odpadkov osebam iz 25. člena tega zakona. Višina zavarovalne vsote mora biti sklenjena za višino 100.000,00 eurov, če ima povzročitelj obremenitve iz prvega odstavka tega člena letne prihodke do 2.000.000,00 eurov, v višini 200.000,00 eurov, če ima povzročitelj obremenitve iz prvega odstavka tega člena letne prihodke do 10.000.000,00 eurov in v višini 250.000,00 eurov, če ima povzročitelj obremenitve iz prvega odstavka tega člena letne prihodke večje od 10.000.000,00 eurov. Izvajalec dejavnosti iz tega odstavka tega člena mora dokazilo o zavarovanju svoje odgovornosti za nastanek okoljske škode zaradi povzročitve nenadnega onesnaženja predložiti pristojnemu inšpektorju na njegovo zahtevo.

(8) Ne glede na prejšnji odstavek izvajalec dejavnosti iz drugega odstavka tega člena zavaruje svojo odgovornost za nastanek okoljske škode zaradi povzročitve nenadnega onesnaženja skladno s predpisi, ki urejajo prevoz nevarnega blaga in nevarnih snovi, ki vsebujejo onesnaževala, nevarna za vode, vključno s prevozom gensko spremenjenih organizmov, po cesti, železnici, zraku, celinskih vodah ali po morju, ter čezmejno pošiljanje odpadkov, za katero je treba pridobiti dovoljenje ali je to prepovedano po predpisih EU, ki urejajo pošiljke odpadkov.

(9) Če pride do nastanka okoljske škode in povzročitelj obremenitve po njenem nastanku ter pred izvedbo sanacije odsvoji premičnine ali nepremičnine, s katerimi izvaja dejavnost iz drugega odstavka tega člena, je pogodba, s katero premičnine in nepremičnine odsvoji, nična, razen če je sestavni del pogodbe tudi določba, da druga oseba prevzema tudi obveznosti in stroške sanacije.

162. člen

(okoljska škoda)

(1) Okoljska škoda, povzročena zavarovanim vrstam, njihovim habitatom in habitatnim tipom, ki se prednostno ohranjajo v ugodnem stanju po predpisih o ohranjanju narave, je škoda, ki ima večji škodljiv vpliv na doseganje ali ohranjanje njihovega ugodnega stanja po predpisih o ohranjanju narave, ugotovljena na podlagi meril, predpisanih v predpisu iz petega odstavka tega člena.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se za okoljsko škodo ne šteje škoda, nastala zaradi škodljivih vplivov na zavarovanih vrstah, njihovih habitatih ali habitatnih tipih, ki so bili ugotovljeni in dovoljeni ali predpisani na podlagi postopka presoje sprejemljivosti planov in posegov v naravo ali uveljavljanja odstopanj od strogega varstva zavarovanih vrst po predpisih o ohranjanju narave.

(3) Okoljska škoda na vodah je škoda, ki povzroči poslabšanje ekološkega ali kemijskega stanja površinskih voda, kemijskega stanja podzemnih voda, ekološkega potenciala močno preoblikovanih

vodnih teles površinskih voda, količinskega stanja podzemnih voda za en ali več kakovostnih razredov ali poslabšanje razreda kakovosti enega ali več elementov kakovosti ekološkega stanja površinskih voda brez poslabšanja ekološkega stanja razen, če gre za dopustne izjeme pri izpolnjevanju ciljev, ki se nanašajo na doseganje dobrega stanja voda po predpisih o vodah.

(4) Okoljska škoda, povzročena tlom, je vsako onesnaženje tal, ki predstavlja znatno nevarnost škodljivih vplivov na zdravje ljudi zaradi neposrednega ali posrednega vnosa snovi, zmesi, organizmov ali mikroorganizmov, v ali pod tla ali takšnega vnosa snovi ali zmesi, ki povzroči preseganje kritične ali opozorilne vrednosti nevarnih snovi v tleh, če pri določenih vrstah rabe tal obstaja verjetnost škodljivih učinkov ali vplivov na zdravje človeka.

(5) Minister na podlagi predpisa EU, ki ureja okoljsko odgovornost v zvezi s preprečevanjem in sanacijo okoljske škode, predpiše podrobnejša merila za ugotavljanje škodljivosti vpliva iz prvega odstavka tega člena.

163. člen

(izključitev uporabe)

(1) Določbe tega poglavja se ne uporabljajo za neposredno nevarnost nastanka okoljske škode oziroma za okoljsko škodo, ki je nastala zaradi:

1. oboroženega spopada, sovražnosti, državljanske vojne, vstaje ali izjemnega, neizogibnega in neustavljivega naravnega pojava,

2. izrednega dogodka, pri kakršnem sta odgovornost in odškodnina urejeni z ratificiranimi in objavljenimi mednarodnimi konvencijami, ki urejajo civilno odgovornost za škodo, povzročeno z onesnaženjem z nafto, ustanovitev Mednarodnega sklada za povrnitev škode, povzročene z onesnaženjem z nafto, civilno škodo, povzročeno z onesnaženjem z gorivom, odgovornost in nadomestilo škode v zvezi s prevozom nevarnih in zdravju škodljivih snovi po morju in civilno odgovornosti za škodo, povzročeno s prevozom nevarnega blaga po cestah, železnicah in notranjih plovnih poteh, vključno z morebitnimi njihovimi prihodnjimi spremembami, 3. jedrske nevarnosti ali zaradi izrednega dogodka ali dejavnosti, pri kateri je odgovornost ali odškodnina urejena z ratificirano in objavljeno mednarodno pogodbo, ki ureja jedrsko nevarnost , odgovornost zanjo, ter s tem povezano odškodnino,vključno z morebitnimi njihovimi prihodnjimi spremembami,

4. razpršenega onesnaževanja, razen če je mogoče ugotoviti vzročno zvezo med okoljsko škodo in dejavnostjo posameznega povzročitelja, in

5. dejavnosti, katere glavni namen je obramba države ali mednarodne varnosti ali varstvo pred naravnimi nesrečami.

(2) Določbe tega poglavja ne posegajo v pravico povzročitelja obremenitve, da omeji svojo odgovornost v skladu z ratificiranimi mednarodnimi pogodbami, ki urejajo plovbo po morju in notranjih vodah, vključ no z morebitnimi njihovimi prihodnjimi spremembami.

164. člen

(izvajanje preprečevalnih ukrepov v primeru neposredne nevarnosti za nastanek okoljske škode)

(1) V primeru neposredne nevarnosti za nastanek okoljske škode mora njen povzročitelj izvesti vse potrebne ukrepe, da to škodo prepreči, in nemudoma obvestiti ministrstvo o vseh pomembnih dejstvih, zlasti pa o dejanskem stanju okolja in izvedenih ukrepih.

(2) Preprečevalni ukrepi iz prejšnjega odstavka so tisti ukrepi, ki jih povzročitelj sprejme in izvede zaradi dogodka, dejanja ali opustitve dejanja, ki je ustvarilo neposredno nevarnost za nastanek okoljske škode, njihov namen pa je preprečiti ali čim bolj zmanjšati možnost nastanka takšne škode.

(3) Če je ministrstvo obveščeno ali samo izve za neposredno nevarnost za nastanek okoljske škode, lahko od njenega povzročitelja zahteva informacije o vseh pomembnih dejstvih v zvezi s to nevarnostjo.

Če povzročitelj neposredne nevarnosti za nastanek okoljske škode ni izvedel vseh potrebnih ukrepov za preprečitev nastanka okoljske škode ali če je te ukrepe izvedel, pa po mnenju ministrstva ne zadostujejo za preprečitev nastanka okoljske škode, ministrstvo z odločbo odredi izvedbo ustreznih preprečevalnih ukrepov, vključno s podrobnejšimi navodili za njihovo izvedbo.

(4) Pritožba zoper odločbo iz prejšnjega odstavka ni dovoljena, dopusten pa je upravni spor.

165. člen

(izvajanje sanacijskih ukrepov v primeru nastanka okoljske škode in odločba)

(1) V primeru nastanka okoljske škode mora njen povzročitelj nemudoma izvesti vse potrebne ukrepe za njeno omejitev. O vseh pomembnih dejstvih v zvezi z nastalo okoljsko škodo mora nemudoma obvestiti ministrstvo ter mu poslati predlog sanacijskih ukrepov v odobritev, ministrstvo pa preuči vrsto, obseg in pomen okoljske škode za prizadeti posebni del okolja in možnost njegove naravne obnovitve, povzročitelju pa na podlagi predpisa iz sedmega odstavka tega člena z odločbo odredi izvedbo najustreznejših sanacijskih ukrepov.

(2) Če je ministrstvo obveščeno ali samo izve za nastanek okoljske škode, lahko od njenega povzročitelja zahteva informacije o vseh pomembnih dejstvih o nastali škodi. Če ministrstvo ugotovi, da povzročitelj okoljske škode ni izvedel ukrepov za njeno omejitev ali da ti ne zadostujejo, z odločbo iz prejšnjega odstavka odredi izvedbo sanacijskih ukrepov, vključno s podrobnejšimi navodili za njihovo izvedbo. Zoper odločbo ni pritožbe, dopusten pa je upravni spor.

(3) Potrebni ukrepi iz prvega ali drugega odstavka tega člena, ki jih mora v primeru nastanka okoljske škode izvesti njen povzročitelj, obsegajo vse izvedljive ukrepe, s katerimi je mogoče takoj nadzirati, obvladati, odstraniti ali kako drugače ravnati z onesnaževali oziroma drugimi dejavniki škode, da se omeji ali prepreči nadaljnjo okoljsko škodo in škodljive vplive na zdravje ljudi ali nadaljnje zmanjševanje koristne vloge, ki jo ima poškodovani del okolja za drug del okolja ali za človeka.

(4) Sanacijski ukrepi iz prvega ali drugega odstavka tega člena so ukrepi ali njihova kombinacija, vključno z ukrepi za ublažitev, ali prehodni ukrepi za obnovitev, sanacijo ali nadomestitev poškodovanega posebnega dela okolja oziroma njegovih zmanjšanih funkcij ali za zagotovitev ustreznega nadomestila tem delom ali funkcijam v skladu s predpisom iz sedmega odstavka tega člena.

(5) Če je primerov okoljske škode več, izvedba sanacijskih ukrepov pa ni mogoča hkrati, ministrstvo odloči tudi o vrstnem redu izvedbe teh ukrepov, pri čemer upošteva vrsto, obseg in pomen posameznih primerov okoljske škode za prizadeti posebni del okolja, vključno z nevarnostjo za zdravje ljudi, ter možnost njegove naravne obnovitve.

(6) Lastnik ali drug posestnik zemljišča, na katerem je nastala neposredna nevarnost okoljske škode ali okoljska škoda, ter lastnik ali drug posestnik zemljišča, ki je nujno potrebno za izvedbo ukrepov iz 164. ali 165. člena tega zakona, mora dopustiti izvedbo teh ukrepov oziroma aktivnosti, ki so potrebne za izvedbo teh ukrepov.

(7) Vlada predpiše vrste sanacijskih ukrepov, ki so podlaga za izbiro najustreznejših ukrepov za sanacijo okoljske škode.

166. člen

(zagotovitev izvedbe ukrepov na račun povzročitelja)

(1) Če povzročitelj v roku iz odločbe, izdane na podlagi tretjega odstavka 164. ali prvega odstavka 165. člena, ne izvrši v njej določenih ukrepov, izvedbo teh ukrepov na račun povzročitelja zagotovi ministrstvo, o čemer izda sklep.

(2) Ministrstvo izvedbo preprečevalnih oziroma sanacijskih ukrepov zagotovi tudi, kadar povzročitelj ni znan oziroma ga ni mogoče identificirati. Če se povzročitelj ugotovi kasneje, država od njega zahteva povračilo stroškov.

167. člen

(stroški preprečevalnih in sanacijskih ukrepov)

(1) Povzročitelj okoljske škode krije stroške preprečevalnih oziroma sanacijskih ukrepov, izvedenih v skladu s tem zakonom.

(2) Povzročitelj okoljske škode krije tudi stroške ugotavljanja vrste, obsega in pomena okoljske škode ali njene neposredne nevarnosti, stroške vodenja upravnega postopka in zbiranja podatkov ter stroške spremljanja in nadzora izvajanja ukrepov, o čemer izda ministrstvo poseben sklep.

(3) Ministrstvo ima pravico z odločbo zahtevati povračilo stroškov za izvedbo ukrepov po tem zakonu, ki jih je samo izvedlo, in sicer v petih letih od dne, ko so bili izvedeni, oziroma od dne, ko je bil ugotovljen povzročitelj okoljske škode.

(4) Oseba iz prvega odstavka tega člena ni dolžna kriti stroškov preprečevalnih oziroma sanacijskih ukrepov, če dokaže:

1. da je neposredno nevarnost za nastanek okoljske škode oziroma okoljsko škodo povzročila tretja oseba, škoda pa je nastala kljub temu, da so bili izvedeni ustrezni varnostni ukrepi, ali

2. da je neposredna nevarnost za nastanek okoljske škode oziroma okoljska škoda nastala zaradi izpolnitve obvezujočega ukaza ali navodila državnega ali občinskega organa ali osebe z javnimi pooblastili, razen če je bilo to izdano po emisiji ali dogodku, ki ga je povzročila dejavnost te osebe.

(5) Oseba iz prejšnjega odstavka ima v primeru iz 1. točke prejšnjega odstavka pravico, da ji stroške povrne tretja oseba, v primeru iz 2. točke prejšnjega odstavka pa jih povrne država.

(6) Oseba iz prvega odstavka tega člena ni dolžna kriti stroškov sanacijskih ukrepov, če dokaže, da ni ravnala naklepno ali iz malomarnosti in da je okoljsko škodo povzročila:

1. emisija ali dogodek, ki je bil izrecno dovoljen in popolnoma skladen s pogoji pravnomočnega okoljevarstvenega dovoljenja v skladu s tem zakonom, ki je veljal na datum emisije ali dogodka,

2. emisija, ali dejavnost, ali način uporabe proizvoda med dejavnostjo, za katero izvajalec dokaže, da v času emisije ali dogodka glede na tedanja znanstvena in strokovna dognanja ni veljala kot možen povzročitelj okoljske škode.

(7) Obveznosti kritja stroškov iz prejšnjih odstavkov se prenesejo na univerzalnega pravnega naslednika povzročitelja.

(8) Odgovornost iz prejšnjega odstavka zavezuje tudi pravne naslednike lastnika nepremičnine pod pogoji, da so bili ali bi ob ustrezni skrbnosti morali biti seznanjeni s tem, da je neposredna nevarnost okoljske škode ali okoljsko škodo izvirala iz njihove nepremičnine.

168. člen

(pravice zainteresirane javnosti)

(1) Nevladna organizacija iz prvega odstavka 237. člena tega zakona in civilna iniciativa iz druge alineje 18.2. točke prvega odstavka 3. člena tega zakona, ter pravna ali fizična oseba, ki je zaradi nastanka okoljske škode prizadeta v svojih pravnih koristih ali bi zaradi nastanka okoljske škode verjetno lahko bila prizadeta v svojih pravnih koristih, imajo pravico, da ministrstvo obvestijo o primerih okoljske škode in zahtevajo, da ministrstvo ukrepa v skladu z določbami tega zakona.

(2) Obvestilo iz prejšnjega odstavka mora vsebovati informacije in podatke, ki izkazujejo obstoj okoljske škode.

(3) Ministrstvo preuči obvestilo iz prvega odstavka tega člena in ga pošlje domnevnemu povzročitelju zatrjevane okoljske škode, če presodi, da jo navedbe iz obvestila verjetno izkazujejo, domnevni povzročitelj pa mora najpozneje v 14 dneh od prejema obvestila odgovoriti nanj.

(4) Informacijo o teku postopka in o znanih pomembnih dejstvih v postopku izdaje odločbe o sanacijskih ukrepih iz 166. člena tega zakona ministrstvo objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave ter osebe iz prvega odstavka tega člena povabi k sodelovanju v skladu s šestim odstavkom tega člena.

(5) Če ministrstvo na podlagi navedb in dejanskega stanja ugotovi, da je nastala okoljska škoda, izda o tem odločbo v skladu s prvim odstavkom 165. člena tega zakona in jo objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

(6) V postopku izdaje odločbe iz prvega odstavka 165. člena tega zakona ali odločbe, s katero se ugotovi, da okoljska škoda ni nastala, imajo osebe iz prvega odstavka pravico do sodelovanja z dajanjem mnenj, predlogov in pripomb v 30 dneh od objave javnega naznanila, ki ga ministrstvo objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

(7) Pravna ali fizična oseba, ki je zaradi nastanka okoljske škode prizadeta v svojih pravnih koristih ali bi zaradi nastanka okoljske škode verjetno lahko bila prizadeta v svojih pravnih koristih, in nevladna organizacija iz prvega odstavka 237. člena tega zakona, imajo v postopku izdaje odločbe iz prvega odstavka 165. člena tega zakona položaj stranskega udeleženca. Položaj stranskega udeleženca v tem postopku ima tudi lastnik ali drug posestnik zemljišča, ki je nujno potrebno za izvedbo ukrepov iz odločbe iz prvega odstavka 165. člena tega zakona.

(8) Osebe iz prejšnjega odstavka lahko zoper odločbo iz prvega odstavka 165. člena tega zakona ali odločbe, s katero se ugotovi, da okoljska škoda ni nastala, vložijo tožbo skladno z zakonom, ki ureja upravni spor.

(9) Ne glede na določbe zakona, ki ureja upravni spor, lahko vloži tožbo zoper odločbo iz prvega odstavka 165. člena tega zakona ali odločbe, s katero se ugotovi, da okoljska škoda ni nastala, tudi civilna iniciativa iz druge alineje 18.2. točke prvega odstavka 3. člena tega zakona. Za priznavanje aktivne legitimacije civilni iniciativi za vložitev tožbe se uporabljajo določbe iz drugega odstavka 103. člena tega zakona.

(10) Rok za vložitev tožbe iz osmega in devetega odstavka tega člena je za stranskega udeleženca 30 dni po vročitvi odločbe in za civilno iniciativo iz prejšnjega odstavka 30 dni od objave odločbe iz šestega odstavka tega člena.

(11) O tožbi iz prejšnjega odstavka tega člena mora sodišče odločiti prednostno.

(12) Za civilno iniciativo iz devetega odstavka tega člena se v postopku upravnega spora uporabljajo določbe iz šestega do enajstega odstavka 103. člena tega zakona.

169. člen

(čezmejna škoda)

(1) Če okoljska škoda, katere izvor je v Republiki Sloveniji, prizadene območje druge države članice, mora ministrstvo poslati pristojnemu organu te države ustrezne informacije in podatke, potrebne za preprečitev, omejitev ali sanacijo te škode.

(2) Če je nastala okoljska škoda v Republiki Sloveniji, njen izvor pa je v drugi državi članici, ministrstvo o nastali okoljski škodi obvesti pristojni organ te države in Komisijo EU ter predlaga sprejetje preprečevalnih oziroma sanacijskih ukrepov. Ministrstvo od povzročitelja okoljske škode zahteva tudi povrnitev stroškov, ki so nastali zaradi izvedbe preprečevalnih oziroma sanacijskih ukrepov v Republiki Sloveniji.

170. člen

(zastaranje in evidence)

(1) Odgovornost za okoljsko škodo zastara, če je preteklo več kot 30 let od dneva vzroka njenega nastanka, in v tem času proti povzročitelju ni bil sprožen noben postopek ugotavljanja njenega nastanka v skladu s tem zakonom.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek odgovornost za okoljsko škodo zastara tudi, če gre za škodo, ki jo je povzročila emisija, dogodek ali izredni dogodek, ki se je pripetil pred 30. aprilom 2007, ali po tem datumu, če emisija, dogodek ali izredni dogodek izhaja iz dejavnosti iz drugega odstavka 161. člena, ki je potekala in se končala pred navedenim datumom.

(3) Ministrstvo o primerih neposredne nevarnosti in primerih nastale okoljske škode zbira, vodi in ureja informacije in podatke skladno z ratificiranimi mednarodnimi pogodbami, ki urejajo okoljsko škodo. Te informacije so povezane s registrom iz 154. člena tega zakona in predstavljajo okoljske podatke.

VIII. EKONOMSKI IN FINANČNI INSTRUMENTI VARSTVA OKOLJA

171. člen

(namen in vrste)

(1) Država pospešuje in spodbuja doseganje ciljev varstva okolja tudi z ekonomskimi ter finančnimi instrumenti, in sicer:

1. z okoljskimi dajatvami,

2. z zavarovanji, bančnimi garancijami in drugimi oblikami finančnega jamstva,

3. s posojili z ugodno obrestno mero, z vlaganjem kapitala v gospodarske družbe, garancijami ali drugimi oblikami poroštev, s subvencijami ali drugimi oblikami dajanja nepovratnih sredstev iz sredstev sklada iz 210. člena tega zakona in z drugimi finančnimi instrumenti, ki prispevajo k varstvu okolja,

4. s kavcijami in drugimi oblikami varščin,

5 .s trgovanjem s pravicami do emisije,

6. s sredstvi proračuna.

(2) Ekonomski instrumenti iz prejšnjega odstavka se določijo in uporabljajo v skladu z načeli proste trgovine in enakopravne obravnave gospodarskih subjektov v skladu z zakonom.

(3) Občina lahko pospešuje in spodbuja doseganje ciljev varstva okolja z inštrumenti iz 3. točke prvega odstavka tega člena in proračunom občine.

1. Okoljske dajatve

172. člen

(okoljske dajatve za onesnaževanje okolja)

(1) Povzročitelj onesnaževanja je dolžan plačevati okoljske dajatve. Okoljske dajatve so prihodek proračuna države ali občine.

(2) Osnova za določitev okoljske dajatve za onesnaževanje okolja je:

1.vrsta, količina ali lastnosti emisije iz posameznega vira,

2. vrsta, količina ali lastnosti odpadkov ali

3. vsebnost okolju škodljivih snovi v surovini, polizdelku ali proizvodu.

(3) Zavezanka ali zavezanec za plačilo okoljske dajatve iz prvega odstavka tega člena (v nadaljnjem besedilu: zavezanec) je oseba, ki povzroča onesnaževanje okolja z emisijami, oseba, ki neposredno ali posredno povzroča onesnaževanje okolja z odpadki ali oseba, ki proizvaja ali uporablja ali daje na trg surovine, polizdelke ali proizvode, ki vsebujejo okolju škodljive snovi.

(4) Vlada podrobneje določi vrste onesnaževanja, ravnanje z odpadki in vsebnost snovi, za katero se plačuje okoljska dajatev, osnovo za obračun dajatve ter zavezance in plačnike okoljske dajatve. Vlada predpiše tudi način izračuna, obračunavanja in odmere ter plačnika in način plačevanja okoljske dajatve ter merila in pogoje za vračilo okoljske dajatve ter izjeme, ko se okoljska dajatev ne plačuje.

(5) Višina okoljske dajatve se določi tako, da je enaka ali sorazmerna mejnim stroškom onesnaževanja.

173. člen

(oprostitev, zmanjšanje ali odstopitev okoljskih dajatev za onesnaževanje okolja)

(1) Vlada lahko v predpisu iz četrtega odstavka prejšnjega člena določi, da ima zavezanec pravico do oprostitve ali zmanjšanja plačila okoljske dajatve za onesnaževanje okolja, če:

1. je povzročitelj obremenjevanja okolja in je z državo sklenil pogodbo o dodatnem zmanjševanju obremenjevanja okolja ali

2. če je oseba, ki je vključena v izpolnjevanje mednarodno sprejetih pogodbenih obveznosti države, ki se nanašajo na zmanjševanje obremenjevanja okolja ali

3. za izvedbo ukrepov, s katerimi prispeva k zmanjšanju obremenjevanja okolja.

(2) Če Vlada v skladu s prvim odstavkom tega člena predpiše možnost oprostitve ali zmanjšanja okoljske dajatve, v skladu s predpisi, ki urejajo državne pomoči, predpiše tudi merila, pogoje in dokazila za oprostitev ali zmanjšanje plačevanja okoljske dajatve.

(3) Vlada lahko v predpisu iz četrtega odstavka prejšnjega člena določi, da se okoljske dajatve, ki so prihodek proračuna države, delno ali v celoti odstopijo občini. V primeru iz prejšnjega stavka Vlada predpiše merila za določitev višine dajatve, ki jo prejme občina, namensko porabo te dajatve ter evidence in dokazila, ki jih je občina dolžna voditi in predložiti glede porabe okoljske dajatve.

(4) Vlada predpiše način zbiranja okoljske dajatve, vsebino evidence o okoljski dajatvi ter obveznost poročanja in vsebino podatkov, ki jih je zavezanec za vodenje evidence dolžan poročati ministrstvu ali Finančni upravi Republike Slovenije.

174. člen

(okoljske dajatve za rabo naravnih dobrin)

Okoljska dajatev za rabo naravne dobrine se predpiše v skladu s predpisi, ki urejajo rabo naravnih dobrin.

2. Finančna jamstva za namene varstva okolja

175. člen

(zavarovanja)

(1) Vlada lahko predpiše, da mora povzročitelj obremenitve zagotoviti finančno jamstvo zaradi izvajanja predpisanih obveznosti ali poplačila stroškov obremenjevanja okolja pri opravljanju svoje dejavnosti, po njenem prenehanju, prenehanju obratovanja naprave ali obrata ali prenehanju povzročitelja obremenitve.

(2) Finančno jamstvo iz prejšnjega odstavka se zagotovi kot pridobitev bančne garancije.

(3) Vlada v predpisu iz prvega odstavka tega člena določi zlasti:

1 .primere, za katere je treba zagotoviti finančno jamstvo,

2 .razloge za unovčenje finančnega jamstva in osebo, ki je upravičena do sredstev finančnega jamstva, ter

3. višino sredstev finančnega jamstva in čas jamčenja, pri čemer upošteva zlasti obseg dejavnosti ali ravnanja, ki je predmet jamstva, in predpisane zahteve v zvezi z ukrepi med opravljanjem dejavnosti ali po njenem prenehanju.

(4) Sredstva, pridobljena iz finančnega jamstva, se morajo porabiti za izpolnitev predpisanih obveznosti povzročitelja obremenitve ali za poplačilo njegovih stroškov obremenjevanja.

(5) Vlada lahko v predpisu iz prvega odstavka tega člena podrobneje predpiše tudi načine in druge pogoje razpolaganja s sredstvi finančnega jamstva, ki se morajo porabiti za namene iz prejšnjega odstavka.

(6) V primeru unovčenja finančnega jamstva zaradi razloga, ker upravljavec odlagališča odpadkov ni v predpisanem roku izvršil odločbe inšpektorja in se ta izvršuje po tretji osebi, mora lastnik zemljišča

dovoliti izvedbo ukrepov, določenih v okoljevarstvenem dovoljenju ali inšpekcijski odločbi. Za namen iz prejšnjega stavka ima tretja oseba, določena v inšpekcijski odločbi, pravico tudi do posegov v prostor, ki so v skladu s predpisom, ki ureja odlagališča odpadkov, potrebni za izvedbo ukrepov za zapiranje odlagališča odpadkov in izvedbo ukrepov po zaprtju odlagališča odpadkov.

3. Kavcije in druge oblike varščin za namene varstva okolja

176. člen

(kavcije in varščine)

Vlada lahko predpiše kavcije ali druge oblike varščine za proizvajalce, ki organizirano zagotavljajo vračilo izrabljenih ali neuporabnih naprav, tehnologij, proizvodov oziroma njihove embalaže ali na drug organiziran način zmanjšujejo negativne učinke svojega delovanja, ter za potrošnike, ki izrabljene ali neuporabne naprave, tehnologije ali proizvode oziroma njihovo embalažo vrnejo proizvajalcu.

4. Trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v EU

177. člen

(sistem trgovanja)

(1) Zaradi zmanjševanja emisij toplogrednih plinov na stroškovno in ekonomsko učinkovit način je vsak upravljavec, ki mora pridobiti dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov iz 184. člena tega zakona za napravo iz 184. člena tega zakona (v nadaljnjem besedilu: upravljavec naprave), in operator zrakoplova, ki mora pridobiti odločbo o odobritvi načrta monitoringa iz 198. člena tega zakona (v nadaljnjem besedilu: operator zrakoplova) vključen v sistem trgovanja.

(2) V sistem trgovanja se lahko vključijo tudi druge pravne ali fizične osebe.

178. člen

(pravica do emisije toplogrednih plinov)

Upravljavec naprave, upravljavec naprave iz 193. člena tega zakona ali operator zrakoplova ima pravico do emisije toplogrednih plinov v obsegu brezplačno dodeljenih emisijskih kuponov za napravo ali letalsko dejavnost v skladu s tem zakonom.

179. člen

(emisijski kupon)

(1) Emisijski kupon je v tonah ekvivalenta ogljikovega dioksida izražena pravica iz prejšnjega člena. Tona ekvivalenta ogljikovega dioksida pomeni eno metrsko tono ogljikovega dioksida ali ustrezno količino drugega toplogrednega plina z ekvivalentnim potencialom globalnega segrevanja ozračja.

(2) Emisijskim kuponom so enakovredne tudi druge pravice, ki jih za namene trgovanja s pravicami do emisije toplogrednih plinov na svojem območju podeljujejo druge države članice EU.

(3) Z emisijskimi kuponi in z njimi enakovrednimi pravicami lahko prosto trgujejo fizične in pravne osebe.

(4) Veljavnost emisijskih kuponov, izdanih od 1. januarja 2013, ni omejena. Emisijski kuponi, izdani od 1. januarja 2021, veljajo za emisije toplogrednih plinov od leta 2021 naprej.

180. člen

(register Unije)

(1) Podatki iz registra Unije so dostopni javnosti v skladu s tem zakonom.

(2) Vlada določi pristojne organe, nacionalnega administratorja in podrobnejši način ter pogoje poslovanja v nacionalnem delu registra Unije.

181. člen

(dražba emisijskih kuponov)

(1) Letna količina emisijskih kuponov, ki pripada Republiki Sloveniji, se prodaja na dražbah v skladu z uredbo EU, ki ureja časovni načrt, upravljanje in druge vidike dražbe pravic do emisije toplogrednih plinov.

(2) SID – Slovenska izvozna in razvojna banka, d. d., Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: SID banka), je uradna dražiteljica na dražbah iz prejšnjega odstavka v imenu in za račun Republike Slovenije.

(3) Ministrstvo in SID banka skleneta pogodbo, s katero podrobneje uredita opravljanje nalog uradne dražiteljice iz prejšnjega odstavka, plačilo za opravljanje nalog in poročanje ministrstvu.

182. člen

(sklad za podnebne spremembe)

(1) V okviru državnega proračuna je kot proračunski sklad za nedoločen čas ustanovljen Sklad za podnebne spremembe (v nadaljnjem besedilu: Podnebni sklad).

(2) Namen Podnebnega sklada je sofinanciranje izvedbe ukrepov za blaženje in prilagajanje posledicam podnebnih sprememb.

(3) Za upravljanje Podnebnega sklada je pristojno ministrstvo.

(4) Viri financiranja Podnebnega sklada so prihodki, ustvarjeni s prodajo emisijskih kuponov na dražbah iz prvega odstavka prejšnjega člena.

183. člen

(poraba sredstev, pridobljenih na dražbi emisijskih kuponov)

(1) Sredstva Podnebnega sklada iz četrtega odstavka prejšnjega člena, pridobljena z dražbo emisijskih kuponov za naprave, se porabijo zlasti za:

1. zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, vključno s prispevkom v Svetovni sklad za energetsko učinkovitost in obnovljive vire ter v Sklad za prilagajanje, določen na podlagi Podnebne konvencije,

2. prilagajanje na vplive podnebnih sprememb, financiranje raziskav in razvoja ter demonstracijskih projektov za zmanjšanje emisij in prilagajanje podnebnim spremembam, vključno s sodelovanjem v pobudah Evropskega strateškega načrta za energetsko tehnologijo in evropskih tehnoloških platform,

3. razvoj obnovljivih virov energije za izpolnitev zaveze EU glede uporabe obnovljivih virov energije ter razvoj drugih tehnologij, ki pripomorejo k prehodu v varno in trajnostno nizkoogljično gospodarstvo ter k izpolnitvi zaveze EU, da poveča energetsko učinkovitost na ravni, dogovorjeni v ustreznih zakonodajnih aktih,

4. ukrepe za preprečevanje krčenja gozdov in povečanje pogozdovanja ter obnovo gozdov v državah v razvoju, ki so ratificirale mednarodni sporazum o podnebnih spremembah, prenos tehnologij in omogočanje prilagajanja negativnim učinkom podnebnih sprememb v teh državah,

5. zajemanje ogljikovega dioksida v gozdovih EU,

6. okolju varno zajemanje in geološko shranjevanje ogljikovega dioksida, zlasti iz elektrarn na trdna fosilna goriva ter vrste industrijskih sektorjev in delov sektorjev, tudi v tretjih državah,

7. spodbujanje prehoda na trajnostno mobilnost, zlasti aktivno mobilnost, javni potniški promet in preusmerjanje tovora na železnice,

8. financiranje raziskav in razvoja na področju energetske učinkovitosti in čistih tehnologij v dejavnostih, določenih v predpisu, ki določa vrste naprav, dejavnosti in toplogredne pline,

9. ukrepe, katerih namen je izboljšanje energetske učinkovitosti, sistemov daljinskega ogrevanja in izolacije ali zagotavljanje finančne podpore za obravnavo socialnih vprašanj v gospodinjstvih z nizkim ali srednjim prihodkom,

10. kritje administrativnih stroškov upravljanja sistema trgovanja,

11. financiranje podnebnih ukrepov v ranljivih tretjih državah, tudi za prilagajanje na učinke podnebnih sprememb,

12. spodbujanje pridobivanja spretnosti in prerazporeditve delovne sile, da bi v tesnem sodelovanju s socialnimi partnerji pripomogli k pravičnemu prehodu v nizkoogljično gospodarstvo, zlasti v regijah, ki jih tranzicija delovnih mest najbolj zadeva in

13. kritje posrednih stroškov, zaradi stroškov emisij toplogrednih plinov.

(2) Sredstva Podnebnega sklada iz četrtega odstavka prejšnjega člena, pridobljena z dražbo emisijskih kuponov za operatorje zrakoplovov, se porabijo za obvladovanje podnebnih sprememb v EU in tretjih državah ter za financiranje skupnih projektov, zlasti za:

1. zmanjšanje emisij toplogrednih plinov iz letalstva,

2. prilagajanje na vplive podnebnih sprememb v EU in tretjih državah, zlasti državah v razvoju,

3. financiranje raziskav in razvoja, namenjenih blaženju podnebnih sprememb in prilagajanju podnebnim spremembam, ki jih povzročajo emisije toplogrednih plinov iz letalstva;

4. zmanjševanje emisij s prometom z nizkimi emisijami,

5. kritje stroškov upravljanja sistema trgovanja,

6. financiranje prispevkov v Svetovni sklad za energetsko učinkovitost in obnovljive vire energije ter

7. financiranje ukrepov za preprečevanje krčenja gozdov.

(3) Vlada določi način in pogoje dodelitve nadomestila za kritje posrednih stroškov iz 13. točke prvega odstavka tega člena v korist določenih sektorjev ali delov sektorjev, ki so izpostavljeni tveganju premestitve emisij CO_2 in so določeni s sklepom EU, ki določa sektorje in dele sektorjev, ki veljajo za izpostavljene tveganju premestitve emisij CO_2.

(4) Ministrstvo do 31. marca tekočega leta za preteklo leto objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave skupni znesek dodeljenega finančnega nadomestila za posamezen sektor ali del sektorja iz prejšnjega odstavka.

(5) Vlada sprejme Program porabe sredstev Podnebnega sklada (v nadaljnjem besedilu: program Podnebnega sklada), ki vsebuje za obdobje, za katero se sprejema seznam ukrepov, namene porabe sredstev, upravičence do porabe sredstev oziroma navedbo izvajalca posameznega ukrepa in opis ovrednotenja učinka izvedbe posameznega ukrepa. Program Podnebnega sklada predstavlja podlago za priglasitev sheme državne pomoči za ukrepe, ki potrebujejo priglasitev državne pomoči. Pri ukrepih, ki vključujejo večletne projekte, se ne glede na obdobje, za katero se sprejema program Podnebnega sklada, v njem navedejo predvidena finančna sredstva do zaključka projekta in se v ta namen prevzemajo finančne obveznosti v breme proračunov prihodnjih let.

(6) Za kritje posrednih stroškov iz trinajste točke prvega odstavka tega člena se lahko v programu Podnebnega sklada letno nameni največ do 25 % letnih prihodkov iz četrtega odstavka prejšnjega člena. Vlada na podlagi letnih prihodkov iz četrtega odstavka prejšnjega člena sprejme sklep o višini zneska iz

prejšnjega stavka do 31. marca tekočega leta za preteklo leto, ki ga ministrstvo objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

(7) Ministrstvo do 31. julija tekočega leta za preteklo leto poroča Evropski komisiji o porabi sredstev iz petega odstavka tega člena v skladu z uredbo EU, ki ureja upravljanje energetske unije in podnebnih ukrepov.

(8) Sredstva Podnebnega sklada iz petega odstavka tega člena se lahko z neposredno pogodbo dodeljujejo tudi neposrednim ali posrednim proračunskim uporabnikom, ki jih je za izvajanje javnih nalog ustanovila ali pooblastila Republika Slovenija ali občina.

(9) Do sredstev iz petega odstavka tega člena ni upravičena oseba:

1. katere zapadle neplačane obvezne dajatve in druge denarne nedavčne obveznosti, ki jih pobira Finančna uprava Republike Slovenije, na dan predložitve vloge za pridobitev sredstev znašajo 50 eurov ali več ali

2. na dan predložitve vloge za pridobitev sredstev ni imela predloženih vseh obračunov davčnih odtegljajev za dohodke iz delovnega razmerja za zadnjih pet let do dne vloge za pridobitev sredstev.

(10) Za potrebe odločanja o pravici do pridobitve sredstev iz petega odstavka tega člena se podatki o tem, ali vlagatelj vloge za pridobitev sredstev izpolnjuje pogoje iz prejšnjega odstavka, brezplačno pridobijo iz evidenc, ki jo vodi Finančna uprava Republike Slovenije.

184. člen

(dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov)

(1) Upravljavec naprave, v kateri se izvaja dejavnost, ki povzroča emisijo toplogrednih plinov, in upravljavec naprave iz prvega odstavka 192. člena tega zakona mora pred začetkom obratovanja naprave ali njenega dela od ministrstva pridobiti dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov (v nadaljnjem besedilu: dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov).

(2) Vloga za pridobitev dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov vsebuje opis:

1. naprave in dejavnosti, ki v njej poteka, vključno z uporabljeno tehnologijo, ter podatek o nazivni vhodni toplotni moči oziroma proizvodni zmogljivosti naprave,

2. surovin in drugih snovi, katerih uporaba lahko povzroči emisijo toplogrednih plinov,

3. vrste in virov emisij toplogrednih plinov iz naprave,

4. ukrepov, načrtovanih za izvajanje načrta monitoringa emisij toplogrednih plinov iz tretjega odstavka tega člena in poročanje o emisijah toplogrednih plinov v skladu z 204. členom tega zakona.

(3) Vloga mora vsebovati tudi načrt monitoringa emisij toplogrednih plinov v skladu z uredbo EU, ki ureja spremljanje emisij toplogrednih plinov in poročanje o njih (v nadaljnjem besedilu: načrt monitoringa) in poljudni povzetek vsebin iz prejšnjega odstavka.

(4) Vlada določi vrste naprav, dejavnosti in toplogrednih plinov iz prvega odstavka tega člena.

185. člen

(vsebina dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov)

(1) Ministrstvo izda dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov za napravo ali njen del, če ugotovi, da je upravljavec naprave sposoben zagotavljati izvajanje načrta monitoringa in poročati o emisijah toplogrednih plinov v skladu s tem zakonom.

(2) Dovoljenje iz prejšnjega odstavka se lahko izda za eno ali več naprav ali njihovih delov, če so te na istem kraju in jih upravlja isti upravljavec naprave.

(3) Dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov vsebuje:

1. firmo in sedež upravljavca naprave ter kraj naprave,
2. nazivno vhodno toplotno moč oziroma zmogljivost naprave,
3. opis dejavnosti in emisij toplogrednih plinov iz naprave,
4. načrt monitoringa,
5. zahteve, povezane s poročanjem o emisijah toplogrednih plinov v skladu z 204. členom tega zakona, in
6. obveznost, predaje emisijskih kuponov v skladu s prvim odstavkom 207. člena tega zakona.

(4) Ministrstvo posreduje dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov tudi pristojni inšpekciji in nacionalnemu administratorju.

186. člen

(sprememba dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov)

(1) Upravljavec naprave mora ministrstvu pisno prijaviti vsako nameravano spremembo vrste ali delovanja naprave in vsako razširitev ali zmanjšanje njene zmogljivosti ter vsako spremembo upravljavca naprave, kar dokazuje s potrdilom o oddani pošiljki.

(2) Če ministrstvo na podlagi prijave ugotovi, da nameravana sprememba vpliva na vsebino dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov, o tem v 30 dneh od prijave pisno obvesti upravljavca naprave in ga pozove, da v določenem roku vloži vlogo za spremembo dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov. Če upravljavec naprave v določenem roku vloge ne vloži, se šteje, da je od nameravane spremembe odstopil.

(3) Ministrstvo odloči o spremembi dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov v dveh mesecih od prejema popolne vloge iz prejšnjega odstavka.

(4) Če upravljavec naprave v 30 dneh od prijave ne prejme obvestila iz drugega odstavka tega člena, se šteje, da nameravana sprememba ne vpliva na vsebino dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov, upravljavec naprave pa lahko nameravano spremembo izvede.

(5) Ministrstvo posreduje odločbo iz tretjega odstavka tega člena tudi pristojni inšpekciji in nacionalnemu administratorju.

187. člen

(prenehanje delovanja naprave)

(1) Upravljavec naprave mora o prenehanju delovanja naprave v skladu z uredbo EU, ki določa prehodna pravila za usklajeno brezplačno dodelitev pravic do emisije, pisno obvestiti ministrstvo, kar dokazuje s potrdilom o oddani pošiljki.

(2) Ministrstvo v primeru iz prejšnjega odstavka izda odločbo o prenehanju veljavnosti dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov.

(3) Ministrstvo posreduje odločbo iz prejšnjega odstavka tudi pristojni inšpekciji in nacionalnemu administratorju.

188. člen

(odvzem dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov)

(1) Ministrstvo dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov odvzame, če upravljavec naprave ne izvaja načrt monitoringa iz 4. točke tretjega odstavka 185. člena tega zakona, če ne plača penalov v roku iz

208. člena tega zakona ali če je izvedel spremembo naprave, ki v skladu s 186. členom tega zakona vpliva na vsebino dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov, vendar o tem ni obvestil ministrstva na način iz prvega odstavka 186. člena tega zakona.

(2) Upravljavcu naprave, ki mu je bilo odvzeto dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov, ministrstvo ne izda dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov prej kakor v petih letih od pravnomočnosti odločbe iz prejšnjega odstavka.

(3) Za napravo, za katero je bilo upravljavcu naprave odvzeto dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov, ministrstvo ne izda dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov prej kakor v petih letih od pravnomočnosti odločbe iz prvega odstavka tega člena.

(4) Ministrstvo posreduje odločbo iz prvega odstavka tega člena tudi pristojni inšpekciji in nacionalnemu administratorju.

189. člen

(izpolnitev obveznosti pri prenehanju delovanja naprave ali odvzemu dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov)

(1) V primeru iz 187. člena tega zakona ali prejšnjega člena mora upravljavec naprave, ob stečaju pa stečajni upravitelj, pripraviti poročilo o emisijah toplogrednih plinov iz 204. člena tega zakona v skladu z uredbo EU, ki ureja spremljanje emisij toplogrednih plinov in poročanje o njih (v nadaljnjem besedilu: poročilo o emisijah).

(2) Poročilo iz prejšnjega odstavka zajema obdobje od začetka koledarskega leta, za katero upravljavec naprave poročila še ni poslal ministrstvu, pa do pravnomočnosti odločbe iz drugega odstavka 187. člena tega zakona oziroma prvega odstavka prejšnjega člena.

(3) Oseba iz prvega odstavka tega člena mora poslati poročilo iz prvega odstavka tega člena skupaj s poročilom o preverjanju iz drugega odstavka 206. člena tega zakona ministrstvu najpozneje v treh mesecih od pravnomočnosti odločbe iz drugega odstavka 187. člena tega zakona oziroma prvega odstavka prejšnjega člena.

190. člen

(dodelitev emisijskih kuponov)

(1) Upravljavcem naprav se za naprave za proizvodnjo električne energije in upravljavcem naprav za naprave za zajem, prenos ali shranjevanje ogljikovega dioksida, emisijski kuponi ne dodelijo brezplačno.

(2) Upravljavcem naprav se za naprave, ki niso navedene v prejšnjem odstavku, za petletno obdobje iz prvega odstavka 191. člena tega zakona brezplačno dodelijo emisijski kuponi v skladu z uredbo EU, ki določa prehodna pravila za usklajeno brezplačno dodelitev pravic do emisije. Brezplačno se, za petletno obdobje iz prvega odstavka 191. člena tega zakona, dodelijo emisijski kuponi tudi za podnaprave za daljinsko ogrevanje in za enote naprave za soproizvodnjo z visokimi izkoristkom, ki ustrezajo merilom visoke učinkovitosti v skladu z zakonom, ki ureja energetiko.

(3) Brezplačna dodelitev emisijskih kuponov se po letu 2026 zmanjšuje v enakih deležih tako, da leta 2030 ni več brezplačne dodelitve emisijskih kuponov, razen za podnaprave za daljinsko ogrevanje.

(4) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka so upravljavci naprav iz sektorjev ali delov sektorjev, ki veljajo za izpostavljene tveganju premestitve emisij CO_2, do leta 2030 upravičeni do brezplačne dodelitve 100 odstotkov količine emisijskih kuponov.

(5) Vlada predpiše podrobnejša pravila glede brezplačne dodelitve pravic do emisije.

191. člen

(seznam naprav in upravljavcev seznam malih naprav)

(1) Ministrstvo na podlagi vloge upravljavca obstoječe naprave v sistemu trgovanja pripravi seznam naprav in upravljavcev naprav (v nadaljnjem besedilu: seznam naprav) za petletno obdobje, ki se začne leta 2026, in za vsako nadaljnje petletno obdobje, in ga do 30. septembra dve leti pred začetkom vsakega petletnega obdobja predloži Evropski komisiji.

(2) Ministrstvo skupaj s seznamom naprav iz prejšnjega odstavka predloži Evropski komisiji tudi seznam naprav in upravljavcev naprav, ki se v skladu s 193. členom tega zakona želijo izključiti iz sistema trgovanja (v nadaljnjem besedilu: seznam malih naprav), ter predlog enakovrednih ukrepov, ki jih morajo ti izvajati za zmanjševanje emisij toplogrednih plinov.

(3) Na podlagi vloge iz prvega odstavka tega člena seznam iz prvega odstavka tega člena in prejšnjega odstavka, vsebuje tudi brezplačno količino emisijskih kuponov za petletno obdobje iz prvega odstavka tega člena, in sorazmerni delež emisijskih kuponov za posamezno koledarsko leto v navedenem petletnem obdobju.

(4) Ministrstvo upošteva zahteve Evropske komisije glede vključitve naprav na seznam naprav in seznam malih naprav.

(5) Ministrstvo, na podlagi sklepa EU, ki ureja nacionalne izvedbene ukrepe za predhodno brezplačno dodeljevanje pravic do emisije toplogrednih plinov, na osrednjem spletnem mestu državne uprave objavi seznam naprav in seznam malih naprav in končno brezplačno količino emisijskih kuponov.

(6) Ministrstvo upravljavcu naprave in upravljavcu male naprave iz 193. člena tega zakona, ki je na seznamu iz prejšnjega odstavka, z odločbo dodeli celotno brezplačno količino emisijskih kuponov iz prejšnjega odstavka, ki mu pripada za petletno obdobje in dodeljene letne brezplačne količine emisijskih kuponov v skladu z uredbo EU, ki določa prehodna pravila za usklajeno brezplačno dodelitev pravic do emisije . Odločba vsebuje tudi seznam podnaprav s preteklimi ravnmi dejavnosti. Zoper to odločbo ni pritožbe, dopusten pa je upravni spor.

(7) Ob spremembi dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov zaradi spremembe upravljavca naprave v skladu s prvim odstavkom 186. člena tega zakona ministrstvo po uradni dolžnosti v tem delu spremeni tudi odločbo iz prejšnjega odstavka.

(8) Ministrstvo pred začetkom vsakega petletnega obdobja iz prvega odstavka tega člena najpozneje štiri mesece pred rokom iz prvega odstavka tega člena na osrednjem spletnem mestu državne uprave objavi predlog enakovrednih ukrepov iz drugega odstavka tega člena in omogoči javnosti dajanje pripomb v 30 dneh od objave.

(9) Ministrstvo posreduje odločbo iz šestega oziroma sedmega odstavka tega člena tudi nacionalnemu administratorju.

192. člen

(vključitev drugih naprav, dejavnosti in toplogrednih plinov v sistem trgovanja)

(1) Vlada v sistem trgovanja vključi še druge naprave, dejavnosti in toplogredne pline, pri čemer upošteva zlasti:

1. učinke na notranji trg EU,
2. mogočo ogroženost konkurenčnosti,
3. celovitost okoljskih učinkov,
4. zanesljivost načrtovanega monitoringa emisij toplogrednih plinov in
5. zanesljivost poročanja o emisijah toplogrednih plinov.

(2) Ministrstvo naprave, dejavnosti in toplogredne pline iz prejšnjega odstavka vključi v sistem trgovanja v skladu s tem zakonom, če je vključitev odobrila Evropska komisija.

193. člen

(izključitev iz sistema trgovanja)

(1) Upravljavec naprave se lahko pred začetkom vsakega petletnega obdobja iz prvega odstavka 191. člena tega zakona odloči, da se izključi iz sistema trgovanja, če so bile emisije iz naprave v poročilih o emisijah v treh zaporednih letih pred rokom iz prvega odstavka 191. člena tega zakona manjše od 25.000 ton ekvivalenta ogljikovega dioksida brez emisij iz biomase in je med opravljanjem dejavnosti izgorevanja goriva v treh zaporednih letih pred rokom iz prvega odstavka 191. člena tega zakona imela naprava nazivno vhodno toplotno moč pod 35 MW (v nadaljnjem besedilu: mala naprava).

(2) Ministrstvo upravljavcu naprave za napravo, ki je na seznamu malih naprav iz petega odstavka 191. člena tega zakona, po uradni dolžnosti nadomesti dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov z dovoljenjem za izpuščanje toplogrednih plinov za malo napravo in jo izključi iz sistema trgovanja, prej veljavno dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov pa preneha veljati z začetkom petletnega obdobja s seznama naprav iz petega odstavka 191. člena tega zakona.

(3) Dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov za malo napravo iz prejšnjega odstavka vsebuje poleg sestavin iz 1., 2. in 3. točke tretjega odstavka 185. člena tega zakona načrt monitoringa in zahteve povezane s poročanjem o emisijah toplogrednih plinov ter obveznost izvajanja enakovrednih ukrepov za zmanjševanje emisij toplogrednih plinov v skladu s predpisom, ki ureja okoljsko dajatev za onesnaževanje zraka z emisijo ogljikovega dioksida.

(4) Upravljavec male naprave mora ministrstvu poslati poročilo o emisijah najpozneje do 31. marca tekočega leta za preteklo leto, ministrstvo pa ga pregleda.

(5) Če ministrstvo med pregledom poročila iz prejšnjega odstavka ugotovi, da so podatki iz poročila o emisijah napačni, količino emisij toplogrednih plinov ugotovi z odločbo. Zoper to odločbo ni pritožbe, dopusten pa je upravni spor.

(6) Upravljavec naprave, ki je na seznamu malih naprav iz petega odstavka 191. člena tega zakona, mora predati emisijske kupone v skladu z 207. členom tega zakona za obdobje, v katerem je bil vključen v sistem trgovanja.

(7) Če ministrstvo na podlagi poročila iz četrtega odstavka tega člena ali drugih podatkov v tekočem letu ugotovi, da je mala naprava v preteklem letu izpustila 25.000 ton ali več ekvivalenta ogljikovega dioksida brez emisij iz biomase, jo z začetkom naslednjega koledarskega leta znova vključi v sistem trgovanja.

(8) Ministrstvo znova vključi upravljavca male naprave v sistem trgovanja tako, da mu izda dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov, s katerim nadomesti dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov za malo napravo iz drugega odstavka tega člena, to pa preneha veljati z začetkom koledarskega leta, ki sledi letu ugotovitve iz prejšnjega odstavka.

(9) Upravljavec male naprave mora izpolniti obveznosti izvajanja enakovrednih ukrepov iz tretjega odstavka tega člena tudi za leto, ki sledi letu, ko je mala naprava izpustila 25.000 ton ali več ekvivalenta ogljikovega dioksida brez emisij iz biomase.

(10) Za upravljavca male naprave se glede spremembe, povezane z malo napravo in prenehanjem delovanja male naprave, odvzema dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov za malo napravo, izpolnitve obveznosti pri prenehanju ali odvzemu dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov za malo napravo in spremembe načrta monitoringa smiselno uporabljajo določbe 186., 187., 188., 189. in 205. člena tega zakona ter predpisa, ki ureja način izvajanja monitoringa, priprave poročila in poročanja ter način in pogostost pregledovanja poročila.

(11) Ministrstvo pred začetkom vsakega petletnega obdobja iz prvega odstavka 191. člena tega zakona najpozneje štiri mesece pred rokom iz prvega odstavka 191. člena tega zakona objavi predlog seznama malih naprav iz prvega odstavka tega člena na osrednjem spletnem mestu državne uprave in omogoči javnosti dajanje pripomb v 30 dneh od objave.

(12) Če Evropska komisija v šestih mesecih od prejema seznama malih naprav iz drugega odstavka 191. člena tega zakona temu seznamu ne nasprotuje, se šteje, da so te naprave izključene iz sistema trgovanja za petletno obdobje iz prvega odstavka 191. člena tega zakona.

(13) Vlada predpiše način izvajanja monitoringa, priprave poročila in poročanja ter način in pogostost pregledovanja poročila iz četrtega odstavka tega člena.

(14) Ministrstvo posreduje dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov za malo napravo iz drugega odstavka tega člena, dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov iz osmega odstavka tega člena oziroma odločbo iz desetega odstavka tega člena tudi pristojni inšpekciji in nacionalnemu administratorju, odločbo iz petega odstavka tega člena pa nacionalnemu administratorju.

194. člen

(sprememba dodeljene količine emisijskih kuponov)

(1) Ministrstvo podatke iz poročila o ravni dejavnosti upravljavca naprave predloži Evropski komisiji.

(2) Ministrstvo upošteva zahteve Evropske komisije in z odločbo spremeni brezplačno dodeljeno količino emisijskih kuponov iz šestega odstavka 191. člena tega zakona v skladu s predpisom EU, ki določa pravila za prilagoditev brezplačne dodelitve pravic do emisije zaradi spremembe ravni dejavnosti. Odločba iz prejšnjega stavka vsebuje tudi podatek o presežku brezplačno podeljenih emisijskih kuponov oziroma podatek o dodatni količini brezplačno dodeljenih emisijskih kuponov. Zoper to odločbo ni pritožbe, dopusten pa je upravni spor.

(3) Ministrstvo, na podlagi poročila o ravni dejavnosti upravljavca male naprave iz 193. člena tega zakona, z odločbo spremeni brezplačno dodeljeno količino emisijskih kuponov iz šestega odstavka 191. člena tega zakona v skladu s predpisom EU, ki določa pravila za prilagoditev brezplačne dodelitve pravic do emisije zaradi spremembe ravni dejavnosti . Zoper to odločbo ni pritožbe, dopusten pa je upravni spor.

(4) Vlada predpiše podrobnejša pravila za prilagoditev brezplačne dodelitve pravic do emisije zaradi sprememb ravni dejavnosti.

(5) Ministrstvo posreduje odločbo iz drugega oziroma tretjega odstavka tega člena tudi nacionalnemu administratorju.

195. člen

(dodelitev emisijskih kuponov za nove naprave)

(1) Za upravljavca nove naprave se v vsakem petletnem obdobju iz prvega odstavka 191. člena tega zakona šteje upravljavec naprave, ki je dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov prvič pridobil v obdobju, ki se začne tri mesece pred rokom iz prvega odstavka 191. člena tega zakona in konča tri mesece pred rokom za predložitev seznama naprav Evropski komisiji za naslednje petletno obdobje (v nadaljnjem besedilu: upravljavec nove naprave).

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se za upravljavca nove naprave ne štejeta upravljavec naprave, ki je s pravnim poslom pridobil napravo ali njen del, za katero je bilo izdano dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov in upravljavec naprave, ki mu je bilo zaradi spremembe upravljavca naprave dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov spremenjeno v skladu s prvim odstavkom 186. člena tega zakona.

(3) Upravljavec nove naprave je upravičen do brezplačne dodelitve emisijskih kuponov, razen za zgorevanje goriva zaradi proizvodnje električne energije ali za zajem prenos ali shranjevanje ogljikovega dioksida. Upravljavec nove naprave na ministrstvo vloži vlogo za brezplačno dodelitev emisijskih kuponov za nove naprave.

(4) Ministrstvo podatke iz vloge iz prejšnjega odstavka predloži Evropski komisiji.

(5) Ministrstvo upošteva zahteve Evropske komisije in z odločbo upravljavcu nove naprave dodeli celotno brezplačno količino dodeljenih emisijskih kuponov iz četrtega odstavka tega člena, ki mu pripada za obdobje in letne brezplačne količine dodeljenih emisijskih kuponov v skladu z uredbo EU, ki določa prehodna pravila za usklajeno brezplačno dodelitev pravic do emisije. Odločba vsebuje tudi seznam podnaprav z ravnmi dejavnosti. Zoper to odločbo ni pritožbe, dopusten pa je upravni spor.

(6) Ministrstvo posreduje odločbo iz prejšnjega odstavka tudi nacionalnemu administratorju.

196. člen

(podelitev emisijskih kuponov)

(1) Nacionalni administrator upravljavcu naprave, ki je na seznamu iz petega odstavka 191. člena tega zakona, razen upravljavcu male naprave iz 193. člena tega zakona, na podlagi odločbe o brezplačni dodelitvi emisijskih kuponov iz šestega odstavka 191. člena tega zakona, v registru Unije podeli letno brezplačno količino dodeljenih emisijskih kuponov najpozneje do 28. februarja tekočega leta.

(2) Nacionalni administrator upravljavcu nove naprave podeli letno brezplačno količino dodeljenih emisijskih kuponov v registru Unije v sedmih dneh od pravnomočnosti odločbe iz petega odstavka 195. člena tega zakona.

(3) Ob prenehanju veljavnosti dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov iz 187. člena tega zakona ali odvzemu dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov iz 188. člena tega zakona nacionalni administrator upravljavcu naprave v naslednjem in vsakem nadaljnjem koledarskem letu do konca petletnega obdobja iz prvega odstavka 191. člena ne podeli preostanka sorazmernega deleža brezplačno dodeljenih emisijskih kuponov.

(4) Nacionalni administrator upravljavcu naprave podeli dodatno količino brezplačno dodeljenih emisijskih kuponov v registru Unije v sedmih dneh od pravnomočnosti odločbe iz drugega odstavka 194. člena tega zakona.

(5) Nacionalni administrator upravljavcu naprave podeli sorazmerni delež emisijskih kuponov v registru Unije v sedmih dneh od pravnomočnosti odločbe iz drugega odstavka 197. člena tega zakona.

197. člen

(prenos emisijskih kuponov)

(1) Ne glede na določbe prvega odstavka prejšnjega člena ministrstvo brezplačno dodeli preostanek sorazmernega deleža emisijskih kuponov upravljavcu naprave, ki je s pravnim poslom pridobil napravo ali njen del v območju Republike Slovenije, za katero je bilo izdano dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov in se je tako pisno dogovoril z upravljavcem naprave.

(2) Ministrstvo odloči o brezplačni dodelitvi preostanka sorazmernega deleža emisijskih kuponov na podlagi zahteve kupca naprave ali njenega dela iz prejšnjega odstavka in ob predložitvi notarsko overjene kopije o sklenitvi pravnega posla in dogovora o prenosu emisijskih kuponov.

(3) Ministrstvo posreduje odločbo iz prejšnjega odstavka tudi nacionalnemu administratorju.

198. člen

(načrt monitoringa operatorja zrakoplova)

(1) Če operator zrakoplova, ki mu je Republika Slovenija odobrila operativno licenco v skladu z uredbo EU, ki določa skupna pravila za opravljanje zračnih prevozov ali je v skladu z uredbo EU, ki določa seznam operatorjev zrakoplovov z navedbo države članice upravljavke za vsakega operatorja zrakoplova, pripisan Republiki Sloveniji kot državi članici upravljavki, opravlja letalsko dejavnost mora izvajati načrt monitoringa in poročati o emisijah toplogrednih plinov v skladu z 204. členom tega zakona.

(2) Operator zrakoplova, ki je na seznamu iz prejšnjega odstavka pripisan Republiki Sloveniji kot državi članici upravljavki, mora ministrstvu v 21 dneh od objave seznama iz prejšnjega odstavka, predložiti načrt monitoringa v slovenskem ali angleškem jeziku, kar izkazuje s potrdilom o oddani pošiljki.

(3) Če operator zrakoplova v predpisanem roku iz prejšnjega odstavka ne predloži načrta monitoringa iz prejšnjega odstavka, ga ministrstvo pozove, da to stori v 21 dneh od prejema poziva.

(4) Če ministrstvo v 60 dneh od prejema načrta monitoringa iz drugega oziroma tretjega odstavka tega člena operatorja zrakoplova ne pozove k vložitvi vloge za odobritev načrta monitoringa, se šteje, da operator zrakoplova nima obveznosti iz prvega odstavka tega člena.

(5) Ministrstvo izda odločbo o odobritvi načrta monitoringa, ki vsebuje tudi zahteve povezane s poročanjem o emisijah toplogrednih plinov v skladu z 204. členom tega zakona in obveznost predaje emisijskih kuponov v skladu s prvim odstavkom 207. člena tega zakona.

(6) Vlada določi vrste letalskih dejavnosti iz prvega odstavka tega člena.

(7) Ministrstvo posreduje odločbo iz petega odstavka tega člena tudi pristojni inšpekciji in nacionalnemu administratorju.

199. člen

(dodelitev emisijskih kuponov operatorju zrakoplova)

(1) Operator zrakoplova, ki je pridobil odločbo iz petega odstavka prejšnjega člena, lahko za petletno obdobje iz prvega odstavka 191. člena tega zakona ministrstvo zaprosi za brezplačno dodelitev emisijskih kuponov.

(2) Vloga iz prejšnjega odstavka mora vsebovati poročilo o emisijah in poročilo o preverjanju iz drugega odstavka 206. člena tega zakona.

(3) Vloga iz prvega odstavka tega člena mora vsebovati tudi podatke o tonskih kilometrih, ki jih je operator zrakoplova opravil v letu spremljanja in jih je preveritelj iz prvega odstavka 206. člena tega zakona preveril v skladu z uredbo EU, ki ureja preverjanje podatkov in akreditacijo preveriteljev.

(4) Leto spremljanja iz prejšnjega odstavka je koledarsko leto, ki se konča 24 mesecev pred začetkom petletnega obdobja iz prvega odstavka 191. člena tega zakona.

(5) Vlogo iz prvega odstavka tega člena operator zrakoplova vloži na ministrstvo najpozneje 21 mesecev pred začetkom petletnega obdobja iz prvega odstavka 191. člena tega zakona.

(6) Ministrstvo predloži vlogo iz prejšnjega odstavka Evropski komisiji najpozneje 18 mesecev pred začetkom petletnega obdobja iz prvega odstavka 191. člena tega zakona.

(7) Ko Evropska komisija 15 mesecev pred začetkom petletnega obdobja iz prvega odstavka 191. člena tega zakona odloči o referenčnem merilu, ki se uporablja za brezplačno dodelitev emisijskih kuponov operaterjem zrakoplovov ministrstvo v treh mesecih od te odločitve operatorju zrakoplova, katerega vloga je bila predložena Evropski komisiji, izračuna pripadajočo količino brezplačnih emisijskih kuponov in mu izda odločbo, ki vsebuje:

1. celotno količino brezplačno dodeljenih emisijskih kuponov, ki se izračuna tako, da se podatki o tonskih kilometrih iz tretjega odstavka tega člena pomnožijo z referenčnim merilom, in

2. letno količino brezplačno dodeljenih emisijskih kuponov, za vsako leto iz petletnega obdobja, ki se izračuna tako, da se celotna količina brezplačno dodeljenih emisijskih kuponov iz prejšnje točke deli s številom let v petletnem obdobju, v katerem bo operator zrakoplova opravljal določeno letalsko dejavnost.

(8) Zoper odločbo iz prejšnjega odstavka ni pritožbe, dopusten pa je upravni spor.

(9) Ministrstvo posreduje odločbo iz sedmega odstavka tega člena tudi nacionalnemu administratorju.

200. člen

(podelitev emisijskih kuponov operatorju zrakoplova)

(1) Nacionalni administrator na podlagi odločbe iz sedmega odstavka prejšnjega člena operatorju zrakoplova v registru Unije podeli letno količino brezplačno dodeljenih emisijskih kuponov iz 2. točke sedmega odstavka prejšnjega člena najpozneje do 28. februarja tekočega leta.

(2) Ministrstvo na osrednjem spletnem mestu državne uprave objavi seznam operatorjev zrakoplovov in pripadajočo količino brezplačno podeljenih emisijskih kuponov.

201. člen

(dodelitev emisijskih kuponov iz posebne rezerve za nekatere operatorje zrakoplova)

(1) Operator zrakoplova lahko za petletno obdobje iz prvega odstavka 191. člena tega zakona zaprosi za brezplačno dodelitev emisijskih kuponov iz posebne rezerve za nekatere operatorje zrakoplova, ki je določena s sklepom EU, ki določa količino pravic na ravni Unije za operaterje zrakoplovov, če:

1. začne izvajati letalsko dejavnost po letu spremljanja iz četrtega odstavka 199. člena tega zakona, ali

2. podatki o tonskih kilometrih izkazujejo njihovo povečanje v povprečju za več kakor 18 odstotkov na letni ravni med letom spremljanja, za katero je operator zrakoplova predložil podatke o tonskih kilometrih iz tretjega odstavka 199. člena tega zakona, in drugim zaporednim koledarskim letom petletnega obdobja, v katerem je zaprosil za brezplačne emisijske kupone v skladu z določbami 199. člena tega zakona (v nadaljnjem besedilu: dodatna dejavnost).

(2) Operator zrakoplova lahko uveljavlja pravico iz prejšnjega odstavka, če dejavnost iz 1. točke prejšnjega odstavka ali dodatna dejavnost iz 2. točke prejšnjega odstavka ne pomeni v celoti ali delno nadaljevanja letalske dejavnosti, ki jo je pred tem opravljal drug operator zrakoplova.

(3) Operator zrakoplova zaprosi za brezplačno dodelitev emisijskih kuponov iz posebne rezerve z vlogo, ki vsebuje:

1. osebno ime in naslov stalnega ali začasnega prebivališča ali firmo in sedež osebe, ki je operator zrakoplova,

2. poročilo o emisijah, poročilo o preverjanju iz drugega odstavka 206. člena tega zakona in podatke o tonskih kilometrih, ki jih je preveritelj iz prvega odstavka 206. člena tega zakona preveril v skladu z uredbo EU, ki ureja preverjanje podatkov in akreditacijo preveriteljev in jih je operator zrakoplova opravil v drugem zaporednem koledarskem letu petletnega obdobja iz prvega odstavka 191. člena tega zakona, na katero se vloga nanaša, in

3. dokazila o izpolnjevanju pogojev iz 1. ali 2. točke prvega odstavka tega člena.

(4) V primeru iz 2. točke prvega odstavka tega člena mora vloga, poleg podatkov in dokazil iz prejšnjega odstavka, vsebovati še podatke o:

1. odstotku zvišanja tonskih kilometrov med letom spremljanja, za katero so bili predloženi podatki o tonskih kilometrih iz tretjega odstavka 199. člena tega zakona in drugim zaporednim koledarskim letom petletnega obdobja iz prvega odstavka 191. člena tega zakona,

2. absolutnem povečanju tonskih kilometrov med letom spremljanja, za katero so bili predloženi podatki o tonskih kilometrih iz tretjega odstavka 199. člena tega zakona in drugim zaporednim koledarskim letom petletnega obdobja iz prvega odstavka 191. člena tega zakona, in

3. absolutnem povečanju tonskih kilometrov med letom spremljanja, za katero so bili predloženi podatki o tonskih kilometrih iz tretjega odstavka 199. člena tega zakona in drugim zaporednim koledarskim letom petletnega obdobja iz prvega odstavka 191. člena tega zakona, ki presega odstotek iz 2. točke prvega odstavka tega člena.

(5) Operator zrakoplova vlogo iz tretjega odstavka tega člena vloži na ministrstvo najpozneje do 30. junija tretjega leta v petletnem obdobju iz prvega odstavka 191. člena tega zakona, na katerega se vloga nanaša.

(6) Ministrstvo vlogo iz prejšnjega odstavka predloži Evropski komisiji najpozneje v šestih mesecih od izteka roka za vložitev vloge iz prejšnjega odstavka.

(7) Ministrstvo v treh mesecih od odločitve Evropske komisije, s katero ta odloči o referenčnem merilu za brezplačno dodelitev emisijskih kuponov iz posebne rezerve operatorjem zrakoplova, za vsakega operatorja zrakoplova, katerega vloga ji je bila poslana, izračuna celotno količino brezplačno dodeljenih emisijskih kuponov iz posebne rezerve za operatorje zrakoplova, tako da se referenčno merilo pomnoži:

1. za operatorja iz 1. točke prvega odstavka tega člena s tonskimi kilometri, navedenimi v vlogi, ki je bila predložena Evropski komisiji,

2. za operatorja iz 2. točke prvega odstavka tega člena z absolutnim povečanjem tonskih kilometrov, ki presegajo 18 odstotkov in so bili vključeni v vlogo, ki je bila predložena Evropski komisiji.

(8) Ministrstvo izračuna za vsakega operatorja zrakoplova tudi količino brezplačno dodeljenih emisijskih kuponov iz posebne rezerve za posamezno leto, tako da celotno količino iz prejšnjega odstavka deli s številom polnih koledarskih let, ki so ostala v petletnem obdobju, na katero se brezplačna dodelitev nanaša.

(9) Zaradi uporabe referenčnega merila iz sedmega odstavka tega člena letna brezplačna dodelitev emisijskih kuponov iz posebne rezerve na tonski kilometer ne sme biti večja od njihove letne brezplačne podelitve na podlagi prvega odstavka prejšnjega člena.

(10) Operatorju zrakoplova se iz posebne rezerve zaradi razlogov iz 2. točke prvega odstavka tega člena ne more brezplačno dodeliti več kakor en milijon emisijskih kuponov.

(11) Ministrstvo brezplačno dodeli emisijske kupone iz posebne rezerve, izračunane na podlagi sedmega in osmega odstavka tega člena, z odločbo. Zoper odločbo iz prejšnjega stavka ni pritožbe, dopusten pa je upravni spor.

(12) Ministrstvo posreduje odločbo iz prejšnjega odstavka tudi nacionalnemu administratorju.

202. člen

(podelitev emisijskih kuponov iz posebne rezerve operatorju zrakoplova)

(1) Nacionalni administrator operaterju zrakoplova na podlagi odločbe iz enajstega odstavka prejšnjega člena v registru Unije podeli količino brezplačno dodeljenih emisijskih kuponov iz posebne rezerve iz osmega odstavka prejšnjega člena v sedmih dneh od pravnomočnosti odločbe iz enajstega odstavka prejšnjega člena.

(2) Ministrstvo na osrednjem spletnem mestu državne uprave objavi seznam operatorjev zrakoplovov in pripadajočo količino brezplačno podeljenih emisijskih kuponov iz posebne rezerve za operatorje zrakoplovov.

203. člen

(prepoved opravljanja letov operatorja zrakoplova)

(1) Ministrstvo pisno pozove Evropsko komisijo, da sprejme odločitev o uvedbi prepovedi opravljanja letov operatorju zrakoplova, ki:

1. v roku iz tretjega odstavka 198. člena tega zakona ministrstvu ne predloži načrta monitoringa ali

2. v roku iz drugega odstavka 204. člena tega zakona ne pošlje poročila o emisijah toplogrednih plinov iz prvega odstavka 204. člena tega zakona in poročila o preverjanju iz drugega odstavka 206. člena tega zakona ali

3. ne plača penalov v roku iz 208. člena tega zakona.

(2) Poziv iz prejšnjega odstavka vsebuje:

1. navedbo ministrstva glede izpolnjevanja katerega izmed pogojev iz prejšnjega odstavka,

2. podrobnosti o ukrepih, ki so bili uvedeni zoper operatorja zrakoplova,

3. utemeljitev za uvedbo prepovedi opravljanja letov v EU ter

4. predlog obsega prepovedi opravljanja letov v EU in pogoje, pod katerimi prepoved velja.

(3) Evropska komisija obvesti operatorja zrakoplova o osnovnih dejstvih in razlogih, zaradi katerih je ministrstvo predlagalo prepoved opravljanja letov.

(4) Če Evropska komisija sprejme odločitev o uvedbi prepovedi opravljanja letov, ministrstvo o tem obvesti ministrstvo, pristojno za promet.

(5) Ministrstvo, pristojno za promet, obvesti Evropsko komisijo o vseh ukrepih, ki so bili sprejeti za izvršitev odločitve o uvedbi prepovedi opravljanja letov.

204. člen

(poročanje)

(1) Upravljavec naprave ali operator zrakoplova mora ministrstvu poročati o emisijah toplogrednih plinov za preteklo leto najpozneje do 31. marca tekočega leta. Ministrstvo zagotovi, da je poročilo o emisijah dostopno javnosti.

(2) Upravljavec naprave ali operator zrakoplova mora poročilu iz prejšnjega odstavka predložiti poročilo o preverjanju iz drugega odstavka 206. člena tega zakona.

(3) Če oseba iz prvega odstavka tega člena v roku iz prvega odstavka tega člena ministrstvu ne pošlje poročila o emisijah iz prvega odstavka tega člena za preteklo leto skupaj s poročilom o preverjanju iz drugega odstavka tega člena ali če preveritelj iz prvega odstavka 206. člena tega zakona poročilo o emisijah iz prvega odstavka tega člena ne potrdi kot zadovoljivo v skladu z uredbo EU, ki ureja preverjanje podatkov in akreditacijo preveriteljev, izdela poročilo o emisijah na podlagi dostopnih podatkov o emisijah toplogrednih plinov za posamezno napravo ali letalsko dejavnost ministrstvo najpozneje do 30. aprila tekočega leta. Stroške izdelave tega poročila nosi upravljavec naprave ali operator zrakoplova.

(4) Ministrstvo izdela poročilo o emisijah na podlagi dostopnih podatkov o emisijah toplogrednih plinov za letalsko dejavnost tudi v primeru prenehanja opravljanja letalske dejavnosti oziroma stečaja operatorja zrakoplova, če poročilo o emisijah za obdobje od začetka koledarskega leta do dneva prenehanja opravljanja letalske dejavnosti oziroma začetka stečajnega postopka skupaj s poročilom o preverjanju iz drugega odstavka 206. člena tega zakona ni bilo poslano ministrstvu najpozneje v 30 dneh od prenehanja opravljanja letalske dejavnosti oziroma začetka stečajnega postopka.

(5) Ministrstvo na podlagi poročila o emisijah iz tretjega odstavka tega člena izda upravljavcu naprave ali operatorju zrakoplova odločbo, v kateri ugotovi količino emisij toplogrednih plinov, ki jo je naprava ali letalska dejavnost v preteklem letu izpustila v zrak in za katero mora upravljavec naprave ali operator zrakoplova predati emisijske kupone. Zoper odločbo ni pritožbe, dopusten pa je upravni spor.

(6) Ministrstvo na podlagi poročila o emisijah iz četrtega odstavka tega člena izda operatorju zrakoplova ali v primeru stečaja stečajnemu upravitelju odločbo, v kateri ugotovi količino emisij toplogrednih plinov, ki jo je operator zrakoplova v obdobju od začetka koledarskega leta do dneva prenehanja opravljanja letalske dejavnosti oziroma začetka stečajnega postopka izpustila v zrak in za katero mora operator zrakoplova ali v primeru stečaja stečajni upravitelji predati emisijske kupone. Zoper odločbo iz prejšnjega odstavka ni pritožbe, dopusten pa je upravni spor.

(7) Ministrstvo posreduje odločbo iz petega oziroma šestega odstavka tega člena tudi nacionalnemu administratorju.

205. člen

(sprememba načrta monitoringa)

(1) V primeru bistvene spremembe načrta monitoringa v skladu z uredbo EU, ki ureja spremljanje emisij toplogrednih plinov in poročanje o njih upravljavec naprave ali operator zrakoplova na ministrstvo vloži vlogo za spremembo načrta monitoringa.

(2) Ministrstvo spremeni dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov oziroma odločbo iz petega odstavka 198. člena tega zakona v dveh mesecih od prejema popolne vloge iz prejšnjega odstavka.

(3) Upravljavec naprave ali operator zrakoplova lahko spremeni načrt monitoringa v nebistvenih sestavinah v skladu z uredbo EU, ki ureja spremljanje emisij toplogrednih plinov in poročanje o njih,

vendar mora o nameravani spremembi načrta monitoringa najpozneje do 31. decembra tekočega leta obvestiti ministrstvo, kar dokazuje s potrdilom o oddani pošiljki.

(4) Ministrstvo posreduje odločbo iz drugega odstavka tega člena tudi pristojni inšpekciji.

206. člen

(preverjanje poročila o emisijah)

(1) Poročilo o emisijah lahko preveri le preveritelj, ki je pridobil akreditacijsko listino v skladu z uredbo EU, ki ureja preverjanje podatkov in akreditacijo preveriteljev.

(2) Preveritelj iz prejšnjega odstavka mora preveriti poročilo o emisijah ter upravljavcu naprave ali operatorju zrakoplova izdati poročilo o preverjanju v skladu z uredbo EU, ki ureja preverjanje podatkov in akreditacijo preveriteljev.

(3) Ministrstvo lahko kadarkoli opravi izredno naknadno preverjanje poročila o emisijah, ki ga je preveril preveritelj, tako da za to izbere drugega preveritelja.

(4) Če ministrstvo ugotovi, da:

1. preveritelj po lastni krivdi ni pravočasno izdelal poročila o preverjanju iz drugega odstavka tega člena, kar je bilo ugotovljeno s pravnomočno sodbo sodišča, ali
2. je preveritelj izdelal pomanjkljivo, napačno ali zavajajoče poročilo o preverjanju iz drugega odstavka tega člena,

o tem obvesti akreditacijski organ.

(5) Stroške izrednega naknadnega preverjanja poročila o emisijah iz tretjega odstavka tega člena nosi ministrstvo.

(6) Ne glede na prejšnji odstavek ministrstvo od preveritelja izterja vračilo stroškov izrednega naknadnega preverjanja poročila o emisijah iz tretjega odstavka tega člena v primeru iz 2. točke četrtega odstavka tega člena.

207. člen

(predaja emisijskih kuponov in njihova razveljavitev)

(1) Upravljavec naprave, razen upravljavec male naprave iz 193. člena tega zakona, mora za napravo iz 184. člena tega zakona, operator zrakoplova pa za letalsko dejavnost iz 198. člena tega zakona, do 30. aprila tekočega leta predati emisijske kupone v količini, ki ustreza celotni količini emisije toplogrednih plinov, ugotovljeni na način iz drugega odstavka 204. člena tega zakona. V primeru iz 189. člena tega zakona mora upravljavec naprave ali ob stečaju stečajni upravitelj najpozneje 120. dan od pravnomočnosti odločbe iz drugega odstavka 187. člena tega zakona ali prvega odstavka 188. člena tega zakona predati emisijske kupone v količini, ki ustreza celotni količini emisije toplogrednih plinov, ki jih je naprava izpustila v zrak v obdobju iz drugega odstavka 189. člena tega zakona.

(2) Operator zrakoplova mora v primeru prenehanja opravljanja letalske dejavnosti ali v primeru stečaja stečajni upravitelj najpozneje 60. dan od prenehanja opravljanja letalske dejavnosti za obdobje od začetka koledarskega leta do dneva prenehanja opravljanja letalske dejavnosti predati emisijske kupone v količini, ki ustreza celotni količini emisije toplogrednih plinov, izpuščeni v zrak v navedenem obdobju.

(3) Predani emisijski kuponi iz prvega in drugega odstavka tega člena se razveljavijo.

(4) Ministrstvo na osrednjem spletnem mestu državne uprave objavi ime osebe, ki ni predala emisijskih kuponov v skladu s prvim ali drugim odstavkom tega člena.

(5) Če ministrstvo pri izrednem naknadnem preverjanju iz tretjega odstavka prejšnjega člena ugotovi, da upravljavec naprave ali operator zrakoplova ni predal ustrezne količine emisijskih kuponov, izda odločbo, s katero ugotovi manjkajočo količino emisijskih kuponov, ki jih mora upravljavec naprave ali operator zrakoplova predati v 15 dneh od pravnomočnosti odločbe, ali ugotovi njihov presežek, ki ga

upravljavec naprave ali operator zrakoplova lahko uveljavlja do 30. aprila v naslednjem koledarskem letu, tako da preda ustrezno manjšo količino emisijskih kuponov. Zoper odločbo ni pritožbe, dopusten pa je upravni spor.

(6) Upravljavcu naprave, ki je svoje emisije toplogrednih plinov zajel in jih prenesel v napravo za njihovo trajno skladiščenje, za katero je država članica EU izdala dovoljenje za shranjevanje ogljikovega dioksida, ni treba predati emisijskih kuponov za te emisije, ki so bile ugotovljene na način iz drugega odstavka 204. člena tega zakona in preverjene na način iz 206. člena tega zakona.

(7) Imetnik emisijskih kuponov lahko kadar koli zahteva njihovo razveljavitev, pri tem pa ni upravičen do nadomestila njihove vrednosti.

(8) Ministrstvo posreduje odločbo iz petega odstavka tega člena tudi nacionalnemu administratorju.

208. člen

(penali)

(1) Upravljavec naprave ali operator zrakoplova plača penale v višini 100 eurov, za vsako začeto tono ekvivalenta ogljikovega dioksida, ki jo je naprava ali letalska dejavnost izpustila v zrak in presega količino emisijskih kuponov, predanih v skladu s prvim odstavkom prejšnjega člena.

(2) O višini penalov, ki jih je dolžna plačati oseba iz prejšnjega odstavka, odloči ministrstvo z odločbo.

(3) Oseba iz prvega odstavka tega člena plača penale najpozneje 30. dan od pravnomočnosti odločbe iz prejšnjega odstavka.

(4) Višina penalov iz prvega odstavka tega člena se od 1. januarja 2013 vsako leto poveča za letni evropski indeks cen življenjskih potrebščin, objavljen na spletni strani Statističnega urada EU v mesecu, ko mora upravljavec naprave ali operator zrakoplova predati emisijske kupone v skladu s prvim odstavkom prejšnjega člena. Višino penalov v skladu s tem odstavkom določi Vlada s sklepom.

(5) Ne glede na plačilo penalov, mora oseba iz prvega odstavka tega člena ob naslednji predaji predati tudi vse emisijske kupone, ki bi jih morala predati v skladu z določbo prejšnjega člena.

5. Zavezujoče letno zmanjšanje emisij toplogrednih plinov za države članice

209. člen

(upravljanje z enotami dodeljenih letnih emisij)

(1) Ministrstvo v imenu in za račun države, v skladu s predpisom EU, ki ureja zavezujoče letno zmanjšanje emisij toplogrednih plinov za države članice, upravlja z enotami dodeljenih letnih emisij.

(2) Sredstva, pridobljena s prenosom enot dodeljenih letnih emisij na drugo državo članico, predstavljajo priliv v državni proračun.

6. Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad

210. člen

(Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad)

(1) Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad (v nadaljnjem besedilu: Eko sklad) je javni sklad, ki spodbuja trajnostni razvoj s financiranjem naložb za preprečevanje, odpravljanje ali zmanjšanje obremenjevanja okolja.

(2) Eko sklad posluje v skladu z določbami tega zakona in zakona, ki ureja javne sklade.

(3) Ustanovitelj Eko sklada je Republika Slovenija, ustanoviteljske pravice pa izvršuje Vlada.

(4) Ustanovitelj subsidiarno odgovarja za obveznosti Eko sklada za najeta posojila, ki niso zavarovana s poroštvom države in ki skupaj ne smejo presegati 20 odstotkov vrednosti sklada namenskega premoženja Eko sklada.

211. člen

(dejavnosti Eko sklada)

(1) Eko sklad spodbuja trajnostni razvoj v skladu z nacionalnim programom varstva okolja, celovitim nacionalnim energetskim in podnebnim načrtom ter skupno okoljsko in energetsko politiko EU ter operativnimi in akcijskimi programi, sprejetimi na njihovi podlagi.

(2) Dejavnosti, ki jih Eko sklad opravlja v javnem interesu, so zlasti:

1. spodbujanje naložb v infrastrukturo varstva okolja državnega in lokalnega pomena,

2 .spodbujanje naložb v izrabo obnovljivih virov energije,

3. spodbujanje ukrepov učinkovite rabe energije,

4. spodbujanje naložb s področja razvoja ali uporabe okoljskih tehnologij, ki preprečujejo, odpravljajo ali zmanjšujejo obremenjevanje okolja,

5. spodbujanje različnih oblik svetovanja, izobraževanja in ozaveščanja javnosti in

6. druge dejavnosti in naloge s področja varstva okolja, ki so določene v ustanovitvenem aktu Eko sklada.

(3) Eko sklad lahko sodeluje z drugimi javnimi finančnimi institucijami in ministrstvi ter z domačimi in mednarodnimi zasebnimi finančnimi institucijami z namenom učinkovitejšega opravljanja svojih nalog, krepitve finančnega potenciala in usklajene ter celovite ponudbe finančnih spodbud na področju trajnostnega razvoja.

(4) Eko sklad lahko za račun posameznega pristojnega ministrstva opravlja naloge ali del nalog v zvezi s sofinanciranjem dejavnosti iz drugega odstavka tega člena. Eko sklad v ta namen s pristojnim ministrstvom sklene pogodbo, s katero se določijo obseg, namen in pogoji opravljanja nalog oziroma dodeljevanja sredstev.

(5) Ne glede na določila zakona, ki ureja javne sklade, odloča o potrebnih prerazporeditvah sredstev med postavkami poslovnega in finančnega načrta Eko sklada pristojni minister.

(6) Eko sklad lahko opravlja naloge ali del nalog v zvezi s sofinanciranjem dejavnosti iz drugega odstavka tega člena.

212. člen

(splošni akti Eko sklada in sestava nadzornega sveta)

(1) V ustanovitvenem aktu Eko sklada se podrobneje določijo tudi dejavnosti Eko sklada, viri financiranja sredstev za delo Eko sklada, organizacija in delovanje Eko sklada, način objave splošnih aktov in uredijo druga vprašanja, pomembna za delovanje Eko sklada.

(2) S splošnimi pogoji poslovanja Eko sklada se podrobneje določijo tudi način in postopki za uporabo instrumentov (v nadaljnjem besedilu: dodeljevanje spodbud) Eko sklada, postopki za izbor upravičencev do spodbud Eko sklada in omejitve pri dodeljevanju spodbud Eko sklada.

(3) Višina nadomestil za storitve Eko sklada se določi s tarifnim pravilnikom, ki ga sprejme direktor Eko sklada s soglasjem nadzornega sveta Eko sklada.

(4) Nadzorni svet ima štiri člane. Člane nadzornega sveta na predlog ministra imenuje vlada, in sicer:

- dva predstavnika ministrstva,

- predstavnika ministrstva, pristojnega za finance, in
- predstavnika ministrstva, pristojnega za energijo.

213. člen

(instrumenti za dodeljevanje spodbud Eko sklada)

(1) Instrumenti, ki jih Eko sklad uporablja za opravljanje svojih dejavnosti, so zlasti:

1. posojila z ugodno obrestno mero ter druge finančne storitve dajanja kreditov, kot jih opredeljuje zakon, ki ureja bančništvo,

2 .garancije ali druge oblike poroštev,

3. nepovratna sredstva,

4. subvencioniranje obrestne mere oziroma stroškov, povezanih s posojili,

5. finančni zakup in

6. drugi finančni instrumenti, kjer je možna sprememba oblike financiranja v lastniški delež v podjetju..

(2) Eko sklad uporablja instrumente iz prejšnjega odstavka v skladu s predpisi, ki urejajo državne pomoči.

(3) Eko sklad lahko s soglasjem ustanovitelja dodeljuje lastna nepovratna sredstva iz tistega dela presežka prihodkov nad odhodki, ki presega potreben presežek za ohranjanje realne vrednosti sklada namenskega premoženja Eko sklada glede na stopnjo inflacije v Republiki Slovenji.

(4) Sredstva za sofinanciranje različnih oblik svetovanja, izobraževanja in ozaveščanja javnosti se zagotavljajo iz sredstev Eko sklada ali iz sredstev, ki jih za sofinanciranje dejavnosti zagotovijo ministrstva ali sredstev, ki so zagotovljena na podlagi sklepa vlade o prerazporeditvi sredstev.

214. člen

(sklad namenskega premoženja)

(1) Eko sklad pridobiva sredstva sklada namenskega premoženja:

1. iz sredstev, pridobljenih po zakonu, ki ureja lastninsko preoblikovanje podjetij,

2 .iz sredstev državnega proračuna v skladu z zakonom,

3. iz presežka prihodkov nad odhodki v skladu z odločitvijo ustanovitelja,

4. z dotacijami in darili domačih in tujih oseb ter tujih držav.

(2) Sprememba vrednosti sklada namenskega premoženja Eko sklada se vpiše v sodni register enkrat na leto, če ustanovitelj ne določi drugače.

215. člen

(zadolževanje Eko sklada)

Eko sklad se lahko zadolžuje samo za namen opravljanja dejavnosti v javnem interesu v skladu s tem zakonom. Skupni obseg zadolženosti Eko sklada iz naslova najetih posojil ne sme presegati vrednosti sklada namenskega premoženja.

216. člen

(način dodeljevanja spodbud Eko sklada)

(1) Eko sklad dodeljuje posojila ter druge finančne storitve dajanja kreditov, garancije ali druge oblike poroštev, nepovratna sredstva, izvaja finančni zakup, subvencioniranje obrestne mere oziroma stroškov povezanih s posojili ter drugimi finančnimi storitvami dajanja kreditov, in finančnim zakupomna podlagi javnega poziva oziroma javnega razpisa in druge instrumente pa izvaja po postopku, določenem v področnem zakonu.

(2) Javne pozive in javne razpise za dodeljevanje spodbud sprejema direktor po predhodnem soglasju nadzornega sveta.

(3) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka Eko sklad dodeljuje spodbude za sofinanciranje projektov ozaveščanja ali programov promoviranja dejavnosti Eko sklada na podlagi javnega razpisa, ki ga sprejme direktor Eko sklada.

(4) Pri odločanju o dodelitvi pravice do spodbud se smiselno uporablja zakon, ki ureja splošni upravni postopek, kolikor ta zakon ne določa drugače.

217. člen

(javni poziv in javni razpis)

(1) Eko sklad z javnim pozivom določi zlasti skupni obseg spodbud, pogoje za njihovo dodelitev, merila za določitev višine spodbude, upravičence in rok za vložitev vlog. Vloge se obravnavajo po vrstnem redu prispetja, razen, če je v javnem pozivu določeno, da se šteje, da je vloga vložena takrat, ko je bila vložena vloga, s katero so bile odpravljene morebitne pomanjkljivosti.

(2) Eko sklad z javnim razpisom določi zlasti skupni obseg spodbud, pogoje za njihovo dodelitev, merila za ocenjevanje in vrednotenje posameznih naložb oziroma ozaveščevalnih projektov ali programov, upravičence in rok za vlaganje vlog. Razpisane spodbude se dodelijo za tiste naložbe, projekte ali programe, ki so v izbirnem postopku višje ocenjeni oziroma ovrednoteni.

218. člen

(vloga za dodelitev spodbud Eko sklada)

(1) Vloga za dodelitev spodbud mora vsebovati ustrezno:

1. izpolnjen obrazec, ki je določen v javnem pozivu ali javnem razpisu,

2. dokumentacijo ter priloge, ki so določene v javnem pozivu ali javnem razpisu.

(2) Eko sklad lahko v javnem pozivu ali javnem razpisu poleg sestavin iz prejšnjega odstavka določi še druge obvezne sestavine, če so potrebne glede na namen posameznega javnega poziva ali javnem razpisa.

219. člen

(sprememba zahtevka)

(1) Pri javnem pozivu je sprememba zahtevka dopustna do konca postopka, če odločba še ni bila izdana in je javni poziv še odprt. V primeru znižanja zahtevka je sprememba zahtevka dopustna tudi, če je javni poziv že zaprt, vendar odločba še ni bil izdana.

(2) Pri javnem razpisu je sprememba zahtevka po izteku roka za oddajo vlog dopustna le v primeru znižanja zahtevka in če odločba še ni bila izdana.

220. člen

(vrnitev v prejšnje stanje)

(1) V primeru zamude roka za vložitev vloge za dodelitev spodbud vrnitev v prejšnje stanje ni dovoljena.

(2) V primeru zamude drugih procesnih dejanj v postopkih odločanja o dodeljevanju pravice je vrnitev v prejšnje stanje dovoljena le, če se do trenutka vložitve predloga za vrnitev v prejšnje stanje še ni iztekel rok za vlaganje vlog za dodelitev pravice do spodbud.

221. člen

(neposreden in brezplačen dostop do podatkov)

(1) Eko sklad lahko za namen odločanja o dodelitvi pravice do dodelitve spodbude ali izplačila spodbude ali v postopku spremljanja in nadzora dodeljenih spodbud, brezplačno pridobiva ter jih med seboj povezuje naslednje podatke:

1. iz centralnega registra prebivalstva, ki ga vodi ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, na podlagi davčne številke: osebno ime, EMŠO ter naslov stalnega in začasnega prebivališča;

2. iz evidence AJPES in Vrhovnega sodišča RS: a. za fizične osebe: podatke o postopkih zaradi insolventnosti v;

b. za pravne osebe, združenja oseb po tujem pravu, ki so brez pravne osebnosti, neposredne uporabnike državnega in občinskih proračunov, in druge osebe, ki opravljajo dejavnost: podatke o številu in lokaciji poslovnih in drugih prostorov, ki se uporabljajo za opravljanje dejavnosti in pridobivanje dohodkov, in številkah plačilnih računov v Republiki Sloveniji in zunaj nje (tudi za povezane osebe), določene z zakonom o obdavčenju inpodatke o postopkih zaradi insolventnosti,postopkih prisilnega prenehanja..

34. iz registra nepremičnin, ki ga vodi Geodetska uprava Republike Slovenije, na podlagi katastrske občine in parcelne številke ali naslova: podatke o parcelah iz zemljiškega katastra, podatke o stavbah in delih stavb iz katastra stavb ter podatke o lastniku, in sicer ime in priimek, naslov stalnega prebivališča in EMŠO za fizične osebe ter ime oziroma firmo, naslov sedeža in matično številko za pravne osebe, delež lastništva ter druge podatke o lastnostih parcel, stavb in delov stavb;

4.. iz Zemljiške knjige, ki jo vodi sodišče, na podlagi identifikacijskega znaka nepremičnine: podatke o lastniku in imetniku morebitnih drugih stvarnih ali obligacijskih pravic na nepremičnini (osebno ime, EMŠO in naslov prebivališča za fizično osebo ter firmo, matično številko in sedež za pravno osebo) ter idealni delež osnovnega pravnega položaja nepremičnine;

5.6. zbirke prostorskih aktov, zbirke podatkov o graditvi objektov, evidence stavbnih zemljišč ter evidence dejanske rabe poseljenih zemljišč, ki jih vodi ministrstvo, pristojno za prostor, na podlagi katastrske občine in parcelne številke, številke stavbe ali dela stavbe, če obstaja ali naslova: podatke o prostorskih aktih, ki se vodijo v zbirki prostorskih aktov, podatke o graditvi objektov, ki se vodijo v zbirki podatkov o graditvi objektov, podatke o stavbnih zemljiščih, ki se vodijo v evidenci stavbnih zemljišč, ter podatke o poseljenih zemljiščih, ki se vodijo v evidenci dejanske rabe poseljenih zemljišč;

6.7. iz evidence izvajanja dimnikarskih storitev, ki jo vodi ministrstvo, na podlagi katastrske občine in parcelne številke ali naslova: podatke o uporabnikih dimnikarskih storitev, in sicer lastnikih in etažnih lastnikih (osebno ime, naslov prebivališča, firma in sedež za pravno osebo) ter podatke o malih kurilnih napravah (številka kurilne naprave, ki jo napravi dodeli aplikacija ministrstva, moč, leto proizvodnje oziroma leto vgradnje, vrsta goriva, identifikacijski podatki iz prostorskih registrov Republike Slovenije o stavbi, namen in vrsta kurilne naprave in drugi obratovalni podatki, kot so npr. podatki o gorilniku, prezračevalni in dimovodni napravi, zalaganju);

7.8. iz Poslovnega registra Slovenije, ki ga vodi Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve, na podlagi davčne številke: firmo in sedež ter matično številko, podatke o zastopnikih (osebno ime, EMŠO, naslov stalnega ali začasnega prebivališča in vrsta zastopnika), podatke o številkah računov, pravnoorganizacijsko obliko, velikost družbe po merilih zakona, ki ureja gospodarske družbe, velikost družbe po standardih EU, podatke o začetku postopka v skladu z zakonom, ki ureja prisilno poravnavo, stečaj in likvidacijo ter podatke o dejanskih lastnikih družbe;

8.9. iz registra transakcijskih računov, ki ga vodi Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve, na podlagi davčne številke: osebno ime in naslov prebivališča imetnika transakcijskega računa, ki je fizična oseba, ter firmo, sedež in poslovni naslov imetnika transakcijskega računa, ki je pravna oseba, podjetnik ali zasebnik, ter naziv in naslov drugega imetnika transakcijskega računa, številko transakcijskega računa, naziv in matično številko ponudnika, ki vodi transakcijski račun, oznako vrste računa ter stanje morebitne blokade transakcijskega računa;

9.10. iz evidence registriranih vozil, ki jo vodi ministrstvo, pristojno za promet, na podlagi številke prometnega dovoljenja in identifikacijske številke vozila (VIN): podatke o posameznem vozilu, ki so navedeni na prometnem dovoljenju, o aktualnih in predhodnih registracijah vozila, izdanih prometnih dovoljenjih, lastnikih vozila ali osebah, na katere je bilo in je vozilo registrirano in druge tehnične podatke;

10.1. iz evidence homologiranih vozil, ki jo vodi Javna agencija Republike Slovenije za varnost prometa: podatke o tipih vozil, njihovih proizvajalcih ter izdanih listinah in oznakah o skladnosti tipov vozil;

11. iz centralne zbirke podatkov o denarnih socialnih pomočeh in varstvenem dodatku, ki jo vodi ministrstvo, pristojno za socialno varstvo, na podlagi davčne številke: osebno ime, prebivališče, EMŠO, podatke o družinskih članih in podatke, ki se nanašajo na družinska razmerja, podatke o upravičenosti do denarne socialne pomoči in do varstvenega dodatka;

12. iz nacionalnega elektronskega registra, ki vsebuje evidenco izdanih licenc, licenc Skupnosti in dovoljenj Skupnosti ter njihovih izdanih izvodov (v nadaljnjem besedilu: licenca) in ga vodi ministrstvo, pristojno za promet, na podlagi številke pravne osebe: številko, veljavnost in status izdane licence, za katero vrsto prevozov je bila licenca izdana, osebno ime, EMŠO, davčno številko in stalno prebivališče osebe, ki je pri prevozniku odgovorna za prevoze, registrsko označbo, vrsto, znamko in tip vozila, za katerega je bila licenca izdana;

13. iz knjigovodske evidenc, ki jo vodi Finančna uprava, na podlagi davčne številke: podatke, potrebne za pobiranje, v vsebini, določeni z zakonom o obdavčenju ali zakonom, ki ureja davčni postopek, ali podzakonskim predpisom;

14. iz knjigovodske evidence, ki jo vodi Finančna uprava, na podlagi davčne številke: podatek ali ima vlagatelj na dan vloge neplačane zapadle obvezne dajatve in druge denarne nedavčne obveznosti, ki jih pobira Finančna uprava, višje od 50 eurov.

(2) Če vlagatelj vloge za spodbudo Eko skladu prepove dostop do podatkov iz evidenc po prejšnjem odstavku, ki so potrebni za odločanje v konkretnem postopku, jih mora v skladu z 223. členom tega zakona zagotoviti sam.

(3) Eko sklad lahko pridobljene podatke iz prvega odstavka tega člena hrani v posebni zbirki podatkov in jih obdeluje za potrebe posameznega postopka odločanja o dodelitvi pravice do spodbud, dodeljevanja spodbud, odvzema spodbud, izplačila spodbud ali za izvrševanja nadzora in spremljanja stanja tega postopka. Prejete podatke iz prejšnjega odstavka lahko Eko sklad v anonimizirani obliki obdeluje tudi za analize ter znanstvenoraziskovalne in statistične namene.

222. člen

(poziv na dopolnitev vloge)

Če je vloga nepopolna ali nerazumljiva, Eko sklad pozove vlagatelja, da jo najpozneje v 60 dneh dopolni ali odpravi njene pomanjkljivosti.

223. člen

(dokazno breme)

(1) Vlagatelj nosi dokazno breme, da je upravičen do spodbud Eko sklada.

(2) Eko sklad lahko od vlagatelja zahteva dodatna dokazila, če meni, da je to potrebno za razjasnitev upravičenosti do spodbude, ki jih mora vlagatelj predložiti v roku, ki ga določi Eko sklad s pozivom na

dopolnitev. Če vlagatelj ne predloži zahtevanih dodatnih dokazil v določenem roku, se vloga s sklepom zavrže.

224. člen

(odločba)

(1) Eko sklad odloči o dodelitvi pravice vlagatelja do spodbud, ki jih Eko sklad dodeljuje prek javnih pozivov ali javnih razpisov, z odločbo.

(2) Z odločbo o dodelitvi spodbud se določi:

1. namen, za katerega se spodbude dodeljujejo,

2. višino ali obseg dodeljenih spodbud,

3. druga vprašanja in pogoje, ki jih določajo splošni pogoji poslovanja Eko sklada ali določila javnega poziva ali javnega razpisa.

(3) V postopku odločanja o dodelitvi pravice vlagatelja do spodbud, ki jih Eko sklad dodeljuje prek javnih pozivov ali javnih razpisov, Eko sklad ne sme izdati delne ali začasne odločbe.

(4) Eko sklad izda odločbo iz prvega odstavka tega člena najpozneje v 90 dneh od prejema popolne vloge.

(5) Če določila iz odločbe, določena na podlagi drugega odstavka tega člena niso izpolnjena ali če se vlagatelj pravici do spodbude odpove, sredstva pa še niso izplačana, pravica do spodbude ugasne.

(6) Pritožba zoper odločbo iz prvega odstavka tega člena ni dovoljena, mogoče pa je začeti upravni spor. Zoper druge posamične akte Eko sklada, izdane v postopku za dodelitev pravice do spodbud, ki jih Eko sklad dodeljuje prek javnih pozivov ali javnih razpisov, ni pritožbe.

(7) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka je pritožba zoper odločbo, s katero je bil izbran zasebni partner za izvedbo statusnega partnerstva, dovoljena. O pritožbi odloči minister v roku 60 dni.

225. člen

(podpis in izdaja odločbe in drugih dokumentov)

(1) Odločba iz prejšnjega člena ima lahko namesto podpisa in žiga faksimile.

(2) Ta člen se uporablja tudi za sklepe, pozive in druge dokumente, ki jih izda Eko sklad v postopku odločanja o dodelitvi pravice do spodbud v pisni obliki.

226. člen

(posebni primeri odprave, razveljavitve ali spremembe upravnega akta)

(1) Če Eko sklad po izdaji odločbe, izdane na podlagi javnega poziva, ugotovi, da je bil materialni predpis napačno uporabljen oziroma sploh ni bil uporabljen, da je bilo dejansko stanje ugotovljeno nepopolno ali napačno ali da so podane kršitve pravil postopka, zaradi česar bi bilo treba izdati drugačno odločbo, izda odločbo, s katero odpravi, razveljavi ali spremeni že izdano odločbo, vendar le, če je nova odločba vlagatelju v korist.

(2) Eko sklad lahko odločbo iz prejšnjega odstavka izda le do sklenitve pogodbe ali do izplačila spodbude, če se pogodba ne sklepa.

(3) Prejšnji odstavek se smiselno uporablja tudi za sklep o zavrženju in sklep o ustavitvi postopka.

227. člen

(odvzem pravice in vračilo že izplačanih nepovratnih sredstev)

(1) Eko sklad z odločbo odvzame pravico do nepovratnih sredstev iz 4. točke prvega odstavka 213. člena, ki so bila na podlagi odločbe že izplačana, v primeru, da zahteve iz odločbe, določene na podlagi drugega odstavka 224. člena niso izpolnjena.

(2) Že izplačana sredstva Eko sklada je treba vrniti v 15 dneh po pravnomočnosti odločbe iz prvega odstavka tega člena.

(3) V primeru, ko niso izpolnjena določila iz odločbe, določena na podlagi drugega odstavka 224. člena, ali iz pogodbe, na podlagi katere so bila izplačana nepovratna sredstva za ukrep zmanjšanja energetske revščine, je možen odpis vračila nepovratnih sredstev, če:

1. bi bili stroški postopka izterjave v nesorazmerju z višino terjatve ali

2. vlagatelj nepovratnih sredstev ne more vrniti zaradi socialne ogroženosti.

(4) O odpisu vračila iz prejšnjega odstavka odloči Eko sklad po pridobitvi soglasja ministrstva, pristojnega za finance, in po postopku določenem v splošnih pogojih poslovanja Eko sklada.

228. člen

(vročitev)

Odločbe, sklepi, pozivi in drugi dokumenti, od katerih vročitve začne teči rok, se vročajo z navadno vročitvijo. Vročitev velja za opravljeno 15. dan od dneva odpreme s strani Eko sklada. Dan odpreme se označi na kuverti odpremljenega dokumenta.

(

229. člen

(upravni spor)

V upravnem sporu ni mogoče izpodbijati odločbe, s katero je bilo odločeno o dodelitvi pravice do spodbud drugim osebam, ampak le tisto odločbo ali njen del, s katerim je bilo odločeno o pravici tožnika.

7. Sredstva proračuna države za naloge varstva okolja

230. člen

(poraba sredstev proračuna države za naloge varstva okolja)

(1) Sredstva proračuna države se poleg financiranja državnih nalog varstva okolja po tem zakonu porabljajo še za:

1. izvajanje posebnih oblik izobraževanja in ozaveščanja javnosti v zvezi z okoljem,

2. sofinanciranje programov nevladnim organizacijam, ki delujejo na področju varstva okolja in

3. financiranje drugih dejavnosti, kadar jih zaradi javnih koristi na področju varstva okolja zagotavlja država.

(2) Sredstva proračuna države se lahko porabljajo tudi za:

1. spodbujanje posegov v okolje, s katerimi se občutno zmanjšuje poraba snovi in energije ter preprečuje in zmanjšuje obremenjevanje okolja,

2. spodbujanje rabe obnovljivih virov energije, učinkovite rabe energije in soproizvodnje toplote in električne energije,

3. spodbujanje okolju prijazne proizvodnje in

4. sofinanciranje infrastrukture lokalnega pomena iz 233. člena tega zakona.

IX. PRAVICA DO ZDRAVEGA ŽIVLJENJSKEGA OKOLJA IN NJENO PRAVNO VARSTVO

231. člen

(pravica do zdravega življenjskega okolja in njeno pravno varstvo)

(1) Država in občina pri sprejemanju politik, strategij, programov, planov, načrtov in splošnih pravnih aktov ter pri izvajanju drugih zadev iz svoje pristojnosti spodbujata ohranjanje ali ponovno vzpostavljanje zdravega življenjskega okolja s preprečevanjem čezmernih obremenitev okolja.

(2) Vsakdo ima pravico do zdravega življenjskega okolja.

(3) Za uresničevanje pravice do zdravega življenjskega okolja lahko fizična oseba, nevladna organizacija iz 237. člena tega zakona ali civilna iniciativa iz 18.2 točke prvega odstavka 3. člena tega zakona pred sodiščem zahtevajo, da nosilec nameravanega posega v okolje ali upravljavec ustavi izvedbo nameravanega posega ali njegovo obratovanje ali obratovanje naprave ali obrata ali izvajanje dejavnosti, če nosilec nameravanega posega ni pridobil odločbe iz osmega odstavka 90. člena tega zakona ali okoljevarstvenega soglasja iz tretjega odstavka 100. člena tega zakona ali če je izvedba nameravanega posega ali njegovo izvajanje v nasprotju z njima, ali če obratovanje naprave ali obrata ali izvajanje dejavnosti povzroča čezmerno obremenitev okolja ali če bi povzročil ali povzroča neposredno nevarnost za življenje ali zdravje ljudi, če je izkazana velika verjetnost, da bi povzročil takšne posledice.

(4) Ne glede na uspeh v pravdi lahko sodišče ob upoštevanju interesa varstva okolja, ki ga je zastopala tožeča stranka, odloči, da krije vsaka stranka svoje stroške, razen če je tožeča stranka stroške povzročila z zavlačevanjem postopka, zavajanjem sodišča ali kako drugače po svoji krivdi ali če so nastali po naključju, ki se je primerilo tožeči stranki.

(5) Vsakdo lahko za uresničevanje pravice do zdravega življenjskega okolja, v primeru čezmerne obremenitve okolja, od pristojne inšpekcije s prijavo zahteva, da prepove izvajanje dejavnosti povzročitelja čezmerne obremenitve.

(6) V primeru iz prejšnjega odstavka pristojni inšpektor izvede nenapovedan inšpekcijski nadzor pri povzročitelju čezmerne obremenitve ali povzročitve nevarnosti za življenje in zdravje ljudi v roku, ki onemogoča nadaljnjo čezmerno obremenitev okolja ali neposredno nevarnost za življenje in zdravje ljudi, ter ugotovi dejansko stanje. Pri tem lahko odredi izvedbo kontrolnega monitoringa skladno z osmim odstavkom 247. člena tega zakona. V primeru, da ugotovi čezmerno obremenitev okolja, povzročitelju te obremenitve prepove opravljanje dejavnosti do vzpostavitve zakonitega stanja.

(7) Ne glede na prejšnji odstavek pristojni inšpektor ne izvede nenapovedanega inšpekcijskega nadzora, če je prijava iz petega odstavka tega člena posledica izrednega dogodka, ki ga je nosilec posega ali upravljavec sam prijavil pristojnemu inšpektorju in tudi navedel razloge za izredni dogodek ter morebitno potrebne ukrepe za odpravo njegovih posledic, če so te nastale.

(8) Za varovanje pravice do zdravega življenjskega okolja kot posebnega področja je v skladu z zakonom pristojen tudi varuh človekovih pravic.

X. OBVEZNE GOSPODARSKE JAVNE SLUŽBE VARSTVA OKOLJA

232. člen

(obvezne državne gospodarske javne službe varstva okolja)

(1) Obvezne državne gospodarske javne službe varstva okolja (v nadaljnjem besedilu: državna javna služba) so:

1. sežiganje določenih vrst komunalnih odpadkov,

2 .ravnanje z živalskimi odpadki, ki so po predpisih na področju veterinarstva stranski živalski proizvodi kategorije 1 in 2, ter

3. zbiranje, predelava ali odstranjevanje določenih vrst drugih odpadkov.

(2) Objekti in naprave, potrebne za izvajanje javnih služb iz prejšnjega odstavka, so infrastruktura državnega pomena.

(3) Država zagotovi izvajanje javnih služb iz prvega odstavka tega člena v skladu s predpisi, ki urejajo gospodarske javne službe. V primeru, ko je za izvajanje javne službe iz prvega odstavka tega člena predpisana infrastruktura na ozemlju Republike Slovenije in je izvajalec javne službe v večinski lasti Republike Slovenije, se koncesija podeli kot obvezna koncesija za obdobje desetih let.

(4) Izvajalec državnih javnih služb iz prvega odstavka tega člena mora brezplačno predložiti ministrstvu podatke v zvezi z opravljanjem javne službe iz prvega odstavka tega člena, ki so določeni v predpisu iz devetega odstavka tega člena. Izvajalec državne javne službe mora na zahtevo ministrstva predložiti tudi druge podatke, ki jih mora zbirati ministrstvo na podlagi določb tega zakona ali zaradi poročanja EU.

(5) Strokovni nadzor nad izvajalci državne javne službe iz prvega odstavka tega člena opravlja ministrstvo. Strokovni nadzor obsega zlasti nadzor nad:

1. gospodarjenjem z objekti in napravami, potrebnimi za izvajanje gospodarske javne službe,

2. poslovanjem in

3. učinkovitostjo, racionalnostjo ter namensko porabo proračunskih sredstev in sredstev, ki jih za storitve gospodarske javne službe plačujejo uporabniki.

(6) Pri izvajanju strokovnega nadzora ima ministrstvo pravico:

1. pregledati prostore, objekte, postroje, naprave, delovna sredstva, napeljave, predmete, blago, snovi, poslovne knjige, pogodbe, listine in druge dokumente ter poslovanje in dokumentacijo izvajalca javne službe in zahtevati izdelavo pisne oblike dokumentacije, ki mora verodostojno potrjevati elektronsko obliko, če se hrani v elektronski obliki,

2. ugotavljati način izvajanja storitev javne službe pri izvajalcu javne službe, s soglasjem uporabnika pa tudi pri uporabniku,

3. brezplačno vzeti vzorce materialov in opreme za potrebe preiskav,

4. fotografirati ali posneti na drug nosilec vizualnih podatkov prostore, objekte, postroje, napeljave in druge predmete izvajalca javne službe, s soglasjem uporabnika pa tudi pri uporabniku, ter jih pozneje reproducirati,

5. opraviti druga dejanja, ki so v skladu z namenom strokovnega nadzora.

(7) V postopku strokovnega nadzora lahko ministrstvo naloži izvajalcu državne javne službe, da v določenem roku odpravi nepravilnosti, ugotovljene v okviru strokovnega nadzora iz petega odstavka tega člena.

(8) Če se državna javna služba iz prvega odstavka tega člena izvaja s podelitvijo koncesije, lahko koncendent razdre koncesijsko pogodbo, če koncesionar:

1. ne ravna v skladu z izvršljivimi odločbami državnih organov, organov lokalnih skupnosti ali nosilcev javnih pooblastil, ali

2. pri izvajanju javne službe krši predpise oziroma pravila stroke, ali

3. krši določila koncesijskega akta ali koncesijske pogodbe tako, da od njega ni več mogoče pričakovati pravilnega in kvalitetnega izvajanja javne službe, ali

4. ne odpravi nepravilnosti v roku iz prejšnjega odstavka.

(9) Vlada podrobneje predpiše:

1. dejavnosti iz prvega odstavka tega člena, vrste odpadkov, ki so predmet državne javne službe, način opravljanja državne javne službe, vključno z določitvijo območij opravljanja državne javne službe, njene uporabnike in njihove obveznosti ter izjeme od obvezne uporabe,

2. podatke, ki jih mora izvajalec državne javne službe predložiti ministrstvu,

3. način oblikovanja in določanja cene, oskrbovalne standarde ter tehnične, vzdrževalne, organizacijske in druge ukrepe ter normative za opravljanje državnih javnih služb iz prvega odstavka tega člena in

4. druge razloge za razdor koncesijske pogodbe, kadar je to primerno glede na predmet in pomen opravljanja posamezne državne javne službe iz prvega odstavka tega člena.

233. člen

(obvezne občinske gospodarske javne službe varstva okolja)

(1) Obvezne občinske gospodarske javne službe varstva okolja (v nadaljnjem besedilu: občinska javna služba) so:

1. oskrba prebivalstva s pitno vodo,

2. odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode,

3. zbiranje določenih vrst komunalnih odpadkov,

4. obdelava določenih vrst komunalnih odpadkov,

5. odlaganje ostankov obdelanih komunalnih odpadkov in

6. urejanje in čiščenje javnih površin.

(2) Objekti in naprave, potrebni za izvajanje občinskih javnih služb iz prvega odstavka tega člena, so infrastruktura lokalnega pomena in morajo biti evidentirani v zbirnem katastru gospodarske javne infrastrukture oziroma drugih katastrih, v skladu s predpisi, ki urejajo evidentiranje.

(3) Vlada podrobneje predpiše:

1. vrste dejavnosti in naloge, ki se izvajajo v okviru občinskih javnih služb iz prvega odstavka tega člena,

2. vrste komunalnih odpadkov, ki so predmet občinske javne službe in postopke obdelave odpadkov, ki se izvajajo v okviru občinskih javnih služb ter pogoje za izvajanje občinskih javnih služb iz 3., 4. in 5. točke prvega odstavka tega člena,

3. uporabnike občinske javne službe iz prvega odstavka tega člena, njihove obveznosti ter izjeme od njene obvezne uporabe in

4. metodologijo za oblikovanje cen, oskrbovalne standarde in tehnične, vzdrževalne, organizacijske ter druge ukrepe in normative za opravljanje občinskih javnih služb iz prvega odstavka tega člena.

(4) Občina predpiše ureditev občinskih javnih služb iz prvega odstavka tega člena in zagotovi njihovo izvajanje, v skladu z določbami tega zakona, predpisi izdanimi na njegovi podlagi in predpisi, ki urejajo gospodarske javne službe.

(5) Če občina ne zagotovi izvajanja občinske javne službe iz prvega odstavka tega člena ali ne opravi nalog občinske javne službe iz tretjega odstavka tega člena, ju zagotovi država na območju občine in za njen račun. Način zagotovitve iz prejšnjega stavka določi Vlada.

(6) Najemnina, ki jo občina za uporabo javne infrastrukture, ki jo ima v lasti ali finančnem najemu, zaračuna izvajalcu občinske javne službe iz prvega odstavka tega člena, je namenski prejemek občinskega proračuna.

(7) Sredstva, zbrana z najemnino iz prejšnjega odstavka, lahko občina porablja samo za gradnjo ali vzdrževanje občinske gospodarske javne infrastrukture, ki je skladna z načrtom razvojnih programov občinskega proračuna in namenjena izvajanju občinskih javnih služb iz prvega odstavka. Z odlokom, s katerim se sprejme občinski proračun, občina sredstva iz prejšnjega odstavka določi kot namenski prihodek.

(8) V predpisih iz četrtega odstavka tega člena občina predpiše tudi nadzor nad izvajalci in uporabniki storitev občinskih javnih služb.

(9) Strokovni nadzor nad izvajalci občinske javne službe iz prvega odstavka tega člena opravlja občina. Strokovni nadzor obsega zlasti nadzor nad:

1. gospodarjenjem z objekti in napravami, potrebnimi za izvajanje občinske javne službe,

2. poslovanjem in učinkovitostjo, racionalnostjo ter namensko porabo proračunskih sredstev in sredstev, ki jih za storitve občinske javne službe plačujejo uporabniki.

(10) Pri izvajanju strokovnega nadzora ima občina pravico:

1. pregledati prostore, objekte, postroje, naprave, delovna sredstva, napeljave, predmete, blago, snovi, poslovne knjige, pogodbe, listine in druge dokumente ter poslovanje in dokumentacijo izvajalca občinske javne službe in zahtevati izdelavo pisne oblike dokumentacije, ki mora verodostojno potrjevati elektronsko obliko, če se hrani v elektronski obliki,

2. ugotavljati način izvajanja storitev občinske javne službe pri izvajalcu javne službe, s soglasjem uporabnika pa tudi pri uporabniku,

3. brezplačno vzeti vzorce materialov in opreme za potrebe preiskav,

4. fotografirati ali posneti na drug nosilec vizualnih podatkov prostore, objekte, postroje, napeljave in druge predmete izvajalca občinske javne službe, s soglasjem uporabnika pa tudi pri uporabniku, ter jih pozneje reproducirati,

5. opraviti druga dejanja, ki so v skladu z namenom strokovnega nadzora.

(11) V postopku strokovnega nadzora lahko občina naloži izvajalcu občinske javne službe, da v določenem roku odpravi nepravilnosti, ugotovljene v okviru strokovnega nadzora iz desetega odstavka tega člena.

(12) Občina izvaja javno službo iz 1. točke prvega odstavka tega člena neposredno in neprofitno.

(13) Če se občinska javna služba iz prvega odstavka tega člena izvaja s podelitvijo koncesije, lahko koncedent razdre koncesijsko pogodbo, če koncesionar:

1. ne ravna v skladu z izvršljivimi odločbami državnih organov, organov lokalnih skupnosti ali nosilcev javnih pooblastil, ali

2 .pri izvajanju javne službe krši predpise oziroma pravila stroke, ali

3. krši določila koncesijskega akta ali koncesijske pogodbe tako, da od njega ni več mogoče pričakovati pravilnega in kvalitetnega izvajanja javne službe, ali

4. ne odpravi nepravilnosti v roku iz prejšnjega odstavka.

XI. ORGANIZACIJE NA PODROČJU VARSTVA OKOLJA

1. Svet za trajnostni razvoj in varstvo okolja

234. člen

(vloga, položaj in financiranje)

(1) Svet za trajnostni razvoj in varstvo okolja (v nadaljnjem besedilu: Svet) se ustanovi za presojanje politik na področju varstva okolja kot posvetovalno telo ministra.

(2) Svet ima štirinajst članov, ki jih imenuje minister za pet let z možnostjo ponovnega imenovanja. Član Sveta ne sme biti funkcionar ali uslužbenec državnih ali občinskih organov. Svet vodi predsednik Sveta, ki ga izmed sebe izvolijo člani Sveta.

(3) Šest članov Sveta je strokovnjakov za varstvo okolja, predlagajo pa jih skupaj Slovenska akademija znanosti in umetnosti ter univerze. Pri predlaganju kandidatov za člane Sveta mora biti zagotovljena enaka zastopanost naravoslovnih, tehničnih, biotehničnih, družboslovnih humanističnih in medicinskih ved. Štirje člani Sveta so predstavniki nevladnih okoljevarstvenih organizacij, predlagajo pa jih nevladne organizacije iz 237. člena tega zakona. Štirje člani Sveta so predstavniki gospodarstva, predlagajo pa jih skupaj Gospodarska zbornica Slovenije, Trgovinska zbornica Slovenije, Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije in Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije.

(4) Delovanje članov Sveta ni poklicno.

(5) Ministrstvo zagotavlja finančne in administrativno-tehnične možnosti za delovanje Sveta.

235. člen

(naloge Sveta)

(1) Svet je pri svojem delu neodvisen in samostojen, njegovo delo pa je javno.

(2) Svet obravnava in sprejema stališča ter daje mnenja in pobude ministru zlasti o:

1. stanju in trendih na področju varstva okolja in trajnostnega razvoja doma in v tujini,
2. strategijah, programih in načrtih na področju varstva okolja in trajnostnega razvoja,
3. zakonodajnem urejanju varstva okolja in trajnostnega razvoja,
4. delovanju države in občin v zvezi z varstvom okolja in trajnostnega razvoja,
5. posameznih perečih vprašanjih obremenjevanja okolja in trajnostnega razvoja ter
6. pobudah javnosti.

2. Strokovni svet za spodbujanje okolju prijaznih proizvodov

236. člen

(Strokovni svet za spodbujanje okolju prijaznih proizvodov)

(1) Strokovni svet za spodbujanje okolju prijaznih proizvodov obravnava strokovna vprašanja, ki se nanašajo na celovito politiko do proizvodov glede varstva okolja, za podeljevanje znaka EU za okolje in za vključevanje organizacij v sistem EMAS v skladu s tem zakonom.

(2) Strokovni svet iz prejšnjega odstavka ustanovi minister, sestavljajo ga predstavnice ali predstavniki (v nadaljnjem besedilu: predstavnik) ministrstva, minister pa vanj povabi tudi predstavnike občin, gospodarstva, nevladnih organizacij iz 237. člena tega zakona in varstva potrošnikov, tako, da je zagotovljena uravnotežena udeležba vseh zainteresiranih strani.

(3) Naloge Strokovnega sveta iz prvega odstavka tega člena so zlasti:

1. dajanje mnenj v zvezi s celovito politiko do okolju prijaznih proizvodov,
2. dajanje mnenj glede razvoja in izvajanja sistema podeljevanja znaka EU za okolje in izvajanja sistema EMAS,
3. dajanje mnenj v zvezi s pobudami za začasno ali trajno izključitev organizacije iz sistema EMAS in
4. druge naloge, določene z aktom o ustanovitvi.

3. Nevladne organizacije v javnem interesu

237. člen

(opravljanje dejavnosti v javnem interesu)

(1) Status nevladne organizacije v javnem interesu na področju varstva okolja lahko pridobi nevladna organizacija, ki izpolnjuje pogoje iz zakona, ki ureja status nevladne organizacije v javnem interesu, in:

1. je ustanovljena zaradi delovanja na področju varstva okolja ter
2. aktivno deluje na področju varstva okolja najmanj dve leti.

(2) Minister podrobneje predpiše pogoje iz prejšnjega odstavka in določi merila za ugotavljanje njihovega izpolnjevanja.

238. člen

(podelitev statusa)

Minister podeli nevladni organizaciji, ki izpolnjuje pogoje iz prejšnjega člena, status nevladne organizacije v javnem interesu, z odločbo.

XII. USPOSABLJANJE

239. člen

(usposobljenost oseb za izvajanje dejavnosti in izvajalci usposabljanja)

(1) Usposobljenost oseb za izvajanje dejavnosti preverjanja uhajanja, zajema, namestitve, vzdrževanja, popravila ali razgradnje opreme, ki vsebuje fluorirane toplogredne pline in ozonu škodljive snovi ter preverjanje usposobljenosti za izvajanje teh dejavnosti, zagotavlja ministrstvo neposredno ali prek javnega pooblastila, ki ga z odločbo na podlagi javnega natečaja podeli pravni osebi (v nadaljnjem besedilu: izvajalec usposabljanja), ki izpolnjuje naslednje pogoje:

1. razpolaga s prostori za usposabljanje;

2. ima demonstracijsko opremo za usposabljanje;

3. ima reference iz usposabljanja po uredbi EU, ki ureja fluorirane toplogredne pline, za katerega želi pridobiti javno pooblastilo,

4. ima za program usposabljanja iz uredbe EU, ki ureja fluorirane toplogredne pline, za katerega želi pridobiti javno pooblastilo, zaposlene ali s pogodbo o sodelovanju zagotovljeno sodelovanje najmanj štirih fizičnih oseb, ki imajo za prijavljen program usposabljanja reference iz izobraževanja, usposabljanja in projektiranja.

(2) Javno pooblastilo iz prejšnjega odstavka se podeli za deset let.

(3) Javni natečaj iz prvega odstavka tega člena izvede ministrstvo vsaj šest mesecev pred potekom obdobja, za katero je bilo javno pooblastilo podeljeno, in zagotovi vsaj enega izvajalca usposabljanja za vsak program iz uredbe EU, ki ureja fluorirane toplogredne pline, lahko pa ga izvede tudi, ko za to izkažeta interes dve ali več oseb iz prvega odstavka tega člena.

(4) Izvajalec usposabljanja najmanj enkrat letno zagotovi usposabljanje in izpit po programih iz uredbe EU, ki ureja fluorirane toplogredne pline, za pridobitev potrdila o usposabljanju iz tretjega odstavka 240. člena tega zakona.

(5) Izvajalci usposabljanja se vpišejo v evidenco iz 154. člena tega zakona.

(6) Izvajalec usposabljanja mora ves čas izpolnjevati pogoje iz prvega in četrtega odstavka tega člena in javno pooblastilo izvajati zakonito in pravočasno ter na način, določen s tem zakonom in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi.

(7) Ministrstvo nadzira izvajanje predpisanih programov. Če pri nadzoru ugotovi, da izvajalec usposabljanja ne izpolnjuje več pogojev ali javnega pooblastila ne izvaja na način, določen s tem zakonom in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, na to opozori izvajalca usposabljanja, ki je nepravilnosti dolžan odpraviti v enem mesecu od prejetega opozorila. Če izvajalec usposabljanja v tem roku nepravilnosti ne odpravi, ministrstvo javno pooblastilo z odločbo odvzame.

(8) Vlada podrobneje predpiše vrsto dejavnosti, za katero je treba izvesti usposabljanje in preverjanje usposabljanja, podrobnejša merila in pravila za izbiro izvajalca usposabljanja, podrobnejše pogoje za izvajalca usposabljanja, podrobnejše obveznosti izvajalcev usposabljanja in program usposabljanja razen če je ta predpisan s predpisi EU, ki so neposredno uporabljivi.

240. člen

(preizkus usposobljenosti)

(1) Strokovno usposobljenost oseb za izvajanje dejavnosti preverjanja uhajanja, zajema, namestitve, vzdrževanja, popravila ali razgradnje opreme, ki vsebuje fluorirane toplogredne pline in ozonu škodljive snovi se preveri s preizkusom usposobljenosti, ki obsega teoretični in praktični del.

(2) Preizkus usposobljenosti iz prejšnjega odstavka izvaja izpitna komisija, ki jo imenuje izvajalec usposabljanja in jo sestavljajo najmanj trije člani. Za opravljanje funkcije predsednika komisije ministrstvo pooblasti enega ali več uslužbencev ministrstva.

(3) Kandidatu, ki uspešno opravil preizkus usposobljenosti, ministrstvo izda potrdilo o usposobljenosti za izvajanje dejavnosti preverjanja uhajanja, zajema, namestitve, vzdrževanja, popravila ali razgradnje opreme, ki vsebuje fluorirane toplogredne pline in ozonu škodljive snovi (v nadaljnjem besedilu: potrdilo o usposobljenosti) najpozneje v 15 dneh od dneva opravljanja preizkusa usposobljenosti.

(4) Vlada v predpisu iz osmega odstavka 239. člena tega zakona podrobneje predpiše način opravljanja preizkusa usposobljenosti in zahteve, ki jih morajo izpolnjevati člani komisije iz drugega odstavka tega člena.

241. člen

(potrdilo o usposobljenosti)

(1) Potrdilo o usposobljenosti velja za določen ali nedoločen čas, kar predpiše Vlada glede na zahteve posamezne dejavnosti, za katero se izvaja usposabljanje.

(2) Podatki o usposobljenosti se vpišejo v evidenco iz 154. člena tega zakona.

(3) Vlada predpiše obliko in vsebino potrdila o usposobljenosti, ki vsebuje zlasti podatke o organu, ki je izdal potrdilo, podatke o usposobljeni osebi in vrsti dejavnosti, za katero je oseba usposobljena.

242. člen

(stroški usposabljanja)

(1) Stroške usposabljanja in preizkusa usposobljenosti krijejo kandidati neposredno izvajalcu usposabljanja.

(2) Stroške preizkusa usposobljenosti določi ministrstvo, stroške usposabljanja pa izvajalec usposabljanja.

(3) Vlada v predpisu iz osmega odstavka 239. člena tega zakona predpiše obseg stroškov usposabljanja in preizkusa usposobljenosti, ki obsegajo zlasti stroške uporabe prostorov, opreme in orodja za izvajanje usposabljanja in izpitov, dela izvajalcev usposabljanja in članov izpitne komisije ter organizacijske in druge administrativne stroške.

XIII. NADZOR

1. Inšpekcijski in finančni nadzor

243. člen

(inšpekcijski in finančni nadzor)

(1) Nadzor nad izvajanjem določb tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov opravlja inšpekcija, pristojna za varstvo okolja.

(2) Poleg inšpekcije iz prejšnjega odstavka opravljajo nadzor nad izvajanjem tega zakona in predpisov, izdanih na podlagi tega zakona, tudi inšpekcija, pristojna za ohranjanje narave, gradnjo, rudarstvo, pomorstvo, kemikalije, kmetijstvo, prehrano, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo, veterino, varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, energijo, trg, zdravje, deloinfrastrukturo ter Finančna uprava Republike Slovenije in Policija, v okviru tega zakona in predpisov ter vsaka v skladu s svojimi pristojnostmi.

(3) Nadzor iz prvega in drugega odstavka tega člena obsega zlasti nadzor nad:

1. posegi v okolje, obremenjevanjem okolja in povzročitelji obremenitev vključno z nadzorom nad skladnostjo delovanja naprave ali obrata z okoljevarstvenim dovoljenjem ali dovoljenjem za izpuščanje toplogrednih plinov,

2. stanjem kakovosti okolja in odpadki,

3. rabo naravnih dobrin glede izpolnjevanja okoljevarstvenih pogojev,

4. izvajanjem obveznih gospodarskih javnih služb varstva okolja in

5. izvajanjem predpisanih ali odrejenih ukrepov varstva okolja.

(4) Inšpekcijski nadzor nad osebami, ki morajo imeti okoljevarstveno dovoljenje ali odločbo o dovolitvi opravljanja priglašene dejavnosti za ravnanje z odpadki iz 25. člena tega zakona opravlja pristojna inšpekcija v skladu z načrtom nadzora, ki ga sprejme za tri leta.

(5) Občina izvaja nadzor nad izvajanjem splošnih in posamičnih aktov, ki jih sprejme po tem zakonu.

(6) Ne glede na določbe prvega odstavka tega člena nadzor nad izvajanjem predpisov, izdanih na podlagi 172. in 173. člena tega zakona, izvaja Finančna uprava Republike Slovenije v okviru teh predpisov in v skladu s svojimi pristojnostmi.

(7) V postopku inšpekcijskega nadzora se ne uporabljajo določbe tega zakona, ki urejajo sodelovanje zainteresirane javnosti v postopkih okoljskega odločanja.

(8) Poleg inšpekcije iz prvega odstavka tega člena opravljata nadzor nad smetenjem iz 26. člena tega zakona tudi policija in občinsko redarstvo.

244. člen

(načrtovanje inšpekcijskega pregleda za naprave, ki povzročajo industrijske emisije)

(1) Inšpekcija, pristojna za varstvo okolja, pripravi okoljski inšpekcijski načrt, ki obsega naprave in dejavnosti iz 110. člena tega zakona.

(2) Načrt iz prejšnjega odstavka vsebuje zlasti:

1. splošno oceno pomembnih okoljskih vprašanj, povezanih z inšpekcijskim nadzorom,

2. geografsko območje, ki ga zajema okoljski inšpekcijski načrt,

3 .seznam naprav,

4. postopke za pripravo programov za redne okoljske inšpekcijske preglede,

5. postopke za izredne okoljske inšpekcijske preglede iz petega odstavka tega člena in

6. po potrebi opredelitev sodelovanja z organi iz drugega odstavka prejšnjega člena.

(3) Inšpekcija, pristojna za varstvo okolja, na podlagi okoljskega inšpekcijskega načrta pripravlja programe za redne okoljske inšpekcijske preglede, ki vključujejo določitev pogostosti inšpekcijskih pregledov naprav na kraju samem. Časovni presledek med dvema pregledoma na kraju samem temelji na sistematičnem ocenjevanju okoljskih tveganj, pri katerem se določi, katere naprave so bolj nevarne in katere so manj nevarne, ter ne sme presegati enega leta za najnevarnejše naprave in treh let za najmanj nevarne. Če inšpekcijski pregled pokaže na veliko neskladnost s pogoji iz okoljevarstvenega dovoljenja, se v šestih mesecih po tem pregledu opravi dodaten inšpekcijski pregled na kraju samem.

(4) Pri sistematičnem ocenjevanju okoljskih tveganj iz prejšnjega odstavka se uporabljajo zlasti naslednja merila:

1. mogoči in dejanski učinki naprave na zdravje ljudi in okolje ob upoštevanju ravni in vrst emisij, občutljivosti lokalnega okolja in tveganja povzročitve nesreč;

2. evidenca ugotovitev o izpolnjevanju pogojev iz okoljevarstvenega dovoljenja;

3. vključenost upravljavca naprave v sistemu okoljevarstvenega vodenja organizacij iz 68. člena tega zakona.

(5) Inšpekcija, pristojna za varstvo okolja, opravlja tudi izredne okoljske inšpekcijske preglede v naslednjih primerih:

1. zaradi preiskave resnih okoljskih prijav,

2. ob okoljski nesreči in čezmerni obremenitvi okolja zaradi odstopa od pravil ravnanja iz 63. člena tega zakona,

3. ob okoljski škodi iz 162. člena tega zakona,

4. v primeru izrednih dogodkov in

5. v primeru neskladnosti s pogoji iz okoljevarstvenega dovoljenja pri obratovanju naprave.

(6) Izredni okoljski inšpekcijski pregled mora biti opravljen takoj, ko je mogoče. V primeru iz 119. in 121. člena tega zakona se izredni okoljski inšpekcijski pregled izvede na podlagi obvestila ministrstva.

(7) Inšpekcija, pristojna za varstvo okolja, mora po vsakem pregledu na kraju naprave pripraviti poročilo, ki opisuje pomembne ugotovitve o skladnosti naprave s pogoji iz okoljevarstvenega dovoljenja, in zaključke glede tega, ali je potrebno nadaljnje ukrepanje. Inšpekcija poročilo pošlje upravljavcu naprave najpozneje v dveh mesecih od pregleda naprave. Poročilo je v treh mesecih od dneva pregleda naprave dostopno tudi javnosti v skladu z zakonom, ki ureja dostop do informacij javnega značaja.

(8) Inšpekcija iz prvega odstavka prejšnjega člena mora okoljski inšpekcijski načrt iz drugega odstavka tega člena redno preverjati in po potrebi spremeniti.

245. člen

(načrtovanje inšpekcijskega nadzora za obrate)

(1) Inšpekcija, pristojna za varstvo okolja, izvaja inšpekcijski nadzor obratov, v okviru katerega načrtovano in sistematično preverja tehnične ali organizacijske sisteme ali sisteme vodenja in upravljanja v obratu, s katerimi upravljavec obrata prikaže, da:

1. glede na značilnosti dejavnosti obrata izvaja ustrezne ukrepe za preprečevanje večjih nesreč;

2 .zagotavlja ustrezne ukrepe za omejevanje posledic večjih nesreč v obratu in zunaj njega;

3. podatki in informacije iz zasnove zmanjševanja tveganja za okolje ali varnostnega poročila primerno odražajo razmere v obratu;

4. so bile javnosti zagotovljene informacije v skladu s predpisom iz 19. člena tega zakona.

(2) Inšpekcija iz prvega odstavka tega člena izvaja inšpekcijski nadzor upoštevajoč značilnosti posameznega obrata, in neodvisno od tega, ali je za obrat izdano okoljevarstveno dovoljenje ali izdelano varnostno poročilo ali zasnova zmanjševanja tveganja za okolje.

(3) Inšpekcija, pristojna za varstvo okolja, za izvajanje nadzora iz prvega odstavka tega člena pripravi načrt nadzora obratov in redno pripravlja in izvaja programe rednega inšpekcijskega nadzora vseh obratov, ki vključujejo pogostost pregledov na kraju samem za različne vrste obratov. Obdobje med dvema zaporednima pregledoma na kraju ne sme biti daljše od enega leta za obrate večjega tveganja in treh let za obrate manjšega tveganja, razen če je pristojni organ izdelal inšpekcijski program na podlagi sistematične ocene nevarnosti večjih nesreč za določen obrat.

(4) Načrt iz prejšnjega odstavka vsebuje:

1. splošno oceno varstva pred večjimi nesrečami,

2. geografsko območje in seznam obratov, ki ga zajema načrt nadzora obratov,

3. seznam skupin obratov z možnimi verižnimi učinki v skladu s predpisom iz tretjega odstavka 19. člena tega zakona,

4. seznam obratov, za katere bi lahko posamezna zunanja tveganja ali viri nevarnosti povečali tveganje ali posledice večje nesreče,

5. postopke rednega inšpekcijskega nadzora, vključno s programi za takšen nadzor v skladu s sedmim odstavkom tega člena,

6. postopke za inšpekcijske preglede v skladu z devetim odstavkom tega člena in

7. način sodelovanja med različnimi inšpekcijskimi organi.

(5) V načrtu iz tretjega odstavka tega člena se opredelijo obrati, za katere je potreben vnaprej dogovorjen in časovno usklajen nadzor s strani več inšpekcij (v nadaljnjem besedilu: skupen inšpekcijski nadzor) ter navedejo vse inšpekcije, ki sodelujejo v tem nadzoru. Ta del načrta potrdi Vlada.

(6) Inšpekcija iz prvega odstavka tega člena mora inšpekcijski načrt iz prejšnjega odstavka redno preverjati in po potrebi spremeniti.

(7) Sistematično ocenjevanje nevarnosti določenega obrata iz tretjega odstavka tega člena temelji na:

1. možnih učinkih tega obrata na zdravje ljudi in na okolje;

2. evidencah o izpolnjevanju zahtev tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov glede preprečevanja večjih nesreč in zmanjševanja njihovih posledic; in

3. upoštevanju ugotovitev drugih inšpekcijskih pregledov, izvedenih v skladu s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanih predpisov.

(8) Inšpekcijski pregledi se izvajajo tudi v povezavi z resnimi pritožbami, nesrečami, situacijami, ko bi lahko prišlo do nesreče, ki pa se ni zgodila, izrednimi dogodki ter primeri neskladnosti takoj, ko je to mogoče.

(9) Če je bila med inšpekcijskim pregledom ugotovljena večja neskladnost s predpisi, ki urejajo varstvo okolja, mora inšpekcija, pristojna za varstvo okolja, v šestih mesecih izvesti dodaten inšpekcijski pregled.

246. člen

(skupen inšpekcijski nadzor)

(1) Inšpekcija, pristojna za varstvo okolja, lahko za učinkovitejši nadzor predpisov in upravnih aktov predlaga določenim inšpekcijam iz drugega odstavka 243. člena tega zakona izvedbo skupnega inšpekcijskega nadzora nad določeno pravno ali fizično osebo.

(2) Predlog iz prejšnjega odstavka vsebuje razloge in namen skupnega inšpekcijskega nadzora, opredelitev pristojnih inšpekcij, udeleženih v skupnem inšpekcijskem nadzoru ter rok in način izvedbe skupnega inšpekcijskega nadzora.

(3) Če posamezna inšpekcija ugovarja predlogu iz prejšnjega odstavka, o izvedbi skupnega inšpekcijskega nadzora odloči Vlada.

(4) Posamezna inšpekcija v okviru skupnega inšpekcijskega nadzora iz tega člena in skupnega nadzora obratov iz prejšnjega člena izvede inšpekcijski pregled naprave oziroma obrata v skladu s svojimi pristojnostmi ter v osmih delovnih dneh kopijo zapisnika s prilogami pošlje inšpekciji, pristojni za varstvo okolja .

(5) V primeru okoljske ali naravne nesreče, v kateri je bil poškodovan obrat, izvedejo takoj, ko je mogoče, skupen inšpekcijski nadzor vse inšpekcije iz prvega odstavka tega člena.

247. člen

(ukrepi inšpektorjev)

(1) Če inšpektor pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora ugotovi, da je s posegom v okolje kršen ta zakon, ali predpis, izdan na njegovi podlagi ali da je kršen posamični akt, izdan na podlagi tega zakona ali predpisa, izdanega na podlagi tega zakona, ima pravico in dolžnost:

1. odrediti, da se nepravilnosti, ki jih ugotovi, odpravijo v roku, ki ga določi,

2. odrediti izvedbo ukrepov za odpravo virov čezmerne obremenitve v roku, ki ga določi,

3. odrediti omejitev oziroma prilagoditev delovanja naprave do predpisanih mejnih vrednosti ali pravilom ravnanja v roku, ki ga določi,

4. odrediti pripravo programa za odpravo nepravilnosti, če so te obsežnejše in jih je mogoče odpraviti le s kombinacijo več ukrepov,

5. predlagati pristojnemu ministrstvu spremembo ali odvzem dovoljenja, izdanega na podlagi tega zakona,

6. prepovedati obratovanje naprave ali obrata ali izvajanje dejavnosti in odrediti odstranitev snovi, zmesi, materialov, surovin, proizvodov ali odpadkov, ki lahko pomenijo vir onesnaževanja v tej napravi ali obratu ali tveganje za okolje, če naprava, obrat ali izvajalec dejavnosti nima s tem zakonom ali na njegovi podlagi izdanim predpisom zahtevanega dovoljenja, potrdila ali odločbe o dovolitvi priglašene dejavnosti ali izvajalec ni vpisan v ustrezno evidenco,

7. prepovedati izvajanje dejavnosti, če njen izvajalec nima pooblastila, izdanega na podlagi tega zakona,

8. odrediti prepoved izvajanja posega v okolje, za katerega ni izdan sklep iz 90. člena tega zakona ali okoljevarstveno soglasje iz 100. člena tega zakona, pa za izvedbo posega ni potrebna gradnja po predpisih, ki urejajo graditev ali pridobitev drugega predpisanega dovoljenja,

9. prepovedati uporabo ali dajanje snovi ali predelanih snovi ali proizvodov na trg ali zaseči ali odvzeti snovi alipredelane snovi ali proizvode,

10. odrediti druge ukrepe v skladu s tem zakonom ali na njegovi podlagi izdanimi predpisi.

(2) Če je predmet inšpekcijskega nadzora odlagališče odpadkov in upravljavec obratuje brez okoljevarstvenega dovoljenja za ustrezno fazo obratovanja ali če gre za upravljavca odlagališča odpadkov z okoljevarstvenim dovoljenjem, ki v roku ne izvede ukrepov za odpravo čezmernih vplivov na okolje, lahko inšpektor odredi upravljavcu odstranitev odlagališča odpadkov. Pristojni inšpektor med postopkom odstranjevanja odpadkov iz prejšnjega stavka opravlja na lokaciji odlagališča najmanj enkrat mesečno izredne inšpekcijske preglede iz petega odstavka 244. člena tega zakona. Pristojni inšpektor pošlje odločbo iz prvega stavka tega odstavka tudi ministrstvu. Po izvršitvi inšpekcijske odločbe pristojni inšpektor sodišču predlaga izbris zaznambe telesa odlagališča in javnopravne omejitve prometa s telesom odlagališča s smiselno uporabo osmega odstavka 142. člena tega zakona.

(3) Če je predmet inšpekcijskega nadzora skladiščenje odpadkov in so odpadki pri izvirnem povzročitelju odpadkov skladiščeni več kot 12 mesecev od njihovega nastanka, ali pri zbiralcu odpadkov več kot 12 mesecev od njihovega prevzema, ali pri osebi, ki izvaja dejavnost predelave, več kot tri leta od njihovega prevzema, ali pri osebi, ki izvaja dejavnost odstranjevanja, več kot 12 mesecev od njihovega prevzema, inšpektor odredi oddajo teh odpadkov v predelavo ali odstranjevanje v skladu s hierarhijo ravnanja z odpadki in z zahtevami iz drugega odstavka 22. člena tega zakona, pri čemer rok za začetek tega postopka ne sme biti daljši od 30 dni od vročitve inšpekcijske odločbe. Pristojni inšpektor pošlje odločbo iz prejšnjega stavka tudi ministrstvu.

(4) Če pristojni inšpektor z ukrepom iz prvega odstavka tega člena določi rok za odpravo nepravilnosti, ki je daljši od šestih mesecev, v odločbi določi faze oziroma dejanja za odpravo nepravilnosti in rok, v katerem mora biti končana posamezna faza oziroma dejanje.

(5) Če je bila inšpekcijskemu zavezancu v skladu s 4. točko prvega odstavka tega člena odrejena priprava programa, mu inšpektor po pripravi programa odredi še odpravo nepravilnosti. Če zavezanec ne spoštuje inšpekcijske odločbe o pripravi programa, mu lahko inšpektor ne glede na izvršilne postopke v teku odredi še druge ukrepe iz prvega in šestega odstavka tega člena.

(6) Če inšpekcijski zavezanec ne ravna v skladu z ukrepi iz 1., 2. ali 3. točke prvega odstavka tega člena, mu lahko pristojni inšpektor ne glede na izvršilne postopke v teku začasno ali trajno prepove:

1. obratovanje naprave ali obrata,

2. opravljanje dejavnosti,

3 .uporabo nevarne snovi,

4. izvajanje tehnološkega postopka ali

5. uporabo naprave, prevoznega sredstva ali proizvoda in njegovo dajanje na trg.

(7) Če obstaja neposredna nevarnost za onesnaženje okolja ali življenje ali zdravje ljudi, lahko pristojni inšpektor za odpravo neposredne nevarnosti odredi izvršitev ukrepov ali prepovedi iz prejšnjega odstavka, dokler je to potrebno.

(8) Pristojni inšpektor lahko odredi izvedbo kontrolnega monitoringa v obsegu, času, roku in na kraju, ki ga sam določi, ne da bi predhodno obvestil osebo, ki je dolžna zagotavljati obratovalni monitoring. Kontrolni monitoring se izvede na način, predpisan za obratovalni monitoring. Ob ugotovitvi nepravilnosti nosi stroške kontrolnega monitoringa upravljavec naprave, pri katerem so bile nepravilnosti ugotovljene. Pristojni inšpektor na podlagi poročila o kontrolnem monitoringu, iz katerega je razvidno čezmerno obremenjevanje okolja, odredi ukrepe iz prvega odstavka tega člena.

(9) Inšpektor, pristojen za trg, inšpektor, pristojen za kemikalije in inšpektor, pristojen za okolje, lahko pri nadzoru nad izvajanjem predpisov, izdanih na podlagi 24. in 29. člena tega zakona, odredijo tudi prepoved dajanja proizvodov na trg. Inšpektor, pristojen za okolje, lahko pri nadzoru nad izvajanjem predpisov, izdanih na podlagi 24. in 29. člena tega zakona, odredi prepoved nameščanja ali vgradnje predelane snovi ali predmeta v zunanje okolje, če je ta izpostavljen atmosferskim vplivom in ima lastnost izluževanja ter so presežene dopustne vsebnosti onesnaževal v izlužkih predelane snovi ali predmeta.

(10) Če obstaja dvom, ali so bili pri predelavi odpadka in omogočanju dostopnosti proizvoda na trgu izpolnjeni pogoji iz 28. in 29. člena tega zakona, opravlja nadzor nad izpolnjevanjem zahtev iz predpisov, ki urejajo kemikalije, inšpektor, pristojen za kemikalije, nadzor nad izpolnjevanjem zahtev iz predpisov, ki urejajo proizvode, pa inšpektor, pristojen za trg. Pristojni inšpektor o ugotovitvah in ukrepih inšpekcijskega postopka seznani pristojno inšpekcijo.

(11) Ko za določeno koledarsko leto posamezni okoljski cilj iz predpisa iz 24. člena tega zakona ni dosežen, pristojni inšpektor na zahtevo ministrstva opravi nadzor nad izpolnjevanjem zahtev, predpisanih za namen doseganja tega okoljskega cilja pri vseh zavezancih ter jim v primeru ugotovljenih nepravilnosti odredi ukrepe za uskladitev s predpisanimi zahtevami in določi roke za izvedbo teh ukrepov.

(12) Če pristojni inšpektor pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora ugotovi, da je kršen zakon, drug predpis ali da organizacija ali proizvajalec, ki samostojno izpolnjuje obveznosti sistema PRO, ne zagotavlja izpolnjevanja obveznosti ali na drug način krši predpisane zahteve sistema PRO, ima pravico in dolžnost:

1. odrediti, da se nepravilnosti, ki jih ugotovi, odpravijo v roku, ki ga določi,

2. odrediti izvedbo ukrepov za zagotovitev izpolnjevanja obveznosti ali

3 .predlagati pristojnemu ministrstvu odvzem dovoljenja, izdanega na podlagi tega zakona.

(13) Če odpadki iz vrste ali skupine proizvodov, za katere velja sistem PRO, v 15 dneh od preteka roka, ki je določen s predpisom iz 2. točke sedmega odstavka 35. člena tega zakona, niso prevzeti pri izvajalcu obvezne občinske javne službe zbiranja komunalnih odpadkov, odredi pristojni inšpektor zagotovitev ravnanja z odpadki organizaciji, ki ima dovoljenje za skupno izpolnjevanje obveznosti iz 41. člena tega zakona za vrsto ali skupno proizvodov, po uporabi katerih nastanejo tovrstni odpadki.

(13) Če odpadki iz vrste ali skupine proizvodov, za katere velja sistem PRO, v 15 dneh od preteka roka, ki je določen s predpisom iz devetega odstavka 34. člena tega zakona, niso prevzeti pri izvajalcu obvezne občinske javne službe zbiranja komunalnih odpadkov, odredi pristojni inšpektor zagotovitev ravnanja z odpadki organizaciji, ki ima dovoljenje za skupno izpolnjevanje obveznosti iz 41. člena tega zakona za vrsto ali skupno proizvodov, po uporabi katerih nastanejo tovrstni odpadki.

(14) Inšpekcijski ukrepi, izrečeni na podlagi tega zakona, zavezujejo tudi singularne in univerzalne pravne naslednike inšpekcijskega zavezanca. Oseba, ki pridobi lastninsko pravico ali ustrezna stvarna ali obligacijska upravičenja, na podlagi katerih lahko odloča o delovanju in spremembah naprave ali obrata, če te osebe ni, pa lastnik nepremičnine, kjer se nahaja naprava, obrat ali vir obremenitve, se šteje za singularnega in univerzalnega pravnega naslednika v inšpekcijskih postopkih po tem zakonu.

(15) Inšpektor mora pri določitvi rokov iz tega člena upoštevati naravo in težo kršitve ter okoliščine, od katerih je odvisno, v kolikšnem času lahko fizična ali pravna oseba, pri kateri inšpektor opravlja nadzor, ob dolžni skrbnosti odpravi nepravilnosti.

248. člen

(ukrepi v primeru odvrženih ali puščenih odpadkov v okolju)

(1) Če so na zemljišču v lasti države ali občine odvrženi ali puščeni komunalni odpadki ali so med pretežno komunalnimi odpadki manjše količine gradbenih odpadkov, pri čemer osebe, ki je odpadke odvrgla ali pustila, ni bilo mogoče ugotoviti ali ta ne obstaja, pristojni inšpektor izvajalcu javne službe iz 3. točke prvega odstavka 233. člena tega zakona odredi, da mora zagotoviti njihovo odstranitev, ta pa jih mora odstraniti v skladu s predpisi, ki urejajo ravnanje z odpadki. Pritožba zoper odločbo ne zadrži njene izvršitve.

(2) Če so na zemljišču v lasti države ali občine odvrženi ali puščeni odpadki, ki niso odpadki iz prejšnjega odstavka, pri čemer osebe, ki je odpadke odvrgla ali pustila, ni bilo mogoče ugotoviti ali ta ne obstaja, pristojni inšpektor osebi, ki na območju te občine opravlja javno službo iz 3. točke prvega odstavka 233. člena tega zakona, odredi, da mora zagotoviti njihovo odstranitev. Pritožba zoper odločbo ne zadrži njene izvršitve.

(3) V primerih iz prvega in drugega odstavka tega člena odredi odstranitev odpadkov državna inšpekcija, pristojna za okolje, če gre za odpadke na zemljišču v lasti države, v primeru odpadkov na zemljišču v lasti občine pa odredi odstranitev občinska inšpekcija.

(4) Stroške odstranitve odpadkov iz prvega in drugega odstavka tega člena nosi država, če gre za odpadke na zemljišču v lasti države, ali občina, če gre za odpadke na zemljišču v lasti občine.

(5) Če policija ali inšpekcija odkrije povzročitelja odvrženih ali puščenih odpadkov iz tega člena, imata občina ali država pravico in dolžnost od njega izterjati vračilo stroškov iz prejšnjega odstavka, vključno z obrestmi.

(6) Če so odpadki odvrženi ali puščeni na zemljišču v zasebni lasti, stroške odstranitve odpadkov nosi oseba, ki izvaja posest. Ne glede na prejšnji stavek oseba, ki izvaja posest, ne nosi nositi stroškov oziroma lahko izterja vračilo stroškov, vključno z obrestmi, od povzročitelja odvrženih ali puščenih odpadkov, če policija ali inšpekcija odkrije povzročitelja odvrženih ali puščenih odpadkov na zemljišču te osebe.

(7) Določbe tega člena se ne uporabljajo za odpadke, ki so v okolje odvrženi s smetenjem.

249. člen

(izvršba s prisilitvijo)

(1) Pri izvršbi s prisilitvijo znaša denarna kazen za pravno osebo, samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, pa od 10.000 do 200.000 eurov.

(2) Pri izvršbi s prisilitvijo v primeru odstranitve odlagališča odpadkov, če upravljavec odlagališča odpadkov ne pridobi odločbe o dokončni odstranitvi odlagališča odpadkov iz dvanajstega odstavka 142. člena tega zakona, znaša denarna kazenza pravno osebo, samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, pa od 40.000 do 300.000 eurov.

(3) Vse poznejše kazni se izrekajo, dokler seštevek denarnih kazni ne doseže desetkratnika najvišjega zneska iz prejšnjega odstavka.

(4) Pri določitvi višine denarne kazni je treba upoštevati težo kršitve.

250. člen

(zastavna pravica in izvršbe denarnih obveznosti)

(1) Republika Slovenija in občina imata v zavarovanje svoje terjatve iz naslova stroškov, nastalih v inšpekcijskem postopku, vključno z denarnimi kaznimi, dizrečenimi v postopku izvršbe s prisilitvijo na podlagi tega zakona, do celotnega poplačila zakonito zastavno pravico na vseh nepremičninah osebe, zoper katero je začela inšpekcijski postopek in odredila inšpekcijski ukrep.

(2) Izvršljive odločbe, sodbe in druge izvršljive akte, ki so podlaga za terjatve iz prejšnjega odstavka, pristojni organ najpozneje v sedmih dneh pošlje pristojnemu sodišču, ki zastavno pravico vpiše v zemljiško knjigo po uradni dolžnosti.

(3) Pristojna inšpekcija po uradni dolžnosti predlaga izbris zastavne pravice iz drugega odstavka tega člena, če:

1. inšpekcijski zavezanec izvede vse odrejene ukrepe ali

2 v primeru ustavitve postopka na podlagi ugotovitve, da inšpekcijski zavezanec ni kršil predpisa.

(4) Izbris zastavne pravice iz drugega odstavka tega člena lahko predlaga tudi inšpekcijski zavezanec, ki mora predlogu za izbris zastavne pravice priložiti potrdilo inšpekcije o izvršeni odločbi ali sklep o ustavitvi inšpekcijskega postopka.

251. člen

(zagotovitev sredstev za izvedbo izvršbe po drugi osebi v interesu države)

(1) Če inšpekcijski zavezanec obveznosti za izpolnitev nedenarne obveznosti iz inšpekcijske odločbe ali sklepa o dovolitvi izvršbe ne izvrši v določenem roku in je spoštovanje tega roka nujno zaradi izvršitve sodbe Sodišča EU ali odprave kršitev iz obrazloženega mnenja Komisije EU, ministrstvo na predlog inšpektorja ali po uradni dolžnosti izda odločbo, s katero ugotovi, da je nadaljevanje izvršbe v interesu države.

(2) Odločitev iz prejšnjega odstavka pomeni, da je izvršitev te odločbe prioritetna naloga, za katero mora ministrstvo zagotoviti ustrezna sredstva. Inšpekcijski zavezanec, imetniki stvarnih pravic ter osebe, ki ima napravo ali zemljišče v upravljanju ali v posesti morajo dopustiti izvršitev inšpekcijske odločbe iz prejšnjega odstavka.

2. Okoljevarstvena nadzorna služba

252. člen

(okoljevarstvena nadzorna služba)

(1) V okviru inšpekcije, pristojne za varstvo okolja, delujejo tudi okoljevarstvene nadzornice in okoljevarstveni nadzorniki (v nadaljnjem besedilu: okoljevarstveni nadzorniki).

(2) Naloge okoljevarstvenega nadzornika so:

1. opravljanje posameznih dejanj v postopku pred izdajo odločbe v inšpekcijskih zadevah po tem zakonu, zlasti ugotavljanje dejstev in okoliščin ter nadzor nad spoštovanjem odrejenih ukrepov inšpektorjev,

2. izrekanje opozoril v skladu z zakonom, ki ureja inšpekcijski nadzor,

3. izrekanje glob s plačilnim nalogom v prekrškovnih postopkih zoper posameznika, kjer zagrožena globa ne presega 40 eurov.

(3) Okoljevarstveni nadzornik ima pravico vstopiti v prostore in pregledati napravo ali obrat, v katerem se nahaja vir obremenjevanja okolja, zahtevati in dobiti na vpogled dokument, s katerim ugotovi istovetnost oseb, in druge listine potrebne za ugotovitev stopnje obremenjevanja okolja.

253. člen

(pogoji za okoljevarstvene nadzornike)

(1) Okoljevarstveni nadzornik mora imeti izobrazbo, pridobljeno po izobraževalnih programih za pridobitev srednje izobrazbe ali srednje strokovne izobrazbe, ki je po zakonu, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij, uvrščena najmanj v 5. raven slovenskega ogrodja kvalifikacij.

(2) Okoljevarstveni nadzornik se pri opravljanju nalog iz drugega odstavka prejšnjega člena izkazuje s službeno izkaznico.

(3) Minister podrobneje predpiše obliko in vsebino službene izkaznice okoljevarstvenega nadzornika.

XIV. POSEBNE DOLOČBE

1. Lastnina, upravljanje in varstvo naravnih dobrin

254. člen

(naravne dobrine)

(1) Naravne dobrine so v lasti ali v upravljanju države ali občine ali pod posebnim varstvom države v skladu z zakonom.

(2) Divjad po predpisih, ki urejajo lovstvo, je v lasti države.

2. Koncesija na naravnih dobrinah

255. člen

(predmet in plačilo koncesije)

(1) Država ali občina (v nadaljnjem besedilu: koncedent) lahko proti plačilu podeli koncesijo za upravljanje, rabo ali izkoriščanje naravne dobrine, ki je v njeni lasti ali ima na njej zakonito pravico upravljanja ali gospodarjenja, pravni ali fizični osebi (v nadaljnjem besedilu: koncesionar), če je ta usposobljena za njeno izvajanje. Koncesija za namen tega zakona pomeni dovoljenje za upravljanje, rabo ali izkoriščanje naravne vrednote. Pobudnik postopka je zainteresirani subjekt.

(2) Če koncesijo na naravni dobrini podeli država, se s koncesijskim aktom določi, da pripada del plačila za koncesijo tudi občini, na območju katere se koncesija izvaja oziroma nanjo vpliva.

(3) V koncesijskem aktu iz prejšnjega odstavka se določi, da je občina upravičena tudi do dela plačila koncesije, ki pripada državi, če sredstva vloži v gradnjo infrastrukture lokalnega pomena za izvajanje gospodarskih javnih služb varstva okolja iz 233. člena tega zakona. V koncesijskem aktu se določi tudi način zagotavljanja učinkovitosti, namenskosti in zakonitosti porabe teh sredstev.

(4) Občina je upravičena do sredstev iz prejšnjega odstavka, če ima veljaven načrt razvojnih programov v skladu s predpisi, ki urejajo javne finance, usklajen z operativnim programom iz 73. člena tega zakona in zagotavlja izvajanje obvezne gospodarske javne službe iz 233. člena tega zakona.

(5) Občini nakazana sredstva iz tretjega odstavka tega člena se morajo v proračunu občine izkazovati kot namenski prejemki in porabljati kot namenski izdatki v skladu s predpisi, ki urejajo javne finance.

(6) Vlada lahko določi, da se del plačila za koncesijo, ki pripada občini, ne upošteva pri izračunu njenih lastnih prihodkov po predpisih, ki urejajo financiranje občin, če ima občina zaradi izvajanja koncesije stroške zaradi omejene rabe prostora, vzdrževanja in gradnje lokalne infrastrukture ali potrebe po razvojni pomoči.

(7) Koncesija na naravni dobrini se lahko podeli zainteresiranemu subjektu, ki izpolnjuje predpisane pogoje, če so izpolnjeni vsi okoljevarstveni pogoji, ki so za poseg v okolje določeni s tem zakonom ali zakoni, ki urejajo varstvo in rabo naravnih dobrin. Koncesija se podeli na podlagi javnega razpisa, če je interesentov več in zakon ne določa drugače.

(8) Pri pridobitvi koncesije ima prednostno pravico pridobitve koncesije ima lastnik zemljišča, na katerem je naravna dobrina, če izpolnjuje pogoje iz prvega odstavka tega člena, razen če zakon ne določa drugače. V tem primeru se koncesija ne podeli na podlagi javnega razpisa, ampak se podeli neposredno lastniku zemljišča, če izpolnjuje predpisane pogoje.

(9) Vlada predpiše primere in pogoje, pod katerimi se lahko koncesija na naravni dobrini podeli brezplačno.

(10) Vlada v predpisu iz prejšnjega odstavka predpiše tudi, kaj se šteje za omejeno rabo prostora in razvojno pomoč, način izkazovanja stroškov in merila za določitev dela plačila za koncesijo iz drugega odstavka tega člena.

256. člen

(koncesijski akt)

(1) Podlaga za podelitev koncesije na naravni dobrini je koncesijski akt.

(2) Koncesijski akt je predpis vlade ali predpis občine.

(3) Koncesijski akt vsebuje zlasti:

1. opredelitev naravne dobrine, za katero se daje koncesija,

2. predmet koncesije, opredelitev obsega in morebitne izključnosti koncesije,

3. opredelitev okoljevarstvenih pogojev, pogojev varstvenega režima ter načina upravljanja, rabe ali izkoriščanja naravne dobrine,

4 .navedbo dejavnosti, ki jo lahko opravlja koncesionar v zvezi s pravico, ki je predmet koncesije,

5. pogoje, ki jih mora izpolnjevati koncesionar,

6. morebitna javna pooblastila koncesionarja,

7. začetek in čas trajanja koncesije,

8. območje, na katero se nanaša koncesija,

9. plačilo za koncesijo ter deleža države in občine,

10. pooblastilo za nadzor nad izvajanjem koncesije,

11. razloge in način prenehanja koncesije,

12. dolžnosti koncesionarja glede sanacije, vzpostavitve novega in nadomestitve prejšnjega stanja okolja in

13. pooblastila in pogoje za sklenitev in začetek veljavnosti koncesijske pogodbe.

257. člen

(druga vprašanja koncesije)

Za pridobivanje in izbor koncesionarjev, za javni razpis, za vprašanja v zvezi s koncesijsko pogodbo in koncesijskim aktom, za varstvo koncesionarjev in reševanje sporov, za prenehanje koncesijskega razmerja, za prenos koncesije, obvezno koncesijo, višjo silo in odgovornost koncesionarja za ravnanje zaposlenih se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja koncesije, če z zakonom ni drugače določeno.

3. Shranjevanje ogljikovega dioksida

258. člen

(shranjevanje ogljikovega dioksida)

Na območju Republike Slovenije in v njenem epikontinentalnem pasu je vbrizgavanje in shranjevanje tokov ogljikovega dioksida (geološko shranjevanje ogljikovega dioksida) prepovedano.

XV. KAZENSKE DOLOČBE

259. člen

(hujši prekrški)

(1) Z globo od 75.000 do 125.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, če:

1. kot povzročitelj obremenitve ne izvede ukrepov, potrebnih za preprečevanje in zmanjšanje onesnaženja, tako da emisije v okolje pri običajnih pogojih obratovanja naprave ali opravljanja dejavnosti presegajo predpisane mejne vrednosti emisij (prvi odstavek 18. člena),
2. kot upravljavec obrata ne izvede vseh ukrepov, potrebnih za preprečevanje večje nesreče in za zmanjševanje njenih posledic za ljudi in okolje in zaradi njegovega ravnanja nastane večja nesreča in posledice za ljudi in okolje (prvi odstavek 19. člena),
3. opravlja dejavnost obdelave odpadkov in nima pravnomočnega okoljevarstvenega dovoljenja iz 110. ali 126. člena (prvi odstavek 25. člena),
4. izvaja obdelavo odpadkov v objektu, za katerega je treba pred začetkom obratovanja pridobiti uporabno dovoljenje in za opravljanje dejavnosti nima dokončnega uporabnega dovoljenja ali odločbe o odreditvi poskusnega obratovanja, kadar je to odrejeno (prvi odstavek 25. člena),
5. opravlja dejavnost zbiranja odpadkov in v tem okviru opravlja dejavnost predhodnega skladiščenja nevarnih odpadkov v skladišču z zmogljivostjo več kot 50 ton nevarnih odpadkov in te odpadke oddaja v obdelavo v napravo iz 110. člena tega zakona in nima okoljevarstvenega dovoljenja v skladu s 110. členom (deveti odstavek 25. člena),
6. opravlja dejavnost zbiranja odpadkov in nima dovoljenja za napravo iz 126. člena tega zakona, če zaradi izvajanja dejavnosti zbiranja odpadkov nastajajo odpadne industrijske vode kot posledica padavin, ki padajo na onesnažene talne površine ali odpadke in jih izpirajo ali se iz njih izcejajo, ali če se predhodno skladiščenje določenih vrst odpadkov uvršča med naprave, ki povzročajo emisije snovi v zrak (enajsti odstavek 25. člena),
7. odmetava odpadke in jih pušča v okolju ter nenadzorovano ravna z odpadki (prvi odstavek 26. člena),
8. kot organizacija premoženja, presežkov prihodkov nad odhodki in dobička ne uporabi le za izvajanje aktivnosti in ukrepov za skupno izpolnjevanje obveznosti (petim odstavek 40. člena),
9. prične z izvajanjem posega, ki lahko pomembno vpliva na okolje, ali poseg izvede in nima pravnomočnega okoljevarstvenega soglasja ali izvede poseg v nasprotju z njim (prvi odstavek 88. člena in deseti odstavek 100. člena),

10. prične z izvajanjem posega, ki lahko pomembno vpliva na okolje in vključuje gradnjo in nima pravnomočnega integralnega gradbenega dovoljenja ali izvede poseg v nasprotju z njim (deseti odstavek 100. člena),

11. nima pravnomočnega okoljevarstvenega dovoljenja za obratovanje naprave, v kateri se bo izvajala ena ali več dejavnosti, ki bodo povzročale industrijske emisije (prvi odstavek 110. člena in prvi odstavek 111. člena),

12. pri obratovanju naprave in izvajanju dejavnosti iz tretjega odstavka 110. člena tega zakona ne izpolnjuje zahtev glede mejnih vrednosti iz četrtega odstavka 116. člena tega zakona ali zanje enakovrednih parametrov in tehničnih ukrepov iz šestega odstavka 116. člena tega zakona, razen če gre za enkraten dogodek in se izvede takojšnje obveščanje pristojne inšpekcije v skladu z 11. točko drugega odstavka 66. člena tega zakona,

13. v predpisanem roku ne prilagodi obratovanja naprave zahtevam iz BAT zaključkov ali zahtevam iz posodobljenih BAT zaključkov (prvi odstavek 120. člena),

14. ne vloži vloge za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja, namenjene prilagoditvi zaključkom o BAT (drugi odstavek 120. člena tega zakona),

15. začne z obratovanjem obrata in nima pravnomočnega okoljevarstvenega dovoljenja ali izvede spremembo iz tretjega odstavka 135. člena in nima pravnomočne odločbe o spremembi okoljevarstvenega dovoljenja (prvi in drugi odstavek 131. člena),

16. nima sklenjenega zavarovanja svoje odgovornosti za nastanek okoljske škode zaradi povzročitve nenadnega onesnaženja v skladu s sedmim odstavkom 161. člena tega zakona,

17. za obratovanje naprave, v kateri se izvaja dejavnost, ki povzroča emisijo toplogrednih plinov, ni pridobila dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov (prvi odstavek 184. člena).

(2) Z globo od 50.000 do 75.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo od 3.500 do 4.100 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ali odgovorna oseba samoupravne lokalne skupnosti.

(4) Če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena, katerega posledica je okoljska škoda ali potreba po odstranitvi odpadkov in čiščenju okolja, ki presega 250.000 eurov, ali ker je bil storjen z naklepom ali namenom koristoljubnosti, se kaznuje:
1. pravna oseba z globo od 225.000 do 375.000 eurov,
2. samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, z globo od 150.000 do 225.000 eurov,
3. odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ali odgovorna samoupravne lokalne skupnosti z globo od 10.500 do 12.300 eurov.

260. člen

(prekrški)

(1) Z globo 40.000 do 75.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, če:

1. kot izvirni povzročitelj odpadkov ali drug imetnik odpadkov ne zagotovi njihove obdelave (prvi odstavek 32. člena),

2. kot proizvajalec s sedežem v drugi državi, ki v Republiki Sloveniji na daljavo prodaja proizvode, za katere velja PRO, neposredno potrošnikom ali drugim končnim uporabnikom ne določi pooblaščenega zastopnika, ki je odgovoren za izpolnjevanje obveznosti proizvajalca (četrti odstavek 34. člena) ali če kot proizvajalec, s sedežem v drugi državi članici EU ali državi EGP, katerega proizvodi, za katere velja PRO, se tržijo na ozemlju Republike Slovenije, prevzame obveznosti proizvajalca s sedežem v Republiki Sloveniji in ne določi pooblaščenega zastopnika, ki je odgovoren za izpolnjevanje obveznosti proizvajalca na ozemlju Republike Slovenije (šesti odstavek 34. člena),

3. kot proizvajalec ne izpolnjuje svojih obveznosti PRO (prvi do tretji odstavek 35. člena),
4. v primeru skupnega izpolnjevanja obveznosti ne zagotovi financiranja predpisanih obveznosti v predpisanem deležu (peti odstavek 36. člena),v primeru samostojnega izpolnjevanja obveznosti ne zagotovi financiranja predpisanih obveznosti za odpadke iz tistih proizvodov, za katere velja PRO, ki jih daje na trg v Republiki Sloveniji (šesti odstavek 36. člena),
5. kot proizvajalec za izpolnjevanje svojih obveznosti v petnajstih dneh od vpisa v register ne sklene pisne pogodbe z organizacijo (četrti odstavek 37. člena),
6. kot pridruženi proizvajalec ne izpolnjuje obveznosti iz šestega odstavka 37. člena,
7. kot organizacija ne izvaja skupnega izpolnjevanja obveznosti samo za proizvajalce istovrstnih proizvodov, za katere velja PRO (prvi odstavek 38. člena),
8. kot organizacija skupnega izpolnjevanja obveznosti ne izvaja kot nepridobitno dejavnost ali opravlja dejavnost, ki ni povezana z namenom izvajanja skupnega izpolnjevanja obveznosti (prvi in tretji odstavek 38. člena),
9. organizacija ne posreduje informacij iz osmega odstavka 39. člena tega zakona v roku, ki ga določi ministrstvo,
10. član poslovodnega organa organizacije, njenega nadzornega organa ali zastopnik organizacije ne izpolnjujejo omejitvenih pogojev iz petega in šestega odstavka 38. člena (deveti odstavek 38. člena),
11. kot organizacija ne zagotavlja izpolnjevanja obveznosti iz prvega odstavka 39. člena, za ravnanje z odpadki iz proizvodov, ki nastanejo na celotnem ozemlju Republike Slovenije ali ne zagotavlja zbiranja in obdelave odpadkov iz proizvodov skozi vse leto na način, da ne prihaja do zastojev (drugi odstavek 39. člena),
12. kot organizacija ne vodi in sproti ne posodablja seznama pridruženih proizvajalcev (tretji odstavek 39. člena),
13. ne zagotavlja izpolnjevanja obveznosti skladno s skupnim načrtom ali načrtom (deveti odstavek 39. člena ali deveti odstavek 44. člena),
14. ne spremeni skupnega načrta ali načrta, kadar je to zahtevano, ali ne zagotovi sledljivosti sprememb ali dopolnitev (šesti in sedmi odstavek 39. člena ali drugi odstavek 44. člena),
15. kot organizacija ne sklene pogodbe o pridružitvi k skupnemu izpolnjevanju obveznosti na nediskriminatoren način ali pod enakimi pogoji z vsakim proizvajalcem, ki se želi pridružiti organizaciji (prvi odstavek 40. člena),
16. ne zagotovi finančnega jamstva ali ga ministrstvu ne predloži v predpisanem roku (drugi odstavek 40. člena ali tretji odstavek 44. člena),
17. kot organizacija zaračunava stroške pridruženim proizvajalcem v nasprotju s tretjim odstavkom 40. člena,
18. kot organizacija nima notranjega akta o zaračunavanju stroškov pridruženim proizvajalcem ali ta akt ni dostopen vsem pridruženim proizvajalcem (četrti odstavek 40. člena)
19. kot organizacija izbere osebo, ki zanjo izvaja zbiranje in obdelavo odpadkov iz proizvodov in ta oseba ni bila izbrana na podlagi javnega poziva, objavljenega na spletni strani organizacije (šesti odstavek 40. člena),
20. nima vzpostavljenega sistema nadzora nad svojim finančnim poslovanjem in kakovostjo podatkov skladno z 46. in 47. členom tega zakona (sedmi odstavek 40. člena ali četrti odstavek 44. člena),
21. kot organizacija na svoji spletni strani ne objavlja predpisanih informacij (osmi odstavek 40. člena,
22. kot organizacija ravna v nasprotju z devetim odstavkom 40. člena,
23. kot organizacija ne opravi letnega pregleda dokumentacije, s katero pridruženi proizvajalec izkazuje točnost, pravilnost in popolnost podatkov, v predpisanem obsegu (deseti odstavek 40. člena),
24. ne zagotavlja sledljivosti podatkov o obdelavi odpadkov iz proizvodov do njihove končne obdelave (enajsti odstavek 40. člena ali peti odstavek 44. člena),

25. ministrstvu enkrat letno ne pošlje poročila o izvajanju aktivnosti in ukrepov za izpolnjevanje obveznosti iz prvega odstavka 39. člena tega zakona za preteklo koledarsko leto ali ga pošlje brez revizorjevega poročila in revidiranih računovodskih izkazov (dvanajsti odstavek 40. člena),
26. ne hrani trajno pogodb oziroma dovoljenj ali drugih aktov (trinajsti odstavek 40. člena)
27. kot proizvajalec, ki samostojno izpolnjuje svoje obveznosti, ravna v nasprotju s šestim odstavkom 44. člena,
28. nima dovoljenja za skupno ali za samostojno izpolnjevanje obveznosti (prvi odstavek 41. člena ali prvi odstavek 45. člena),
29. ne zagotovi ločenega računovodskega evidentiranja prihodkov, stroškov in odhodkov (prvi odstavek 46. člena),
30. ni vpisana v register proizvajalcev (drugi odstavek 48. člena),
31. podatkov v informacijski sistem o PRO ne vnaša ali jih ne vnaša sprotno ali pa so ti nepravilni (četrti, peti ali šesti odstavek 49. člena),
32. nalaga stroške občinske gospodarske javne službe varstva okolja v delu, ki se nanašajo na odpadke iz proizvodov, za katere velja PRO, uporabniku javnih dobrin (prvi odstavek 51. člena),
33. o okoljski nesreči, ki jo povzroči ali opazi in je ne more omejiti, ne obvesti nemudoma organa, pristojnega za obveščanje ali kot povzročitelj ne izvede nujnih ukrepov, s katerimi se zmanjša škodljive posledice za zdravje ljudi in okolje (prvi odstavek 63. člena),
34. uporablja znak za okolje v nasprotju z odločbo iz četrtega odstavka 67. člena tega zakona ali ga uporablja v nasprotju s sedmim odstavkom 67. člena tega zakona,
35. uporabi znak, ki je podoben znaku EU za okolje do te mere, da bi lahko ustvaril zmedo na trgu ali zmedel potrošnike (osmi odstavek 67. člena),
36. se sklicuje na registracijo ali uporablja znak EMAS v nasprotju z obliko, načinom in pogoji iz predpisov EU, ki se nanašajo na sistem EMAS (sedmi odstavek 68. člena),
37. uporablja znak EMAS v nasprotju z desetim odstavkom 68. člena tega zakona,
38. ne prijavi začetka izvajanja posega v skladu s šestnajstim odstavkom 90. člena ali desetim odstavkom 100. člena tega zakona,
39. kot nosilec posega v nasprotju s prvim odstavkom 101. člena ne prijavi nameravane spremembe posega v okolje,
40. kot upravljavec naprave ali obrata, ki nima v lasti naprave ali obrata ali zemljišča naprave ali obrata preneha obstajati in ob prenehanju ni zagotovil prenosa upravljanja naprave ali obrata na drugega upravljavca, ne zagotovi odstranitve naprave ali obrata (prvi odstavek 108. člena),
41. izvede spremembo v vrsti ali delovanju naprave, ali razširitvi naprave, ki bi lahko vplivala na okolje ali spremembo upravljavca in nima pravnomočne odločbe o spremembi okoljevarstvenega dovoljenja (drugi odstavek 111. člena),
42. za nameravano spremembo v vrsti ali delovanju naprave, ali razširitvi naprave, ki bi lahko vplivala na okolje ali zaradi spremembe upravljavca ne vloži vloge za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja na ministrstvo v skladu s prvim odstavkom 119. člena,
43. kot upravljavec začasno preneha z obratovanjem naprave iz 110. člena tega zakona ali njenega dela in o tem ne obvesti ministrstva ali ne obvesti ministrstva v predpisanem roku (prvi in tretji odstavek 123. člena),
44. pisno ne obvesti ministrstva o nameri dokončnega prenehanja obratovanja naprave iz 110. člena tega zakona v skladu s prvim odstavkom 125. člena tega zakona,
45. nima okoljevarstvenega dovoljenja za obratovanje druge dejavnosti in druge naprave, prične z obratovanjem druge naprave ali druge dejavnosti in nima pravnomočnega okoljevarstvenega dovoljenja (prvi in drugi odstavek 126. člena),
46. napravo, ki je odlagališče odpadkov, ne uporablja samo za namene odlaganja odpadkov (tretji odstavek 126. člena),

47. ne izpolnjuje zahtev glede mejnih vrednosti iz okoljevarstvenega dovoljenja za obratovanje naprave iz 126. člena tega zakona v skladu s prvim odstavkom 127. člena tega zakona,
48. po pridobitvi okoljevarstvenega dovoljenja ne pregleda varnostnega poročila ali zasnove zmanjšanja tveganja iz prvega odstavka 132. člena tega zakona in ju po potrebi ne spremeni ali dopolni v skladu z devetim odstavkom 135. člena tega zakona,
49. pisno ne obvesti ministrstva in pristojne inšpekcije o začetku obratovanja obrata iz 131. člena v skladu s tretjim odstavkom 136. člena tega zakona,
50. pisno ne obvesti ministrstva in pristojne inšpekcije o nameri dokončnega prenehanja obratovanja obrata iz 131. člena tega zakona v skladu s prvim odstavkom 139. člena tega zakona,
51. začne z odstranjevanjem odlagališča odpadkov ali izvede odstranitev odlagališča odpadkov brez dovoljenja za odstranitev odlagališča odpadkov (prvi odstavek 142. člena),
52. izvaja ali izvede odstranitev odpadkov v nasprotju z drugim odstavkom 142. člena,
53. ne sprejme in ne izvede vseh ukrepov za preprečitev nastanka okoljske škode ali sanacije okoljske škode (četrti odstavek 161. člena),
54. ob neposredni nevarnosti za nastanek okoljske škode ne izvede vseh potrebnih ukrepov za preprečitev te škode in ne obvesti ministrstva o neposredni nevarnosti za nastanek okoljske škode (prvi odstavek 164. člena),
55. v primeru nastanka okoljske škode nemudoma ne izvede vseh potrebnih ukrepov za njeno omejitev ali nemudoma ne obvesti ministrstva o vseh pomembnih dejstvih v zvezi z nastalo okoljsko škodo nastanku okoljske škode in mu ne pošlje predloga sanacijskih ukrepov (prvi odstavek 165. člena),
56. pisno ne prijavi nameravane spremembe vrste ali delovanja naprave, ali razširitev ali zmanjšanje njene zmogljivosti, ter vsako spremembo upravljavca naprave, ki vpliva na vsebino dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov 185. člena tega zakona (prvi odstavek 186. člena),
57. upravljavec naprave pisno ne obvesti ministrstva o prenehanju obratovanja naprave iz 184. člena tega zakona (prvi odstavek 187. člena),
58. ne zagotavlja izvajanja načrta monitoringa emisij toplogrednih plinov v skladu s tretjim odstavkom 184. člena tega zakona oziroma njegove spremembe v skladu s prvim odstavkom 205. člena tega zakona,
59. do predpisanega roka ne pošlje poročila o emisijah toplogrednih plinov skupaj s poročilom o preverjanju (drugi odstavek 204. člena),
60. preveri poročilo o emisijah toplogrednih plinov iz prvega odstavka 204. člena tega zakona ne da bi za to pridobil akreditacijsko listino v skladu z uredbo EU, ki ureja preverjanje podatkov in akreditacijo preveriteljev (prvi odstavek 206. člena),
61. kot operator zrakoplova ne izvaja načrta monitoringa in ne poroča o emisijah toplogrednih plinov v skladu z 204. členom tega zakona (prvi odstavek 198. člena),
62. kot upravljavec male naprave ministrstvu ne pošlje poročila o emisijah toplogrednih plinov v predpisanem roku (četrti odstavek 193. člena),
63. brezplačno ne predloži podatkov v zvezi z opravljanjem javne službe ministrstvu (četrti odstavek 232. člena)
64. ne dovoli izvedbe strokovnega nadzora ministrstvu oziroma občini ali ne zagotovi dokumentacije, potrebne za izvedbo strokovnega nadzora (peti in šesti odstavek 232. člena in deveti ter deseti odstavek 233. člena).

(2) Z globo 30.000 do 50.000 eurov se kaznuje za prekršek iz prejšnjega odstavka samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo od 2.000 do 3.500 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ali odgovorna oseba samoupravne lokalne skupnosti.

(4) Če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena, katerega posledica je okoljska škoda, ki presega 250.000 eurov, ali ker je bil storjen z naklepom ali namenom koristoljubnosti, se kaznuje:

1. pravna oseba z globo od 120.000 do 225.000 eurov,
2. samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, z globo od 90.000 do 150.000 eurov,
3. odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ali odgovorna samoupravne lokalne skupnosti z globo od 3.000 do 7.500 eurov.

261. člen

(lažji prekrški)

(1) Z globo od 20.000 do 40.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, če:

1. v delovnem ali pogodbenem razmerju nima najmanj enega skrbnika varstva okolja (prvi odstavek 66. člena),
2. najkasneje v šestih mesecih po uveljavitvi novih ali posodobljenih zaključkov o BAT ne izdela pisne opredelitve glede izpolnjevanja vseh za napravo relevantnih BAT zaključkov, vključno z načrti za uskladitev z njimi, če so za to uskladitev potrebne investicije ali spremembe okoljevarstvenega dovoljenja (šesti odstavek 120. člena),
3. ne zagotavlja obratovalnega monitoringa ali ne sporoča podatkov obratovalnega monitoringa ministrstvu in občini najmanj enkrat letno (prvi in tretji odstavek 150. člena)
4. kot izvajalec obratovalnega monitoringa ne upošteva metodologije izvajanja obratovalnega monitoringa in način ter oblike poročanja podatkov, ki ju predpiše minister (peti odstavek 150. člena),
5. kot povzročitelj onesnaženja ne plača okoljske dajatve (prvi odstavek 172. člena).

(2) Z globo 10.000 do 20.000 eurov se kaznuje za prekršek iz prejšnjega odstavka samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo 1.500 do 2.000 eurov se kaznuje za prekršek iz prvega odstavka tega člena tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ali odgovorna oseba v samoupravni lokalni skupnosti.

(4) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba v samoupravni lokalni skupnosti, če pri oblikovanju cene občinske gospodarske javne službe varstva okolja ne zagotovi sodelovanja organizacije (tretji odstavek 51. člena).

262. člen

(najlažji prekrški)

(1) Z globo od 10.000 do 20.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, če:

1. izvaja kurjenje odpadkov na prostem ali povzroča smetenje (drugi odstavek 26. člena),
2. njen skrbnik varstva okolja ne izpolnjuje predpisanih pogojev (četrti odstavek 66. člena),
3. ne obvesti ministrstva in pristojnega organa občine o imenovanju skrbnika varstva okolja, spremembah njegovih nalog in pooblastil ali njegovi razrešitvi (peti odstavek 66. člena),
4. ne dopusti izvedbe sanacijskih ukrepov za odpravo okoljske škode (šesti odstavek 165. člena).

(2) Z globo od 5.000 do 10.000 eurov se kaznuje za prekršek iz prejšnjega odstavka samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo od 1.000 do 1.500 eurov se kaznuje za prekršek iz prvega odstavka tega člena tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ali odgovorna oseba v samoupravni lokalni skupnosti.

(4) Z globo od 400 do 750 eurov se kaznuje za prekršek iz 4. točke prvega odstavka posameznik.

(5) Ne glede na prejšnji odstavek se posameznik, ki stori prekršek iz 1. točke prvega odstavka tega člena v zvezi s kurjenjem odpadkov na prostem ali v zvezi s smetenjem, kaznuje z globo 40 eurov.

263. člen

(izrekanje globe v hitrem postopku)

(1) Za prekrške iz tega zakona se sme v hitrem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene s tem zakonom.

(2) Poleg splošnih pravil za odmero sankcije iz zakona, ki ureja prekrške, se pri določanju višine globe upoštevajo posledice izvršitve prekrška na okolju.

XVI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

264. člen

(predpisi vlade)

(1) Kot predpisi, izdani na podlagi določb Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg, 84/18 – ZIURKOE in 158/20 - v nadaljnjem besedilu: ZVO-1), ali, katerim je bila veljavnost podaljšana v skladu z določbami ZVO-1, še naprej veljajo naslednji izvršilni predpisi:

1. Uredba o načinu, predmetu in pogojih izvajanja gospodarske javne službe ravnanja s stranskimi živalskimi proizvodi kategorije 1 in 2 (Uradni list RS, št. 134/06, 1/10 in 22/16),
2. Uredba o koncesiji za rabo podzemne vode iz izvira Golobovec nad Podbrdom za stekleničenje in proizvodnjo pijač (Uradni list RS, št. 119/07),
3. Uredba o koncesiji za rabo podzemne vode iz vrtin K-1/67, K-2/70, V-1/72, V-3/75 in V-4/84 za dejavnost kopališč in naravnih zdravilišč (Uradni list RS, št. 119/07),
4. Uredba o koncesiji za rabo podzemne vode iz vrtin B-2/59, VB-4/74 in VB-5/75 za dejavnost kopališč in naravnih zdravilišč (Uradni list RS, št. 39/07 in 122/07),
5. Uredba o koncesiji za rabo podzemne vode iz vrtine RgS-2/88 za stekleničenje in proizvodnjo pijač (Uradni list RS, št. 119/07),
6. Uredba o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Uradni list RS, št. 81/07, 109/07, 62/10 in 46/13),
7. Uredba o koncesiji za rabo vode za proizvodnjo električne energije na delu vodnega telesa reke Mure od Sladkega Vrha do Veržeja (Uradni list RS, št. 120/05),
8. Uredba o odlagališčih odpadkov (Uradni list RS, št. 10/14, 54/15, 36/16, 37/18 in 13/21),
9. Uredba o koncesiji za rabo vode za proizvodnjo električne energije na delu vodnih teles vodotokov Bača, Radoljna, Krka in Vipava (Uradni list RS, št. 122/07),
10. Uredba o koncesiji za rabo vode za proizvodnjo električne energije v hidroelektrarnah do 10 MW nazivne moči, za katere je bilo pridobljeno pravnomočno uporabno dovoljenje (Uradni list RS, št. 23/04, 41/04 – ZVO-1, 120/05, 95/06, 52/07, 122/07 in 98/08),
11. . Uredba o koncesiji za rabo vode za proizvodnjo električne energije v hidroelektrarnah do 10 MW nazivne moči, za katera so pridobila uporabno dovoljenje javna podjetja za proizvodnjo in distribucijo električne energije (Uradni list RS, št. 67/03, 41/04 – ZVO-1 in 52/07),
12. . Uredba o koncesiji za odvzem podzemne vode iz vodnega vira Maks-2/04 za proizvodnjo pijač (Uradni list RS, št. 66/05 in 122/07),
13. Uredba o ravnanju z odpadki iz rudarskih in drugih dejavnosti izkoriščanja mineralnih surovin (Uradni list RS, št. 43/08 in 30/11),
14. Uredba o koncesijah za gospodarsko izkoriščanje vode na posameznih odsekih vodotokov Skopičnika, Tbina, Koritnice, Prodarjeve grape, Bače, Velunje, Mislinje, Mitroviškega potoka, Save Dolinke, Rupovščice, Bohinjske Bistrice, Tople, Rajterbaha in Kneže za proizvodnjo

električne energije (Uradni list RS, št. 66/94, 71/94 – popr., 26/95 – popr., 38/96, 57/98, 86/99 – odl. US, 49/03, 41/04 – ZVO-1 in 122/07),

15. . Uredba o koncesiji za rabo vode za proizvodnjo električne energije v hidroelektrarnah do 10 MV nazivne moči, za katere je bilo pridobljeno vodnogospodarsko dovoljenje (Uradni list RS, št. 49/03, 8/04, 41/04 – ZVO-1, 52/07 in 122/07),
16. . Uredba o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja (Uradni list RS, št. 87/12, 109/12, 76/17 in 78/19),
17. . Uredba o ravnanju z odpadki, ki vsebujejo azbest (Uradni list RS, št. 34/08),
18. Uredba o obdelavi odpadkov v premičnih napravah (Uradni list RS, št. 34/08),
19. Uredba o ravnanju z odpadnimi zdravili (Uradni list RS, št. 105/08 in 84/18 – ZIURKOE),
20. Uredba o mejnih vrednostih emisije hlapnih organskih spojin v zrak iz naprav, v katerih se uporabljajo organska topila (Uradni list RS, št. 35/15, 58/16 in 54/21),
21. Uredba o koncesiji za rabo vode za proizvodnjo pijač v Huber, d. o. o., iz vrtine NIKO-1/08 (Uradni list RS, št. 50/16),
22. . Uredba o koncesijah za izvajanje ribiškega upravljanja v ribiških okoliših v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 80/07),
23. . Uredba o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih (Uradni list RS, št. 34/08),
24. Uredba o obremenjevanju tal z vnašanjem odpadkov (Uradni list RS, št. 34/08 in 61/11),
25. Uredba o koncesiji za rabo podzemne vode iz vrtin P-1/73, P-2/88 in P-3/05 za dejavnost kopališč in naravnih zdravilišč (Uradni list RS, št. 119/07),
26. Uredba o odpadni električni in elektronski opremi (Uradni list RS, št. 55/15, 47/16, 72/18, 84/18 – ZIURKOE in 108/20),
27. Uredba o načinu, predmetu in pogojih opravljanja obvezne državne gospodarske javne službe sežiganja komunalnih odpadkov na območju občin Savinjske regije (Uradni list RS, št. 109/05, 62/08 in 6/16),
28. Uredba o koncesiji za rabo reke Drave za proizvodnjo električne energije (Uradni list RS, št. 26/03, 101/03, 88/04, 118/05, 124/06 in 1/08),
29. Uredba o koncesiji za rabo vode za proizvodnjo električne energije na delu vodnega telesa reke Save od Ježice do Suhadola (Uradni list RS, št. 121/04, 83/06, 76/11, 20/13 in 134/20),
30. Uredba o merilih za ocenjevanje verjetnosti pomembnejših vplivov izvedbe plana, programa, načrta ali drugega splošnega akta in njegovih sprememb na okolje v postopku celovite presoje vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 9/09),
31. Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Uradni list RS, št. 84/06, 106/06, 110/07, 67/11, 68/11 – popr., 18/14, 57/15, 103/15, 2/16 – popr., 35/17, 60/18, 68/18, 84/18 – ZIURKOE in 54/21),
32. Uredba o ravnanju z amalgamskimi odpadki, ki nastanejo pri opravljanju zdravstvene dejavnosti in z njo povezanih raziskavah (Uradni list RS, št. 89/08),
33. Uredba o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi uporabe hlapnih organskih spojin (Uradni list RS, št. 122/07 in 16/09),
34. Uredba o stanju podzemnih voda (Uradni list RS, št. 25/09, 68/12 in 66/16),
35. Uredba o habitatnih tipih (Uradni list RS, št. 112/03, 36/09 in 33/13),
36. Uredba o koncesiji za rabo termalne vode iz vrtine TOP-1/05 za ogrevanje in potrebe kopališča v Kopačnici (Uradni list RS, št. 26/18),
37. Uredba o koncesijah za gospodarsko izkoriščanje vode posameznih odsekih vodotokov Barbarski potok, Mislinja, Dolžanka, Cerknica, Oresovka, Trševka, Jaška grapa, Dolova grapa, Muštrova grapa, Kanomljica, Ravenski potok, Lahinja, Poljanska Sora, Ramšakov graben, Rečki potok, Zadnja Sora, Savinja za proizvodnjo električne energije (Uradni list RS, št. 5/00, 49/03, 16/04, 41/04 – ZVO-1, 16/05 in 17/09),
38. Uredba o okoljski dajatvi za onesnaževanje zraka z emisijo ogljikovega dioksida (Uradni list RS, št. 48/18 in 168/20),
39. Uredba o ravnanju z baterijami in akumulatorji ter odpadnimi baterijami in akumulatorji (Uradni list RS, št. 3/10, 64/12, 93/12, 103/15, 84/18 – ZIURKOE in 101/20),
40. Uredba o ravnanju z izrabljenimi gumami (Uradni list RS, št. 63/09, 84/18 – ZIURKOE in 101/20
41. Uredba o stanju površinskih voda (Uradni list RS, št. 14/09, 98/10, 96/13 in 24/16)
42. Uredba o koncesiji za rabo vode za proizvodnjo pijač iz vrtine P-1/06 (Uradni list RS, št. 7/20),
43. Uredba o skladiščenju nevarnih tekočin v nepremičnih skladiščnih posodah (Uradni list RS, št. 104/09, 29/10 in 105/10),
44. Uredba o vrstah ukrepov za sanacijo okoljske škode (Uradni list RS, št. 55/09),
45. Uredba o ravnanju z biološko razgradljivimi kuhinjskimi odpadki in zelenim vrtnim odpadom (Uradni list RS, št. 39/10),

46. Uredba o fizikalno-kemijskih lastnostih tekočih goriv (Uradni list RS, št. 74/11, 64/14 in 36/18),
47. Uredba o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi uporabe mazalnih olj in tekočin (Uradni list RS, št. 53/05 in 19/10),
48. Uredba o preverjanju radioaktivnosti pošiljk, ki bi lahko vsebovale vire sevanja neznanega izvora (Uradni list RS, št. 10/19),
49. Uredba o pristaniških zmogljivostih za prevzem ladijskih odpadkov in ostankov tovora (Uradni list RS, št. 78/08 in 12/17),
50. Uredba o najvišjih vsebnostih hlapnih organskih spojin v določenih barvah in lakih ter proizvodih za ličenje vozil (Uradni list RS, št. 93/10),
51. Uredba o kakovosti zunanjega zraka (Uradni list RS, št. 9/11, 8/15 in 66/18),
52. Uredba o preprečevanju in zmanjševanju emisije delcev iz gradbišč (Uradni list RS, št. 21/11),
53. Uredba o koncesiji za rabo termalne vode iz vrtine V-11/13 za ogrevanje in potrebe kopališča Dolenjske Toplice (Uradni list RS, št. 19/18),
54. Uredba o mejnih vrednostih emisije halogeniranih hlapnih organskih spojin v zrak iz naprav, v katerih se uporabljajo organska topila (Uradni list RS, št. 71/11),
55. Uredba o izrabljenih vozilih (Uradni list RS, št. 32/11, 45/11 – popr., 26/12, 84/18 – ZIURKOE in 101/20),
56. Uredba o vsebini poročila o vplivih nameravanega posega na okolje in načinu njegove priprave (Uradni list RS, št. 36/09 in 40/17),
57. Uredba o koncesiji za rabo vode za odvzem naplavin iz zahodnega dela gramoznice Babinci (Uradni list RS, št. 52/18),
58. Uredba o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata (Uradni list RS, št. 99/13, 56/15 in 56/18),
59. Uredba o koncesiji za rabo vode za proizvodnjo pijač iz vrtine Z-3/11 (Uradni list RS, št. 58/17),
60. Uredba o emisiji snovi v zrak iz malih kurilnih naprav (Uradni list RS, št. 46/19),
61. Uredba o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnikov Ljubljanskega barja in okolice Ljubljane (Uradni list RS, št. 115/07, 9/08 – popr., 65/12 in 93/13),
62. Uredba o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda (Uradni list RS, št. 80/12 in 98/15),
63. Uredba o okoljski dajatvi zaradi onesnaževanja okolja zaradi nastajanja izrabljenih gum (Uradni list RS, št. 32/06),
64. Uredba o koncesiji za rabo vode za proizvodnjo pijač v Radenski d. d. iz vrtin V-G, V-H, V-J, P-Z, Vp-3č, V-L, V-P, V-S in V-T (Uradni list RS, št. 103/15 in 78/20),
65. Uredba o obvezni občinski gospodarski javni službi zbiranja komunalnih odpadkov (Uradni list RS, št. 33/17 in 60/18),
66. Uredba o koncesiji za rabo vode za proizvodnjo pijač iz vrtin D-3/07 in DAN-4/13 (Uradni list RS, št. 71/19),
67. Uredba o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi nastajanja odpadne električne in elektronske opreme ter odpadnih prenosnih baterij in akumulatorjev (Uradni list RS, št. 84/18),
68. Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 64/12, 64/14 in 98/15),
69. Uredba o oskrbi s pitno vodo (Uradni list RS, št. 88/12),
70. Uredba o nacionalnih zgornjih mejah emisij onesnaževal zunanjega zraka (Uradni list RS, št. 48/18),
71. Uredba o odpadnih oljih (Uradni list RS, št. 24/12),
72. Uredba o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode (Uradni list RS, št. 98/15, 76/17 in 81/19),
73. Uredba o koncesiji za rabo termalne vode iz izvira Klevevška toplica za ogrevanje (Uradni list RS, št. 104/20),
74. Uredba o vrstah naprav, dejavnostih in toplogrednih plinih (Uradni list RS, št. 197/20)
75. Uredba o merilih za ugotavljanje stopnje obremenjenosti okolja zaradi onesnaženosti tal z nevarnimi snovmi (Uradni list RS, št. 7/19),
76. Uredba o koncesiji za rabo termalne vode iz vrtine V-18/18 za ogrevanje in potrebe kopališča v Čateških Toplicah (Uradni list RS, št. 44/21),
77. Uredba o emisiji hlapnih organskih spojin v zrak iz naprav za skladiščenje in pretakanje bencina (Uradni list RS, št. 36/12 in 21/16),
78. Uredba o koncesiji za rabo podzemne vode za ogrevanje in potrebe kopališča Terme Čatež d. d. iz vrtin K-1/69, V-3/69, V-16/97, V-17/97, V-1/63, V-4/63 in V-14/72 (Uradni list RS, št. 103/15 in 164/20),
79. Uredba o odpadnih nagrobnih svečah (Uradni list RS, št. 25/19),

80. Uredba o ravnanju z odpadnimi fitofarmacevtskimi sredstvi, ki vsebujejo nevarne snovi (Uradni list RS, št. 119/06 in 84/18 – ZIURKOE),
81. Uredba o sežigalnicah odpadkov in napravah za sosežig odpadkov (Uradni list RS, št. 8/16 in 116/21),
82. Uredba o informacijah o varčnosti porabe goriva, emisijah ogljikovega dioksida in emisijah onesnaževal zunanjega zraka, ki so na voljo potrošnikom o novih osebnih avtomobilih (Uradni list RS, št. 24/14),
83. Uredba o predelavi nenevarnih odpadkov v trdno gorivo in njegovi uporabi (Uradni list RS, št. 96/14),
84. Uredba o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15, 26/17 in 105/20),
85. Uredba o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi odlaganja odpadkov na odlagališčih (Uradni list RS, št. 14/14),
86. Uredba o mejnih vrednostih emisije snovi v zrak iz velikih kurilnih naprav (Uradni list RS, št. 103/15),
87. Uredba o skladiščenju trdnih gorljivih odpadkov na prostem (Uradni list RS, št. 53/19),
88. Uredba o mejnih, opozorilnih in kritičnih imisijskih vrednostih nevarnih snovi v tleh (Uradni list RS, št. 68/96 in 41/04 – ZVO-1),
89. Uredba o emisiji snovi pri odvajanju odpadnih vod iz objektov reje domačih živali (Uradni list RS, št. 10/99, 7/00 in 41/04 – ZVO-1),
90. Uredba o emisiji snovi pri odvajanju odpadnih vod iz objektov in naprav za proizvodnjo sredstev za lepljenje (Uradni list RS, št. 11/01, 109/01 in 41/04 – ZVO-1)
91. Uredba o emisiji kadmija pri odvajanju odpadnih vod (Uradni list RS, št. 84/99 in 41/04 – ZVO-1),
92. Uredba o emisiji živega srebra pri odvajanju odpadnih vod (Uradni list RS, št. 84/99 in 41/04 – ZVO-1),
93. Uredba o emisiji snovi pri odvajanju odpadnih vod iz objektov in naprav za pridobivanje premoga in proizvodnjo briketov ter koksa (Uradni list RS, št. 28/00 in 41/04 – ZVO-1),
94. Uredba o koncesijah za gospodarsko izkoriščanje vode na posameznih odsekih vodotokov Barbarski potok, Mislinja, Dolžanka, Cerknica, Oresovka, Trševka, Jaška grapa, Dolova grapa, Muštrova grapa, Kanomljica, Ravenski potok, Lahinja, Poljanska Sora, Ramšakov graben, Rečki potok, Zadnja Sora, Savinja za proizvodnjo električne energije (Uradni list RS, št. 5/00, 49/03, 16/04, 41/04 – ZVO-1, 16/05 in 17/09),
95. Uredba o emisiji snovi pri odvajanju odpadnih vod iz objektov in naprav za pripravo vode (Uradni list RS, št. 28/00 in 41/04 – ZVO-1),
96. Uredba o emisiji snovi pri odvajanju odpadnih vod iz objektov in naprav za čiščenje dimnih plinov (Uradni list RS, št. 28/00 in 41/04 – ZVO-1),
97. Uredba o koncesiji za gospodarsko izkoriščanje vode Soče, Idrijce in Bače za proizvodnjo električne energije (Uradni list RS, št. 63/96, 41/04 – ZVO-1, 88/04 in 83/06),
98. Uredba o koncesijah za gospodarsko izkoriščanje vode na posameznih odsekih vodotokov Mlečni potok, Zapajliška grapa, Plaščak, Mislinja, Plešiščica, Črni potok, Vuhredščica, Požarnica, Bistrica (Muta), Oplotnica, Dravinja in Poljanska Sora za proizvodnjo električne energije (Uradni list RS, št. 34/01, 49/03 in 52/07),
99. Uredba o koncesijah za gospodarsko izkoriščanje naplavin iz struge reke Soče (Uradni list RS, št. 99/01, 41/04 – ZVO-1, 102/10, in 197/20 in 163/21),
100. Uredba o koncesiji za rabo naravne vrednote Sečoveljskih solin in o koncesiji za upravljanje Krajinskega parka Sečoveljske soline (Uradni list RS, št. 11/02 in 41/04 – ZVO-1),
101. Uredba o kakovosti površinskih voda za življenje sladkovodnih vrst rib (Uradni list RS, št. 46/02 in 41/04 – ZVO-1),
102. Uredba o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju (Uradni list RS, št. 70/96 in 41/04 – ZVO-1),
103. Uredba o emisiji snovi pri odvajanju odpadnih vod iz objektov in naprav za proizvodnjo fitofarmacevtskih sredstev (Uradni list RS, št. 84/99 in 41/04 – ZVO-1),
104. Uredba o emisiji snovi pri odvajanju odpadnih vod iz objektov za opravljanje zdravstvene in veterinarske dejavnosti (Uradni list RS, št. 10/99 in 41/04 – ZVO-1),
105. Uredba o koncesiji za rabo naravnih vrednot Postojnski jamski sistem in Predjamski jamski sistem (Uradni list RS, št. 77/02, 41/04 – ZVO-1, 66/07 in 104/20),
106. Uredba o emisiji snovi pri odvajanju odpadnih vod iz naprav za hlajenje ter naprav za proizvodnjo pare in vroče vode (Uradni list RS, št. 28/00 in 41/04 – ZVO-1)

107. Uredba o določanju statusa zaradi fitofarmacevtskih sredstev ogroženega območja vodonosnikov in njihovih hidrografskih zaledij in o ukrepih celovite sanacije (Uradni list RS, št. 97/02 in 41/04 – ZVO-1),
108. Uredba o emisiji nevarnih halogeniranih ogljikovodikov pri odvajanju odpadnih vod (Uradni list RS, št. 84/99 in 41/04 – ZVO-1),
109. Uredba o koncesiji za odvzem naplavin iz lovilnih jam na reki Soči, Tolminki in Bači (Uradni list RS, št. 67/03, 41/04 – ZVO-1, 102/10, 197/20 in 163/21),
110. Uredba o območju vodonosnika Ljubljanskega polja in njegovega hidrografskega zaledja, ogroženega zaradi fitofarmacevtskih sredstev in lahkohlapnih kloriranih ogljikovodikov (Uradni list RS, št. 102/03, 41/04 – ZVO-1, 120/04 in (7/06)),
111. Uredba o koncesijah za gospodarsko izkoriščanje vode na posameznih odsekih vodotokov Barbarski potok, Mislinja, Dolžanka, Cerknica, Oresovka, Trševka, Jaška grapa, Dolova grapa, Muštrova grapa, Kanomljica, Ravenski potok, Lahinja, Poljanska Sora, Ramšakov graben, Rečki potok, Zadnja Sora, Savinja za proizvodnjo električne energije (Uradni list RS, št. 5/00, 49/03, 16/04, 41/04 – ZVO-1, 16/05 in 17/09),
112. Uredba o emisiji snovi pri odvajanju odpadnih vod iz postaj za preskrbo motornih vozil z gorivi, objektov za vzdrževanje in popravila motornih vozil ter pralnic za motorna vozila (Uradni list RS, št. 10/99, 40/04 in 41/04 – ZVO-1),
113.
114. Uredba o varstvu samoniklih gliv (Uradni list RS, št. 57/98, 56/99 – ZON, 41/04 – ZVO-1 in 58/11),
115. Uredba o emisiji snovi pri odvajanju odpadnih vod iz postaj za preskrbo motornih vozil z gorivi, objektov za vzdrževanje in popravila motornih vozil ter pralnic za motorna vozila (Uradni list RS, št. 10/99, 40/04 in 41/04 – ZVO-1),
116. Uredba o emisiji snovi pri odvajanju izcedne vode iz odlagališč odpadkov (Uradni list RS, št. 62/08),
117. Uredba o izvajanju Uredbe (ES) o pošiljkah odpadkov (Uradni list RS, št. 78/16 in 94/21),
118. Uredba o uporabi blata iz komunalnih čistilnih naprav v kmetijstvu (Uradni list RS, št. 62/08),
119. Uredba o ravnanju z odpadnimi jedilnimi olji in mastmi (Uradni list RS, št. 70/08)
120. Uredba o ravnanju z odpadki, ki nastajajo pri opravljanju zdravstvene in veterinarske dejavnosti ter z njima povezanih raziskavah (Uradni list RS, št. 89/08),
121. Uredba o pogojih, pod katerimi se lahko pri rekonstrukciji ali odstranitvi objektov in pri vzdrževalnih delih na objektih, instalacijah ali napravah odstranjujejo materiali, ki vsebujejo azbest (Uradni list RS, št. 60/06),
122. Uredba o emisiji snovi in odstranjevanju odpadkov iz proizvodnje titanovega dioksida ((Uradni list RS, št. 64/14),
123. Uredba o odstranjevanju polikloriranih bifenilov in polikloriranih terfenilov (Uradni list RS, št. 34/08 in 9/09),
124. Uredba o izvajanju Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta ES o obstojnih organskih onesnaževalih (Uradni list RS, št. 4/05),
125. Uredba o izvajanju Uredbe (ES) o prepovedi izvoza kovinskega živega srebra in nekaterih spojin in zmesi živega srebra ter varnem skladiščenju kovinskega živega srebra (Uradni list RS, št. 95/10),
126. Uredba o izvajanju Uredbe (EU) o recikliranju ladij (Uradni list RS, št. 62/19),
127. Uredba o načinu opravljanja obvezne državne gospodarske javne službe sežiganja komunalnih odpadkov (Uradni list RS, št. 123/04, 106/05 in 6/16),
128. Uredba o načinu, predmetu in pogojih izvajanja državne gospodarske javne službe zbiranja odpadkov s plovil na območju koprskega tovornega pristanišča (Uradni list RS, št. 59/05),
129. Uredba o trajnostnih merilih za biogoriva in emisiji toplogrednih plinov goriv (Uradni list RS, št. 44/21),
130. Uredba o uporabi fluoriranih toplogrednih plinov in ozonu škodljivih snoveh (Uradni list RS, št. 60/16),
131. Uredba o izvajanju Uredbe (ES) o snoveh, ki tanjšajo ozonski plašč (Uradni list RS, št. 57/11),
132. Uredba o izvajanju Uredbe (ES) o določenih fluoriranih toplogrednih plinih (Uradni list RS, št. 32/07),

133. Uredba o izvajanju Odločbe (EU) o prizadevanju držav članic za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, da do leta 2020 izpolnijo zavezo Skupnosti za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov (Uradni list RS, št. 15/17, 55/17, 23/18, 25/19, 22/20 in 16/21),
134. Uredba o izvajanju uredbe (EU) o dražbi pravic do emisije toplogrednih plinov (Uradni list RS, št. 14/14),
135. Uredba o izvajanju delegirane uredbe (EU) o določitvi prehodnih pravil za usklajeno brezplačno dodelitev pravic do emisije na ravni Unije (Uradni list RS, št. 34/19),
136. Uredba o izvajanju izvedbene uredbe (EU) o določitvi pravil za prilagoditev brezplačne dodelitve pravic do emisije zaradi sprememb ravni dejavnosti (Uradni list RS, št. 197/20),
137. Uredba o vrstah in merilih za presojo projektnih dejavnosti (Uradni list RS, št. 30/10),
138. Uredba o podrobnejšem načinu in pogojih vzpostavitve in vodenja registra emisijskih kuponov (Uradni list RS, št. 56/05),
139. Uredba o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07, 70/08, 61/09 in 50/13),
140. Uredba o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 57/15),
141. Uredba o izvajanju Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 166/2006 o Evropskem registru izpustov in prenosov onesnaževal ter spremembi Direktiv Sveta 91/689/EGS in 96/61/ES (Uradni list RS, št. 77/06),
142. Uredba o emisiji snovi v zrak iz srednjih kurilnih naprav, plinskih turbin in nepremičnih motorjev (Uradni list RS, št. 17/18 in 59/18),
143. Uredba o emisiji snovi v zrak iz livarn sive litine, zlitin z železom in jekla (Uradni list RS, št. 93/11),
144. Uredba o emisiji snovi v zrak iz naprav za pridobivanje svinca in njegovih zlitin iz sekundarnih surovin (Uradni list RS, št. 34/07),
145. Uredba o emisiji snovi v zrak iz livarn aluminija in magnezija (Uradni list RS, št. 34/07),
146. Uredba o emisiji snovi v zrak iz naprav za vroče pocinkanje (Uradni list RS, št. 34/07),
147. Uredba o emisiji snovi v zrak iz naprav za proizvodnjo aluminija z elektrolitskim postopkom (Uradni list RS, št. 34/07, 81/07 in 62/08),
148. Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadne vode iz naprav za proizvodnjo in obdelavo železa in jekla (Uradni list RS, št. 45/07),
149. Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadne vode iz livarn in kovačij sive litine, zlitin z železom in jekla (Uradni list RS, št. 45/07),
150. Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadne vode iz naprav za proizvodnjo kovinskih izdelkov (Uradni list RS, št. 6/07),
151. Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadne vode iz naprav za proizvodnjo barvnih kovin (Uradni list RS, št. 45/07 in 51/09),
152. Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadne vode iz livarn barvnih kovin (Uradni list RS, št. 45/07),
153. Uredba o emisiji snovi v zrak iz naprav za proizvodnjo cementa (Uradni list RS, št. 34/07),
154. Uredba o emisiji snovi v zrak iz naprav za proizvodnjo keramike in opečnih izdelkov (Uradni list RS, št. 34/07),
155. Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadne vode iz naprav za proizvodnjo stekla in steklenih izdelkov (Uradni list RS, št. 45/07),
156. Uredba o emisiji azbesta v zrak in pri odvajanju industrijske odpadne vode iz naprav, v katerih se uporablja azbest (Uradni list RS, št. 117/05)
157. Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadne vode iz naprav za kloralkalno elektrolizo (Uradni list RS, št. 81/07),
158. Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadne vode iz naprav za proizvodnjo farmacevtskih izdelkov in učinkovin (Uradni list RS, št. 94/07),
159. Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadne vode iz naprav za proizvodnjo vodikovega peroksida in natrijevih perboratov (Uradni list RS, št. 5/17),
160. Uredba o emisiji snovi v zrak iz naprav za pripravo asfaltnih zmesi (Uradni list RS, št. 34/07),
161. Uredba o emisiji snovi v zrak iz naprav za proizvodnjo lesnih kompozitov (Uradni list RS, št. 34/07),
162. Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadne vode iz naprav za proizvodnjo celuloze in naprav za integrirano proizvodnjo vlaknin in papirja, kartona ali lepenke (Uradni list RS, št. 7/07),

163. Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadne vode iz naprav za proizvodnjo papirja, kartona in lepenke (Uradni list RS, št. 7/07),
164. Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadne vode iz naprav za proizvodnjo, predelavo in obdelavo tekstilnih vlaken (Uradni list RS, št. 7/07),
165. Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadne vode iz naprav za proizvodnjo usnja in krzna (Uradni list RS, št. 45/07),
166. Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadne vode iz obratov za proizvodnjo živil živalskega izvora in predelovalnih obratov živalskih stranskih proizvodov (Uradni list RS, št. 45/07),
167. Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadne vode iz naprav za proizvodnjo rastlinskih in živalskih olj in masti (Uradni list RS, št. 45/07),
168. Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadne vode iz naprav za proizvodnjo alkoholnih in brezalkoholnih pijač (Uradni list RS, št. 45/07),
169. Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadne vode iz naprav za obdelavo in predelavo živalskih in rastlinskih surovin ter mleka pri proizvodnji hrane za prehrano ljudi in živalske krme (Uradni list RS, št. 45/07),
170. Uredba o emisiji snovi pri odvajanju odpadne vode iz naprav za pranje in kemično čiščenje tekstilij (Uradni list RS, št. 51/11),
171. Uredba o preprečevanju večjih nesreč in zmanjševanju njihovih posledic (Uradni list RS, št. 22/16),
172. Uredba o merilih za določitev najmanjše razdalje med obratom in območji, kjer se zadržuje večje število ljudi, ter infrastrukturo (Uradni list RS, št. 34/08),
173. Uredba o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Uradni list RS, št. 73/05)
174. Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 43/18 in 59/19),
175. Uredba o načinu uporabe zvočnih naprav, ki na shodih in prireditvah povzročajo hrup (Uradni list RS, št. 118/05),
176. Uredba o ocenjevanju in urejanju hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 121/04 in 59/19),
177. Uredba o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (Uradni list RS, št. 113/09, 5/13, 22/15 in 12/17)
178. Uredba o upravljanju kakovosti kopalnih voda (Uradni list RS, št. 25/08)
179. Uredba o kakovosti vode za življenje in rast morskih školjk in morskih polžev (Uradni list RS, št. 52/07),
180. Uredba o emisiji snovi pri odvajanju padavinske vode z javnih cest (Uradni list RS, št. 47/05),
181. Uredba o programu ukrepov sanacije onesnaženja dela vodonosnika Ljubljanskega polja s trikloroetenom na vodovarstvenem območju vodarne Hrastje (Uradni list RS, št. 64/04),
182. Uredba o koncesiji za rabo termalne vode iz vrtine JAN-1/04 za ogrevanje in potrebe kopališča v Termah Gaja (Uradni list RS, št. 159/21),
183. Odlok o določitvi otroškega igrišča v vrtcu Anice Černejeve – Enota Mavrica in otroškega igrišča v vrtcu Zarja – Enota Ringa raja v Mestni občini Celje za degradirano okolje in o programu ukrepov za izboljšanje kakovosti tal na teh območjih (Uradni list RS, št. 53/19),
184. Odlok o načrtu za kakovost zraka na območju Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 77/17),
185. Odlok o načrtu za kakovost zraka za aglomeracijo Maribor (Uradni list RS, št. 160/20),
186. Odlok o načrtu za kakovost zraka na območju Zasavja (Uradni list RS, št. 73/17, 2/20 in 191/20),
187. Odlok o načrtu za kakovost zraka na območju Mestne občine Celje (Uradni list RS, št. 57/17, 160/20 in 161/20 – popr.),
188. Odlok o načrtu za kakovost zraka na območju Mestne občine Murska Sobota (Uradni list RS, št. 49/17 in 160/20),
189. Odlok o območjih največje obremenjenosti okolja in o programu ukrepov za izboljšanje kakovosti okolja v Zgornji Mežiški dolini (Uradni list RS, št. 119/07),
190. Odredba o razvrstitvi nekaterih otroških igrišč v Mestni občini Celje v prvo stopnjo obremenjenosti okolja zaradi onesnaženosti tal z nevarnimi snovmi (Uradni list RS, št. 11/19) in,
191. Odlok o določitvi podobmočij zaradi upravljanja s kakovostjo zunanjega zraka (Uradni list RS, št. 67/18, 2/20 in 160/20).

(2) V predpisih iz prejšnjega odstavka se dejavnosti in naprave, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, štejejo za dejavnosti in naprave, ki povzročajo industrijske emisije v skladu s tem zakonom.

(3) Vlada najkasneje do 30. 6. 2022 uskladi Uredbo o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja (Uradni list RS št. 87/12, 109/12, 76/17 in 78/19) z določbami 51. člena tega zakona.

(4) Vlada izda predpis iz šestega odstavka 90. člena v enem mesecu po uveljavitvi tega zakona.

(5) Vlada izda predpis iz sedmega odstavka 145. člena tega zakona v dveh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

(6) Vlada izda predpis iz osmega odstavka 34. člena v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

(7) Vlada izda predpise iz četrtega odstavka 23. člena, devetega odstavka 34. člena in osmega odstavka 239. člena v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona. (8) Vlada izda predpis iz sedemnajstega odstavka 96. člena v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

(9) Vlada izda predpise iz 232. in 233. člena tega zakona v 18 mesecih po uveljavitvi tega zakona.

(10) Vlada izda predpis iz prvega odstavka 58. člena v dveh letih po uveljavitvi tega zakona.

265. člen

(predpisi ministra)

(1) Kot predpisi, izdani na podlagi določb ZVO-1 ali, katerim je bila veljavnosti podaljšana z določbami ZVO-1, še naprej veljajo naslednji izvršilni predpisi:

1. Pravilnik o obratovalnem monitoringu stanja tal (Uradni list RS, št. 66/17 in 4/18),

2. Pravilnik o opazovanju seizmičnosti na območju velike pregrade (Uradni list RS, št. 92/99, 44/03 in 58/16),

3. Pravilnik o monitoringu stanja površinskih voda (Uradni list RS, št. 10/09, 81/11 in 73/16),

4. Pravilnik o ocenjevanju kakovosti zunanjega zraka (Uradni list RS, št. 55/11, 6/15 in 5/17),

5. Pravilnik o oskrbi s pitno vodo (Uradni list RS, št. 35/06, 41/08, 28/11 in 88/12),

6. Pravilnik o podrobnejših merilih za ugotavljanje okoljske škode (Uradni list RS, št. 46/09),

7. Pravilnik o monitoringu podzemnih voda (Uradni list RS, št. 31/09),

8. Pravilnik o vodenju registra nevladnih organizacij s statusom delovanja v javnem interesu na področju varstva okolja (Uradni list RS, št. 42/09),

9. Pravilnik o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu odpadnih voda (Uradni list RS, št. 94/14 in 98/15),

10. Pravilnik o monitoringu fizikalno-kemijskih lastnosti tekočih goriv (Uradni list RS, št. 76/11, 56/14 in 35/18),

11. Pravilnik o skladiščenju izrabljenih gum (Uradni list RS, št. 37/11)

12. Pravilnik o obratovalnem monitoringu stanja podzemne vode (Uradni list RS, št. 13/21),

13. Pravilnik o obratovalnem monitoringu stanja površinskih voda (Uradni list RS, št. 91/13),

14. Pravilnik o vsebini, obliki in načinu priprave državnega prostorskega načrta (Uradni list RS, št. 106/11 in 61/17 – ZUreP-2),

15. Pravilnik o imisijskem monitoringu kakovosti površinske vode za življenje sladkovodnih vrst rib (Uradni list RS, št. 71/02 in 41/04 – ZVO-1),

16. Pravilnik o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu za vire elektromagnetnega sevanja ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 70/96, 41/04 – ZVO-1 in 17/11 – ZTZPUS-1),

17. Pravilnik o monitoringu kakovosti površinske vode za življenje in rast morskih školjk in morskih polžev (Uradni list RS, št. 71/02 in 41/04 – ZVO-1) in

18. Pravilnik o določitvi odsekov površinskih voda, pomembnih za življenje sladkovodnih vrst rib (Uradni list RS, št. 28/05 in 8/18),

19. Pravilnik o katastrih gospodarske javne infrastrukture javnih služb varstva okolja (Uradni list RS, št. 28/11 in 61/17 – ZUreP-2) ,

20. Pravilnik o emisiji hrupa strojev, ki se uporabljajo na prostem ((Uradni list RS, št. 106/02, 50/05, 49/06 in 17/11 – ZTZPUS-1),

21. Pravilnik o prvem ocenjevanju in obratovalnem monitoringu za vire hrupa ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 105/08),

22. Pravilnik o občutljivih območjih (Uradni list RS, št. 98/15),

23. Pravilnik o monitoringu kakovosti tal (Uradni list RS, št. 68/19),

24. Pravilnik o monitoringu ponorov in emisij toplogrednih plinov zaradi rabe tal, spremembe rabe tal in gozdarstva (Uradni list RS, št. 50/10),

25. Pravilnik o splošnih pogojih poslovanja registra emisijskih kuponov (Uradni list RS, št. 82/05),

26. Pravilnik o podatkih o dejavnostih in emisijah toplogrednih plinov za naprave, ki so vključene v trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov ((Uradni list RS, št. 60/11),

27. Pravilnik o emisiji plinastih onesnaževal in delcev iz motorjev z notranjim zgorevanjem, namenjenih za vgradnjo v necestne premične stroje (Uradni list RS, št. 54/11, 38/12 in 28/14),

28. Pravilnik o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 105/08),

29. Pravilnik o izdelavi ocene odpadka pred odlaganjem in ocene nevarnega odpadka pred sežiganjem ter o izvedbi kontrolne kemične analize odpadkov (Uradni list RS, št. 58/16) in

30. Pravilnik o monitoringu trajnostnih meril za biogoriva (Uradni list RS, št. 24/17).

(2) Minister izda predpis iz dvanajstega odstavka 100. člena v enem mesecu po uveljavitvi tega zakona.

(3) Minister izda predpis iz tretjega odstavka 152. člena tega zakona v 12 mesecih po uveljavitvi tega zakona.

(4) Minister izda predpis iz tretjega odstavka 253. člena tega zakona v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

266. člen

(predpisi občin)

(1) Predpisi občin, izdani na podlagi ZVO-1, se uskladijo z določbami tega zakona najpozneje v 24 mesecih po uveljavitvi tega zakona.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek občina uskladi predpise z 51. členom tega zakona najpozneje do 31. 12. 2022.

(3) Občina sprejme predpis iz osmega odstavka 24. člena zakona najpozneje v 12 mesecih po uveljavitvi tega zakona.

267. člen

(pridobitev nepremičnin in premičnin za opravljanje dejavnosti zbiranja, predelave ali odstranjevanja odpadkov, v last)

(1) Pravna ali fizična oseba iz prvega in šestega odstavka 25. člena tega zakona, ki nepremičnin in premičnin za opravljanje dejavnosti zbiranja, predelave ali odstranjevanja odpadkov, ob uveljavitvi tega zakona nima v lasti, mora pridobiti nepremičnine in premičnine v last v skladu s 25. členom tega zakona najpozneje v petih letih po uveljavitvi tega zakona, v primeru izvajanja dejavnosti zbiranja odpadnega blata iz čiščenja komunalnih odpadnih voda pa najpozneje v enem letu po uveljavitvi tega zakona, če:

1. na dan uveljavitve tega zakona zbira, predeluje ali odstranjuje odpadke,

2. je vložila vlogo za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja za napravo iz 68. člena ZVO-1 za predelavo, odstranjevanje odpadkov ali za predhodno skladiščenje nevarnih odpadkov,

3. je vložila vlogo za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja za napravo ali dejavnost iz 82. člena ZVO-1 za predelavo ali odstranjevanje odpadkov ali

4. je vložila vlogo za pridobitev potrdila iz tretjega odstavka 20. člena ZVO-1 za vpis v evidenco zbiralcev odpadkov.

(2) Pravna ali fizična oseba iz prejšnjega odstavka mora v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona ministrstvu sporočiti podatke o tem, ali ima nepremičnine in premičnine za opravljanje dejavnosti zbiranja, predelave ali odstranjevanja odpadkov, v lasti in v roku iz prejšnjega odstavka obvestiti ministrstvo in pristojno inšpekcijo o njihovi pridobitvi v last.

(3) Pravni ali fizični osebi iz prvega odstavka tega člena, ki nepremičnin in premičnin za opravljanje dejavnosti zbiranja, predelave ali odstranjevanja odpadkov, ne pridobi v last v roku iz prvega odstavka tega člena, po preteku tega roka preneha veljati okoljevarstveno dovoljenje v delu, ki se nanaša na predelavo ali odstranjevanje odpadkov ali na zbiranje odpadkov, če ima upravljavec v povezavi z njim pridobljeno okoljevarstveno dovoljenje iz 110. člena tega zakona, ali preneha veljati odločba o dovolitvi opravljanja priglašene dejavnosti zbiranja odpadkov iz šestega odstavka 25. člena tega zakona, pravno ali fizično osebo pa se izbriše iz registra iz 154. člena tega zakona. Ministrstvo o tem izda ugotovitveno odločbo.

(4) Če pravna ali fizična oseba iz prvega odstavka tega člena, ki opravlja dejavnost zbiranja odpadkov, še ni pridobila v last zemljišča in objekta oziroma predhodnega skladišča za zbrane odpadke v skladu s prvim odstavkom tega člena, pa preneha obstajati, mora takoj ob prenehanju zagotoviti prenos upravljanja zemljišča in objekta oziroma predhodnega skladišča na drugega upravljavca ali na svoje stroške zagotoviti odstranitev predhodnega skladišča in vseh odpadkov ter očistiti zemljišče.

(5) Če oseba iz prejšnjega odstavka ne ravna v skladu s prejšnjim odstavkom, mora zagotoviti odstranitev predhodnega skladišča in odstranitev vseh odpadkov iz območja naprave ali območja opravljanja dejavnosti z zagotovitvijo obdelave vseh odpadkov na način iz prvega odstavka 32. člena tega zakona ter očistiti zemljišče:

1. lastnik pravne osebe, če je dejavnost zbiranja odpadkov opravljala pravna oseba, razen če je lastnik fizična oseba, ki ne opravlja dejavnosti kot samostojni podjetnik ali kot posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ali

2. fizična oseba, ki je opravljala dejavnost zbiranja odpadkov kot samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(6) Če v primeru iz prejšnjega odstavka premoženje lastnika pravne osebe iz prejšnjega odstavka ali premoženje fizične osebe, ki je dejavnost opravljala kot samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ne zadošča za izvedbo odstranitve predhodnega skladišča in vseh odpadkov ter čiščenja zemljišča, zagotovi odstranitev naprave ali obrata država, pri čemer se smiselno uporabljajo določbe 61. člena tega zakona, država pa za poplačilo stroškov pridobi terjatev na razpoložljivem premoženju lastnika pravne ali fizične osebe, ki je dejavnost opravljala kot samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(7) V primeru, da je lastnik pravne osebe iz petega odstavka tega člena fizična oseba, ki ne opravlja dejavnosti kot samostojni podjetnik ali kot posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, zagotovi odstranitev predhodnega skladišča in vseh odpadkov ter čiščenje zemljišča država, pri čemer se smiselno uporabljajo določbe iz 61. člena tega zakona, država pa za poplačilo stroškov pridobi terjatev na razpoložljivem premoženju pravnega naslednika pravne osebe, če ta obstaja.

268. člen

(obstoječe potrdilo o vpisu v evidenco zbiralcev odpadkov)

(1) Potrdila o vpisu v evidenco zbiralcev odpadkov, izdana na podlagi tretjega odstavka 20. člena ZVO-1, z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati, če gre za primer iz devetega odstavka 25. člena tega zakona in ima pravna ali fizična oseba iz devetega odstavka 25. člena tega zakona že pridobljeno okoljevarstveno dovoljenje iz 110. člena tega zakona, ki šteje tudi za odločbo o dovolitvi opravljanja priglašene dejavnosti zbiranja odpadkov iz šestega odstavka 25. člena tega zakona.

(2) Potrdila o vpisu v evidenco zbiralcev odpadkov, izdana na podlagi tretjega odstavka 20. člena ZVO-1, v primeru naprave, s katero se izvaja dejavnost, ki je v Prilogi 1 Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 57/15) označena z * ter je obratovala ali je bilo zanjo pridobljeno pravnomočno gradbeno dovoljenje po predpisih, ki urejajo graditev na dan uveljavitve Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 57/15), zanjo pa še ni bilo izdano okoljevarstveno dovoljenje, prenehajo veljati ob pridobitvi okoljevarstvenega dovoljenja v skladu s tem zakonom.

269. člen

(obstoječa potrdila in odločbe o vpisu v register in obstoječa pooblastila ter uskladitev registra)

(1) Potrdila o vpisu v evidenco naprav, izdana na podlagi predpisa iz četrtega odstavka 17. člena ZVO-1, se štejejo za potrdila iz sedmega odstavka 21. člena tega zakona.

(2) Potrdila, izdana na podlagi tretjega odstavka 20. člena ZVO-1, se štejejo za odločbe o dovolitvi opravljanja priglašene dejavnosti iz šestega odstavka 25. člena tega zakona, na podlagi katerih ministrstvo priglašene dejavnosti vpiše v register iz 154. člena tega zakona.

(3) Pooblastila, izdana na podlagi 101.a člena ZVO-1, se štejejo za pooblastila za izvajanje prvih meritev in obratovalnega monitoringa iz tretjega odstavka 151. člena tega zakona.

(4) Register varstva okolja, vzpostavljen na podlagi 104. člena ZVO-1, se uskladi s tem zakonom v šestih mesecih od njegove uveljavitve.

270. člen

(obstoječa potrdila o usposobljenosti in obstoječi izvajalci usposabljanja)

(1) Potrdila o usposobljenosti, izdana na podlagi 19. člena ZVO-1 in na njegovi podlagi izdanih predpisov, se štejejo za potrdila o usposobljenosti iz 241. člena tega zakona.

(2) Izvajalci usposabljanja, ki imajo na dan uveljavitve tega zakona z ministrstvom sklenjeno pogodbo za izvajanje usposabljanja, izdanega na podlagi predpisa iz 19. člena ZVO-1, se štejejo za izvajalce usposabljanja iz 239. člena tega zakona.

(2) Izvajalci usposabljanja, ki imajo na dan uveljavitve tega zakona z ministrstvom sklenjeno pogodbo za izvajanje usposabljanja na podlagi predpisa iz 19. člena ZVO-1, se štejejo za izvajalce usposabljanja iz 239. člena tega zakona.

271. člen

(obstoječa potrdila o vpisu v evidenco pooblaščenih podjetij, usposobljenih oseb in izvajalcev usposabljanja)

(1) Potrdila o vpisu v evidenco pooblaščenih podjetij, izdana na podlagi predpisa iz 19. člena ZVO-1, se štejejo za potrdila o vpisu v register iz 154. člena tega zakona.

(2) Potrdila o vpisu v evidenco usposobljenih oseb, izdana na podlagi predpisa iz 19. člena ZVO-1, se štejejo za potrdila o vpisu v register iz 154. člena tega zakona.

(3) Potrdila o vpisu v evidenco izvajalcev usposabljanja, izdana na podlagi predpisa iz 19. člena ZVO-1, se štejejo za potrdila o vpisu v register iz 154. člena tega zakona.

272. člen

(obstoječi pooblaščenec za varstvo okolja)

(1) Pooblaščenec za varstvo okolja, imenovan na podlagi 30. člena ZVO-1, se šteje za skrbnika varstva okolja iz 66. člena tega zakona. Povzročitelj obremenitve, ki ima pridobljeno okoljevarstveno dovoljenje za napravo iz 110. člena tega zakona ali za obrat iz 131. člena tega zakona, mora najpozneje v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona skrbniku varstva okolja kot obvezne naloge določiti tudi naloge iz 3., 11., 12. in 13. točke drugega odstavka 66. člena tega zakona in o tem obvestiti ministrstvo v skladu s šestim odstavkom 66. člena tega zakona.

(2) Evidenca pooblaščencev za varstvo okolja iz 30. člena ZVO-1 se šteje za evidenco skrbnikov varstva okolja iz šestega odstavka 66. člena tega zakona.

273. člen

(končanje postopkov za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja za družbe za ravnanje z odpadno embalažo, in za vpis v evidenco individualnih sistemov in načrtov ravnanja z odpadki iz proizvodov)

(1) Postopki za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja za družbe za ravnanje z odpadno embalažo na podlagi 40. člena Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Uradni list RS, št. 84/06, 106/06, 110/07, 67/11, 68/11 – popr., 18/14, 57/15, 103/15, 2/16 – popr., 35/17 in 60/18), ki so se začeli, pa do začetka veljavnosti tega zakona nisi bili končani, se končajo skladno s to uredbo.

(2) Postopki za vpis v evidenco individualnih sistemov iz Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Uradni list RS, št. 84/06, 106/06, 110/07, 67/11, 68/11 – popr., 18/14, 57/15, 103/15, 2/16 – popr., 35/17 in 60/18), začeti pred uveljavitvijo tega zakona, se končajo skladno s tem predpisom.

(3) Postopki za vpis v evidenco načrtov iz Uredbe o odpadni električni in elektronski opremi (Uradni list RS, št. 55/15, 47/16, 72/18 in 84/18 – ZIURKOE), Uredbe o ravnanju z baterijami in akumulatorji ter odpadnimi baterijami in akumulatorji (Uradni list št. 3/10, 64/12, 93/12, 103/15 in 84/18 – ZIURKOE), Uredbe o odpadnih nagrobnih svečah (Uradni list RS, št. 25/19 in 84/18 – ZIURKOE), Uredbe o ravnanju z zdravili (Uradni list RS, št. 105/08 in 84/18 – ZIURKOE), Uredbe o ravnanju z odpadnimi fitofarmacevtskimi sredstvi, ki vsebujejo nevarne snovi (Uradni list RS, št. 119/06 in 84/18 – ZIURKOE), Uredbe o izrabljenih vozilih (Uradni list RS, št. 32/11, 45/11 – popr., 26/12 in 84/18 – ZIURKOE) in Uredbe o ravnanju z izrabljenimi gumami (Uradni list RS, št. 63/09 in 84/18 – ZIURKOE), začeti pred uveljavitvijo tega zakona, se končajo skladno s temi predpisi.

(4) Z dnem uveljavitve tega zakona ni dopustno:
1. začeti postopkov za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja za družbo za ravnanje z odpadno embalažo na podlagi 40. člena Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Uradni list RS, št. 84/06, 106/06, 110/07, 67/11, 68/11 – popr., 18/14, 57/15, 103/15, 2/16 – popr., 35/17 in 60/18),
2. začeti postopka za vpis v evidenco individualnih sistemov iz Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Uradni list RS, št. 84/06, 106/06, 110/07, 67/11, 68/11 – popr., 18/14, 57/15, 103/15, 2/16 – popr., 35/17 in 60/18) ali
3. začeti postopka za vpis v evidenco načrtov iz Uredbe o odpadni električni in elektronski opremi (Uradni list RS, št. 55/15, 47/16, 72/18 in 84/18 – ZIURKOE), Uredbe o ravnanju z baterijami in akumulatorji ter odpadnimi baterijami in akumulatorji (Uradni list št. 3/10, 64/12, 93/12, 103/15 in 84/18 – ZIURKOE), Uredbe o odpadnih nagrobnih svečah (Uradni list RS, št. 25/19 in 84/18 – ZIURKOE), Uredbe o ravnanju z zdravili (Uradni list RS, št. 105/08 in 84/18 – ZIURKOE), Uredbe o ravnanju z odpadnimi fitofarmacevtskimi sredstvi, ki vsebujejo nevarne snovi (Uradni list RS, št. 119/06 in 84/18 –

ZIURKOE), Uredbe o izrabljenih vozilih (Uradni list RS, št. 32/11, 45/11 – popr., 26/12 in 84/18 – ZIURKOE) ali Uredbe o ravnanju z izrabljenimi gumami (Uradni list RS, št 63/09 in 84/18 – ZIURKOE).

(5) Osebe, pooblaščene na podlagi Uredbe o odpadni električni in elektronski opremi (Uradni list RS, št. 55/15, 47/16, 72/18 in 84/18 – ZIURKOE), se štejejo za pooblaščene zastopnike po tem zakonu.

274. člen

(vzpostavitev informacijskega sistema o PRO)

(1) Ministrstvo vzpostavi register proizvajalcev iz 48. člena tega zakona in informacijski sistem o PRO iz 49. člena tega zakona najpozneje do 31. oktobra 2022, njegovo uporabo pa omogoči s 1. januarjem 2023.

(2) Podatki o proizvajalcih in masi proizvodov, danih na trg v letih 2020 do 2022 ter pridobljeni na podlagi predpisov, ki urejajo okoljsko dajatev za onesnaževanje okolja zaradi nastajanja odpadkov iz proizvodov, se iz baz podatkov Finančne uprave Republike Slovenije prenesejo v informacijski sistem iz 49. člena zakona.

275. člen

(prilagoditev izpolnjevanja obveznosti PRO obstoječih proizvajalcev proizvodov, za katere velja PRO)

(1) Postopki za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja za družbe za ravnanje z odpadno embalažo na podlagi 40. člena Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Uradni list RS, št. 84/06, 106/06, 110/07, 67/11, 68/11 – popr., 18/14, 57/15, 103/15, 2/16 – popr., 35/17 in 60/18), začeti pred uveljavitvijo tega zakona, se končajo skladno s to uredbo.

(2) Obstoječi proizvajalci proizvodov, za katere velja PRO in ki želijo svoje obveznosti PRO izpolnjevati v okviru sistema skupnega izpolnjevanja obveznosti iz 37. člena tega zakona, ustanovijo organizacijo iz 38. člena tega zakona, ta pa vloži popolno vlogo za pridobitev dovoljenja za skupno izpolnjevanje obveznosti iz 41. člena tega zakona najpozneje do 31. 5. 2022.

(3) Obstoječi proizvajalci proizvodov, za katere velja PRO in ki ne bodo ustanovili organizacije iz 38. člena tega zakona ali se ji pridružili s sklenitvijo pogodbe skladno s petim odstavkom 37. člena tega zakona najkasneje do 31. 5. 2021, morajo zagotoviti samostojno izpolnjevanje svojih obveznosti PRO in vložiti popolno vlogo za pridobitev dovoljenja za samostojno izpolnjevanje obveznosti iz 45. člena tega zakona najpozneje do 30. 6. 2022.

(4) Obstoječi proizvajalec proizvodov, za katere velja PRO, ki ne ravna skladno z določbami prejšnjih odstavkov tega člena, se kaznuje:
1. pravna oseba z globo od 75.000 do 250.000 eurov,
2. samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, z globo od 45.000 do 135.000 eurov.

(5) Ministrstvo odloči o vlogah iz drugega, tretjega in četrtega odstavka tega člena najkasneje do 30. 9. 2022.

(6) S 1. 1. 2023 prenehajo veljati okoljevarstvena dovoljenja za skupno izpolnjevanje obveznosti ravnanja z odpadno embalažo, izdana na podlagi Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Uradni list RS, št. 84/06, 106/06, 110/07, 67/11, 68/11 – popr., 18/14, 57/15, 103/15, 2/16 – popr., 35/17, 60/18, 68/18, 84/18 – ZIURKOE) ali Uredbe o embalaži in odpadni embalaži (Uradni list RS, št. 54/21), ministrstvo pa o tem izda ugotovitveno odločbo.

(7) S 1. 1. 2023 prenehajo veljati odločbe o potrditvi skupnih načrtov, izdanih na podlagi Uredbe o odpadni električni in elektronski opremi (Uradni list RS, št. 55/15, 47/16, 72/18 in 84/18 – ZIURKOE), Uredbe o ravnanju z baterijami in akumulatorji ter odpadnimi baterijami in akumulatorji (Uradni list št. 3/10, 64/12, 93/12, 103/15 in 84/18 – ZIURKOE), Uredbe o odpadnih nagrobnih svečah (Uradni list RS,

št. 25/19 in 84/18 – ZIURKOE), Uredbe o ravnanju z zdravili (Uradni list RS, št. 105/08 in 84/18 – ZIURKOE), Uredbe o ravnanju z odpadnimi fitofarmacevtskimi sredstvi, ki vsebujejo nevarne snovi (Uradni list RS, št. 119/06 in 84/18 – ZIURKOE), Uredbe o izrabljenih vozilih (Uradni list RS, št. 32/11, 45/11 – popr., 26/12 in 84/18 – ZIURKOE) in Uredbe o ravnanju z izrabljenimi gumami (Uradni list RS, št. 63/09 in 84/18 – ZIURKOE), ministrstvo pa o tem izda ugotovitveno odločbo.

(8) S 1. 1. 2023 prenehajo veljati odločbe o potrditvi individualnih načrtov, izdanih na podlagi Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Uradni list RS, št. 84/06, 106/06, 110/07, 67/11, 68/11 – popr., 18/14, 57/15, 103/15, 2/16 – popr., 35/17, 60/18, 68/18, 84/18 – ZIURKOE) ali Uredbe o embalaži in odpadni embalaži (Uradni list RS, št. 54/21), Uredbe o odpadni električni in elektronski opremi (Uradni list RS, št. 55/15, 47/16, 72/18 in 84/18 – ZIURKOE), Uredbe o ravnanju z baterijami in akumulatorji ter odpadnimi baterijami in akumulatorji (Uradni list št. 3/10, 64/12, 93/12, 103/15 in 84/18 – ZIURKOE), Uredbe o odpadnih nagrobnih svečah (Uradni list RS, št. 25/19 in 84/18 – ZIURKOE), Uredbe o ravnanju z zdravili (Uradni list RS, št. 105/08 in 84/18 – ZIURKOE), Uredbe o ravnanju z odpadnimi fitofarmacevtskimi sredstvi, ki vsebujejo nevarne snovi (Uradni list RS, št. 119/06 in 84/18 – ZIURKOE), Uredbe o izrabljenih vozilih (Uradni list RS, št. 32/11, 45/11 – popr., 26/12 in 84/18 – ZIURKOE) in Uredbe o ravnanju z izrabljenimi gumami (Uradni list RS, št. 63/09 in 84/18 – ZIURKOE), ministrstvo pa o tem izda ugotovitveno odločbo.

276. člen

(obstoječe naprave, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, obstoječe druge naprave in obstoječi obrati)

(1) Obstoječe naprave, v katerih se izvajajo dejavnosti, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega iz 68. člena ZVO-1, se štejejo za naprave, v katerih se izvajajo dejavnosti, ki povzročajo industrijske emisije iz 110. člena tega zakona.

(2) Obstoječe druge naprave, v katerih se izvajajo druge dejavnosti iz 82. člena ZVO-1, se štejejo za druge naprave in dejavnosti iz 126. člena tega zakona.

(3) Obstoječi obrati iz 86. člena ZVO-1 se štejejo za obrate iz 131. člena tega zakona.

277. člen

(uskladitev obstoječih okoljevarstvenih dovoljenj za naprave in dejavnosti, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega in opredelitev obstoječih upravljavcev do BAT zaključkov, ki so izšli več kot pol leta pred uveljavitvijo tega zakona)

(1) Ministrstvo uskladi okoljevarstveno dovoljenje za dejavnosti in naprave, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, iz 68. člena ZVO-1, izdano na podlagi 72., 77. in 78. člena ZVO-1, z določbami tega zakona ob njegovi prvi spremembi.

(2) Okoljevarstvena dovoljenja iz prejšnjega odstavka se štejejo za okoljevarstvena dovoljenja iz 110. člena tega zakona.

(3) Upravljavec naprave z dejavnostjo iz prvega odstavka tega člena, za katero so BAT zaključki, ki se nanašajo na njeno dejavnost, že izšli in je že poteklo obdobje iz šestega odstavka 120. člena tega zakona, mora najkasneje v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona izdelati pisno opredelitev glede izpolnjevanja vseh za napravo in dejavnost relevantnih BAT zaključkov, vključno z načrti za uskladitev z njimi, če bodo za to uskladitev potrebne investicije ali spremembe okoljevarstvenega dovoljenja, ter jo na zahtevo predložiti pristojnemu inšpektorju.

(4) Upravljavec naprave z dejavnostjo iz prvega odstavka tega člena, za katero so BAT zaključki, ki se nanašajo na njeno dejavnost, že izšli in je že poteklo obdobje iz prvega odstavka 120. člena tega zakona, ministrstvo pa do uveljavitve tega zakona še ni začelo postopka preverjanja usklajenosti naprave z zaključki o BAT, mora najkasneje v štirih mesecih po uveljavitvi tega zakona vložiti vlogo za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja, ki je namenjena prilagoditvi zaključkom o BAT.

278. člen

(obstoječa okoljevarstvena dovoljenja za druge naprave in dejavnosti)

Okoljevarstvena dovoljenja za druge naprave in dejavnosti iz 82. člena ZVO-1, izdana na podlagi 84. in 85. člena ZVO-1, se štejejo za okoljevarstvena dovoljenja iz 126. člena tega zakona.

279. člen

(obstoječa okoljevarstvena dovoljenja za obrate)

Okoljevarstvena dovoljenja za obrate iz 86. člena ZVO-1, izdana na podlagi 89. in 90. člena ZVO-1, se štejejo za okoljevarstvena dovoljenja iz 131. člena tega zakona.

280. člen

(uskladitev obstoječih okoljevarstvenih dovoljenj za predelavo odpadkov)

(1) Ministrstvo okoljevarstvena dovoljenja, izdana na podlagi ZVO-1 za dejavnost predelave odpadkov v napravi iz 68. člena ZVO-1 ali za napravo in dejavnost predelave odpadkov iz 82. člena ZVO-1 za primere iz 30. člena tega zakona po uradni dolžnosti uskladi z določbami tega zakona najpozneje do 31. decembra 2024.

(2) Ministrstvo okoljevarstvena dovoljenja iz prejšnjega odstavka uskladi z določbami tega zakona tako, da jih spremeni na način, da vsebujejo tudi merila za prenehanje statusa odpadka v skladu s 30. členom tega zakona in predpisom iz šestega odstavka 24. člena tega zakona.

281. člen

(obstoječi nacionalni program varstva okolja, operativni programi varstva okolja in programi varstva okolja občine)

(1) Nacionalni program varstva okolja, sprejet z Resolucijo o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (Uradni list RS, št. 31/20), se šteje za nacionalni program varstva okolja po tem zakonu.

(2) Operativni programi varstva okolja, sprejeti na podlagi prvega odstavka 36. člena ZVO-1, se štejejo za operativne programe po tem zakonu.

(3) Programi varstva okolja občin, sprejeti na podlagi prvega odstavka 38. člena ZVO-1, se štejejo za programe varstva okolja občin po tem zakonu.

282. člen

(obstoječe potrdilo, izdano v postopku celovite presoje vplivov na okolje)

Potrdilo, izdano v postopku celovite presoje vplivov na okolje na podlagi 46. člena ZVO-1 do uveljavitve tega zakona, s katerim je ministrstvo ugotovilo, da so vplivi izvedbe plana na okolje sprejemljivi, se šteje za odločbo, s katero se potrdi sprejemljivost plana, iz drugega odstavka 84. člena tega zakona.

283. člen

(obstoječi sklep iz predhodnega postopka)

Sklep, izdan v predhodnem postopku v povezavi s postopkom presoje vplivov na okolje na podlagi 51.a člena ZVO-1, se šteje za odločbo iz osmega odstavka 90. člena tega zakona.

284. člen

(obstoječe okoljevarstveno soglasje in sklep o njegovi spremembi)

(1) Okoljevarstveno soglasje, izdano na podlagi 61. člena ZVO-1, se šteje za okoljevarstveno soglasje, izdano na podlagi 100. člena tega zakona.

(2) Sklep, izdan na podlagi na podlagi 61.a člena ZVO-1, se šteje za sklep, izdan na podlagi 101. člena tega zakona.

285. člen

(obstoječe izhodiščno poročilo)

Izhodiščno poročilo, s katerim je upravljavec naprave, ki lahko povzroča onesnaževanje okolja večjega obsega, ocenil stanje onesnaženosti tal in podzemne vode z zadevnimi nevarnimi snovmi po določbah 70. člena ZVO-1, se šteje za izhodiščno poročilo iz 112. člena tega zakona.

286. člen

(predložitev izhodiščnega poročila)

(1) Obstoječi upravljavci dejavnosti in naprav, iz 68. člena ZVO-1, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega iz 68. člena ZVO-1, in ki na dan uveljavitve tega zakona obratujejo na podlagi pravnomočnega okoljevarstvenega dovoljenja ter ministrstvu na podlagi določb ZVO-1 in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, še niso predložili ocene možnosti onesnaženja ali izhodiščnega poročila, morajo predložiti oceno možnosti onesnaženja iz četrtega odstavka 112. člena tega zakona ali delno izhodiščno poročilo iz petega odstavka 112. člena tega zakona najpozneje v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

(2) Ministrstvo s sklepom potrdi delno izhodiščno poročilo ter določi rok za predložitev izhodiščnega poročila.

(3) Če ministrstvo oceni, da se s predlaganimi merilnimi in vzorčnimi mesti za tla in podzemne vode, parametri, s katerimi se bo ugotavljalo kakovost tal in podzemne vode v povezavi z zadevnimi nevarnimi snovmi, ter predlaganimi merilnimi metodami za oceno stanja njihovega onesnaženja iz delnega izhodiščnega poročila ne bo odrazilo dejansko stanje tal in podtalnice, pozove upravljavca, da predlog dopolni. Po prejemu z dopolnitvami iz prejšnjega stavka dopolnjenega delnega izhodiščnega poročila ministrstvo s sklepom potrdi delno izhodiščno poročilo ter določi rok za predložitev izhodiščnega poročila.

(4) Upravljavec po prejemu sklepa iz prejšnjega odstavka predloži ministrstvu izhodiščno poročilo, ki poleg vsebin iz petega odstavka tega člena vsebuje tudi podatke o kakovosti tal in podzemne vode na območju naprave, ki odražajo stanje tal in podzemne vode v času priprave poročila, ob upoštevanju možnosti onesnaženja tal in podtalnice z zadevnimi nevarnimi snovmi, ki se uporabljajo ali nastajajo v napravi ali jih ta izpušča, skupaj s sklepnimi ugotovitvami.

(5) Ministrstvo s sklepom potrdi prejem izhodiščnega poročila iz tretjega in četrtega odstavka tega člena.

(6) Ne glede na prvi odstavek tega člena obstoječi upravljavci dejavnosti in naprav iz 68. člena ZVO-1, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega in ki na dan uveljavitve tega zakona obratujejo na podlagi pravnomočnega okoljevarstvenega dovoljenja in so že izdelali izhodiščno poročilo, pa ga na ministrstvu na podlagi določb ZVO-1 in na njegovi podlagi sprejetih predpisov še niso predložili, izhodiščno poročilo predložijo najpozneje v 30 dneh po uveljavitvi tega zakona.

(7) Ministrstvo s sklepom potrdi prejem izhodiščnega poročila iz prejšnjega odstavka.

(8) Če ministrstvo oceni, da v izhodiščnem poročilu niso določena ustrezna merilna in vzorčna mesta za tla in podzemne vode ali niso izbrani ustrezni parametri za ugotavljanje kakovosti tal in podzemne vode v povezavi z zadevnimi nevarnimi snovmi, ali da niso ustrezne predlagane merilne metode za oceno stanja njihovega onesnaženja, tako da se ne odraža dejansko stanje tal in podtalnice, pozove upravljavca, da izhodiščno poročilo dopolni. Po prejemu z dopolnitvami iz prejšnjega stavka dopolnjenega izhodiščnega poročila ministrstvo s sklepom potrdi prejem izhodiščnega poročila.

287. člen

(obveznost spremembe okoljevarstvenega dovoljenja za obstoječe upravljavce)

(1) Upravljavec naprave in dejavnosti, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, iz 68. člena ZVO-1, mora v primeru, da so zaključki o BAT za niegovo glavno dejavnost izšli pred več kot 33 meseci pred uveljavitvijo tega zakona, vložiti vlogo za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja v skladu s 120. členom tega zakona najpozneje v 60 dneh po uveljavitvi tega zakona.

(2) Če upravljavec iz prejšnjega odstavka ne pridobi odločbe o spremembi okoljevarstvenega dovoljenja ali sklepa iz drugega odstavka 120. člena tega zakona do roka iz drugega odstavka 120. člena tega zakona, ministrstvo izda odločbo o začasni prepovedi obratovanja naprave, razen v primeru, če so razlogi za neizpolnitev obveznosti upravljavca na strani ministrstva.

288. člen

(obstoječe odločbe o prenehanju obratovanja naprave)

Odločbe o prenehanju obratovanja naprave, izdane na podlagi šestega in osmega odstavka 81. člena ZVO-1, se štejejo za odločbe iz šestega in osmega odstavka 125. člena tega zakona.

289. člen

(območje odlagališča odpadkov, obstoječega neaktivnega odlagališča odpadkov in opuščenega odlagališča odpadkov)

(1) Do uveljavitve predpisa iz prvega odstavka 58. člena tega zakona se lahko na območju odlagališča odpadkov, obstoječega neaktivnega odlagališča odpadkov in opuščenega odlagališča odpadkov načrtujejo in izvajajo le posegi, s katerimi se ne vpliva na stabilnost odlagališča.

(2) Na obstoječih odlagališčih odpadkov je do izdaje odločbe o prenehanju okoljevarstvenega dovoljenja dopustno načrtovati in izvajati zgolj tiste posege v prostor, ki so potrebni zaradi obratovanja odlagališča in spremljanja stanja na njih, pri čemer je za izvedbo teh posegov treba pridobiti mnenje ministrstva.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek se lahko do uveljavitve predpisa iz prvega odstavka 58. člena tega zakona na območju obstoječega odlagališča odpadkov z okoljevarstvenim dovoljenjem za zaprto odlagališče ter na območju obstoječega neaktivnega odlagališča odpadkov in opuščenega odlagališča odpadkov načrtujejo in izvajajo le posegi, s katerimi se ne posega v telo odlagališča ali ne vpliva na stabilnost odlagališča. Za načrtovanje in dovoljevanje izvajanja posegov na teh območjih se smiselno uporabljajo določbe petega in šestega odstavka 58. člena tega zakona.

290. člen

(obstoječe odločbe o izvedbi preprečevalnih ukrepov ali sanacijskih ukrepov)

(1) Odločbe o izvedbi preprečevalnih ukrepov, izdane na podlagi tretjega odstavka 110.d člena ZVO-1, se štejejo za odločbe iz tretjega odstavka 164. člena tega zakona.

(2) Odločbe o izvedbi sanacijskih ukrepov, izdane na podlagi tretjega odstavka 110.e člena ZVO-1, se štejejo za odločbe iz prvega odstavka 165. člena tega zakona.

291. člen

(zaznamba obstoječih odlagališč, za katere je izdano okoljevarstveno dovoljenje)

1) Omejitev iz drugega odstavka 110. člena oziroma tretjega odstavka 126. člena tega zakona se zaznamuje tudi pri nepremičnini, na kateri je odlagališče odpadkov, za obratovanje katerega je okoljevarstveno dovoljenje postalo pravnomočno pred uveljavitvijo tega zakona.

(2) Ministrstvo najkasneje v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona obvesti zemljiškoknjižno sodišče in priloži okoljevarstveno dovoljenje iz prejšnjega odstavka, zemljiškoknjižno sodišče pa po uradni dolžnosti omejitev iz prejšnjega odstavka zaznamuje v zemljiški knjigi po pravilih, ki jih zakon, ki ureja zemljiško knjigo, določa za zaznambo pravnega dejstva o javnopravnih omejitvah. Zaznamba ima za posledico, da okoljevarstveno dovoljenje iz prejšnjega odstavka učinkuje tudi proti poznejšim pridobiteljem lastninske pravice na nepremičnini, pri kateri je vpisana.

(3) V primeru iz prejšnjega odstavka mora izrek okoljevarstvenega dovoljenja vključevati tudi identifikacijske znake, s katerimi so nepremičnine, na katerih je odlagališče odpadkov, vpisane v zemljiško knjigo.

(4) Po pravnomočnosti okoljevarstvenega dovoljenja iz prejšnjega odstavka ministrstvo obvesti zemljiškoknjižno sodišče in obvestilu priloži to dovoljenje s potrdilom o pravnomočnosti.

(5) Na podlagi obvestila iz prejšnjega odstavka zemljiškoknjižno sodišče po uradni dolžnosti zaznamuje javnopravno omejitev iz prvega odstavka tega člena po pravilih o zaznambi pravnega dejstva o javnopravnih omejitvah iz zakona, ki ureja zemljiško knjigo. Zaznamba iz prejšnjega stavka ima za posledico, da javnopravna omejitev in okoljevarstveno dovoljenje iz tretjega odstavka tega člena učinkuje tudi proti poznejšim pridobiteljem pravice glede nepremičnine, pri kateri je vpisana.

292. člen

(obstoječa dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov in obstoječe odločbe o dodelitvi brezplačnih emisijskih kuponov)

(1) Dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov, izdana na podlagi 119. člena ZVO-1 in na podlagi 126.c člena ZVO-1, se štejejo za dovoljenja iz 185. člena in 193. člena tega zakona.

(2) Odločbe o dodelitvi brezplačnih emisijskih kuponov izdane na podlagi 126.a člena ZVO-1, se štejejo za odločbe iz 191. člena tega zakona.

293. člen

(Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad)

(1) Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad, ustanovljen na podlagi 143. člena ZVO-1, nadaljuje s svojim delom kot Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad iz 210. člena tega zakona.

(2) Postopki za dodelitev sredstev sklada iz prejšnjega odstavka, začeti pred uveljavitvijo tega zakona, se končajo po določbah ZVO-1.

(3) Pravnomočne odločbe o pridobitvi sredstev Eko sklada iz 146.g člena ZVO-1 se štejejo za odločbe o dodelitvi spodbud iz 224. člena tega zakona.

(4) Upravljavec zbirk podatkov iz prvega odstavka 221. člena tega zakona zagotovi Eko skladu, Slovenskemu okoljskemu javnemu skladu, tehnično povezavo do posamezne zbirke podatkov iz 221. člena tega zakona najpozneje v osmih mesecih po uveljavitvi tega zakona. Do vzpostavitve takšne povezave Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad, podatke iz teh zbirk pridobiva po uradni dolžnosti.

294. člen

(Svet za trajnostni razvoj in varstvo okolja)

Svet za trajnostni razvoj in varstvo okolja, ustanovljen na podlagi 149.a člena ZVO-1, nadaljuje z delom kot Svet za trajnostni razvoj in varstvo okolja iz 234. člena tega zakona.

295. člen

(Strokovni svet za spodbujanje okolju prijaznih proizvodov in Podnebni svet)

(1) Vlada ustanovi Strokovni svet za spodbujanje okolju prijaznih proizvodov iz 236. člena tega zakona v 12 mesecih po uveljavitvi tega zakona.

(2) Vlada ustanovi Podnebni svet iz 145. člena tega zakona v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

296. člen

(obstoječe nevladne organizacije na področju varstva okolja, ki delujejo v javnem interesu)

Nevladne organizacije na področju varstva okolja, ki so pridobile status nevladne organizacije v javnem interesu na področju varstva okolja na podlagi 152. in 153. člena ZVO-1, se štejejo za nevladne organizacije iz 237. člena tega zakona.

297. člen

(obstoječe inšpekcijske odločbe)

(1) Inšpekcijske odločbe, izdane na podlagi ZVO-1 pred uveljavitvijo tega zakona, se štejejo za odločbe, izdane na podlagi tega zakona in se izvršujejo po določbah tega zakona.

(2) Če je v primeru iz prejšnjega odstavka izrek odločbe v nasprotju z določbami tega zakona, se ti postopki obnovijo.

298. člen

(končanje postopkov izdaje potrdil o vpisu v evidenco zbiralcev odpadkov, trgovcev odpadkov, posrednikov odpadkov in prevoznikov odpadkov)

(1) Postopki za izdajo potrdil o vpisu v evidenco zbiralcev odpadkov, trgovcev odpadkov, posrednikov odpadkov in prevoznikov odpadkov, začeti na podlagi ZVO-1, se končajo po določbah ZVO-1 in se skladno z drugim odstavkom 269. člena tega zakona štejejo za odločbe o dovolitvi priglašene dejavnosti.

(2) Če bi pravne ali fizične osebe, ki želijo izvajati dejavnost zbiranja odpadkov, morale pridobiti tudi okoljevarstveno dovoljenje za napravo ali dejavnost iz 82. člena ZVO-1, pa tega niso pridobile, so pa začele postopek iz prejšnjega odstavka, se njihova vloga v tem postopku zavrne.

299. člen

(končanje postopkov celovite presoje vplivov na okolje)

Postopki celovite presoje vplivov na okolje, začeti na podlagi 40. člena ZVO-1, se končajo po določbah ZVO-1.

300. člen

(končanje predhodnih postopkov)

Predhodni postopki v povezavi s postopkom presoje vplivov na okolje, začeti na podlagi 51.a člena ZVO-1, se končajo po določbah ZVO-1.

301. člen

(končanje postopkov izdaje okoljevarstvenega soglasja)

(1) Postopki za izdajo okoljevarstvenega soglasja, začeti na podlagi 57. člena ZVO-1, se končajo po določbah tega zakona.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se v postopkih iz prejšnjega odstavka, pri katerih je ministrstvo že objavilo javno naznanilo iz drugega odstavka 58. člena ZVO-1, za sodelovanje zainteresirane javnosti in njeno pravno varstvo uporablja ZVO-1.

302. člen

(končanje postopkov izdaje, spremembe in podaljšanja okoljevarstvenega dovoljenja)

(1) Postopki za izdajo ali spremembo okoljevarstvenega dovoljenja za naprave in dejavnosti, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega iz 68. člena ZVO-1, ter za druge naprave in dejavnosti iz 82. člena ZVO-1 ter obrate iz 86. člena ZVO-1, začeti na podlagi ZVO-1, se končajo po določbah tega zakona.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se v postopkih za izdajo ali spremembo okoljevarstvenega dovoljenja za naprave in dejavnosti, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega iz 68. člena ZVO-1, začetih na podlagi ZVO-1, pri katerih je ministrstvo že objavilo javno naznanilo iz drugega odstavka 71. člena ZVO-1, za sodelovanje zainteresirane javnosti in njeno pravno varstvo uporablja ZVO-1.

(3) Za okoljevarstvena dovoljenja, izdana na podlagi 68., 82. in 86. člena ZVO-1 se šteje, da so bila izdana za nedoločen čas, ministrstvo pa mora ob prvi spremembi okoljevarstvenega dovoljenja, ki še niso bila usklajena z določbami 69., 82. in 86. člena ZVO-1, ta dovoljenja uskladiti z določbami 111., 127. in 131. člena tega zakona.

303. člen

(končanje postopkov prenehanja obratovanja naprave ali obrata)

(1) Postopki za prenehanje obratovanja dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega iz 68. člena ZVO-1, začeti na podlagi 81. člena ZVO-1, se končajo po določbah 125. člena tega zakona.

(2) Postopki za prenehanje obratovanja dejavnosti in drugih naprav iz 82. člena ZVO-1, začeti na podlagi 85. člena ZVO-1, se končajo po določbah 130. člena tega zakona.

(3) Postopki za prenehanje obratovanja obrata iz 86. člena ZVO-1, začeti na podlagi 91.c člena ZVO-1, se končajo po določbah 139. člena tega zakona.

304. člen

(končanje postopkov izvedbe preprečevalnih ukrepov)

Postopki za izdajo odločbe o izvedbi preprečevalnih ukrepov iz 110.d člena ZVO-1, začeti pred uveljavitvijo tega zakona, se končajo po določbah ZVO-1.

305. člen

(končanje postopkov izdaje odločbe o izvedbi sanacijskih ukrepov)

(1) Postopki za izdajo odločbe o izvedbi sanacijskih ukrepov iz drugega odstavka 110.e člena ZVO-1, začeti pred uveljavitvijo tega zakona, se končajo po določbah ZVO-1.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se postopki iz prejšnjega odstavka, pri katerih javnost še ni uveljavila pravice do sodelovanja iz devetega odstavka 110.e člena in 110.g člena ZVO-1, za sodelovanje zainteresirane javnosti in njeno pravno varstvo uporablja 168. člen tega zakona.

306. člen

(sklenitev zavarovanja odgovornosti za okoljsko škodo)

Obstoječi izvajalci dejavnosti iz drugega odstavka 161. člena tega zakona morajo zavarovati svojo odgovornost za nastanek okoljske škode najpozneje v 18 mesecih po uveljavitvi tega zakona.

307. člen

(končanje inšpekcijskih postopkov in prenos pristojnosti za izvajanje inšpekcijskega nadzora nad uporabo zvočnih naprav na občino)

(1) Inšpekcijski postopki, začeti na podlagi določb ZVO-1, se končajo po določbah tega zakona.

(2) Z dnem uveljavitve tega zakona preide pristojnost za nadzor nad izvrševanjem dovoljenja za začasno čezmerno obremenitev okolja s hrupom, izdanega na podlagi Uredbe o načinu uporabe zvočnih naprav, ki na shodih in prireditvah povzročajo hrup (Uradni list RS, št. 118/05), na občine.

308. člen

(postopki odvzema okoljevarstvenega dovoljenja za napravo ali obrat)

(1) Postopki odvzema okoljevarstvenega dovoljenja za naprave, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega iz 68. člena ZVO-1, začeti na podlagi 2. ali 3. točke prvega odstavka 80. člena ZVO-1, se ustavijo.

(2) Postopki odvzema okoljevarstvenega dovoljenja za druge naprave iz 82. člena ZVO-1, začeti na podlagi 85. člena ZVO-1, se ustavijo.

(3) Postopki odvzema okoljevarstvenega dovoljenja za obrate iz 86. člena ZVO-1, začeti na podlagi 91.a člena ZVO-1, se ustavijo.

309. člen

(končanje postopkov izdaje in spremembe dovoljenj za izpuščanje toplogrednih plinov in odločb o spremembi dodeljene količine emisijskih kuponov)

(1) Postopki izdaje in spremembe dovoljenj za izpuščanje toplogrednih plinov iz 119. člena in 126.c člena ZVO-1, začeti po določbah ZVO-1, se končajo po določbah tega zakona.

(2) Postopki izdaje odločb o spremembi dodeljene količine emisijskih kuponov iz 126.d člena ZVO-1, začeti po določbah ZVO-1, se končajo po določbah tega zakona.

310. člen

(veljavnost seznama naprav)

Do objave seznama naprav iz petega odstavka 191. člena tega zakona velja seznam naprav iz petega odstavka 126.a člena ZVO-1.

311. člen

(prenehanje veljavnosti)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati ZVO-1.

(2) S 1. 1. 2022 se glede okoljske dajatve za onesnaževanje okolja zaradi odlaganja odpadkov na odlagališčih odpadkov, ki so infrastruktura, namenjena izvajanju obvezne občinske gospodarske javne službe varstva okolja, preneha uporabljati tretji odstavek 7. člena Zakona o financiranju občin (Uradni list RS, št. 123/06, 57/08, 36/11, 14/15 – ZUUJFO, 71/17, 21/18 – popr., 80/20 – ZIUOOPE in 189/20 – ZFRO).

312. člen

(začetek veljavnosti zakona)

(1) Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

(2) Določbe od 34. do 53. člena in 252. ter 253. člen tega zakona se začnejo uporabljati s 1. januarjem 2023.

III. OBRAZLOŽITEV ČLENOV

I. TEMELJNE DOLOČBE

1. Splošne določbe

K 1. členu (predmet zakona)
Zakon v 1. členu določa vsebino urejanja ter navaja direktive EU, ki jih zakon, skupaj s podzakonskimi predpisi, sprejetimi na njegovi podlagi, prenaša v slovenski pravni red. Že iz nabora teh direktiv je razvidna »horizontalna narava« zakona. Pravni instrumenti, ki jih uzakonja, se nanašajo na vse vidike obremenjevanja okolja in načeloma, kolikor »področni zakoni« ne vsebujejo drugačnih določb, tudi na vse dele okolja.

K 2. členu (izključitev uporabe zakona)
Zakon v 2. členu izjemoma izključuje njegovo uporabo v času izrednih razmer, saj bi lahko postopki in pravila tega zakona vplivali na hitrost in učinkovitost ukrepanja. Dopustnost odstopa od uporabe zakonskih določb je časovno omejena le na čas trajanja teh izrednih razmer, pri čemer zakon zahteva, da se tudi v teh razmerah glede na konkretne okoliščine v čim večji meri upoštevajo cilji varovanja okolja ter potrebe ohranjanja narave.

K 3. členu (pojmi)
V 3. členu so pojasnjeni temeljni pojmi, uporabljeni v zakonskem besedilu. Nekateri že obstoječi pojmi, kot na primer »tla«, »obremenjevanje okolja«, »poseg v okolje«, pa so spremenjeni v skladu z novimi znanstvenimi dognanji ali z namenom doseganja logične celote pravnega urejanja.

Opredelitev pojmov nevarna snov in zadevna nevarna snov se sklicujeta na določbe iz predpisa EU, ki določa razvrščanje, označevanje in pakiranje snovi ter zmesi, to je na Uredbo (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi, o spremembi in razveljavitvi direktiv 67/548/EGS in 1999/45/ES ter spremembi Uredbe (ES) št. 1907/2006.

Pojem naprave iz 9. točke vključuje v primeru naprav in dejavnosti iz 110. člena tega zakona tiste dejavnosti, ki so navedene v Prilogi I Direktive 2010/75/EU ter v primeru naprav iz 126. člena tega zakona, ki jih ureja Uredba o mejnih vrednostih emisije hlapnih organskih spojin v zrak iz naprav, v katerih se uporabljajo organska topila (Uradni list RS, št. 35/15 in 58/16), naprave in dejavnosti iz dela 1 Priloge VII Direktive 2010/75/EU ter naprave in dejavnosti iz predpisa iz šestega odstavka 24. člena tega zakona ter tiste naprave in dejavnosti, ki so opredeljene v drugih predpisih iz 18. in 21. člena tega zakona.

Skladno z zahtevami Direktiv 2011/92, 2010/75/EU, 2012/18/EU, 2004/35/ES, Aarhuške konvencije in sodne prakse sta bolj jasno kot v dosedanji ureditvi opredeljeni »javnost« in »zainteresirana javnost«.

Kot »javnost« tako zakon opredeljuje eno ali več fizičnih ali pravnih oseb in njihova združenja, organizacije ali skupine.

Arhuška konvencija (podobno tudi pravo EU), ki ji dosledno sledi tudi ta zakon, pa določa, da vključena oziroma zainteresirana javnost pomeni javnost:

1. ki jo okoljsko odločanje prizadene ali bi jo lahko prizadelo ali

2. ki ima interes pri okoljskem odločanju - šteje se, da imajo interes nevladne organizacije, ki spodbujajo varstvo okolja in izpolnjujejo vse zahteve, ki jih določa notranja zakonodaja.

V zakonu je zato zainteresirana javnost razdeljena v dve skupini:

1. V prvi skupini so osebe, ki jih okoljsko odločanje prizadene ali bi jih lahko prizadelo – torej osebe, ki lahko izkažejo, da bi nameravani poseg v okolje lahko vplival na njihove pravne koristi (pravna korist je neposredna, na zakon ali drug predpis oprta osebna korist).Te osebe imajo lahko v upravnih postopkih izdaje okoljevarstvenega soglasja, okoljevarstvenih dovoljenj in odločb v postopkih, ki se nanašajo na okoljsko škodo ali izvedbo sanacijskih ukrepov, pravni položaj stranskega udeleženca.

2. V drugi skupini so osebe, ki imajo interes sodelovati pri okoljskem odločanju zaradi varstva javnega interesa varstva okolja in ne zaradi uveljavljanja svojih (lastnih) interesov in koristi. Arhuška konvencija določa, da se za nevladne organizacije v javnem interesu na področju varstva okolja (NVO), ki so v tem zakonu opredeljene v 237. členu, šteje, da imajo tak interes. Nacionalna zakonodaja pa določa, katere so druge osebe, ki imajo interes sodelovati pri okoljskem odločanju zaradi varstva javnega interesa varstva okolja in ne zaradi uveljavljanja svojih (lastnih) interesov in koristi. Predlagani zakon določa, da ima tak interes civilna iniciativa. NVO in civilna iniciativa v upravnih postopkih izdaje okoljevarsrtvenega soglasja ali okoljevarstvenih dovoljenj po tem zakonu, razen v upravnih postopkih v zvezi z okoljsko škodo, nimajo pravnega položaja stranskega udeleženca, ker v njem ne sodelujejo zaradi varstva svojih pravnih koristi, temveč zaradi varstva javnega interesa varstva okolja. Civilna iniciativa je skupina najmanj 200 polnoletnih fizičnih oseb, ki so zainteresirane za okoljske odločitve, s stalnim prebivališčem na območju občine, kjer je nameravani poseg, ali na območju občine, ki meji na območje nameravanega posega. Civilna iniciativa nastane s podpisi najmanj 200 polnoletnih fizičnih oseb. Seznam podpisnikov mora vključevati osebno ime, ime občine stalnega prebivališča, podpis in datum podpisa ter izjavo, da je podpisnik polnoletna oseba. Upravni organ ali Upravno sodišče lahko za potrebe priznavanja sodelovanja v postopku izdaje integralnega gradbenega dovoljenja civilni iniciativi pridobi podatke o podpisnikih iz prejšnjih stavkov iz Centralnega registra prebivalstva Republike Slovenije na način neposrednega vpogledovanja v ta register. Civilna iniciativa mora poleg seznama podpisnikov predložiti tudi podpisano izjavo vseh podpisnikov, s katero ti izjavljajo, da želijo sodelovati v postopku po tem zakonu zaradi varstva javne koristi varstva okolja in ne zaradi svojih pravnih koristi. Civilna iniciativa postavi skupnega predstavnika, ki jo predstavlja. Dokazilo o imenovanju skupnega predstavnika se priloži seznamu podpisnikov.Tudi nevladna organizacija v javnem interesu na področju varstva okolja in civilna iniciativa imata lahko v upravnih postopkih izdaje okoljevarstvenega soglasja, okoljevarstvenih dovoljenj in odločb v postopkih, ki se nanašajo na okoljsko škodo ali izvedbo sanacijskih ukrepov pravni položaj stranskega udeleženca.

K 4. členu (namen in cilji zakona)

V 4. členu so opredeljeni temeljni nameni zakona ter cilji in poti (načini), s katerimi se zakonski namen uresničuje. Četudi je dikcija nekoliko spremenjena, temeljni namen ostaja spodbujanje in usmerjanje družbe v trajnostni razvoj, čemur seveda sledijo tudi (ožji) cilji oziroma poti za doseganje temeljnega namena.

2. Temeljna načela

K 5. členu (načelo trajnostnega razvoja)

V 5. členu je opredeljeno načelo trajnostnega razvoja, ki je temeljno načelo politike varstva okolja že od Konference ZN o okolju in razvoju leta 1992 v Riu de Janeiru. V skladu z mednarodno uveljavljenim razumevanjem predlog zakona trajnostni razvoj opredeljuje kot usklajen gospodarski in socialni razvoj, ki ob upoštevanju potreb bodočih generacij omogoča dolgoročno ohranjanje okolja. Načelo mora spoštovati država kot celota, torej vsa resorna ministrstva, Vlada in drugi organi, kar s svojo zahtevo, da se to načelo vključi v vse druge politike in dejavnosti, posebej poudarja drugi odstavek.

K 6. členu (načela krožnega gospodarstva)

Predlagani člen Uvaja načelo krožnega gospodarstva. To zavezuje državo in občine, da na področju oblastnega in siceršnjega delovanja upoštevajo principe krožnega gospodarstva, ki stremijo k preprečevanju odpadkov, zmanjšanju onesnaževanja okolja in ohranjanju narave z zmanjšanjem uporabe snovi in materialov, še posebej naravnih dobrin, ter k čim bolj dolgotrajnem življenjskem krogu proizvodov, materialov in snovi. Medtem ko prvi odstavek definira ciljno usmerjenost gospodarstva oziroma družbe kot celote, drugi odstavek poudarja, da si je vsakdo dolžan prizadevati za doseganje ciljev krožnega gospodarstva, pri čemer je višja stopnja skrbnosti določena za osebe, ki sodelujejo pri oblikovanju zasnove proizvodov in poslovnih modelov.

K 7. členu (načelo celovitosti)

V 7. členu je kot eno od temeljnih načel varstva okolja opredeljeno načelo celovitosti, ki izhaja iz neločljive povezanosti vse žive in nežive narave, kar morajo pri oblikovanju politike in oblastnem delovanju upoštevati tako država kot občine. Iz drugega odstavka izhajajo v ta namen oblikovana merila, ki zahtevajo ne le upoštevanje zdravja in počutja ljudi, ampak tudi drugih živih organizmov.

K 8. členu (načelo sodelovanja)

Iz načela celovitosti je izpeljano načelo sodelovanja, ki izhaja iz razumevanja strukturalne povezanosti problematike varstva okolja, ki posameznim subjektom oziroma skupinam deležnikov ne omogoča, da bi sami uspešno reševali probleme varstva okolja. Pri normativnem in političnem urejanju področja varstva okolja je treba v proces odločanja ustrezno vključiti različne subjekte iz različnih področij delovanja, kar poudarja prvi odstavek. V drugem odstavku je določena načelna dolžnost države, da zagotovi sodelovanje in solidarnost pri reševanju globalnih in meddržavnih vprašanj varstva okolja. V tretjem odstavku pa so k medsebojni solidarnosti in sodelovanju pri izvajanju nalog varstva okolja iz svoje pristojnosti pozvane tudi občine.

K 9. členu (načelo preventive)

Bistvo načela, ki ga obravnava ta člen, je, da normodajalca in druge subjekte usmerja k temu, da poskušajo obremenjevanje okolja preprečiti ali zmanjšati »že pri nastanku« oziroma še preden do obremenitve sploh pride. Cilj preprečevanja in zmanjševanja obremenjevanja okolja zavezuje k preventivnem naslavljanju problematike obremenjevanja okolja in v pravo na načelni ravni umešča zahtevo, da se potencialni negativni vpliv na okolje vnaprej predvidi in zmanjša na najmanjšo možno mero. To načelo se uresničuje v večini zakonsko predvidenih institutov oziroma ukrepov (presoja vplivov na okolje, dovoljevanje itd). Med drugim zavezuje tudi k uporabi najboljših dostopnih razpoložljivih tehnik in k usmerjanju ravnanja subjektov ne le s predpisi, temveč tudi z dolgoročno naravnanimi priporočili. Kurativno delovanje ter odgovornost za že nastale posledice v okolju sta v skladu s tem načelom sekundarne narave in nastopita le, če oziroma kadar zastavljeni cilji s preventivnimi instrumenti niso bili doseženi.

K 10. členu (načelo previdnosti)

Načelo previdnosti izhaja iz spoznanja o nepričakovanih in nepredstavljivih učinkih uvajanja nekaterih proizvodov in tehnologij. Te so v preteklosti nekajkrat povzročile velike okoljske težave, ker v času njihovega uvajanja ni bila oziroma niti ni mogla biti izvedena kritična ocena njihovih učinkov, še zlasti dolgoročnih. To načelo podaja dve usmeritvi za normativno urejanje in za uresničevanje zakonsko predvidenega ukrepanja. Če znana dejstva oziroma indici kažejo na to, da bi uvedba nove tehnologije, postopka ali proizvoda lahko imela škodljive učinke na okolje ali zdravje ljudi, je pri uvajanju tovrstnih tehnologij kljub pomanjkanju gotovosti na mestu previdnost. To pomeni, da se uveljavitev novega proizvoda ali še ne uveljavljene tehnologije iz previdnosti ne dopusti. Obenem pa okoliščine, ki, nakazujejo na možnost nastanka nepopravljivih posledic ali ogrožanje okolja zaradi že izvedenih posegov v okolje, četudi ni gotovo, ali bodo nezaželene posledice res nastopile, terjajo aktivno ravnanje in pomanjkanje znanstvene zanesljivosti ne sme biti razlog, da se odlaga ukrepe. Gre za načelo, ki ga je treba upoštevati ne le pri oblikovanju ukrepov v tem zakonu, ampak tudi pri oblikovanju institutov v področni zakonodaji: na področju kemikalij, ohranjanja narave, rudarstva itd.

K 11. členu (načelo odgovornosti povzročitelja)

V tem členu zakon opredeljuje načelo odgovornosti povzročitelja obremenitve okolja. Povzročitelj obremenitve mora izvesti vse ukrepe, predpisane za preprečevanje in zmanjšanje obremenjevanja okolja, in je odgovoren za odpravo vira čezmernega obremenjevanja okolja in njegovih posledic. Ta odgovornost je poleg upravno-pravnein prekrškovne, ki je podrobneje opredeljujejo določbe tega zakona, lahko tudi kazenska in odškodninska, kar ureja druga zakonodaja. Po tem zakonu odgovornost povzročitelja vključuje tudi odgovornost za preprečevanje in sanacijo okoljske škode, odgovornost ob in po prenehanju delovanja naprave ali izvajanja dejavnosti oziroma ob zaključku posega v okolje ter odgovornost v primeru stečaja ali likvidacije. Že na načelni ravni je določeno, da odgovornost za preprečevanje ali odpravljanje posledic čezmerne obremenitve okolja, kolikor je to določeno z zakonom ali nanjegovi podlagi, nosijo tudi druge osebe, ki vstopijo v pravni položaj povzročitelja. In sicer: pravni naslednik povzročitelja, upravljavec ali lastnik naprave ali lastnik nepremičnine na območju naprave oziroma posega. Na novo je na načelni ravni posebej poudarjena odgovornost ne le izvirnega povzročitelja odpadkov, ampak tudi odgovornost drugega imetnika odpadkov, ki je v skladu s tem zakonom odgovoren za ureditev ravnanja z odpadki, ki jih ima v posesti. Na načelni ravni je določena še odgovornost proizvajalca proizvodov, za katere velja proizvajalčeva razširjena odgovornost, za proizvod v njegovem celotnem življenjskem krogu in tudi, da se lahko poleg (v uvodnih pojmih široko opredeljenemu) proizvajalcu, odgovornost za »življenjski krog« tovrstnih proizvodov delno ali v celoti naloži tudi na distributerjem takšnih proizvodov.

K 12. členu (načelo plačila za obremenjevanje)

Predlagani člen obravnava načelo plačila za obremenjevanje okolja (angleško: »polluter pays principle«), ki je eno temeljnih načel moderne politike varstva okolja. To na načelni ravni opredeljuje obveznosti povzročitelja obremenitve glede plačila stroškov obremenjevanja okolja. Uveljavitev zahtev prvega odstavka, ki izvirajo iz tega načela, uresničujejo nadaljnje zakonske določbe, ki urejajo mejne emisijske vrednosti in različna pravila ravnanja ter druge obveznosti povzročitelja obremenitve. Stroške, povezane z izpolnitvijo predpisanih obveznosti, nosi povzročitelj obremenitve. Obenem določba, ki ureja to načelo, v drugem odstavku ureja tudi idejo plačila za onesnaževanje, rabo okolja in za povzročanje odpadkov - plačilo za sicer dopustno obremenjevanje okolja. S tem se upošteva, da lahko k zmanjšanju obremenjevanja okolja povzročitelja vodi ekonomski interes zmanjšanja stroškov. Ideja je, da se s predpisano dajatvijo stroške obremenjevanja okolja internalizira na način, da jih plačuje tisti, ki okolje obremenjuje in ne družba kot celota. Uresničevanje tega načela se podrobneje ureja zlasti v poglavju zakona, ki ureja ekonomske in finančne instrumente varstva okolja. To v povezavi s tretjim odstavkom tega člena vsebuje tudi podlago za to, da se povzročitelju obremenitve s predpisi naloži obveznost zagotavljanja finančnega jamstva, katerega namen je preprečiti, da bi finančno breme predpisanega ravnanja zaradi nesolventnosti povzročitelja obremenitve prešlo na državo oziroma na družbo kot celoto. Na novo sta dodana poudarka v četrtem in petem odstavku, da je med več osebami, ki štejejo za povzročitelja obremenitve, v podzakonskih predpisih treba razmejiti njihovo odgovornost. Predvideno pa je tudi, da se lahko določene obveznosti naložijo tako različnim kategorijam subjektov, ki se po 8. točki 3. člena tega zakona uvrščajo med proizvajalce, kot tudi distributerjem proizvodov.

K 13. členu (načelo subsidiarnega ukrepanja)
Načelo subsidiarnega ukrepanja države oziroma lokalne skupnosti (občine) izhaja iz njunih pristojnosti in nalog, da v okviru predpisov zagotavljata zdravo življenjsko okolje. Če odprave posledic čezmerne obremenitve okolja ni mogoče naprtiti povzročiteljem čezmerne obremenitve ali drugi osebi in jih ni mogoče odpraviti drugače, nastopi subsidiarna odgovornost države oziroma občine. To načelo je »operacionalizirano« zlasti v 61. in 62. člena tega zakona, kjer je določeno, da občina subsidiarno odgovarja za ravnanje s komunalnimi odpadki.

K 14. členu (načelo spodbujanja)
Načelo spodbujanja sledi spoznanjem, da zadev varstva okolja ni mogoče uspešno obvladovati le s prepovedmi in zapovedmi, temveč je treba v pravni sistem uvesti mehanizme, ki spodbujajo želeno ravnanje in tudi s tem prispevati k večji občutljivosti vseh za probleme okolja in omogočiti doseganje temeljnega družbenega soglasja o potrebnih ukrepih za varstvo in izboljšanje kakovosti okolja. Odgovorna za razvoj ustreznih instrumentov sta država in občina. Poudarjeno je, da naj bodo večjih spodbud deležne naprave, tehnologija, oprema, proizvodi, storitve in dejavnosti, ki so za okolje primernejše, torej manj obremenjujoče. Poudarjen pa je tudi pomen ozaveščanja, informiranja in izobraževanja o vprašanjih varstva okolja.

K 15. členu (načelo javnosti)
Javnost je pomemben deležnik v zadevah varstva okolja. Načelo javnosti prispeva k dvigu družbene občutljivosti za okoljske probleme in omogoča participacijo civilne družbe v postopkih okoljsko relevantnega odločanja. Z njim so načelni ravni opredeljeni »trije stebri« pravic (zadevne) javnosti: pravica do okoljskih podatkov, pravica udeležbe v postopkih sprejemanja okoljsko-relevantnih odločitev in pravica dostopa do sodnega oziroma drugega pravnega varstva. K odprtemu, vključujočemu in transparentnemu delovanju oblastnih organov je zavezana vsaka demokratična država. K temu na okoljskem področju Slovenijo izrecno zavezujeta tudi članstvo v EU in s strani Državnega zbora ratificirana Konvencija dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah (Aarhuška konvencija). Načelo je »operacionalizirano« v določbah zakona, ki se nanašajo na podrobnejšo opredelitev okoljskega podatka, posebnosti dostopa do okoljskih informacij in zahtevano posredovanje okoljskih podatkov v splet. Prav tako pa tudi v določbah, ki urejajo udeležbo javnosti v postopkih sprejemanja programov varstva okolja, pri sprejemanju okoljsko relevantnih predpisov in konkretnih odločitev o posegu v okolje. Pravno varstvo pravic članov (zadevne) javnosti pa je, z izjemo nekaterih posebnih določb tega zakona, prepuščeno Zakonu o upravnem postopku, Zakonu o upravnem sporu in Zakonu o dostopu do informacij javnega značaja ter sepcifikam področne zakonodaje (na primer Zakona o urejanju prostora).

K 16. členu (načelo dopustnosti posegov v okolje)
V obravnavanem členu je na načelni ravni uzakonjena omejitev, v skladu s katero so dopustni le tisti posegi v okolje, ki ne povzročajo čezmernih obremenitev okolja. Z namenom vnaprejšnje preprečitve, da bi do čezmerne obremenitve prišlo, so v zakonu predvideni posegi, za katere se pred samim

posegom zahteva pridobitev posamičnega upravnega akta; na primer: okoljevarstvenega soglasja, okoljevarstvenega dovoljenja, akta o vpisu v določeno evidenco itd. Ker obremenjevanje ni le onesnaževanje, ampak tudi raba (delov) okolja, mora tudi pridobitev pravice do posebne rabe (delov) okolja zasledovati cilje trajnostnega razvoja, zaradi česar je v tem zakonu vprašanje pridobitve pravice do posebne rabe naravnih dobrin urejeno načelno in splošno, v področnih zakonih, ki se nanašajo posamezne dele okolja (na primer Zakonu o vodah, Zakonu o rudarstvu, Zakonu o gozdovih itd.), pa se ureja podrobneje. Že ne načelni ravni je je v interesu lažjega nadzora predvideno še, da je nekatere dejavnosti ali naprave oziroma posege v okolje, za katere sicer ni potrebno pridobiti posamičnega upravnega akta, potrebno predhodno prijaviti.

K 17. členu (načelo ekološke funkcije lastnine)

V tem členu je kot temeljno načelo varstva okolja v zakon vgrajena določba 67. člena Ustave RS, po kateri mora biti z zakonom določen takšen način pridobivanja in uživanja lastninske pravice, da je med drugimi zagotovljena tudi njena ekološka funkcija. Četudi je to načelo opredeljeno le v tem zakonu, pa ga je, ker ta zakon velja za krovni zakon na področju okolja, podobno kot druga temeljna načela, razumeti kot temeljno načelo in s tem razlagalno usmeritev za vso okoljsko-relevantno zakonodajo, še posebej za zakone, ki urejajo rabo in ohranjanje posameznih naravnih dobrin (zakon o ohranjanju narave, zakon o vodah, zakon o rudarstvu, zakon o morskem ribištvu itd.). Načelo predstavlja podrobneje opredeljeno iustavno vrednostno izhodišče (67. člen Ustave RS), ki v interesu varstva in izboljšanja kvalitete okolja omogoča omejevanje lastninske pravice in rabe naravnih dobrin, vključno z omejitvijo rabe oziroma uživanja naravnega javnega dobra (na primer zaradi zagotavljanje minimalnega ekološkega pretoka voda).

II. UKREPI VARSTVA OKOLJA

1. Splošna obvezna ravnanja

K 18. členu

Določbe tega člena uveljavljajo enega najpomembnejših regulatornih instrumentov politike varstva okolja, to je določanje mejnih vrednosti za emisije snovi, energije, organizmov ali mikroorganizmov v okolje oziroma njegove dele. Opredelitev mejnih vrednosti emisije in s tem povezanih ukrepov v teh vladnih predpisih, pa tudi rokov za prilagoditev, pogosto podlago v pravnih aktih EU.
Prvi odstavek vse povzročitelje onesnaževanja zavezuje, da morajo pri svojem ravnanju in delovanju poskrbeti, da njihove emisije ostajajo v mejah dopustnosti in da z njimi ne povzročajo čezmernega obremenjevanja okolja. Za predpisovanje mejnih vrednosti emisij zakon v drugem odstavku pooblašča vlado. Ta je pooblaščena predpisati še nekatere druge ukrepe, vključno z zahtevo, da povzročitelj onesnaževanja zagotavlja obratovalni monitoring.
Tretji odstavek pooblašča vlado, da v zadevnih predpisih določi naprave, katerih upravljavci morajo pridobiti okoljevarstveno dovoljenje, rok za vložitev vloge za pridobitev tega dovoljenja in samo pridobitev dovoljenja ter rok za uskladitev obratovanja naprave z novimi oziroma spremenjenimi zahtevami glede emisij in drugih ukrepov obratovanja. Četrti odstavek dopušča možnost, da Vlada namesto dovoljenja predvidi prijavo naprave in vpis le-te v ustrezno evidenco. Peti odstavek vlado pooblašča, da določi naprave, pri katerih skladnost s predpisanimi mejnimi vrednostmi zagotavlja proizvajalec ali pa se ta ugotavlja skladno s predpisi, ki zadevajo ugotavljanje skladnosti proizvodov. Kot zadnjo kategorijo naprav, za katere ni potrebno okoljevarstveno dovoljenje, lahko Vlada na podlagi šestega odstavka določi še naprave, kjer se njihova skladnost s predpisanimi mejnimi vrednostmi emisij ugotavlja na podlagi strokovne ocene upravljavca naprave. Seveda bodo obstajale tudi naprave, katerih »okoljski odtis« je neznaten in se s predpisi s področja upravnega prava sploh ne ureja.
Podzakonski predpisi, sprejeti na podlagi tega člena so oziroma bodo eden glavnih ukrepov države na področju varstva okolja. Na tej podlagi sprejete uredbe vlade vsebujejo normative, katerih spoštovanje je pogoj za opravljanje gospodarskih in drugih dejavnosti na ozemlju Republike Slovenije. Izpolnjevanje predpisanih zahtev je podlaga za pridobitev okoljevarstveno dovoljenje oziroma za opravljanje dejavnosti; iz nespoštovanja predpisanih zavez pa izhaja zahteva, da povzročitelj odpravi vir in posledico čezmernega onesnaževanja.

K 19. členu

Določbe tega člena zaradi varstva pred večjimi nesrečami urejajo:

- mehanizem spremljanja in nadzora nad obratovanjem obratov, za katere je zaradi ravnanja z nevarnimi snovmi značilen potencial, da pri njihovem obratovanju pride do večje nesreče,
- mehanizem najmanjše razdalje med obrati in območji, kjer bi lahko nastala škoda zaradi večje nesreče,
- mehanizem obveščanja o nevarnostih večjih nesreč.

Prvi in drugi odstavek urejata temeljni odgovornosti upravljavca obrata in sicer, da stori vse potrebno za preprečitev večje nesreče in zmanjšanje njenih posledic ter da za svoje obratovanje pridobi okoljevarstveno dovoljenje.

Tretji odstavek pooblašča vlado, da za izvajanje mehanizma predpiše:

- robne pogoje mehanizma (vrste in količine nevarnih snovi ter merila za razvrstitev obratov),
- vsebino dokumentov (zasnova zmanjšanja tveganja za okolje in varnostno poročilo), ki so del vloge za OVD,
- druge ukrepe mehanizma (prijavo obrata, poročanje o nesreči).

Četrti odstavek pooblašča vlado, da predpiše merila za določitev najmanjše razdalje med obratom in območji, na katerih se lahko stalno ali začasno zadržuje večje število ljudi, pomembnejšo infrastrukturo državnega ali lokalnega pomena ter območji s statusom po predpisih o ohranjanju narave. Predpiše tudi tehnične ukrepe in druge omejitve rabe prostora, vključno z zahtevami za prilagoditev obstoječih objektov.
Peti odstavek pooblašča vlado, da predpiše način obveščanja javnosti in drugih držav EU o nevarnostih večjih nesreč.

K 20. členu
Ta člen pooblašča vlado, da Evropski komisiji predlaga izključitev nevarne snovi, ki je del mehanizma varstva pred večjimi nesrečami, če utemeljeno meni, da v razumno predvidljivih razmerah ta nevarna snov ne more biti vzrok za večjo nesrečo.

K 21. členu
Podobno kot 18. člen, ki se osredotoča na onesnaževanje, tudi ta člen pooblašča vlado, da predpiše pravila ravnanja, pri čemer pa se ta osredotoča na vsa pravila ravnanja pri opravljanju dejavnosti ali v potrošnji, predpisana s ciljem preprečevanja in zmanjševanja obremenjevanja okolja. Ta obvezna pravila ravnanja zajemajo takšna pravila v posameznih dejavnostih ali v zvezi z določenim ravnanjem, ki naj bi prispevala k zmanjšanju porabe snovi in energije, zmanjševanju nevarnih in škodljivih snovi v surovinah, proizvodih in polproizvodih, zmanjševanju nastajanja odpadkov in njihove škodljivosti za okolje in podobno. Tozadevno mora Vlada določi tudi kdo je zavezan ravnati na predpisan način - torej vrste povzročiteljev obremenitve, vključno s proizvajalci proizvodov, za katere se vzpostavlja zapovedano ravnanje. Novost predstavlja drugi odstavek, ki posebej poudarja, da se pravila ravnanja lahko predpišejo tudi proizvajalcu proizvodov; ta – četudi ni »končni povzročitelj obremenitve« – v določenih primerih »pravno velja« za povzročitelja oziroma za osebo, ki mora spoštovati predpisana pravila ravnanja. Kadar Vlada proizvajalcem predpiše obvezo vračanja in prevzemanja rabljenih proizvodov, peti odstavek napotuje na smiselno uporabo določb o proizvajalčevi razširjeni odgovornosti. Šesti odstavek za veljavo v njem vsebovanega pravila (da mora proizvod, ki se da na trg izpolnjevati tudi zahteve iz predpisov, sprejetih na podlagi tretjega odstavka) odstopa od določb zakona, ki ureja gradbene proizvode in zakona, ki ureja tehnične značilnosti proizvodov. (ni še dokončno oblikovano v členu)
Vlada v predpisu, ki opredeljuje obvezna ravnanja, določi tudi dejavnosti, za katera je treba pridobiti okoljevarstveno dovoljenje.
Za primere, ko Vlada v skladu z 10. točko tretjega odstavka za določeno dejavnost predpiše, da jo je treba prijaviti, je v osmem odstavku predlaganega člena ministrstvu naložena obvezna izdaja potrdila o prijavi in vpisa v ustrezno evidenco.

2. Ukrepi na področju odpadkov

2. 1. Ravnanje z odpadki

K 22. členu

S tem členom je izveden prenos 2. in 13. člena Direktive 2008/98/ES o odpadkih v notranji pravni red. Določena so splošna pravila varstva okolja in varovanja zdravja ljudi ter izvzetje iz področja uporabe, kar sedaj urejata 2. člen in prvi odstavek 10. člena Uredbe o odpadkih (Uradni list RS, št. 37/15, 69/15 in 129/20).
Bistveni cilj vseh določb o ravnanju z odpadki je varstvo zdravja ljudi in okolja pred škodljivimi vplivi, ki jih povzroča zbiranje, prevoz, skladiščenje, predelava in odstranjevanje odpadkov. Zato je treba vzpostaviti jasna pravila, v skladu s katerimi mora biti za vse odpadke na poti od izvirnega povzročitelja do njihove končne obdelave zagotovljeno takšno ravnanje, ki ne ogroža zdravja ljudi in ki ne predstavlja tveganja za vode, zrak, tla, rastline in živali, ne povzroča čezmernega obremenjevanja s hrupom in neprijetnimi vonjavami ter ne povzroča škodljivih vplivov na krajino ali kraje posebnega pomena. Določba prvega odstavka tega člena je tako Gre za načelno določbo, ki določa splošne okoljske pogoje, podrobneje pa je izvedena v določbah zakona in na njegovi podlagi izdanih podzakonskih predpisih, ki določajo pravila ravnanja z odpadki pri njihovem zbiranju, skladiščenju, prevozu, predelavi in odstranjevanju.
Za vse premično premoženje, ki ga njegovi lastniki zavržejo, nameravajo ali morajo zavreči, je vzpostavljen pravni okvir za sistem ravnanja z odpadki, pri čemer pa so z drugim, tretjim in četrtim odstavkom tega člena določene izjeme, za katere se v celoti ali v delu, ki ga že urejajo drugi predpisi, ne uporabljajo določbe tega zakona, ki urejajo odpadke.
Ob povečevanju dejavnosti gradbeništva v Sloveniji je treba poudariti, da se v skladu z Direktivo 2008/98/ES pravila ravnanja z odpadki ne uporabljajo samo za tla (in situ), vključno z neizkopanim onesnaženim delom tal, in stavbe, trajno povezane s tlemi, ter za neonesnažen del tal in drug naravno prisoten material, ki sta izkopana med gradbenimi deli, če se v svojem prvotnem stanju uporabita za gradnjo na kraju, kjer sta bila izkopana. Sicer se status neonesnaženega dela tal in drugega naravno prisotnega materiala, ki sta izkopana med gradbenimi deli določi v skladu z opredelitvijo pojma »odpadek« iz 3. člena tega zakona ter z uporabo določb o stranskih proizvodih iz 27. člena ali o prenehanju statusa odpadka iz 28. do 31. člena tega zakona.
Določbe tega zakona, ki urejajo odpadke, se uporablja za živalske stranske proizvode, ki so namenjeni za sežig, odlaganje na odlagališčih odpadkov ali predelavo v bioplinarni ali kompostarni. Ne uporabljajo pa se za tiste živalske stranske proizvode, ki so namenjeni za uporabo, ki ne šteje za postopke ravnanja z odpadki. Ta izjema velja tudi za tiste živalske stranske proizvode, ki so v skladu z Uredbo 2009/767/EU o dajanju krme v promet in njeni uporabi, namenjeni za uporabo kot posamična krmila, če so izpolnjene vse zahteve iz predpisov, ki urejajo krmo. V teh primerih se morajo zbiranje, prevoz, predelava, uporaba in odstranjevanje vseh živalskih stranskih proizvodov, vključno z odpadki živalskega porekla, izvajati v skladu z Uredbo 1774/2002/ES o določitvi zdravstvenih pravil za živalske stranske proizvode. Prav tako se določbe tega zakona, ki urejajo odpadke, v obsegu, ki ga urejajo drugi predpisi, ne uporabljajo za tiste živalske stranske proizvode, ki predstavljajo morebitno tveganje za zdravje, kot so npr. trupla živali, ki so bile pokončane zaradi izkoreninjenja kužnih živalskih bolezni.
V skladu z Direktivo 2018/851/EU, s katero je bila zadnjič spremenjena Direktiva 2008/98/ES pa se določbe tega zakona, ki urejajo odpadke, v obsegu, ki ga urejajo drugi predpisi, ne uporabljajo za živila neživalskega izvora, ki niso več namenjena za prehrano ljudi, in za snovi rastlinskega izvora iz agroživilske industrije, ki so namenjena za krmo živali, če so izpolnjene zahteve iz predpisov, ki urejajo krmo.

K 23. členu

S tem členom je izveden prenos 4. člena Direktive 2008/98/ES o odpadkih v notranji pravni red. Določena je hierarhija ravnanja z odpadki, ki jo sedaj ureja 9. člen Uredbe o odpadkih.
Hierarhija ravnanja z odpadki predstavlja podlago za sprejem ukrepov, s katerimi se podpira recikliranje odpadkov pred drugimi postopki predelave, sežiganjem in odlaganjem na odlagališčih, kot so npr. ukrepi za ločeno zbiranje določenih vrst odpadkov in za določitev takšnega prednostnega vrstnega reda ravnanja z njimi, da se doseže najboljša celovita možnost za okolje, kar določa drugi odstavek tega člena . Obenem pa je treba za določene tokove odpadkov dopustiti tudi odstopanje od te hierarhije, med drugim zaradi tehnične izvedljivosti in ekonomske smiselnosti ter varstva okolja (četrti odstavek).
Eden od ciljev politike ravnanja z odpadki je spodbujanje uporabe hierarhije ravnanja z odpadki, za kar se lahko v skladu s tretjim odstavkom tega člena določijo ekonomski in finančni instrumenti in ukrepi, ki med drugim lahko vključujejo dajatve za odlaganje odpadkov na odlagališčih odpadkov, dajatve za sežiganje odpadkov, vzpostavitev sistemov »plačaj, kolikor zavržeš« in sistemov proizvajalčeve razširjene odgovornosti ter ukrepe za lažje doniranje hrane. Priloga IVa Direktive o odpadkih 2008/98/ES določa seznam ponazoritvenih primerov tovrstnih instrumentov in ukrepov.

K 24. členu
S tem členom so določena splošna pravila ravnanja z odpadki.
Izvirni povzročitelj odpadkov ali drug imetnik odpadkov mora upoštevati pravila ravnanja za preprečevanje odpadkov in preprečevanje ali zmanjševanje škodljivih vplivov nastajanja odpadkov in pravila ravnanja z odpadki ter za zmanjševanje celotnega vpliva uporabe naravnih virov in izboljšanje učinkovitosti uporabe naravnih virov. Z odpadki mora ravnati tako, da je omogočeno nadaljnje ravnanje z njimi v skladu s hierarhijo ravnanja z odpadki in z zahtevami glede varstva okolja in varovanja zdravja ljudi (prvi in drugi odstavek).
V skladu z 10., 11. in 12. členom Direktive 2008/98/ES je treba vse odpadke predelati. Tiste, ki jih ni mogoče predelati, pa je treba odstraniti s postopki, ki ne ogrožajo zdravja ljudi in ne škodijo okolju (tretji do peti odstavek).
S šestim in sedmim odstavkom je dano pooblastilo vladi, da podrobno uredi sistem ravnanja z odpadki in v okviru tega predpiše pravila ravnanja z odpadki ter naloge in ukrepe, potrebne za varstvo okolja in varovanje zdravja ljudi pri preprečevanju odpadkov, njihovem nastajanju in opravljanju dejavnosti ravnanja z odpadki.

K 25. členu
V tem členu zakon ureja okoljevarstveno dovoljenje in odločbo o dovolitvi opravljanja priglašene dejavnosti, ki ju mora pridobiti oseba, ki želi opravljati dejavnost ravnanja z odpadki.

Pravna ali fizična oseba, ki opravlja dejavnost obdelave odpadkov, mora za opravljanje te dejavnosti pridobiti okoljevarstveno dovoljenje iz 110. člena tega zakona, če gre za napravo, v kateri se bo opravljala dejavnost obdelave odpadkov, ki je predmet priloge I Direktive 2010/75/EU, ali okoljevarstveno dovoljenje iz 126. člena tega zakona, če gre za napravo, v kateri se bo opravljala dejavnost obdelave odpadkov ali če za dejavnost obdelave odpadkov brez naprave, ko za to obdelavo naprava ni potrebna in ki se ne uvrščata med naprave oziroma dejavnosti iz Priloge I Direktive 2010/75/EU.

V tem členu so predpisani tudi pogoji za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja. Glede na to, da bo morala pravna ali fizična oseba, ki namerava izvajati obdelavo odpadkov v napravi iz 110. člena tega zakona, izpolnjevati pogoje, ki so predpisani za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja za naprave in dejavnosti, ki povzočajo industrijske emisije (in jih zakon določa v 112. členu; podrobneje pa so opredeljeni v predpisu iz tretjega odstavka 110. člena tega zakona), pravna ali fizična oseba, ki namerava izvajati obdelavo odpadkov z napravo iz 126. člena ali brez nje, izpolnjevati pogoje, ki so predpisani za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja za druge naprave in dejavnosti (in jih zakon določa v 127. členu), poleg teh pa mora ta oseba izpolnjevati tudi pogoje iz predpisa iz šestega odstavka 24. člena tega zakona (veza: Uredba o odpadkih). Poleg omenjenih pogojev bo v obeh situacijah morala pravna ali fizična oseba izpolnjevati še en pogoj in sicer bo morala imeti lastninsko pravica na napravi, če bo ta potrebna za opravljanje dejavnosti obdelave odpadkov, in na zemljišču in v objektu, na in v katerem namerava izvajati dejavnost obdelave odpadkov. Ta pogoj ne velja, če je obdelovalec odpadkov hkrati tudi izvajalec javne službe ravnanja z odpadki; ker je ta pogoj vezan na »izvajanje javne službe ravnanja z odpadki« in ne na vrsto odpadkov in vrsto obdelav odpadkov, ki jih izvaja izvajalec javne službe ravnanja z odpadki, ta pogoj velja za vse vrste odpadkov in vrste obdelav odpadkov, ki jih izvaja izvajalec javne službe ravnanja z odpadki Ta pogoj ne velja tudi v primerih premičnih napravah za obdelavo odpadkov (veza: Uredba o obdelavi odpadkov v premičnih napravah) ter v primerih, ko upravljavec (npr. zaradi omejene razpoložljive količine odpadkov za obdelavo ali drugih okoliščin) namerava izvajati obdelavo odpadkov krajše obdobje (do dve leti).

Zakon vladi dopušča, da v podzakonskem predpisu iz šestega odstavka 24. člena (Uredba o odpadkih) določi tudi primere tudi izjeme, ko zaradi vrste ali količine odpadkov pravna ali fizična oseba za predelavo odpadkov ne potrebuje okoljevarstvenega dovoljenja, pri čemer za posamezno vrsto postopka predelave določi vrste in količine odpadkov, za katere velja takšna ureditev, in metodo predelave odpadkov, ki se lahko uporablja, prav tako pa lahko Vlada v navedenem podzakonskem predpisu za predelavo nevarnih odpadkov določi dopustne vsebnosti nevarnih snovi v odpadkih.

Vlada lahko v v podzakonskem predpisu iz šestega odstavka 24. člena (Uredba o odpadkih) določi tudi izjeme za odstranjevanje lastnih nenevarnih odpadkov na kraju nastanka ob upoštevanju najboljših razpoložljivih tehnik določi ter vrst ali količin odpadkov, zaradi katerih pravna ali fizična oseba ne potrebuje okoljevarstvenega dovoljenja. Vlada v tem primeru za posamezno dejavnost določi vrste in količine odpadkov, za katere velja takšna ureditev, in metodo odstranjevanja odpadkov, ki se lahko uporablja, pri čemer pa se ta izjema ne uporablja v primerih, ko gre za odlaganje ali sežig odpadkov.

Pravna ali fizična oseba, ki opravlja dejavnost zbiranja odpadkov ali dejavnost prevoznika odpadkov, trgovca z odpadki ali posrednika odpadkov, pa mora za opravljanje te dejavnosti pridobiti odločbo o dovolitvi opravljanja priglašene dejavnosti. Ta oseba mora pred pričetkom opravljanja dejavnost to priglasiti ministrstvu, ki odločbo izda, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

1. za prevoznika odpadkov, trgovca z odpadki ali posrednika odpadkov: registracija teh dejavnosti, če pa bo trgovec z odpadki ali posrednik odpadkov imel odpadke v posesti, pa tudi lastninska pravica na nepremičninah, na ali v katerih namerava izvajati posest odpadkov,

2. za zbiralca odpadkov: registracija te dejavnosti in lastninska pravica na nepremičninah, na ali v katerih namerava izvajati dejavnost zbiranja odpadkov,

3. za zbiralca odpadkov, ki je izvajalec obvezne občinske ali državne gospodarske javne službe zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov: registracija dejavnosti zbiranja odpadkov.

V tem členu je določena tudi vsebina omenjene priglasitve.

V tem členu je urejena izjema opisanega sistema za primer, ko pravna in fizična oseba, ki opravlja dejavnost zbiranja odpadkov, upravlja tudi s predhodnim skladiščem z zmogljivostjo več kot 50 ton nevarnih odpadkov. V takšnem primeru ta oseba potrebuje okoljevarstveno dovoljenje in ne odločbe o dovolitvi priglašene dejavnosti zbiranja odpadkov.

V tem členu je določeno tudi, da ministrstvo pravno ali fizično osebo, ki opravlja dejavnosti zbiralca odpadkov ali dejavnost prevoznika odpadkov, trgovca z odpadki ali posrednika odpadkov, vpiše v register iz 154. člena tega zakona na podlagi odločbe o dovolitvi opravljanja priglašene dejavnosti ali okoljevarstvenega dovoljenja.

Ta člen ureja tudi razveljavitev ali odvzem odločbe o dovolitvi priglašene dejavnosti in vladi dopušča, da v predpisu iz šestega odstavka 24. člena (Uredba o odpadkih) tega zakona določi časovno omejeno veljavnost okoljevarstvenega dovoljenja za predelavo ali odstranjevanje odpadkov, ali pa veljavnost tega dovoljenja omeji na količino odpadkov, ki jih je dovoljeno predelati ali odstraniti v določenem času.

V tem členu je dodana tudi določba, da mora pravna ali fizična oseba, ki opravlja dejavnost zbiranja odpadkov, pridobiti tudi okoljevarstveno dovoljenje za napravo iz 126. člena tega zakona, če zaradi izvajanja dejavnosti zbiranja odpadkov nastajajo odpadne industrijske vode kot posledica padavin, ki padajo na onesnažene talne površine ali odpadke in jih izpirajo ali se iz njih izcejajo, ali če se predhodno skladiščenje določenih vrst odpadkov uvršča med naprave, ki povzročajo emisije snovi v zrak.

K 26. členu

V tem členu je določena prepoved odmetavanja odpadkov in njihovega puščanja v okolju, vključno s smetenjem, ter nenadzorovanega ravnanja z odpadki, vključno z njihovim kurjenjem, s čimer je v notranji pravni red izveden prenos določbe prvega odstavka 36. člena Direktive 2008/98/ES, da države članice sprejmejo potrebne ukrepe za prepoved puščanja odpadkov, njihovega odmetavanja ali nenadzorovanega ravnanja z njimi, vključno s smetenjem. Sedaj je prepoved določena v prvem odstavku 17. člena Uredbe o odpadkih.

Odmetavanja odpadkov in njihovega puščanja v okolju ne gre enačiti z »odlaganjem odpadkov«, ki v tem predlogu zakona pomeni odlaganje odpadkov na odlagališčih (z okoljevarstvenim dovoljenjem). Odmetavanje odpadkov in njihovo puščanje v okolju je vedno namerno dejanje posameznika, ki se na ta način želi znebiti svojih odpadkov; večinoma je razlog izogibanje plačilu stroškov ravnanja z odpadki. Te odločitve posameznika ni mogoče v nobenem primeru povezati z odgovornostjo proizvajalcev zavrženih odpadkov oz. z velikostjo, maso ali naravo proizvodov, iz katerih so nastali odvrženi oz. puščeni odpadki.

Nasprotno od odmetavanja/puščanja odpadkov je lahko smetenje namerno ali nenamerno, neposredno ali posredno in se dogaja v vseh okoljih, vključno z morskim. Smetenje nekega območja ni vedno neposredna posledica tega, da nekdo odpadke odvrže na tem območju, ampak gre lahko tudi za posledico raznosa odpadkov zaradi vetra, izliva z odpadki onesnaženih rek v morje, tega, da posameznik izgubi določene predmete, ki zato končajo v okolju kot odpadki ipd. Pri smetenju gre v glavnem za manjše, lažje odvržene predmete kot so cigaretni ogorki, papirčki, papirnati robčki, pokrovčki plastenk ...

Odpadki z majhno maso, ki najpogosteje smetijo okolje, so odvrženi bodisi namerno bodisi nenamerno, ali pa so bili pravilno oddani v sistem ravnanja z odpadki, vendar za njih ni bilo zagotovljeno ustrezno ravnanje npr. v času skladiščenja (npr. raznos zaradi vetra). Določeno odgovornost je moč pripisati tudi proizvajalcem tistih proizvodov, ki kot odpadki najpogosteje smetijo okolje.

Ukrepi za preprečevanje smetenja na nivoju države ali EU bolj orientirani na proizvajalce tistih proizvodov, ki kot odpadki največkrat povzročajo smetenje – prepoved določenih proizvodov, plačilo stroškov za odpravo posledic smetenja, določene zahteve za proizvodnjo proizvodov ... (SUP Direktiva). Ukrepi za preprečevanje smetenja kot posledice malomarnega ali zavestnega napačnega ravnanja potrošnikov, in ukrepi za odpravo posledic tovrstnega smetenja, pa so najbolj učinkoviti na lokalnem nivoju – ozaveščanje, namestitev manjših smetnjakov na javne površine, obvezna občinska gospodarska javna služba čiščenja javnih površin... Enako velja za ukrepe za preprečevanje kurjenja odpadkov.

K 27. členu

S tem členom je izveden prenos 5. člena Direktive 2008/98/ES o odpadkih v notranji pravni red. Določene so zahteve za stranski proizvod, kar sedaj ureja 5. člen Uredbe o odpadkih.

Za razjasnitev različnih vidikov opredelitve odpadka je treba razlikovati med stranskimi proizvodi, ki niso odpadki, med odpadki (glej opredelitev v členu 3) in med odpadki, ki prenehajo biti odpadki (glej 28. do 31. člen).

V prvem odstavku so določeni pogoji, ki morajo biti kumulativno izpolnjeni, da se snovi ali predmeti, ki nastanejo pri proizvodnem procesu, katerega glavni namen ni proizvodnja teh snovi ali predmetov (ostanki proizvodnje), štejejo za stranske proizvode in ne za odpadke. Odločitev, da nek ostanek proizvodnje ni odpadek, se sprejme na podlagi usklajenega pristopa, če je to skladno z varstvom okolja in zdravja ljudi. Gre torej za harmonizirane pogoje, uvedene na ravni Unije za spodbujanje trajnostne rabe virov in industrijske simbioze.

Pogoji iz prvega odstavka so izpolnjeni, če so izpolnjena podrobna merila za uporabo statusa stranskega proizvoda, predpisana z Uredbo EU, prednostno za ponovljive prakse industrijske simbioze (drugi odstavek).

S tretjim in četrtim odstavkom je dano pooblastilo vladi za določitev meril za uporabo statusa stranskega proizvoda, kadar niso določena s predpisom EU, pa tudi za določitev postopka preverjanja njihovega izpolnjevanja in načina vodenja dokumentacije o njihovem izpolnjevanju ter glede vodenja evidence o namenu in načinu uporabe stranskega proizvoda. Vlada mora pri določanju meril upoštevati zagotavljanje visoke ravni varstva okolja in zdravja ljudi ter skrbno in preudarno izkoriščanje naravnih virov.

Z Direktivo 2018/851/EU, s katero je bila zadnjič spremenjena Direktiva 2008/98/ES, pa je bil spremenjen drugi odstavek 5. člena te direktive, na podlagi katerega je lahko tudi vsak proizvajalec samostojno dokazoval izpolnjevanje predpisanih pogojev za stranski proizvod, kar ureja Uredba o odpadkih. Z uveljavitvijo zakona bodo lahko proizvajalci šteli za stranske proizvode samo tiste ostanke proizvodnje, za katere bodo merila za uporabo statusa stranskega proizvoda določena s predpisom.

K 28. členu

V tem členu so skladno z Direktivo 2008/98/ES določeni pogoji za prenehanje statusa odpadka. Odpadkom ta status preneha, ko so reciklirani ali drugače predelani in če so izpolnjeni ti pogoji:

- predelano snov ali predmet je treba uporabiti za specifične namene,
- za predelano snov ali predmet obstaja trg ali povpraševanje, razen v primeru, ko predelovalec odpadkov predelano snov ali predmet uporabi sam,
- predelana snov ali predmet izpolnjuje tehnične zahteve za specifične namene ter zadosti predpisom in standardom, ki se uporabljajo za proizvode, razen v primeru zasipanja, in
- uporaba predelane snovi ali predmeta ne bo škodljivo vplivala na zdravje ljudi in okolje.

Pri tem se šteje, da so omenjeni pogoji izpolnjeni v naslednjih situacijah:

- priprava odpadkov za ponovno uporabo,
- postopek snovne predelave odpadkov na industrijski ravni, tako, da predelana snov ali predmet nadomesti naravne vire ali druge surovine in pomožne materiale.

Omenjeni pogoji so izpolnjeni tudi v primerih katerikoli drugih postopkov predelave odpadkov, če so za določene, v tem postopku pridobljene snovi ali predmete izpolnjena merila za določitev, kdaj določene predelane snovi ali predmeti prenehajo biti odpadki, ki jih predpiše Vlada, če niso predpisana z uredbo EU.

K 29. členu

V tem členu zakona so skladno z Direktivo 2008/98/ES določena merila, s katerimi so podrobneje razdelani pogoji iz prejšnjega člena za prenehanje statusa odpadka.

Ta člen določa tudi obveznost obveščanja Komisije EU skladno s z Direktivo (EU) 2015/1535, če bodo merila določala tudi zahteve, ki vplivajo na življenjski krog proizvoda, potem ko je bil dan na trg, kot so pogoji uporabe, recikliranja, vnovične uporabe ali odlaganja, kadar lahko takšni pogoji znatno vplivajo na sestavo ali naravo proizvoda ali na njegovo trženje.

K 30. členu

tem členu zakona je skladno z Direktivo 2008/98/ES urejen postopek, v katerem se merila za prenehanje statusa odpadka, če ta niso določena z uredbo EU ali predpisom vlade, določijo
v vsakem primeru posebej v okoljevarstvenem dovoljenju.
Ministrstvo merila za prenehanje statusa odpadka v okoljevarstvenem dovoljenju določi na podlagi mnenja, ki ga pripravi ministrstvo, ki je pristojno za posamezno vrsto proizvodov, ali organizacija, ki je na podlagi predpisov, ki urejajo posamezno vrsto proizvodov, pristojna za izdajo takšnih mnenj.
V tem mnenju ministrstvo ali omenjena organizacija opredeli merila, ki jih določa prejšnji člen, razen nabora onesnaževal in dopustnih vsebnosti teh onesnaževal v izlužkih predelane snovi, če bo šlo za primer, ko se bo predelana snov ali predmet vgrajevala ali nameščala v zunanje okolje; te se določijo na podlagi analize izlužkov. Ministrstvo nato na podlagi mnenja ministrstva ali pristojne organizacije v okoljevarstvenem dovoljenju določi merila za prenehanje statusa odpadka.
V primeru, da za posamezno vrsto predelane snovi ali predmeta ni predpisov, ki bi urejali posamezno vrsto proizvoda, ministrstvo opredeli merila za prenehanje statusa odpadka, razen nabora onesnaževal in dopustnih vsebnosti teh onesnaževal v izlužkih predelane snovi, če bo šlo za primer, ko se bo predelana snov ali predmet vgrajevala ali nameščala v zunanje okolje
na podlagi predloga opredelitve meril, ki jih pripravi vlagatelj vloge za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja sam. V takem primeru lahko ministrstvo za presojo ustreznosti meril postavi izvedenca skladno z ZUP.

K 31. členu

Ta člen ureja prenehanje statusa odpadka in določa, da odpadku ta status preneha:

- ko je zaključen postopek snovne predelave odpadkov na industrijski ravni iz 2. točke drugega odstavka 28. člena tega zakona,
- ko so izpolnjena merila, ki jih določi ministrstvo v okoljevarstvenem dovoljenju na podlagi Uredbe EU ali na podlagi predpisa iz prvega odstavka 29. člena tega zakona, ali
- ko so izpolnjena merila, ki jih določi ministrstvo v okoljevarstvenem dovoljenju v vsakem primeru posebej na podlagi 30. člena tega zakona.

K 32. členu

S tem členom je izveden prenos 15. člena Direktive 2008/98/ES o odpadkih v notranji pravni red. Določene so zahteve za zagotavljanje obdelave odpadkov, kar sedaj ureja 24. člen Uredbe o odpadkih.
V prvem odstavku je določena obveznost izvirnega povzročitelja odpadkov in drugega imetnika odpadkov glede zagotavljanja njihove obdelave.
V drugem odstavku je določeno, da sta odgovorna za izvedbo obdelave odpadkov in kdaj ta njuna odgovornost preneha.
S tretjim do šestim odstavkom pa so določene osnovne zahteve za pošiljke odpadkov v obdelavo iz in v Slovenijo, kar sicer podrobno urejajo predpisi, ki urejajo pošiljske odpadkov.

K 33. členu

S tem členom je izveden prenos 14. člena Direktive 2008/98/ES o odpadkih v notranji pravni red.
V skladu z načelom, da plača povzročitelj obremenitve, vse stroške ravnanja z odpadki, vključno s stroški za potrebno infrastrukturo in njeno delovanje, krije izvirni povzročitelj odpadkov ali trenutni ali predhodni imetniki odpadkov (prvi odstavek). S tretjim odstavkom pa je določba prvega odstavka izpeljana za primer odlaganja odpadkov na odlagališču. V tem primeru morajo biti s plačilom storitve odlaganja odpadkov kriti vsi stroški, povezani z gradnjo in obratovanjem odlagališča odpadkov ter finančnim jamstvom, vsi predvideni stroški zapiranja odlagališča odpadkov ter vsi stroški za izvedbo ukrepov varstva okolja po zaprtju odlagališča odpadkov za obdobje najmanj 30 let, pri čemer morajo biti sredstva, zbrana za zapiranje odlagališča odpadkov, namenjena samo za njegovo zapiranje.
Z drugim odstavkom pa je dano pooblastilo vladi, da lahko tudi v primeru, ko za proizvode ne velja PRO (glej 34. do 54. člen), predpiše, da stroške ravnanja z odpadki delno ali v celoti krijejo proizvajalci proizvodov, od katerih ti odpadki izvirajo, ali da jih krijejo proizvajalci proizvodov skupaj z distributerji takšnih proizvodov, in ne osebe iz prvega odstavka tega člena.

2. 2. Sistem PRO

K 34. členu

V tem členu zakon določa proizvajalcu proizvodov, za katerega velja proizvajalčeva razširjena odgovornost, obveznost upoštevanja vseh prepovedi, zahtev in drugih pravil ravnanja, da se zagotovi ravnanje z odpadki iz proizvodov ter vseh obveznosti, določenih v okviru sistema proizvajalčeve razširjene odgovornosti (PRO). Sistem PRO je sklop ukrepov, ki zagotavlja, da proizvajalci proizvodov nosijo finančno in organizacijsko odgovornost za ravnanje z odpadki v življenjskem ciklu proizvoda. Za večjo učinkovitosti sistemov PRO, še posebej zaradi kompleksnosti distribucijskih verig in naraščajoče prodaje na daljavo neposredno končnim uporabnikom, člen uvaja tudi dodatne ukrepe. Tako je proizvajalcu proizvodov s sedežem v RS naloženo tudi izpolnjevanje obveznosti sistema PRO pri dajanju proizvodov na trg v drugi državi članici EU, kljub temu da tam nima sedeža, kadar je to zahtevano s predpisi te države članice EU. Prav tako je proizvajalcu s sedežem v drugi državi članici, ki nima sedeža v RS, omogočeno imenovanje pooblaščenega zastopnika za namene izpolnjevanja obveznosti v okviru sistema PRO. Določen je pravno formalni status pooblaščenega zastopnika, način njegovega imenovanja in njegove obveznosti. Vladi pa je dana pristojnost za določitev proizvodov in proizvajalcev za katere velja PRO.

K 35. členu

V tem členu so podrobno opredeljene obveznosti proizvajalca proizvodov za katerega velja PRO. Te obsegajo zagotavljanje zbiranja odpadkov iz proizvodov na območju celotne Republike Slovenije, razen zbiranja od izvirnih povzročiteljev odpadkov, kadar se to izvaja kot obvezna občinska gospodarska javna služba zbiranja komunalnih odpadkov, obdelavo zbranih odpadkov, doseganje okoljskih ciljev pri ravnanju z odpadki iz proizvodov, informiranje javnosti in obveščanje imetnikov odpadkov o načinu in pomenu ločenega zbiranja odpadkov in okoljsko učinkovitem ravnanju z njimi, posredovanje ustreznih informacij o proizvodih in obdelavi odpadkov iz proizvodov izvajalcem obdelave ter zbiranje in posredovanje predpisanih podatkov o proizvodih danih na trg v RS ter zbranih in obdelanih odpadkih iz proizvodov.

Da je zagotovljeno okoljsko učinkovito ravnanje z vsemi odpadki iz proizvodov, je jasno določena obveznost, da so vsi proizvajalci istovrstnih proizvodov skupaj odgovorni, da se zberejo in obdelajo vsi odpadki iz teh proizvodov, ki nastanejo na območju RS.

V tretjem odstavku člena predlog zakona določa način izpolnjevanja obveznosti proizvajalca na način, da se skupaj z drugimi proizvajalci istovrstnih proizvodov pridruži skupnemu izpolnjevanju obveznosti, pri čemer je delež obveznosti posameznega proizvajalca v zvezi z odpadki iz proizvodov enak količniku med maso proizvodov, za katere velja PRO, ki jih je ta v določenem obdobju dal na trg v Republiki Sloveniji, in maso takšnih proizvodov, danih na trg v Republiki Sloveniji.

Ne glede na tretji odstavek, je s četrtim odstavkom tega člena vladi dana pristojnost, da lahko za proizvajalca, ki daje na trg v Republiki Sloveniji proizvode, za katere velja PRO in niso namenjeni za uporabo v gospodinjstvih, predpiše pogoje, aktivnosti in ukrepe za samostojno izpolnjevanje obveznosti iz prvega odstavka tega člena za odpadke iz tistih proizvodov, ki jih je dal na trg v Republiki Sloveniji.

Prav tako lahko Vlada proizvajalcu, ki daje na trg manjše količine proizvodov skladno s šestim odstavkom tega člena določi manjši obseg administrativnih bremen povezanih z izpolnjevanjem njegovih obveznosti.

Vladi je dana tudi pristojnost, da predpiše okoljske cilje pri zagotavljanju ravnanja z odpadki iz proizvodov, način in obseg ravnanja z odpadki iz proizvodov, podrobnejše organizacijske in tehnične ukrepe povezane z zbiranjem in obdelavo odpadkov iz proizvodov, način, obseg in vsebino obveščanja javnosti, imetnikov odpadkov ter oseb, ki izvajajo obdelavo odpadkov iz proizvodov, vodenje določenih evidenc in podatkov ter način poročanja ministrstvu ter druge ukrepe, zahteve in pravila ravnanja za izpolnjevanje obveznosti proizvajalcev.

K 36. členu

V tem členu je določena finančna obveznost proizvajalca pri izpolnjevanju njegovih obveznosti. Predlog zakona tu sledi minimalnim zahtevam Direktive 2008/98/ES o odpadkih, za sisteme PRO tako, da proizvajalec v celoti krije stroške izpolnjevanja njegove obveznosti iz prvega odstavka 35. člena. Tako krije za proizvode, ki jih da na trg v RS stroške zbiranja odpadkov iz proizvodov, prevoza in obdelave zbranih odpadkov iz proizvodov, izpolnjevanja predpisanih okoljskih ciljev pri ravnanju z odpadki iz

proizvodov, informiranja javnosti in obveščanja imetnikov odpadkov ter zbiranja in posredovanja vseh predpisanih podatkov. Proizvajalec zagotavlja financiranje zbiranja odpadkov iz proizvodov od izvirnih povzročiteljev odpadkov, tudi ko je zbiranje teh odpadkov določeno kot obvezna občinska gospodarska javna služba zbiranja komunalnih odpadkov.
V tretjem odstavku je za proizvajalca določene vrste ali skupine proizvodov, za katere velja PRO, dodatno določena tudi obveznost financiranja določenih stroškov čiščenja okolja zaradi smetenja z odpadki iz te vrste ali skupine proizvodov, če je to določeno s predpisom vlade.

Vsi proizvajalci istovrstnih proizvodov, za katere velja PRO, skupaj so finančno odgovorni, da se zberejo in obdelajo vsi odpadki iz proizvodov, ki so v določenem obdobju nastali na območju Republike Slovenije. Pri tem mora posamezen proizvajalec zagotoviti financiranje predpisanih obveznosti v deležu, ki je enak količniku med maso proizvodov, za katere velja PRO, ki jih je ta v določenem obdobju dal na trg v Republiki Sloveniji, in maso takšnih proizvodov, danih na trg v Republiki Sloveniji.

V primeru ko je omogočeno samostojno izpolnjevanje obveznosti proizvajalca, mora proizvajalec, ki obveznosti izpolnjuje na ta način zagotoviti financiranje predpisanih obveznosti za odpadke iz tistih proizvodov, za katere velja PRO, ki jih daje na trg v Republiki Sloveniji.
V sedmem odstavku je vladi podeljena pristojnost za določitev morebitnih izjem glede obsega prej navedenih stroškov kadar to določajo predpisi EU, ki urejajo PRO za določeno vrsto proizvodov. Tako je zagotovljena ohranitev uveljavljenega financiranja pri izpolnjevanju PRO za vozila in električno in elektronsko opremo, kjer finančna obveznost proizvajalca ne zajema financiranja celotnega ravnanja z odpadki iz proizvodov in kadar je to zaradi ohranjanja obstoječih sistemov ravnanja z odpadki potrebno. Prav tako lahko Vlada, predpiše manjši obseg stroškov izpolnjevanja obveznosti PRO za proizvajalca, ki daje na trg v RS manjše količine proizvodov določene vrste.
V devetem odstavku je vladi podeljena pristojnost, da predpiše vrste in skupine proizvodov, za katere velja obveznost financiranja določenih stroškov čiščenja okolja zaradi smetenja z odpadki iz te vrste ali skupine proizvodov, kadar to določajo predpisi EU. V takem primeru Vlada predpiše tudi aktivnosti čiščenja okolja, potrebno infrastrukturo in površine, katerih čiščenje financira proizvajalec ter s tem povezane stroške.
Vladi je podeljena tudi pristojnost, da lahko predpiše, da mora proizvajalec zaradi izpolnjevanja obveznosti PRO iz 1., 2. in 3. točke prvega odstavka 35. člena tega zakona zagotoviti finančno jamstvo v skladu s 175. členom tega zakona.

K 37. členu
V tem členu zakona je podrobno določen način skupnega izpolnjevanja PRO. Predlog zakona določa, da skupno izpolnjevanje obveznosti v imenu proizvajalcev izvaja organizacija za skupno izpolnjevanje PRO za odpadke iz teh proizvodov. V drugem odstavku je določeno, da skupno izpolnjevanje PRO za proizvajalce istovrstnih proizvodov, za katere velja PRO, izvaja samo ena organizacija. Osnovni namen pri uveljavljanju sistema PRO z eno PRO organizacijo za proizvajalce istovrstnih proizvodov, je težnja po večji učinkovitosti sistema PRO. Razlogi za uveljavitev takšnega sistema so ekonomija obsega oziroma količine odpadkov iz proizvodov, za katere velja PRO, v Sloveniji oziroma večja ekonomičnost sistema, poenostavitev sistema za proizvajalce in na sploh, v takšnem sistemu tudi ni potrebe po vzpostavitvi koordinacijskega telesa kot v primeru dopuščanja več organizacij, poenostavljeno je preverjanje in nadziranje izpolnjevanja obveznosti, zagotovljena pa naj bi bila tudi boljša kvaliteta ravnanja z odpadki (pri vsaki tekmovalnosti je prisotna težnja po manj stroških – t. im. »cherry picking« oziroma usmeritev aktivnosti v zbiranje odpadkov katerih obdelavo je možno zagotavljati z manjšimi stroški ali v zbiranje v urbanih namesto ruralnih okoljih…) ter večja transparentnost in stopnja nadzora. Način pristopa proizvajalca k skupnemu izpolnjevanju obveznosti je določen tako, da proizvajalec z organizacijo sklene pisno pogodbo, s čemer jo pooblasti za izpolnjevanje svojih obveznosti. Proizvajalec, ki je z organizacijo sklenil pogodbo, je za delež iz tretjega odstavka 35. člena subsidiarno finančno odgovoren, če organizacija ne izpolni njegovih obveznosti iz 1., 2. in 3. točke prvega odstavka 35. člena tega zakona.

Šesti do osmi odstavek določajo obveznosti in pravice pridruženega proizvajalca do organizacije ter način ureditve njihovega izvrševanja.
V devetem odstavku je vladi podeljena pristojnost, da lahko proizvajalcem, ki so mala ali srednja podjetja in dajejo na trg v Republiki Sloveniji manjšo količino proizvodov, za katere velja PRO, predpiše pogoje, ko proizvajalec za posamezno vrsto proizvodov, za katere velja PRO, namesto podatkov iz 2. točke šestega odstavka tega člena sporoči ocenjeno količino teh proizvodov, ki jih daje na trg v Republiki Sloveniji.

K 38. členu
V tem členu zakon podrobno določa formalno pravni status organizacije, namen njene ustanovitve in način delovanja ter pogoje glede ustanovitelja ali lastnika organizacije.

Predlog zakona določa organizacijo kot pravno oseba s sedežem v RS, ustanovljeno z namenom, da za proizvajalce istovrstnih proizvodov zagotavlja skupno izpolnjevanje obveznosti kot nepridobitno dejavnost.
V drugem odstavku je vladi dana pristojnost da lahko, zaradi tehničnih ali ekonomskih razlogov pri zbiranju ali obdelavi odpadkov iz proizvodov, s predpisom določi, da organizacija izvaja skupno izpolnjevanje obveznosti samo za proizvajalce določene skupine istovrstnih proizvodov. Takšni primeri so na primer pri baterijah (prenosne, industrijske, avtomobilske) in določenih proizvodih EE opreme (n.pr. Fotonapetostni moduli, sijalke …).
Predlog zakona določa, da organizacija ne sme opravljati nobene dejavnosti, ki ni zvezana z namenom, da za proizvajalce določenih istovrstnih proizvodov zagotavlja skupno izpolnjevanje obveznosti. Ustanovijo jo, jo imajo v lasti in z njo upravljajo proizvajalci določenih istovrstnih proizvodov. Takšna določitev nosilca izvajanja skupnega izpolnjevanja obveznosti določa in zagotavlja izvajanje PRO izključno zaradi izpolnjevanja obveznosti proizvajalcev in v poslanstvu zagotavljanja javnega interesa preprečevanja tveganja za onesnaženje okolja in za zdravje ljudi pri ravnanju z odpadki iz proizvodov.
V petem odstavku člena predlog zakona z namenom zagotavljanja in ohranjanja konkurenčnosti v segmentu ravnanja z odpadki pri skupnem izpolnjevanju obveznosti določa, da lastnik organizacije in organizacija ne sme biti oseba, ki izvaja ravnanje z odpadki iz proizvodov, ki so predmet skupnega izpolnjevanja obveznosti. Zaradi enakega razloga je v šestem odstavku prepovedana neposredna ali posredna kapitalska povezava med organizacijo ali njenim lastnikom in osebo, ki izvaja zbiranje ali obdelavo odpadkov iz proizvodov, prav tako v njej ne smeta imeti upravljavskih in nadzorstvenih pravic. Dodatno je omejena tudi kapitalska ali sorodstvena povezava med organizacijo ali njenim lastnikom z osebo, ki ima ali nadzira glasovalne pravice v organu upravljanja ali nadzora osebe, ki izvaja zbiranje ali obdelavo odpadkov iz proizvodov.
Ta člen tudi določa, da mora imeti organizacija vzpostavljeno telo za sistem PRO in njegovo sestavo, enajsti pa naloge tega telesa.
Določena je tudi pristojnost Vlade, da lahko zaradi zagotavljanja ustreznega ravnanja z odpadki ali ekonomske vzdržnosti sistema PRO določi izjeme glede omejitev v zvezi z kapitalskimi povezavami med organizacijo in osebami, ki izvajajo zbiranje ali obdelavo odpadkov iz proizvodov, ki so predmet skupnega izpolnjevanja obveznosti v tej organizaciji (na primer pri industrijskih in avtomobilskih baterijah so velikokrat ravno proizvajalci edini lastniki za obdelavo teh odpadnih baterij).

K 39. členu
V tem členu zakon določa obveznosti organizacije. Ta mora za pridružene proizvajalce zagotavljati izpolnjevanje njihovih obveznosti. Obveznosti za ravnanje z odpadki iz proizvodov, mora zagotavljati za odpadke, ki nastanejo na celotnem območju RS, neprekinjeno skozi celo leto.
Tretji do peti odstavek določajo, da mora organizacija ažurno voditi seznam pridruženih proizvajalcev ter imeti načrt za skupno izpolnjevanje obveznosti, v katerem opredeli obveznosti in ukrepe za njihovo izpolnjevanje in finančni načrt iz katerega so razvidna zadostna finančna sredstva za kritje stroškov izvajanja skupnega načrta.
V šestem in sedmem odstavku je določeno kdaj je potrebno skupni načrt spremeniti in zagotavljanje sledljivosti sprememb ter predložitve vsake spremembe skupnega načrta ministrstvu.
Dodatno je določen postopek v primeru ko ministrstvo ugotovi neustreznost predložene spremembe skupnega načrta.
Deveti odstavek določa organizaciji obveznost zagotavljanja izvajanja aktivnosti in ukrepov za izpolnjevanje obveznosti v skladu s skupnim načrtom, pristojnemu inšpektorju pa, da najmanj enkrat letno preveri skladnost izvajanja aktivnosti in ukrepov organizacije s skupnim načrtom.
Podrobnejšo vsebino skupnega načrta predpiše Vlada.

K 40. členu
V tem členu zakon določa delovanje organizacije. Za zagotovitev enakopravnih pogojev vsem proizvajalcem in njihove enakopravne obravnave določa, da mora organizacija skleniti na enoten način in pod enakimi pogoji pogodbo o pristopu k skupnemu izpolnjevanju obveznosti v organizaciji z vsakim

proizvajalcem istovrstnih proizvodov, ki to želi. Zaradi izpolnjevanja obveznosti glede zbiranja in obdelave odpadkov iz proizvodov mora organizacija zagotoviti finančno jamstvo.
Glede zaračunavanja stroškov organizacije pridruženim proizvajalcem, skladno z minimalnimi zahtevami evropskih predpisov, predlog zakona določa upoštevanje dejanskih stroškov izpolnjevanja obveznosti, ki ne presegajo stroškov, potrebnih za zagotavljanje storitev za predpisano ravnanje z odpadki iz proizvodov na stroškovno učinkovit način. Prav tako mora organizacija, kadar je mogoče, te stroške uravnavati glede na trajnost, popravljivost ponovno uporabljivost ali reciklabilnost proizvoda. Zaradi preglednosti načina zaračunavanja teh stroškov mora imeti organizacija glede tega notranji akt, dostopen vsem pridruženim proizvajalcem.
Zaradi zahteve po izvajanju izpolnjevanja obveznosti kot nepridobitne dejavnosti peti odstavek določa, da lahko organizacija uporabi prihodke oziroma morebitni dobiček zgolj za znižanje stroškov, ki se zaračunavajo pridruženim proizvajalcem. Za zagotavljanje konkurenčnosti v sektorju ravnanja z odpadki mora organizacija izbirati osebe, ki zanjo izvajajo zbiranje in obdelavo odpadkov na podlagi javnega poziva. Imeti mora vzpostavljen predpisan sistem samonadzora nad svojim finančnim poslovanjem in kakovostjo podatkov in na svojih spletnih straneh javno objavljati informacije o lastnikih in pridruženih proizvajalcih, višini stroškov, ki jih za izpolnjevanje obveznosti plača pridruženi proizvajalec glede na prodano enoto ali tono proizvoda danega na trg v RS, postopkih izbora oseb, ki za organizacijo izvaja zbiranje in obdelavo odpadkov iz proizvodov ter o doseganju predpisanih okoljskih ciljev.
Deveti odstavek določa organizaciji obveznost rednega preverjanja točnosti in pravilnosti predpisanih podatkov pridruženega proizvajalca, ki jih ta sporoča organizaciji, obveščanja pridruženih proizvajalcev o obsegu izpolnitve njihovih obveznosti in morebitni inšpekcijskih ukrepih, izrečenih organizaciji ter omogočanja vpogleda v seznam pridruženih proizvajalcev in dokumentacijo o verodostojnosti podatkov o proizvodih, ki jih pridruženi proizvajalci dajejo na trg, ter o zbranih in obdelanih odpadkih iz proizvodov. Z desetim odstavkom pa je določeno, da mora organizacija letno pregledati dokumentacijo pri najmanj 10 % pridruženih proizvajalcev.
Enajsti odstavek člena organizaciji določa obveznost zagotavljanja sledljivosti podatkov o odpadkih iz proizvodov. Za ta namen ji zagotavlja pravico do vpogleda v dokumentacijo zbiralca ali obdelovalca podatkov, ki dokazuje točnost in pravilnost podatkov o količinah zbranih in obdelanih odpadkov iz proizvodov. Pri tem ji je oseba, ki ravna z odpadki dolžna to omogočiti.
Dvanajsti odstavek določa obveznost posredovanja letnega poročila o izvajanju obveznosti za preteklo koledarsko leto, ki mu mora biti priloženo revizorjevo poročilo skupaj z revidiranimi računovodskimi izkazi.
Trinajsti odstavek določa organizaciji obveznost trajnega hranjenja določene dokumentacije.
Vladi je dana pristojnost, da lahko predpiše podrobnejša merila za zaračunavanje stroškov za posamezne proizvode ali skupine proizvodov, za katere velja PRO in, da predpiše vsebino letnega poročila organizacije.

K 41. členu
V tem členu zakon uvaja dovoljenje za skupno izpolnjevanje obveznosti, ki ga mora imeti organizacija. S tem bo poenoten do sedaj neenoten postopek formalnega dovoljevanja izvajanja skupnega izpolnjevanja obveznosti PRO, saj je s trenutnimi predpisi izdaja dovoljenja predvidena samo pri izpolnjevanju PRO za embalažo pri ostalih proizvodih pa so načrti skupnega ravnanja z odpadki iz proizvodov vpisani v evidenco načrtov in skupnih načrtov.
Drugi odstavek določa vsebino vloge za dovoljenje in predpisane priloge, tretji pa izdajo dovoljenja. V postopku izdaje dovoljenja se preveri izpolnjevanje predpisanih pogojev glede organizacije, skladnost skupnega načrta organizacije s predpisanimi zahtevami in zagotavljanje izpolnjevanja obveznosti organizacije glede zagotavljanja z odpadki iz proizvodov na njegovi podlagi, zadostnost finančnih sredstev za izpolnjevanje obveznosti.
Predlog zakona določa, da Vlada predpiše način ugotavljanja izpolnjevanja pogoja iz četrtega odstavka 38. člena.

K 42. členu
V tem členu zakon določa razloge in način za spremembo dovoljenja za skupno izpolnjevanje obveznosti. Tako mora organizacija zaradi spremembe firme ali sedeža vložiti vlogo za spremembo dovoljenja. Določena je vsebina vloge za spremembo dovoljenja in rok v katerem ministrstvu o spremembi dovoljenja odloči.

K 43. členu
V tem členu zakon določa odvzem dovoljena, če organizacija ne izpolnjuje predpisanih pogojev, glede omejitve za lastnika poslovnega deleža organizacije ali osebe iz sedmega odstavka 38. člena.

K 44. členu
V tem členu zakon določa način samostojnega izpolnjevanja obveznosti. Proizvajalec, ki samostojno izpolnjuje obveznosti PRO, te izpolnjuje v skladu s svojim načrtom za izpolnjevanje obveznosti, v katerem opredeli aktivnosti in ukrepe za njihovo izpolnjevanje.
Člen določa vsebino načrta ter postopek njegove spremembe ali dopolnitve, s smiselno uporabo četrtega ter šestega do osmega odstavka 39. člena predloga zakona.
Proizvajalec, ki samostojno izpolnjuje obveznosti mora zaradi izpolnjevanja svojih obveznosti glede zbiranja in obdelave odpadkov iz proizvodov zagotoviti finančno jamstvo v skladu s 115. členom tega zakona, imeti mora vzpostavljen sistem nadzora nad svojim finančnim poslovanjem in kakovostjo podatkov v skladu z 46. členom predloga tega zakona ter mora zagotavljati sledljivost podatkov o obdelavi odpadkov iz proizvodov. V ta namen lahko od osebe, ki zanj zagotavlja ravnanje z odpadki iz proizvodov zahteva vpogled v dokumentacijo, ki dokazuje točnost, pravilnost in popolnost podatkov o količinah zbranih ali obdelanih odpadkov, oseba, ki za proizvajalca zbira ali obdeluje odpadke pa mu to mora omogočiti.
Proizvajalec, ki samostojno izpolnjuje obveznosti, mora na svojih spletnih straneh javno objavljati informacije o doseganju predpisanih okoljskih ciljev pri ravnanju z odpadki iz proizvodov ter ministrstvu na zahtevo dati na vpogled v dokumentacijo, ki dokazuje točnost in pravilnost podatkov o količinah proizvodov danih na trg v RS in o količinah zbranih ter obdelanih odpadkov iz proizvodov. Ministrstvu mora posredovati letno poročilo o izpolnjevanju obveznosti za preteklo leto, ki mu mora biti priložen tudi revidiran računovodski izkaz v skladu z določbami 46. člena tega predloga zakona.
Deveti odstavek člena določa obveznost pristojnemu inšpektorju, da najmanj enkrat letno preveri skladnost izpolnjevanja obveznosti z načrtom, z desetim odstavkom pa je vladi podeljena pristojnost za določitev podrobnejše vsebine načrta in letnega poročila ter načina poročanja.

K 45. členu
V tem členu zakon določa, da mora imeti proizvajalec za samostojno izpolnjevanje obveznosti dovoljenje ministrstva.
Drugi odstavek določa vsebino vloge za dovoljenje in predpisane priloge k vlogi, tretji pa rok za vložitev vloge. Peti odstavek določa postopek izdaje dovoljenja. V postopku izdaje dovoljenja se preveri skladnost načrta s predpisanimi zahtevami in zagotavljanje izpolnjevanja obveznosti proizvajalca na njegovi podlagi, da imajo zbiralci in obdelovalci, ki bodo zbirali in obdelovali odpadke iz proizvodov potrebna dovoljenja v skladu s tem zakonom in zadostnost finančnih sredstev proizvajalca za izpolnjevanje obveznosti.
Predlog zakona določa vsebino dovoljenja ter način spremembe in odvzema dovoljenja s smiselno uporabo določb 42. in 43. člena predloga tega zakona.

K 46. členu
V tem členu zakon je za organizacijo ali proizvajalca, ki samostojno izpolnjuje obveznosti, določena obveznost zagotovitve ločenega računovodskega evidentiranja prihodkov, stroškov ter odhodkov, povezanih z zahtevami iz 36. člena tega predloga zakona. Prav tako mora organizirati učinkovit sistem notranjih kontrol, ki bo zagotavljal pravilnost in popolnost računovodskega evidentiranja. Člen določa način revidiranja računovodskih izkazov organizacije ali proizvajalca, ki samostojno izpolnjuje obveznosti. Revidiranje mora obsegati tudi pravilnost in popolnost podatkov o proizvodih danih na trg in o zbranih ter obdelanih odpadkih iz proizvodov.

K 47. členu
V tem členu zakon določa, da mora imeti organizacija ali proizvajalec, ki samostojno izpolnjuje obveznosti, vzpostavljen nadzor nad kakovostjo podatkov o proizvodih danih na trg ter zbranih in obdelanih odpadkih iz proizvodov.

K 48. členu
V tem členu zakon ureja register proizvajalcev proizvodov z namenom, da se za posamezno vrsto (in skupino) proizvodov, za katere velja PRO, vodijo podatki o osebah, za katere velja PRO in o tem, ali te osebe obveznosti PRO izpolnjujejo samostojno ali skupno. Proizvajalec oziroma pooblaščeni zastopnik

proizvajalca, ki morata biti vpisana v register, zahtevane podatke tekoče vpisujeta sama. Določen je način vpisa in izbrisa iz registra, dopustnost vodenja in obdelave določenih osebnih podatkov kontaktnih oseb proizvajalca oziroma pooblaščenega zastopnika in obveznost vpisa vsake spremembe glede zahtevanih podatkov. Register je del informacijskega sistema iz49. člena predloga zakona, podatki iz registra pa so javni. Organizaciji so, za namen vnosa podatkov o pridruženih proizvajalcih, določene pravice do dostopa do določenih podatkov registra.
Vladi je dana pristojnost, da podrobneje predpiše vrsto podatkov, ki jih proizvajalec ali pooblaščeni zastopnik vpiše v register, način vpisa v register ter način dostopa in podatke, do katerih dostopa organizacija.

K 49. členu
V tem členu zakon ureja informacijski sistem o PRO. Ta je namenjen izvajanju ter spremljanju in nadzoru izvajanja sistema PRO. Organizacijam in proizvajalcem, ki samostojno izpolnjujejo obveznosti, zagotavlja elektronsko podporo pri poročanju o proizvodih, za katere velja PRO, danih na trg ter o zbranih in obdelanih odpadkih iz proizvodov. Tretji odstavek določa vrsto podatkov, ki jih informacijski sistem vsebuje, četrti do šesti odstavek kdo podatke v informacijski sistem vnaša, sedmi pa pravico dostopa do posameznih podatkov informacijskega sistema. Določen je način uporabniške pravice za dostop do podatkov in za vnos podatkov. Podatki iz informacijskega sistema so javni, razen podatkov o količinah proizvodov, za katere velja PRO, ki jih je dal na trg posamezen proizvajalec.

Vladi je dana pristojnost, da podrobneje predpiše vrsto podatkov, ki se vnašajo v informacijski sistem, pogostost vnosa podatkov in obdobje, na katero se ti podatki nanašajo.

K 50. členu
V tem členu zakon daje pristojnost vladi, da lahko tudi drugim osebam, ki sodelujejo v distribucijski verigi proizvodov, za katere velja PRO, predpiše določene obveznosti. Te se lahko nanašajo tako na ravnanje s proizvodi kot na ravnanje z odpadki iz proizvodov in zlasti na prevzemanje rabljenih proizvodov, za katere velja PRO, prevzemanje odpadkov iz proizvodov, za katere velja PRO ter prepoved ponujanja brezplačnih proizvodov, za katere velja PRO, potrošnikom.
Vladi je dana pristojnost, da predpiše pravila ravnanja z odpadki iz proizvodov v okviru izvajanja občinske gospodarske službe zbiranja komunalnih odpadkov in s tem povezane obveznosti izvajalca javne službe.
Zaradi obveznosti proizvajalcev za zagotavljanja ravnanja z odpadki iz proizvodov in doseganja predpisanih okoljskih ciljev je določeno, da se akcije zbiranja odpadkov iz proizvodov, za katere velja PRO, lahko organizirajo samo v sodelovanju z organizacijo. Za osebo, ki organizira tako akcijo se ne uporabljajo določbe, ki urejajo obveznosti osebe, ki zbira odpadke.

K 51. členu
V tem členu zakon določa, v skladu z minimalnimi zahtevami za sisteme PRO, ki glede finančne obveznosti proizvajalcev določajo, da ti nosijo stroške ravnanja z odpadki iz proizvodov v celoti, da se stroški izvajanja občinske gospodarske službe zbiranja komunalnih odpadkov, v delu, ki se nanaša na odpadke iz proizvodov, zaračunajo organizaciji.
Določen je način sodelovanja organizacije pri oblikovanju cene občinske gospodarske javne službe, na način, da mora občina zagotoviti sodelovanje organizacije.
Vladi je dana pristojnost da, kadar v skladu s predpisi EU proizvajalec ne krije vseh stroškov ravnanja z odpadki, predpiše katere stroške v takem primeru krije organizacija.

K 52. členu
V tem členu zakon določa spremljanje in nadzor izvajanja sistema PRO. Ministrstvo za ta namen obdeluje in uporablja podatke iz informacijskega sistema o PRO in informacijskega sistema o okolju. Ministrstvo na podlagi teh podatkov izpolnjuje tudi poročevalske obveznosti do EU.
Ministrstvo zaradi ugotavljanja učinkovitosti sistema PRO enkrat letno objavi poročilo o izvajanju sistema PRO ter podatke o skupni količini istovrstnih proizvodov, za katere velja PRO, danih na trg v Republiki Sloveniji in skupni količini zbranih ter obdelanih odpadkov iz proizvodov ter doseženih okoljskih ciljih.

K 53. členu
Ta člen ureja dialog oz. izmenjavo mnenj o sistemu PRO med proizvajalci, distributerji in njihovimi interesnimi združenji, osebami, ki zbirajo ali obdelujejo odpadke iz proizvodov, izvajalci občinskih

gospodarskih javnih služb varstva okolja in izvajalci ponovne uporabe in popravil proizvodov, za katere velja PRO, občinami ter njihovimi interesnimi združenji, nevladnimi organizacijami iz 237. člena tega zakona ter nevladnimi organizacijami za varstvo potrošnikov.

3. Predvidevanje sprememb okolja in njegovega onesnaževanja

K 54. členu
Ta člen ureja predvidevanje sprememb okolja in njegovega onesnaževanja obsega pripravo projekcij emisij onesnaževal in projekcij sprememb podnebja.

4. Uporaba standardov

K 55. členu
V tem členu zakon določa, da lahko Vlada v predpisih določi sklicevanje na standarde po predpisih o standardizaciji ter določi njihovo obvezno uporabo.

5. Standardi kakovosti okolja

56. členu
V tem členu zakon določa standarde kakovosti okolja. Ta so med izrazi po tem zakonu določeni kot kakovost oziroma obremenitev okolja ali njegovega dela, izražena kot koncentracija snovi, parameter stanja okolja ali raven energije ali z drugim kazalnikom. Določen je lahko kot mejna, ciljna, opozorilna, alarmna, kritična, načrtovalska ali sprožilna vrednost ali kot stanje okolja. Vse navedene vrednosti so podrobneje opredeljene med izrazi. V pogovornem jeziku se namesto standarda kakovosti okolje še vedno uporablja izraz »imisija«, ki ga je poznal prej veljavni ZVO. Standardi kakovosti okolja so namenjeni ugotavljanju kakovosti okolja v državi oziroma občini in zahtevajo od organov oblasti, da poleg aktivnega spremljanja stanja okolja sprejmejo ustrezne ukrepe za zagotovitev ustrezne kakovosti okolja. Velja poudariti, da so za posamezne povzročitelje onesnaženja po tem zakonu primarno določene zahteve za izpolnjevanje emisijskih vrednosti, medtem ko so standardi kakovosti (imisije) za njih določeni izjemoma.
Člen predpisuje vladi, da določi standard kakovosti okolja za posamezen del okolja. Trenutno so standardi kakovosti okolja določeni za zrak, vodo, podzemno vodo, tla in hrup. V prihodnje se lahko pričakuje, da se bodo standardi kakovosti okolja določili tudi za sevanja. Ni pa nujno, da so za vsak posamezen del okolja v podzakonskem aktu predpisane vse vrednosti, saj se za različne dele okolja uporabljajo različne vrednosti. Tudi vsa onesnaževala nimajo v obstoječih podzakonskih aktih predpisanih vseh vrednosti, pač pa se za posamezna onesnaževala uporabljajo točno določene vrednosti, ki so glede na njihovo škodljivost smiselne. Standardih kakovosti okolja v RS temeljijo na direktivah EU.
Vlada lahko določi tudi ukrepe, katerih namen je v največji možni meri zmanjšati ali odstraniti obremenitev okolja ter organe in organizacije in njihove naloge v zvezi z izvajanjem teh ukrepov. Ukrepi so lahko določeni kot prepovedi, omejitve, pravila ravnanja ali priporočila. Vladi je podeljeno tudi pooblastilo, da za določeno obdobje določi raven dopustnega preseganja mejne vrednosti, če je to potrebno zaradi obstoječe obremenjenosti okolja in zahtevnosti doseganja predpisane kakovosti okolja, npr. naravna prisotnost neke kovine v tleh.
Člen predpisuje tudi obveznost vlade glede načina obveščanja javnosti o prekoračitvi opozorilnih in alarmnih vrednosti in s tem povezana opozorila, priporočila ter napotila za ravnanje prebivalstva.
Vladi je podeljeno tudi pooblastilo, da lahko za določen čas na celotnem območju države ali njenem delu omeji ali prepove dejavnost ali delovanje, ki povzroča prekoračitev določenih standardov kakovosti okolja, če prekoračitve ni mogoče odpraviti z drugimi ukrepi.

K 57. členu
V tem členu so urejena pooblastila vladi, ministru in občini, da pri upravljanju s kakovostjo okolja uporabljajo instrument razvrščanja posameznih delov okolja v stopnje in razrede, ki povedo, katera so tista območja, ki zahtevajo ukrepanje oz. več ukrepov. Vlada ima pooblastilo, da določi merila občutljivosti, ranljivosti ali obremenjenosti okolja, na podlagi katerih se posamezni deli okolja ali posamezna območja uvrščajo v razrede ali stopnje. Minister ima pooblastilo, da razvrsti posamezne dele okolja ali posamezna območja v razrede ali stopnje. Takšno pooblastilo ima izjemoma tudi občina,

če tako določi Vlada v predpisu s katerim določi merila občutljivosti, ranljivosti ali obremenjenosti okolja. Občina mora pri razvrstitvi posameznih delov okolja ali posameznih območij v razrede in stopnje upoštevati merila in kriterije, ki jih predpiše Vlada. Občini je v tem primeru podeljeno tudi pooblastilo, da sprejme ustrezne prepovedi, omejitve, pravila ravnanja ali priporočila, s katerimi se ohranja ali izboljšuje stanje okolja. Vendar ti ukrepi občine ne smejo biti v nasprotju z ukrepi, ki jih zaradi varstva okolja v skladu s tem zakonom sprejme Vlada.
V tem členu je dano občini tudi širše pooblastilo za sprejemanje ukrepov s katerimi se izboljšuje stanje kakovosti okolja, ki ne smejo biti v nasprotju z ukrepi, ki jih zaradi kakovosti okolja sprejema Vlada v skladu s tem zakonom. Ti ukrepi se nanašajo zlasti na način izvajanja občinskih javnih služb ter druge prepovedi in omejitve iz pristojnosti občine.
Vlada oziroma občina lahko, vsaka na področju svoje pristojnosti, za namene doseganja želene kakovosti okolja ali njegovega dela določi tudi stopnje zmanjševanja obremenitve okolja.

6. Območja okoljskih omejitev

K 58. členu (območja okoljskih omejitev)
Namen predpisovanja normativne podlage za določitev območij okoljski omejitev izhaja iz predlaganega prvega in drugega odstavka. Na teh območjih se s predpisom vlade v interesu varstva okolja in zdravja ljudi primarno določijo omejitve načrtovanja in poseganja v okolje, lahko pa tudi spremljanje stanja okolja. V drugem odstavku so primeroma našteta območja, kjer lahko Vlada uveljavi posebne režime. Tretji odstavek pa predstavlja zakonsko podlago za natančnejše normativno urejanje omejitev (1. in 2. točka) in obveznosti ravnanja (3. in 4. točka) na podzakonski ravni. Podobno kot za vodovarstvena območja, je tudi za ta območja predvideno, da se lahko s predpisom predvidi »več podobmočij z različno strogimi režimi« V petem odstavku je dano vladi pooblastilo za to, da lahko za določene kategorije teh območij predvidi presojo sprejemljivosti plana – t.i. celovito presojo vplivov na okolje (predlagani četrti odstavek) ali pogoje, ki jih je treba izpolniti pred izvedbo posega – obvezna izvedba analize in/ali predhodna pridobitev soglasja za poseg (šesti odstavek). Določeno je še, da lahko Vlada v skladu s pooblastili iz tretjega odstavka predpiše tudi obveznost sanacije okolja ali dela okolja, pri čemer se smiselno uporabljajo določbe iz 61. člena tega zakona, ki urejajo subsidiarno odgovornost države. Določbe sedmega do devetega odstavka so namenjene vodenju evidence in grafičnemu prikazu območju okoljskih omejitev, vključno z – kadar imajo te omejitve vpliv na dopustnost poseganja v prostor – vključitvijo teh omejitev v prostorski informacijski sistem. V ta namen je ministrstvo, pristojno za okolje, določeno kot nosilec urejanja prostora, ki z vsebinami, ki se nanašajo na ta območja, sodeluje pri pripravi prostorskih aktov in načrtov upravljanja z deli okolja.

7. Sanacija okolja, onesnaženega zaradi razpršenih virov onesnaževanja

K 59. členu
Določbe tega člena ohranjajo poseben instrument, ki je vladi na razpolago takrat, ko oceni, da celovita sanacija, vzpostavitev nove ali nadomestitev prejšnje kakovosti okolja ali njegovega dela na določenem območju države ni mogoča z uporabo in izvajanjem običajnih okoljevarstvenih instrumentov. Kadar se na podlagi podatkov o kakovosti zraka, voda, tal ali hrupa ugotovi, da je posamezno območje ali del okolja uvrščeno v najvišjo stopnjo onesnaženosti, lahko Vlada s predpisom določi to območje ali del okolja kot degradirano območje in določi poseben program ukrepov za izboljšanje stanja okolja. V programu se določijo predvsem obveznosti povzročiteljev obremenitve, pristojnih državnih in lokalnih organov in drugih oseb, ki izvajajo dejavnost varstva okolja, roki za izvedbo posameznih ukrepov in seveda predvidena kakovost okolja, ki naj se z izvedbo programa doseže. Ker je v primeru degradiranega območja vedno prizadeto območje ene ali več konkretnih občin, je predlagatelj predvidel tudi njihovo sodelovanje v določitvi programa ukrepov. To sodelovanje obsega izmenjavo podatkov, dajanje pobud za določitev ukrepov in opredelitev nalog občine. Za sodelovanje je pristojen župan. Vlada ima po tem členu odgovornost, da ob upoštevanju tehnične izvedljivosti potrebnih ukrepov in razumno visokih stroškov določi, kakšno raven kakovosti okolja naj se z izvedbo programa doseže, in pristojnost, da prepove določene nove posege v okolje, če to pripomore k izboljšanju stanja okolja na degradiranem območju. V členu je določeno tudi sodelovanje občin, njihovih zvez ali združenj in vloga župana.

V členu je urejen tudi postopek za primere, če Vlada v obravnavanem predpisu obstoječim povzročiteljem, ki sicer delujejo skladno z veljavnim okoljevarstvenim dovoljenjem, zaradi izboljšanja stanja okolja in zahtevnosti sanacije naloži strožje obveznosti od sicer predpisanih. Takšen instrument za celovito sanacijo okolja se že uporablja v skladu z veljavnim 24. členom ZVO-1.

K 60. členu
S tem členom se prenašajo določbe Direktive 2008/50/ES, ki se nanašajo na sodelovanje držav članic oz. sosednjih držav. Te morajo sodelovati, ko onesnaženost presega predpisane standarde kakovosti okolja in sega preko državne meje. Sodelovanje se nanaša zlasti na pripravo in izvajanje skupnih ali usklajenih načrtov za kakovost okolja, posredovanje potrebnih podatkov in obveščanje javnosti.

8. Subsidiarno ukrepanje države in občine

K 61. členu (subsidiarno ukrepanje države in občine)
V tem členu je konkretizirano temeljno načelo subsidiarnega ukrepanja države in lokalne skupnosti iz 13. člena zakona.
Če odprave posledic čezmerne obremenitve okolja ni mogoče naprtiti povzročiteljem čezmerne obremenitve ali drugi osebi, ali jih ni mogoče odpraviti drugače, nastopi subsidiarna odgovornost države oziroma občine. Subsidiarna odgovornost je načeloma breme države, razen v omejenih primerih zagotavljanja ravnanja s komunalnimi odpadki, za ravnanje s katerimi subsidiarno odgovarja občina.
Člen subsidiarno odgovornost države predvideva tudi za situacije, ko je vir obremenjevanja okolja zunaj meja Republike Slovenije, vprašanja o posledicah čezmerne obremenitve na ozemlju naše države pa s tujo državo, v kateri je vir, niso urejena. Jasno določa tudi, da ne ureja odškodninskih zahtevkov, ki so predmet Obligacijskega zakonika. V četrtem odstavku je urejeno subsidiarno ukrepanje države oziroma občine v primerih, ko je hitro ukrepanje potrebno z vidika varovanja okolja ali izvršitve sodbe Sodišča EU, pri čemer zakon uvaja tudi podlago, da država oziroma občine tovrstnih primerih od odgovorne osebe, namesto katere je zagotovila ustrezno ravnanje, zahteva povračilo stroškov, ki so ji pri tem nastali.
O izvedbi subsidiarnih ukrepov za odpravo posledic čezmerne obremenitve okolja odloči Vlada, ki v ta namen sprejme sklep, s katerim naloži ministrstvu, pristojnemu za varstvo okolja, da v sodelovanju z drugimi ministrstvi in po novem tudi občinami, na območju katerih je čezmerna obremenitev okolja, pripravi program ukrepov za izboljšanje kakovosti okolja ali njegovega dela. Vlada bo pri svoji odločitve upoštevala tehnično izvedljivost ukrepov ob razumno visokih stroških in njihovo upravičenosti glede na predvideno izboljšanje kakovosti okolja. V drugem odstavku je primeroma določena vsebina tega programa, pri čemer ne gre spregledati, da mora ta vsebovati tudi finančni načrt in časovni okvir izvedbe programa ter načrt monitoringa učinkov izvedenih ukrepov. Program ukrepov države za odpravo posledic se v praksi sprejeme z odlokom vlade, medtem ko njegovo izvedbo zagotavlja ministrstvo.
Določbe obravnavanega člena o načinu in vsebini subsidiarnega ukrepanja se smiselno uporabljajo tudi v primeru, ko je za sprejem in izvedbo programa ukrepov za odpravo posledic čezmerne obremenitve odgovorna lokalna skupnost. V tovrstnih primerih sklep o izvedbi ukrepov sprejme župan, program sanacije pa občinski svet. Tako država kot občina lahko del obveznosti, torej zagotavljanje izvajanja določenih ukrepov, po novem preneseta tudi na tretjo osebo, ki s tem prenosom soglaša in tovrsten dogovor bo običajno vseboval tudi dogovor o kritju stroškov.

K 62. členu (sodelovanje javnosti)
Ta člen v skladu z zahtevami Aarhuške konvencije in Direktive 2003/35/EGS ureja sodelovanje javnosti v postopku priprave programa ukrepov za odpravo posledic čezmerne obremenitve. Javnosti je dana možnost vpogleda v osnutek programa in zagotovljena je njegova javna predstavitev ter možnost dajanja mnenj in pripomb k predlaganim rešitvam. Sodelovanje mora trajati najmanj 30 dni. V predlogu programa ukrepov, ki ga ministrstvo predloži vladi v sprejem, pa mora biti navedena tudi opredelitev do mnenj in pripomb javnosti. Te zakonske zahteve se smiselno uporabljajo tudi v primerih, ko program ukrepov sprejema občinski svet.

9. Ukrepi v primeru okoljske nesreče in čezmerne obremenitve okolja zaradi odstopa od pravil ravnanja

K 63. členu
Ta člen ureja ukrepanje v primeru okoljske nesreče in sanacijo okoljske škode po okoljski nesreči in čezmerni obremenitvi okolja, ki je posledica odstopa od pravil ravnanja po tem zakonu

Ukrepanje v primeru okoljske nesreče se ureja na način:

- da ga umesti v slovenski sistem ukrepanja ob naravnih in drugih nesrečah, določen s predpisi o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (drugi odstavek),
- da zaradi varstva okolja opredeli trajanje ukrepov zaščite, reševanja in pomoči ter odpravljanja posledic do zagotovitve osnovnih pogojev za življenje ob večji nesreči do prenehanja onesnaževanja okolja zaradi okoljske nesreče (tretji odstavek),
- da ukrepe zaščite, reševanja in pomoči ter odprave posledic nesreče do zagotovitve osnovnih pogojev za življenje izvedejo sile za zaščito, reševanje in pomoč, določene v predpisih o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami in da pri tem po presoji vodje intervencije sodelujejo gospodarske javne službe varstva voda.

Glede sanacije okoljske škode po okoljski nesreči člen določa:

- da se ta izvede v skladu z ureditvami tega zakona glede okoljske škode,
- da se ta v primeru, ko povzročitelj nesreče ni znan in ko je treba izvesti večje sanacijske ukrepe izvede na način, da MOP v sodelovanju z drugimi ministrstvi in prizadeto občino pripravi program za izvedbo sanacije, ki ga sprejme Vlada.

Določbe člena se uporabljajo smiselno tudi v primeru čezmerne obremenitve okolja, ki je posledica odstopa od pravil ravnanja po tem zakonu in zaradi tega pride do obremenitve okolja, ki ima takoj ali kasneje za posledico neposredno ali posredno ogrožanje življenja ali zdravja ljudi ali kakovosti okolja.

K 64. členu

Ta člen določa ukrepanje v primeru večje nesreče, ki je nesreča z nevarnimi snovmi v obratih manjšega ali večjega tveganja za okolje.

V primeru večje nesreče se ukrepi zaščite, reševanja in pomoči ter odpravljanja posledic nesreče do zagotovitve osnovnih pogojev za življenje izvedejo v skladu s predpisi s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, kar obsega tudi ukrepanje v skladu z načrti zaščite in reševanja, kadar so ti načrti izdelani za primer večje nesreče.

10. Stečaj

K 65. členu

Zakon v tem členu ureja posebnosti stečaja povzročitelja obremenitve, ki ima v stečajni masi nevarne snovi in z nevarnimi snovmi onesnažene premičnine ali nepremičnine.

Če se zaradi stečaja obratovanje naprave zaustavi le začasno, se uporabljajo določbe iz 123. člena tega zakona, v primeru dokončnega prenehanja obratovanja naprave pa določbe iz 125. člena tega zakona. Če sredstva v stečajni masi ne zadoščajo za plačilo izvedbe ukrepov, povezanih z mirovanjem ali dokončnim prenehanjem obratovanja naprave, jih založi Republika Slovenija.

Stečajni upravitelj mora zagotoviti nadaljevanje sanacije okoljske škode ne glede na to, ali je ta nastala in bila ugotovljena z odločbo o sanaciji okoljske škode pred ali po stečaju ali tudi v primeru, čeje do stečaja prišlo kot posledica stroškov sanacije okoljske škode. Če sredstva v stečajni masi ne zadoščajo za plačilo izvedbe ukrepov sanacije okoljske škode, jih založi Republika Slovenija. Če je v stečajni masi naprava iz 110. člena tega zakona ali obrat iz 131. člena tega zakona ali naprava za predelavo ali odstranjevanje odpadkov iz 126. člena tega zakona, mora imeti stečajni upravitelj ves čas stečajnega postopka v delovnem ali pogodbenem razmerju skrbnika varstva okolja, stečajnega upravitelja seznanja s stanjem naprave ali obrata, mu svetuje in predlaga ukrepe, ki so potrebni, da naprava ali obrat ne predstavljata nevarnosti za življenje ali zdravje ljudi ali okolje.

Ta člen tudi določa, da če odpadkov ali nevarnih snovi, ki so v stečajni masi, ni bilo mogoče prodati ali razdeliti upnikom v skladu z zakonom, ki ureja finančno poslovanje, postopke zaradi insolventnosti in prisilno prenehanje, postane imetnik odpadkov in nevarnih snovi Republika Slovenija.

Ta člen prav tako določa, da če so v stečajni masi onesnažene premičnine in nepremične, ki jih ni bilo mogoče prodati ali razdeliti upnikom, postanejo last Republike Slovenije, pa tudi, če so v stečajni masi premičnine in nepremičnine, povzročitelj obremenitve pa ni izvedel obveščanja in ukrepov iz 123. člena tega zakona, če gre za začasno prekinitev obratovanja naprave ali obrata ali izvajanja dejavnosti, ali če ni izvedel obveščanja in ukrepov iz 125. člena tega zakona, če gre za dokončno prenehanje obratovanja

naprave ali obrata ali izvajanja dejavnosti, in jih ni bilo mogoče prodati ali razdeliti upnikom, postanejo last Republike Slovenije.
V primerih, ko pa pride do prodaje premičnin in nepremičnin, obveznost v povezavi s postopkom dokončne razgradnje, če jo kupec namerava izvesti, preide nanj.
Ta člen določa, da stroške predpisanega ravnanja z odpadki in nevarnimi snovmi in stroške ukrepov za mirovanje ali dokončno prenehanje obratovanja naprave in vrednost premičnin in nepremičnin oceni sodni cenilec. Če sredstva v stečajni masi ne zadoščajo za plačilo cenitve, jih založi Republika Slovenija.
V nadaljnji fazi stečajnega postopka sodišče po poplačilu prednostnih terjatev, kot jih določa zakon, ki ureja postopke zaradi insolventnosti in prisilnega prenehanja, iz razdelitvene mase s sklepom izloči in prenese na Republiko Slovenijo denarna sredstva v višini založenih stroškov in denarna sredstva v višini, kot izhaja iz sodne cenitve, in sicer.
Tako zbrana denarna sredstva so prihodek proračuna Republike Slovenije in se porabijo za izvedbo ukrepov, potrebnih za predpisano ravnanje z odpadki, nevarnimi snovmi in onesnaženimi premičninami in nepremičninami, vključno z ukrepi, ki se nanašajo na mirovanje ali prenehanje obratovanja naprave ali obrata, pa niso bili izvedeni.
Ta člen tudi določa, da so člani poslovodstva in organa nadzora povzročitelja obremenitve Republiki Sloveniji solidarno odgovorni za povrnitev stroškov, pa ji niso bili povrnjeni. Za povrnitev teh stroškov odgovarjajo tudi osebe, ki so bile člani poslovodstva in organa nadzora povzročitelja obremenitve pet let pred začetkom stečajnega postopka, član poslovodstva ali nadzornega organa, ki dokaže, da predpisano ravnanje z odpadki ali nevarnimi snovmi in onesnaženimi premičninami in nepremičninami ni bilo zagotovljeno zaradi dogodkov ali ravnanja drugih oseb, ki so ravnale v nasprotju z njegovimi navodili, pa jev celoti ali delno prost odgovornosti za povrnitev stroškov.

11. Skrbnik varstva okolja

K 66. členu

S tem členom se določa preimenovanje pooblaščenca za varstvo okolja iz ZVO-1 v skrbnika varstva okolja. Dosedanje poimenovanje se je namreč v praksi pogosto izkazalo za zavajajoče, saj osebe, ki so opravljale funkcijo pooblaščenca za varstvo okolja, v resnici niso imele nobenih finančnih pooblastil, s katerimi bi lahko izboljšale ravnanje podjetja z okoljem, hkrati pa so vodstva podjetij pogosto z imenovanjem pooblaščenca za okolje menila, da je z imenovanjem za okolje že vse narejeno. Zaradi te problematike osebe, ki so dejansko strokovne na področju varovanja okolja, niso več hotele prevzemati te funkcije, zato je prihajajo do imenovanja oseb brez ustreznih strokovnih znanj. S preimenovanjem v skrbnika varstva okolja se pričakuje izboljšanje opisanega stanja.
V tem členu zakon ureja, da mora povzročitelj obremenitve, ki mora pridobiti okoljevarstveno dovoljenje za napravo iz 110. člena tega zakona ali za obrat iz 131. člena tega zakona ali okoljevarstveno dovoljenje za predelavo ali odstranjevanje odpadkov iz 126. člena tega zakona, mora imeti v delovnem ali pogodbenem razmerju najmanj eno osebo, ki opravlja naloge varstva okolja. Člen določa, katere so te naloge ter da mora povzročitelj obremenitve skrbniku varstva okolja omogočiti strokovno neodvisno opravljanje nalog iz prejšnjega odstavka in izpopolnjevanje znanja ter zagotoviti dostop do vseh potrebnih podatkov in informacij.
V tem členu so pogoji za skrbnika varstva okolja ter da mora skrbnika varstva okolja imenovati pisno ter določiti njegove naloge ter morebitna pooblastila pisno. Ta člen določa tudi, da ministrstvo vodi register skrbnikov varstva okolja.

12. Znak za okolje in sistem okoljskega vodenja organizacij

K 67. členu

V tem členu je opredeljeno podeljevanje znaka EU za okolje kot uveljavljen način promocije in spodbujanje proizvodnje proizvodov, ki imajo v primerjavi z istovrstnimi proizvodov manjše negativne vplive na okolje. Verodostojne znake za okolje podeljujejo običajno neodvisni organi na podlagi strogo določenih meril. V Evropi je uveljavljenih nekaj nacionalnih znakov tipa I po ISO klasifikaciji za okoljsko označevanje (v Nemčiji, Skandinavskih državah, Avstriji, Madžarski). EU je leta 1992 uvedla evropski znak za okolje, ki se ga podeljuje podjetjem za določen proizvod na prostovoljni osnovi in ga bo morala RS s pristopom k EU v celoti prevzeti. Podrobneje sistem podeljevanja določa Uredba (ES) št. 66/2010 o znaku EU za okolje, zahteve za pridobitev znaka EU za okolje pa za 22 skupin proizvodov in storitev določajo odločbe Komisije EU, ki opredeljujejo tudi način preverjanja skladnosti z zahtevami. Določbe tega člena omogočajo prevzem EU znaka za okolje v RS in določajo tiste zadeve, ki jih Uredba (ES) št. 66/2010 prepušča državam članicam: določi t.i. pristojni organ po Uredbi (ministrstvo), opredeljuje, da

se znak podeljuje v upravnem postopku z odločbo, kdaj se znak za okolje odvzame ter kako se lahko znak uporablja oz. kako se znak ali njemu podoben znak ne sme uporabljati.

K 68. členu in 69. členu
V teh členih je opredeljeno podeljevanje znaka za EU sistem okoljevarstvenega vodenja organizacij, ki ga lahko (poleg standarda ISO 14001) prostovoljno uvajajo podjetja in druge organizacije z namenom izboljševanja okoljskih učinkov proizvodnje. Sistem je bil uveden leta 1993, leta 2009 in 2019 je bil posodobljen, znan pa je pod kratico EMAS (Environmental Management and Auditing System). Sistem EMAS je nadgradnja standarda ISO 14001 z nekaterimi dodatnimi zahtevami (izpolnjevanje zakonskih zahtev, sodelovanje zaposlenih, javna objava okoljske izjave/poročila, obvezna akreditacija EMAS preveritelja, ki preveri organizacijo, če izpolnjuje zahteve za EMAS, stalno izboljševanje sistema okoljevarstvenega vodenja organizacije ipd.) in se izvaja na podlagi Uredbe (ES) št. 1221/2009, ki ureja prostovoljno sodelovanje organizacij v Sistemu Skupnosti za okoljsko ravnanje in presojo (EMAS). V navedenih členih so urejeni tisti deli sistema, ki jih Uredba (ES) št. 1221/2009 prepušča državam članicam: določitev pristojnega organa, ki izvaja v RS registracijo organizacij v skladu z EMAS uredbo (ministrstvo), opredeljuje, da se registracija izvaja po upravnem postopku, v katerih primerih se lahko registrirana organizacija sklicuje na registracijo in uporablja znak EMAS, ter v katerih primerih se znaka EMAS ne sme uporabljati, ureja izbris iz evidence EMAS, določa EMAS preveritelje ter da njihovo akreditiranje izvaja nacionalna akreditacijska služba po Zakonu o akreditaciji (Ur. list RS, št. 59/99) in določa naloge nacionalne akreditacijske službe pri izvajanju akreditacije EMAS preveriteljev.

13. Sodelovanje javnosti pri sprejemanju predpisov

K 70. členu
Ta člen zavezuje vsa ministrstva in pristojne organe občine k omogočanju seznanitve in dajanja mnenj in pripomb javnosti v postopkih, ko se sprejema predpise, ki utegnejo imeti pomembnejši vpliv na okolje. Materijo predpisov, ki že na podlagi zakonsko vzpostavljene fikcije sodi v ta okvir določa drugi odstavek predlaganega člena, a je treba opozoriti, da ni omejena le na izrecno navedene vsebine, temveč so v prvem odstavku jasno vključeni vsi predpisi, ki lahko pomembneje vplivajo na okolje. Od uvodoma navedenih organov določba zahteva, da z javnim naznanilom preko spleta omogočijo javnosti seznanitev z osnutkom predpisa in rokom, v katerem lahko sodeluje na že navedeni način. Tretji odstavek določa 30 dni kot minimalno trajanje obdobja sodelovanja javnosti. Krajše obdobje pa je omogočeno le v primeru redakcijskih ali tehničnih popravkov predpisov. Organ je dolžan podana mnenja in pripombe preučiti in na primeren način upoštevati. Najkasneje v 30 dnih pa je na spletu dolžan objaviti tudi (glede na sicer predpisano vladno gradivo) podrobnejše obrazloženo stališče do vseh prejetih pripomb, vključno s kratko razlago, zakaj so ali niso bile upoštevane. Zadnji odstavek izključuje uporabo tega člena v primeru predpisov, kjer je že z drugimi zakoni določeno sodelovanje javnosti, s čimer se prepreči dvojnost normiranja.

14. Razlastitev

K 71. členu
V tem členu zakon uvaja dva »okoljevarstvena razlastitvena razloga«. Razlastitev omogoča, kadar ukrepov ni mogoče naprtiti določenim ali določljivim povzročiteljem ali ni pravne podlage za naložitev obveznosti povzročitelju obremenitve ali posledic ni mogoče drugače odpraviti in Vlada o tem, da bo subsidiarno ukrepala država sprejme ustrezen sklep. In v primerih, ko je zaradi izvršitve sodbe Sodišča EU v skladu z 251. členom tega zakona izvršba na določeni nepremičnini, ki ni v njeni lasti, naložena državi. Sicer se glede razlastitvenega upravičenca, razlastitvenega zavezanca in postopka razlastitve smiselno uporablja zakon, ki ureja urejanje prostora. To seveda pomeni tudi, da bo razlaščencu pripadla odškodnina v obliki denarnega nadomestila ali nadomestila v naravi. Je pa v zakonu izrecno določeno, da je pri ocenjevanju vrednosti te odškodnine treba upoštevati breme oziroma stroške, ki jih prinaša sanacija oziroma odprava posledic čezmerne obremenitve okolje na oziroma v povezavi z razlaščeno nepremičnino.

III. PROGRAMI IN NAČRTI NA PODROČJU VARSTVA OKOLJA

1. Programi varstva okolja

K 72. členu
Ta člen ureja izdelavo Nacionalnega programa varstva okolja, ki je celoviti strateški dokument varstva okolje, s katerim se opredelijo dolgoročni cilji, usmeritve in naloge varstva okolja, ohranjanja narave, lahko pa tudi urejanja voda. Glede na njegovo strateško naravo ga sprejme Državni zbor.
Program pripravi ministrstvo v sodelovanju z drugimi ministrstvi in pri tem upošteva poročila o stanju okolja, razvojne dokumente in najnovejša dognanja varstva okolja. Člen določa tudi okvirno vsebino programa, prilagojeno strateški naravi programa.

K 73. členu
Ta člen ureja izdelavo operativnih programov varstva okolja, ki so specifični, ciljni programi, namenjeni podrobnejši opredelitvi izvrševanja obveznosti iz ratificiranih mednarodnih pogodb ali strategij, programov in predpisov EU.
Programe pripravi ministrstvo, sprejme pa jih Vlada.
Vsebinsko se operativni programi osredotočijo na cilje, usmeritve in naloge, vezane na posamezno področje ali vprašanje varstva okolja oziroma na druge vsebine, če so te določene s predpisi EU.

K 74. členu
Ta člen ureja sodelovanje javnosti pri pripravi nacionalnega programa varstva okolja in operativnega programa varstva okolja.
Pri pripravi teh programov mora ministrstvo javnost seznaniti z osnutkom programa in omogočiti, da javnost poda mnenja in pripombe.
Ministrstvo z javnim naznanilom obvesti javnost o kraju, kjer je program dostopen ter o načinu in času dajanja pripomb, ki mora biti najmanj 30 dni.
Ministrstvo mora proučiti odziv javnosti in jih na primeren način upoštevati pri pripravi predloga programa ter javnost obvestiti o sprejemu progama, pri čemer to obvestilo vsebuje informacijo o sodelovanju javnosti z utemeljitvijo glede upoštevanja mnenj in pripomb javnosti.

K 75. členu
Ta člen ureja izdelavo programov varstva okolja, vezanih na ožje območje.
Take programe za svoje območje pripravijo mestne občine, lahko pa tudi občine ali širše samoupravne lokalne skupnosti. Pri tem smiselno upoštevajo določbe zakona glede izdelave nacionalnega programa varstva okolja, operativnega programa varstva okolja in sodelovanja javnosti pri pripravi teh programov ter zagotovijo skladnost z njimi.

2. Okoljska izhodišča

K 76. členu
Ta člen ureja okoljska izhodišča kot instrument varstva okolja, ki obsegajo s predpisi določene cilje varstva okolja, in se uporabljajo kot podlaga za pripravo in celovito presojo planov, programov, načrtov in drugih aktov na področjih z vplivi na okolje kot so na področja urejanja prostora, upravljanje voda, gospodarjenje z gozdovi.
Glede na njihov namen okoljska izhodišča sestavljajo zlasti stanje okolja, obveznosti iz mednarodnih pogodb, nacionalne in operativne programe varstva okolja, območja s posebnim pravnim režimom ali statusom zaradi varstva okolja, omejitve rabe prostora zaradi obratovanja obratov s potencialom za večje nesreče in območja okoljskih omejitev, ki se določijo za primere, ko je treba zaradi že izvedenih posegov v okolje omejiti načrtovanje in izvajanje novih posegov v okolje z namenom, da ti ne bi vodili do nevarnosti za življenje ali zdravje ljudi ali nedopustnega poslabšanje kakovosti okolja.
Okoljska izhodišča vsebujejo tudi napotke za posege v okolje z vidika preprečevanja, omejevanja in zmanjševanja obremenjevanja okolja.

3. Celovita presoja vplivov na okolje

K 77. členu
Ta člen prenaša določbe direktive 2001/42/ES o presoji planov in programov na okolje ter sodno prakso EU, tako, da določa obveznost celovite presoje vplivov na okolje za plane, programe, načrte ali druge splošne akte in njegovih sprememb. Hkrati prenaša tudi določbe glede namena in ciljev celovite presoje

ter določa obveznost vključitve zahtev varstva okolja, ohranjanja narave, varstva človekovega zdravja, podnebnih ciljev in odpornosti na podnebne spremembe, krajine in kulturne dediščine v plan in potrdilo ministrstva o sprejemljivosti njegove izvedbe na okolje. Določa vse vrste planov in osnovne pogoje za izvedbo celovite presoje: da gre za plan, ki ga na podlagi zakona sprejme pristojni organ države ali občine, da gre za plan s področja urejanja prostora, upravljanja voda, gospodarjenja z gozdovi, ribištva, rudarstva, kmetijstva, energetike, industrije, prometa, ravnanja z odpadki in odpadnimi vodami, oskrbe prebivalstva s pitno vodo, telekomunikacij in turizma. V členu so določeni vsi vsebinski pogoji: a.) kadar gre za posege z vplivi na okolje, b.) kadar gre za posege z vplivi na varovana območja in c.) kadar gre za druge okoljske vplive. Skladno z direktivo določa tudi izjeme, torej določa plane za katere ni treba izvesti celovite presoje vplivov na okolje.
Člen opredeljuje rok 30 dni v katerem je ministrstvo na vlogo dolžno izdati pisno obvestilo ali je za plan treba izvesti celovito presojo. Določa tudi podzakonski akt z merili za ocenjevanje pomembnejših vplivov na okolje.

K 78. členu
Ta člen v skladu z direktivo 2001/42/ES določa obveznost pripravljavca plana, da zagotovi okoljsko poročilo ter podzakonski akt, ki določa vsebino okoljskega poročila.

K 79. členu
Ta člen uvaja možnost »vsebinjenja« (angl. Scoping) in tako prenaša določilo Protokola o strateški presoji vplivov na okolje, kjer je vsebinjenje priporočljivo in tako zmanjša število pripomb na okoljsko poročilo ter prispeva k učinkovitosti postopka.
Uvaja možnost, da pripravljalec plana predlog podatkov, obsega in vsebin okoljskega poročila posreduje ministrstvu, ta pa se o njih posvetuje z ministrstvi in organizacijami, pristojnimi za posamezne vsebine varstva okolja, kulturne dediščine, krajine, zdravja ljudi, varstva narave, rabo naravnih dobrin ter podnebnih sprememb. Člen torej omogoča vključevanje ministrstev in organizacij v najzgodnejši fazi priprave okoljskega poročila.

K 80. členu
Ta člen določa obveznost ministrstev in organizacij za podajanje mnenj o okoljskem poročilu ter sprejemljivosti plana na okolje. Za učinkovitost postopka določa kratek 21 dnevni rok in 30 dnevni rok za izdajo mnenja ministrstva, ter ureja procesne zadeve v primeru dopolnitve okoljskega poročila.

K 81. členu
Ta člen določa obveznost pripravljalca plana, da organizira javno razgrnitev ter omogoči najmanj 30 dnevni rok za sodelovanje javnosti. Določa tudi relacijo z drugimi zakoni , ter pravico podajanja mnenj in pripomb na plan in okoljsko poročilo. Vnaša obveznost po preučitvi mnenj in pripomb, ter obveznost njihovega upoštevanja na primeren način, ter obveznost, da se stališča do pripomb na okoljsko poročilo in plan objavijo.

K 82. členu
Ta člen prenaša določilo nove direktive 2014/52/EU glede čezmejne presoje vplivov na okolje in razumnih rokov in odpravlja kršitev RS glede rokov. Hkrati prenaša določila Konvencije o čezmejnih vplivih na okolje in pripadajočega Protokola o strateški presoji vplivov na okolje. Dodani so roki za odločitev vplivane države po prejemu notifikacije, ter možnost podaljšanja roka za 30 dni v primeru kompleksnih zadev. Določa tudi izvedbo javne razgrnitve v vplivani državi, ter tehnične konzultacije, ter najdaljši rok 60 dni, ki omogoča tudi sosednjim državam z regionalno ureditvijo, da sodelujejo v postopku v razumnem roku, ki ga pa je na utemeljeno zahtevo države članice mogoče podaljšati za 30 dni.
Člen določa obveznost pošiljanja okoljskega poročila, kadar Slovenija sama oceni , da gre za čezmejne vplive, ali v primeru, ko tako oceni druga država.
Uvaja tudi možnost, da v kolikor država članica ne posreduje mnenja in pripomb ali se ne udeleži posvetovanja o zmanjšanju ali odpravi možnih čezmejnih vplivov, Slovenija nadaljuje z nacionalnimi postopki, o tem pa državo članico obvesti.

Člen določa tudi tehnični rok, v katerem je dolžno ministrstvo posredovati pripombe iz čezmejnega postopka pripravljalcu plana.

K 83. členu

Ta člen prenaša določilo nove direktive 2014/52/EU glede čezmejne presoje vplivov na okolje in razumnih rokov in odpravlja kršitev RS glede rokov. Hkrati prenaša določila Konvencije o čezmejnih vplivih na okolje in pripadajočega Protokola o strateški presoji vplivov na okolje.

Člen določa aktivnosti ministrstva v primeru, da ta prejme plan in okoljsko poročilo od druge države članice in obveznost, da v roku odgovori državi članici.

Določa tudi obveznost ministrstva, da v primeru, če ta izve za plan z možnimi čezmejnimi vplivi, pa od države članice tega ni prejelo, to zahteva ter državo članico obvesti, ali želi sodelovati v postopku presoje vplivov plana na okolje.

Določa tudi obveznost nacionalnih posvetovanj z ministrstvi in organizacijami o planu in okoljskem poročilu, ter sodelovanje javnosti. Določa tudi procesne roke, ki bodo prispevali k učinkovitosti nacionalnega postopka in sodelovanja v mednarodnih postopkih.

K 84. členu

Ta člen določa, da mora pripravljavec plana v čimvečji meri upoštevati pisna mnenja in pripombe ministerv in organizacij, javnosti ter držav članic ter plan in okoljsko poročilu ustrezno spremeniti ali dopolniti in ju poslati ministrstvu. V plan morajo biti vključeni omilitveni ukrepi iz okoljskega poročila.

Ta člen omogoča tudi ministrstvu, da presodi, če gre pri tem za bistveno spremembo in v takšnem primeru za mnenje pozove ministrstva in organizacije. Določa tudi procesni rok 30 dni, v katerem ministrstvo izda odločbo o sprejemljivosti plana na okolje, s katero potrdi sprejemljivost plana ali potrditev zavrne, če presodi, da vplivi izvedbe plana niso sprejemljivi.

K 85. členu

Ta člen določa obveznost, da pripravljavcev plana o sprejemu plana pisno obvesti vsa pristojna ministrstva in organizacije ter javnost ter vsebine, ki jih mora obsegati takšno sporočilo.

V členu je tudi obveznost obveščanja države članice v primeru njenega sodelovanja v čezmejni presoji vplivov na okolje.

K 86. členu

Ta člen določa spremljanje izvajanja plana. V primeru da ministrstvu na podlagi spremljanja stanja okolja ali na drug način, predviden v okoljskem poročilu, ugotovi, da je zaradi izvajanja plana prišlo do nepredvidenih škodljivih vplivov na okolje, mora o tem obvestiti pripravljavca plana, (ta pa) v skladu s svojimi pristojnostmi zagotoviti zmanjšanje ali odpravo škodljivih vplivov na okolje.

Določba omogoča dodatno ukrepanje v primeru škodljivih vplivov.

K 87. členu

Ta člen določa obveznosti ministrstva za zagotavljanje kakovosti okoljskih poročil tako, da objavlja katalog strokovnih znanj, priporočil in smernic za izdelavo okoljskih poročil na spletnem mestu državne uprave, ter kadar je treba zagotavlja tudi usposabljanja. Člen določa obveznost ministrstva o vodenju evidence oseb, ki so izdelale okoljsko poročilo in določa obvezne podatke za objavo na spletnem mestu državne uprave, kjer je treba objaviti tudi kopijo pravnomočne odločitve o sprejemljivosti plana na okolje.

IV. POSEGI V OKOLJE

1. Presoja vplivov na okolje in okoljevarstveno soglasje

K 88. členu

Členi od 88. do 101. prenašajo Direktivo o presoji javnih in zasebnih projektov na okolje, 2011/92/EU posodobljeno z direktivo 2014/52/EU in obsežno pravno prakso (Rulings of the Court of Justice, environmental Assessment of plans, programmes and projects, European Commission, Luksemburg, 2020).
Členi od 88. do 101. prenašajo Direktivo o presoji javnih in zasebnih projektov na okolje, 2011/92/EU, posodobljeno z direktivo 2014/52/EU in obsežno pravno prakso (Rulings of the Court of Justice, environmental Assessment of plans, programmes and projects, European Commission, Luksemburg, 2020) in urejajo postopek presoje vplivov na okolje.
Ta člen skladno z omenjeno direktivo določa, da je pred začetkom izvajanja posega, ki lahko pomembno vpliva na okolje, treba izvesti presojo njegovih vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje ministrstva. V primeru, ko je za izvedbo posega potrebna tudi gradnja objekta, za katero je treba pridobiti gradbeno dovoljenje, pa se presoja vplivov na okolje izvede v postopku izdaje integralnega gradbenega dovoljenja v skladu z zakonom, ki ureja graditev.

K 89. členu
Ta člen predpisuje vsebino presoje vplivov na okolje ter da se v njej ocenijo dolgoročni, kratkoročni, posredni ali neposredni vplivi nameravanega posega v okolje na človeka, tla, vodo, zrak, biotsko raznovrstnost in naravne vrednote, podnebje in krajino, pa tudi na človekovo nepremično premoženje in kulturno dediščino, ter njihova medsebojna razmerja.

Določene vrste posegov so takšne, da je presoja vplivov na okolje zanje obvezna. Za določene vrste posegov pa je potrebno v posebnem postopku (predhodni postopek iz 90. člena tega zakona) oceniti, ali je tudi zanje presoja vplivov na okolje obvezna.

Vlada predpiše vrste posegov, za katere je presoja vplivov na okolje obvezna in vrste posegov, za katere se izvede predhodni postopek skladno z 90. členom.

K 90. členu
V tem členu zakon ureja predhodni postopek, v katerem ministrstvo ugotovi, ali je za poseg v okolje, ki ga namerava izvesti nosilec posega, potrebno izpeljati postopek presoje vplivov na okolje.

Ta postopek se prične z vložitvijo zahteve nosilca posega, s katero mora opisati poseg ter opredeliti okolje ali dele okolja, za katere obstoja verjetnost, da bo poseg nanje vplival. Prav tako mora biti zahtevi priložen tudi opis možnih pomembnih škodljivih vplivov nameravanega posega na okolje ali dele okolja, lahko pa vsebuje tudi opis ukrepov, predvidenih za zmanjšanje oziroma izogibanje ali preprečevanje pomembnih škodljivih vplivov na okolje.

Pri presoji ministrstva, ali je za nameravani poseg potrebno izvesti presojo o vplivih na okolje, je ključnega pomena, ali bi lahko nameravani poseg imel pomembne škodljive vplive na okolje.

Pomembni škodljivi vplivi na okolje so opredeljeni zlasti kot vplivi na okolje, ki bi v primeru posega v okolje brez upoštevanja in izvajanja ukrepov za zmanjševanje vplivov na okolje povzročili čezmerno obremenitev okolja ali brez uvedenih tehnik čiščenja emisij znatno čezmerno obremenitev okolja; vplivi na okolje, ki bi lahko povzročili spremembo razreda ali stopnje kakovosti posameznih delov okolja ali zaradi katerih bo moral nosilec posega spremljati kakovost delov okolja; vplivi kot posledica obratovanja znotraj predpisanih mejnih vrednosti, ki bi lahko bili pomembni zaradi občutljivosti okolja, v katerega se poseg umešča, in podobno. Ministrstvo odloči, da je nameravani poseg presoja vplivov na okolje obvezna, če ugotovi, da bi nameravani poseg lahko imel pomembne škodljive vplive na okolje.

V tem členu je skladno z zahtevami Direktive 2011/92, Aarhuške konvencije in sodne prakse urejeno tudi obveščanje javnosti in sodelovanje zainteresirane javnosti v predhodnem postopku ter pravno varstvo pravic zainteresirane javnosti.

Posebej je urejena situacija, v kateri nosilec nameravanega posega že začel s posegom ali ga je že izvedel, pa je po tem bila izdana pravnomočna sodba, v kateri je sodišče ugotovilo, da bi moral nosilec za njegovo izvedbo pridobiti okoljevarstveno soglasje. V takšnem primeru mora nosilec posega vložiti vlogo za pridobitev okoljevarstvenega soglasja v skladu s 95. členom tega zakona ali vlogo za spremembo oziroma dopolnitev integralnega gradbenega dovoljenja v skladu z zakonom, ki ureja graditev, ministrstvo pa mu v upravni odločbi, izdani na podlagi omenjene vloge, naloži izvedbo ukrepov, s katerimi se preprečijo, zmanjšajo ali odstranijo vplivi posega na okolje. Če ministrstvo ugotovi, da je poseg kljub tem in izravnalnim ukrepom, nesprejemljiv, pa zavrne izdajo okoljevarstvenega soglasja in nosilcu naloži odpravo posledic posega.

Ta člen ureja tudi primere, ko nosilec nameravanega posega z vlogo za predhodni postopek zahteva izvedbo predhodnega postopka za takšen poseg, ki je v očitnem nasprotju s predpisi, kar pomeni, da pri takšnem posegu ni mogoče odločati o tem, ali je zanj potrebna presoja vplivov na okolje ali ne, saj ni izvedljiv (npr. gradnja objektov na telesu odlagališča odpadkov, ki je še v obratovanju oziroma za katero še ni bila izdana odločba o prenehanju okoljevarstvenega dovoljenja). Zato za te primere zakon določa, da ministrstvo vlogo zavrže in svojo odločitev utemelji.

Ta člen pa ureja tudi primere, ko nosilec nameravanega posega vloži zahtevo za izvedbo predhodnega postopka za nameravani poseg, ki ni poseg iz predpisa iz četrtega odstavka 89. člena tega zakona. V tem primeru ministrstvo vlogo s sklepom zavrže in utemelji razloge za takšno odločitev, za takšno vlogo pa se tudi ne uporabljajo določbe glede obveščanja javnosti in udeležbe zainteresirane javnosti.

Ta člen določa še, da ministrstvo začne s postopkom presoje vplivov na okolje, če nosilec posega iz tretjega odstavka prejšnjega člena vloži vlogo za izdajo okoljevarstvenega soglasja v skladu s 95. členom tega zakona in ministrstvo v skladu s četrtim odstavkom tega člena ugotovi, da je za nameravani poseg treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje. Prav tako je v tem členu določeno tudi, da odločba, s katero ministrstvo ugotovi, da je obvezna izvedba presoja vplivov na okolje, preneha veljati, če se poseg, za katerega je bila izdana, ne začne izvajati v petih letih po njegovi pravnomočnosti.

Ta člen tudi določa, da zoper odločbo iz osmega odstavka 90. člena tega zakona ni pritožbe, dopusten pa je upravni spor.

Ustava v 25. členu vsakomur zagotavlja pravico do pritožbe ali drugega pravnega sredstva zoper odločbe sodišč in drugih državnih organov, organov lokalnih skupnosti in nosilcev javnih pooblastil, s katerimi ti odločajo o njegovih pravicah, dolžnostih ali pravnih interesih.

Glede na ustavnosodno prakso Ustavnega sodišča RS lahko zakonodajalec v utemeljenih primerih določi, da o izdaji posamičnega upravnega akta odloči ministrstvo in da zoper takšno odločbo ni pritožbe, možno pa je sodno varstvo (upravni spor). Ustavno sodišče namreč 25. člen Ustave razlaga tako, da lahko funkcijo drugega pravnega sredstva opravi tudi zahteva za preizkus odločbe v sodnem postopku (odločba št. U-I-98/07, št. U-I-219/03, OdlUS XIV, 88, št. U-I-56/06, OdlUS XVI, 21).

Odločanje v predhodnem postopku je strokovno zahtevno in terja sodelovanje uradnikov z različnih strokovnih področij. To lahko najbolj učinkovito zagotovi ministrstvo. Poleg omenjenega pa ureditev pravnega varstva tudi dosledno sledi Direktivi 2011/92, ki določa okvir za postopke presoje vplivov na okolje, Aarhuški konvenciji in sodni praksi EU, pa tudi ugotovitvi Evropske Komisije (Obrazloženo mnenje Komisije EU, 30.10.2020 2011/2216 C(2020) 6056 final, sklic na drugi uradni opomin z dne 18. 11. 2018, ki je nadomestil prvi uradni opomin z dne 28. 2. 2012, ki je sledil preiskavi v okviru projekta EU Pilot št. 1047/10/ENVI), da je sodni postopek (upravni spor) po mnenju Komisije bolj primeren za reševanje sporov, kot pa reševanje sporov v upravnem postopku, kjer ni verjetno, da bi bil ta spor rešen.

K 91. členu

V tem členu zakon določa, da lahko nosilec posega, za katerega je potrebno izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje ministrstva ali integralno gradbeno dovoljenje v skladu z zakonom, ki ureja graditev, pred začetkom presoje vplivov na okolje informacijo o obsegu in vsebini poročila o vplivih izvedbe nameravanega posega na okolje. Da bi to informacijo pridobil, mora nosilec nameravanega posega predložiti idejno zasnovo nameravanega posega po predpisih o graditvi objektov, če gre za gradnjo, ali podatke o njegovi namembnosti in bistvenih značilnostih, če ne gre za gradnjo. Nosilec nameravanega posega lahko za pridobitev predhodne informacije zahteva tudi ustno predstavitev idejne zasnove nameravanega posega ali njegovih bistvenih značilnostih ministrstvu. Z ustno predstavitvijo bo omogočeno hitrejše in boljše razumevanje načrtovanega posega.

Ministrstvo pošlje dokumentacijo, ki jo dobi od nosilca nameravanega posega, ministrstvom in drugim organizacijam, ki so glede na nameravani poseg pristojne za posamezne zadeve varstva okolja, naravo ali varstvo ali rabo naravnih dobrin ali varstvo kulturne dediščine ali varstva krajine, ali varstvo zdravja ljudi, da se izrečejo o tem, katere podatke naj vsebuje poročilo o vplivih na okolje, da bodo lahko v okviru postopka presoje vplivov na okolje dale mnenje o vplivih nameravanega posega na okolje skladno s 97. členom tega zakona.

Ko ministrstvo prejme predloge ministrstev in organizacij, pripravi predhodno informacijo.

K 92. členu

Nosilec nameravanega posega v okolje mora ministrstvo za izdajo okoljevarstvenega soglasja zaprositi z vlogo in k tej priložiti projekt iz 93. člena ter poročilo o vplivih na okolje iz 94. člena tega zakona.

K 93. členu

V tem členu zakon določa, da mora nosilec nameravanega posega mora za presojo vplivov na okolje zagotoviti projekt nameravanega posega v okolje in poročilo o vplivih izvedbe nameravanega posega na okolje.

Če je za izvedbo nameravanega posega potrebna gradnja po predpisih o graditvi objektov, se kot projekt nameravanega posega v okolje šteje projektna dokumentacijo za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja, izdelana skladno s predpisi, ki urejajo graditev.

Če za izvedbo nameravanega posega ni potrebna gradnja po predpisih o graditvi objektov, se kot projekt iz prvega odstavka tega člena šteje projekt za izvedbo posega v okolje, izdelan skladno s predpisi, ki urejajo posamezno vrsto posegov v okolje (kot na primer rudarski projekt za izkoriščanje mineralnih surovin idr).

V primerih, ko nameravani poseg ni ne gradnja ne drug poseg v prostor, je pa poseg v okolje, pa je v tem členu določena vsebina projekta nameravanega posega v okolje za ta primer.

K 94. členu

V tem členu zakon določa vsebino poročila o vplivih na okolje, ki ga mora nosilec nameravanega posega priložiti vlogi za izdajo okoljevarstvenega soglasja skupaj s projektom nameravanega posega iz prejšnjega člena ali vlogi za izdajo integralnega gradbenega dovoljenja skupaj s projektno dokumentacijo za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja iz prejšnjega člena.

K 95. členu

V tem členu zakon določa, da ministrstvo objavlja katalog strokovnih znanj, priporočil in smernic za izdelavo poročil in po potrebi organizira usposabljanje za izdelovalce poročil ter ministrstva ter organizacije, ki sodelujejo v postopku presoje vplivov na okolje kot mnenjedajalci, z namenom zagotavljanja kakovosti poročil o vplivih na okolje.

K 96. členu

V tem členu je urejeno sodelovanje mnenjedajalcev v postopku presoje vplivov na okolje. Mnenjedajalci so občine, na območju katere bo izveden nameravani poseg, ministrstvo, pristojno za okolje in druga ministrstva ali druge organizacije, ki so glede na nameravani poseg pristojne za posamezne zadeve varstva okolja, naravo ali varstvo ali rabo naravnih dobrin ali varstvo kulturne dediščine ali varstva krajine, ali varstvo zdravja ljudi. Omenjenim mnenjedajalcem ministrstvo pošlje prejeto vlogo za izdajo okoljevarstvenega soglasja, projekt nameravanega posega v okolje ter poročilo o vplivih na okolje ter jih pozove, da se o njej opredelijo.
Posebej je urejena situacija, ko mnenjedajalec pripravi nejasno ali nepopolno mnenje, mnenje, ki je v očitnem neskladju s predpisi, ki so podlaga za izdajo mnenja, ali mnenj, ki nimajo ustrezne pravne podlage, ministrstvo zahteva dopolnitev takšnih mnenj. Če je dopolnitev mnenja neuspešna, ministrstvo odloči s pomočjo mnenja pristojnega organa za nadzor nad mnenjedajalcem ali s pomočjo izvedenca ali pa odloči brez mnenja sam.
Člen tudi ureja situacijo, ko iz mnenja mnenjedajalca za varstvo narave izhaja, da je izvedba posega neugodno ocenjena ali da bi izvedba nameravanega posega na varovana območja povzročila bistvene ali uničujoče vplive. Ministrstvo o tem obvesti nosilca nameravanega posega, ki lahko v v 90 dneh po vročitvi obvestila predlaga uvedbo postopka prevlade druge javne koristi nad javno koristjo ohranjanja narave po predpisih o ohranjanju narave.

K 97. členu

V tem členu zakon, skladno z zahtevami Direktive 2011/92, ureja obveščanje javnosti v zvezi z nameravanim posegom v okolje in pravico zainteresirane javnosti do sodelovanja pri sprejemanju odločitve o izdaji okoljevarstvenega soglasja.

Omenjena direktiva zahteva, da se temeljne informacije o nameravanem posegu v okolje zagotovijo »javnosti«, pri čemer ta kategorija seveda zajema tudi »zainteresirano javnost«. Pravico do sodelovanja pri sprejemanju odločitve o izdaji okoljevarstvenega soglasja pa ima »zainteresirana javnost«.

Da bi nevladna organizacija iz 237. člena tega zakona (NVO) in civilna iniciativa, torej osebe, ki imajo interes sodelovati pri okoljskem odločanju zaradi varstva javnega interesa varstva okolja in ne zaradi uveljavljanja svojih (lastnih) interesov in koristi) lahko svojo nadzorno vlogo opravljale učinkovito, imata naslednje pravice:
- pravico, da s predlogi, pripombami, mnenji ipd. sodelujeta v upravnem postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja (ta pravica zajema na drugi strani obveznost upravnega organa, da se do mnenj, pripomb in predlogov zainteresirane javnosti opredeli – jih sprejme ali argumentirano zavrne),
- pravico do pravnega varstva, če menita, da jima upravni organ ni omogočil uveljavitve omenjene pravice (procesna kršitev), ali, da je njune pripombe, predloge ali mnenja glede posega v okolje neargumentirano zavrnil in odločil v nasprotju s predpisi (materialna kršitev) – to pravno varstvo je sodno varstvo, ker v upravnem postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja na 1. stopnji odloča ministrstvo.

Bistvo Aarhuške konvencije in prava EU je, da se zainteresirani javnost zagotovi, da:
- v postopku sprejemanja odločitve o posegu v okolje sodeluje (v čim zgodnejši fazi),
- ima pravno varstvo v primeru, če meni, da ji upravni organ ni zagotovil pravice do sodelovanja skladno z zakonom (procesna kršitev), ali, če meni, da je upravni organ odločil vsebinsko nezakonito (materialna kršitev).

Aarhuška konvencija, prav tako pravo EU, zahtevajo, da je zainteresirana javnost (zaradi zagotovitve učinkovitega sodelovanja) dovolj zgodaj obveščena o nameravanem posegu v okolje (na začetni stopnji postopka sprejemanja odločitev o okoljskih vprašanjih, najpozneje pa takrat, ko se informacije razumno lahko predložijo) ter da ima možnost sodelovanja pri sprejemanju odločitve o izdaji okoljevarstvenega soglasja.

Začetna stopnja postopka sprejemanja odločitve o izdaji okoljevarstvenega soglasja je takoj po tem, ko je po mnenju ministrstva nameravani poseg sprejemljiv z vidika pristojnosti mnenjedajalcev in ministrstva – takoj za tem obvesti javnost o začetem postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja in sicer z javnim naznanilom na krajevno običajen način in z objavo na osrednjem spletnem mestu državne uprave gov.si.

Možnost sodelovanja zainteresirane javnosti je urejena tako, da ima ta v času trajanja javne razgrnitve, ki traja 30 dni, pravico dajati mnenja, predloge in pripombe v zvezi z nameravanim posegom, pri čemer mora ministrstvo po prejemu mnenj, predlogov in pripomb zainteresirane javnosti izvesti javno obravnavo in pozvati nosilca nameravanega posega, da se do mnenj, predlogov in pripomb zainteresirane javnosti, ki jih je ta dala v času javne razgrnitve, pisno opredeli in, če je to potrebno, dopolni poročilo o vplivih na okolje in projekt nameravanega posega v okolje s predlaganimi ukrepi, ki jih je podala zainteresirana javnost.

K 98. členu
V tem členu je urejeno sodelovanje države članice v postopku presoje vplivov na okolje, če gre za nameravani poseg, ki bi lahko pomembno vplival na okolje v državi članici.

K 99. členu
V tem členu je urejeno sodelovanje ministrstva v postopku presoje vplivov na okolje, ki ga vodi pristojni organ v državi članici, če gre za nameravani poseg v okolje na ozemlju države članice, pa bi ta lahko pomembno vplival na okolje v Republiki Sloveniji.

K 100. členu
V tem členu zakon ureja pogoja, ki morajo biti izpolnjeni, da ministrstvo izda okoljevarstveno soglasje. Ta pogoja sta:
- če iz projekta in poročila o vplivih na okolje izhaja, da je poseg v okolje skladen s predpisi, ki urejajo varstvo okolja, ohranjanje narave, upravljanje voda ali varstvo kulturne dediščine,

- če iz projekta in poročila o vplivih na okolje izhaja, da so za obvladovanje pomembnih škodljivih vplivov na okolje predvideni ukrepi za preprečevanje in odpravo ali zmanjševanje pomembnih škodljivih vplivov na okolje ali za njihovo izravnavo.

Zakon v tem členu določa tudi rok, v katerem mora ministrstvo odločiti o vlogi za izdajo okoljevarstvenega soglasja (ta je tri mesece po prejemu popolne vloge).
Ta člen določa tudi vsebino izreka in obrazložitve odločbe vsebino mnenja mnenjedajalcev iz prvega odstavka 96. člena tega zakona ter rok, v katerem mora nosilec posega začeti s posegom (ta je pet let od pravnomočnosti okoljevarstvenega soglasja).
Ta člen tudi določa, da zoper odločbo iz tretjega odstavka 100. člena tega zakona ni pritožbe, dopusten pa je upravni spor.

Ustava v 25. členu vsakomur zagotavlja pravico do pritožbe ali drugega pravnega sredstva zoper odločbe sodišč in drugih državnih organov, organov lokalnih skupnosti in nosilcev javnih pooblastil, s katerimi ti odločajo o njegovih pravicah, dolžnostih ali pravnih interesih.

Glede na ustavnosodno prakso Ustavnega sodišča RS lahko zakonodajalec v utemeljenih primerih določi, da o izdaji posamičnega upravnega akta odloči ministrstvo in da zoper takšno odločbo ni pritožbe, možno pa je sodno varstvo (upravni spor). Ustavno sodišče namreč 25. člen Ustave razlaga tako, da lahko funkcijo drugega pravnega sredstva opravi tudi zahteva za preizkus odločbe v sodnem postopku (odločba št. U-I-98/07, št. U-I-219/03, OdlUS XIV, 88. št. U-I-56/06, OdlUS XVI, 21).

Odločanje v predhodnem postopku je strokovno zahtevno in terja sodelovanje uradnikov z različnih strokovnih področij. To lahko najbolj učinkovito zagotovi ministrstvo.
Poleg omenjenega pa ureditev pravnega varstva tudi dosledno sledi Direktivi 2011/92, ki določa okvir za postopke presoje vplivov na okolje, Aarhuški konvenciji in sodni praksi EU, pa tudi ugotovitvi Evropske Komisije (Obrazloženo mnenje Komisije EU, 30.10.2020 2011/2216 C(2020) 6056 final, sklic na drugi uradni opomin z dne 18. 11. 2018, ki je nadomestil prvi uradni opomin z dne 28. 2. 2012, ki je sledil preiskavi v okviru projekta EU Pilot št. 1047/10/ENVI), da je sodni postopek (upravni spor) po mnenju Komisije bolj primeren za reševanje sporov, kot pa reševanje sporov v upravnem postopku, kjer ni verjetno, da bi bil ta spor rešen.

K 101. členu
V tem členu zakon ureja spremembo okoljevarstvenega soglasja, ki je potrebna, če želi nosilec posega v okolje tega spremeniti po pridobitvi okoljevarstvenega soglasja in pred začetkom izvajanja posega v okolje.

K 102. členu
V tem členu zakon opredeljuje stranko in stranskega udeleženca v postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja.

Kot stranko zakon v tem členu določa nosilca nameravanega posega, torej vlagatelja vloge za izdajo okoljevarstvenega soglasja.

Kot stranskega udeleženca pa zakon opredeljuje tudi pravno ali fizično osebo, ki je prizadeta v svoji pravni koristi. Ministrstvo bo takšnega stranskega udeleženca določilo skladno z Zakonom o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13 in 175/20 – ZIUOPDVE) – nadalje ZUP

ZUP v 43. členu določa, da se ima pravico udeleževati postopka tudi oseba, ki izkaže pravni interes. Pravni interes pa izkaže oseba, ki zatrjuje, da vstopa v postopek zaradi varstva svojih pravnih koristi, pri tem je pravna korist neposredna, na zakon ali drug predpis oprta osebna korist.

Položaj stranskega udeleženca ima lahko tudi nevladna organizacija, ki deluje v javnem interesu na področju varstva okolja, in civilna iniciativa, kot jo opredeljuje točka 18.2 iz 3. člena tega zakona.

K 103. členu
V tem členu je skladno z zahtevami Direktive 2011/92, Aarhuške konvencije in sodne prakse urejen dostop do pravnega varstva, ki ga ima zainteresirana javnost zoper izdano okoljevarstveno soglasje.

V tem členu je, zaradi opomina Komisije (Obrazloženo mnenje Komisije EU, 30.10.2020 2011/2216 C(2020) 6056 final), nekoliko drugače kot to ureja Zakon o upravnem sporu, urejen tožbeni razlog kršitev

pravil upravnega postopka – v tem členu je tako urejena domneva, da so vse kršitve pravil postopka izdaje okoljevarstvenega soglasja, bistvene (in zato tožniku ni treba dokazovati, da so kršitve bistvene) - vendar pa lahko tožena stranka dokazuje nasprotno.

Zaradi opomina Komisije je bilo treba nekoliko drugače urediti tudi razloge, zaradi katerih sodišče tožbo, ki jo vložijo NVO in civilna iniciativa, ki tožbo vlagajo zaradi varstva javne koristi varstva okolja in ne zaradi svoje (osebne) pravne koristi, zavrže oziroma zavrne. Kot razlog za zavrženje tožbe je predvidena tudi situacija, v kateri tožnik s tožbo uveljavlja tožbeni razlog kršitve materialnega prava, iz tožbe pa izhaja, da je bilo o tem tožbenem razlogu že odločeno v drugih postopkih, kot na primer v postopkih sprejema prostorskih izvedbenih aktov, predpisi in dejansko stanje pa se po sprejeti odločitvi niso spremenili.

Zaradi nekoliko drugačne ureditve razlogov za zavrnitev tožbe je, zaradi preglednosti, v predlaganem členu urejeno tudi (enako kot v Zakonu o upravnem sporu), kako ravna sodišče v primeru, da ugotovi, da je tožba utemeljena.

V predlaganem členu je tudi določeno, da se za vsa vprašanja postopka pred Upravnim sodiščem, ki ga sproži s tožbo NVO, civilna iniciativa ali stranski udeleženec, ki jih ne ureja predlagani člen, uporabljajo določbe Zakona o upravnem sporu.

K 104. členu
V tem členu zakon določa obveznost objave izdanega okoljevarstvenega soglasja na krajevno običajen način in na osrednjem spletnem mestu državne uprave gov.si.

2. Okoljevarstveno dovoljenje

2.1 Skupne določbe

K 105. členu
V tem poglavju so urejeni posegi v okolje, za katere je treba pridobiti okoljevarstveno dovoljenje. Ti posegi so obratovanje naprave, v kateri se izvaja ena ali več dejavnosti, ki povzročajo industrijske emisije, obratovanje druge naprave ali dejavnosti in obratovanje obrata. Naprave in obrat so podrobneje opredeljeni v 3. členu zakona.V tem členu zakon določa, da lahko ministrstvo eno okoljevarstveno dovoljenje izda tudi za več naprav, če so te na istem kraju in imajo istega upravljavca, ter da ministrstvo lahko izda eno okoljevarstveno dovoljenje za eno ali več naprav ali njenih delov, ki so na istem kraju in jih upravljajo različni upravljavci. V tem členu zakon podrobneje ureja tudi situacije, v katerih upravljavec na istem območju upravlja z napravo, ki povzroča industrijske emisije (v tej pa se lahko izvaja ena ali več dejavnosti, ki povzročajo industrijske emisije) in z eno ali več drugimi napravami ali drugimi dejavnostmi in sicer glede izdaje enega okoljevarstvenega dovoljenja za vse omenjene naprave ali dejavnosti ter za njihove spremembe.

K 106. členu
V tem členu zakon poenoteno ureja način vlaganja vlog za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja in določa, da rok za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja ali odločbe o njegovi spremembi ne teče v času teka roka za dopolnitev vloge ter v času javne razgrnitve.

Ta člen tudi določa, da je obvezna vsebina vloge za okoljevarstveno dovoljenje tudi podrobna opredelitev upravljavca, ali se poseg, za katerega vlaga vlogo za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja, uvršča med posege iz drugega ali tretjega odstavka 89. člena tega zakona, s čimer se bo glede tega vprašanja hitreje preverjalo dospele vloge za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja.

K 107. členu
Zaradi večje jasnosti ta člen določa, da ministrstvo ob vsaki spremembi okoljevarstvenega dovoljenja pripravi čistoopis.

K 108. členu

V tem členu zakon določa, da se v primeru, če je upravljavec naprave ali obrata prenehal obstajati zaradi stečaja ali iz drugih razlogov in ob prenehanju ni imel v lasti naprave ali obrata ali zemljišča naprave ali obrata, ter ob prenehanju svojega obstoja ni zagotovil prenosa upravljanja naprave ali obrata na drugega upravljavca, mora zagotoviti odstranitev naprave ali obrata lastnik pravne osebe – razen če je ta posameznik, če je bil upravljavec naprave ali obrata pravna oseba, ali pa fizična oseba, ki je dejavnost opravljala kot samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost. Takšen spregled pravne osebnosti je nujen, ker bi sicer stroški zaradi razgradnje naprave ali obrata in morebitno potrebnega čiščenja ali sanacije območja, prešli na državo. Gre torej za situacijo, v kateri je potrebno poseči v načelo svobodne gospodarske pobude (74. člen Ustave RS) zaradi javne koristi. Takšen poseg je glede na drugi odstavek 74. člena Ustave RS dopusten, če gre za javno korist.

Ta člen tudi določa, da v primeru, da premoženje lastnika pravne osebe ali premoženje fizične osebe, ki je dejavnost opravljala kot samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost ne zadošča za izvedbo odstranitve naprave ali obrata, zagotovi odstranitev naprave ali obrata država, pri čemer se smiselno uporabljajo določbe iz 61. člena tega zakona, država pa za poplačilo stroškov pridobi terjatev na razpoložljivem premoženju lastnika pravne osebe ali fizične osebe, ki je dejavnost opravljala kot samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

K 109. členu

V tem členu zakon ureja dokončno prenehanje obratovanje naprave ali obrata, do katerega pride na podlagi odločitve upravljavca ali ob stečaju. V primeru okoljske ali naravne nesreče, ki napravo ali obrat spremeni v takšni meri, več primerna za okolju in zdravju varno izvajanje dejavnosti iz okoljevarstvenega dovoljenja, upravljavec pa ne namerava izvesti ustrezne obnove naprave ali obrata, ki bi omogočala varno nadaljevanje obratovanja naprave ali obrata, se tudi v tem primeru šteje, da gre za namero dokončnega prenehanja obratovanja naprave ali obrata. V tem členu je urejena tudi situacija, ko okoljevarstveno dovoljenje ni več potrebno zaradi spremembe predpisov ali spremembe naprave ali dejavnosti.

2.2 Okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje naprave, ki povzroča industrijske emisije

K 110. členu

V tem členu zakon določa, da je treba za obratovanje naprave, v kateri se bo izvajala ena ali več dejavnosti, ki bodo povzročale industrijske emisije, pridobiti okoljevarstveno dovoljenje. Če je naprava, v kateri se bo izvajala omenjena dejavnost, odlagališče odpadkov, na tej podlagi ministrstvo obvesti sodišče o izdanem okoljevarstvenem dovoljenju, sodišče pa nato v zemljiški knjigi zaznamuje ustrezno javnopravno omejitev (zaznamba telesa odlagališča odpadkov). Naprave in vrste dejavnosti, ki povzročajo industrijske emisije, na podlagi Direktive 2010/75/EU predpiše Vlada.

K 111. členu

V tem členu zakon določa, da lahko naprava, ki povzroča industrijske emisije, prične obratovati na podlagi pravnomočnega okoljevarstvenega dovoljenja. Če želi upravljavec takšne naprave izvesti spremembo v obratovanju naprave, lahko to spremembo izvede na podlagi pravnomočne odločbe o spremembi okoljevarstvenega dovoljenja.

K 112. členu

V tem členu zakon določa splošne zahteve in pogoje za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja ter predpisuje vsebino vloge za njegovo pridobitev.

K vlogi mora vlagatelj priložiti tudi oceno možnosti onesnaženja tal in podzemne vode in, če je potrebno, izhodiščno poročilo. V njem vlagatelj vloge izhodiščno stanje tal in podzemnih voda na območju naprave, kar je potrebno zaradi primerjave s stanjem tal in podzemne vode ob dokončnem prenehanju obratovanja naprave. V kolikor se ob tem dokončnem prenehanju obratovanja naprave ugotovi, da je območje onesnaženo tako, da ne bo več primerno za predvideno rabo, mora upravljavec za dosego tega izvesti ustrezne ukrepe.

K 113. členu
V tem členu zakon ureja obveščanje javnosti v zvezi z nameravanim obratovanjem naprave, ki povzroča industrijske emisije in pravico zainteresirane javnosti do sodelovanja pri sprejemanju odločitve o izdaji okoljevarstvenega dovoljenja.

Zakon določa, da mora ministrstvo v postopku za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja zagotoviti javnosti vpogled v vlogo za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja in osnutek odločitve o okoljevarstvenem dovoljenju ter zainteresirani javnosti omogočiti sodelovanje pri odločanju o izdaji okoljevarstvenega dovoljenja, tako da lahko daje mnenja, predloge in pripombe.
Ministrstvo javnost obvesti z javnim naznanilom na krajevno običajen način in z objavo na osrednjem spletnem mestu državne uprave gov.si o vseh ključnih informacijah, povezanih z izdajo okoljevarstvenega dovoljenja.

Pravico do sodelovanja pri sprejemanju odločitve o izdaji okoljevarstvenega dovoljenja ima zainteresirana javnost, ki lahko v času trajanja javne razgrnitve, ki traja 30 dni, daje mnenja, predloge in pripombe v zvezi z nameravanim obratovanjem naprave, ki povzroča industrijske emisije, ministrstvo pa po prejemu teh mnenj, predlogov in pripomb izvede javno obravnavo, po njeni izvedbi pa mnenja, predloge in pripombe, ki jih je v času javne razgrnitve posredovala zainteresirana javnost, posreduje vlagatelju vloge, da se do njih opredeliti ter po potrebi vključi v načrtovano obratovanje naprave in s tem v vlogo za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja.
V tem postopku nevladne organizacije v javnem interesu iz prvega odstavka 237. člena ter civilna iniciativa iz druge alineje 18.2 točke prvega odstavka 3. člena zakona imajo lahko položaj stranskega udeleženca, prav tako tudi civilna civilna iniciativa iz 18.2 točke prvega odstavka 3. člena tega zakona, če to zahtevajo v času javne razgrnitve.

K 114. členu
V tem členu zakon opredeljuje stranko in stranskega udeleženca v postopku izdaje okoljevarstvenega dovoljenja.

115. členu
V tem členu zakon določa rok, v katerem mora ministrstvo odločiti o vlogi za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja (ta je šest mesecev po prejemu popolne vloge), pri čemer v obrazložitev odločbe o okoljevarstvenem dovoljenju vključi tudi opredelitev do mnenj, predlogov in pripomb zainteresirane javnosti, v sedmih dneh po vročitvi odločbe upravljavcu pa ministrstvo kopijo okoljevarstvenega dovoljenja ali njegove spremembe objavi na krajevno običajen način in osrednjem spletnem mestu državne uprave gov.si.

Ta člen tudi določa, da zoper odločbo iz prvega odstavka 115. člena tega zakona ni pritožbe, dopusten pa je upravni spor.

Ustava v 25. členu vsakomur zagotavlja pravico do pritožbe ali drugega pravnega sredstva zoper odločbe sodišč in drugih državnih organov, organov lokalnih skupnosti in nosilcev javnih pooblastil, s katerimi ti odločajo o njegovih pravicah, dolžnostih ali pravnih interesih.

Glede na ustavnosodno prakso Ustavnega sodišča RS lahko zakonodajalec v utemeljenih primerih določi, da o izdaji posamičnega upravnega akta odloči ministrstvo in da zoper takšno odločbo ni pritožbe, možno pa je sodno varstvo (upravni spor). Ustavno sodišče namreč 25. člen Ustave razlaga tako, da lahko funkcijo drugega pravnega sredstva opravi tudi zahteva za preizkus odločbe v sodnem postopku (odločba št. U-I-98/07, št. U-I-219/03, OdlUS XIV, 88. št. U-I-56/06, OdlUS XVI, 21).

K 116. členu
V tem členu zakon ureja vsebino okoljevarstvenega dovoljenja skladno s predpisom EU, ki določa pravila o celovitem preprečevanju in nadzorovanju onesnaževanja okolja, ki je posledica industrijskih dejavnosti, to je z direktivo 2010/75/EU in tudi določa, da ministrstvo potrdi oceno možnosti ali izhodiščno poročilo iz 112. člena. Člen posebej ureja določitev mejnih vrednosti emisij v okoljevarstvenem dovoljenju, pri čemer je treba upoštevati zaključke o BAT (zaključki o najboljših razpoložljivih tehnologijah), ki se objavljajo v Uradnem listu Evropske Unije kot izvedbeni sklepi

Evropske komisije. Zakon v tem členu skladno z omenjeno direktivo določa možnost določitve strožjih mejnih vrednosti ter možna odstopanja od mejnih vrednosti iz zaključkov o BAT ali nadomestitve mejnih vrednosti z ustreznimi ukrepi, pri čemer pa je treba zagotoviti enako raven varstva okolja, kot jo določajo zaključki o BAT. Ministrstvo lahko določi manj stroge mejne vrednosti emisij, kot se določijo na podlagi mejnih vrednosti iz zaključkov o BAT, če je poleg preprečitve znatnega onesnaženja in ohranitve visoke ravni varstva okolja s strani vlagatelja vloge izkazano, da bi uskladitev z mejnimi vrednostmi iz zaključkov o BAT povzročilo nesorazmerno višje stroške v primerjavi s koristmi za okolje. Manj strogih mejnih vrednosti emisij pa kljub temu ni mogoče določiti, če bi bilo s tem ogroženo doseganje standardov kakovosti okolja ali če se naprava nahaja na degradiranem območju.

V primerih, ko je za obratovanje naprave potrebno pridobiti tudi okoljevarstveno soglasje ali integralno gradbeno dovoljenje, pa ga vlagatelj vloge še ni pridobil, ministrstvo ustavi postopek izdaje okoljevarstvenega dovoljenja do pridobitve ene ali druge omenjene odločbe, razen če gre za primer, ko vlagatelj vloge zaprosi za združen postopek pridobitve okoljevarstvenega soglasja in okoljevarstvenega dovoljenja ali za združen postopek pridobitve integralnega gradbenega dovoljenja in okoljevarstvenega dovoljenja skladno s 140. členom.

K 117. členu

V tem členu zakon ureja možnost odloga izpolnjevanja zahtev iz okoljevarstvenega dovoljenja glede preventivnih ukrepov proti onesnaževanju ali najboljših razpoložljivih tehnik, če upravljavec na napravi preizkuša in uporablja nastajajoče tehnike. Skladno z Direktivo 2010/75/EU lahko obdobje tega odloga traja največ devet mesecev. Upravljavec za omenjeni odlog zaprosi ministrstvo z vlogo, v kateri opiše nastajajoče tehnike, predvideni čas preizkušanja ali uporabljanja nastajajoče tehnike in ravni emisij v obdobju iz prejšnjega odstavka in ravni emisij po njegovem preteku, tako da je iz te primerjave razvidno, ali raven emisij po obdobju devetih mesecev ne bo presegala ravni, dosegljive z uporabo najboljše razpoložljive tehnike. V primeru, da ministrstvo ugotovi, da bi opisano obdobje preizkušanja in uporabe nove nastajajoče tehnike ogrozilo doseganje standardov okolja, pa zahtevo upravljavca zavrne.

K 118. členu

V tem členu zakon določa, da se v primerih, ko je pred začetkom obratovanja naprave, ki povzroča industrijske emisije, ali njene večje spremembe, potrebna tudi gradnja po predpisih, ki urejajo graditve objektov, izpolnjenost pogojev iz okoljevarstvenega dovoljenja ugotavlja v postopku za izdajo uporabnega dovoljenja. Če je v tem postopku predpisano poskusno obratovanje, je v takšno preverjanje treba vključiti tudi ministrstvo. Pristojna upravna enota pošlje prve meritve iz prejšnjega stavka ministrstvu, ki o tem meritvah poda mnenje.

Člen pa tudi določa, da mora upravna enota izdano uporabno dovoljenje posredovati tudi ministrstvu in pristojni okoljski inšpekciji.

K 119. členu

V tem členu zakon ureja spremembo okoljevarstvenega dovoljenja, pri čemer je upravljavec dolžan za vsako nameravano spremembo v vrsti ali delovanju naprave, ki povzroča industrijske emisije, ali razširitvi take naprave, ki bi lahko vplivala na okolje, ali zaradi spremembe upravljavca, vložiti vlogo za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja. V primerih, ko upravljavec ni prepričan, ali bi bila njegova namera spremembe v obratovanju naprave dopustna glede na veljavne predpise, lahko, pred vložitvijo vloge za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja, od ministrstva pridobi informacijo glede omenjene dopustnosti (gre za primere, ko ureditve v podzakonskih aktih določene situacije ne urejajo in jo je treba obravnavati smiselno glede na druge določbe, ali pa za primer namere upravljavca v podzakonskih aktih niso nedvoumno jasno urejene).

Upravljavec mora vložiti vlogo za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja v naslednjih primerih:

- ko je nameravana sprememba v obratovanju naprave večja,
- ko nameravana sprememba v obratovanju naprave ni večja, vendar je treba zaradi nje spremeniti pogoje in ukrepe v veljavnem okoljevarstvenem dovoljenju,
- ko gre za spremembo pogojev ali ukrepov v okoljevarstvenem dovoljenju, ki niso posledica sprememb v obratovanju naprave ali
- ko gre za spremembo upravljavca.

Zakon v tem členu ureja tudi predpisani obseg vloge za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja, pri čemer je vsebina vloge za večjo spremembo v obratovanju naprave enaka kot vloga za novo napravo, ki je predpisana v 112. členu, vloga za manjšo spremembo v obratovanju naprave ali vloga za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja zaradi spremembe določil v izreku okoljevarstvenega dovoljenja (sprememba pogojev ali ukrepov), ko ne gre za spremembe glede zmogljivosti naprave, pa vsebuje le tiste vsebine, ki se nanašajo na zadevno spremembo. Rok za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja za večjo spremembo v obratovanju naprave je šest mesecev, pri čemer omenjeni rok ne teče v času javne razgrnitve in v času, ko upravljavec vlogo dopolnjuje, kar ureja drugi odstavek 106. člena. Rok za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja za manjšo spremembo v obratovanju naprave je tri mesece, pri čemer rok ne teče v času dopolnjevanja vloge s strani upravljavca. Člen ureja tudi spremembo okoljevarstvenega dovoljenja zaradi spremembe upravljavca. V takem primeru ministrstvo odloči v roku 30 dni.

V primerih, ko sprememba naprave obsega tudi spremembo območja naprave ali vrsto zadevne nevarne snovi, mora vloga vsebovati tudi dopolnitev ocene možnosti onesnaženja ali izhodiščnega poročila s podatki, ki se nanašajo na novo območje naprave ali na novo zadevno nevarno snov, ter mora zagotoviti sledljivost sprememb in dopolnitev na spremenjenih ali dopolnjenih delih ocene možnosti onesnaženja ali izhodiščnega poročila, tako da so spremembe jasno razvidne.

V primerih, ko je za spremembo v obratovanju naprave potrebno pridobiti tudi okoljevarstveno soglasje ali integralno gradbeno dovoljenje, pa ga vlagatelj vloge še ni pridobil, ministrstvo ustavi postopek izdaje okoljevarstvenega dovoljenja do pridobitve ene ali druge omenjene odločbe, razen če gre za primer, ko vlagatelj vloge zaprosi za združen postopek pridobitve okojevarstvenega soglasja in okoljevarstvenega dovoljenja ali za združen postopek pridobitve integralnega gradbenega dovoljenja in okoljevarstvenega dovoljenja skladno s 140. členom.

Člen tudi določa, da je v primerih, ko upravljavec vloži vlogo za večjo spremembo v obratovanju naprave, potrebno izvesti pregled skladnosti obratovanja naprave z okoljevarstvenim dovoljenjem ali s predpisi. V ta namen ministrstvo pisno zaprosi pristojno okoljsko inšpekcijo, da opravi ta pregled in o njem izdela zapis. Če iz inšpekcijskega zapisa izhaja, da naprava obratuje skladno z okoljevarstvenim dovoljenjem in predpisi, ministrstvo nadaljuje postopek izdaje spremembe okoljevarstvenega dovoljenja, če pa iz inšpekcijskega zapisa izhaja, da naprava ne obratuje na ta način, ministrstvo postopek izdaje spremembe okoljevarstvenega dovoljenja zaradi večje spremembe v obratovanju naprave prekine do izvršitve inšpekcijske odločbe.

Zakon v tem členu tudi določa, da ministrstvo izda odločbo o prenehanju okoljevarstvenega dovoljenja, izdano upravljavcu za več naprav ali dejavnosti, ki povzročajo industrijske emisije, če se spremeni njihova posest, če pa gre za upravljavca, katerega naprava ali dejavnost povzroča industrijske emisije zaradi ravnanja z odpadki, če se spremeni njeno lastništvo, in izda novo okoljevarstveno dovoljenje novim upravljavcem v roku treh mesecev, pri čemer vodi postopek po določbah iz dvanajstega odstavka tega člena. Prav tako ministrstvo izda odločbo o prenehanju okoljevarstvenega dovoljenja v primerih, ko se zaradi spremembe naprava tako spremeni, da se ne uvršča več med naprave, ki povzročajo industrijske emisije. Ministrstvo v takem primeru tudi izda novo okoljevarstveno dovoljenje za drugo napravo ali dejavnost, če je v podzakonskih aktih zanjo zahtevana pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja.

Ta člen tudi ureja obveznost obveščanja pristojne inšpekcije in občine, na katerem območju je naprava, glede izdanega dovoljenja, tako da jima ministrstvo izdano odločbo posreduje.

Ta člen tudi določa, da zoper odločbe iz tega člena ni pritožbe, dopusten pa je upravni spor.

Ustava v 25. členu vsakomur zagotavlja pravico do pritožbe ali drugega pravnega sredstva zoper odločbe sodišč in drugih državnih organov, organov lokalnih skupnosti in nosilcev javnih pooblastil, s katerimi ti odločajo o njegovih pravicah, dolžnostih ali pravnih interesih.

Glede na ustavnosodno prakso Ustavnega sodišča RS lahko zakonodajalec v utemeljenih primerih določi, da o izdaji posamičnega upravnega akta odloči ministrstvo in da zoper takšno odločbo ni pritožbe, možno pa je sodno varstvo (upravni spor). Ustavno sodišče namreč 25. člen Ustave razlaga tako, da lahko funkcijo drugega pravnega sredstva opravi tudi zahteva za preizkus odločbe v sodnem postopku (odločba št. U-I-98/07, št. U-I-219/03, OdlUS XIV, 88. št. U-I-56/06, OdlUS XVI, 21).

Odločanje v predhodnem postopku je strokovno zahtevno in terja sodelovanje uradnikov z različnih strokovnih področij. To lahko najbolj učinkovito zagotovi ministrstvo.

K 120. členu
V tem členu zakon prenaša zahteve iz Direktive 2010/75/EU, ki se nanašajo na usklajevanje naprav in dejavnosti, ki povzročajo industrijske emisije, z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami iz zaključkov o BAT. Upravljavec naprave je dolžan v štirih letih od objave zaključkov o BAT, ki se nanašajo na njegove dejavnosti, zaradi katerih se ta naprava uvršča med naprave, ki povzročajo industrijske emisije, napravo prilagoditi zaključkom o BAT in znotraj tega roka tudi pridobiti odločbo o spremembi okoljevarstvenega dovoljenja, če je ta potrebna zaradi spremembe pogojev, ki izhajajo iz prilagoditve zaključkom o BAT. V primerih, ko mora upravljavec zaradi uskladitve z zaključki o BAT izvesti določene investicije, je dolžan glede teh sam pravočasno vložiti vlogo za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja (119. člen), tako da ob vložitvi vloge iz prvega odstavka tega člena zaradi tega ne bo prihajalo do zamud.

Ta člen tudi določa, da zoper odločbo iz drugega odstavka tega člena ni pritožbe, dopusten pa je upravni spor.

Ustava v 25. členu vsakomur zagotavlja pravico do pritožbe ali drugega pravnega sredstva zoper odločbe sodišč in drugih državnih organov, organov lokalnih skupnosti in nosilcev javnih pooblastil, s katerimi ti odločajo o njegovih pravicah, dolžnostih ali pravnih interesih.

Glede na ustavnosodno prakso Ustavnega sodišča RS lahko zakonodajalec v utemeljenih primerih določi, da o izdaji posamičnega upravnega akta odloči ministrstvo in da zoper takšno odločbo ni pritožbe, možno pa je sodno varstvo (upravni spor). Ustavno sodišče namreč 25. člen Ustave razlaga tako, da lahko funkcijo drugega pravnega sredstva opravi tudi zahteva za preizkus odločbe v sodnem postopku (odločba št. U-I-98/07, št. U-I-219/03, OdlUS XIV, 88. št. U-I-56/06, OdlUS XVI, 21).

K 121. členu
V tem členu zakon ureja preverjanje in spremembo okoljevarstvenega dovoljenja o uradni dolžnosti. Predpisane so okoliščine, pri nastanku katerih mora ministrstvo okoljevarstveno dovoljenje preveriti in ga po potrebi po uradni dolžnosti spremeniti.

Ta člen odpravlja tudi kršitev neskladnega prenosa člena 21(3) Direktive 2010/75/EU, ki določa, da se pri preverjanju okoljevarstvenega dovoljenja glede usklajenosti obratovanja naprave z zaključki o BAT ne upoštevajo le zaključki o BAT, ki se nanašajo na dejavnost, zaradi katere se naprava uvršča med naprave, ki povzročajo industrijske emisije, pač pa tudi vsi ostali zaključki o BAT, ki se uporabljajo za napravo oziroma njeno dejavnost.

Ta člen tudi določa, da zoper odločbo iz tega člena ni pritožbe, dopusten pa je upravni spor.

Ustava v 25. členu vsakomur zagotavlja pravico do pritožbe ali drugega pravnega sredstva zoper odločbe sodišč in drugih državnih organov, organov lokalnih skupnosti in nosilcev javnih pooblastil, s katerimi ti odločajo o njegovih pravicah, dolžnostih ali pravnih interesih.

Glede na ustavnosodno prakso Ustavnega sodišča RS lahko zakonodajalec v utemeljenih primerih določi, da o izdaji posamičnega upravnega akta odloči ministrstvo in da zoper takšno odločbo ni pritožbe, možno pa je sodno varstvo (upravni spor). Ustavno sodišče namreč 25. člen Ustave razlaga tako, da lahko funkcijo drugega pravnega sredstva opravi tudi zahteva za preizkus odločbe v sodnem postopku (odločba št. U-I-98/07, št. U-I-219/03, OdlUS XIV, 88. št. U-I-56/06, OdlUS XVI, 21).

K 122. členu
V tem členu ureja zagotavljanje dostopa do pravnega varstva zainteresirani javnosti v zvezi z izdajo okoljevarstvenega dovoljenja ali odločbe o njegovi spremembi, za katero se smiselno uporabljajo določbe 103. člena tega zakona, ki ureja zagotavljanje dostopa do pravnega varstva zainteresirani javnosti.

K 123. členu
V tem členu je urejena situacija, ki nastane, če želi upravljavec naprave začasno prenehati z njenim obratovanjem. V takšnem primeru o tem obvesti ministrstvo, ki o začasnem prenehanju obratovanja izda sklep. Med začasnim prenehanjem obratovanja upravljavcu njegove pravice do obratovanja naprave ali njenega dela in obveznost monitoringa mirujejo.

V tem členu zakon določa tudi, da okoljevarstveno dovoljenje preneha veljati z odvzemom, z dokončnim prenehanjem obratovanja naprave ali v primerih iz petnajstega ali sedemnajstega odstavka 119. člena tega zakona.

K 124. členu
V tem členu je urejen odvzem okoljevarstvenega dovoljenja in začasna prepoved obratovanja naprave. V tem členu so določeni razlogi, zaradi katerih ministrstvo okoljevarstveno dovoljenje odvzame na predlog pristojnega inšpektorja, prav tako je določeno, kdaj ministrstvo izda odločbo o začasni prepovedi obratovanja naprave.

K 125. členu
V tem členu je urejen postopek, ki ga je treba izvesti, če želi upravljavec prenehati z obratovanjem celotne naprave ali ene od dejavnosti naprave iz 110. člena tega zakona, ali če pride do stečaja upravljavca.

2.3 Okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje druge naprave in opravljanje dejavnosti

K 126. členu
V tem členu zakon določa, da je treba pridobiti okoljevarstveno dovoljenje tudi za obratovanje dejavnosti in naprave, ki niso dejavnost ali naprava iz 110. člena, če obveznost pridobitve okoljevarstvenega dovoljenja določajo predpisi iz 18. ali 21. člena. Okoljevarstveno dovoljenje za druge dejavnosti in naprave mora pridobiti tudi upravljavec, ki je obdelovalec odpadkov, skladno s prvim odstavkom 25. člena tega zakona, če se njegova dejavnost ali naprava za obdelavo odpadkov ne uvršča med dejavnosti ali naprave iz 110. člena tega zakona, razen če je s predpisom iz šestega odstavka 24. člena tega zakona določeno, da za posamezno vrsto obdelave odpadkov okoljevarstveno dovoljenje ni potrebno.

V tem členu zakon ureja tudi situacijo, ko bi bilo za drugo napravo ali dejavnost potrebno pridobiti več dovoljenj (npr. za dve ali kombinacijo več kot dve možnosti: za napravo ali dejavnost za obdelavo odpadkov, za odvajanje odpadnih vod, za obratovanje naprave, ki povzroča emisijo snovi v zrak ali za obratovanje vira hrupa). V primeru iz prejšnjega stavka se za tako situacijo izda eno okoljevarstveno dovoljenje za drugo napravo ali dejavnost.

K 127. členu
V tem členu zakon določa splošne zahteve in pogoje za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja za obratovanje druge naprave in dejavnosti.

V tem členu je določena tudi vsebina vloge za pridobitev tega okoljevarstvenega dovoljenja.

Ta člen določa tudi, da mora ministrstvo, če se vloga za izdajo omenjenega okoljevarstvenega dovoljenja nanaša na obratovanje naprave za sežig ali sosežig odpadkov, v tem postopku zagotoviti javnosti vpogled v vlogo za pridobitev okoljevarstvenega ter zainteresirani javnosti omogočiti izražanje mnenj in dajanje pripomb.

Ministrstvo javnost obvesti z javnim naznanilom na krajevno običajen način in z objavo na osrednjem spletnem mestu državne uprave gov.si o vseh ključnih informacijah, povezanih z izdajo okoljevarstvenega dovoljenja.

Pravico do sodelovanja pri sprejemanju odločitve o izdaji okoljevarstvenega dovoljenja ima zainteresirana javnost, ki lahko v času trajanja javne razgrnitve, ki traja 30 dni, daje mnenja, predloge in pripombe v zvezi z nameravanim posegom, ministrstvo pa po prejemu teh mnenj, predlogov in pripomb le te posreduje vlagatelju vloge, da se do njih opredeliti ter po potrebi vključi v načrtovano obratovanje naprave in s tem v vlogo za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja.

V tem postopku nevladne organizacije v javnem interesu iz prvega odstavka 237. člena ter civilna iniciativa iz druge alineje 18.2 točke prvega odstavka 3. člena zakona lahko imajo položaj stranskega udeleženca, prav tako pa tudi civilna iniciativa iz 18.2 točke prvega odstavka 3. člena tega zakona, če vložita takšno zahtevo v času javne razgrnitve.

K 128. členu
V tem členu zakon sta opredeljena stranka in stranski udeleženec v postopku izdaje okoljevarstvenega dovoljenja ali njegove spremembe.

K 129. členu
V tem členu zakon ureja postopek izdaje in spremembe okoljevarstvenega dovoljenja ter njegovo vsebino. Če je za obratovanje naprave potrebno pridobiti tudi okoljevarstveno soglasje ali integralno gradbeno dovoljenje, pa ga vlagatelj vloge še ni pridobil, ministrstvo ustavi postopek izdaje okoljevarstvenega dovoljenja do pridobitve ene ali druge omenjene odločbe, razen če gre za primer, ko vlagatelj vloge zaprosi za združen postopek pridobitve okoljevarstvenega soglasja in okoljevarstvenega dovoljenja ali za združen postopek pridobitve integralnega gradbenega dovoljenja in okoljevarstvenega dovoljenja skladno s 140. členom.

V tem členu zakon ureja tudi obveščanje javnosti in sodelovanje zainteresirane javnosti v postopku izdaje okoljevarstvenega dovoljenja ali njegove spremembe, če gre za primer sežiga ali sosežiga odpadkov, ki se ne uvršča med naprave in dejavnosti, ki povzročajo industrijske emisije ter zagotavljanje dostopa do pravnega varstva zainteresirani javnosti v zvezi z izdajo omenjenega okoljevarstvenega dovoljenja ali odločbe o njegovi spremembi, za katero se smiselno uporabljajo določbe 103. člena tega zakona, ki ureja zagotavljanje dostopa do pravnega varstva zainteresirani javnosti Ta člen tudi določa, da zoper odločbo iz prvega odstavka 129. člena tega zakona ni pritožbe, dopusten pa je upravni spor.

Ustava v 25. členu vsakomur zagotavlja pravico do pritožbe ali drugega pravnega sredstva zoper odločbe sodišč in drugih državnih organov, organov lokalnih skupnosti in nosilcev javnih pooblastil, s katerimi ti odločajo o njegovih pravicah, dolžnostih ali pravnih interesih.

Glede na ustavnosodno prakso Ustavnega sodišča RS lahko zakonodajalec v utemeljenih primerih določi, da o izdaji posamičnega upravnega akta odloči ministrstvo in da zoper takšno odločbo ni pritožbe, možno pa je sodno varstvo (upravni spor). Ustavno sodišče namreč 25. člen Ustave razlaga tako, da lahko funkcijo drugega pravnega sredstva opravi tudi zahteva za preizkus odločbe v sodnem postopku (odločba št. U-I-98/07, št. U-I-219/03, OdlUS XIV, 88. št. U-I-56/06, OdlUS XVI, 21).

K 130. členu
V tem členu sta urejena začetek in prepoved obratovanja naprave ali opravljanja dejavnosti, sprememba, prenehanje veljavnosti in odvzem okoljevarstvenega dovoljenja ter dokončno prenehanje obratovanja naprave ali opravljanja dejavnosti. Za začetek obratovanja naprave ali obratovanja dejavnosti in za njeno prepoved ali mirovanje in prenehanje ter za odvzem okoljevarstvenega dovoljenja in za preverjanje in spremembo okoljevarstvenega dovoljenja po uradni dolžnosti, se smiselno uporabljajo ureditve, ki veljajo za te situacije pri napravah, ki povzročajo industrijske emisije. Za vsako nameravano sprememb v obratovanju naprave, ki je povezana z delovanjem ali razširitvijo te naprave in lahko vpliva na okolje ali zdravje ljudi, ali vsako nameravano spremembo pri opravljanju dejavnosti ali spremembo glede upravljavca ali povzročitelja obremenitve, mora upravljavec vložiti vlogo za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja iz prvega odstavka 126. člena tega zakona.

Na podlagi prejete vloge ministrstvo odloči o spremembi okoljevarstvenega dovoljenja v treh mesecih od prejema popolne vloge. V tem členu je urejeno tudi dokončno prenehanje obratovanja naprave ali opravljanja dejavnosti, če želi upravljavec naprave ali povzročitelj obremenitve, ki opravlja dejavnost, z njima prenehati, mora o tem obvestiti ministrstvo, enako mora ravnati stečajni upravitelj v primeru stečaja upravljavca ali povzročitelja obremenitve. Ministrstvo izda odločbo o prenehanju obratovanja naprave ali opravljanja dejavnosti, če ugotovi, da so izpolnjene zahteve iz okoljevarstvenega dovoljenja, ki se nanašajo na ukrepe po prenehanju obratovanja naprave ali opravljanju dejavnosti.

Za prenehanje obratovanja naprave za odstranjevanje odpadkov se smiselno uporabljajo določbe 125. člena tega zakona.

2.4. Okoljevarstveno dovoljenje za obrat

K 131. členu

V tem poglavju zakon ureja okoljevarstveno dovoljenje za obrat, pri čemer v tem členu, podobno, kot to določa za okoljevarstveno dovoljenje za naprave z dejavnostmi, ki povzročajo industrijske emisije in druge naprave in dejavnosti, določa, da lahko obrat prične obratovati le na podlagi pravnomočnega okoljevarstvenega dovoljenja, isto pa velja tudi v primeru večje spremembe obrata.

K 132. členu
V tem členu zakon ureja vsebino vloge za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja za obrat.

K 133. členu
V tem členu zakon ureja obveščanje javnosti v zvezi z nameravanim obratovanjem obrata in pravico zainteresirane javnosti do sodelovanja pri sprejemanju odločitve o izdaji okoljevarstvenega dovoljenja.
Zakon določa, da mora ministrstvo v postopku za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja zagotoviti javnosti vpogled v vlogo za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja in osnutek odločitve o okoljevarstvenem dovoljenju ter zainteresirani javnosti omogočiti sodelovanje pri odločanju o izdaji okoljevarstvenega dovoljenja, tako da lahko daje mnenja, predloge in pripombe.
Ministrstvo javnost obvesti z javnim naznanilom na krajevno običajen način in z objavo na osrednjem spletnem mestu državne uprave gov.si o vseh ključnih informacijah, povezanih z izdajo okoljevarstvenega dovoljenja.
Pravico do sodelovanja pri sprejemanju odločitve o izdaji okoljevarstvenega dovoljenja ima zainteresirana javnost, ki lahko v času trajanja javne razgrnitve, ki traja 30 dni, daje mnenja, predloge in pripombe v zvezi z nameravanim obratovanjem obrata, ministrstvo pa po prejemu teh mnenj, predlogov in pripomb izvede javno obravnavo, po njeni izvedbi pa mnenja, predloge in pripombe, ki jih je v času javne razgrnitve posredovala zainteresirana javnost, posreduje vlagatelju vloge, da se do njih opredeliti ter po potrebi vključi v načrtovano obratovanje obrata in s tem v vlogo za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja.
V tem postopku imajo lahko nevladne organizacije v javnem interesu iz prvega odstavka 237. člena ter civilna iniciativa iz druge alineje 18.2 točke prvega odstavka 3. člena zakona položaj stranskega udeleženca, prav tako tudi civilna iniciativa iz 18.2 točke prvega odstavka 3. člena tega zakona, če to zahtevajo v času javne razgrnitve, pri čemer pa je dostop do pravnega varstva zagotovljen tako tistim nevladnim organizacijam v javnem interesu iz prvega odstavka 237. člena ter civilni iniciativi iz druge alineje 18.2 točke prvega odstavka 3. člena zakona, ki pridobi položaj stranskega udeleženca, kot tisti, ki tega položaja ne pridobi.
Za obrat, ki bi lahko pomembno vplival na okolje v drugi državi članici, ali za obrat na ozemlju države članice, ki bi lahko pomembno vplivala na okolje v Republiki Sloveniji, se smiselno uporabljajo določbe, ki veljajo v postopku presoje vplivov na okolje.

K 134. členu
V tem členu zakon ureja izdajo okoljevarstvenega dovoljenja in njegovo vsebino. Če je za obratovanje obrata potrebno pridobiti tudi okoljevarstveno soglasje ali integralno gradbeno dovoljenje, pa ga vlagatelj vloge še ni pridobil, ministrstvo ustavi postopek izdaje okoljevarstvenega dovoljenja do pridobitve ene ali druge omenjene odločbe, razen če gre za primer, ko vlagatelj vloge zaprosi za združen postopek pridobitve okoljevarstvenega soglasja in okoljevarstvenega dovoljenja ali za združen postopek pridobitve integralnega gradbenega dovoljenja in okoljevarstvenega dovoljenja skladno s 140. členom.

K 135. členu
V tem členu zakon ureja spremembo okoljevarstvenega dovoljenja in določa, da mora upravljavec vložiti vlogo, kadar namerava izvesti večjo spremembo obrata, spremembe, zaradi katere se spremeni razvrstitev obrata iz obrata večjega tveganja za okolje v obrat manjšega tveganja za okolje, spremembe, zaradi katerih se spremeni njihov nabor nevarnih snovi, ter načrtovane spremembe upravljavca, in obveznost rednega pregledovanja in dopolnjevanja varnostnega poročila ali zasnove zmanjšanja tveganja za okolje. V primerih, ko je za obratovanje obrata potrebno pridobiti tudi okoljevarstveno soglasje ali integralno gradbeno dovoljenje, pa ga vlagatelj vloge še ni pridobil, ministrstvo ustavi postopek izdaje okoljevarstvenega dovoljenja do pridobitve ene ali

druge omenjene odločbe, razen če gre za primer, ko vlagatelj vloge zaprosi za združen postopek pridobitve okoljevarstvenega soglasja in okoljevarstvenega dovoljenja ali za združen postopek pridobitve integralnega gradbenega dovoljenja in okoljevarstvenega dovoljenja skladno s 140. členom.

K 136. členu

V tem členu zakon ureja, da se v zvezi z začetkom in v zvezi s prenehanjem obratovanja obrata uporabljajo določbe, ki veljajo za napravo, ki povzroča industrijske emisije.

K 137. členu

V tem členu je urejen odvzem okoljevarstvenega dovoljenja, pri čemer je določeno, da ministrstvo odvzame okoljevarstveno dovoljenje na predlog pristojnega inšpektorja.

K 138. členu

V tem členu je urejeno prenehanje obrata, če namerava upravljavec obrata zmanjšati ali spremeniti nevarne snovi v obratu, tako da ne izpolnjuje več pogojev za razvrstitev med obrate, o čemer mora o tem pisno obvestiti ministrstvo in pristojno inšpekcijo. Ministrstvo izda odločbo o prenehanju okoljevarstvenega dovoljenja in o prenehanju obrata, če pristojna okoljska inšpekcija pri pregledu ugotovi, da pogoji za razvrstitev v obrat niso več izpolnjeni. Po omenjenem prenehanju obratovanja obrata upravljavec lahko še naprej opravlja dejavnost, za katero pa ne potrebuje okoljevarstvenega dovoljenja za obrat.

K 139. členu

V tem členu zakon ureja situacijo, ko upravljavec ne namerava več opravljati dejavnosti, ali pa je zoper upravljavca uveden stečajni postopek. V takem primeru mora upravljavec, ob stečaju pa stečajni upravitelj, ministrstvo in pristojno inšpekcijo pisno obvestiti o nameri dokončnega prenehanja obratovanja obrata, pri čemer pa v tem primeru, po dokončnem prenehanju obrata, ne namerava opravljati nobene druge dejavnosti. Zaradi tega mora izvesti ukrepe varstva okolja zaradi razgradnje obrata, ki so okoljevarstvenem dovoljenju določeni za primer dokončnega prenehanja obrata, izvedbo ukrepov pa preveri pristojna okoljska inšpekcija, ki o o tem pripravi poročilo in ga v 30 dneh od prejema obvestila pošlje ministrstvu. Ta pa, če pristojna inšpekcija ob inšpekcijskem pregledu ugotovi, da so ukrepi, določeni v okoljevarstvenem dovoljenje za primer dokončnega prenehanja obrata izvršeni, na tej podlagi izda odločbo o prenehanju okoljevarstvenega dovoljenja in o dokončnem prenehanju obrata.

3. Združevanje postopkov

K 140. členu

V tem členu zakon določa možnosti združevanja postopka presoje vplivov na okolje iz prvega ali drugega odstavka 88. člena tega zakona (z ali brez gradnje, za katero je treba pridobiti gradbeno dovoljenje po Gradbenem zakonu) in postopka izdaje okoljevarstvenega dovoljenja za napravo z dejavnostmi, ki povzročajo industrijske emisije ali za drugo napravo ali dejavnosti ali za obrat. Ta možnost omogoča skrajšanje časa za pridobitev odločb, saj se izvede le en postopek namesto dva, primerna pa je za tiste posege v okolje, za katere vlagatelj razpolaga z dovolj podrobno ravnijo in obsegom podatkov, kot so zahtevani za postopek izdaje okoljevarstvenega dovoljenja.

4. Druga dovoljenja

K 141. členu

V tem členu zakon ureja posege v okolje, ki niso posegi, za katere je potrebna presoja vplivov na okolje ali okoljevarstveno dovoljenje. Za te posege je prav tako potrebno pridobiti dovoljenje, s katerim se dovoli začasna ali občasna čezmerna obremenitev okolja.

5. Dovoljenje za odstranitev odlagališča odpadkov

K 142. členu
V 142. členu je postopkovno urejena možnost odstranitve odlagališča odpadkov, za katero mora upravljavec odlagališča odpadkov pridobiti okoljevarstveno dovoljenje za odstranitev odlagališča odpadkov. Tak ukrep se lahko na primer izvede tudi zaradi izvršitve inšpekcijske odločbe iz 247. člena tega zakona v primeru, če upravljavec obratuje brez okoljevarstvenega dovoljenja za ustrezno fazo obratovanja ali če gre za upravljavca odlagališča odpadkov z okoljevarstvenim dovoljenjem, ki v roku ne izvede ukrepov za odpravo čezmernih vplivov na okolje, lahko pa tudi na zahtevo upravljavca odlagališča npr. zaradi pridobivanja koristnih materialov iz odloženih odpadkov ter pridobitve zemljišča, ki bo po odstranitvi odlagališča odpadkov namenjeno za druge dejavnosti. Ministrstvo na podlagi poročil inšpektorata, pristojnega za graditev, in inšpektorata, pristojnega za okolje, iz katerih izhaja, da so izpolnjene vse zahteve v zvezi z odstranitvijo odlagališča odpadkov, upravljavcu odlagališča odpadkov potrdi odstranitev odlagališča odpadkov z odločbo o dokončni odstranitvi odlagališča odpadkov, odlagališče pa po pravnomočnosti te odločbe po uradni dolžnosti izbriše iz ustreznih evidenc.

Če mora upravljavec odlagališča odpadkov tega odstraniti zaradi izvršitve inšpekcijske odločbe iz 247. člena tega zakona, mora ministrstvu prijaviti namero in razlog odstranitve odlagališča odpadkov, pri čemer v prijavi poda tudi predlog za izvedbo ukrepov za preprečitev onesnaževanja pri izvajanju odstranjevanja odlagališča odpadkov. Ministrstvo predlagane ukrepe preuči in jih, če so ustrezni, potrdi z odločbo. Zoper to odločbo ni pritožbe, dopusten pa je upravi spor.

Ta člen se smiselno uporablja tudi odstranitev opuščenega odlagališča odpadkov, pri čemer se za upravljavca odlagališča odpadkov iz prvega odstavka tega člena, ki namerava odstraniti odlagališče odpadkov, šteje lastnik zemljišča, na katerem je opuščeno odlagališče odpadkov.

V. PODNEBNE SPREMEMBE

K 143. členu
V tem členu zakon določa cilje podnebne politike, ki se nanašajo na blaženje podnebnih sprememb in prilagajanje podnebnim spremembam.

K 144. členu
V tem členu zakon ureja temeljni strateški akt države v zvezi s podnebnimi spremembami, to je dolgoročno podnebno strategijo, in pri tem sledi določbam EU Uredbe 2018/1999.

K 145. členu
V tem členu zakon ureja Podnebni svet kot znanstveni posvetovalni organ za podnebje.

VI. SPREMLJANJE STANJA OKOLJA IN INFORMACIJE O OKOLJU

1. Spremljanje stanja okolja

K 146. členu
Monitoring okolja se izvaja se izvaja v obliki monitoringa naravnih pojavov, monitoringa stanja okolja, monitoringa onesnaževanja okolja in kontrolnega monitoringa. Monitoring naravnih pojavov obsega spremljanje in nadzorovanje meteoroloških, hidroloških, oceanografskih, seizmoloških, erozijskih, geoloških, radioloških in drugih geofizikalnih pojavov. Monitoring stanja okolja obsega spremljanje in nadzorovanje kakovosti tal, voda in zraka ter biotske raznovrstnosti in naravnih vrednot. Monitoring onesnaževanja okolja obsega spremljanje in nadzorovanje emisij. Kontrolni monitoring pa obsega spremljanje in nadzorovanje emisij, ki se izvede na zahtevo inšpektorja pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora.

K 147. členu

Ta člen ureja monitoring naravnih pojavov, kot so meteorološki, hidrološki, oceanografski, seizmološki in radiološki pojavi, erozijski, geološki in drugi geofizikalni pojavi, stanja okolja ter stanja okolja za sestavine biotske raznovrstnosti in monitoring v primeru okoljske nesreče in monitoring emisij razpršenih virov onesnaževanja in sicer določa kdo lahko izvaja te monitoringa ter način rednega obveščanja javnosti o naravnih pojavih in stanju okolja.

K 148. členu

Geološki in geofizikalni monitoring iz prejšnjega člena obsega evidentiranje geofizikalnih pojavov njihovo rajonizacijo in kategorizacijo ter izvajanje analitičnih, proučevalnih, prognostičnih in drugih strokovnih nalog. V okviru geološkega in geofizikalnega monitoringa se opravljajo tudi strokovne naloge, ki se nanašajo na varstvo in zaščito pred geološkimi in drugimi nevarnostmi, zgodnje opozarjanje, preprečevanje in sanacijo, na varnost objektov in naprav, ter na izmenjavo podatkov, vključno z mednarodno izmenjavo.

K 149. členu

Lastnik zemljišča je za namen izvajanja monitoringa naravnih pojavov ali stanja okolja dolžan dopustiti postavitev in obratovanje naprav in objektov potrebnih za namen izvajanja monitoringa. Izvajalec tovrstnega monitoringa pa je dolžan v čim manjši meri vplivati na rabo in stanje zemljišča ter ga po opravljenih delih vrniti v prejšnje stanje. V primerih, ko je to potrebno se z lastnikom zemljišča lahko sklene sporazum o odškodnini za dobo izvajanja monitoringa. Izvajalec monitoringa in lastnih zemljišča se lahko dogovorita tudi o odškodnini, v primerih, ko bi zaradi del prišlo do zmanjšane vrednosti zemljišč V primerih, ko izvajanja monitoringa naravnih pojavov ali stanja okolja ni mogoče drugače izvesti se lastninska pravica na zemljišču lahko odvzame ali omeji v skladu s predpisi, ki urejajo razlastitev in omejitev lastninske pravice.

K 150. členu

Obratovalni monitoring mora izvajati vsak povzročitelj obremenitve okolja. Obratovalni monitoring obsega monitoring onesnaževanja okolja, monitoring stanja okolja, monitoring zaradi zmanjševanja tveganja za okolje in monitoring naravnih pojavov v primeru, da povzročitelj obremenitve s svojo dejavnostjo vpliva nanje. Vrste emisij, standardov kakovosti okolja in naravnih pojavov, ki so predmet obratovalnega monitoringa, metodologijo njegovega izvajanja in način, vrsto ter obliko sporočanja podatkov ministrstvu, javnosti in občini predpiše minister. Za naprave, ki morajo pridobiti za okoljevarstveno dovoljenje za industrijske emisije se uporablja metodologija obratovalnega monitoringa iz zaključkov o BAT. Ministrstvo mora na osrednjem spletnem mestu državne uprave obveščati javnost o rezultatih monitoringa, določenega v okoljevarstvenem dovoljenju, ki jih upravljavec naprave pošilja ministrstvu.

K 151. členu

Obratovalni monitoring in kontrolni monitoring, ki se izvede na zahtevo inšpektorja pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora, lahko izvaja le oseba, ki je vpisana v evidenco izvajalcev obratovalnega monitoringa. Za vpis v evidenco se ob izpolnjevanju pogojev predpisanih v tem členu vpiše pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ima dokončno pooblastilo ali potrdilo ministrstva za izvajanje obratovalnega monitoringa. V primerih, ko oseba, ki je upravičena izvajati obratovalni monitoring v drugi državi članici EU želi izvajati obratovalni monitoring v Sloveniji mora pridobiti potrdilo ministrstva za vpis v evidenco izvajalcev obratovalnega monitoringa. Svojo usposobljenost za izvajanje obratovalnega monitoringa dokaže na način, da dokaže, da je v državi upravičena izvajati monitoring na način kot ga določa predpis za izvajanje obratovalnega monitoringa v Sloveniji.

Vlada lahko s predpisom določi tudi, da obratovalni monitoring izvaja oseba, ki ni vpisana v evidenco izvajalcev obratovalnega monitoringa, v primeru, da le ta izvaja monitoring: trajnih ali dnevnih meritve emisij snovi in toplote v vode iz zaključkov o BAT, trajnih meritev pretoka, meritev pH vrednosti ali temperature, meritve hrupa zaradi uporabe zvočnih naprav, trajne meritve stanja okolja ali meritve komunalne odpadne vode iz komunalnih čistilnih naprav manjše zmogljivosti.

Evidenca izvajalcev obratovalnega monitoringa je sestavni del registra varstva okolja.

K 152. členu
Preverjanje kakovosti izvajanja vseh vrst monitoringa je pristojno ministrstvo. Preverjanje kakovosti monitoringa se izvede na način, da ministrstvo zahteva občasno ali redno sodelovanje izvajalcev monitoringa v programih preskušanja njihove strokovne usposobljenosti, analizira poročila o izvajanju monitoringa ali organizira, naroča ali samo izvede naključne meritve parametrov monitoringa in rezultate primerja s podatki iz poročil o monitoringu.

K 153. členu
Ministrstvo z odločbo odloči o odvzemu pooblastila za izvajanje obratovalnega monitoringa ter o izbrisu iz evidence izvajalcev obratovalnega monitoringa v primerih, ko to zahteva pooblaščena oseba sama, ko pooblaščena oseba ne izpolnjuje več predpisanih pogojev za izvajanje obratovalnega monitoringa ali pa so bile s kontrolnim monitoringom ali s postopkom preverjanja kakovosti monitoringa ugotovljene take kršitve, zaradi katerih obstaja dvom o usposobljenosti izvajalca obratovalnega monitoringa.

Oseba, ki ji je bilo z odločbo odvzeto pooblastilo za izvajanje obratovalnega monitoringa, le tega ne sme izvajati z dnem pravnomočnosti odločbe o njegovem odvzemu pooblastila ali izbrisu iz evidence izvajalcev obratovalnega monitoringa

2. Register

K 154. členu
Ta člen ureja register varstva okolja. Ministrstvo mora zagotavljati evidence o imetnikih okoljevarstvenih dovoljenj, izvajalcev gospodarskih javnih služb varstva okolja, imetnikih pooblastil oziroma potrdil za opravljanje dejavnosti monitoringa ter drugih dejavnosti varstva okolja, subjektov, ki so vključeni v sistem EMAS in upravljavcev naprav ali izvajalcev dejavnosti, ki morajo svojo napravo ali dejavnost prijaviti ministrstvu na podlagi predpisov iz tega zakona. Podatke o izvajalcih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja morajo ministrstvu zagotavljati občine. Zakon določa, da so podatki iz tega registra javni, kar pomeni, da lahko vsakdo zahteva dostop do teh podatkov.
Predvideno je, da Vlada v posameznih predpisih iz tega zakona lahko predpiše podrobnejšo vsebino in način vodenja evidenc, postopek vpisa, sprememb in izbrisa iz evidenc, vsebino potrdil in odločb iz evidenc in druge podatke relevantne za pregled nad nosilci pravic in obveznosti iz tega zakona, ki jih potrebuje ministrstvo.

3. Informacijski sistem okolja

K 155. členu
Ministrstvo zagotavlja informacijski sistem varstva okolja, ki je namenjen tako izvajanju nalog države na področju varstva okolja, kot podporo občinam pri izvajanju njihovih nalog, kot tudi seznanjanju javnosti z okoljskimi podatki. Ta sistem združuje zlasti podatke o stanju okolja in njegovih delov, podatke ali povzetke podatkov monitoringa okolja, podatke o območjih odlagališč in drugih območjih okoljskih omejitev, podatke o emisijah in njihovih virih, odpadkih in ravnanju z njimi, podatke iz registra iz prejšnjega člena tega zakona, podatke, potrebne za poročanje EU ter podatke o preprečevanju večjih nesreč in zmanjševanju njihovih posledic. Lahko vsebuje tudi druge okoljske podatke, s katerimi ministrstvo razpolaga.

4. Obveščanja javnosti o okoljskih podatkih

K 156. členu
Člena ureja izdelavo poročil o okolju kot instrument obveščanja javnosti o stanju okolja.

Izdelajo se tri vrste poročil o okolju:

1. celovito poročilo o okolju, ki ga najmanj vsako deseto leto pripravi ministrstvo, sprejme Vlada in s katerim se seznani tudi Državni zbor,

2. poročilo o okolju ali posameznih delih okolja, ki je sestavljeno iz kazalcev okolja, in ki ga najmanj vsako drugo leto pripravi ministrstvo,
3. poročilo o okolju, ki ga najmanj vsako peto leto za svoje območje pripravi mestna občina, lahko pa tudi občina ali širša samoupravna lokalna skupnost.

K 157. členu
Člen ureja izdelavo celovitega poročila o okolju, ki se izdela z namenom celovitega prikaza stanja okolja in posredovanja drugih informacij, pomembnih za načrtovanje varstva okolja.

Celovito poročilo o okolju se izdela z upoštevanjem vseh relevantnih virov informacij o okolju, predvsem kazalcev okolja.

Glede na naravo celovitega poročila o okolju je njegova vsebina določena na način, da obsega sklope vseh informacij, potrebnih za celovit prikaz stanja okolja.

K 158. členu
V 158. členu je določena obveznost ministrstva, da javnost seznanja z okoljskimi podatki tudi na način, da jih objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave gov.si, pri čemer upošteva predpise, ki urejajo dostop javnosti do informacij javnega značaja. Seznam podatkov je naštet predvsem glede na zahteve posameznih Direktiv npr. Direktive 2010/75/EU o industrijskih emisijah, ki zahtevajo, da so določeni podatki, akti, dokumenti itd. na voljo javnosti. To pa ne pomeni, da se javnosti ne morejo dati na razpolago tudi drugi podatki, ob upoštevanju predpisov o dostopu javnosti do informacij javnega značaja, predpisov o varstvu osebnih podatkov itd. Posebej je tudi določeno, da morajo biti okoljska poročila in poročila o vplivih na okolje, skupaj z aktom, kateremu so podlaga, na spletu dostopna ves čas veljavnosti plana oziroma programa in okoljevarstvenega soglasja, ki je bil sprejet na njihovi podlagi.

K 159. členu
V tem členu je določena obveznost poročanja države o okoljskih podatkih evropskim institucijam kot so npr. Evropska agencija za okolje (EEA), Evropski statistični urad (EUROSTAT), Joint Research Centre (JRC), Evroppska Komisija, itd. Običajno obveznost poročanja izhaja iz Direktiv, zato je v tem členu določena generalna klavzula, s katero se izpolnjuje prenos posameznih določb različnih Direktiv glede poročanja institucijam EU. Gre za poročanje o podatkih o stanju voda (reke, jezera, podzemne vode, morje), kakovosti zraka, izpuste v zrak, podatke o zavarovanih območjih, itd. Vsi ti podatki so del informacijskega sistema, ki ga zagotavlja ministrstvo.

5. Dostop do okoljskih podatkov

K 160. členu
Ta člen skupaj z opredelitvijo okoljskega podatka v 3. členu ter načelno določbo o tem, da so okoljski podatki javni podatki in Zakonom o dostopu javnosti do informacij javnega značaja tvori pravni okvir, s katerim so v slovenski pravni red prenesene zahteve Aarhuške konvencije in direktive EU, ki se nanašajo na prost dostop do okoljskih informacij na podlagi zahteve. ZDIJZ je sistemski zakon, ki določa postopek v zvezi z dajanjem informacij in pravna sredstva. Ta zakon pa ureja nekatere posebnosti. V drugem odstavku primeroma našteva okoljske podatke oziroma podatke, ki so načeloma javno dostopni. Še posebej velja opozoriti na tretji in četrti odstavek tega člena, kjer je določeno, kateri okoljski podatek je javen in nikakor ne more biti določen kot poslovna ali kakršnakoli druga izjema, ki bi bila ZDIJZ sicer lahko določena kot izjema od dostopa na podlagi zahteve. To so podatki o emisijah onesnaževalcev okolja, podatki o odpadkih, o nevarnih snoveh, ki so prisotne v obratu, in na poseben način pripravljeno varnostno poročilo, ki ga mora imeti upravljavec obrata. Novost glede na prejšnjo ureditev predstavlja šesti odstavek, ki določa, da je ministrstvo, pristojno za okolje, ne glede na predpise državne statistike, ki urejajo zaupnost poročevalskih enot za namene analize, spremljanja in poročanja o nastajanju, zbiranju in obdelavi odpadkov ter doseganja ciljev na področju odpadkov, upravičeno do podatkov o nastalih odpadkih in ravnanju z njimi, ki jih za potrebe statistike in priprave statističnih poročil v skladu z zakonom, ki ureja statistiko, pripravi organ, pristojen za statistiko.

VII. ODGOVORNOST ZA PREPREČEVANJE OZIROMA SANACIJO OKOLJSKE ŠKODE

K 161. členu

V tem poglavju zakon skladno z Direktivo 2004/35 ureja odgovornost za preprečevanje in sanacijo okoljske škode. V zvezi s tem v tem členu zakon določa povzročitelje obremenitve, ki so zaradi opravljanja vrste dejavnosti odgovorni za preprečevanje neposredne nevarnosti za nastanek okoljske škode in za preprečevanje oziroma sanacijo okoljske škode ne glede na krivdo. Ostali povzročitelji obremenitve, ki niso posebej določeni, pa so odgovorni le za povzročitev neposredne nevarnosti za nastanek okoljske škode ali za nastanek okoljske škode na zavarovanih vrstah in habitatnih tipih, če je bila storjena namenoma ali iz malomarnosti.

Zakon v tem členu določa, da morajo vsi omenjeni povzročitelji sprejeti in izvesti vse ukrepe za preprečitev nastanka okoljske škode oziroma sanacijo okoljske škode, kot določa to poglavje zakona. V primerih, ko gre za več povzročiteljev okoljske škode in se ne da ugotoviti odgovornosti posameznega povzročitelja, so odgovorni solidarno.

Zakon v tem členu določa tudi obvezno zavarovanje odgovornosti za nastanek okoljske škode zaradi povzročitve nenadnega onesnaženja, ki ga morajo skleniti izvajalci dejavnosti iz tega člena. Namen zavarovanja je učinkovita in hitra sanacija v primeru nenadne in nepredvidene nesreče.

K 162. členu

V tem členu zakon opredeljuje situacije, kdaj pride do okoljske škode, povzročene zavarovanim vrstam, njihovim habitatom in habitatnim tipom, ki se prednostno ohranjajo v ugodnem stanju po predpisih o ohranjanju narave ali do okoljske škode na vodah ali do okoljska škode, povzročene tlom.

Podrobnejša merila za ugotavljanje škodljivosti vpliva zaradi nastanka okoljske škode predpiše minister na podlagi predpisa EU, ki ureja okoljsko odgovornost v zvezi s preprečevanjem in sanacijo okoljske škode, to je Direktive 2004/35/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004 o okoljski odgovornosti v zvezi s preprečevanjem in sanacijo okoljske škode (UL L št. 143 z dne 30. 4. 2004, str. 56), zadnjič spremenjena z Uredbo (EU) 2019/1010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o uskladitvi obveznosti poročanja na področju zakonodaje, povezane z okoljem, ter spremembi uredb (ES) št. 166/2006 in (EU) št. 995/2010 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 2002/49/ES, 2004/35/ES, 2007/2/ES, 2009/147/ES in 2010/63/EU Evropskega parlamenta in Sveta, uredb Sveta (ES) št. 338/97 in (ES) št. 2173/2005 ter Direktive Sveta 86/278/EGS (UL L št. 170 z dne 25. 6. 2019, str. 115), in sicer na podlagi njene Priloge IV.

K 163. členu

V tem členu zakon opredeljuje situacije, v katerih se določbe glede okoljske škode ne uporabljajo.

K 164. členu

V tem členu zakon določa, da v primeru neposredne nevarnosti za nastanek okoljske škode mora povzročitelj te nevarnosti izvesti vse potrebne ukrepe, da to škodo prepreči. Hkrati mora o nastanku neposredne nevarnosti za nastanek okoljske škode in o izvedenih ukrepih za preprečitev nastanka okoljske škode nemudoma obvestiti ministrstvo.

Če pa ministrstvo samo izve za neposredno nevarnost za nastanek okoljske škode ali je o tem obveščeno, lahko od njenega povzročitelja zahteva informacije o tej vseh pomembnih dejstvih v zvezi s to nevarnostjo ter mu glede na morebitno nezadostne ukrepe za preprečitev nastanka okoljske škode naloži izvedbo ustreznih preprečevalnih ukrepov.

K 165. členu

V tem členu zakon določa, da mora povzročitelj okoljske škode v primeru njenega nastanka nemudoma izvesti vse potrebne ukrepe za njeno omejitev in o vseh pomembnih dejstvih v zvezi z nastalo okoljsko škodo obvestiti ministrstvo ter mu poslati predlog sanacijskih ukrepov v odobritev. Ministrstvo na tej podlagi preuči vrsto, obseg in pomen okoljske škode za prizadeti posebni del okolja in možnost njegove naravne obnovitve, povzročitelju pa z odločbo odredi izvedbo najustreznejših sanacijskih ukrepov. Če je ministrstvo obveščeno ali samo izve za nastanek okoljske škode, lahko od njenega povzročitelja

zahteva informacije o vseh pomembnih dejstvih o nastali škodi, če pa ugotovi, da ni izvedel ukrepov za njeno omejitev ali da ti ne zadostujejo, z odločbo odredi izvedbo sanacijskih ukrepov.

V tem členu zakon ureja, da lastnik ali drug posestnik zemljišča, na katerem je nastala neposredna nevarnost okoljske škode ali okoljska škoda, ter lastnik ali drug posestnik zemljišča, ki je nujno potrebno za izvedbo ukrepov za preprečitev nastanka okoljske škode ali sanacijskih ukrepov, morata dopustiti izvedbo teh ukrepov oziroma aktivnosti.

Vlada predpiše vrste sanacijskih ukrepov na podlagi Priloge II Direktive 2004/35/ES, ki so podlaga za izbiro najustreznejših ukrepov za sanacijo okoljske škode.

K 166. členu

V tem členu zakon določa, da na račun povzročitelja izvede preprečevalne ali sanacijske ukrepe ministrstvo, če jih povzročitelj ne izvrši v roku iz omenjenih odločb, ali je iz okoliščin razvidno, da jih ne bo izpolnil v roku iz teh odločb.

K 167. členu

V tem členu zakon določa, da stroške preprečevalnih oziroma sanacijskih ukrepov ter stroške ugotavljanja vrste, obsega in pomena okoljske škode ali njene neposredne nevarnosti, stroške vodenja upravnega postopka in zbiranja podatkov ter stroške spremljanja in nadzora izvajanja ukrepov, krije povzročitelj.

Če na račun povzročitelja izvede preprečevalne ali sanacijske ukrepe ministrstvo, jih ima pravico zahtevati od povzročitelja v petih letih od dne, ko so bili izvedeni, oziroma od dne, ko je bil ugotovljen povzročitelj okoljske škode. Ta člen tudi določa primere, kdaj povzročitelj ni dolžan kriti stroškov preprečevalnih oziroma sanacijskih ukrepov, pri čemer te stroške vrne tretja oseba, ki je povzročila neposredno nevarnost za nastanek okoljske škode oziroma okoljsko škodo, ali država, če je neposredna nevarnost za nastanek okoljske škode oziroma okoljska škoda nastala zaradi izpolnitve obvezujočega ukaza ali navodila državnega ali občinskega organa ali osebe z javnimi pooblastili. Obveznosti v zvezi s plačilom stroškov se prenašajo na univerzalnega pravnega naslednika povzročitelja ali pravne naslednike lastnika nepremičnine pod pogoji, da so bili ali bi ob ustrezni skrbnosti morali biti seznanjeni s tem, da je neposredna nevarnost okoljske škode ali okoljsko škodo izvirala iz njihove nepremičnine.

K 168. členu

V tem členu zakon ureja pravice zainteresirane javnosti v zvezi z nastankom neposredne nevarnosti okoljske škode in nastankom okoljske škode. Zakon v zvezi s tem določa, da ima zainteresirana javnost pravico obvestiti ministrstvo o primerih okoljske škode in zahtevati, da ministrstvo ukrepa v skladu z določbami tega zakona.

Ta člen določa tudi, da ima zainteresirana javnost pravico do sodelovanja v postopku izdaje odločbe v zvezi z nastankom neposredne nevarnosti okoljske škode in v zvezi z nastankom okoljske škode, tako, da daje mnenja, predloge in pripombe v 30 dneh od objave javnega naznanila o izdaji odločbe, ki ga ministrstvo objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave. V tem členu zakon ureja tudi pravno varstvo pravic zainteresirane javnosti in v zvezi s tem določa, da lahko nevladna organizacija iz prvega odstavka 237. člena tega zakona in civilna iniciativa iz druge alineje 18.2. točke prvega odstavka 3. člena tega zakona, pravna ali fizična oseba ki je zaradi nastanka okoljske škode prizadeta v svojih pravnih koristih ali bi zaradi nastanka okoljske škode verjetno lahko bila prizadeta v svojih pravnih koristih, ter lastnik ali drug posestnik zemljišča, ki je nujno potrebno za izvedbo ukrepov iz omenjenih odločbe, lahko zoper omenjeni odločbi vložijo tožbo na Upravno sodišče RS skladno s predpisi, ki urejajo upravni spor.

K169. členu

V tem členu zakon ureja situacijo, v kateri ima okoljska škoda izvor v drugi državi in bi lahko vplivala na Republiko Slovenijo in v kateri ima okoljska škoda izvor v Republiki Sloveniji in bi lahko vplivala na območje te druge države. V primeru, če je okoljska škoda nastala v Sloveniji, mora ministrstvo sodelovati s pristojnim organom te države pri izmenjavi informacij in podatkov, potrebnih za preprečitev, omejitev ali sanacijo te škode in o nastali okoljski škodi obvesti pristojni organ te države in Komisijo EU ter predlaga sprejetje preprečevalnih oziroma sanacijskih ukrepov. Stroške, nastale zaradi izvedbe

preprečevalnih oziroma sanacijskih ukrepov v Republiki Sloveniji, ministrstvo izterja od povzročitelja okoljske škode.

K 170. členu
V tem členu zakon skladno z Direktivo 2004/35 določa, kdaj se šteje, da gre za zastaranje odgovornosti za okoljsko škodo. Prav tako ta člen določa, da ministrstvo vodi in sproti posodablja seznam odločb o preprečevalnih in sanacijskih ukrepih ter z njimi povezano višino ocenjenih in višino dejanskih stroškov izvedbe ukrepov, ki je del informacijskega sistema okolja, ministrstvo pa ga objavi tudi na osrednjem spletnem mestu državne uprave gov.si.

VIII. EKONOMSKI IN FINANČNI INSTRUMENTI VARSTVA OKOLJA

K 171. členu
V tem členu so določene vrste ekonomskih in finančnih instrumentov na področju varstva okolja, ki so v nadaljnjih členih podrobneje opredeljeni. Besedilo je spremenjeno le v toliko, da upošteva, da je Kjotski protokol k okvirni konvenciji ZN o spremembi podnebja prenehal veljati.

1. Okoljske dajatve

K 172. členu
V tem členu so urejene okoljske dajatve za onesnaževanje okolja. Namen okoljskih dajatev je vključitev stroškov ukrepov varstva okolja in rabe naravnih dobrin ter odprave škode obremenjevanja okolja v ceno blaga in storitev, ki ga povzroča onesnaževanje oziroma obremenjevanje okolja nasploh. Okoljske dajatve za onesnaževanje so namenjene temu, da povzročitelji onesnaževanja okolja internalizira stroške onesnaževanja, ki jih sicer nosi družba kot celota. To lahko stori, če mu družba oziroma država »pove«, koliko znašajo ti stroški tako, da mu za onesnaževanje predpiše okoljsko dajatev. Višina le te naj bi bila po možnosti enaka ali vsaj sorazmerna z mejnim stroškom onesnaževanja in naj bi povzročitelja onesnaževanja okolja, ki je »onesnaževanje« zavezan plačevati, preko ponotranjenja stroškov onesnaževanja okolja vodila k ravnanju, ki okolje manj obremenjuje. Vodila naj bi torej do spremenjenega vedenja proizvajalcev in potrošnikov, ki je spodbujeno z ekonomskim razlogom (stroški) in ne neposredno prepovedjo ali zapovedjo določenega ravnanja. V primeru onesnaževanja zakon v predlaganem drugem in tretjem odstavku daje podlago za tri kategorije okoljskih dajatev za onesnaževanje in njihovih zavezancev, ureditev okoljskih dajatev za rabo pa v 175. členu prepušča področni zakonodaji. Pooblastilo za podrobnejše urejanje je, z nekoliko drugačno dikcijo kot do sedaj, prepuščeno vladi, ki je sprejela že osem tovrstnih uredb, s katerimi je uvedla okoljsko dajatev za emisijo ogljikovega dioksida, zaradi uporabe mazalnih olj in tekočin, dajatev zaradi nastajanja odpadne embalaže, odpadne električne in elektronske opreme in izrabljenih gum, okoljsko dajatev zaradi uporabe hlapnih organskih spojin ter dajatev zaradi odvajanja odpadnih voda.

K 173. členu
Ta člen določa, da pravica zavezanca do oprostitve ali zmanjšanja plačila okoljske dajatve ne izhaja iz samega zakona, ampak iz predpisa vlade, kolikor je v njem Vlada izkoristila pooblastilo in v zakonsko alternativno določenih primerih predvidela oprostitev. Vlada mora pri oprostitvah upoštevati pravila o državnih pomočeh. Člen ureja tudi možnost, da Vlada predvidi odstop dajatve občini pod predpisanimi pogoji ali pa celo določi, da so določene dajatve prihodek občine. Vlada predpiše tudi način zbiranja okoljske dajatve, vsebino evidence o okoljski dajatvi ter obveznost poročanja in vsebino podatkov, ki jih je zavezanec za vodenje evidence dolžan poročati ministrstvu, pristojnem za okolje ali FURS-u.

K 174. členu
Ta člen določa, da je med okoljske dajatve po treba šteti tudi različna povračila za rabo naravnih dobrin, ki pa so podrobneje predpisana v zakonih, ki urejajo rabo naravnih dobrin. Tipična tovrstna dajatev je na primer vodno povračilo po Zakonu o vodah.

2. Finančna jamstva za namene varstva okolja

K 175. členu
Finančno jamstvo je eden od instrumentov, s katerim je mogoče zavarovati tveganje, da neka oseba ne bo izpolnila obveznosti, ki jo je prevzela nase na primer s sklenitvijo pogodbe, ali ji je naprtena z zakonom, in bo morala to obveznost izpolniti druga oseba. Z izdajo finančnega jamstva neka institucija (na primer banka ali zavarovalnica) jamči tej drugi osebi, da ji bo ob določenih pogojih izplačala sredstva za izpolnitev obveznosti, ki bi jo sicer morala izpolniti prva oseba. Povejmo še, da je finančnih jamstev več vrst, v praksi pa so morda najbolj razširjene bančne garancije in zavarovalne police. Po določbah obravnavanega člena ima Vlada pristojnost, da s svojimi predpisi povzročiteljem obremenitve okolja naprti obveznost zagotovitve finančnih jamstev za zavarovanje izpolnitve predpisane obveznosti. Namen navedenih zahtev je v tem, da se zagotovijo denarna sredstva za plačilo stroškov izvedbe določenih obveznosti, ko jih zavezanci iz različnih razlogov ne bi izvedli, na primer upravljavci odlagališč, njihovo izvedbo pa bi morala zagotoviti država. Zakon omogoča povzročiteljem obremenjevanja okolja, da finančna jamstva pridobivajo praviloma, vendar ne izključno, v dveh oblikah. Prva možnost je sklenitev zavarovanja pri zavarovalnih družbah, druga pa je pridobitev bančne garancije pri ustreznih finančnih družbah. Na voljo so tudi druge oblike finančnih jamstev, saj zakon drugačnih oblik jamstev ne izključuje, pač pa njihovo eventualno določitev prepušča vladnemu predpisu. Vlada v predpisu, ki določi obveznost pridobitve finančnega jamstva, določi poleg same oblike predvsem primere, ko je takšno jamstvo treba zagotoviti, osebo, ki je do sredstev izplačil finančnega jamstva upravičena ter višino in čas trajanja jamstva. Pri določanju višine in časa trajanja jamstva Vlada upošteva različne kriterije, opredeljene v 3. točki tretjega odstavka obravnavanega člena. Ti kriteriji se nanašajo na obseg dejavnosti ali ravnanja, ki je predmet jamstva, in predpisane zahteve v zvezi z ukrepi med opravljanjem dejavnosti ali po njenem prenehanju.

3. Kavcije in druge oblike varščin za namene varstva okolja

K 176. členu (kavcije in varščine)
Ta člen daje vladi pristojnost, da kot obvezne predpiše kavcije ali druge oblike varščin (na primer depozit) za tiste proizvajalce, ki so zavezani organizirano zagotavljanje vračila izrabljenih ali neuporabnih naprav, tehnologij, proizvodov ali njihove embalaže itd. Vlada lahko na podlagi določb tega člena predpiše kavcije ali druge oblike varščine tudi za potrošnike, ki izrabljene ali neuporabne naprave, tehnologije ali proizvode ali njihovo embalažo vrnejo proizvajalcu. Z njimi naj bi se spodbudilo željeno ravnanje proizvajalcev in potrošnikov in med drugim prispevalo tudi h krožnem gospodarstvu.

4. Trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v EU

K 177. členu
Ta člen določa vključenost v členu navedenih subjektov v sistem trgovanja s pravicami do emisije toplogrednih plinov v EU in možnost vključitve v navedeni sistem za druge pravne ali fizične osebe.

K 178. členu
Ta člen določa, v kakšnem obsegu imajo navedeni subjekti pravico do emisije toplogrednih plinov.

K 179. členu
Ta člen vsebuje definicijo emisijskega kupona, katere pravice so mu enakovredne, določa prosto trgovanje fizičnih in pravnih oseb z njimi ter kako je z veljavnostjo emisijskih kuponov glede na navedena dva datumska mejnika in določa prosto trgovanje fizičnih in pravnih oseb z njimi.

K 180. členu
Ta člen definira dostopnost podatkov iz registra Unije, in pristojnost vlade za določitev pristojnih organov, nacionalnega administratorja in podrobnejšega načina ter pogojev poslovanja v nacionalnem delu registra Unije.

K 181. členu

Ta člen določa, da se letna količina emisijskih kuponov, ki pripada Republiki Sloveniji, prodaja na dražbi. Uredba Komisije (EU) št. 1031/2010 z dne 12. novembra 2010 o časovnem načrtu, upravljanju in drugih vidikih dražbe pravic do emisije toplogrednih plinov na podlagi Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti (UL L št. 302 z dne 18. 11. 2010, stran 1), zadnjič spremenjena z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2019/1868 z dne 28. avgusta 2019 o spremembi Uredbe (EU) št. 1031/2010 zaradi uskladitve prodaje pravic na dražbi s pravili EU ETS za obdobje 2021–2030 in z razvrstitvijo pravic kot finančnih instrumentov v skladu z Direktivo 2014/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 289 z dne 8. 11. 2019, stran 9) določa pravila o časovnem načrtu, upravljanju in drugih vidikih dražbe pravic do emisije. Člen določa uradno dražiteljico v imenu in za račun države, ki je SID banka, način ureditve njenega delovanja za ta namen, ki je v sklenitvi pogodbe med njo in ministrstvom.

K 182. členu

S tem členom je vzpostavljena podlaga za ustanovitev proračunskega sklada – Sklada za podnebne spremembe (v nadaljnjem besedilu: Podnebni sklad), ki je ustanovljen za nedoločen čas. Opredeljeni so tudi njegov namen, pristojnost ministrstva za njegovo upravljanje in viri financiranja.

K 183. členu

Glede na vire financiranja Podnebnega sklada, ki jih določa prejšnji člen in pomenijo sredstva sklada, v tem členu zakon določa namene porabe teh sredstev. V prvem odstavku določa za kaj se zlasti porabijo sredstva, pridobljena z dražbo emisijskih kuponov za naprave, v drugem odstavku pa to določa za sredstva, pridobljena z dražbo emisijskih kuponov za operatorje zrakoplovov. Nadalje člen določa pristojnost vlade, da določi način in pogoje dodelitve nadomestila za kritje posrednih stroškov zaradi stroškov emisij toplogrednih plinov v korist določenih sektorjev ali delov sektorjev, izpostavljenih tveganju premestitve emisij CO_2 in so določeni z Delegiranim sklepom Komisije (EU) 2019/708 z dne 15. februarja 2019 o dopolnitvi Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z določitvijo sektorjev in delov sektorjev, ki veljajo za izpostavljene tveganju premestitve emisij CO2, za obdobje med letoma 2021 in 2030 (UL L št. 120 z dne 8. 5. 2019, stran 20) in obveznost ministrstva do objave količine dodeljenega nadomestila do določenega roka na osrednjem spletnem mestu državne uprave gov.si. Člen določa tudi, da sprejme Program porabe sredstev Podnebnega sklada, in njegovo vsebino. Nadalje člen glede ukrepov, ki potrebujejo priglasitev državne pomoči podaja podlago za priglasitev sheme državne pomoči. Glede večletnih projektov pa je določeno tudi to, da se ne glede na obdobje, za katero se sprejema program, v slednjem navedejo predvidena finančna sredstva do zaključka projekta in v ta namen prevzemajo finančne obveznosti v breme proračunov prihodnjih let. Določena je tudi obveznost ministrstva v navedenem roku poročati Evropski komisiji o porabi sredstev sklada. Zadnji odstavki člena so podlaga za sklepanje neposrednih pogodb z bodisi neposrednimi bodisi posrednimi proračunskimi uporabniki, za izvajanje javnih nalog ustanovljenimi ali pooblaščenimi s strani države ali občine, katera oseba do teh sredstev sicer ni upravičena na način, da so za to določeni negativni pogoji in pridobitev podatkov iz davčne evidence, na podlagi katerih se to preverja.

K 184. členu

Ta člen določa, da morajo subjekti, ki jih navaja, pred začetkom obratovanja navedene naprave, ki povzroča emisijo toplogrednih plinov, s strani ministrstva pridobiti dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov. Opredeljena je vsebina vloge, s katero se za dovoljenje zaprosi in da Vlada s predpisom določi vrste naprav, dejavnosti in toplogrednih plinov za te potrebe. Uredba o vrstah naprav, dejavnostih in toplogrednih plinih (Uradni list RS, št. 197/20) določa vrste naprav, dejavnosti in toplogredne pline, za katere morajo upravljavci naprav pridobiti dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov v skladu s tem zakonom.

K 185. členu

V tem členu je določena vsebina dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov, poleg nje pa tudi, kdaj ministrstvo to dovoljenje izda in pod kakšnimi pogoji ter da ga mora posredovati tudi pristojni inšpekciji in nacionalnemu administratorju. Izvedbena uredba Komisije (EU) 2018/2066 z dne 19. decembra 2018 o spremljanju emisij toplogrednih plinov in poročanju o njih v skladu z Direktivo 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter spremembi Uredbe Komisije (EU) št. 601/2012 (UL L št. 334 z dne 31. 12. 2018, stran 1), zadnjič spremenjena z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2020/2085 z dne 14. decembra 2020 o spremembi in popravku Izvedbene uredbe (EU) 2018/2066 o spremljanju emisij toplogrednih plinov in poročanju o njih v skladu z Direktivo 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 423 z dne 15. 12. 2020, stran 37) določa pravila za spremljanje emisij toplogrednih plinov.

K 186. členu
Ta člen vsebuje določbe glede spremembe dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov. Določa obveznost upravljavca naprave pisno prijaviti vsako nameravano spremembo vrste ali delovanja naprave kot tudi vsake razširitve ali zmanjšanja njene zmogljivosti in spremembe upravljavca, podanost prijave se pri tem izkazuje s potrdilom o oddani pošiljki. Ministrstvo mora, če glede na podano prijavo ugotovi, da nameravana sprememba vpliva na vsebino dovoljenja, v navedenem roku o tem obvestiti upravljavca s pozivom k vložitvi vloge za spremembo dovoljenja. Opustitev te obveznosti s strani upravljavca pomeni odstop od nameravane spremembe. Člen določa tudi rok za odločitev o spremembi dovoljenja na strani ministrstva in neprejem obvestila ministrstva v roku kot ugotovitev, da nameravana sprememba ne vpliva na veljavno dovoljenje. Posebej je poudarjeno, da se dovoljenje spremeni tudi zaradi spremembe upravljavca in da je ministrstvo dolžno posredovati odločbo v primerih, ki jih obravnava ta člen, tudi pristojni inšpekciji in nacionalnemu administratorju.

K 187. členu
Primer prenehanja delovanja naprave je opredeljen z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2019/331 z dne 19. decembra 2018 o določitvi prehodnih pravil za usklajeno brezplačno dodelitev pravic do emisije na ravni Unije v skladu s členom 10a Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 59 z dne 27. 2. 2019, stran 8). V tem členu je določena obveznost upravljavca naprave, da o tem obvestiti ministrstvo, katero mora skladno z njegovim pisnim obvestilom izdati odločbo o prenehanju veljavnosti dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov in slednjo posredovati pristojni inšpekciji ter nacionalnemu administratorju.

K 188. členu
Ta člen obravnava primere odvzema dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov, pri čemer določa pogoje, pod katerimi se to dovoljenje z odločbo odvzame, rok, v katerem upravljavcu ali za samo napravo po odvzemu dovoljenja ne more biti izdano novo dovoljenje in dolžnost posredovanja odločbe (s strani ministrstva) v primeru prenehanja dovoljenja tudi pristojni inšpekciji in nacionalnemu administratorju.

K 189. členu
Ta člen določa obveznost priprave poročila za primer prenehanja delovanja naprave ali odvzem dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov, katero obdobje zajema to poročilo in v katerem roku ga je treba poslati ministrstvu.

K 190. členu
Ta člen loči upravljavce naprav glede na to, za katere naprave se jim brezplačno dodelijo emisijski kuponi in za katere brezplačne dodelitve ni, pri čemer je opredeljeno tudi obdobje, za katerega to velja. Od leta 2026 je določeno zmanjševanje brezplačne dodelitve emisijskih kuponov v enakih deležih na način, da do leta 2030 več ne bo brezplačne dodelitve z izjemo podnaprav za daljinsko ogrevanje. Do celotne brezplačne dodelitve v višini stotih odstotkov so ne glede na to do leta 2030 upravičeni upravljavci naprav iz sektorjev in delov sektorjev, ki so izpostavljeni tveganju premestitve emisij CO_2 in so določeni z Delegiranim sklepom Komisije (EU) 2019/708 z dne 15. februarja 2019 o dopolnitvi Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z določitvijo sektorjev in delov sektorjev, ki veljajo za izpostavljene tveganju premestitve emisij CO2, za obdobje med letoma 2021 in 2030 (UL L št. 120 z dne 8. 5. 2019, stran 20). Z Uredbo o izvajanju delegirane uredbe (EU) o določitvi prehodnih pravil za usklajeno brezplačno dodelitev pravic do emisije na ravni Unije (Uradni list RS, št. 34/19), sta določena pristojna organa in podrobnejša pravila glede brezplačne dodelitve pravic do emisije za izvajanje Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/331 z dne 19. decembra 2018 o določitvi prehodnih pravil za usklajeno brezplačno dodelitev pravic do emisije na ravni Unije v skladu s členom 10a Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 59 z dne 27. 2. 2019, stran 8).

K 191. členu
Ta člen določa obveznost ministrstva za pripravo seznama naprav in upravljavcev teh naprav s pravnomočnim dovoljenjem, obravnavanim v prejšnjih členih, ki ga mora pripraviti na podlagi vloge od leta 2021 naprej za vsako petletno obdobje in ga dve leti pred začetkom vsakega od petletnih obdobij do navedenega roka v takem letu predložiti Evropski Komisiji. Predložiti ji mora ravno tako tudi seznam tistih naprav in upravljavcev, ki se želijo izključiti iz sistema trgovanja kot tudi predlog enakovrednih ukrepov, ki jih morajo ti izvajati za zmanjševanje emisij toplogrednih plinov. Člen določa tudi vsebino navedenih seznamov, dolžnost ministrstva, da upoštevaje zahteve Evropske komisije glede vključitve naprav izračuna končno brezplačno dodeljeno količino emisijskih kuponov in obveznost objave

seznamov in izračunanih količin na osrednjem spletnem mestu državne uprave. Nadalje je določena pristojnost ministrstva za izdajo odločbe, s katero se na podlagi seznama brezplačna količina emisijskih kuponov upravljavcu naprave dodeli ter kaj mora ta vsebovati, poleg tega pa tudi, da zoper to odločbo ni pritožbe, dopusten pa je upravni spor, sicer pa se jo mora ministrstvo posredovati tudi nacionalnemu administratorju. V primeru spremembe dovoljenja mora ministrstvo po tem členu tudi zadevno odločbo spremeniti po uradni dolžnosti. Glede v tej obrazložitvi uvodoma navedenega predloga enakovrednih ukrepov se mora na podlagi javne objave omogočiti tudi javnosti, da nanj poda pripombe.

K 192. členu
Ta člen določa pristojnost vlade, da z navedenim predpisom v sistem trgovanja vključi še dodatne, torej druge naprave, dejavnosti in toplogredne pline, kaj mora zlasti pri tem upoštevati in da lahko to stori, če je vključitev odobrila Evropska komisija. Določbe člena so predpisane z Uredbo o vrstah naprav, dejavnostih in toplogrednih plinih (Uradni list RS, št. 197/20).

K 193. členu
Ta člen določa, pod katerimi pogoji, tj. upoštevaje količino emisij in nazivno vhodno toplotno moč naprave, vse vezano na v prvem odstavku določena časovna obdobja, se lahko upravljavec naprave odloči za izključitev iz sistema trgovanja. V nadaljnjih odstavkih so določbe glede prenehanja veljavnega dovoljenja upravljavca male naprave na način, da se to nadomesti z novim, izdanim s strani ministrstva po uradni dolžnosti, kaj novo dovoljenje vsebuje, urejena je tudi obveznost poročanja ministrstvu s strani upravljavca male naprave, pristojnost ministrstva do izdaje odločbe v primeru odkritja napak v tem poročilu, poleg tega tudi obveznost predaje emisijskih kuponov za upravljavca glede na obdobje vključenosti v sistem trgovanja, pristojnost ministrstva do ponovne vključitve naprave v sistem trgovanja, če iz prej navedenega poročila izhaja, da je presežen določen prag emisij, način te vključitve in trajanje obveznosti upravljavca male naprave do izvedbe enakovrednih ukrepov v primeru izključitve iz sistema trgovanja. Člen vključuje tudi napotitev na uporabo relevantnih drugih določb tega zakona, obveznost ministrstva do objave seznama izključenih naprav (pri čemer je določen molk Evropske komisije v predpisanem roku kot izkaz njenega nenasprotovanja izključitvi) kot tudi obveznost vlade, da predpiše kako se bo izvajal monitoring, pripravilo poročilo in tudi poročalo ter pregledovalo poročila, tudi v tem členu pa je predpisana dolžnost ministrstva posredovati prej obravnavane akte (odločbe, dovoljenja) pristojni inšpekciji in nacionalnemu administratorju oziroma v določenem primeru samo slednjemu. Določbe trinajstega odstavka in sicer način izvajanja monitoringa, priprave poročila in poročanja ter način in pogostost pregledovanja le tega so predpisane z Uredbo o vrstah naprav, dejavnostih in toplogrednih plinih (Uradni list RS, št. 197/20).

K 194. členu
Predmet urejanja tega člena je sprememba dodeljene količine emisijskih kuponov, pri čemer sta določena način - izdaja odločbe in spremljajoča obveznost posredovanja te nacionalnemu administratorju. Z Uredbo o izvajanju izvedbene uredbe (EU) o določitvi pravil za prilagoditev brezplačne dodelitve pravic do emisije zaradi sprememb ravni dejavnosti (Uradni list RS, št. 197/20) sta določena pristojna organa in so urejena podrobnejša pravila za prilagoditev brezplačne dodelitve pravic do emisije zaradi sprememb ravni dejavnosti in sicer za izvajanje Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2019/1842 z dne 31. oktobra 2019 o določitvi pravil za uporabo Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z nadaljnjimi ureditvami za prilagoditve brezplačne dodelitve pravic do emisije zaradi sprememb ravni dejavnosti (UL L št. 282 z dne 4. 11. 2019, str. 20).

K 195. členu
Ta člen določa, v katerih primerih je oziroma kdaj ni upravljavec nove naprave, ki ga predmetni člen ravno tako opredeljuje, upravičen do brezplačne dodelitve emisijskih kuponov. Kdaj slednja opredelitev vseeno ne velja, člen določa v nadaljevanju, temu pa sledi navedba predpisa, skladno s katerim ministrstvo izračuna dodeljeno količino za upravičene subjekte, katero predloži Evropski komisiji. Pri tem mora upoštevati tudi zahteve in že omenjeni predpis pri izračunu končne brezplačne dodeljene količine, katero dodeli upravljavcu nove naprave z odločbo. Določeno je tudi, kaj mora ta odločba vsebovati, da vložitev pritožbe zoper njo ne zadrži njene izvršitve in da jo je treba posredovati tudi nacionalnemu administratorju.

K 196. členu
Ta člen določa pristojnost nacionalnega administratorja, da na podlagi odločb upravljavcem skladno z določbami tega zakona v registru Unije podeli letno brezplačno količino emisijskih kuponov, skladno s katerim predpisom in skrajne roke, do katerega to stori. V tretjem odstavku, določa tudi časovno

obdobje, v katerem tega ne stori za primere prenehanja veljavnosti določenega dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov.

K 197. členu
Ta člen ureja izjemo od ureditve v prvem odstavku prejšnjega člena – brezplačno dodelitev preostanka sorazmernega deleža emisijskih kuponov v primeru dogovora med upravljavcema naprav, ki sta sklenila pravni posel, na podlagi katerega je drugi upravljavec pridobil obstoječo napravo ali del le-te. Tudi tu ministrstvo o dodelitvi izda odločbo, katero izda na podlagi zahteve tega drugega upravljavca (kupca), za kar mora slednji predložiti notarsko overjeno kopijo sklenjenega pravnega posla ter dogovora glede prenosa emisijskih kuponov med njima, nato pa izdano odločbo ministrstvo tudi v tem primeru posreduje nacionalnemu administratorju.

K 198. členu
Po uvodni opredelitvi operatorja zrakoplova, za katerega veljajo v tem členu določene obveznosti, ki zadevajo načrt monitoringa, vključno s predhodnim posredovanjem v drugem odstavku opredeljene zahteve, roki, načinom predložitve tega načrta, pomen molka ministrstva v navedenem roku, izdajo in vsebino (v zadnjem odstavku pa tudi posredovanje pristojni inšpekciji in nacionalnemu administratorju) odločbe o predaji emisijskih kuponov s strani operatorja zrakoplova, člen določa še pristojnost vlade v zadevnem predpisu določiti vrste letalskih dejavnosti, relevantnih v obravnavani uvodni opredelitvi. Letalske dejavnosti so določene z Uredbo o vrstah naprav, dejavnostih in toplogrednih plinih (Uradni list RS, št. 197/20).

K 199. členu
Ta člen obravnava dodelitev emisijskih kuponov za primer odobritve v prejšnjem členu obravnavanega načrta monitoringa upravljavcem zrakoplovov. Opredeljuje za katero obdobje in na kakšen način (z vlogo, določeno je tudi kaj mora ta vsebovati) in pri katerem organu do katerega roka za to dodelitev navedeni subjekt zaprosi (in do katerega roka ta organ, ki je ministrstvo, vlogo predloži Evropski komisiji). Določeno je tudi, katero obdobje se šteje za leto spremljanja, postopanje ministrstva po odobritvi vloge s strani Evropske komisije (v katerem roku izračuna količino brezplačnih emisijskih kuponov in izda odločbo ter kaj ta odločba vsebuje) ter da zoper odločbo ministrstva ni pritožbe, tudi po tem členu pa jo mora ministrstvo posredovati tudi nacionalnemu administratorju.

K 200. členu
Ta člen določa pristojnost nacionalnega administratorja, da na podlagi odločbe iz prejšnjega člena operatorju zrakoplova v registru Unije podeli letno brezplačno količino emisijskih kuponov, skladno s katerim predpisom in skrajni rok, do katerega to stori. Poleg tega je v obravnavanem členu določena tudi obveznost ministrstva objaviti seznam teh operatorjev skupaj s pripadajočo količino brezplačnih emisijskih kuponov, ki so jim bili podeljeni, na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

K 201. členu
Ta člen določa, pod katerimi pogoji lahko operator zrakoplova zaprosi za dodelitev brezplačnih emisijskih kuponov iz posebne rezerve za nekatere operatorje zrakoplova, , ki je določena z Izvedbenim sklepom Komisije (EU) 2016/775 z dne 18. maja 2016 o referenčni vrednosti za brezplačno dodeljevanje pravic do emisije toplogrednih plinov operatorjem zrakoplovov v skladu s členom 3f(5) Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 128 z dne 19. 5. 2016, str. 10), pod katerim pogojem lahko to pravico uveljavlja, da za to zaprosi z vlogo in kaj mora slednja vsebovati, pri čemer se dodatna vsebina zahteva za enega od možnih primerov, v katerih lahko za to zaprosi. Nadalje je v členu določen postopek oddaje vloge vključno z roki tako za operatorja zrakoplova kot za ministrstvo, ki prejeto vlogo posreduje Evropski komisiji. Določeni so še način izračuna količine brezplačnih emisijskih kuponov iz posebne rezerve, ki jo izračuna ministrstvo, omejitve pri dodeljeni količini, izdaja samega akta (odločbe) in dolžnost posredovanja odločbe nacionalnemu administratorju.

K 202. členu
Glede na prejšnji člen je v tem členu urejena sama podelitev količine brezplačnih emisijskih kuponov iz posebne rezerve, za katero je pristojen nacionalni administrator v navedenem roku, določena pa je tudi obveznost ministrstva do objave seznama operatorjev in pripadajoče količine brezplačno podeljenih emisijskih kuponov iz posebne rezerve.

K 203. členu

Po tem členu je ministrstvo pristojno pozvati Evropsko komisijo k prepovedi opravljanja letov operatorjem zrakoplovov, kadar so za to izpolnjeni določeni pogoji. Določena je vsebina poziva, obveščanje Evropske komisije operatorja zrakoplova glede dejstev in razlogov, zaradi katerih je ministrstvo prepoved predlagalo, v primeru, da sprejme odločitev o uvedbi te prepovedi, je določeno tudi obveščanje ministrstva, pristojnega za promet o tem s strani ministrstva. Ministrstvo, ki je pristojno za promet, mora obvestiti Evropsko komisijo o ukrepih, ki so bili posledično zaradi tega izvedeni.

K 204. členu
Ta člen določa obveznost upravljavcem naprav in operatorjem zrakoplovov poročanja in postopanje ministrstva na podlagi tega poročanja v smislu posledic neprejema poročila in v smislu s strani ministrstva izdanega poročila o emisijah toplogrednih plinov na podlagi dostopnih podatkov o emisijah in odločb, na podlagi katerih je zadevni subjekt skladno z v njih ugotovljeno količino emisij toplogrednih plinov za opredeljeno obdobje dolžan predati emisijske kupone.

K 205. členu
Ta člen ureja spreminjanje načrta monitoringa na način, da je opredeljeno, kdaj pride do takih sprememb, da je določena obveznost obvestiti ministrstvo o tem. Izvedbena uredba Komisije (EU) 2018/2066 z dne 19. decembra 2018 o spremljanju emisij toplogrednih plinov in poročanju o njih v skladu z Direktivo 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter spremembi Uredbe Komisije (EU) št. 601/2012 (UL L št. 334 z dne 31. 12. 2018, stran 1), zadnjič spremenjena z Izvedbena uredba Komisije (EU) 2020/2085 z dne 14. decembra 2020 o spremembi in popravku Izvedbene uredbe (EU) 2018/2066 o spremljanju emisij toplogrednih plinov in poročanju o njih v skladu z Direktivo 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 423 z dne 15. 12. 2020, stran 37), določa opredelitev bistvene in nebistvene spremembe načrta monitoringa. Določeno je tudi spreminjanje načrta monitoringa v nebistvenih sestavinah, v primeru česar je ravno tako določena obveznost obvestiti ministrstvo do izteka tekočega leta in je dolžno odločbo po tem členu, kot je določeno za veliko drugih primerov tega zakona, posredovati pristojni inšpekciji.

K 206. členu
Ta člen določa kdo je pristojen preverjati poročilo o emisijah toplogrednih plinov in sicer preveritelj, ki je pridobil akreditacijsko listino v skladu z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2018/2067 z dne 19. decembra 2018 o preverjanju podatkov in o akreditaciji preveriteljev v skladu z Direktivo 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 334 z dne 31. 12. 2018, stran 94), zadnjič spremenjena z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2020/2084 z dne 14. decembra 2020 o spremembi in popravku Izvedbene uredbe (EU) 2018/2067 o preverjanju podatkov in o akreditaciji preveriteljev v skladu z Direktivo 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 423 z dne 15. 12. 2020, stran 23). Člen nadalje določa obveznost izdaje poročila o preverjanju, pristojnost ministrstva do izrednega naknadnega preverjanja kadarkoli, pri čemer v primeru odkritja nepravilnosti pri takih pregledih mora ministrstvo o tem obvestiti akreditacijski organ, kdaj se šteje, da gre za hujšo kršitev, urejeno pa je tudi vprašanje kritja stroškov tovrstnih pregledov.

K 207. členu
Ta člen določa subjekte, naprave in dejavnosti, za katere je potrebno predati emisijske kupone, v kakšni količini in do kdaj je to potrebno izvesti, razveljavitev teh emisijskih kuponov, objavo subjekta, ki ni storil navedenega, s strani ministrstva na spletu, izdajo odločbe glede ugotovljene manjkajoče količine pri predanih emisijskih kuponih, ki se ugotovi pri naknadnem izrednem preverjanju, s strani ministrstva, v katerem primeru in katerih emisij izjemoma ni potrebno predati, možnost imetnika emisijskih kuponov, da kadarkoli zahteva njihovo razveljavitev (s hkratno neupravičenostjo do nadomestila njihove vrednosti) in obveznost posredovanja odločbe s strani ministrstva nacionalnemu administratorju.

K 208. členu
Za primer, da je presežena količina predanih emisijskih kuponov pri izpustih v zrak, mora upravljavec naprave ali operator zrakoplova, ki je zanjo odgovoren, za vsako začeto tono ekvivalenta ogljikovega dioksida v določenem roku plačati penale. O tem odloči ministrstvo z odločbo, se pa višina penalov od v členu določenega obdobja vsako leto poveča za letni evropski indeks cen življenjskih potrebščin, določi pa jo Vlada s sklepom. Plačilo penalov ne odvezuje uvodoma navedenih subjektov do predaje vseh emisijskih kuponov, ki jih mora sicer predati skladno s prejšnjim členom.

5. Zavezujoče letno zmanjšanje emisij toplogrednih plinov za države članice

K 209. členu

V tem členu se uvaja sistemski pristop upravljanja z enotami dodeljenih letnih emisij za doseganje letnih ciljev, določenih s predpisom EU, ki ureja zavezujoče letno zmanjšanje emisij toplogrednih plinov za države članice. Omenjeni predpis državam članicam določa cilje zmanjšanja emisij toplogrednih plinov iz sektorjev, ki niso vključeni v EU sistem trgovanja z emisijami. S tem členom je določen pristojni organ za upravljanje z enotami dodeljenih letnih emisij. V primeru doseganja emisijskih ciljev, lahko država članica presežek, v obliki enot dodeljenih letnih emisij, prenese na drugo državo članico. Prenos je med drugim lahko izveden na osnovi finančnega plačila. S tem členom je določen vir, v katerega se prilijejo sredstva, pridobljena iz prenosa enot dodeljenih letnih emisij.

6. Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad

K 210. členu

Ta člen določa, Da je Eko sklad, j.s., javni sklad v skladu z Zakonom o javnih skladih (ZJS-1), ki ga je država ustanovila za izvajanje politike spodbujanja razvoja varstva okolja in trajnostnega razvoja. Zato se za vprašanja, ki niso urejena s tem zakonom, subsidiarno uporabljajo določbe ZJS-1. Sklad spodbuja trajnostni razvoj, ne le z dodeljevanjem ugodnih kreditov ali poroštev, ampak z različnim naborom finančnih instrumentov spodbujanja naložb, ki preprečujejo, odpravljajo ali zmanjšujejo obremenjevanje okolja. Njegov ustanovitelj je država, za katero ustanoviteljske pravice izvršuje Vlada RS. Državi je kot njegovi ustanoviteljici v četrtem odstavku naložena omejena subsidiarna odgovornost za obveznosti sklada, ki pa je po vsebini omejena le na obveznosti iz naslova najetih posojil, za katera država ne jamči kot porok, po višini pa na 20 odstotkov vsakokratne vrednosti sklada namenskega premoženja.

K 211. členu

Ta člen ureja dejavnosti Eko sklada. Dodaja se dejavnost svetovanja, katero sklad spodbuja že na podlagi Energetskega zakona (EZ-1). K obstoječi določbi sta dodana novi peti in šesti odstavek, nekoliko pa je spremenjen četrti odstavek. Eko sklad, j.s., kot rečeno, že opravlja določene naloge tudi na podlagi pooblastil, danih s strani različnih ministrstev in ne le ministrstva, pristojnega za okolje, v čigar delovno področje sodi, pri čemer sklad s pristojnim ministrstvom v ta namen sklene pogodbo. Predlagani peti odstavek se nanaša na sredstva, ki jih sklad dodeljuje po pooblastilu in je smotrno, da jih posamezni minister prerazporeja med postavkami poslovnega in finančnega načrta, ki ga sprejme Vlada. Predlagani šesti odstavek pa omogoča, da Vlada s sklepom pooblasti Eko sklad, j.s., za izvajanje (dela) nalog v zvezi s sofinanciranjem dejavnosti iz drugega odstavka tega člena.

K 212. členu

Ta člen v prvem odstavku dopolnjuje določbe drugega odstavka 5. člena ZJS-1 o minimalni vsebini ustanovitvenega akta, ki je pravzaprav stopil v veljavo že 31. decembra 2009 in je od takrat že doživel nekaj sprememb.

V drugem odstavku zakon ureja pooblastilo, da se postopek dodeljevanja spodbud podrobneje uredi v Splošnih pogojih poslovanja Eko sklada, slovenskega javnega sklada (SPP). V SPP, ki ga je kot akt za izvrševanje javnih pooblastil pristojen sprejet Eko sklad, se opredelijo osebe, ki so upravičene do spodbud in morebitne subjektivne ali objektivne omejitve pri dodeljevanju spodbud. Te omejitve so na eni strani odraz načela ekonomičnosti pri dodeljevanju sredstev za sofinanciranje posamezne naložbe oziroma doseganja največjega mogočega učinka z danim obsegom sredstev. Po drugi strani pa tudi zmanjšanja tveganj Eko sklada, zaradi česar se določijo najvišji odstotek sofinanciranja priznanih stroškov posamezne naložbe, omejitve kreditne izpostavljenosti sklada do posameznega dolžnika in nominalno najvišja spodbuda za posamezno naložbo. Dodatne omejitve pri dodeljevanju spodbud podjetjem pa so določene tudi s predpisi o dodeljevanju državnih pomoči ali pomoči države po pravilu »de minimis«.

Eko sklad, j.s. določi povračila svojih stroškov za opravljanje posameznih storitev v tarifnem pravilniku, v katerem se opredeli višina in način obračunavanja nadomestil za storitve sklada, opredeljeni pa so lahko tudi stroški drugih storitev, ki jih po pooblastilu Eko sklada, j.s., opravlja banka, na primer strošek vodenja kreditov. Tarifni pravilnik skladno z določbami ZJS-1 sprejme direktor (ne uprava kot je določeno v ZVO-1).

Posebej je določena tudi sestava nadzornega sveta Eko sklada, j.s. Ustanovitelj mora ob imenovanju upoštevati tudi relevantne določbe ZJS-1.

K 213. členu

Ta člen določa instrumente za dodeljevanje spodbud Eko sklada. Ker sklad ločeno dodeljuje nepovratna sredstva (npr. sredstva za kritje upravičenih stroškov izvedene naložbe) ter posojila s subvencionirano obrestno mero, so ta sedaj omenjena ločeno. V predlaganem drugem odstavku se, enako kot do sedaj, zahteva, da se instrumenti sklada uporabljajo v skladu s predpisi, ki urejajo državne pomoči. Enako se ureja dodelitev lastnih nepovratnih sredstev. V četrtem odstavku pa se dodaja vir sredstev, in sicer za primere, če bo, kot to omogoča šesti odstavek 211. člena, Eko sklad naloge v zvezi s sofinanciranjem dejavnosti opravljal na podlagi sklepa Vlade**.**

K 214. členu

Ta člen ureja sklad namenskega premoženja. Viri sredstev namenskega premoženja so opredeljeni v 1. do 4. točki prvega odstavka. V drugem odstavku pa je določeno, da se sprememba vrednosti sklada namenskega premoženja v sodni register praviloma vpiše enkrat letno. To bo praviloma po sprejemu letnega poročila o poslovanju Eko sklada, j.s. s strani Vlade RS, s katerim so ugotovljeni poslovni rezultat, višina morebitnih dokapitalizacij in vpliv revalorizacije na gibanje kapitala.

K 215. členu

Ta člen ureja naložbe v kapital druge pravne osebe in zadolževanje Eko sklada. Določa, da lahko Eko sklad izvaja naložbe v kapital v druge pravne osebe na podlagi pisnega soglasja ustanovitelja. Ohranjena se tudi že z ZVO-1 uveljavljena omejitev omejitev višine naložb v eno pravno osebo in omejitev skupnega obsega zadolženosti sklada.

K 216. členu

Ta člen ureja instrumente oziroma sredstva sklada ter vlogo nadzornega sveta pri njihovem podeljevanju. V tretjem odstavku večja pooblastila prenaša na direktorja sklada. V četrtem odstavku pa predvideva smiselno uporabo zakona, ki ureja splošni upravni postopek za vprašanja, ki jih ta zakon ne ureja drugače. Poleg smiselne namesto polne uporabe ZUP, pa so nekatere novosti, ki predstavljajo odstop od strogo formaliziranega postopka ZUP v smislu poenostavitve in pohitritve, vključno z večjo prijaznostjo do vlagateljev z zmanjšanjem formaliziranosti vloge urejene v nadaljnjih členih

K 217. členu

Ta člen ureja javni poziv in javni razpis. Zaradi številčnosti in načina obravnave vlog pa določa, da se, če ni v javnem pozivu določeno drugače, vloge ne glede na formalno popolnost obravnavajo po vrstnem redu prispetja. Javni poziv bo obravnavo vlog ob upoštevanju formalno popolne vloge lahko določil v primerih, ko so sredstva točno določena in je pomemben vrstni red.

K 218. členu

S tem členomse želi poenostaviti ter pospešiti postopke odločanja o pridobitvi pravice do dodelitve spodbud Eko sklada, j.s. V dosedanjih postopkih je zaradi nespoštovanja strogih obličnosntih zahtev ZUP namreč prihajalo do številnih pozivov na dopolnitev. Zato se predlaga odstop od zahtev za vlogo po ZUP, ki je za vlagatelje enostavnejši in učinkovitejši.

Predlagani četrti odstavek predvideva dve vrsti vlog, in sicer vlogo v fizični obliki in vlogo v elektronski obliki. Vloga v elektronski obliki se lahko odda brez lastnoročnega podpisa, s podanim izrecnim informiranim soglasjem k izpolnjeni vlogi, če je tak postopek previden v posameznem javnem pozivu. Predlagani člen uvaja možnost, da lahko elektronsko vlogo, oddano prek elektronskega obrazca, vlagatelji potrdijo le z izrecnim soglasjem, tj. v obliki »opt-in« soglasja, in sicer v omejenem številu primerov - če bi bilo to primerno glede na posamični javni poziv ali razpis. Upoštevaje dejstvo, da se naložbe, za katere se vloži vloga za dodelitev spodbud Eko sklada, j.s. preverjajo tako pred dodelitvijo spodbude, kot tudi po sami izvedbi naložbe, se lastnoročni podpis ali varni elektronski podpis kot način identifikacije posameznika v danem primeru ne kažeta kot nujno potrebna in proporcionalna za zagotovitev primerne pravne varnosti.

K 219. členu

V tem členu zakon ureja sprememba zahtevka. Ker glede na naravo oziroma vsebino zahtevkov, ki jih obravnava Eko sklad, sprememba zahtevka pomeni zlasti zahtevo za višji ali nižji znesek spodbude za financiranje posamezne naložbe, je glede na predviden način porabe sredstev predvideno, da je zvišanje zahtevka mogoče le, če sredstva na javnem pozivu še niso porabljena in še ni odločeno o posamezni zadevi. Zaradi navedenega pa tudi ni več določeno, da se v primeru spremembe zahtevka na javnem pozivu glede vrstnega reda popolnih vlog šteje, da je bila spremenjena vloga ponovno vložena.

V drugem odstavku se ureja sprememba zahtevka v postopku po javnem razpisu, ko se vloge za dodelitev spodbude Eko sklada, j.s. zbirajo do določenega datuma in odpirajo ter ocenjujejo istočasno. Po roku za oddajo vlog so tako vsa razpisana sredstva praviloma že dodeljena in to pomeni, da povečanje zahtevka ni mogoče. Z namenom čim boljšega izkoristka namenskih javnih sredstev pa je možno zmanjšanje zahtevka, kar v praksi pomeni, da se preostala sredstva dodelijo drugim prijavljenim naložbam v skladu s svojim namenom.

K 220. členu

Ta člen določa, da v primeru zamude roka za vložitev vloge za dodelitev spodbud vrnitev v prejšnje stanje ni dovoljena.

Če stranka zamudi rok za opravo drugih procesnih dejanj v postopkih javnega poziva, javnega razpisa ali drugega z zakonom določenega postopka, pa je vrnitev v prejšnje stanje dovoljena le, če še ni iztekel rok za vložitev vlog za pridobitev spodbud. V nasprotnem primeru bi bilo namreč treba poseči v že izvedeno razdelitev upravičenj do sredstev, torej v že pridobljena upravičenja.

K 221. členu

Ta člen ureja neposreden in brezplačen dostop ter nadaljnjo obdelavo omejenega nabora osebnih podatkov, ki jih Eko sklad, j.s. potrebuje v posameznih postopkih odločanja o dodelitvi pravice do spodbud, za izplačila spodbud ter za spremljanje oziroma nadzor dodeljenih spodbud. Namen obdelave podatkov je naveden v prvem in drugem odstavku predlaganega člena in je omejen na konkretno dejavnost Eko sklada, j.s. iz 211. člena zakona; to je na odločanje o dodelitvi spodbude v konkretnem in posamičnem primeru in na nadzor v zvezi s konkretno podeljeno spodbudo. Dejansko to pomeni, da lahko Eko sklad obdeluje le izbor navedenih podatkov, ki jih potrebuje za rešitev konkretne in posamične zadeve, t.j. posamezne vloge posameznega vlagatelja, ki je podana na podlagi javnega razpisa ali javnega poziva Eko sklada, j.s. Te podatke so do sedaj Skladu praviloma zagotovili vlagatelji sami, kar pa je postopek reševanja zadeve pogosto bistveno zavleklo. Ob navedenem pa je namen obdelave podatkov na posamično zadevo dodatno opredeljen tudi s SPP (trenutno drugi odstavek 3. člena), ki določa omejitve pri dodeljevanju sredstev, katere mora sklad za rešitev konkretne in posamične zadeve vsakokrat preveriti (npr. da vlagatelj nima neporavnanih davčnih in drugih obveznosti do Republike Slovenije), preverbo namenske uporabe sredstev ter izpolnjevanje drugih obveznosti prejemnika spodbud, skladno s področno zakonodajo.

S predlagano ureditvijo se poenostavljajo ter skrajšujejo postopki pridobivanja potrebnih podatkov za odločitev v posamični zadevi, s čimer se posledično zmanjšujejo zaostanki pri dodeljevanju spodbud. V korist upravičencev do sredstev in zaposlenih se razbremenjuje delovni proces, ob upoštevanju, da so eden od ključnih razlogov za zaostanke pri dodeljevanju spodbud Eko sklada večkratna dopolnjevanja vlog zaradi napačne ali pomanjkljive izpolnitve podatkov in priložite dokumentov. Za vlagatelje predlagani člen prinaša hitrejšo in poenostavljeno pot do sredstev za njihove naložbe. Hkrati pa bo Eko skladu, j.s. s predlaganim členom omogočena izvedba informatizacija njegovih procesov, kar mu bo omogočilo hitrejše, natančnejše in učinkovitejše postopanje v korist upravičencev do sredstev. Ob upoštevanju opisanih ciljev in omejitvi dostopanja do podatkov na potrebe obdelave v konkretnem in posamičnem primeru, se ocenjuje, da gre za sorazmeren ukrep.

K 222. členu

Glede na veliko število prejetih vlog za dodelitev spodbud in posledično dolgotrajen postopek obdelave vlog, se s predlaganim členom določa daljši rok za poziv k odpravi pomanjkljivosti vloge, poenostavlja pa se tudi formalna oblika tega poziva. S predlaganim četrtim odstavkom pa se Eko skladu omogoča, da v posameznem javnem razpisu ali javnem pozivu določi, da se nepopolne ali nerazumljive vloge zavržejo brez poziva k odpravi pomanjkljivosti. Ker ima vlagatelj možnost vložiti novo vlogo, se z zavrženjem ne poseže v pravico vlagatelja, da pridobi spodbudo na določenem javnem pozivu (o zadevi se ne odloči meritorno), bistveno pa se skrajšajo postopki obravnave vlog, ki se v praksi podaljšujejo zaradi mnogih pozivov na dopolnitev ter neodzivnosti vlagateljev. Ob navedenem velja dodati, da so v praksi javni pozivi Eko sklada pogosto kontinuirani, kar pomeni, da se vsako leto dodeljujejo sredstva za v bistvenem enake naložbe in imajo vlagatelji, če ne uspejo na določenem javnem pozivu ali razpisu, možnost vlogo za pridobitev spodbude za naložbo podati na naslednjem. Eko sklad pa mora paziti, da možnost iz četrtega odstavka uporabi le, če je to primerno in sorazmerno.

K 223. členu

Z namenom razjasnitve resničnega dejanskega stanja je, če želi zadostiti načelu materialne resnice, potrebno v popolnosti ugotoviti dejansko stanje. V ta namen je moral Eko sklad, četudi gre za postopek, kjer se na podlagi želje oziroma vloge odloča o koristi vlagatelja, zahtevati številne dopolnitve brez katerih postopka ni bilo mogoče zaključiti. Zato je predvideno, da pri odločanju o upravičenosti do spodbud dokazno breme nosi vlagatelj. S tem bo lahko organ odločil v razumnem času, pri čemer pa ne gre pozabiti, da je Eko sklad ne glede na ta člen v skladu s predlaganim 221. členom, pooblaščen in s tem tudi zavezan, da sam pridobi podatke iz uradnih evidenc.

K 224. členu

Ta člen določa, da Eko sklad o upravičenosti do spodbude vedno odloči z izdajo odločbe, a nekoliko drugače ureja minimalno vsebino odločbe. Pri urejanju vsebine odločbe pa upošteva, da so postopki odločanja o pravici do dodelitve spodbud zaradi raznolike narave samih spodbud zelo različni, zaradi česar je smiselno raznolika tudi vsebina odločbe Eko sklada. Nekatere odločbe bodo vsebovale pogoje, ki morajo biti izpolnjeni za upravičenost do spodbude - med drugim tudi to, da se izplačilo spodbude uredi s pogodbo. Predlog tako kot do sedaj določa, da ni dopustno izdati delne ali začasne odločbe ter glede na veliko število prejetih vlog in posledično dolgotrajen postopek njihove obdelave za njeno izdajo določa rok 90 dni.

Če pogoji iz odločbe ne bodo pravočasno izpolnjeni ali če se bo upravičenec pravici do spodbude odpovedal preden bodo sredstva izplačana, bo pravica do dodelitve spodbude ugasnila že na podlagi zakona, zaradi česar o tem organu ne bo treba izdajati posebnega upravnega akta.

V predlogu je načelno ohranjen režim izključitve možnosti pritožbe zoper odločbo in sklepe Eko sklada, j.s. Edino izjemo predstavlja odločba o izbiri zasebnega partnerja za izvedbo statusnega partnerstva. Obenem zakon v celoti izključuje pritožbo zoper procesne sklepe Eko sklada, j.s. v teh postopkih.

Na novo je dodan osmi odstavek, ki določa, da se pravica do izplačila spodbude podrobneje uredi s pogodbo, če je tako določeno v javnem pozivu ali javnem razpisu.

K 225. členu

Ker sta strogo predpisana obličnost ter način vročanja posamičnih pravnih aktov ključna razloga za nastanek zaostankov v postopkih pridobivanja spodbud, se na novo uzakonja poenostavitev obličnosti. Ureditev je napisana po vzoru davčnega postopka, kjer se organ tudi srečuje z velikim številom izdanih aktov in drugih dokumentov. Zato je predpisano, da ima lahko odločba lahko namesto podpisa in žiga faksimile ter da se izda pisno v fizičnem ali elektronskem izvirniku ali v prepisu, pri čemer ima prepis odločbe enako dokazno vrednost kot njen izvirnik

K 226. členu

Zaradi obravnave velikega števila prejetih vlog lahko v postopku dodeljevanja spodbud Eko sklada, j.s., prihaja do napak, ki ne ustrezajo definiciji pomot v imenih ali številkah, pisnih ali računskih ter drugih očitnih pomot iz 223. člena ZUP. Na primer: dopolnitev vloge je napačno knjižena in je obdelovalec ne vidi ter posledično vlogo zavrne, čeprav bi bilo pravilno, da bi izdal pozitivno odločbo; obdelovalec se

zmoti v uporabljenem materialu pri izvedeni naložbi in zato odloči napačno, itd. Ker v teh postopkih niti ni pritožbe, ob tovrstnih napakah vlagatelju praviloma ostane le možnost upravnega spora, četudi so napake očitne in bi jih lahko odpravil že organ. Da bi se izognili nepotrebnem obremenjevanju sodišča in dolgotrajnosti postopkov, je v predlaganem členu, urejena časovno omejena možnost sklada, da odločbo ali sklep o zavrženju odpravi, razveljavi ali spremeni. Vendar pa je to mogoče le v primerih, ko je takšno ravnanje vlagatelju v korist.

K 227. členu

Ta člen ureja odvzem pravice do nepovratnih sredstev iz 4. točke prvega odstavka 213. člena tega zakona. Ta člen določa, da je izplačana sredstva treba vrniti najkasneje v ropku 15 dni po pravnomočnosti odločbe, s katero se odloči glede vrnitve sredstev, ki jo ureja 224. člen zakona.
V primeru dodelitve sredstev za ukrep zmanjšanja energetske revščine ta člen omogoča odpis vračila nepovratnih sredstev.
Ta ureditev upošteva ureditev odpisa terjatve v ZJF ter odpis dodatno omejuje na primere dodeljevanja nepovratnih sredstev Eko sklada socialno šibkim občanom, katerim so namenjeni ukrepi zmanjševanja energetske revščine.

K 228. členu

Eden ključnih razlogov za večje zaostanke v postopkih pridobivanja spodbud Eko sklada, j.s., so tudi predpisane zahteve vročanja. Odločbe in sklepi ter drugi dokumenti, od katerih vročitve začne teči rok, se po 87. člena ZUP namreč vročajo osebno. To pomeni, da mora pismonoša na naslovu poiskati naslovnika in mu ob podpisu vročilnice (s strani obeh) izročiti pošiljko. Če naslovnika ne najde, mu pusti sporočilo, da lahko pošiljko prevzame v 15 dneh na pošti. Če naslovnik ne pride na pošto, se pošiljka vrže v hišni predalčnik, če ga nima se vrne organu, itd. V interesu hitrejšega in učinkovitejšega postopanja ter hitrejše pridobitve spodbud s strani vlagateljev, se z novim členom način vročanja posamičnih aktov Eko sklada poenostavlja v smislu ter se uzakonja rešitev, ki jo poznata že Zakon o davčnem postopku ter postopki, urejeni z Zakonom o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (ZUPJS). Tretji odstavek 228. člena pa je dodatna razčlenitev drugega odstavka 222. člena, kjer je določeno, da se lahko pozivi na dopolnitev vloge, če je le ta nepopolna, opravijo tudi prek telefona.

K 229. členu

Ta člen določa, da v upravnem sporu ni mogoče izpodbijati odločbe, s katero je bilo odločeno o dodelitvi pravice do spodbud drugim osebam, ampak le tisto odločbo ali njen del, s katerim je bilo odločeno o pravici tožnika.

7. Sredstva proračuna države za naloge varstva okolja

K 230. členu

Javna sredstva na področju varstva okolja se namenjajo za tiste naloge, ki jih ta zakon ali na njegovi podlagi izdani predpisi nalagajo državi. Te naloge obsegajo tako delovanje državne uprave kot tudi izvajanje državnih gospodarskih javnih služb. Po prvem odstavku se iz državnega proračuna lahko financirajo posebne oblike izobraževanja in ozaveščanja javnosti v zvezi z okoljem, ki se izvajajo izven in dodatno glede na redno izobraževanje v okviru šolskega sistema. Prav tako se del javnih sredstev lahko porablja tudi za sofinanciranje programov nevladnim organizacijam, ki delujejo na področju varstva okolja ter drugih dejavnosti, kadar jih zaradi javnih koristi na področju varstva okolja zagotavlja država. Glede na načelo povzročitelj plača in ob upoštevanju predpisov o državnih pomočeh, se javna sredstva lahko porabljajo tudi za investiranje v zasebnem in javnem sektorju. Tako drugi odstavek določa, da se državna sredstva lahko namenijo tudi za spodbujanje posegov v okolje, s katerimi se občutno zmanjšuje poraba snovi in energije ter preprečuje in zmanjšuje obremenjevanje okolja, spodbuja raba obnovljivih virov energije, učinkovita raba energije ter soproizvodnja toplote in električne energije in spodbuja okolju prijazna proizvodnja. Sredstva se lahko namenijo tudi za sofinanciranje občinske infrastrukture varstva okolja.

IX. PRAVICA DO ZDRAVEGA ŽIVLJENJSKEGA OKOLJA IN NJENO PRAVNO VARSTVO

K 231. členu
V tem členu zakon opredeljuje pravico do zdravega življenjskega okolja ter ureja njeno pravno varstvo. Za uresničevanje pravice do zdravega življenjskega okolja lahko fizična oseba, nevladna organizacija iz 237. člena tega zakona ali civilna iniciativa iz 18.2 točke prvega odstavka 3. člena tega zakona pred sodiščem zahtevajo, da nosilec nameravanega posega v okolje ali upravljavec ustavi izvedbo nameravanega posega ali njegovo obratovanje ali obratovanje naprave ali obrata ali izvajanje dejavnosti, če nosilec nameravanega posega ni pridobil odločbe iz osmega odstavka 90. člena tega zakona ali okoljevarstvenega soglasja iz tretjega odstavka 100. člena tega zakona ali če je izvedba nameravanega posega ali njegovo izvajanje v nasprotju z njima, ali če obratovanje naprave ali obrata ali izvajanje dejavnosti povzroča čezmerno obremenitev okolja ali če bi povzročil ali povzroča neposredno nevarnost za življenje ali zdravje ljudi, če je izkazana velika verjetnost, da bi povzročil takšne posledice.

Za uresničevanje pravice do zdravega življenjskega okolja lahko v primeru čezmerne obremenitve okolja (ali neposredne nevarnosti za nastanek čezmerne obremenitve) vsakdo od pristojne okoljske inšpekcije zahteva, da prepove izvajanje dejavnosti povzročitelja čezmerne obremenitve. V takšnem primeru pristojni inšpektor izvede nenapovedan inšpekcijski nadzor pri povzročitelju čezmerne obremenitve ter ugotovi dejansko stanje. V primeru, da ugotovi čezmerno obremenitev okolja, povzročitelju te obremenitve prepove opravljanje dejavnosti do vzpostavitve zakonitega stanja. Opisano ukrepanje pa ne zahtevano v primeru, če gre za kratkotrajni izredni dogodek, ki ga je nosilec posega ali upravljavec sam prijavil pristojnemu inšpektorju in tudi navedel razloge zanj ter podal morebitno potrebne ukrepe za odpravo njegovih posledic, če so te nastale.

Za varovanje te pravice do zdravega življenjskega okolja je v skladu z zakonom pristojen tudi varuh človekovih pravic.

X. OBVEZNE GOSPODARSKE JAVNE SLUŽBE VARSTVA OKOLJA

K 232. členu
V tem členu zakona so določene obvezne državne gospodarske javne službe na področju varstva okolja.

K 233. členu
V tem členu zakona so določene obvezne loklane gospodarske javne službe na področju varstva okolja.

XI. ORGANIZACIJE NA PODROČJU VARSTVA OKOLJA

1. Svet za trajnostni razvoj in varstvo okolja ter strokovni svet

K 234. členu
V tem členu se ohranja ureditev, po kateri je Svet za trajnostni razvoj in varstvo okolja posvetovalno telo ministra, pristojnega za okolje. Svet za trajnostni razvoj in varstvo okolja ima štirinajst članov, ki jih imenuje minister za pet let z možnostjo ponovnega imenovanja. Član sveta ne sme biti funkcionar ali uslužbenec državnih ali občinskih organov. Svet vodi predsednik, ki ga izmed sebe izvolijo člani sveta.

Članstvo je razdeljeno po interesnih skupinah in sicer je predvideno, da je šest članov strokovnjakov za varstvo okolja, štirje člani so predstavniki nevladnih okoljevarstvenih organizacij, štirje člani so predstavniki gospodarstva. Zakon določa tudi predlagatelje. Delovanje članov Sveta ni poklicno. Ministrstvo zagotavlja finančne in administrativno-tehnične možnosti za delovanje Sveta.

K 235. členu
V tem členu je določeno, da je Svet pri svojem delu neodvisen in samostojen, njegovo delo pa je javno. V drugem odstavku so zgolj primeroma naštete naloge, ki naj bi jih opravljal Svet in sicer je določeno,

da Svet obravnava in sprejema stališča ter daje mnenja in pobude ministru zlasti o stanju in trendih na področju varstva okolja in trajnostnega razvoja doma in v tujini, strategijah, programih in načrtih, zakonodajnem

2. Strokovni svet

K 236. členu
Obravnavani člen omogoča ministru, da ustanovi poseben svet, katerega naloga je strokovna obravnava vprašanj, ki se tičejo celovite politike proizvodov s stališča varstva okolja, podeljevanje znaka EU za okolje in vključevanja organizacij v sistem EMAS. V drugem odstavku je določena sestava strokovnega sveta, ki ga sestavljajo predstavniki ministrstva, občin, gospodarstva, nevladnih organizacij, ki imajo status nevladne organizacije, ki deluje v javnem interesu varstva okolja in nevladnih organizacij varstva potrošnikov. V tretjem odstavku so primeroma naštete naloge strokovnega sveta, ki se nanašajo na politiko do proizvodov glede varstva okolja, znaka EU za okolje in sistema EMAS.

3. Nevladne organizacije v javnem interesu

K 237. členu

Zakon v tem členu določa, da lahko status nevladne organizacije v javnem interesu na področju varstva okolja pridobi nevladna organizacija, ki izpolnjuje pogoje po zakonu, ki ureja status nevladne organizacije v javnem interesu, in je ustanovljen zaradi delovanja na področju varstva okolja ter aktivno deluje na področju varstva okolja najmanj tri leta.

Pogoje, ki jih mora izpolnjevati oseba iz prejšnjega odstavka, in merila za ugotavljanje njihovega izpolnjevanja, predpiše minister.

K 238. členu
Ta člen določa, da minister podeli nevladni organizaciji, ki izpolnjuje pogoje iz prejšnjega člena, status nevladne organizacije v javnem interesu, z odločbo.

XII. USPOSABLJANJE

V členih 239. do 242. se na zakonski ravni ureja usposabljanje oseb za izvajanje dejavnosti varstva okolja, ki pa se že izvaja na področju uporabe flouriranih toplogrednih plinov in ozonu škodljivih snoveh skladno z Uredbo o uporabi fluoriranih toplogrednih plinov in ozonu škodljivih snoveh (Uradni list RS, št. 60/16). Določene norme iz uredbe, ki določajo pravice in obveznosti, je potrebno zaradi izpolnjevanja načela zakonitosti urediti na ravni zakona.

Ta člen določa, da usposobljenost oseb za izvajanje dejavnosti in preverjanje usposobljenosti preverjanja uhajanja, zajema, namestitve, vzdrževanja, popravila ali razgradnje opreme, ki vsebuje fluorirane toplogredne pline in ozonu škodljive snovi, zagotavlja ministrstvo neposredno ali prek javnega pooblastila, ki ga z odločbo na podlagi javnega natečaja podeli pravni osebi, ki izpolnjuje določene naslednje pogoje, med drugim ima reference iz usposabljanja po Uredbi (EU) št. 517/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o fluoriranih toplogrednih plinih in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 842/2006 (UL L št. 150 z dne 20. 5. 2014, str. 195; v nadaljnjem besedilu: Uredba 517/2014/EU), za katerega želi pridobiti javno pooblastilo in ima za program usposabljanja iz Uredbe 517/2014/EU, za katerega želi pridobiti javno pooblastilo, zaposlene ali s pogodbo o sodelovanju zagotovljeno sodelovanje najmanj štirih fizičnih oseb, ki imajo za prijavljen program usposabljanja reference iz izobraževanja, usposabljanja in projektiranja. Javni natečaj izvede ministrstvo vsaj šest mesecev pred potekom obdobja, za katero je bilo javno pooblastilo podeljeno, in zagotovi vsaj enega izvajalca usposabljanja za vsak program iz Uredbe 517/2014/EU, lahko pa ga izvede tudi, ko za to izkažeta interes dve ali več oseb iz prvega odstavka tega člena. Izvajalec usposabljanja pa najmanj enkrat letno zagotovi usposabljanje in izpit po programih iz Uredbe 517/2014/EU za pridobitev potrdila o usposabljanju.

K 239. členu
V tem členu je določeno, da usposobljenost oseb za izvajanje dejavnosti in preverjanje usposobljenosti zagotavlja ministrstvo neposredno ali pa za to podeli javno pooblastilo na podlagi javnega razpisa. Na podzakonski ravni je predvidena opredelitev vrst dejavnosti, za katere bo potrebno izvesti usposabljanje in preverjanje usposabljanja, podrobnejša pravila za izbiro izvajalca usposabljanja, pogoje za izvajalca usposabljanja, čas trajanja javnega pooblastila, obveznosti izvajalcev usposabljanja in program usposabljanja. Ministrstvo vodi tudi evidenco o izvajalcih usposabljanja.

K 240. členu
V tem členu je določena obveznost izvedbe preizkusa usposobljenosti in način izvedbe. Preizkus usposobljenosti lahko obsega teoretični in praktični del. Prevideno je, da se preizkus opravlja pred komisijo, pri čemer zakon določa sestavo in pogoje za člane komisije. Po opravljenem preizkusu kandidat dobi potrdilo o uspešno opravljenem preizkusu usposobljenosti najkasneje v osmih dneh od dneva opravljanja preizkusa. Predvidena je možnost ponovnega opravljanja preizkusa, v kolikor kandidat preizkusa ne opravi. Na vlado se prenese pooblastilo, da podrobnosti v zvezi s izvajanjem preizkusa usposobljenosti opredeli v podzakonskem predpisu.

K 241. členu
V tem členu je opredeljeno, da se potrdilo o usposobljenosti lahko izda za določen ali nedoločen čas. To opredeli Vlada v podzakonskem predpisu in je odvisno od značilnosti posamezne dejavnosti. Ministrstvo vodi tudi evidenco o izdanih potrdilih o usposobljenosti.

K 242. členu
V tem členu je urejeno plačilo za usposabljanje in sicer je določeno, da stroške usposabljanja in preizkusa usposobljenosti krijejo kandidati neposredno izvajalcu usposabljanja. Pri čemer ceno preizkusa usposobljenosti določi ministrstvo, medtem ko stroške usposabljanja določi izvajalec usposabljanja sam ob upoštevanju meril, ki jih predpiše Vlada. Odvisni so npr. tudi od tega ali gre le za teoretično ali tudi praktično usposabljanje.

XIII. NADZOR

1. Inšpekcijski in finančni nadzor

K 243. členu
V tem členu zakon ureja inšpekcijski in finančni nadzor nad določbami zakona in na njegovi podlagi izdanih podzakonskih predpisov. Določba predstavlja nadgradnjo 156. člena ZVO-1. Z njo je na državni ravni nadzor nad spoštovanjem predpisov in posamičnih okoljsko relevantnih aktov, določena pristojnost inšpekcije za okolje, ki deluje v okviru Inšpektorata za okolje in prostor. Kot do sedaj, z nekaterimi dodanimi inšpekcijami, je določeno, da nadzor nad izvajanjem predpisov, izdanih na podlagi tega zakona, izvajajo v skladu s svojimi pristojnostmi tudi druge inšpekcije; primer: inšpekcija, pristojna za infrastrukturo, se vključi v primeru nastanka okoljske škode, do katere pride zaradi dejavnosti iz 9. točke drugega odstavka 161. člena tega zakona (denimo zaradi nesreče pri prevozu nevarnega blaga po cesti).

K 244. členu
Ta člen v prvem odstavku določa, da mora inšpekcija, pristojna za varstvo okolja, pripraviti okoljski inšpekcijski načrt, v katerega so vključene naprave, ki povzročajo industrijske emisije, za katere je potrebno pridobiti okoljevarstveno dovoljenje. Drugi odstavek določa, kaj ta načrt vsebuje, v tretjem pa je določeno, da na podlagi navedenega načrta inšpekcija pripravlja programe za redne okoljske inšpekcijske preglede, ki vključujejo določitev pogostosti teh pregledov naprav na kraju samem. Določen je tudi časovni okvir za te preglede in obveza, da se, kadar se pokažejo neskladnosti, v pol leta po pregledu opravi dodatni pregled. V četrtem odstavku so navedena merila, ki se uporabljajo pri sistematičnem ocenjevanju okoljskih tveganj, v petem pa, kdaj se obvezno opravi inšpekcijski pregled. V šestem je vzpostavljena obveznost priprave poročila po vsakem pregledu in ostale naloge v zvezi poročilom, v zadnjem, sedmem odstavku pa je določena obveza rednega preverjanja in po potrebi tudi spreminjanja inšpekcijskega načrta.

K 245. členu

Tudi inšpekcijski nadzor nad obrati iz 131. člena tega zakona, ki zaradi nevarnih snovi predstavljajo nevarnost večjih nesreč (obrati SEVESO), je zaradi zahtev Direktive SEVESO (2012/18/EU, glej zlasti 20. člen) obsežneje urejen v posebni zakonski določbi. Ureditev je praktično enaka ureditvi iz 156.b člena ZVO-1, novost predstavlja le peti odstavek.

Inšpekcijski nadzor nad obrati zajema nadzor nad spoštovanjem predpisanih obveznosti za tovrstne obrate, pri čemer zakon izrecno opozarja, da je nadzor spoštovanja predpisanih zahtev treba izvajati tudi, če obrat (še) nima ustreznega dovoljenja in se torej formalno ne vodi kot SEVESO obrat, a iz značilnosti (nevarnosti za nesreče glede na kriterije iz predpisa, izdanega na podlagi 19. člena tega zakona) izhaja potreba po tovrstnem nadzoru. Tudi za te obrate zakon terja sistematičen in vnaprej načrtovan reden periodični nadzor na podlagi vnaprej pripravljenega načrta nadzora. Načrt nadzora nad SEVESO obrati mora vsebovati obvezne vsebine iz četrtega odstavka tega člena ter mora med drugim poleg vseh obratov ter njihovih posamičnih in potencialnih verižnih nevarnosti obsegati tudi podrobnejšo opredelitev postopkov (načina) rednih in izrednih inšpekcijskih pregledov. V novem petem odstavku je določeno, da se v načrtu opredelijo obrati, za katere je potreben vnaprej dogovorjene in časovno usklajen nadzor s strani več inšpekcij (skupni inšpekcijski nadzor) ter navedejo vse inšpekcije, ki sodelujejo v tem nadzoru. Ta del načrta potrdi Vlada. Vsebinsko ustreznost načrta je inšpekcija dolžna redno spremljati in po potrebi prilagoditi spremembam predpisov oziroma znanstveno tehničnih spoznanj. Programi rednih pregledov, pripravljeni na podlagi omenjenega načrta, morajo zajeti vse obrate SEVESO, pri čemer se za različne kategorije (vrste obratov) določijo različno dolgi časovni razmaki rednih pregledov. Drugačni časovni okvirji za posamezen obrat so dopustni, če se inšpekcijski program izdela na podlagi sistematične ocene nevarnosti večjih nesreč za določen obrat. Pri sistematičnem ocenjevanju pa mora upoštevati kriterije iz sedmega odstavka tega člena zakona.

Določilo osmega odstavka je razumeti v smislu, da morajo biti prijave potencialnih kršitev predpisov s strani obratov SEVESO prednostno obravnavane. Diskrecija inšpekcije pri uporabi načela oficialnosti oziroma odločitvi o tem, ali bo na podlagi prijave začela inšpekcijski postopek, je zmanjšana, saj zakon domneva, da kršitve pri obratovanju obratov SEVESO predstavljajo večjo okoljsko nevarnost, zaradi česar je inšpekcija dolžna reagirati takoj, ko je to (objektivno) mogoče – torej ne glede na sicerešnji vrstni red prijav oziroma obremenjenost z drugimi zadevami. Iz devetega odstavka pa izhaja, da je inšpekcija v primerih, ko ob rednem ali izrednem inšpekcijskem pregledu ugotovi večjo neskladnost s predpisi, pregled na kraju delovanja naprave inšpekcijski pregled dolžna ponoviti v roku šestih mesecev.

K 246. členu

Ta člen okoljski inšpekciji omogoča, da z namenom zagotavljanja učinkovitejšega nadzora (nekaterim) drugim inšpekcijam predlaga izvedbo skupnega inšpekcijskega nadzora nad določeno pravno ali fizično osebo. V predlogu mora navesti razloge in namen skupnega nadzora, udeležene inšpekcije ter rok in način izvedbe skupnega nadzora. Če posamezna inšpekcija predlogu za skupni inšpekcijski nadzor nasprotuje, o njem odloči Vlada. Posamezna inšpekcija izvede inšpekcijski pregled naprave oziroma obrata v skladu s svojimi pristojnostmi ter v osmih delovnih dneh kopijo zapisnika s prilogami pošlje državni inšpekciji, pristojni za okolje. Že na zakonski ravni pa je določena obveza skupnega nadzora, če bi prišlo do okoljske nesreče, v kateri je poškodovan obrat iz 131. člena tega zakona.

K 247. členu

V tem členu so urejeni ukrepi inšpektorja, ki jih je ta pristojen odrediti ob ugotovljeni kršitvi predpisov ali posamičnih aktov. Ob splošnem pooblastilu, da lahko ob upoštevanju obveznosti, ki izhajajo iz zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov, odredi odpravo nepravilnosti oziroma uskladitev ravnanja s predpisom (1. točka prvega odstavka), so izrecno urejena še druga pooblastila inšpekcijskega ukrepanja. Nekatera med njimi je treba razumeti kot dolžnostna ravnanja. Tako je inšpektor ob umanjkanju posamičnega akta, zahtevanega s tem zakonom ali na njegovi podlagi izdanimi predpisi dolžan odrediti prepoved obratovanja ali izvajanja dejavnosti oziroma posega (6. do 10. točka). Med ukrepi inšpektorja velja izpostaviti zlasti pooblastilo za odreditev priprave programa za odpravo nepravilnosti (4. točka) prepovedi uporabe ali dajanja snovi ali proizvodov na trg ter njihovega zasega (9. točka). Novost pa predstavlja tudi četrti odstavek, s katerim je zaradi posameznih primerov dolgotrajnejše neaktivnosti zavezancev, v času preden poteče rok za prostovoljno izvršitev inšpekcijske določbe, določena obveza inšpektorja, ki mora v primerih, ko v skladu z načelom sorazmernosti za odpravo nepravilnosti določi rok, ki je daljši od šestih mesecev, v odločbi določi tudi faze in roke, v katerem mora biti končana posamezna faza oziroma dejanje, usmerjena v odpravo nepravilnosti.

Drugi odstavek se nanaša na odlagališče odpadkov, ki je sicer pridobilo okoljevarstveno dovoljenje, a njegov upravljavec ne poseduje dovoljenja za ustrezno fazo obratovanja (če je na primer prenehal z odlaganjem, mora pridobiti dovoljenje za zapiranje). Prav tako pa tudi na odlagališče, katerega upravljavec v roku iz inšpekcijske odločbe ne izvede ukrepov za odpravo čezmernih vplivov na okolje. Inšpektorja pooblašča, da upravljavcu odredi odstranitev odlagališča odpadkov v skladu s postopkom iz 142. člena zakona.

Tretji odstavek v skladu s pravom EU upošteva, da se po preteku določenega časa od začetka skladiščenja pri izvirnem povzročitelju, zbiralcu ali osebi, ki odpadke odstranjujejo, skladiščeni odpadki veljajo za odločene. Zato ima inšpektor pravico in dolžnost, da odredi oddajo teh odpadkov v predelavo ali odstranjevanje v skladu s hierarhijo ravnanja z odpadki in z zahtevami iz prvega odstavka 23. člena tega zakona ali pa izpolnitev predpisanih zahtev za odlagališče odpadkov.

Prepovedni ukrepi iz nekdanjega drugega, sedaj šestega odstavka, so predvideni kot »ukrepi stopnjevanja« inšpekcijskega ukrepanja, ki se lahko odredijo ne glede na morebitni potek prisilne izvršbe, kolikor zavezanec odrejenih inšpekcijskih ukrepov ni spoštoval. Sedmi odstavek pa inšpektorja za izrek najbolj strogih prepovednih ukrepov pooblašča tudi ob obstoju neposredne nevarnosti za onesnaženje okolja ali življenje ali zdravje ljudi.

Osmi odstavek ureja odreditev kontrolnega monitoringa. Ta se izvaja na enak način kot obratovalni monitoring in določa, da inšpektor na podlagi analize poročila o izvajanju monitoringa odredi inšpekcijske ukrepe iz prvega odstavka tega člena. Določa pa je, da ob ugotovitvi nepravilnosti stroške kontrolnega monitoringa nosi upravljavec naprave, pri katerem so bile nepravilnosti ugotovljene.

Enajsti odstavek ureja situacijo, ko za posamezno koledarsko leto niso doseženi okoljski cilji preprečevanja odpadkov in ravnanja z njimi. Določa, da je inšpekcija na zahtevo ministrstva dolžna opraviti nadzor izpolnjevanja vseh določb, predpisanih za namen doseganja tega okoljskega cilja pri vseh zavezancih.

V dvanajstem in trinajstem odstavku je urejen inšpekcijski nadzor proizvajalčeve razširjene odgovornosti (štirinajstega črtati). Novost pa je tudi določba, da inšpekcijski ukrepi, izrečeni po tem zakonu oziroma predpisih, izdanih na njegovi podlagi, zavezujejo tudi singularne in univerzalne pravne naslednike inšpekcijskega zavezanca.

K 248. členu

Ta člen ureja ukrepanje v primeru nezakoniti odvrženih ali puščenih odpadkov, kar predstavlja namerno ravnanje. Smetenje manjših kosov ali koščkov komunalnih odpadkov je lahko tudi nenamerno in je iz ukrepanja po tem členu izključeno, saj je preprečevanje in odprava posledic smetenja določena kot pristojnost občine.

Če so na zemljišču v lasti države ali občine nezakonito odvrženi ali puščeni komunalni odpadki ali so med pretežno komunalnimi odpadki manjše količine gradbenih odpadkov, pa osebe, ki je odpadke odvrgla ali pustila, ni bilo mogoče ugotoviti ali ta ne obstaja, odredi pristojna inšpekcija izvajalcu javne službe zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov, da mora zagotoviti njihovo odstranitev, ta pa jih mora odstraniti v skladu s predpisi o ravnanju z odpadki. Če so na zemljišču v lasti države ali občine nezakonito odvrženi ali puščeni odpadki, ki niso komunalni odpadki ali mešanica komunalnih in gradbenih odpadkov, pa osebe, ki je odpadke odvrgla ali pustila, ni bilo mogoče ugotoviti ali ta ne obstaja, pristojna inšpekcija osebi, ki na območju te občine opravlja omenjeno javno službo, odredi, da mora zagotoviti njihovo odstranitev. V omenjenih primerih odredi odstranitev odpadkov državna inšpekcija, pristojna za okolje, če gre za odpadke na zemljišču v lasti države, če pa gre za odpadke na zemljišču v lasti občine, pa odredi odstranitev občinska inšpekcija. Stroške odstranitve omenjenih odpadkov nosi država, če gre za odpadke na zemljišču v lasti države, ali občina, če gre za odpadke na zemljišču v lasti občine.

Ta člen tudi ureja situacijo, ko so odpadki odvrženi na zemljišču v zasebni lasti. V tem primeru stroške odstranitve nosi oseba, ki izvaja posest, razen če policija ali inšpekcija odkrije povzročitelja odvrženih ali puščenih odpadkov na zemljišču te osebe – v tem primeru stroške krije povzročitelj.

K 249. členu

Zaradi pomembnosti javnega interesa varovanja okolja in dejstva, da 1.000 eurov, kolikor znaša najvišja denarna kazen po Zakonu o splošnem upravnem postopku, gospodarskim subjektom praviloma predstavlja zanemarljiv znesek, so denarne kazni, ki so v tem členu določene v primeru izvršbe s prisilitvijo, precej višje. Če odmislimo višino minimalne oziroma maksimalne globe pa glede izvršbe s

prisilitvijo velja splošna ureditev iz Zakona o splošnem upravnem postopku. Organ, ki opravlja izvršbo, mora zavezancu najprej zagroziti, da mu bo izrekel globo, če v določenem roku ne bo izpolnil svoje obveznosti. Če zavezanec v danem roku stori kaj takega, kar nasprotuje njegovi obveznosti, ali če ta rok preteče brez uspeha, se denarna kazen s katero je organ zagrozil, izterja, obenem pa inšpektor zavezancu določi nov rok za izpolnitev obveznosti in mu zagrozi z novo, višjo denarno kaznijo. Pri tem je razpon med minimalno in maksimalno denarno kaznijo v tem členu precejšen, kar kaže na željo zakonodajalca, da bi inšpektor zavezanca z vedno višjim zneskom le prisilil k spoštovanju inšpekcijske odločbe. V drugem odstavku zakon omogoča – ob upoštevanju, da bi višina stroškov odstranitve odlagališča zavezance sicer lahko vodila do namernega spregleda zahtev inšpekcijske odločbe – omogoča izrek še višje globe, tako za pravno osebo kot za odgovorno osebo pravne osebe

K 250. členu

V tem členu je urejena zakonita hipoteka v korist države, na novo pa tudi v korist občine. Ta državi oziroma občini omogoča, da stroške inšpekcijskega postopka iz vrednosti nepremičnin zavezanca poplača pred vsemi drugimi upniki, razen pred tistimi, ki imajo boljši vrstni red zastavne pravice. V prvem odstavku je zakonita hipoteka v korist države oziroma občine vzpostavljena, v drugem pa je urejen postopek oziroma dolžnost, da izvršljive akte, ki so podlaga za terjatve pristojni organ po uradni dolžnosti pošlje pristojnemu sodišču, ki zastavno pravico vpiše v zemljiško knjigo. Člen nadalje določa pristojnost davčne uprave (glede na kraj stalnega prebivališča ali sedeža zavezanca) za izvajanje denarnih izvršb terna novo ureja postopek izbrisa hipoteke v primeru izvedbe odrejenih inšpekcijskih ukrepov.

K 251. členu

V tem členu zakon ureja situacijo, v kateri zavezanec obveznosti za izpolnitev nedenarne obveznosti iz inšpekcijske odločbe deloma ali v celoti ne izvrši v določenem roku, spoštovanje tega roka pa je nujno zaradi izvršitve sodbe Sodišča EU ali odprave kršitev iz obrazloženega mnenja Komisije EU. V takem primeru pristojni inšpektor naloži državi izvršitev odločbe v imenu in na račun zavezanca.

2. Okoljevarstvena nadzorna služba

K 252. členu

Ta člen združuje in nekoliko spreminja 158. in 159. člen ZVO-1. Okoljevarstveni nadzorniki so lahko le osebe, ki delujejo v okviru inšpekcije za okolje. V nasprotju z ureditvijo v ZON, po kateri so okoljevarstveni nadzorniki osebe z javnim pooblastilom oziroma fizične osebe (prostovoljni nadzorniki), ki od ministra pridobijo pooblastilo, ta zakon torej osebam, ki niso zaposlene na inšpektoratu, v okviru delovnih nalog okoljske inšpekcije ne omogoča pridobitve statusa okoljevarstvenega nadzornika.

So pa glede ZVO-1 nekoliko razširjena pooblastila nadzornika. Ti lahko poleg tega, da opravljajo posamezna dejanja v postopku pred izdajo odločbe v inšpekcijskih zadevah po tem zakonu, izrečejo tudi opozorilo in v zakonsko določenih – omejenih primerih tudi globo za prekršek v višini največ do 20.000 eurov.

Tretji odstavek jim daje posebna pooblastila, ki se nanašajo na dostopanje do naprav in dokumentov ter ugotavljanje istovetnosti. Ta so sicer dosti ožja kot pooblastila inšpektorju, a vendar širša od pooblastil uradne osebe, ki jo za posamezna dejanja pooblasti glavni inšpektor in po samem zakonu nima nikakršnih pooblastil. Pristojnost pooblaščene uradne osebe v konkretnem postopku je tako povsem odvisna od obsega pooblastila s strani glavnega inšpektorja, medtem ko ima okoljevarstveni nadzornik določena pooblastila že na podlagi zakona.

K 253. členu

Pogoji za opravljanje nalog okoljevarstvenega nadzornika so določeni blažje kot pogoji za inšpektorja. Pooblastilo ministra za okoljevarstvenega nadzornika lahko pridobi oseba s peto stopnjo izobrazbe (prvi odstavek obravnavanega člena), medtem ko mora imeti inšpektor najmanj visoko stopnjo izobrazbe, pa tudi minimalne delovne izkušnje niso predpisane. Okoljevarstveni nadzornik ima službeni znak in izkaznico, o čemer minister sprejme podrobnejše določbe.

XIV. POSEBNE DOLOČBE

V tem poglavju se ohranjajo določbe ZVO-1 o lastnini, upravljanju in varstvu naravnih dobrin v najširšem smislu. Lastninska vprašanja posameznih delov narave so sicer urejena v področnih zakonih, ki urejajo varstvo ali rabo naravnih dobrin (zakon, ki ureja vode, zakon, ki ureja morsko ribištvo, zakon, ki ureja rudarstvo, ipd.), ki se v svojih določbah sklicujejo na splošni zakon, ki ureja lastnino, upravljanje in varstvo naravnih dobrin. Ta najbolj splošni zakon je ravno zakon, ki ureja varstvo okolja, zato je smiselno, da generalno določena vsebina na tem področju ostane urejena v tem zakonu, kot krovnem zakonu glede ravnanj z naravnimi dobrinami.

1. Lastnina, upravljanje in varstvo naravnih dobrin

K 254. členu
V tem členu je določeno, da so naravne dobrine v javni lasti ali v upravljanju države oziroma občine ali so pod posebnim varstvom države v skladu z zakonom. Le zakon je tisti akt, ki lahko predpiše posebno varstveni režim. Ohranja se posebna določba o lastnini divjadi.

2. Koncesija na naravnih dobrinah

K 255. členu
V tem členu sta urejena koncesija na naravnih dobrinah in plačilo za koncesijo na naravnih dobrinah. Država ali občina lahko podeli koncesijo za upravljanje, rabo ali izkoriščanje naravne dobrine, ki je v njeni lasti ali ima na njej zakonito pravico upravljanja ali gospodarjenja, pravni ali fizični osebi, če je ta usposobljena za njeno izvajanje.

K 256. členu
V tem členu so določene minimalne zahteve za vsebino koncesijskega akta, ki je podlaga za podelitev koncesije na naravni dobrini. Koncesijski akt lahko izda le Vlada ali pa občina.

K 257. členu
V tem členu je določena splošna klavzula o smiselni uporabi določb zakona, ki ureja koncesije za gospodarske javne službe, če vsebina ni urejena s tem zakonom.

3. Shranjevanje ogljikovega dioksida

K 258. členu
S tem členom se prenaša Direktiva 2009/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o geološkem shranjevanju ogljikovega dioksida in spremembi Direktive Sveta 85/337/EGS, direktiv 2000/60/ES, 2001/80/ES, 2004/35/ES, 2006/12/ES, 2008/1/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe (ES) št. 1013/2006 (UL L št. 140 z dne 5. 6. 2009, stran 114) na način, da se na območju Republike Slovenije in v njenem epikontinentalnem pasu ne dovoli vbrizgavanje in shranjevanje tokov ogljikovega dioksida (geološko shranjevanje ogljikovega dioksida).

XV. KAZENSKE DOLOČBE

K 259., k 260., k 261., k 261 in k 263 členu
S temi členi zakon določa prekrške po tem zakonu in predpisuje globe za te prekške.

XVI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

K 264. členu
V tem členu zakon podaljšuje veljavnost predpisov, ki jih je Vlada sprejela ali jim je podaljšala veljavnost na podlagi določb ZVO-1. Gre za vrsto podzakonskih aktov, ki jih je Vlada sprejela od leta 2004 ob uveljavitvi ZVO-1 oziroma s tem zakonom podaljšala njihovo veljavnost. Posvojitev večine podzakonskih predpisov je primerna zato, ker se z novim predlogom zakona vanje ne posega, hkrati pa ti predpisi tudi delno prenašajo določene direktive in se v tem delu ne spreminjajo.

Med temi predpisi ostajajo v veljavi tudi predpisi, na podlagi katerih je trenutno uveljavljena proizvajalčeva razširjena odgovornost za EE opremo, baterije in akumulatorje, gume, vozila, embalažo, nagrobne sveče, zdravila in fitofarmacevtska sredstva, ki vsebujejo nevarne snovi.

S tem členom zakon določa tudi roke za pripravo določenih podzakonskih predpisov na podlagi zakona.

K 265. členu
V tem členu zakon podaljšuje veljavnost predpisov, ki jih je minister sprejel na podlagi določb ZVO-1 ali je bila s tem zakonom podaljšana njihova veljavnost. Posvojitev večine podzakonskih predpisov je primerna zato, ker se z novim predlogom zakona vanje ne posega, hkrati pa ti predpisi tudi delno prenašajo določene direktive in se v tem delu ne spreminjajo.

S tem členom zakon tudi določa, da izda minister nov podzakonski predpis, s katerim podrobneje predpiše vsebino odločbe iz predhodnega postopka (to določa osmi odstavek 90. člena tega zakona) in vsebino okoljevarstvenega soglasja (dvanajsti odstavek 100. člena) v enem mesecu po uveljavitvi tega zakona. V tem primeru gre za nov podzakonski predpis.

K 266. členu
Ta določba od občin zahteva, da svoje predpise, sprejete na podlagi ZVO-1, uskladijo z določbami tega zakona najkasneje v 15 mesecih po uveljavitvi tega zakona Hkrati pa se jim nalaga tudi sprejem dveh novih predpisov. In sicer mora občina predpisati ukrepe za preprečevanje smetenja in kurjenja odpadkov ter odpravo posledic smetenja na svojem območju občine kot svojo izvirno pristojnost predpiše občina, pri čemer so ti ukrepi predpisani poleg ukrepov, ki jih predpiše država. Občina mora zagotoviti, da so cene izvajanja gospodarske javne službe z določbami tega zakona usklajene do 31. 12. 2022.

K 267. členu
V tem členu zakon določa, da mora pravna ali fizična oseba, ki opravlja dejavnost obdelave odpadkov (razen če gre za primer časovno omejene veljavnosti okoljevarstvenega dovoljenja na manj kot dve leti ali če gre za okoljevarstveno dovoljenje za premično napravo po predpisu, ki določa obdelavo odpadkov v premičnih napravah) in pravna ali fizična oseba, ki zbira odpadke, v petih letih po uveljavitvi tega zakona (za osebo, ki zbira odpadno blato iz komunalnih čistilnih naprav pa v enem letu po uveljavitvi tega zakona) pridobiti v last nepremičnine in premičnine, ki jih potrebuje za izvajanje svoje dejavnosti, to so zemljišče, na katerem izvaja svojo dejavnost, stavbo, naprava, če je ta potrebna za opravljanje dejavnosti, ter prevozna sredstva, enaka obveznost pa velja tudi za osebo, ki je vložila vlogo za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja za napravo iz 68. člena ZVO-1 za predelavo ali odstranjevanje odpadkov ali za predhodno skladiščenje nevarnih odpadkov ali vlogo za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja za napravo ali dejavnost 82. člena ZVO-1 za predelavo ali odstranjevanje odpadkov ali vlogo za pridobitev potrdila iz tretjega odstavka 20. člena ZVO-1 za vpis v evidenco zbiralcev odpadkov.

Ta člen tudi določa, da mora pravna ali fizična oseba, ki opravlja dejavnost obdelave odpadkov ali zbiranja odpadkov, v roku šestih mesecev po uveljavitvi tega zakona ministrstvu sporočiti podatke o tem, ali ima v lasti nepremičnine in premičnine, ki so potrebne za izvajanje njene dejavnosti, s čimer se bo vzpostavila evidenca stanja v zvezi z njihovim lastništvom, v prilagoditvenem roku petih let pa tudi obvestiti ministrstvo o pridobitvi nepremičnin in premičnin v čast.

Če omenjena pravna ali fizična oseba v omenjenem roku zemljišča in naprave ne pridobi v last, preneha veljati okoljevarstveno dovoljenje v delu, ki se nanaša na predelavo ali odstranjevanje odpadkov ali na zbiranje odpadkov (če ta oseba upravlja s skladiščem, ki je naprava iz 110. člena tega zakona) ali preneha veljati odločba o dovolitvi priglašene dejavnosti zbiranja odpadkov, pravno ali fizično osebo pa se izbriše iz registra iz 154. člena tega zakona.

V tem členu zakon tudi določa, da če pravna ali fizična oseba, ki opravlja dejavnost zbiranja odpadkov, pred potekom petih let od uveljavitve tega zakona še ni pridobila zemljišča in objekta oziroma

predhodnega skladišča za zbrane odpadke v last, pa v tem obdobju preneha obstajati, mora takoj ob prenehanju zagotoviti prenos upravljanja zemljišča in objekta oziroma predhodnega skladišča na drugega upravljavca ali zagotoviti odstranitev predhodnega skladišča in vseh odpadkov ter očistiti zemljišče; če pa tega ne stori, mora to storiti lastnik te pravne osebe, če je dejavnost zbiranja odpadkov opravljala pravna oseba, ali fizična oseba, ki je dejavnost opravljala kot samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost. V primeru, da premoženje lastnika pravne osebe ali premoženje fizične osebe, ki je dejavnost opravljala kot samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ne zadošča za izvedbo odstranitve predhodnega skladišča in vseh odpadkov ter čiščenja zemljišča, zagotovi odstranitev naprave ali obrata država, pri čemer se smiselno uporabljajo določbe iz 61. člena tega zakona, država pa za poplačilo stroškov pridobi terjatev na razpoložljivem premoženju lastnika pravne osebe ali na razpoložljivem premoženju fizične osebe, ki je dejavnost opravljala kot samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

K 268. členu

Ta člen določa, da obstoječa potrdila o vpisu v evidenco zbiralcev odpadkov, izdana na podlagi tretjega odstavka 20. člena ZVO-1, ob uveljavitvi tega zakona prenehajo veljati, če gre za pravno ali fizično osebo, ki opravlja dejavnost zbiranja odpadkov in v tem okviru tudi dejavnost predhodnega skladiščenja nevarnih odpadkov v skladišču z zmogljivostjo več kot 50 ton nevarnih odpadkov, za katero ima pridobljeno okoljevarstveno dovoljenje iz 110. člena tega zakona, pri čemer se to okoljevarstveno dovoljenje šteje tudi za odločbo o dovolitvi opravljanja priglašene dejavnosti zbiranja odpadkov. V primerih obstoječih dejavnosti in naprav, ki so postale dejavnosti in naprave iz 68. člena ZVO-1 z uveljavitvijo Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 57/15), pa zanje še ni bil dokončan postopek izdaje okoljevarstvenega dovoljenja, pa obstoječa potrdila o vpisu v evidenco zbiralcev odpadkov, izdana na podlagi tretjega odstavka 20. člena ZVO-1, prenehajo veljati z izdajo okoljevarstvenega dovoljenja iz 110. člena tega zakona, pri čemer se to okoljevarstveno dovoljenje šteje tudi za odločbo o dovolitvi opravljanja priglašene dejavnosti zbiranja odpadkov.

K 269. členu

Ta člen določa, da se dosedanja potrdila o vpisu v evidenco naprav, izdana na podlagi predpisov iz 17. ali 19. člena ZVO-1, štejejo za potrdila o vpisu v register iz 154. člena tega zakona, potrdila, izdana na podlagi tretjega odstavka 20. člena ZVO-1, se štejejo za odločbo o dovolitvi opravljanja priglašene dejavnosti iz šestega odstavka 25. člena tega zakona in pooblastila, izdana na podlagi 101.a člena ZVO-1, se štejejo za pooblastila, izdana na podlagi 151. člena tega zakona.

K 270. členu

Ta člen določa, da se dosedanja potrdila o usposobljenosti, izdana na podlagi 19. člena ZVO-1 in na njegovi podlagi izdanimi predpisi, štejejo za potrdila o usposobljenosti iz 241. člena ZVO-2. Prav tako se tudi dosedanji izvajalci usposabljanja, ki imajo na dan uveljavitve ZVO-2 z ministrstvom sklenjeno pogodbo za izvajanje usposabljanja na podlagi predpisa iz 19. člena ZVO-1, štejejo za izvajalce usposabljanja iz 239. člena ZVO-2. V obeh primerih gre za subjekte, ki delujejo na področju fluoriranih toplogrednih plinov in ozonu škodljivih snoveh.

K 271. členu

Ta člen določa, da se dosedanja potrdila o vpisu v evidenco pooblaščenih podjetij, potrdila o vpisu v evidenco usposobljenih oseb ter potrdila o vpisu v evidenco izvajalcev usposabljanja, vsa izdana na podlagi predpisa iz 19. člena ZVO-1, štejejo za potrdila o vpisu v register iz 154. člena tega zakona. V vseh primerih gre za subjekte, ki delujejo na področju fluoriranih toplogrednih plinov in ozonu škodljivih snoveh.

K 272. členu

Ta člen določa, da se dosedanja evidenca pooblaščencev iz 30. člena ZVO-1 šteje za evidenco skrbnikov varstva okolja iz 66. člena tega zakona in da morajo povzročitelji obremenitve, ki imajo pridobljeno okoljevarstveno dovoljenje za napravo iz 110. člena tega zakona ali za obrat iz 131. člena tega zakona, najkasneje v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona skrbniku varstva okolja kot obvezne

naloge določiti tudi nove naloge iz 10. in 11. točke drugega odstavka 66. člena tega zakona in o tem obvestiti ministrstvo v skladu s šestim odstavkom 66. člena tega zakona.

K 273. členu

Ta člen določa način dokončanja obstoječih postopkov za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja za družbe za ravnanje z odpadno embalažo, za vpis v evidenco individualnih sistemov iz predpisa o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo ter za vpis v evidenco načrtov ravnanja z odpadno električno in elektronsko opremo, odpadnimi baterijami in akumulatorji, odpadnimi nagrobnimi svečami, odpadnimi zdravili, odpadnimi fitosanitarnimi pripravki, ki vsebujejo nevarne snovi, izrabljenimi vozili in izrabljenimi gumami. Ta člen tudi določa, da z dnem veljavnosti zakona na podlagi obstoječih podzakonskih predpisov ni dopustno pričeti novih postopkov za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja za družbe za ravnanje z odpadno embalažo, za vpis v evidenco individualnih sistemov iz predpisa o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo ter za vpis v evidenco načrtov ravnanja z odpadno električno in elektronsko opremo, odpadnimi baterijami in akumulatorji, odpadnimi nagrobnimi svečami, odpadnimi zdravili, odpadnimi fitosanitarnimi pripravki, ki vsebujejo nevarne snovi, izrabljenimi vozili in izrabljenimi gumami. Ta člen tudi določa rok za prenehanje veljavnosti pravnomočnih dovoljenj izdanih družbam za ravnanje z odpadno embalažo in način prenehanja. Ta člen tudi določa, da osebe, pooblaščene na podlagi predpisa o odpadni električni in elektronski opremi, štejejo za pooblaščene zastopnike po tem zakonu.

K 274. členu

Ta člen določa rok za vzpostavitev registra iz 48. člena in informacijskega sistema o PRO iz 49. člena ter rok za pričetek njegove uporabe. Drugi odstavek določa, da Vlada s podzakonskim predpisom iz sedmega odstavka 49. člena določi tudi način in obseg prenosa podatkov iz evidenc, določenih na podlagi predpisov iz tretjega odstavka 264. člena, v register proizvajalcev. Tretji odstavek določa, da se podatki o proizvajalcih in masi proizvodov, danih na trg v letih od 2020 do 2022 ter pridobljeni na podlagi predpisov, ki urejajo okoljsko dajatev za onesnaževanje okolja zaradi nastajanja odpadkov iz proizvodov, iz baz podatkov Finančne uprave Republike Slovenije prenesejo v informacijski sistem iz 49. člena zakona.

K 275. členu

Ta člen določa prehodno obdobje, v katerem morajo obstoječi proizvajalci proizvodov, za katere velja PRO, izpolnjevanje obveznosti PRO prilagoditi zahtevam zakona.

K 276. členu

Ta člen določa, da se obstoječe naprave, v kateri se izvajajo dejavnosti, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega po določbah 68. člena ZVO-1, štejejo za naprave, v katerih se izvajajo dejavnosti, ki povzročajo industrijske emisije iz 110. člena tega zakona, obstoječe druge naprave, v kateri se izvajajo druge dejavnosti po določbah 82. člena ZVO-1, se štejejo za druge naprave in dejavnosti po določbah iz 126. člena tega zakona, obstoječi obrati po določbah 86. člena ZVO-1 pa se štejejo za obrate po določbah iz 131. člena tega zakona.

K 277. členu

Ta člen določa, da ministrstvo uskladi obstoječa okoljevarstvena dovoljenja za dejavnosti in naprave iz 68. člena ZVO-1, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, izdana na podlagi 72., 77. in 78. člena ZVO-1, z določbami tega zakona ob njegovi prvi spremembi. Ta člen prav tako določa, da se omenjena obstoječa okoljevarstvena dovoljenja štejejo za okoljevarstvena dovoljenja iz 110. člena tega zakona. Ta člen tudi določa, da mora upravljavec naprave z dejavnostjo iz prvega odstavka 110. člena tega zakona, za katero so BAT zaključki, ki se nanašajo na njeno dejavnost, že izšli in je že poteklo obdobje iz šestega odstavka 120. člena tega zakona, najkasneje v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona izdelati pisno opredelitev glede izpolnjevanja vseh za napravo in dejavnost relevantnih BAT zaključkov, vključno z načrti za uskladitev z njimi, če bodo za to uskladitev potrebne investicije ali spremembe okoljevarstvenega dovoljenja, ter jo na zahtevo predložiti pristojnemu inšpektorju.

K 278. členu

V tem členu zakon določa, da se obstoječa okoljevarstvena dovoljenja za druge naprave in dejavnosti iz 82. člena ZVO-1, izdana na podlagi 84. in 85. člena ZVO-1, štejejo za okoljevarstvena dovoljenja iz 126. člena tega zakona.

K 279. členu
V tem členu zakon določa, da se obstoječa okoljevarstvena dovoljenja za obrate iz 86. člena ZVO-1, izdana na podlagi 89. in 90. člena ZVO-1, štejejo za okoljevarstvena dovoljenja iz 131. člena tega zakona.

K 280. členu
Zakon v tem členu določa, da mora ministrstvo izdana okoljevarstvena dovoljenja za dejavnost predelave odpadkov v napravi iz 68. člena ZVO-1 ali za napravo in dejavnost predelave odpadkov iz 82. člena ZVO-1 za primere iz 30. člena tega zakona po uradni dolžnosti uskladi z določbami tega zakona najpozneje do 31. decembra 2024. Zakon tudi določa, da mora ministrstvo omenjena okoljevarstvena dovoljenja uskladi z določbami tega zakona tako, da ga spremeni na način, da vsebuje tudi merila za prenehanje statusa odpadka v skladu z določbami iz 30. člena tega zakona in predpisa iz šestega odstavka 24. člena tega zakona. Zakon v 30. členu določa merila za prenehanje statusa odpadka, ki v dosedanjih predpisih niso bila določena in je zato potrebno okoljevarstvena dovoljenja, uzdana na podlagi dosedanjih predpisov, uskladiti z določbami 30. člena tega zakona.

K 281. členu
Na podlagi te določbe se obstoječi nacionalni program varstva okolja in operativni programi varstva okolja ter programi varstva okolja občine, sprejeti na podlagi določb ZVO-1, štejejo za programe, sprejete na podlagi tega zakona.

K 282. členu
Ta člen določa, da se potrdilo, ki je bilo izdano v postopku celovite presoje vplivov na okolje na podlagi 46. člena ZVO-1, s katerim je ministrstvo ugotovilo, da so vplivi izvedbe plana na okolje sprejemljivi, šteje za potrdilo iz drugega odstavka 84. člena tega zakona.

K 283. členu
Ta člen določa, da se sklep, ki ga je izdalo ministrstvo v predhodnem postopku v povezavi s postopkom presoje vplivov na okolje na podlagi 51.a člena ZVO-1, šteje za odločbo iz osmega odstavka 90. člena tega zakona. Zakon namreč določa, da ministrstvo v predhodnem postopku izda odločbo in ne več sklepa, kot je to določal ZVO-1. Ta sprememba je bila potrebna zato, ker v predhodnem postopku odloča o pravicah pravnih in fizičnih oseb – skladno s splošno veljavnimi pravili upravnega prava je treba o tem odločiti z odločbo in ne s sklepom. S tem bo prav tako omogočen inšpekcijski nadzor nad izvedbo posegov v okolje, za katere bo z omenjeno odločbo ugotovljeno, da presoja vplivov na okolje za njihovo izvedbo ne bo potrebno, saj dosedanja ureditev tega ni omogočala.

K 284. členu
Ta člen določa, da se okoljevarstveno soglasje, izdano na podlagi 61. člena ZVO-1, šteje za okoljevarstveno soglasje, izdano na podlagi 100. člena tega zakona. Ta člen tudi določa, da se sklep o spremembi okoljevarstvenega soglasja, izdan na podlagi na podlagi 61.a člena ZVO-1, šteje za sklep, izdan na podlagi 101. člena tega zakona.

K 285. členu
Ta člen določa, da se izhodiščno poročilo, s katerim je upravljavec naprave, ki lahko povzroča onesnaževanje okolja večjega obsega, ocenil stanje onesnaženosti tal in podzemne vode z zadevnimi nevarnimi snovmi po določbah 70. člena ZVO-1, šteje za izhodiščno poročilo po določbah 112. člena tega zakona.

K 286. členu
Ta člen določa, da obstoječi upravljavci dejavnosti in naprav iz 68. člena ZVO-1, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega in ki na dan uveljavitve tega zakona obratujejo na podlagi

pravnomočnega okoljevarstvenega dovoljenja in ministrstvu na podlagi določb ZVO-1 in na njegovi podlagi sprejetih predpisov še niso predložili ocene možnosti onesnaženja tal in podzemne vode ali izhodiščnega poročila, morajo predložiti oceno možnosti onesnaženja tal in podzemne vode iz četrtega odstavka 112. člena tega zakona ali delno izhodiščno poročilo iz petega in devetega odstavka 112. člena tega zakona najkasneje v roku šestih mesecev po uveljavitvi tega zakona.

Ta člen tudi določa, da lahko obstoječi upravljavci dejavnosti in naprav iz 68. člena ZVO-1, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega in ki imajo ob uveljavitvi tega zakona že izdelano izhodiščno poročilo na podlagi ZVO-1, pa ga na ministrstvu še niso predložili, ga lahko predložijo najkasneje v 30 dneh po uveljavitvi tega zakona,

K 287. členu

Ta člen določa, da morajo obstoječi upravljavci naprave in dejavnosti iz 68. člena ZVO-1, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, v primeru, da so zaključki o BAT za njihovo glavno dejavnost izšli pred več kot 33 meseci pred uveljavitvijo tega zakona, ob uveljavitvi tega zakona vložiti vlogo za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja po določbah 120. člena tega zakona najkasneje v 60 dneh po uveljavitvi tega zakona. Ta člen tudi določa, da v primeru, če upravljavec obstoječe naprave ne pridobi odločbe o spremembi okoljevarstvenega dovoljenja v štirih letih od uveljavitve zaključkov o BAT za njegovo dejavnost iz 110. člena tega zakona, ali sklepa, da prilagoditev zaključkom o BAT ne zahteva spremembe pogojev v okoljevarstvenem dovoljenju, ministrstvo izda odločbo o začasni prepovedi obratovanja naprave. Tega pa ne stori v primeru, če so razlogi za neizpolnitev obveznosti upravljavca na strani ministrstva.

K 288. členu

Ta člen določa, da se bstoječe odločbe o prenehanju obratovanja naprave iz šestega in osmega odstavka 81. člena ZVO-1 se štejejo za odločbe iz šestega in osmega odstavka 125. člena po tem zakonu.

K 289. členu

Ta člen do sprejetja predpisa iz prvega odstavka 58. člena (območja okoljskih omejitev) tega zakona določa, kateri posegi se lahko načrtujejo in izvajajo na območju odlagališča odpadkov, obstoječega neaktivnega odlagališča odpadkov in opuščenega odlagališča odpadkov (posegi, s katerimi se ne posega v telo odlagališča ali ne vpliva na stabilnost odlagališča odpadkov).

S ciljem zagotovitve spoštovanja ciljev varstva okolja pri načrtovanju in izvajanju posegov v okolje, pa bo na podlagi prvega odstavka 58. Člena tega zakona Vlada predpisala natančna merila za določitev območij okoljskih omejitev in pravila, ki na območju odlagališča odpadkov, obstoječega neaktivnega odlagališča odpadkov in opuščenega odlagališča odpadkov omejujejo posege v okolje ter zagotavljajo spremljanje stanja okolja.

K 290. členu

Ta člen določa, da se obstoječe odločbe o izvedbi preprečevalnih ukrepov iz 110.d člena ZVO-1 štejejo za odločbe iz tretjega odstavka 164. člena tega zakona, obstoječe odločbe o izvedbi sanacijskih ukrepov iz drugega odstavka 110.e člena ZVO-1 pa se štejejo za odločbe iz prvega odstavka 165. člena tega zakona.

K 291. členu

Ta člen ureja zaznambo obstoječega telesa odlagališča odpadkov in zanj javnopravno omejitev prepovedi prometa s telesom odlagališča odpadkov za namene, ki niso odlaganje odpadkov. Za ta namen ministrstvo najkasneje v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona po uradni dolžnosti pošlje sodišču okoljevarstvena dovoljenja za obratovanje odlagališč odpadkov, ki so postala pravnomočna pred uveljavitvijo tega zakona, sodišče pa na njihovi podlagi odredi zaznambo z omenjeno omejitvijo.

K 292. členu

Ta člen določa, da se obstoječa dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov izdana na podlagi 119. člena ZVO-1 in na podlagi 126.c člena ZVO-1, štejejo za dovoljenja iz 185. člena in 193. člena tega zakona. Odločbe o dodelitvi brezplačnih emisijskih kuponov, izdane na podlagi 126.a člena ZVO-1, se štejejo za odločbe iz 191. člena tega zakona.

K 293. členu
Ta člen ureja nadaljevanje delovanja Eko sklada, pri čemer predpisuje, da se postopki sklada, ki so se za dodelitev sredstev sklada iz prejšnjega odstavka začeli pred uveljavitvijo tega zakona, končajo po določbah ZVO-1, pravnomočne odločbe o pridobitvi sredstev Eko sklada iz 146.g člena ZVO-1 pa se štejejo za odločbe o dodelitvi pravice vlagatelja do spodbud iz 224. člena tega zakona.

Ta člen tudi določa, da upravljavec zbirk podatkov iz prvega odstavka 221. člena tega zakona zagotovi tehnično povezavo do posamezne zbirke podatkov iz 221. člena tega zakona najkasneje v osmih mesecih od uveljavitve tega zakona, do vzpostavitve te tehnične povezave pa Eko sklad podatke iz teh zbirk pridobiva po uradni dolžnosti.

K 294. členu
Ta člen določa, da obstoječi Svet za trajnostni razvoj in varstvo okolja Republike Slovenije, ki je bil ustanovljen na podlagi 149.a člena ZVO-1, nadaljuje s svojim delom po 234. členu ZVO-2.

K 295. členu
Ta člen ureja strokovni svet za spodbujanje okolju prijaznih proizvodov iz 236. člena tega zakona. Ta je bil sicer predviden že v ZVO-1, a nikoli ustanovljen. Zato zakon določa, da se ustanovi v 12 mesecih po njegovi uveljavitvi.

K 296. členu

Ta člen določa, da se nevladne organizacije iz 152. člena ZVO-1 štejejo za nevladne organizacije iz 237. člena tega zakona.

K 297. členu
S tem členom je predpisano, da se inšpekcijski postopki, ki so se začeli pred uveljavitvijo tega zakona, torej na podlagi ZVO-1 nadaljujejo in končajo po določbah tega zakona. Določeno pa je tudi, da se inšpekcijske odločbe, izdane na podlagi določb ZVO-1 pred uveljavitvijo tega zakona, štejejo za odločbe, izdane na podlagi tega zakona in se izvršujejo po določbah tega zakona.

K 298. členu
Ta člen določa, da se postopki za izdajo potrdil o vpisu v evidenco zbiralcev odpadkov, trgovcev odpadkov, posrednikov odpadkov in prevoznikov odpadkov, začeti na podlagi ZVO-1, končajo po določbah ZVO-1, izdane odločbe pa se štejejo za odločbe o dovolitvi priglašene dejavnosti. Ta člen ureja tudi situacijo, ko bi morale prave in fizične osebe, ki izvajajo dejavnost zbiranja odpadkov oziroma so vložile vlogo za pridobitev potrdila za zbiranje odpadkov, pridobiti tudi okoljevarstveno dovoljenje zaradi odvajanja odpadnih industrijskih voda, ki nastajajo kot posledica padavin, ki se onesnažijo z odpadki zaradi izcejanja padavin ali izpiranja onesnažene manipulativne poti, skladno z Uredbo o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo, ali okoljevarstveno dovoljenje zaradi emisij snovi v zrak, če se vrsta predhodno skladiščenih odpadkov šteje za napravo iz Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja, ali okoljevarstveno dovoljenje za napravo za predhodno skladiščenje nevarnih odpadkov skladno z Uredbo o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, pa tega niso pridobile, se njihova vloga za pridobitev potrrdila za zbiranje odpadkov zavrne. To pomeni, da lahko priglasijo svojo dejavnost zbiranja odpadkov na podlagi tega zakona šele po pridobitvi ustreznega okoljevarstvenega dovoljenja, pri čemer morajo za priglasitev dejavnosti zbiranja odpadkov izpolnjevati pogoje iz 25. člena tega zakona.

K 299. členu
Ta člen določa, da se postopki celovite presoje vplivov na okolje, pričeti na podlagi 40. člena ZVO-1 pred uveljavitvijo tega zakona, se dokončajo po določbah ZVO-1.

K 300. členu

Ta člen določa, da se predhodni postopki v povezavi s postopkom presoje vplivov na okolje, ki so bili pričeti po določbah 51.a člena ZVO-1 pred uveljavitvijo tega zakona, dokončajo po določbah ZVO-1.

K 301. členu

Ta člen določa, da se postopki za izdajo okoljevarstvenega soglasja, pričeti po določbah 57. člena ZVO-1 pred uveljavitvijo tega zakona, dokončajo po določbah ZVO-1, razen v delu, ki se nanaša na sodelovanje zainteresirane javnosti in njeno pravno varstvo – v primerih, ko ministrstvo še ni objavilo javnega naznanila iz drugega odstavka 58. člena ZVO-1, se za sodelovanje zainteresirane javnosti in njeno pravno varstvo uporabijo določbe iz 97. in 103. člena tega zakona.

K 302. členu

Ta člen določa, da se postopki za izdajo ali spremembo okoljevarstvenega dovoljenja za naprave in dejavnosti iz 68. člena ZVO-1, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega ter za druge naprave in dejavnosti iz 82. člena ZVO-1 in obrate iz 86. člena ZVO-1, pričeti po določbah ZVO-1 pred uveljavitvijo tega zakona, dokončajo po določbah tega zakona, razen v delu, ki se nanaša na sodelovanje zainteresirane javnosti in njeno pravno varstvo – v primerih, ko je ministrstvo že objavilo javno naznanilo iz drugega odstavka 71. člena ZVO-1, za sodelovanje zainteresirane javnosti in njeno pravno varstvo uporabijo določbe ZVO-1. Ta člen tudi določa, da se za okoljevarstvena dovoljenja, izdana na podlagi 68., 82. in 86. člena ZVO-1 šteje, da so bila izdana za nedoločen čas, ministrstvo pa mora ob prvi spremembi okoljevarstvenega dovoljenja, ki še niso bila usklajena z določbami 69., 82. in 86. člena ZVO-1, ta dovoljenja uskladiti z določbami 111., 127. in 131. člena tega zakona.

K 303. členu

Ta člen določa, da se postopki za prenehanje obratovanja dejavnosti in naprav iz 68. člena ZVO-1, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, pričeti po določbah 81. člena ZVO-1 pred uveljavitvijo tega zakona, dokončajo po določbah 125. člena tega zakona, postopki za prenehanje obratovanja dejavnosti in drugih naprav iz 82. člena ZVO-1, pričeti po določbah 85. člena ZVO-1 pred uveljavitvijo tega zakona, se dokončajo po določbah 130. člena tega zakona in postopki za prenehanje obratovanja obrata iz 86. člena ZVO-1, pričeti po določbah 91.c člena ZVO-1 pred uveljavitvijo tega zakona, se dokončajo po določbah 139. člena tega zakona.

K 304. členu

Ta člen določa, da se postopki za izdajo odločbe o izvedbi preprečevalnih ukrepov iz 110.d člena ZVO-1, pričeti pred uveljavitvijo tega zakona, dokončajo po določbah ZVO-1.

K 305. členu

Ta člen določa, da se postopki za izdajo odločbe o izvedbi sanacijskih ukrepov iz drugega odstavka 110.e člena ZVO-1, ki so bili pričeti pred uveljavitvijo tega zakona, dokončajo po določbah ZVO-1, razen v delu, ki se nanaša na sodelovanje in pravno varstvo – v takem primeru se postopki za izdajo odločbe o izvedbi sanacijskih ukrepov iz drugega odstavka 110.e člena ZVO-1, pričetih pred uveljavitvijo tega zakona, pri katerih javnost še ni uveljavila pravice do sodelovanja iz devetega odstavka 110.e člena in 110.g člena ZVO-1, za sodelovanje zainteresirane javnosti in njeno pravno varstvo uporabijo določbe iz 168. člena tega zakona.

K 306. členu

Ta člen določa, da morajo obstoječi izvajalci dejavnosti iz drugega odstavka 161. člena tega zakona morajo zavarovati svojo odgovornost za nastanek okoljske škode najkasneje v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

K 307. členu

Ta člen določa, da se inšpekcijski postopki, ki so se pričeli na podlagi določb ZVO-1 pred uveljavitvijo tega zakona, dokončajo po določbah ZVO-1, pristojnost za nadzor na izvrševanjem dovoljenja za začasno čezmerno obremenitev okolja s hrupom, izdanega na podlagi Uredbe o načinu uporabe zvočnih naprav, ki na shodih in prireditvah povzročajo hrup (Uradni list RS, št. 118/05) pa preide na občine.

K 308. členu
Ta člen določa, da se postopki odvzema okoljevarstvenega dovoljenja, pričeti na podlagi 2. ali 3. točke prvega odstavka 80. člena ZVO-1 pred uveljavitvijo tega zakona, postopki odvzema okoljevarstvenega dovoljenja za druge naprave iz 82. člena ZVO-1, pričeti na podlagi 85. člena ZVO-1 pred uveljavitvijo tega zakona in postopki odvzema okoljevarstvenega dovoljenja za obrate iz 86. člena ZVO-1, pričeti na podlagi 91.a člena ZVO-1 pred uveljavitvijo tega zakona, ustavijo.

K 309. členu
Ta člen določa, da se postopki za izdajo ali spremembo dovoljenj za izpuščanje toplogrednih plinov in odločb o spremembi dodeljene količine emisijskih kuponov začeti po določbah ZVO-1, končajo po določbah tega zakona.

K 310. členu
Ta člen določa, da do objave seznama naprav iz petega odstavka 191. člena tega zakona velja seznam naprav iz petega odstavka 126.a člena ZVO-1.

K 311. členu
Ta člen določa, da z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati ZVO-1.

K 312. členu
V tem členu zakon določa, da ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. Ta člen določa, da s 1. 1. 2022 glede okoljske dajatve za onesnaževanje okolja zaradi odlaganja odpadkov na odlagališčih odpadkov, ki so infrastruktura, namenjena izvajanju obvezne občinske gospodarske javne službe varstva okolja, preneha veljati tretji odstavek 7. člena Zakona o financiranju občin (Uradni list RS, št. 123/06, 57/08, 36/11, 14/15 – ZUUJFO, 71/17, 21/18 – popr., 80/20 – ZIUOOPE in 189/20 – ZFRO). Ta člen tudi določa, da se določbe od 34. do 53. člena tega zakona (določbe, ki urejajo sistem PRO) začnejo uporabljati s 1. januarjem 2023, razen določb drugega do petega odstavka 41. člena (gre za določbe zakona, ki urejajo dovoljenje za skupno izpolnjevanje obveznosti), in drugega do sedmega odstavka 45. člena tega zakona (gre za določbe zakona, ki urejajo dovoljenje za individualno izpolnjevanje obveznosti), ki se začnejo uporabljati z dnem začetka veljavnosti tega zakona.

IV. PREDLOG ZAKONA RAZVELJAVLJA DOLOČBE VELJAVNIH ZAKONOV

V drugem odstavku 311. člena predloga zakona je določeno, da se s 1. 1. 2022 glede okoljske dajatve za onesnaževanje okolja zaradi odlaganja odpadkov na odlagališčih odpadkov, ki so infrastruktura, namenjena izvajanju obvezne občinske gospodarske javne službe varstva okolja, preneha uporabljati tretji odstavek 7. člena Zakona o financiranju občin (Uradni list RS, št. 123/06, 57/08, 36/11, 14/15 – ZUUJFO, 71/17, 21/18 – popr., 80/20 – ZIUOOPE in 189/20 – ZFRO):

»7. člen
(drugi lastni viri)

(1) Vir financiranja občine so tudi prihodki od samoprispevka, takse, globe, koncesijske dajatve, plačila za storitve lokalnih javnih služb in drugi, če je tako določeno z zakonom, ki ureja posamezno dajatev, ali s predpisom, izdanim na podlagi zakona.

(2) Prihodki iz prejšnjega odstavka pripadajo občini v višini, ki je določena v aktu o njihovi uvedbi.

(3) Okoljske dajatve, ki so na podlagi zakona, ki ureja varstvo okolja, predpisane zaradi obremenjevanja okolja z odpadnimi vodami in zaradi odlaganja odpadkov na odlagališčih, ki so infrastruktura, namenjena izvajanju obvezne občinske gospodarske službe varstva okolja, so prihodek proračuna občine, kjer je nastala obremenitev okolja, zaradi katere je predpisana okoljska dajatev. Z odlokom, s katerim se sprejme občinski proračun, se določi, da se sredstva okoljskih dajatev lahko porabijo le za:

1. gradnjo infrastrukture, namenjene izvajanju občinskih obveznih javnih služb varstva okolja v skladu z državnimi operativnimi programi, sprejetimi s predpisi varstva okolja na področju čiščenja in odvajanja odpadnih voda, ravnanja s komunalnimi odpadki in odlaganja odpadkov, in

2. zagotavljanje oskrbovalnih standardov, tehničnih, vzdrževalnih, organizacijskih in drugih ukrepov, predpisanih za izvajanje obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja.

(4) Prihodki občine so tudi prihodki od stvarnega in finančnega premoženja občine, prejete donacije in transferni prihodki iz državnega proračuna in sredstev skladov Evropske unije.«

V. PRILOGE

- Uredba o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije
- Pravilnik o vsebini odločbe v predhodnem postopku, vsebini okoljevarstvenega soglasja in načinu priprave mnenj mnenjedajalcev v postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja
- Uredba o vsebini poročila o vplivih nameravanega posega na okolje in načinu njegove priprave
- Uredba o obremenjevanju tal z vnašanjem odpadkov
- Uredba o odpadkih
- Uredba o pomembnih škodljivih vplivih na okolje
- Uredba o ravnanju z odpadki iz rudarskih in drugih dejavnosti izkoriščanja mineralnih surovin
- korelacijska tabela
- izjava o skladnosti
- MSP test